



## IKAALISTEN KAUPUNKI

### Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava

Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet

1.6.2026

**Kannen kuva:** © Ilmatar Energy Oy

## Sisällys

|     |                                                       |     |
|-----|-------------------------------------------------------|-----|
| 1   | OAS-vaiheen palaute ja kaavanlaatijan vastineet ..... | 2   |
| 1.1 | Viranomaisten lausunnot .....                         | 2   |
| 1.2 | Osallisten palautteet .....                           | 27  |
| 2   | Kaavan luonnosvaiheen palaute ja vastineet.....       | 82  |
| 2.1 | Viranomaisten lausunnot .....                         | 82  |
| 2.2 | Osallisten mielipiteet.....                           | 116 |
| 3   | Kaavan ehdotusvaiheen palaute ja vastineet .....      | 272 |
| 3.1 | Viranomaisten lausunnot .....                         | 272 |
| 3.2 | Osallisten muistutukset .....                         | 319 |

## 1 OAS-vaiheen palaute ja kaavanlaatijan vastineet

## 1.1 Viranomaisten lausunnot

| Lausunto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kaavanlaatijan vastine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1) Digita</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.</p> <p>Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.</p> <p>Antenni-tv –lähetyskäyttöä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.</p> <p>Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.</p> <p>Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetysille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi</li> </ul> | <p>Digitalta ja Traficomilta pyydetään lausunnot hankkeeseen liittyvän YVA-menettelyn yhteydessä. Koska vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta, hankkeesta aiheutuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei ole arvioitu tässä vaiheessa hankesuunnittelua muodostuvan antenni-tv:n vastaanottoon. Hanketoimija jatkaa hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä yhteistyötä radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjien sekä teleoperaattorien kanssa.</p> <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi.</p> |

viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja

- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetysille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Kun tuulivoimahankkeelle on saatu rakennuslupa ja toteuttamispäätös, hanketoimija mittauttaa tarvittavilta osin alueen tv-signaalin laadun ja voimakkuuden sekä laatii mittaukset uudelleen tuulivoimaloiden pystyttämisen jälkeen. Mikäli hankkeen tuulivoimaloiden todetaan häiritsevän antenni-tv:n vastaanottoa, häiriöt voidaan todennäköisesti poistaa signaalia vahvistamalla, antennia suuntaamalla tai antennia parantamalla. Hanketoimija vastaa toimenpiteistä ja kustannuksista, joilla mahdolliset hankkeen tuulivoimaloista aiheutuneet vastaanottohäiriöt poistetaan.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.</p> <p>Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv- vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.</p> |  |
| <p><b>2) Caruna</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Caruna Oy:n 110 kV:n Melo - Rännäri voimajohto sijaitsee noin 8 km tuulivoimapuiston hankealueelta koilliseen päin.</p> <p>Caruna Oy:n 110 kV:n Suodenniemi - Susikoski voimajohto sijaitsee noin 16 km tuulivoimapuiston hankealueelta lounaaseen päin. Suodenniemen 110/20 kV sähköasema on Vatajankosken Sähkö Oy:n hallinnoima.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Muutoin alueella ei kulje Carunan johtoja, eikä hankealue kuulu Carunan jakeluverkon vastuualueelle.</p> <p>Alustavassa tarkastelussa Konikallion tuulipuiston sähköasemalta rakennettava 110 kV voimajohto voidaan liittää Caruna Oy:n 110 kV:n verkon johtoväliin Parkano-Teiharju.</p> <p>Oikaisuna Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan todettakoon, että Suodenniemen 110 kV:n kytkinlaitos on Vatajankosken Sähkö Oy:n hallinnoima eikä Caruna Oy:n hallinnoima, kuten osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kirjoitettu.</p> <p>Suodenniemen 110/20kV sähköasemaa syöttävä 110 kV:n johto Susikoski-Suodenniemi on Caruna Oy:n hallinnoima. Sähköverkon siirtokapasiteetin vuoksi Konikallion tuulipuiston liittymistä Suodenniemen sähköasemalle vaihtoehto B:n mukaisesti ei pidetä teknis-taloudellisesti todennäköisenä vaihtoehtona alustavan tarkastelun perusteella.</p> <p>Lopullinen liittymispiste ja liitettävä sähköteho Caruna Oy:n verkkoon määritellään liittymissopimuksessa.</p> | <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan täsmennetään lausunnon mukaisesti huomio Suodenniemen 110 kV:n kytkinlaitoksesta.</p> <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi ja huomioidaan jatkosuunnittelussa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>3) Sastamalan seudun sosiaali- ja terveysterveyst (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</b></p> <p>Sähkönäsiirtolinjan asentaminen pohjavesialueen poikki ei saa aiheuttaa haittaa pohjaveden laadulle.</p> <p>Suositellaan hankkeen rakennusvaiheen, huoltovaiheen ja purkuvaiheen liikennöinnin järjestämistä pohjavesialueen ulkopuolelle. Erityisesti kemikaalien kuljettaminen tulee tapahtua pohjavesialueen ulkopuolella.</p> <p>Päätöstä tehtäessä tulee huomioida pohjavesialueen sijainti ja pohjavesialueen vedensaannin merkitys Ikaalisten alueella. Osa Ikaalisissa sijaitsevista vesiosuuskunnista ovat riippuvaisia normaaliolosuhteissa Ikaalisten Vesi Oy:n toimittamasta vedestä ja muut vesiosuuskunnat ovat varautuneet</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi ja huomioidaan jatkosuunnittelussa.</p> <p>Hankkeen liikennöinnin järjestäminen tarkentuu jatkosuunnittelussa.</p> <p>Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa erilliset pohjavesiselvitykset ja vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Selvitystulokset ovat hyödynnettävissä Konikallion osayleiskaavoituksessa. Laadittavassa</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>poikkeustilanteisiin siten, että ne voivat saada Ikaalisten Vesi Oy:n toimittamaa vettä. Lisäksi Ikaalisten Vesi Oy toimittaa Sastamalan Vesi liikelaitokselle vettä n. 300 m3 vuorokaudessa. Hankealueesta tulee tehdä riittävät pohjavesiselvitykset. Pohjaveden pilaantuminen tulee ehkäistä.</p> <p>Ikaalisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu 2001, jonka jälkeen sitä ei ole päivitetty. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma tulisi päivittää tässä yhteydessä ja siinä tulisi arvioida tuulivoiman vaikutus pohjavesialueeseen sekä tarvittaessa vedenottamoiden suoja-alueiden määrittely.</p> <p>Sisämelulle asetetut vaatimukset ovat terveysperusteisia, eikä tuulivoimaloista aiheutuva ääni saa aiheuttaa asetettujen vaatimusten ylityksiä. Sisämelun osalta tulee noudattaa Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015).</p> | <p>kaavaratkaisussa huomioidaan lausunnossa pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla</p> <p>Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma ei sisälly hankkeen kaavoituksessa laadittaviin selvityksiin ja erillisraportteihin. YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteydessä laadittavia selvityksiä ja vaikutusten arviointia on mahdollista hyödyntää myös mahdollisen hankkeesta erillisen pohjavesialueiden suojelusuunnitelman laatimisessa.</p> <p>Hankkeen suunnittelussa laadittavat melumallinnukset mukaan lukien pientaajuisen melun mallinnus tehdään ja vaikutukset arvioidaan voimassa olevien säädösten, asetusten ja yleisesti käytössä olevan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi pientaajuisen melulaskennan osalta hyödynnetään kotimaisen tutkimushankkeen tilastollisia tuloksia rakennusten äänitasoeron osalta.</p> |
| <p><b>4) Pirkanmaan liitto</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Suunnittelualueella voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tärkeimmiksi tavoitteiksi on asetettu maakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenne sekä luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus. Maakuntakaava tukee osaltaan maakunnan kehittämisen tavoitteita, joita on asetettu maakuntaohjelmassa. Ohjelman älykkään erikoistumisen strategiassa on esitetty muun muassa vastuullisesti uudistuvan teollisuuden ja hallitun kestävyysmurroksen tavoite; Pirkanmaa tavoittelee johtavaa roolia ilmastopäästöjään tehokkaasti vähentävänä vastuullisen teollisuuden osaajana ja kehittäjänä – positiivisen kädenjäljen jättäjänä.</p> <p>Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle osoitettu kaksi tuulivoima-aluetta. Pirkanmaan</p>                                                       | <p>Lausunto merkitään näiltä osin tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>liitto toteaa, että suunnittelun tavoitteet ovat linjassa maakuntakaavan kanssa. Maakuntakaavan ollessa yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, on luontevaa, että hankealueet täsmentyvät yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa koskemaan maakuntakaavan merkintöjä laajempia alueita siitäkin syystä, että kaava-alueeseen on muun muassa sisällytettävä myös sisäisen sähkönsiirron ja tiestön vaatima infra, minkä tarkoituksenmukaiseen sijoittamiseen maakuntakaavan taustaselvityksissä ei ole suunnittelutasosta johtuen voitu ottaa kantaa.</p> <p>Pirkanmaan liitto haluaa korostaa hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon otettavaksi, että pohjoisen siirtoreittivaihtoehdon osalta on tarpeen tunnistaa riittävällä painoarvolla harjualueen arvokokonaisuuteen kohdistuvat vaikutukset. Siirtolinja sijoittuisi muun muassa arvokkaalle geologiselle muodostumalle ja tärkeälle vedenhankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle. Arvokkaan geologisen harjumuodostuman suojelumääräyksen nojalla alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä ja arvojen säilyminen turvattava. Pohjavesialueen osalta ei tule vaarantaa pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.</p> <p>Pirkanmaan liitto katsoo hankkeen etenemisen kannalta hyväksi, että kuntien jatkossa erillisiä kaavahankkeita pyritään viemään samanaikaisesti eteenpäin ja puoltaa Konikallion tulivoimapuiston osayleiskaavojen jatkovalmistelua edellä esitetyin huomioin.</p> | <p>Voimassa oleva maakuntakaava merkintöineen ja määräyksineen otetaan huomioon osayleiskaavoituksessa ja hankkeen suunnittelussa. Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutusmenettelyn aikana. Vaikutukset arvioidaan YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteydessä. YVA-selostusvaiheessa on laadittu yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä niihin liittyvät vaikutusarviointit.</p> <p>Osayleiskaavoja pyritään kaavaprosessin aikana edistämään mahdollisuuksien mukaan samanaikaisesti molemmissa kunnissa.</p> |
| <p><b>5) Satakuntaliitto</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Satakuntaliitto on antanut 1.3.2022 lausunnon Konikallion tuulivoimahankkeen (Ikaalinen, Hämeenkyrö) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 110 kV:n voimajohdon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Satakuntaliitto kiinnittää lausunnolla olevan</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Täydennetään osallisten listaa esitetyn mukaisesti.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>osallistumis- ja arviointisuunnitelman osalta huomiota samoihin asioihin kuin edellä mainitusta YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa. Lisäksi Satakuntaliitto toteaa, että osallisista puuttuvat Satakunnan Museo ja Porin kaupunki.</p> <p>Lausunnolla olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty ote Satakunnan maakuntakaavayhdistelmästä. Kuvassa 4–2 esitetty ote on suppea ja otetta tulee laajentaa niin, että siinä näkyy mm. Satakunnan puolelle sijoittuva valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Vihteljärven vesireitin ja Riihonlahden kulttuurimaisemat).</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole käyty läpi Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa esitettyjä varauksia, joten Satakunnan maakuntakaavoja koskevaa kuvausta tulee täydentää näiltä osin. Osana Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoitusta on arvioitava vaikutukset myös Satakunnan maakuntakaavoissa ja Satakunnan puolella voimassa olevissa yleis- ja asemakaavoissa esitettyihin varauksiin. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on hyvä todeta, että Satakuntaliitto on käynnistänyt kokonaismaakuntakaavaprosessin vuonna 2021. Kaavaa varten on laadittu uusia selvityksiä, mm. viherverkkoselvitys ja käynnistetty tuulivoima- ja kulttuuriympäristöselvitykset. Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 1.4.-13.5.2022 välisen ajan.</p> <p>Satakunnan alueelle kohdistuvien ympäristövaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty hankealue sijoittuu laajemmalle alueelle kuin Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetut kaksi erillistä tuulivoimaloiden aluetta. Lisäksi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinta ja vaikutusten arviointi on perustunut huomattavasti matalampiin tuulivoimaloihin kuin vireillä olevassa hankkeessa on suunniteltu toteutettavan. Hankkeen kuvauksen mukaan tuulivoimaloiden kokonaiskorkeuksiksi tavoitellaan jopa 350 metriä.</p> | <p>Lausunto otetaan huomioon osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettäessä.</p> <p>Satakunnan maakuntakaavoituksen nykytilan kuvausta ja vaikutusten arviointia täydennetään jatkosuunnittelussa sekä YVA-että kaavamenettelyn aikana.</p> <p>Huomioidaan ajantasainen kaavatilanne osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettäessä.</p> <p>Suunnittelualueelle sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa kaksi lähekkäin sijaitsevaa tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1-merkintää, joihin hankealueen rajausta perustuu. Ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan mukaisesti maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alue ja sen rajausta täsmennyvät kuntatason kaavassa tarkempien selvitysten perusteella (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016). Samoin oppaan mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisessa kaavassa muuttaa edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Osana kaavoitusprosessia on erityistä huomiota kiinnitettävä hankkeen havainnollistamiseen ja osana havainnollistamista on tuotava esille hankkeessa suunniteltujen voimaloiden erot suhteessa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinnan aikaisiin tuulivoimaloiden korkeuksiin. Samalla on arvioitava mitä nämä erot tarkoittavat maisema- ja ympäristövaikutusten kannalta. Havainnollistamisaineistoa on tuotettava myös Satakunnan maakunnan puolelle sijoittuvilta alueilta.</p> <p>Pohjois-Satakunnassa, Pirkanmaan pohjoisosissa ja myös Etelä-Pohjanmaan puolella on useita olemassa olevia ja suunnitteilla olevia tuulivoimala-alueita. Hankkeen kannalta olennaisia yhteysvaikutuksia voivat olla muun muassa vaikutukset luonnonarvoihin, lintujen pesimäalueisiin ja muuttoreitteihin, maisemavaikutukset ja vaikutukset elinympäristön viihtyisyyteen.</p> <p>Ulkoinen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV voimajohdolla. Reittivaihtoehdot sijoittuvat Ikaalisten ja Sastamalan kaupunkien alueille. Kokonaiskuvan muodostamiseksi on tärkeää, että voimajohtoverkostoa koskevassa tarkastelussa otetaan huomioon niin Pohjois-Satakuntaan, Pirkanmaan pohjoisosiin kuin Etelä-</p> | <p>ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Suunnittelualueen rajausta tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden aikana mm. laadittujen selvitysten perusteella. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeudella pyritään vastaamaan toimialan tekniseen kehitykseen nykyisin käytössä olevia voimaloita suuremmalla kokonaiskorkeudella. Pirkanmaan maakuntaliitto on omassa lausunnossaan Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta todennut: ”Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle osoitettu kaksi tuulivoimaluetta. Pirkanmaan liitto toteaa, että suunnittelun tavoitteet ovat linjassa maakuntakaavan kanssa.”</p> <p>Hankkeessa laaditaan paikkatietopohjainen näkymäalueanalyysi, jonka avulla saadaan yleiskuva siitä, mihin tuulivoimalat voivat näkyä ottaen huomioon maastonmuodot ja kasvillisuus. Analyysiä hyödynnetään maisemavaikutusten arvioinnissa ja valokuvasovitteiden laatimisessa. Lisäksi havainnollistetaan maisemavaikutuksia valokuvasovitteilla, joissa esitetään tuulivoimaloiden aiheuttamia muutoksia maisemakuvassa. Kuvien katselupisteet on määritelty vuorovaikutteisesti arviointityön edetessä näkymäalueanalyysin sekä sidosryhmien ja viranomaisten palautteen perusteella.</p> <p>Hankkeen YVA-menettelyssä tuotetaan tietoa kaavoituksen tarpeisiin ja selvitetään mm. hankkeen yhteisvaikutuksia tiedossa olevien muiden lähialueen hankkeiden kanssa. Palautteessa esitetyt vaikutukset on tunnistettu keskeisiksi selvitettäväiksi yhteisvaikutusten osa-alueiksi.</p> <p>Hankkeen ulkoisen sähkönsiirron vaikutusten arviointia laaditaan YVA- ja kaavamenettelyiden aikana. Ulkoisen sähkönsiirron toteuttamistapa ja reitti tarkentuvat jatkosuunnittelussa mm. laadittujen selvitysten perusteella.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Pohjanmaan eteläosiin sijoittuvat voimajohdot. Vaikutuksia arvioitaessa tulee arvioida myös voimajohtoverkon yhteisvaikutuksia.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>6) Pirkanmaan maakuntamuseo</b></p> <p>Maakuntamuseo viittaa viranomaisneuvotteluun 24.11.2021 sekä tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamaansa lausuntoon (DIAR: 116/2022, 8.3.2022) ja toteaa, että arkeologisen inventoinnin tarve on tunnistettu asianmukaisesti. Vaikka hankealueella ei sijaitse tunnettuja arkeologisia kohteita, sitä voidaan pitää potentiaalisena esimerkiksi historiallisten pitäjien ja kylien välisten rajamerkkien sekä elinkeinohistoriallisten muinaisjäännösten löytymisen näkökulmasta. Aluetta ei ole myöskään aikaisemmin arkeologisesti tutkittu. Inventoinnissa on otettava huomioon voimalapaikat ja sähköasemat työmaa-alueineen sekä kaapelilinjojen ja teiden rakentamiseen tarvittavat alueet. On tarkastettava sekä kiinteille muinaisjäännöksille että muille kulttuuriperintökohteille sopivat paikat/alueet.</p> <p>Hankkeen maisemallisia vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön tulisi arvioida erityisesti Wehuvärpeen kestikievarin (mj-tunnus 1000031194) kiinteän muinaisjäännöksen osalta. Kohde on ehdolla valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi kohteeksi Museoviraston johtamassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisessa VARK-inventointihankkeessa.</p> <p>Arkeologisessa inventoinnissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena arviointia varten maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <a href="https://asiat.museovirasto.fi/">https://asiat.museovirasto.fi/</a>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata</p> | <p>Hankealueella ja siihen liittyvillä vaihtoehtoisilla voimajohtoreiteillä on tehty vuoden 2022 aikana arkeologinen inventointi. Selvityksen tulokset ja niiden perusteella tehdyt vaikutusarviot raportoidaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa sekä kaavadokumenteissa. Hankkeen vaikutuksia arvioidaan tarkastelemalla rakennustoimenpiteiden sijoittumisen suhdetta tunnettuihin ja ennestään tuntemattomiin inventoinnissa löydettyihin muinaisjäännöksiin ja muihin kulttuuriperintökohteisiin.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavoitusmenettelyiden yhteydessä arvioidaan maisemalliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön.</p> <p>Arkeologinen inventointi on laadittu lausunnossa mainittujen ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti. Arkeologisen inventoinnin ja siihen perustuvan raportoinnin ovat laatineet kokeneet arkeologit, joilla on erittäin kattava kokemus tuulivoimapuistojen ja voimalinjojen arkeologisista inventoinneista. Raportti ja siihen liittyvät tiedot toimitetaan lausunnossa esitetyn mukaisesti maakuntamuseolle.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa <a href="http://www.kyppi.fi">www.kyppi.fi</a>. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta.</p> <p>Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta ei ole välttämätöntä laatia uutta, erillistä maisema- ja kulttuuriympäristöselvitystä, vaan tuulivoimarakentamisen vaikutusten arviointia voidaan tehdä olemassa olevien valtakunnallisten maisemaa ja rakennettuja ympäristöjä koskevien selvitysten (Museoviraston RKY-inventointi 2009 ja Ympäristöministeriön VAMA 2021) sekä Pirkanmaan maakuntakaavaa varten laadittujen maakunnallisten selvitysten avulla.</p> <p>Hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu lukuisia arvokohteita, kuten Vatulanharju – Ulvaanharju, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Hämeenkancaantien historiallinen tielinja, joka on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi sekä maakunnallisesti arvokas Kelminselän kulttuurimaiseman maisema-alue. Valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita koskevat Valtioneuvoston päätöksellä maankäyttö- ja rakennuslain valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, joiden mukaan alueen arvojen säilyminen tulee turvata kaikessa maankäytössä.</p> <p>YVA-ohjelman yhteydessä laadittavalla näkemäalueanalyysillä ja havainnekuvilla onkin hankkeessa tärkeä rooli voimaloiden maisemavaikutusten todentamisessa ja havainnollistamisessa. Havainnekuvien/kuvaseititeiden kuvauspisteiksi tulee valita arvokohteita, joille tuulivoimalat näkyvät ja kuvat toteuttaa mahdollisuuksien mukaan niin, että kuvassa näkyy sekä arvokohde (tai osa siitä) että tuulivoimala(t).</p> <p>Kaavan osalliset on lueteltu OAS:n luvussa 7. Viranomaisten listassa Pirkanmaan maakuntamuseon rinnalla mainittu Museovirasto on syytä poistaa luettelosta. Museolain (314/2019) mukaisesti Museoviraston sijaan Pirkanmaan maakuntamuseo (alueellinen</p> | <p>Huomioidaan lausunnossa esitetyt selvitykset hankkeen vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi.</p> <p>Maisemavaikutuksia havainnollistavissa valokuvaseititeissa esitetään tuulivoimaloiden aiheuttamia muutoksia maisemakuvassa. Kuvien katselupisteet on määritelty vuorovaikutteisesti arviointityön edetessä näkymäalueanalyysin sekä sidosryhmien ja viranomaisten palautteen perusteella. Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan ympäristöhallinnon ohjeistus.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään lausunnon mukaisesti.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vastuumuseo) vastaa maakunnan alueidenkäyttöön liittyvistä kulttuuriympäristön suojelutehtävistä ja toimii maakunnan rakennetun ympäristön, maisemien ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena.</p> <p>Kaavaluonnos selvitysaineistoinen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi.</p>                                                                                                                                                          |
| <p><b>7) 2. logistiikkarykmentti, puolustusvoimat</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999, 4a§)</p> <p>Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).</p> <p>Puolustusvoimat esittää, että hankkeen tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseen. Hankkeelle tulee saada Pääesikunnan myönteinen hyväksyttävyytyslause ennen kaavan hyväksymistä.</p> <p>Jos toteutettavien tuulivoimaloiden koko (suurempi, korkeus &gt; 10 m), määrä (enemmän) tai sijoittelu poikkeaa (&gt; 100 m) niistä tiedoista, joilla Puolustusvoimat (Pääesikunnan operatiivinen osasto) on antanut lausunnon hankkeen lopullisesta hyväksyttävyydestä, tulee hankkeelle saada Pääesikunnalta uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Myös tapauksessa, jossa muutokset ovat pienemmät kuin yllä on esitetty, pyydetään muutoksista</p> | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p> <p>Hankkeelle on saatu Puolustusvoimien Pääesikunnan puoltava hyväksyttävyytyslause 10.5.2021 15 tuulivoimalalle ja voimaloiden kokonaiskorkeudelle 350 metriä.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| <p>tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.</p> <p>Tarvittaessa hankkeista tulee tehdä tutkavaikutusten arviointi VTT:llä. Arvion tarkemman tutkaselvityksen tekemisen tarpeesta tekee Pääesikunta (operatiivinen osasto) saatuaan tarvittavat tarkemmat tiedot (tuulivoimaloiden maksimikokonaiskorkeudet, sijoituspaikat (koordinaatit) ja lukumäärät) suunnitelluista tuulivoimaloista. Tutkavaikutusten selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja.</p>               |                                     |
| <p><b>8) Fingrid Oyj</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Fingridillä ei ole kommentoivaa tuulivoimavoimahankkeen osayleiskaavoituksen lähtökohdista. Alueella ei ole Fingridin voimajohtoja.</p>                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>9) Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta</b></p> <p>Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä Konikallion tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelman esitetyssä muodossa.</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta muistuttaa, että kaava-alueen ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille tiedottaminen, tulee olla kohdennettua ja avointa heti kaavoituksen alusta alkaen ja yleisötilaisuuksia tulee järjestää riittävästi.</p>                       | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>10) Ikaalisten nuorisovaltuusto</b></p> <p>Nuorisovaltuusto tukee kestäviä energiamuotoja ja on iloinen, että niitä lähdetään kehittämään ja hyödyntämään laajemmin myös Ikaalisissa.</p> <p>Kokouksessa käytyjen keskusteluiden perusteella päätimme kuitenkin olla antamatta lausuntoa osallistamis- ja arviointisuunnitelmasta. Koemme, että saatavilla olevien materiaalien puitteissa emme osaa arvioida tarpeeksi kattavasti tuulivoimapuiston vaikutuksia nuoriin ja alueelle.</p> | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>11) Ilmatieteen laitos</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Tuulivoimalat voivat aiheuttaa sääatutkamittauksiin varjostuksia ja ei-toivottuja heijastuksia. Nämä häiriöt peittävät allensa sääinformaation näkyen virheellisinä sade- ja tuulikenttinä ja saattavat vaikuttaa Ilmatieteen laitoksen sääennustus- ja varoituspalveluun. Perustuen kansainvälisestikin käytettyihin kriteereihin tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa alle viiden kilometrin etäisyydelle sellaisista sääatutkista, joita muun muassa Ilmatieteen laitos Suomessa käyttää. Lisäksi alle 20 kilometrin etäisyydellä sääatutkista tulisi arvioida tuulivoimaloiden vaikutukset sääatutkamittauksiin. Konikallion tuulivoimapuisto sijaitsee noin 11 km päässä Hakumäen sääatutkasta, ja näin ollen olisi sen alueen piirissä, jossa Ilmatieteen laitoksen tulisi arvioida mahdolliset haittavaikutukset ulkopuolisen tahon mallinnuksen perusteella ennen suunnitelman hyväksymistä.</p> <p>Hakumäen sääatutkan sijoitusta ollaan kuitenkin muuttamassa vuokrasopimuksen päättyessä, ja tutka on siirtymässä Kankaanpään puolelle noin 30 km päähän lännen suuntaan. Arvioitu siirtymisaika on kesällä 2022. Konikallion tuulivoimalahankkeen tuulivoimalat ovat esitetyssä suunnitelmassa nyt uuteen tutkapaikkaan nähden hieman yli 20 km päässä, ja näin ollen Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Konikallion tuulivoimalahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, mikäli voimaloiden sijainnit noudattavat esitettyä suunnitelmaa.</p> | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                     |
| <p><b>12) Pirkanmaan ELY-keskus</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p><u>Maakuntakaava</u></p> <p>Suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.3017). Voimassa oleva maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta. Maakuntakaava tulee ottaa huomioon kokonaisuudessa, mukaan lukien koko maakuntaa koskevat määräykset.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Suunnittelualueelle sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa kaksi lähekkäin sijaitsevaa tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1-merkintää, joihin hankealueen rajaus perustuu.</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimahankkeet tulee pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille alueille.</p> <p>Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 suunnittelualueelle sijoittuu kaksi tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1- merkintää. Alueen eteläpuolella on turvetuotannon kannalta tärkeä alue (Eot), koillispuolella on teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue (tk), tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, arvokas geologinen muodostuma, harjualue (ge1) sekä valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (ma). Lisäksi alueen koillispuolella on maakuntakaavaan merkitty matkailun ja virkistysten kehittämisen kohdealue (mv). Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikallio-Kivinevankallion tuulivoimatuotannolle (tv1) osoitettua aluetta koskee myös erillinen suunnittelumääräys, jossa todetaan, että alueen suunnittelussa tulee varmistua, ettei toiminta aiheuta haitallisia vaikutuksia Ilmatieteen laitoksen säätutkaan.</p> <p>Suunnittelualueen rajausta ei ole yhdenmukainen Pirkanmaan maakuntakaavan tv1-merkintöjen kanssa, vaan alue on maakuntakaavassa esitettyjä alueita huomattavasti laajempi. Osayleiskaavassa tulee perustella, kun aluevarauksella aiotaan poiketa maakuntakaavaan merkitystä aluevarauksesta. Suunnittelualuetta tulee tarkentaa kaavoitusprosessissa ja alueelle tehtyjen selvitysten tulosten perusteella.</p> | <p>Voimassa oleva maakuntakaava otetaan huomioon osayleiskaavoituksessa ja hankkeen suunnittelussa. Ilmatieteen laitos on omassa lausunnossaan Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta todennut: ”Konikallion tuulivoimapuisto sijaitsee noin 11 km päässä Hakumäen säätutkasta, ja näin ollen olisi sen alueen piirissä, jossa Ilmatieteen laitoksen tulisi arvioida mahdolliset haittavaikutukset ulkopuolisen tahon mallinnuksen perusteella ennen suunnitelman hyväksymistä.</p> <p><i>Hakumäen säätutkan sijoitusta ollaan kuitenkin muuttamassa vuokrasopimuksen päättyessä, ja tutka on siirtymässä Kankaanpään puolelle noin 30 km päähän lännen suuntaan. Arvioitu siirtymisaika on kesällä 2022. Konikallion tuulivoimalahankkeen tuulivoimalat ovat esitetyssä suunnitelmassa nyt uuteen tutkapaikkaan nähden hieman yli 20 km päässä, ja näin ollen Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, mikäli voimaloiden sijainnit noudattavat esitettyä suunnitelmaa.”</i></p> <p>Ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan mukaisesti maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alue ja sen rajausta täsmentyvät kuntatason kaavassa tarkempien selvitysten perusteella (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016). Samoin oppaan mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisessa kaavassa muuttaa edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Suunnittelualueen rajausta tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden aikana mm. laadittujen selvitysten perusteella. Pirkanmaan maakuntaliitto on omassa lausunnossaan Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><u>Maiseman arvoalueet ja kulttuuriympäristöt</u></p> <p>Maisemaselvitys ja -vaikutusten arviointi ovat keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee huomioida, että suunnitteilla olevat tuulivoimalat ovat sekä kokonaiskorkeudeltaan että roottorin halkaisijaltaan huomattavasti käytössä olevia tai aikaisemmin suunniteltuja voimaloita suurempia, jolloin erityisesti hankkeen lähi- ja välialueille, 0–12 km etäisyydelle, kohdistuvat vaikutukset voivat olla maiseman ominaispiirteistä, maastonmuodoista ja avoimuudesta riippuen huomattavat.</p> <p>Suunnittelualan koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Alue on ympäristöään hallitseva ja maisemallisesti erittäin merkittävä sekä geomorfologialtaan ja eliölajistoltaan arvokas. Pirkanmaan harjumaisemien kohteiksi on valittu harjuja, jotka ovat merkittäviä kulttuurihistoriallisesti sekä geologisesti. Osa harjuista on rakennettuja, osa luonnontilaisia ja useilla niistä on rakennettuja näköalapaikkoja. Harjut näkyvät ja niiltä nähdään.</p> <p>Harjumaiseman kohdalla onkin perusteltua selvittää hankkeen maisemavaikutuksia niin harjulle kuin harjulta. Maisemasovitteita tulee tehdä riittävästi Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueelta siten, että niistä välittyy katsojalle konkreettisesti tuulivoimaloiden vaikutus harjulta avautuvassa maisemassa (mm. harjualueen näköalapaikat) ja myös ympäristöstä harjun suuntaan. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppaassa Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (Suomen ympäristö 1/2016) annetut ohjeistukset.</p> <p>Maisemaselvitys ja -vaikutusten arvioinnissa on huomioitava tuulivoimapuiston lisäksi myös sähkönsiirron, maakaapeleiden ja ilmajohtojen</p> | <p>todennut: ”Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle osoitettu kaksi tuulivoima- aluetta. Pirkanmaan liitto toteaa, että suunnittelun tavoitteet ovat linjassa maakuntakaavan kanssa.”</p> <p>Maisemavaikutuksia havainnollistavissa valokuvasovitteissa esitetään tuulivoimaloiden aiheuttamia muutoksia maisemakuvassa. Kuvien katselupisteet on määritelty vuorovaikutteisesti arviointityön edetessä näkymäalueanalyysin sekä sidosryhmien ja viranomaisten palautteen perusteella. Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan ympäristöhallinnon ohjeistus.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

sekä teiden rakentamisesta johtuvat vaikutukset maiseman rakenteeseen, luonteeseen ja laatuun, sillä näiden voidaan katsoa olevan edellytys tuulivoimapuiston toiminnalle. Voimajohdoille on annettu kaksi mahdollista linjausvaihtoehtoa ja näiden linjausten vaikutukset sekä yhteisvaikutus tuulivoimapuisto kanssa on tutkittava riittävällä tarkkuudella sekä riittävän laajalta alueelta sekä erityisesti huomioitava vaikutus Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueeseen.

Selvityksissä on otettava huomioon visuaalisten maisemavaikutusten ohella myös maiseman ominaispiirteet ja sitä kautta sen muutoskestävyys niin arvokkaiden maisema-alueiden kuin rakennettujen kulttuuriympäristöjen osalta. Näin voidaan arvioida hankkeen maisemavaikutusten merkitystä. Maisemaan kohdistuvat vaikutukset ja haitat sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin sekä virkistyskäyttöön tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja varmistaa maisema- ja muiden arvojen säilyminen kaavoituksen avulla.

#### Luontoarvot

Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan luontovaikutusten arvioinnin taustana käytetään hanketta varten tehdyn YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja mallinnuksia, joita täydennetään tarvittaessa menettelyn edetessä. Pirkanmaan ELY-keskus on yhteysviranomaisena lausunut yksityiskohtaisemmin YVA-arviointiohjelman luontoselvitysten kohdentamisesta ja käytetyistä menetelmistä.

Osayleiskaavan luontovaikutuksia arvioitaessa painotetaan merkittäväksi tunnistettuja vaikutuksia, jotka tuulivoimahankkeen osalta kohdistuvat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutuksiin (välkevaikutukset), linnustoon sekä maisema-arvoihin. Välkevaikutusten arvioinnin tulee kattaa myös vaikutukset alueen lajistoon. Linnustovaikutusten kannalta selvitysten ja vaikutusten arviointien tulee kattaa riittävällä tavalla kaikki vaikutusten kannalta oleelliset linturyhmät, -lajit ja linnustokohteet. Kaava-alueen ympäristön nykytilan kuvauksessa tulisi ottaa huomioon myös vaikutusalueella sijaitsevat

Lausunto merkitään seuraavilta osin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>valtakunnallisesti soidensuojelun täydennysohjelman kohteet, arvokkaat perinnebiotoopit, arvokkaat suoluontovyöhykkeet sekä Metsähallituksen luonnonsuojelutarkoituksiin varatut kiinteistöt. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaava-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.</p> <p>Kaavan yhteisvaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa erityisesti huomioon yhteisvaikutukset lepakoiden, linnuston ja alueen ekologisen verkoston kytkeytyneisyyden kannalta. Elinympäristöjen pirstoutuminen on yksi tuulivoimahankkeen luontovaikutusten arvioinnissa eri eliöryhmien kannalta oleellisena huomioitava asia.</p> <p>Kaavan vaikutusten arviointi tulee ulottaa koko hankealueelle, mukaan lukien tiestö ja sähkönsiirtoreitti.</p> <p><u>Pohjavesialue</u></p> <p>Tuulivoimalapuisto tulisi kaavoittaa selkeästi luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle (Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialue).</p> <p>Vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää huomioita myös tuulivoimala puiston pohjavesivaikutuksiin.</p> <p>Riittävin selvityksin, kaavamääräyksin ja suunnitteluohjein tulee varmistua siitä, ettei hankkeesta aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa hankealueella. Tuulivoimaloista ei saa myöskään aiheutua vaaraa luokitellun pohjavesialueen pohjaveden laadulle tai määrälle, huomioiden erityisesti onnettomuustilanteet ja rakentamisvaiheen aikaiset vaikutukset.</p> <p>Sähkönsiirtoreiteistä A-vaihtoehto kulkee Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialueen ja valtakunnallisesti arvokkaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun harjualueen poikki. Alueen tarkemmat pohjavesiolosuhteet tulee selvittää tutkimuksin ennen linjan rakentamista.</p> | <p>Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimalapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Laadittavassa kaavaratkaisussa huomioidaan lausunnossa pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaavoituksella tulee myös varmistaa arvokkaan geologisen muodostuman arvojen säilyminen.</p> <p><u>Liikenne</u></p> <p>Maanteitä ei ole hankealueen välittömässä läheisyydessä, etäisyys lähimpään maantiehen on keskimäärin 1,3 km Ikaalisten puolella (maantie 2594), Hämeenkyrön puolella etäisyyttä maantiehen on enemmän (maantie 13087).</p> <p>Yleisesti tuulivoimaloiden etäisyyden maanteistä tulee täyttää Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa 8/2012 esitetyt etäisyysvaatimukset (<a href="https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2012-08_tuulivoimalaohje_web.pdf">https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2012-08_tuulivoimalaohje_web.pdf</a>.)</p> <p>Tuulivoimaloiden osat (tornit, konehuoneet ja lavat) kuljetetaan maanteillä erikoiskuljetuksina, mikä edellyttää nk. erikoiskuljetuslupaa Pirkanmaan ELY-keskukselta. Erikoiskuljetusten lisäksi tuulivoima-alueen rakentaminen ja käyttö synnyttää muuten suhteellisen vähäliikenteiselle tieverkolle lisäliikennettä mm. nk. perinteistä raskasta liikennettä (esim. betoni- maa-aines- ja muita kuljetuksia).</p> <p>Tuulivoima-alueen suunnittelun; osayleiskaavan ja / tai YVA-prosessin; yhteydessä tulee tehdä selvityksiä tuulivoimaloiden osien rakentamisaikaisista kuljetusreiteistä sekä myös tuulivoima-alueen käytön ajan huoltoreiteistä. Selvityksessä tulee erityisesti huomioida raskaan liikenteen lisääntymisen vaikutus liikenneverkolla ja sen mukanaan tuomat vaikutukset teiden ympäröivälle asutukselle ja muulle maankäytölle.</p> <p>Kuljetusreittien selvityksen tulee sisältää maanteiden ja myös yksityisteiden riittävyys (mm. leveys) sekä tierakenteiden mukaan lukien rumpujen ja siltojen kantokyky erikoiskuljetuksille ja muulle raskaalle liikenteelle. On myös selvitettävä tuulivoima-alueen rakentamisen edellyttämien sekä myös käytön aikaisten maanteillä olevien liittymien leventämis- ja kehittämistarpeet sekä myös uusien liittymien tarpeet. Mikäli alueen rakentamisen tai käytön aikainen liikenne edellyttää maanteiden parantamistarpeita sekä liittymien rakentamis- ja parantamista, kuuluu niiden suunnittelu ja toteuttaminen tuulivoima-alueen toimijalle.</p> | <p>Lausunto merkitään seuraavilta osin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.</p> <p>Osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittavia selvityksiä ja vaikutusten arvioinnin tuloksia, mukaan lukien liikennettä ja kuljetusreittejä koskevat arviointitulokset. Tarvittaessa selvityksiä ja vaikutusten arviointeja voidaan täydentää kaavoitusprosessin aikana. Liikennöinnin ja kuljetusreittien järjestäminen tarkentuu edelleen hankkeen jatkosuunnittelussa.</p> <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Myös mahdollisten maanteille em. kuljetuksista aiheutuvien vaurioiden korjaaminen sekä liittymien tilapäisten laajennusten ja muiden tilapäisten tiejärjestelyjen purkaminen on tuulivoima-alueen toimijan vastuulla. Liittymien rakentaminen ja parantaminen maanteilla sekä muut maanteille tehtävät parantamis- ja purkamistoimenpiteet edellyttävät ELY-keskuksen lupaa.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että em. liikenneselvitys tulee lisätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kaavoituksen yhteydessä tehtäviin selvityksiin.</p> <p>ELY-keskus muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa PIRELY/390/2022 6/6 Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018, <a href="https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2018-03_sahko_telejohdot_web.pdf">https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2018-03_sahko_telejohdot_web.pdf</a>) lisäksi Väyläviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018, <a href="https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lm_2018_tiealueen_johdot_web.pdf">https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lm_2018_tiealueen_johdot_web.pdf</a>)</p> | <p>Liikennettä ja kuljetusreittejä koskevat selvitysosiot sekä vaikutusten arvioinnit tuloksineen voidaan esittää suunnitteluvaiheen edellyttämällä tarkkuudella erillisenä liikenneselvitysraporttina tai vaihtoehtoisesti osana kaavaselistusta. Kuljetusreitteihin liittyvät seikat tarkentuvat hankkeen toteuttamissuunnittelun edetessä.</p> <p>Lausunto merkitään tältä osin tiedoksi.</p> |
| <p><b>13) Traficom</b></p> <p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä. Sähköisen</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Lausunto merkitään tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi. Hanketoimija jatkaa hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä yhteistyötä asianomaisten viranomaisten ja teknisen verkon edustajien kanssa.</p>                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200 - 300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa. On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinaointietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>14) Ylöjärven kaupunki</b></p> <p>Ylöjärven kaupungilla ei ole lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>15) Ikaalisten Vesi Oy</b></p> <p>Ikaalisten Vesi Oy esittää lausuntonaan, että tuulivoimaosayleiskaavan valmistelussa otetaan huomioon kaavasta mahdollisesti aiheutuvat vaikutusten pohja- ja pintavesiin sekä ehkäistään mahdollinen pohjaveden pilaantumisen riski vähintään siten, kuin Ikaalisten Vesi Oy on siitä mielipiteenä esittänyt ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (Ilmatar Energia Oy:n Konikallion tuulivoimahanke, Ikaalinen ja Hämeenkyrö YVA).</p> <hr/> <p>Ikaalisten Vesi Oy on esittänyt 4.3.2022 YVA-ohjelmasta mielipiteenä seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 5.6 Pohja- ja pintavedet</li> <li>- 6.9 Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohja- ja pintavesiin</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Laadittavassa kaavaratkaisussa huomioidaan lausunnossa pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla.</p> <p>Lausunto merkitään YVA-ohjelmaa koskevilta osin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>- 6.14 Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen, terveyteen, alueen virkistyskäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen</p> <p>- 5.8 Liikenne</p> <p>- 6.20 Epävarmuustekijät</p> <p>- 8.9 Muuta mahdollisesti edellytettävät luvat ja sopimukset</p> <p>- 9 Lähdeluettelo</p> <p>5.6 Pohja- ja pintavedet</p> <p>Ikaalisten Vesi Oy:n vedenottamo sijoittuu Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialueelle. 1E-luokkaan kuuluva alue on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan ja samalla alue ylläpitää pohjavedestä suoraan riippuvaista ekosysteemiä. Vatulanharjun pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 20,36 km<sup>2</sup>, pohjaveden muodostumisalueen pinta-ala 14,87 km<sup>2</sup> ja vedenantoisuus 12800 m<sup>3</sup>/vrk. YVA-ohjelmassa on todettu, että Vatulanharjun pohjaveden virtaussuunta on muodostunut poikki lounaasta koilliseen.</p> <p>Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että tuulipuiston hankealueen pinta-alaksi on ilmoitettu 14,00 km<sup>2</sup> ja tämän alueen sadannan määrä (600 mm vuodessa) valuntana on keskimäärin 14000 m<sup>3</sup>/vrk. Hankealueen kokoluokka on siten merkittävä valuma-alueeltaan suhteessa Vatulanharjun pohjaveden muodostumisalueeseen.</p> <p>Tuulipuiston hankealue on osittain rajattu Vatulanharjun pohjavesialueen rajaukseen kiinni, mutta osittain myös sen sisäpuolelle. Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että YVA-ohjelmassa ei ole kuvattu itse tuulipuistoalueen pohjavesien nykytilannetta, vaikka tämä tulee ympäristövaikutusten arviointilain 16 §:n ja samaisen lain liitteen 1 kohdan 7 e mukaan toimittaa.</p> <p>Ikaalisten Vesi Oy pitää todennäköisenä, että hankealueen kallioalueilla ja ohuissa huuhtoutuneissa rantakerrostumissa muodostuu pohjavettä, joka kulkeutuu kallioperän rikkonaisuusvyöhykkeiden ja mahdollisesti myös maaperän syvempien osien kautta Vatulanharjun pohjavesialueelle virtaussuunnassa lounaasta koilliseen (Kuva 5-18. Hankealueen maaperä). Hankealue sijaitsee noin tasolla +115...+135 mpy. Vatulan vedenottamolla</p> | <p>Ympäristöhallinnon avoimen aineiston perusteella pohjaveden päävirtaussuunta on Vatulanharjun länsipäässä pohjoiseen. Tampinkankaan itäosalla virtaus on koillisen-idän -suuntaan. Vuonna 2022 erillisselvityksenä laadittujen tutkimusten perusteella pohjaveden virtaus suuntautuu Vatulanharjun eteläosalla / tuulivoimahankealueen pohjoisosalla lännen-lounaan -suuntaan eli pois päin harjusta. Ampumaradan ja hankealueen välillä pohjavesivirtaus on lännen suuntaan, ei harjun suuntaan. Suunnitellun sähkönsiirtolinjan alueella, pohjavesialueelle sijoittuvalla osalla, pohjaveden virtaus on luoteen – pohjoisen -suuntaan</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



pohjaveden pinnankorkeus on noin tasolla +98...+100 mpy.

6.9 Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohja- ja pintavesiin.

Vaikutukset tuulipuiston hankealueen pohjavesiin ja Vatulanharjun pohjavesialueeseen on mainittu YVA-ohjelman vaikutustenarvioinnin painopistealueina. Ikaalisten Vesi Oy katsoo ympäristövaikutusten arviointilain 15 §:n mukaan, että tuulipuistoalueen maaperä- ja pohjavesitutkimukset sekä niiden tulokset ovat olennaisia toimia YVA-menettelyssä ja ne on suoritettava ennen mainitun lain 23 §:n mukaisen arviointiselostuksen perustellun päätelmän antamista. Kaavoituksessa on otettava huomioon ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Kielto on ehdoton ja se koskee myös pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamista siinä merkityksessä, että siitä poikkeamiseen ei saa myöntää lupaa. Kiellon merkitystä maankäytön toimintojen sijoittamisessa korostaa yhdyskuntien talousveden hankinnan merkitys ja pohjaveden puhdistamisen vaikeus. Kiellon piiriin kuuluvana päästöpaikkana tulee kysymykseen sekä itse pohjavesi, sen ylä- ja alapuolinen maakerros että alueen valuma-alue. Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että YVA-ohjelmassa on esitetty tuulivoimaloiden kohdekohtaisia tutkimuksia tehtäväksi vasta suunnitteluvaiheessa. Ikaalisten Vesi Oy edellyttää, että YVA-menettelyssä hankevastaavan on esitettävä ympäristönsuojelulain mukainen maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys tuulipuistoalueelta, jos tuulivoimatoiminnassa käytetään, varastoidaan, taikka muutoin syntyy maaperän ja pohjaveden kannalta merkityksellisiä vaarallisia aineita, koska pohjaveden laatu muutoksia voidaan havaita pääasiassa vain kemiallisin kriteerein. Pohjaveden perustilaselvitys tulee liittää osaksi YVA-ohjelmassa esitettyjä pohjavesitutkimuksia. Selvityksen perusteella voidaan päätöksenteossa osaltaan arvioida, tarvitseeko hankevastaavan hakea toiminnalleen ympäristölupaa.

YVA-ohjelmassa mainitaan, että tarpeellisia saatavilla olevia lähtötietoja kerätään mm. Ikaalisten Vesi Oy:ltä. Ikaalisten Vesi Oy katsoo, että tuulivoimaloiden hankealueella ja Vatulanharjun pohjavesialueella hankevastaavan on itse suoritettava kattavat tutkimukset, jos

pohjavesivaikutusten arviointia ei voida nykyisten selvitysten perusteella tehdä riittävän luotettavasti. Ikaalisten Vesi Oy:llä ei ole selvitysaineistoja hankealueelta eikä sen läheisyydestä. YVA-menettelyn tulee perustua uusimpaan ja parhaaseen saatavilla olevaan tutkittuun tietoon. Ikaalisten Vesi Oy edellyttää, että hankevastaavan on tunnistettava ja arvioitava, kuinka suuri osuus hankealueen sadannasta muodostuu pohjavedeksi ja kuinka suuri osuus siitä mahdollisesti valuu Vatulanharjun pohjavesialueelle sekä mistä tuulipuistoalueen kohdista tämä tarkemmin tapahtuu. YVA-menettelyssä hankealueen pohja- ja pintavedet on esitettävä karttatarkasteluna, johon on piirretty; a) pintavesien päälasku-uomat ja kulkusuunnat, b) pohjaveden virtaussuunnat, c) pohjaveden vedenjakajien kalliokynnykset, d) kallioraot ja -ruhjeet. Nykytilakartan tulee olla tulkinnan helpottamiseksi vähintään mittakaavassa 1:10000. Maaperä- ja pohjavesitutkimuksista on esitettävä nykytilakartalla kaikki suoritettut tutkimuspisteet sekä havaintotulokset ja niiden korkeustiedot N2000 korkeusjärjestelmässä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Maankäyttö- ja rakennuslain nojalla ei ole lupa hyväksyä kaavaa tai antaa lupa, jos seurauksena on pohjaveden pilaantumisen vaara. Ikaalisten Vesi Oy:n Vatulan vedenottamolla ei ole voimassa olevaa vesilain 4:nnen luvun 11 §:n mukaista vedenottamon suoja-aluetta. Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että Ikaalisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelman (2001) päivitys on ajankohtainen vesienhoitolain 10 e §:n mukaan ja se tulisi päivittää samanaikaisesti Pirkanmaan Maakuntakaavan 2040 kanssa. Ikaalisten Vesi Oy:llä on vireillä Vatulan vedenottamoon liittyvä vesitalouslupahakemus aluehallintovirastossa (LSSAVI/14430/2020). Ikaalisten Vesi Oy katsoo, että YVA-menettelyssä tuulivoimahankkeen yhteysviranomaisen tulee suorittaa alustava päätelmä vedenottamon suoja-alueen määrittämisen tarpeellisuudesta.

Kaavallinen suojeluvelvoite tulee liittää osaksi arviointimenettelyä. Vesienhoitolain 21 §:n mukaan pohjavesien tilaa ei saa heikentää.

6.14 Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen, terveyteen, alueen virkistyskäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen

YVA-ohjelmassa mainitaan, että YVA-vaiheen tuulivoimalatyyppi ei ole vielä selvillä, mutta toiminnassa käytetään öljyä ja jäähdytysnesteitä. Arviointiohjelmasta ei käy ilmi, kuinka usein ja kuinka suuria eriä eri kemikaaleja alueella kuljetetaan. Mainitut kemikaalit kuitenkin läpäisevät maakerrokset nopeasti mahdollisessa onnettomuustilanteessa.

Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että tuulivoimaloiden pohjavedelle voimaloiden rakentamisvaiheessa tai onnettomuustilanteessa aiheuttamaa vaaraa ei voida luotettavasti poissulkea. Pahimmat onnettomuuskenaariot ovat tuulivoimalan kaatuminen sekä kemikaalien kuljetusonnettomuudet. Hankevastaavan tulee huomioida nämä ympäristövaikutusten merkittävyyden arvioinnissa. Maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuus saattaa olla terveydelle vaaraksi tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa yleiselle edulle. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavat toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat veden hankintaan. Vatulanharjulla on todettu harjumuodostelman eroosioaurio (PIRELY/7974/2019). Sadeveden valunta on aiheuttanut eroosiota jyrkässä rinteessä olevaan polku-uomaan, joka muistetaan sijainneen rinteessä jo useamman vuosikymmenen ajan. Eroosioaurion korjaus on mahdollista toteuttaa Natura-alueen luontoarvoja merkittävästi heikentämättä. Eroosioaurion korjaus on kuitenkin osoittautunut haasteelliseksi. Ikaalisten Vesi Oy katsoo, että eroosioaurio on ennallistettava ennen tuulivoima-alueen mahdollisen rakentamisen aloitusta ja tuulivoimatoiminnasta ei saa aiheutua jyrkän harjumuodostelman eroosiota esimerkiksi mahdollisen tuulivoimalan aiheuttaman määrän vuoksi, ympäristönsuojelulaki 5 §.

5.8 Liikenne

YVA-ohjelmassa todetaan, että tässä suunnitteluvaiheessa ei vielä tiedetä, mistä liikennöinti tuulivoimaloille tapahtuu. Ikaalisten

Vesi Oy edellyttää, että vaarallisten aineiden kuljetukset tuulivoimaloille tulee toteuttaa hankealueen etäpuolisten teiden kautta, jolloin mahdollisten kuljetusonnettomuuksien seuraukset Vatulanharjun pohjavesialueelle voidaan välttää. YVA-selostuksessa on esitettävä, mistä huoltotie hankealueelle johdetaan.

6.20 Epävarmuustekijät  
Ikaalisten Vesi Oy edellyttää, että arviointiselostuksessa pohjavesivaikutusten arviointi ei saa sisältää olennaisia puutteita, epätarkkuutta tai epävarmuustekijöitä.

8.9 Muut mahdollisesti edellytettävät luvat ja sopimukset Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristölupa on oltava toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että samaisen lain 49 §:n kohdan 4 mukaan ympäristöluvan myöntäminen kuitenkin edellyttää, ettei toiminnasta aiheudu erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Ikaalisten Vesi Oy edellyttää, että hankealue tulee rajata Vatulanharjun pohjavesialueen ulkopuolelle riittävällä suojaetäisyydellä sekä tuulivoimarakenteita ei saa sijoittaa pohjaveden pinnankorkeuden alapuolelle ilman viranomaislupaa. Hankealueen viereisen Vatulanharjun pohjaveden pinnankorkeuden sekä hankealueen viereisen Paalejärven keskivedenkorkeuden muuttaminen rakentamistoimin tulee kieltää vesilain 5:n luvun 14 §:n ja 6:n luvun 4 §:n kohdan 2 sekä 5 §:n 3 momentin nojalla.

9 Lähdeluettelo  
YVA-menettelyn lähdetiedoissa on oltava riittävä lähdeviittaus hankealueen pohja- ja pintavesitietoihin, muussa tapauksessa arviointiselostuksen ja selvitysten laatu voidaan kyseenalaistaa. YVA-ohjelman lähdeluettelon mukaan arviointiohjelmassa ei ole lähdeaineistona viitattu Ikaalisten kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan tai muuhun pohjavesiselvitykseen. Suojelusuunnitelma toimii tausta-aineistona suunniteltaessa ja ratkaistaessa suunnitelma-alueen maankäyttöä.

## 1.2 Osallisten palautteet

| Palaute                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kaavanlaatijan vastine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1) Osallinen 1</b></p> <p>Mielipiteenä on, että puisto voidaan rakentaa, jos siirtovoimajohto sijoitetaan kulkemaan etelän suuntaan, Suodenniemelle.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvan sähkönsiirron vaihtoehdot ja ratkaisu tarkentuvat edelleen YVA-selostuksessa. Ratkaisu tullaan kuvaamaan myös osayleiskaavan kaavaselostuksessa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>2) Osallinen 2 (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</b></p> <p>Vastustan Konikallioon suunniteltavaa tuulivoimahanketta ja siihen kaavahanketta. Totean tältä osin seuraavaa.</p> <p>Prosessin puutteet</p> <p>Ensinnäkin hankkeen tiedottaminen ei ole ollut asianmukaista, koska olen tullut tietoiseksi hankkeesta, joka vaikuttaa huomattavasti omistamaani tilaan, vasta tammi-helmikuun vaihteessa 2022. Hanke vaikuttaa olennaisella tavalla omistamaani tilaan muun ohella sen tulevan käytön sekä ympäristö- ja taloudellisten arvojen osalta. Hankesuunnitelman mukaan esimerkiksi voimajohtolinjat kulkevat ensin pitkään tilani rajalla ja sitten vielä ylittävät tilani. Minua olisikin tullut kuulla jo aiemmin tässä asiassa, vaikka esimerkiksi eräitä naapureita on asiassa erikseen kuultu.</p> <p>Kysyttyäni asiasta Ilmatar Oy:n Hankekehityspäälliköltä, Lauri Viertolta seuraavan vastauksen 9.2.2022:</p> <p>Ilmattaren Konikallion tuulivoimahanke on lähtenyt liikkeelle Auria Wind Oy:n hankkeena, joka on tehnyt Hämeenkyrön puolella ensimmäiset maanvuokrasopimuksen alkuvuodesta 2021. Myöhemmin keväällä Ilmatar on hankkinut</p> | <p>Ikaalisten ympäristölautakunta on hyväksynyt Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 14.9.2021 (§ 47) ja Hämeenkyrön kunnanhallitus omalta osaltaan 21.6.2021 (§ 174). Hämeenkyrön kunnanhallitus päätti 21.03.2022 (§ 62) ja Ikaalisten Ympäristölautakunta 22.3.2022 (§ 17) Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolosta. OAS:ista on ollut mahdollista jättää palautetta 1.4.–9.5.2022 välisen ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat nähtävillä koko suunnittelutyön ajan 1.4.2022 alkaen. Kuulutukset vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmien nähtäville asettamisesta on tehty kunnissa käytössä olevien tiedottamiskäytäntöjen mukaisesti. Virallisten kuuluttamis- ja ilmoitusmenettelyjen rinnalla hanketoimija on ollut yhteydessä tuulivoimapuiston hankealueen ja alustavasti tutkittujen ulkoisten voimajohtoreittien varrelle sijoittuvien kiinteistöjen maanomistajiin.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>sopimukset ja hankeoikeudet Auria Wind Oy:ltä. Sopimusten siirtymisen ehtona oli riittävä maanvuokraukseen perustuva hankealueen maanhallinta, jota vastaan Ilmatar voi toimittaa hankkeen kaavoitusaloitteet sekä Hämeenkyröön että Ikaalisiin. Näin ollen vuoden takaiset maanomistajatilaisuudet ovat olleet Auria Wind Oy:n järjestämiä, ja niihin en osaa ottaa itse kantaa. Uskoisin, että kokouksiin on kutsuttu Hämeenkyrön puolen keskeiset maanomistajat ja kokouksella on pyritty samaan selville kaavoitusaloitteeseen tarvittavan maanomistajaenemmistön mielipide maanvuokraukseen liittyen. "</p> |                                                                                                                                                      |
| <p>Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan viranomaisen on kaavaa valmisteltaessa oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaavoja valmistelevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta suoraan mainituille tahoille, jotta heillä on jo alkuvaiheessa mahdollisuus vaikuttaa kaavan sisältöön ja näin välttää tarpeettomalta viranomaistyöltä. Mielestäni viranomainen on tältä osin laiminlyönyt vuorovaikutusvelvollisuutensa, koska olen saanut tästä hankkeesta tiedon ulkopuolisilta tahoilta.</p>             | <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu MRL:n edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti.</p> |
| <p>Olen pyytänyt Hämeenkyrön kunnan kaavoitusviranomaisten käyttämältä asiantuntijalta kaikki kunnan hallussa olevat hanketta koskevat asiantuntijalausunnot. Kunnan kaavoitusviranomainen on kertonut, etteivät kaikki asiantuntijalausunnot ole vielä valmiina. Varaankin mahdollisuuden antaa vielä uuden mielipiteen sen jälkeen, kun olen saanut kaikki asiantuntijalausunnot käyttööni.</p>                                                                                                                                                                                                                   | <p>Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.</p>                                                                                                      |
| <p>Vaatimukset</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Katson olevani hankkeen osalta keskeinen maanomistaja, koska voimajohtolinjaa on suunniteltu maani rajalla rakennettavaksi noin kilometrin matkalle. Hankkeen etenemisestä tulee minua jatkossa tiedottaa lähettämällä minulle asiaa koskevat viranomaispäätökset, asiantuntijalausunnat ja hakijan toimittamat asiakirjat.</p> <p>Kaikki tuulivoimalat on suunniteltu sijoitettavaksi tilani rajan läheisyyteen. Katson tämän olevan tilaani merkittävästi vaikuttava asia. Vaadin näiden tuulivoimaloiden poistamista hankkeesta tai siirrettäväksi kauemmaksi tilani rajalta, jos hanke vastoin käsitystäni toteutuu. Vaadin myös, että voimajohtolinjat siirretään kokonaan pois rajaltani ja ylittämästä tilaani.</p> <p><b>Vaatimusten perustelut</b></p> <p>Voimalinja kulkisi suunnitelman mukaan kokonaisuudessaan noin kilometrin matkan tilani rajan vierustaa ja sen lisäksi tilani metsäkuvio 20:n (n. 1 ha) läpi. Kuviolla 20 sijaitsee puro, joka on määritelty arvokas elinympäristö. Kuvio 31 (1,3 ha), noin 200 metriä kuviolta 20 lounaaseen on metsälain 10 tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö, puro lähiympäristöineen, jossa asuu muun ohella euroopan majavia. Voimajohtolinja on suunniteltu ylittämään myös tämän tilani kuvio 31 :n läpi.</p> <p>Vaadin, että voimalinja siirretään pois mailtani, niiden henkilöiden omistamille tiloille, jotka ovat maanvuokrasopimuksen tehneet ja ovat asianosaisia ja saamassa taloudellista hyötyä. Järkevin lähtöpaikka on varmastikin tilojen nro 108-438-9-29 tai 108-438-8-5 voimalinjan lähtöpaikaksi. Reitti sieltä on lyhin, helpoin ja taloudellisin tehdä. Lisäksi vastustan tuulivoimaloiden sijoittamista rajani läheisyyteen. Nämäkin on mahdollista asentaa maanvuokraajien tiloille kauemmaksi rajoistani. Todettakoon, että minun haltuuni saamissa mahdollisesti alkuperäisissä suunnitelmissa tuulivoimalat on sijoitettu kauemmaksi tilani rajoista.</p> | <p>Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.</p> <p>Hankesuunnitelma täydentyy ja tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden edetessä, jolloin myös voimalasijainnit sekä ulkoisen voimajohtoreitin linjaus tarkentuvat.</p> <p>Osayleiskaavoituksella ei ratkaista kaavoitettavan tuulivoimapuistoalueen ulkoisen voimajohtoreitin sijaintia tai voimajohtoreitin alueen maankäyttöä. YVA-menettelyssä sähkönsiirron A-vaihtoehtona tutkitaan koilliseen suuntautuvaa vaihtoehtoa ja B-vaihtoehtona etelään suuntautuvaa vaihtoehtoa. Hankesuunnitelmien tarkentuessa vaihtoehtoista valitaan toteutettava vaihtoehto, jonka sijainti maastossa voi vielä suunnitteluprosessin aikana tarkentua.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Joka tapauksessa koko hanketta ei pitäisi toteuttaa, koska se vaarantaa olennaisella tavalla luontoarvoja kasvillisuuden ja elämistön osalta. Mikäli hanketta jatketaan, on tässä tapauksessa laadittava huomattavasti yksityiskohtaisempi luontoselvitys laajan asiantuntijaryhmän toimesta. Nyt aineistossa olevat selvitykset eivät miltään osin ole riittäviä.</p> <p>Tilallani tai sen läheisyydessä on useita havaintoja eläimien pysyvistä reviereistä. Kyseinen alue on muun ohella hirvien talvehtimisaluetta. Jyräkoskessa metsälaki 10S tarkoittamassa erityisen tärkeä elinympäristö asuu euroopan majavia. Kiuruja viihtyy viljellyllä pellolla. Riistakamerasta löytyy suden kuva ja naapurin pellon valkoisia pilleripaaleja karhu on repinyt. Tilallani on useita ilveksiä, joiden olemassa olostä on jatkuvia havaintoja. Viimeisenä havaintona olen kuullut mahdollisesta maakotkan pesinnästä.</p> <p>Kyseisellä hankealueella on saamani tiedon mukaan myös kalasääskien vuosittaiset pesinnät Haukinevalla, Karhukoskella, Ikaalisten puolella Porrasnevalla, Voistetunjärvellä ja Rapakonnevalla, joita tuulivoimalat uhkaavat. Myöskin metso pesii näillä seuduilla. Viirupöllöjä pesii Viherojantien päässä ja Vesajärvellä Majamaan puolella. Ruskohaukka pesii Ihanajärnessä, Vesajärnessä tai Alhonjärnessä. Kurki, direktiivilaji pesii Ihanajärvellä, Hirvonjärvellä, Vesajärvellä ja Alhonjärvellä, Laulujoutsen, direktiivilaji pesii Ihanajärnessä, Hirvonjärnessä, Vesajärnessä ja Alhonjärnessä. Erittäin uhanalainen nokikana pesii Alhonjärnessä.</p> <p>Tässä tapauksessa tilani metsänhoito tulisi vaikeutumaan. Joka tapauksessa metsästä kertyvä tuotto tulisi vähentymään. Taloudellisesti tämän hankkeen toteutuminen suunnitellulla tavalla aiheuttaisi minulle merkittäviä taloudellisia menetyksiä.</p> <p>Jos tuulivoimalahanke ylipäättään etenee, on se mahdollista toteuttaa siten, että edellä mainitut vaatimukseni otetaan huomioon. Nyt</p> | <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen selvitysten maastotöitä on tehty vuoden 2021 ja vuoden 2022 aikana. Osa maastotöistä on valmistunut vuoden 2022 kevääseen mennessä ja osaa selvityksistä on täydennetty edelleen kesän ja syksyn maastokaudella 2022. Selvitystöiden tulokset raportoidaan osana laadittavaa YVA-selostusta sekä osayleiskaavaluonnoksia.</p> <p>Mielipide merkitään seuraavilta osin tiedoksi.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>suunniteltu tuulivoimalahanke ei tuota sellaista yleistä hyötyä, joka mahdollistaisi merkittävän haitan ja taloudelliset menetykset minulle maanomistajana.</p> <p>Edellä lausutuilla perusteilla on täysin selvää, että suunnitelma edellyttää yksityiskohtaista ja ammattitaitoista luontoselvitystä. Tuulivoimahankkeessa pitää selvittää tarkoin luonto ja siellä elävät eläimet ja linnut, joita hanke uhkaa. Ehdotan, että selvitystyöhön mukaan otetaan henkilö, jolla on osaamista ja tietoa nimenomaan tästä kohteena olevasta hankealueesta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                              |
| <p><b>3) Osallinen 3 - kolme palautteen yhdessä jättänyttä osallista (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</b></p> <p><b>1 Yleistä</b><br/>Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen laadinnan tavoitteena on mahdollistaa Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiön Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy:n tuulivoimapuiston rakentaminen Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle molemmin puolin kuntarajaa. Tuulivoimapuisto muodostuisi enintään 15 tuulivoimalasta, joiden yksikköteho olisi noin 6–10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä. Hankekokonaisuus muodostuisi tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta.</p> <p>Hankkeeseen liittyen on käynnistetty myös YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-laki 4 §). Koska YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä, oheistamme tähän yleiskaavoitusta koskevaan mielipiteeseemme myös esittämämme mielipiteet ko. ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (ks. liitteet 1 ja 3).</p> <p>OAS:ssa hankkeen vaikutuksia ennakoidaan varsin optimistisesti: ”Hankkeen toteutumisella on positiivisia aluetaloudellisia vaikutuksia. Tuulipuisto lisää työllisyyden kasvun ja</p> | <p>Hankkeen vaikutuksia arvioidaan tarkemmin YVA-selostuksessa sekä osayleiskaavojen kaavaselostuksissa.</p> |

yritystoiminnan lisääntymisen kautta kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja. Tuulivoimahankkeella tulee toteutuessaan olemaan positiivisia vaikutuksia myös alueella toimiviin rakennus- ja suunnittelualan yrityksiin. Lisääntyneellä taloudellisella aktiivisuudella on positiivisia välillisiä vaikutuksia myös alueen muihin toimialoihin, kuten palvelualaan.”

Hankeen haitallisia ja rajoittavia vaikutuksia muuhun maankäyttöön, mm. naapurikiinteistöjen olosuhteisiin OAS:ssa ei sen sijaan ennakoida alustavastikaan. Vaikka tavoitteena on hankekokonaisuus, joka muodostuu poikkeuksellisen kookkaista ja voimakkaasti ympäristöönsä vaikuttavasta hankkeesta, OAS:sta ei ilmene, millä tavoin hankkeen em. erityispiirteet tulevat heijastumaan suunnitteluun ja kaavan vaikutusten arviointiin.

2 OAS:n sisältövaatimuksista

OAS:ssa tulee esittää suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Olennaista on, että OAS tarjoaa osallisille perustiedot kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä. Koska OAS täydentää ja ohjaa MRL 9 §:n mukaista kaavan vaikutusten selvittämistä, suunnittelun lähtökohdat ja tehdyt selvitykset tulee esittää jo OAS:ssa siten, että mm. suunnittelualueen ympäristön nykytila ja suunnitteluun vaikuttavat erityispiirteet ja reunaehdot tulevat riittävän selviksi. Tässä tapauksessa keskeiset erityispiirteet liittyvät hankkeen poikkeuksellisesta kokoluokasta aiheutuvien vaikutusten voimakkuuteen ja ulottuvuuteen. Vaikka selvitettävät vaikutukset määritellään OAS:ssa yleisellä tasolla, siitä tulisi kuitenkin ilmetä, mm. missä vaiheessa ja millä menetelmillä vaikutukset selvitetään. Menetelmäkuvauksen merkitystä tässä tapauksessa korostaa mm. se, että tuulipuisto muodostuu voimaloista, joiden kokoluokasta johtuen arviointia ei voida juurikaan perustaa aiempiin kokemuksiin. Vaikutusten selvittämisen kannalta keskeistä on vaikutusten kohdentuminen, laajuus ja merkittävyys. Lisäksi tulee selvittää, miten osalliset voivat osallistua

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti ”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.” Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu osayleiskaavan aloitusvaiheen edellyttämällä tavalla edellä mainitun mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittavilta osin päivittää osayleiskaavan kaavaehdotukseen saakka.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vaikutusten arviointiin kaavan laatimisen eri vaiheissa.</p> <p>Olennaista OAS:n tavoitteiden kannalta on, että osallisille tarjotaan mahdollisuus osallistumiseen riittävän aikaisin sekä mahdollisuus tutustua kaavoituksen tavoitteisiin ja mahdollisiin vaihtoehtoihin ja ottaa niihin kantaa riittävän ja luotettavan vaikutuksia koskevan tiedon pohjalta. Osallisilla tulee olla aito mahdollisuus tutustua selvitysten ja vaikutusten arvioinnin tuloksiin sekä arvioida niiden perusteella kaavaratkaisua ja sen mahdollisia vaihtoehtoja.</p> <p>Katsomme, että edellä viitatus OAS:lle asetetut tavoitteet ja vaatimukset eivät nyt täyty suunnitelman jäädessä varsin yleispiirteiseksi jopa huomioon ottaen varhaisesta suunnitteluvaiheesta johtuvat tiedolliset rajoitukset. OAS:sta ei mielestämme riittävän konkreettisella tavalla ilmene, millä tavoin osallistuminen järjestetään, vaikutukset arvioidaan ja kaavan sisältövaatimusten täyttyminen pyritään varmistamaan.</p> <p>3 Yleiskaavan sisältövaatimuksista<br/>Osayleiskaavat todetaan laadittavan MRL:n 77 a §:n mukaisina kaavoina siten, että rakennusluvut voitaisiin myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. MRL 77 b §:n mukaan laadittaessa 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;</li> <li>2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;</li> <li>3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.</li> </ol> | <p>Ikaalisten ympäristölautakunta on hyväksynyt Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoitusaloitteen omalta osaltaan 14.9.2021 (§ 47) ja Hämeenkyrön kunnanhallitus omalta osaltaan 21.6.2021 (§ 174). Hämeenkyrön kunnanhallitus päätti 21.03.2022 (§ 62) ja Ikaalisten Ympäristölautakunta 22.3.2022 (§ 17) Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan vireilletulosta ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolosta. OAS:ista on ollut mahdollista jättää palautetta 1.4.–9.5.2022 välisen ajan. OAS:it ovat nähtävillä koko suunnittelutyön ajan 1.4.2022 alkaen. Kuulutukset vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmien nähtävillä asettamisesta on tehty kunnissa käytössä olevien tiedottamiskäytäntöjen mukaisesti. Kaavoitusta käsittelevä kuntien yhteinen ja avoin yleisötilaisuus pidettiin Hämeenkyrössä ja Teams-etäyhteydellä 28.4.2022. Lisäksi hankkeen YVA-menettelystä pidettiin Teams-etäyhteydellä avoin yleisötilaisuus 16.2.2022. Yleisötilaisuuksissa on esitelty hankkeen suunnitelmia, hankealueen nykytilatietoja, vaikutusten arviointia ja hankkeessa laadittavien selvitysten tilanne sekä osallistumismenettelyt.</p> <p>Palaute merkitään seuraavilta ja YVA-ohjelmaa koskevilta osin tiedoksi.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Jotta yleiskaava ohjaisi riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella ja jotta voitaisiin varmistaa, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön, sen vaikutukset tulee tunnistaa riittävällä tavalla (MRL 9 § ja MRL 77b §). Näin ollen katsomme, että jo OAS:ssa kaavoitus tulee pohjustaa siten, että kaava perustuu riittäviin, kaavan merkittävät vaikutukset arvioiviin tutkimuksiin ja selvityksiin. MRL 9 §:ssä edellytetyllä tavalla:

”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”

Jo OAS-vaiheessa tulee myös huomioida, että MRL 9 § on ilmaistu velvoittavassa muodossa. Oikeuskäytännössä tutkimusten ja selvitysten riittämättömyys on suhteellisen usein johtanut kaavan lainvastaisuuteen. Tehtävien selvitysten tulee kattaa sekä välittömät että välilliset vaikutukset kokonaisuutena. Selvitysvelvollisuutta täsmennetään maankäyttö- ja rakennusasetuksessa (MRA 1 §): ”Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;

5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;  
6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen. (11.2.2016/119)

Jos yleis- tai asemakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, kaavan vaikutuksia selvittäessä tulee olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan. Jos kaavan olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen maakunnan liiton alueelle, tulee vastaavasti olla yhteydessä tähän liittoon.”

Lain esitöissä (HE s. 63) selvitysvelvollisuutta selvennetään seuraavasti: ”Kaavoituksessa sovitetaan yhteen erilaisia alueidenkäyttötarpeita. Alueiden käytön ja eri toimintojen ympäristövaikutukset on tarpeen selvittää ja arvioida riittävän aikaisessa vaiheessa kaavaa laadittaessa. Riittävän laaja-alainen ja perusteellinen vaikutusten arviointi kaavoituksen yhteydessä on välttämätöntä jo senkin vuoksi, että ne, joiden olosuhteisiin ratkaisu saattaa vaikuttaa, voivat arvioida eri vaihtoehtojen vaikutuksia”.

Riittävä vaikutusten selvittäminen edellyttää hallituksen esityksen mukaan myös *mahdollisten maankäytön muutosten ja vallitsevan tilanteen välistä vaikutusten vertailua*. Tällä on erityistä merkitystä nyt käsillä olevassa tilanteessa, jossa kaava muuttaisi merkittävällä tavalla mm. vaikutusalueen maisemaa, luonnonolosuhteita ja myös asumisolosuhteita.

Oikeuskäytännössä selvitysten riittävyyden kriteeriksi on muodostunut erityisesti se, voidaanko kaava-asiakirjojen pohjalta ratkaista, täyttyvätkö kaavan sisältövaatimukset (ks. esim. teokset ”Maankäyttö- ja rakennuslaki”, Hallberg ym. 2020, s. 69-79 ja ”Maankäyttö- ja rakennuslaki”, Ekroos – Majamaa, 2018, s. 44-47 sekä ratkaisut KHO 2018:10, KHO 2017:114, KHO 2017:31, KHO 2014:2, KHO 2013:184, KHO 2008:71, KHO 25.8.2006 t. 2170, KHO 2004:84, KHO 2004:64 jne.). Näitä yleiskaavan yleisiä sisältövaatimuksia ovat em. tuulivoimakaavan erityisten sisältövaatimusten ohella mm. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys; olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö; asumisen

tarpeet; mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön; kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset; ympäristöhaittojen vähentäminen; rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys ja kaavan kohtuullisuus maanomistajille ja muille oikeudenhaltijoille (MRL 39 §). OAS:ssa todetaan, että YVA tulee muodostamaan keskeisen perustan em. kaavojen vaikutusten arvioinnille. Vastaavasti kuin YVA-ohjelmasta antamassamme mielipiteessä toteamme, hankkeen vaikutukset on toistaiseksi esitetty liian yleisluontoisesti, jotta voimaloiden vaikutuksia, vaihtoehtotarkastelun edellytyksiä ja riittävyttä voitaisiin riittävällä tavalla arvioida ja ennakoida.

Se, että hanke muodostuu poikkeuksellisen kookkaista voimaloista, tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnin lähtökohtana. Esimerkiksi maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia ei voida perustaa olemassa oleviin selvityksiin, toisin kuin mm. YVA-ohjelmasta on ymmärrettävissä. Aiempaa olennaisesti kookkaampien voimaloiden vaikutuksista ei ole vielä kertynyt juurikaan kokemusta. Jotta voitaisiin arvioida, sopeutuuko suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö maisemaan ja ympäristöön MRL 77 b §:ssä vaaditulla tavalla, mm. maisemavaikutusten arviointiperusteet tulee päivittää voimaloiden kokoluokka huomioon ottaen. Enempää OAS:ssa kuin YVA-ohjelmassakaan ei kuitenkaan kuvata, millä tavoin arviointikriteerit (mm. vaikutusalueet ja dominanssivyöhykkeet jne.) määritetään.

Voimaloiden kokoluokka tulee ottaa huomioon myös niiden sijoittelun kannalta. Kuten YVA-ohjelmaa koskevaan mielipiteeseemme sisältyvästä Hannu Nykäsen 27.3.2022 päivätystä lausunnosta (liite 2) ilmenee, OAS:n kohteena oleva suunnitelma ei pohjautu tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteisiin: ”Edellä esitetyn kohtien perusteella voidaan todeta, että Konikallion suunniteltu tuulivoimaloiden sijoittelu on 15 voimalan vaihtoehdolla täysin vastoin tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteita. Pienemmällä voimaloiden lukumäärällä tai pienemmillä voimaloiden koolla, voidaan vaikuttaa meluhaitan vähenemiseen,

Ympäristöministeriön melumallinnusohje ei anna objektiivisia korjauksia mahdollisen jättöpyörteen turbulenssin huomioimiseksi. Lisäksi taaemmat voimalat ovat edellä olevan jättövanan vaikutuksessa vain myötätuuliolosuhteissa, ei kaikkien ajankohtien sisällä. Koska alueen keskimääräinen tuulensuunta on lounaasta, voidaan karttakuvasta nähdä jo selkeästi se, että moni voimala ei ole tässä asennossa jättövanan osalta huonosti sijoitettu. Lisäksi pientaajuisen melulaskennan osalta hyödynnetään kotimaisen ’Anojanssi’ - tutkimushankkeen tilastollisia äänitasoeron

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>mutta jokainen vaihtoehto on tarkasteltava erikseen.</p> <p>Tuulivoimaloiden sijoittelu liian lähelle toisiaan aiheuttaa kaikissa tapauksissa kuitenkin sen, että suomalaisen melumallinnuksen lähtöolettamus tuulivoimaloiden toimimisesta pyörteettömässä tuulikentässä ei päde, jolloin koko melumallinnus on jo lähtökohdiltaan virheellinen, mikäli tuulivoimaloiden välisen etäisyyden vaatimusta 8 x roottorin halkaisija ei noudateta.”</p> <p>Samoin hankkeen meluvaikutusten arvioinnin lähtökohdat osoittautuvat olennaisesti puutteelliseksi Nykäsen lausunnosta tarkemmin ilmenevin perustein.</p> <p>4 Osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta</p> <p>Myös maanomistajien osallistumista suunnitteluun kuvataan OAS:ssa varsin yleisluonteisesti. YVA-ohjelmassa puolestaan todetaan, että YVA-menettelyä seuraamaan ja ohjaamaan kootaan eri tahoista koostuva seurantaryhmä, jonka tarkoituksena on muun muassa saada tietoa ja näkemyksiä eri osapuolilta sekä varmistaa, että työn aikana käytettävät tiedot ovat ajantasaisia ja mahdollisimman kattavia. Seurantaryhmään ei kuitenkaan ole kutsuttu maanomistajia, joiden kiinteistöjen käyttöä voimat tai voimansiirtolinjat olennaisesti rajoittavat.</p> <p>Hankkeen tähänastisessa suunnittelussa ilmenneet vuorovaikutuksen puutteet korostavat tarvetta tehostaa vuorovaikutusta jo varhaisessa kaavoitusvaiheessa mm. alueen maanomistajien kanssa. Kuvaavaa on, että vaikka voimajohdon vaihtoehto B sijoittuu osallisen C kiinteistölle halkaisten sen ja heikentäen kohtuuttomasti kiinteistön käyttöä ja sen alueella olevia erityisiä luonnonarvoja, hän sai tiedon sattumanvaraisesti johtosuunnitelmasta vasta tammi-helmikuun vaihteessa 2022. Hankkeen valmistelu ja suunnittelu on edennyt osittain pimennossa ja yllätyksellisesti, vaikka jopa neljä seitsemästä Hämeenkyrön puolelle suunnitellusta voimalasta sijoittuu ko. tilan rajalle, kolme voimalaa 200 metrin päähän ja yksi voimala 400 metrin päähän. Lisäksi tilan halki rakennettaisiin voimaloita yhdistävä voimajohto ja kilometrin mittainen voimajohtolinja, joka lopuksi halkaisisi tilan keskeltä kahtia. Tiedottamisen puutteellisuutta on tarkasteltu myös YVA-</p> | <p>tuloksia, joiden äänitasoeron tulokset ovat varsin konservatiivisia asuinrakennusten osalta.</p> <p>Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kaavoituksen aloitusvaiheen ja OAS:in tarkoitusta vastaavalla tavalla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittavilta osin päivittää osayleiskaavan kaavaehdotukseen saakka.</p> <p>Seurantaryhmä liittyy hankkeen YVA-menettelyyn ja palaute merkitään tältä osin tiedoksi.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ohjelmasta annetussa 23.3.2022 päivätyssä mielipiteessä (liite 3).</p> <p>Katsomme, että kaavoitus tulee toteuttaa jo OAS-vaiheessa avoimen vuorovaikutteisesti sekä perustuslain että MRL:n edellyttämällä tavalla. MRL 62 §:n mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Perustuslain 20 §:n mukaan ”vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon”. Näin ollen jo kaavoituksen lähtökohdissa on huolehdittava mm. siitä, että yleiskaava ei aiheuta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa MRL 39 §:n vastaisesti.</p> <p>5 Pöytäkirjat<br/>Edellä esitetyin perustein katsomme, että OAS ja siihen kytkeytyen YVA-ohjelma eivät kuvaa voimalojen vaikutuksia ja vaihtoehtotarkastelun edellytyksiä riittävällä tavalla aidon vuorovaikutuksen tietoperustaksi. On tärkeää, että hankkeen vaikutuksia koskeva tieto välitetään osallisille mahdollisimman kattavasti jo OAS- ja YVA-ohjelmavaiheessa, jolloin suunnitteluun ja hankevaihtoehtoihin vielä voidaan vaikuttaa.</p> | <p>Konikallion osayleiskaavaprosessi on toteutettu kaavoituksen aloitusvaiheessa ja OAS:in osalta perustuslain sekä maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla.</p> <p>Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.</p>          |
| <p><b>4) Osallinen 4 (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</b></p> <p>Mielipiteenäni esitän, että voimat aiheuttavat kohtuutonta haittaa ja vaaraa ihmisten elinoloihin ja ympäristöön sekä vaarantavat lintujen muuttoreitit sekä uhanalaisten eläinten pesimäalueet. Voimaloita ei tule alueelle rakentaa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään kaavoitusprosessin aikana. Vaikutusten arviointia tehdään tässä yhteydessä kattavasti mm. ihmisten</p> |



Tuulivoimalat tulee sijoittaa lähtökohtaisesti jo olemassa oleville teollisuusalueille. Kaava-alue on maakuntakaavassa esitettyä laajempi. ”Maisemahaittojen minimoimiseksi on suositeltavinta rakentaa tuulivoimalat olemassa olevien maisemahäiriöiden yhteyteen ja paikoille, missä on uudenaikaisia rakennelmia. Sijoitusalueiksi suositellaan useassa yhteydessä teollisuuslaitosten- ja alueiden ympäristöjä, mastojen ja voimalinjojen ympäristöjä, laskettelukeskuksia sekä satama- ja varastoalueita.” Tuulivoimalat ja maisema, Ympäristöministeriö 5/2006 Emilia Weckman.

Hankkeen erityispiirteet kuten voimaloiden suuri koko, teho ja korkeus, 350m tulee ottaa huomioon suunnittelun jokaisessa kohdassa. Tämä tulisi näkyä laajoina selvityksinä mm. vaikutusalueen laajuudessa, erilaisissa mallinuksissa. Kaikkien vaadittavien selitysten tulisi ulottua laajemmalle alueelle kuin nyt on ehdotettu. Erityisesti ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset tulisi selvittää erityisellä laajuudella johtuen hankkeessa esitettyihin voimaloiden kokoihin. Suuresta koosta ja mahdollisista haittavaikutuksista johtuen suojaetäisyydet asuin- ja loma-asuntoihin tulisi olla huomattavasti suurempi (3km) kuin nyt esitetty. Tuulivoimaloiden korkeuden vuoksi maisemahaitta tulee koskemaan muita maisema-alueita ja virkistysalueita kuten Jämin harjua, joka kuuluu Satakunnan maakuntaan. Selvitykset tulee tehdä myös toisen maakunnan alueella.

” Tuulivoimaloiden sijoitusetaisyys toisiinsa nähden on useita satoja metrejä muun muassa roottorin koosta, voimaloiden lukumäärästä ja sijoituskuviosta riippuen. Isojen tuulivoimaloiden luokkaan kuuluvien voimaloiden (3-5

elinympäristöä ja luontoarvoja koskien huomioiden palautteessa mainitut lintujen muuttoreitit ja uhanalaisten eläinten pesimäalueet.

Suunnittelualueelle sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa kaksi lähekkäin sijaitsevaa tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1-merkintää, joihin hankealueen rajausta perustuu. Ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan mukaisesti maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alue ja sen rajausta täsmennyvät kuntatason kaavassa tarkempien selvitysten perusteella (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016). Samoin oppaan mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisessa kaavassa muuttaa edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Suunnittelualueen rajausta tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden aikana selvitysten perusteella.

Vaikutusten arviointi on olennainen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua, ja vaikutusten arvioimiseksi on käytettävissä pääosin vakiintuneet käytännöt ja menetelmät. Vaikutusten arviointi ulotetaan vaikutustyyppistä riippuen aina noin 25 kilometriin (maisema).

Maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alue ja sen rajausta täsmennyvät kuntatason kaavassa tarkempien selvitysten perusteella. Suunnittelualueen rajausta tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden aikana.

megawattia) välillä sijoitusetäisyydet vaihtelevat tavallisesti 400–1000 metrin välillä.” (Ympäristöhallinnon ohjeita 4/2012, Ympäristöministeriö). Nämä etäisyydet eivät tule toteutumaan maakuntakaavassa esitetyllä alueelle. Alue on liian pieni.

Esitetty kaava tulee muuttamaan merkittävästi maisemaa. Kaavassa tulee huomioida valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, jonka Vatulan-Ulvaanharju sai syksyllä 2021. Tätä statusta ei ole ollut vielä maakuntakaavaa laadittaessa, eikä Voimaa tuulesta Pirkanmaalla-selvityksessä 2012, jota on käytetty pohjana selvittäessä mahdollisia tuulivoima-alueita. Tällöin selvityksestä on jätetty lähtökohtaisesti pois alueet, jotka on luokiteltu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Tällöin on rajattu myös arvokkaat kulttuuriympäristöt. Hankeen suuruus tulee vaikuttamaan laajemmin myös kulttuuriympäristöihin kuin OAS on kuvattu. Valtioneuvoston julkaisussa Tuulivoimarakentamisen suunnittelu (2016) todetaan että pääsääntöisesti tuulivoimarakentamiselle soveltumattomia alueita ovat valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

Osallistuminen hankeen suunnitteluun on lähtökohtaisesti puutteellinen. Perustuslaki 15§ mukaan omaisuus on turvattu. Nyt suunnitellut hankkeet on tehty hanketta koskevia maanomistajia kuulematta ja jopa heidän tietämättään. Hanke uhkaa myös alueen vaikutusalueella olevia kiinteistöjä ja niiden arvonalenemaa sekä välke- ja näköhaittaa.

Perustuslaki 20§ vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Hankkeessa on pirstaloitumassa suuri, yhtenäinen metsäalue, joka aiheuttaa metsäkatoa. Uhanalaisten lintujen pesimäalueiden ympärille tulee esittää riittävän laajat suojavyöhykkeet. EU CAP 27 ohjelmassa edellytetään myös monipuolisen biodiversiteetin säilyminen.

Maisemavaikutuksia havainnollistavissa valokuvasovitteissa esitetään tuulivoimaloiden aiheuttamia muutoksia maisemakuvassa. Kuvien katselupisteet on määritelty vuorovaikutteisesti arviointityön edetessä näkymäalueanalyysin sekä sidosryhmien ja viranomaisten palautteen perusteella. Maisemavaikutusten arvioinnissa huomioidaan ympäristöhallinnon ohjeistus.

Osallistumismenettelyllä luodaan edellytykset sille, että kaavan vaikutuksista ja sisällöstä keskustellaan ja tiedotetaan hankkeen eri vaiheissa. Kaavan vireille tulosta sekä valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kuulutetaan kuntien ilmoitustaululla, kuntien internet-sivuilla sekä kuntien virallisissa kuuluslehdissä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat nähtävillä koko suunnittelutyön ajan 1.4.2022 alkaen. Kuulutukset vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmien nähtävillä asettamisesta on tehty kunnissa käytössä olevien tiedottamiskäytäntöjen mukaisesti. Kaavoitusta käsittelevä kuntien yhteinen ja avoin yleisötilaisuus järjestettiin Hämeenkyrössä ja etäyhteydellä 28.4.2022. Hankkeesta tiedottamista tehdään myös kaavoituksen kanssa samaan aikaan käynnissä olevan YVA-menettelyn yhteydessä.

Alueelle tulee vaatia ympäristölupa. Maakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu pohjavesien suojele. Kaavassa on varauduttu myös poikkeusolojen lisävedenottoon Vatulan-Ulvaanharjun alueelta. Tämä hanke ei saa vaarantaa pohjavesiä teollisen kokoluokan tuulivoimaloilla. Myös vesilupaa tulee harkita. Alueen pohjaveden paksuus pitää tutkia. Alueelta ei laske jokia vaan kaikki vesi laskee pohjaveteen tai suodattuu Vatulan-Ulvaanharjun läpi lähteistä tai Kyrösjärven pohjasta. Myös Vesajärvellä Ihananjärvi on tällainen lähdepohjainen järvi.

Osayleiskaavassa ja suunnitelmissa olevat kartat ovat olleet epäselviä. Voimaloiden paikat ja suunnitellut siirtolinjojen paikat pitää näkyä selkeästi karttapohjalta.

Ilmatar Energy:n suunnittelemat voimalta ovat kokoluokaltaan suuria. Niiden rakentaminen tulee muokkaamaan aluetta pysyvästi. Siipien kuljettaminen ja sen aiheuttamat haitat alueelle mm. metsien kaataminen alueelta tulee näkyä kaavassa. Myös rakennettavien tuulivoimaloiden perustamisen yhteydessä kaadettava ja muokattava metsä tulee esittää selkeästi. Tuulivoimaloiden vuoksi rakennettava tiestö ja voimajohtojen vaatimat linjaukset ja muutokset metsään tulee esittää selkeästi kartalla. Kartat pitäisi olla selkeitä ja helposti tulkittavissa. Voimaloiden paikat tulisi näkyä selkeästi ja niiden sijoittelussa tulisi ottaa huomioon mahdollinen värähtelyn vaikutus hiekkaharjuun ja pohjaveteen nyt ja tulevaisuudessa.

Hämeenkyrön Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavassa mainittuja laadittuja selvityksiä ei ole ollut saatavilla. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, päiväpetolintuselvitys, liito-orava- ja viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys ja linnustoselvitys eivät ole valmistuneet. Näin ollen koko hankkeen aikataulu on epärealistinen. Aikataulu rakentamiseen on myös epärealistinen puuttuvien tai suunnitteilla olevien Fingridin valtakunnan verkon siirtolinjojen vuoksi.

Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasitusta. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta. Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta.

Voimaloiden sijaintipaikat ja hankealueen ulkoiset sähkönsiirtoreitit tarkentuvat suunnittelun edetessä. Karttojen luettavuuteen kiinnitetään huomiota jatkosuunnittelussa ja laadittavissa kaavadokumenteissa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen selvitysten maastotöitä on tehty vuoden 2021 ja vuoden 2022 aikana. Osa maastotöistä on valmistunut vuoden 2022 kevääseen mennessä ja osaa selvityksistä on täydennetty edelleen kesän ja syksyn maastokaudella 2022. Selvitystöiden tulokset raportoidaan osana laadittavaa YVA-selostusta sekä osayleiskaavaluonnoksia. Hankkeen aikataulu tarkentuu suunnittelutyön edetessä.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Näkymäalueanalyysijä tulee tehdä eri maisemakohdista ja tausta pitää olla selkeä eli sininen taivas. Myös yölliset valot tulee kuvata jollain tavalla. Mallinnukset on tehtävä laajakulmakuvien lisäksi 3D tekniikkaa ja animaatioita hyödyntäen, jolloin vilkkuvien lentoestevalojen häiritsevyys voidaan todenmukaisesti havaita. Ehdotan kuvattaviksi mm. Vesajärventie 2125, Kaipiontie 69, Viherojantie 20, Vesajärventie 1850, Vesajärventie 30, Nukarintie 65, Vaasantie esim. Tanolantien kohdasta, Hämeenkyrön keskustasta ja Kostulasta sekä Ikaalisista, Sammista. Takamaantie 1710, Pirkan ura Ulvaanharjun kohdalta. Oksjoentie 38.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Palaute merkitään tältä osin tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>5) Osallinen 5 (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</b></p> <p><u>Palautteeni = Ei Voimaloita. Kiinteistölleni, luonnonle, ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa.</u></p> <p>Kiinteistölleni ja tuhansille ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa ja räsitusä. Pelkästään nopeassa ajassa vastustavia allekirjoittaneita on yli 300, tässä ei ole läheskään kaikki vastustavat, koska kaupungit eivät ole ottaneet yhteyttä kiinteistön omistajiin ja asukkaisiin. Näin valtavat teollisen kokoluokan voimat eivät kuulu rauhalliselle ja hiljaiselle alueelle. Naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa määritettyä kohtuutonta räsitusta aiheutuu. Vastustan koko hanketta eli VEO on minun vaatimukseni. Jos on pakko rakentaa, pitää rakentaa erittäin paljon arvostamani Hämeenkyrön kaupungin Leena Lahtisen sanoin: hanke ja voimat pitää suunnitella täysin turvalliseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että läheisille kylille ja kiinteistöille ei saa aiheutua minkäänlaista räsitusta tai terveyshaittaa. Tässä palautteessa on vaadittu vain jotain selvityksiä, suunnitelmia ja tutkimuksia millä turvallinen rakentaminen ja käyttö varmistetaan. Ennen näiden puolueettomien selvitysten saamista, kaupungit eivät voi edetä kaavoituksen kanssa. Kaavoituksessa pitää tietää mitä ollaan rakentamassa. OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022</p> | <p>Kaavoitus alkaa suunnittelutyön ohjelmoinnilla ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatisemisellä. Kaavoitus etenee tämän jälkeen valmisteluvaiheeseen (kaavaluonnos) ja ehdotusvaiheeseen ennen varsinaista kaavan hyväksymiskäsittelyä.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, että otetaan etunojaa kaavoituksessa, että voidaan sitten myöhemmin toteuttaa valtavat voimat, joista ei ole vielä kokemusta ja joita ei siis osata suunnitella ja toteuttaa. Ei Suomen lait toimi näin. Kaavoituksessa jo pitää tietää tarkalleen mitä rakennetaan, jotta voidaan suunnitella hanke turvallisesti.</p> <p>Kaupunki menettää verotuloja, itsekin ajattelin siirtää verokirjani tänne, koska lapset kasvavat omilleen ja aivan hyvin voisin tehdä etätöitä hiljaisesta ja kauniin maiseman kiinteistöltäni. Olen kuitenkin päättänyt, että DI verotulojani en kaupunkiin tuo, jos Konikallion voimat rakennetaan. Tiedän, että moni hyvin tienaa, tekee samoin ja tiedän, että useampi on myynyt ja harkitsee kiinteistönsä myyntiä, jos Konikallion valtavat voimat rakennetaan. Tulen vaatimaan kiinteistöni alenneen arvon + muita korvauksia kaupungilta, jos kaupunki kaavoittaa teollisuuskokoluokan valtavia tuulivoimaloita lähelle kiinteistöäni.</p> <p><u>OAS ei noudata Maankäyttö- ja rakennuslakia 9§:ää</u></p> <p>OAS ohjaa MRL 9 §:n mukaista kaavan vaikutusten selvittämistä. Suunnittelun lähtökohdat ja tehdyt selvitykset tulee tuoda esiin OAS:ssa niin, esim. suunnittelualueen ympäristön nykytila ja suunnitteluun vaikuttavat erityispiirteet ja reunaehdot tulevat riittävän selviksi. Konikallion teollisuustuulivoimapuistossa keskeiset erityispiirteet ovat hankkeen poikkeuksellisesta kokoluokasta aiheutuvasti vaikutuksiltaan todella voimakkaita ja kauaskantoisen ulottuvia. OAS:sta tulisi käydä esiin selvästi milloin ja millä menetelmin niin terveys- kuin muut vaikutukset selvitetään puolueettomasti. Oman riskien suojan takia, kaupunkien kannattaisi varata hankkeen valmisteluun, selvityksiin, asukkaiden, kiinteistönomistajien, maanomistajien ja vaikutusalueella olevien kuulemiseen lisää aikaa ja varmistaa että kaikki selvitykset on puolueettomia ja oikein laadittuja.</p> | <p>Hankesuunnitelma täydentyy ja tarkentuu YVA- ja kaavoitusmenettelyjen aikana suunnitteluprosessin edetessä. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään kaavoitusprosessin aikana.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:ssä ei määritellä yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman muotoa, sisältöä tai OAS:ille asetettuja vaatimuksia. MRL 9 § koskee vaikutusten selvittämistä kaavaa laadittaessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa käsitellään MRL 63 §:ssä, jonka mukaisesti kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty tuulivoimaosayleiskaavoille tyypillisellä tavalla ja riittävällä tarkkuudella, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavojen kaavaprosesseissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on mahdollista tarvittaessa päivittää kaavoitusprosessin aikana. Suunnitelma</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><u>Perustuslain vastainen hanke: Kotirauha ja omaisuuden suoja</u></p> <p>Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen kotirauha on turvattu. Tuulivoimasta aiheutuvat melu-, välke-, värinä pohjaveden pilaantuminen ja maisemahaitat sekä edellä mainittujen yhteisvaikutukset tulee tarkasti arvioida faktaperustein, ei hankkeen toteuttajan maksaman konsultin puolesta vaan puolueettomasti varmennusmitattujen arvojen mukaan. Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupunkien pitää taata perustuslain 10 pykälän mukainen kotirauha kaikille, niin että hanketta ei toteuteta Konikallioon ollenkaan tai vaihtoehtoisesti kaavoituksessa määrätään säännöt ja suojella asutusta (vakituinen ja vapaa-ajan) perustuslain mukaisesti ja tehdä kaavoihin vähintään suoja-alueet vähintään 5km ja lisäksi kilometri tuulivoimalan megawattia kohden eli 10MW voimalalle 10km suoja-alue, ettei kotirauhan turva vaarannu.</p> <p>Perustuslain 15 § Omaisuuden suoja. Pykälän mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Tulen vaatimaan vahingonkorvauksia kiinteistöni arvon alenemisesta, jos kiinteistöni lähelle rakennetaan teollisen kokoluokan tuulivoimaloita.</p> <p><u>Pohjavesi pilalle, josta Ikaalisten &amp; Hämeenkyrön kaupungit ovat vastuussa.</u></p> <p>Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää tarkastella asiaa aivan vastaavasti kuin Äänekosken kaupunki teki, ei riskiä pohjaveden pilaantumiselle: Äänekosken kaupunki ei hyväksy maakuntakaavaluonnokseen merkittyä</p> | <p>pidetään nähtävillä kaavoitusprosessin ajan 1.4.2022 alkaen. Mielipiteessä esitetyt asiat koskien suunnittelualueen nykytilaa, vaikutusten arviointia ja selvityksiä sisältyvät YVA-menettelyn ja kaavaproessin aikana tuotettaviin asiakirjoihin.</p> <p>Hankkeen suunnittelussa laadittavat selvitykset ja mallinnukset tehdään ja vaikutukset arvioidaan vakiintunein menetelmin voimassa olevien säädösten, asetusten ja yleisesti käytössä olevan ohjeistuksen mukaisesti. Osana vaikutusten arviointia tarkastellaan hankkeen toiminnasta ja muista alueen toiminnoista aiheutuvia yhteisvaikutuksia ympäristöön.</p> <p>Esitetylle suoja-alueelle ei ole lainsäädännöstä, asetuksista, yleisistä ohjeistuksista, mallinnuksista tai vallitsevasta oikeuskäytännöstä peräisin olevia perusteita. Mielipiteessä esitetyt etäisyydet eivät perustu hankkeen todennettaviin vaikutuksiin. Mielipiteessä esitetyt suojaetäisyydet eivät käytännössä mahdollistaisi maatuulivoimahankkeiden toteuttamista lähes missään Suomessa.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

tuulivoimala-aluetta Liimattalaan.

Muutosehdotuksessa todetaan, että kaavaluonnoksessa oleva Liimattalan tuulivoimala-alue sijaitsee pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä ja viimeaikaiset selvitysten mukaan tuulivoimaloiden rakentaminen alueelle aiheuttaisi merkittävän riskin pohjaveden pilaantumiselle ja tällaista riskiä Äänekosken kaupunki ei ole valmis ottamaan. Muutosesityksen mukaan kaupunki katsoo myös, ettei se kannata maakuntakaavoituksessa tuulivoimaa mihinkään Äänekoskelle. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on hankittava ja julkaistava nämä Äänekosken viimeaikaiset selvitykset ja otettava nämä huomioon kaavoituksessaan ja päätöksenteossaan.

OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, Konikallion tuulivoimaloita ei rakenneta pohjavesialueelle. Asia ei ole noin yksinkertainen. Jos itse voimalan perustus ei ole juuri pohjavesialueelle merkityllä alueella, ei se tarkoita, etteikö hankealue, rakennettava tiestö ja voimaloiden kilometrien mittainen vaikutusalue vaikuttaisi pohjaveteen. Epäpuhtauksien kulkeutumiseen pohjaveteen ja leviämiseen pohjavesikerroksessa vaikuttavat muun muassa maaperän veden läpäisevyys, veden virtausnopeus ja -suunta sekä kyseisen aineen tai yhdisteen liukoisuusominaisuudet.

[https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/Pohjavesien\\_tila/Pohjavetta\\_uhkaavat\\_toimet](https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/Pohjavesien_tila/Pohjavetta_uhkaavat_toimet)

Jos pohjavesialueelle (tai näin lähelle pohjavesialuetta) rakennetaan teitä tai näin valtavien voimaloiden perustuksia, joudutaan kaivamaan massiivisen syvälle. Syvään kaivaminen on suuri riski, jos osut voimakkaaseen pohjavesisuoneen, vuotoa voi olla hyvin vaikea tukkia tai ennallistaa. Aiheutunut haitta ja pilaantumiskahva voi olla todella suuri. Jos kaupunki kaavoittaa pohjavesialueen suonien lähelle tällaisen syvää kaivuusrakentamis/perustusrakentamistoimintaa vaativia teollisen kokoluokan voimaloita, kaupunki vastaa, että alueelle voidaan kaivaa

Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Laadittavassa kaavaratkaisussa huomioidaan pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla. Pohjaveteen liittyviin kysymyksiin on vastattu tarkemmin edellä Ikaalisten Veden lausuntoon laaditussa vastineessa.

Mielipide kirjataan seuraavilta osin tiedoksi.

noin syviä perustuksia. Kaupunki on syyllinen syntyviin vahinkoihin. Lisäksi Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun yhteinen antoisuus (kapasiteetti on 17770 m<sup>3</sup>/vrk) josta käytetään tällä hetkellä 1800m<sup>3</sup>/vrk (pohjaveden pumppausmäärä. Maakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu pohjavesien suojelu ja lisäksi maakuntakaavassa on varauduttu myös poikkeusolojen lisävedenottoon Vatulan-Ulvaanharjun alueelta. Venäjän tilanteen takia poikkeusolot ovat todennäköisempiä kuin koskaan, Vatulan-Ulvaanharjun pohjaveden kapasiteettia lisäottoon on 15000m<sup>3</sup>/vrk, josta saadaan 3 miljoonan ihmisen päivittäinen juomavesi (5L).

Kun luetaan ELY-keskuksen tuottamaa tutkimusta Hämeenkyröstä, paksuimmillaan pohjavesikerrokset ovat yli 100 metrisiä. Niin syvälle pohjavesiin kulkeutuu laajalta alueelta vettä ja myös haitta-aineita.

<https://www.sttinfo.fi/tiedote/hameenkyrossa-loytyi-paksuimmillaan-yli-100-metrin-pohjavesikerros---geologinenrakenneselvitys-valmistui?publisherId=69817881&releaseId=69939943>

On selvää, että valtavista teollisen kokoluokan tuulivoimaloista irtoaa paljon mikromuoveja ja jäänestokemikaaliaineet ovat luonnolle ja ihmiselle myrkyllisiä ja haitallisia, lisäksi voimat ovat todella korkeita, ja niiden aiheuttavat ilmavirrat ja pyörteet ovat voimakkaita. On päivänselvää, että mikromuovipartikkelit ja muut voimalasta irtoavat haitta-aineet lentävät laajalle alueelle. Ilmanvirtaustekniikassa käytetään suuretta heittopituus ja se on tässä suuri. Kantama partikkeleille on pitkä, tuulen ja pyörteen mukana partikkelit kulkeutuvat kilometrien päähän. Ilman kunnollista selvitystä voimaloista irtoavien partikkeleiden heittopitoisuuksista ja pohjaveden pilaamisriskeistä ei kaavoitusta voida jatkaa tai riskit nousevat liian kovaksi.

Lisäksi tuulivoimaloiden jäähdytysjärjestelmän kiertoneste eli glykoliliuos on vaarallista pohjavedelle. Käynnistysvaiheessa jäähdytysjärjestelmään tehdään glykolin

Tuulivoimaloiden lapojen eroosiota ei ole toistaiseksi riittävästi tutkittu, jotta lavoista voitaisiin todeta irtoavan merkittäviä määriä mikromuoveja. Tuulivoimaloiden lavat ja muut muovikomposiittia sisältävät osat valmistetaan lujaksi ja kestäväksi kehitetyistä materiaaleista, joita on lujitettu muovipartikkeleiden irtoamista estävillä pinnoitteilla.



ensitäyttö ja lisäksi vaihto ja uudelleen täyttötilanteissa pohjavesialueelle joudutaan kuljettamaan, voimalalla joudutaan pumpppaamaan glykolia ja lisäksi vanha glykolineste pitää kuljettaa pois.

Hankealueelle ja alueenulkopuolelle (viidelletoista valtavalle voimalalle) joudutaan rakentamaan kantavuudeltaan ja mitoiltaan massiivisia teitä. Tiet joudutaan pinnoittamaan asfaltilla. Tiet lisäävät hulevesien kerääntymistä ja muuttavat pohjaveden lähellä olevia pintavesien virtauksia. Teiden ja teiden käytön vaikutukset pohjaveden saantoon ja laatuun pitää selvittää luotettavalla ulkopuolisella taholla, vasta selvityksen valmistuttua kaavoitus voi edetä.

Lisäksi teille pitää tehdä liukkauden torjuntaa talvisin hiekoitussepeliä kuluu tonneja. Hiekoitussepelin pohjaveteen aiheutuvat ongelmat johtuvat käytännössä öljypohjaisista yhdisteistä, joita irtoaa enimmäkseen asfaltista. Sepelin yhdisteiden haitta raja-arvot ylittyvät, haitta-aineita pääsee pintavesiin ja sitä kautta öljypohjaiset aineet pääsevät myös pohjavesiin. Rakennusaikana tarvitaan paljon kuljetus- ja maansiirtokoneita, jolloin rakennusaikana näitä öljypohjaisia ja muita haitta-aineita tulee teille vielä enemmän ja pohjaveden pilaantumisriski on vielä isompi. Teille levitetty sepeli on öljy-yhdisteiden ja haitta-aineiden takia vaarallista jätettä, jota ei voi jättää luontoon ja varsinkaan pohjavesialueelle vaan se on toimitettava jätteenkäsittelyasemalla vaarallisena jätteenä. Teiden suolaus voi aiheuttaa myös pohjaveden pilaantumisvaaran.

Ennen kaavoituksen edistämistä Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää vaatia selvitykset tiehankkeista: Ympäristö- ja vesiluvan vaatiminen tiehankkeessa, kuten Konikallion teollisen tuulivoimala-alueen vaatimat massiiviset tiehankkeet. Oikeus tien rakentamiseen hankitaan tiesuunnitelman perusteella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä, 572/2018). Tiehankkeissa ympäristöluvan vaatimus tulee pohjaveden pilaantumisen vaaran takia. Vesiluvan tarve liittyy luonnontilaisuuden vaarantumiseen tai maa-ainesten ottoon, kun ottaminen voi vaikuttaa pohjaveteen. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen)

Osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittavia selvityksiä ja vaikutusten arvioinnin tuloksia, mukaan lukien liikennettä ja kuljetusreittejä sekä pohjavesialuetta koskevat arviointitulokset. Tarvittaessa selvityksiä ja vaikutusten arviointeja voidaan täydentää kaavoitusprosessin aikana. Liikennöinnin ja kuljetusreittien järjestäminen tarkentuu edelleen hankkeen jatkosuunnittelussa. Laadittavassa kaavaratkaisussa huomioidaan pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla.

läheisen Vatulanharjun pohjaveden pumppausmäärä on 1800m<sup>3</sup>/vrk. Pumppausmäärä on paljon suurempi kuin Vesilain määrittämän 250 m<sup>3</sup>/vrk, tämä tarkoittaa, että vesilain mukainen lupa valtion lupaviranomaiselta (Vesilaki 587/2011, 3 luku, 3 § 2) on vaadittava. Hankkeelle on vaadittava ympäristölupa vesilain perusteella. Toimintojen ympäristöluvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/ 2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä vesilaissa (587/2011) on määritelty tarpeen vaatimus. Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan aina lupa, kuten Konikallion tuulivoimateollisuusalueen tapauksessa on kyse. Ympäristö ja tielupien tulee olla lainvoimaisia hankkeen toteuttamiseen ryhdyttäessä.  
[https://julkaisut.vayla.fi/pdf11/vo\\_2020-19\\_pohjaveden\\_suojelu\\_web.pdf](https://julkaisut.vayla.fi/pdf11/vo_2020-19_pohjaveden_suojelu_web.pdf)

Kohta 5.11.2 Vesilain mukainen lupa. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit eivät ole tutkineet ja varmistaneet kairauksilla jne, millainen tuulivoimaloiden ja hankealueen rakentamisen vaikutus tähän tärkeään pohjavesialueeseen ja pohjaveteen on. Vastaavasta tapauksesta on korkeimman hallinto-oikeuden päätös (KHO 2581/2017). Tuulivoimaloiden välittömässä läheisyydessä on tärkeä pohjavesialue, joka on tänä päivänä harvinainen ja arvokas luonnonvara. Tällä merkittävällä pohjavesialueella sijaitsevalta vedenottamolta tuhannet ihmiset ja maatilat saavat vetensä. Tuulivoimaloiden koneistoissa on tuhansia litroja voiteluöljyä sekä esimerkiksi jäähdytysnesteitä, joiden leviäminen ja vuotaminen ympäristöön sekä lavoista irtoava mikromuovi saastuttaisi tämän pohjavesialueen. Lisäksi pohjaveden voi aivan valtaisa alueen läpi ajettavat rakennusaikaiset rekkakuljetukset. Lisäksi teollisten tuulivoimaloiden käynnistä aiheutuvat maatarinät vaikuttavat pohjaveden laatuun pilaavasti. (Ympäristönsuojelulaki 527/2017, 17§). Vesilain mukaan hankkeella tulee olla lupaviranomaisen lupa, mikäli hanke voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää (Vesilaki 587/2011, 3:2§). Tämä uhka on ilmeinen.

Tuulivoimaloiden vaihteistoissa, hydraulikassa, jäähdytyksessä ym. käytetään erilaisia

Kuten edellä on todettu, pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Laadittavassa kaavaratkaisussa huomioidaan pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla.

ympäristölle ja pohjavedelle vaarallisia öljyjä ja kemikaaleja, joita vaihdetaan huolloissa satojen metrien korkeudessa. Lisäksi tuulivoimaloidenkin muuntajissa käytettävä rikkiheksafluoridi on erityisen haitallista ympäristöön päästessään. Täten tulisi olla selvillä, miten estetään näiden aineiden leviäminen ympäristöön esimerkiksi häiriö- tai onnettomuustilanteessa.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää ottaa selvää esim. näiltä asiantuntijoilta pohjavesiriskeihin liittyen. Selvitykset on julkaistava ja ennen selvitysten valmistumista, ei kaava voi edetä. Ylitarkastaja Janne Juvonen, Suomen ympäristökeskus SYKE Hydrogeologi Mirjam Orvoma, Suomen ympäristökeskus SYKE. On käytettävä Suomen ympäristökeskuksen pohjavesitoimenpiteiden A3 tarkastuslistaa, nämä kaikki selvitykset on tehtävä, julkaistava, ennenkuin alueelle voidaan kaavoittaa teollisen kokoluokan tuulivoimapuistoa. Pohjaveden tarkastuslistassa on tärkeintä ensiksi määrittää vastuutaho. Jos Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit kaavoittavat alueelle, tulee vastuu pelkästään kaupungille.

<https://www.syke.fi/download/noname/%7BC74D1EE6-97F4-4DE8-91DE-B974872DF6E7%7D/105243>

Vaadittavat pohjavesiselvitykset Vatulan-Ulvaanharju aivan lähelle tehtävään Konikallion teollisuustuulivoimapuistoon ovat vähintään: Maanpinnan topografiaselvitys, 2. Maakerrosten geometria kairaamalla, 3. Maalajit, hydrogeologiset yksiköt, yksiköiden kerrospaksuudet, Kallionpinnan topografia kairaamalla, 4. Kallioperän rikkonaisuusvyöhykkeiden geometria kairaamalla, 5. Pohjaveden virtauksen mallinnus hydrogeologisesta rakenteesta virtausmallinnusoppaan mukaisesti tehtynä 6. Kaivokartoitus ja avaintoputkien asennus 7. Maaperän kyllästyneen vyöhykkeen paksuus kairaamalla 8. Pohja- ja pintaveden yhteys a. Pohjaveden purkautuminen (lähteet, tihkupinnat, pintavedet) tutkimukset b. Pintaveden imeytyminen (rantaimeytyminen, tihkuminen joesta), c. Lähteiden virtaamamittaukset d. Suotovirtaamamittaukset 9. Kasvillisuuskartoitukset ja niiden vaikutukset

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>pohjaveteen 10. Lämpökuvaukset 11. Lämpötilamittaukset 12. Vesien laatuero, esim. pH, sähkönjohtavuus, liuennut silikaatti, isotoopit 13. Muut tutkimukset</p> <p>Nämä kaikki tutkimukset on tehtävä nyt jo heti kaavoitusvaiheessa ja tämän lisäksi puolueettomien ammattilaisten on mallinnettava ja arvioitava vaikutukset mitä teollisen kokoluokan tuulivoimapuistolla, sen rakentamisella ja erityisesti laajan tiestön rakentamisella perustuksineen ja maaottoineen näin lähelle pohjavesialuetta on.</p> <p><u>Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n vaatimukset</u></p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan otettava kaavoituksen suunnittelussa, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, kaupungin lautakuntien ja kaupunginvaltuuston päätöksissä. Arvioinnin tulos pitää puolueettomasti kirjata ja julkaista kaupunkien sivuilla. Käytettävä myös maisemaopasta: ja hanke on puolueettomasti arvioitava maisemaoppaan tekijöiden toimesta: <a href="https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf">https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf</a></p> <p><u>Ympäristölupa- ja vesilupa vaadittava</u></p> <p>Konikallion hanke pitää ehdottomasti olla sellainen hanke, johon Hämeenkyrön ja Ikaalisten vaativat Ilmattaren hakemaan ympäristö- ja vesilupaa. OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, jos kaupungit vaativat ympäristölupaa, Ilmatar sen ilman muuta hakee. Eli Ilmatar on sitoutunut hakemaan, on tuottamuksellista, jos Hämeenkyrön tai Ikaalisten kaupungit eivät vaadi Ilmatarta ympäristölupaa hakemaan. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava</p> | <p>Tuulivoimaosayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella tavalla. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää ja ne huomioidaan hankkeen suunnittelussa.</p> <p>Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasitusta. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta.</p> <p>Hanke voi edellyttää vesilain (587/2011) mukaista lupaa (vesilupa), mikäli hanke vaarantaa puron uoman luonnontilan</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ympäristö- ja vesiluvat hankeen teitä varten (myös hankealueen ulkopuoliset teiden muutokset ja leventämiset). Konikallion teollisen tuulivoimala-alueen vaatimat tiehankkeet ovat todella massiivisia. OAS tilaisuudessa Ilmatar ja Ikaalisten kaupunkia edustanut kaavoituskonsultti Konsultti DI Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä kertoi että tiestöön palataan myöhemmin. Nyt jo kaavoituksen alussa pitää tietää perusasiat teistä ja erityisesti teiden vaikutukset ympäristö- ja vesiluvan tarpeeseen. Kaupunkien on vaadittava ympäristö- ja vesiluvat, koska näin massiivisten teiden hankkeissa ympäristöluvan vaatimus tulee pohjaveden pilaantumisen vaaran takia. Pohjaveden pilaantumisen vaarat kts edeltävä kappale. Vesiluvan tarve liittyy luonnontilaisuuden vaarantumiseen tai maa-ainesten ottoon, kun ottaminen voi vaikuttaa pohjaveteen. OAS tilaisuudessa Ilmattaren Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto sanoi, että Konikallion hankealueen maa-aineksia käytetään hankkeessa. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun yhteinen antoisuus (kapasiteetti on 17770 m<sup>3</sup>/vrk) josta käytetään tällä hetkellä 1800m<sup>3</sup>/vrk (pohjaveden pumppausmäärä. Pumppausmäärä on paljon suurempi kuin Vesilain määrittämän 250 m<sup>3</sup>/vrk, tämä tarkoittaa, että vesilain mukainen lupa valtion lupaviranomaiselta (Vesilaki 587/2011, 3 luku, 3 § 2) on vaadittava tiehankkeelle ja koko tuulivoimala hankkeella. Hankkeelle on vaadittava ympäristölupa vesilain perusteella. Toimintojen ympäristöluvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/ 2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä vesilaissa (587/2011) on määritelty tarpeen vaatimus. Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan aina lupa, kuten Konikallion tuulivoimateollisuusalueen tapauksessa on kyse. Täysin uutta ja teollisen mittakaavan toimintaa. Ympäristö ja tielupien tulee olla lainvoimaisia hankkeen kaavoituksen toteuttamiseen ryhdyttäessä.</p> <p>Konikallion teollisuustuulivoimalahanke tarvitsee ympäristöluvan (otteita ympäristönsuojelulaista) koska: 1) hanke aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia tai toiminnan laatu tai</p> | <p>säilymisen tai aiheuttaa muita muutoksia vesistöihin (esimerkiksi luonnontilaisen lähteen tilan muuttaminen). Vesilupaa haetaan aluehallintovirastolta. Hankkeen suunnittelussa edellä mainitut tekijät pyritään lähtökohtaisesti ottamaan huomioon mm. toimintojen sijoittamisella siten, ettei hankkeesta aiheudu tarvetta vesiluvan hakemiselle.</p> <p>Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä tehdään alustavaa suunnittelua alueen sisäiselle tieverkolle sekä hankkeen kuljetusreitille. Uusien yksityistieliittymien rakentaminen tai nykyisten liittymien parantaminen ja/tai leventäminen edellyttävät liittymälupaa maantiehen. Luvista säädetään laissa liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005). Luvan myöntämisestä vastaa Pirkanmaan ELY-keskus. Liittymäluvan tarve selviää jatkosuunnittelussa, kun hankkeen kuljetusreitit tarkentuvat.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

luonne niin muuten aiheuttaa 2) ympäristövaikutukset kohdistuvat sijaintikuntaa laajemmalle alueelle, Konikallio sijoittuu kahden kunnan alueelle ja lisäksi ympäristövaikutukset voivat pilata myös Sastamalan kaupungin käyttämän pohjaveden 3) toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 3 luvun nojalla ja vesi- ja tielaissa muutoin säädetyn mukaisesti 4) lupa on tarpeen ympäristösuojelulain 27 §:n 3 momentin perusteella eli toiminta aiheuttaa kohtuutonta räsytystä lähistöllä asustaville ja alueen virkistyskäyttäjille. 5) toiminta sijaitsee usean ympäristösuojeluviranomaisen toimialueella ja 6) ympäristöluvalla vältetään 136 §:ssä tarkoitettu pohjaveden pilaantumiskä. 7) konikallion hankkeessa on suuri riski pohjaveden pilaantumiskä likautumiskä erityiskä rakentamiskä ja käyttöönotto-, käynti-, rapautumiskä, ja purkuvaiheessa.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava näin suurelta teollisuustuulivoimapuistolta ympäristöluva. Hanke tarvitsee ympäristöluvan, koska hanke on:

1. Kahden kunnan alueelle tuleva ja alueen läheistä pohjavettä käytetään usean kunnan alueella
2. Natura-alueella,
3. lintujen MAALI alueella,
4. valtakunnallisesti merkittävällä suojellulla harju- ja maisema-alueella,
5. lähellä yksityistä suojelualueita ja
6. lähellä yleiskä virkistysalueita.
7. pohjaveden pilaantumiskä riskin vähentämiskä
8. ihmisten terveysriskien ja meluhaittojen varmistamiskä
9. muut syyt

Ympäristölupavaatimus toisi myös turvaa siltä, että Tuulivoimaloiden määrä ei voi kasvaa YVA:ssa mainitusta, näitäkin on Suomessa käynyt. Ympäristöluva pitää myöntää vain tietyllä määrälle voimaloita ja anoa aina uudestaan, jos voimaloita lisätään.

Ympäristöluva:

Tämän kokoiset teollisen luokan tuulivoimalat tarvitsevat ehdottomasti ympäristöluvan, koska niiden melu, väike, tärinä sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavat seikat aiheuttavat naapurisuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä. (Ympäristösuojelulaki

Tuulivoimaosayleiskaavan edellytyksenä ei ole, että kaavan toteuttamisesta ei aiheutuisi lainkaan haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sekä kaavan sisällölle säädetty vaatimukset

527/2014, 27§). Suunnittelun tuulivoimalateollisuusalueen lähellä on runsaasti sekä vakituista että loma-asumista, Natura alue ja reitit olisi tuulivoimaloiden tulon jälkeen hengenvaarallinen mahdollisten lentävien jäiden/siivenkappaleiden vuoksi. Lisäksi luonnonrauha häiriintyisi kaupunkimaiseksi muuttuneiden äänimaiseman/visuaalisen maiseman takia. Näin korkeista tuulivoimaloista ei ole kokemusta eikä riittävää tietoa; näin ollen saattaa syntyä kiinteistöjen arvonalenemis, turvallisuus ja terveysongelmia, melu, pohjavesi- ja virkistysaluetuho, aiheutetaan valtava ennallistamistarve ja myös muita ennalta arvaamattomia vahingollisia vaikutuksia, joiden korvausvastuu kaatuu erittäin todennäköisesti kaupunkien maksettavaksi. Ympäristölupa toisi kaupungeille kauaskantoista turvaa.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava, että ympäristöluvan saadakseen, yli 1 MW voimalalle on pakollista asentaa jokaiselle tuulivoimalalle mittausjärjestelmä melulle, infraäänille, matalille äänille ja seismiselle värinälle. Mittausjärjestelmä pitää kolmannen puolueettoman osapuolen tarkastaa käyttöönotossa ja vuositarkastuksissa. Mittausjärjestelmän tulokset pitää raportoida vähintään kerran vuodessa, että voimalat saavat pitää ympäristö- ja käyttö lupansa.

Hanke on Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien mielikuvan ja tulevaisuuden tavoitteiden vastainen.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit ovat tunnettuja ja kauniita matkailu ja maalaispitäjiä, joissa asuu myös paljon kesäasukkaita. Kaupunkien pitää ymmärtää ja kaavoittaa alueitaan tulevaisuuden tarpeiden ja megatrendien mukaisesti. Maailma on muuttunut viime vuosina nopeasti, Suomessa nyt ja tulevaisuudessa voimassa olevat megatrendit ovat: 1. Rauha, miksi hiljaisten kaupunkien rauha ja maisema rikotaan? 2. Turvallisuus, miksi kauniin virkistys- ja luotoalueen turvallisuus uhataan? 3. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun yhteinen pohjaveden antoisuus = kapasiteetti on 17770 m3/vrk, josta käytetään tällä hetkellä 1800m3/vrk (pohjaveden

sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka voivat olla keskenään ristiriitaisia. YVA-menettelyn ja osayleiskaavoituksen yhteydessä laaditaan kattavat selvitykset, mallinnukset ja vaikutusten arvioinnit hankesuunnittelun tueksi ja toteutettavan hankkeen perusteiksi.

pumppausmäärä). a. Megatrendi on voimakas, että maailmassa puhtaan veden arvo nousee, jos Ikaalinen ja Hämeenkyrö tuhoaa nyt mahdollisuuden myydä 10x enemmän vettä, menettää kaupungit yhteensä vuodessa: b. nyt 5 Miljoonan euron vuotuiset myyntitulot noin 1 eur/m<sup>3</sup> myyntihinnalla ja c. tulevana vuosikymmeninä 10-15 miljoonan euron vuotuiset myyntitulot d. Kannattaako näin valtavaa pohjavesialuetta riskeerata? kun tuulivoimaloita voidaan rakentaa myös kauemmaksi pohjavesialueista esim. 10km etäisyydellä pohjavesialueesta ei riskiä varmastikaan ole.

#### Melu ja vaadittava suojaetäisyys = min 3km

Melumallinnuksessa pitää käyttää oikeita ja mittauksilla varmistettuja tuulivoimalan melutehotasoa Lw (dB) juuri sen valmistajan voimalasta ja sen kokoisesta MW mitä hankkeeseen tullaan toteuttamaan. Voimalan melutehotason pitää olla CE-merkintäprosessin varmistama. Oikeaa äänentehotaso + varmuusmarginaalia 10dB + lapojen jäätyksen aiheuttama lisä talvella +10..+20 dB pitää käyttää arvioinnissa. Maalaisjärkisesti myös melun osalta olisi noudatettava vähintään 5km suoja-alue + 1 km / 1MW suojaetäisyyttä asutukseen, valtakunnallisesti merkittäviin harju-alueisiin, Natura-alueisiin ja MAALI-lintualueisiin. Eli 10MW voimalalle 10km suoja-alue, silloin ääni ei häiritse asukkaita, eläimiä tai lintuja. Vastaavasti jos voimalat ovat 5MW kokoisia ja varataan 5km suoja-alue, poistuu melun häiritsevyyden riski huomattavasti. Minimissään kaikille voimaloille pitää saada 3km suojaetäisyys. Kaupungin kaavoituksen pitää tämä varmistaa. Kaavoittaa ei voi lähemmäksi. Kaupungin pitää vaatia ja noudattaa viranomaisen YVA lausunnossaan edellyttämiä vaatimuksia:

1. Melun laskentamalliselvityksissä viranomainen edellytti melutasona ulkona 35 dB, koska herkimmille väestöryhmille tiedetään aiheutuvan haittaa jo alemmilla tasoilla. 2. Meluvaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon ilmastomuutoksen myötä lisääntyvät hellejaksot ja sen myötä yöaikainen tarve pitää ikkunoita avoinna (melumallinnus ei voi hyödyntää seinärakenteen melua vaimentavaa ominaisuutta) vaan tuloksiin on päästävä myös

Esitetyille suoja-alueille ei ole lainsäädännöstä, asetuksista, yleisistä ohjeistuksista, mallinnuksista tai vallitsevasta oikeuskäytännöstä peräisin olevia perusteita.

Melumallinnuksessa voimalan äänipäästö sisältää Ympäristöministeriön ohjeen mukaan voimalamallin takuu/tunnusarvon sekä varmuusarvon. Takuuarvon mukainen äänipäästötilanne vastaa jo varsin korkeaa tuulisuustasoa (tyypillisesti noin 10-12 m/s napakorkeudella), joiden esiintyminen on tilastollisesti vähäisempää kuin alueen keskimääräinen tuulisuus (Suomen Tuuliatlas). Näiden lisäksi mallinnus olettaa myötätuuliolosuhteen joka suuntaan, joka ei kuitenkaan toteudu kuhunkin suuntaan kuin vain osan aikaa. Melumallinnus huomioi aina koko tuulivoimapuiston kaikki voimalat samassa laskelmassa sekä tarvittaessa yhteismelumallinnuksena myös viereisten puistojen voimalat (mikäli sellaisia on). Melumallinnus toteutetaan äänipäästön taajuusresoluution osalta 1/3 oktaaveittain tyypillisesti alkaen 10Hz:n infraäänitaajuudesta aina 10kHz:n taajuuteen asti. Ympäristöministeriön ohjeen mukaisen pientaajuuden melulaskennan taajuusväli on 20-200Hz.



tuuletusikkunoiden auki ollessa. 3. Sisämelun pitää täyttää meluntorjuntalain (382/87) ja valtioneuvoston päätöksen pykälän 3 § sisämelun arvot: asuin ja vapaa-ajan asuntojen sisätiloissa (kun tuuletusikkunat ovat yöllä auki tuulivoimala-alueelle päin) tuulivoimaloista kantautuvasta melusta aiheutuva melutaso sisällä alittaa melun A-painotetun ekvivalenttitason ( $L_{Aeq}$ ) päiväohjearvon (klo 7-22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22-7) 30 dB eli käytännössä rakennuksen ulkoseinällä ikkunan edessä vaaditaan yöllä 30 dB.

4. Lisäksi tulee ottaa huomioon hiljaisuus ja luonnonrauha ihmisiin kohdistuvissa arvioinneissa myönteisenä, terveyttä ylläpitävänä ja edistävänä vaikutuksena ml. virkistysalueet ja reitit sekä matkailuelinkeinon alueet.

5. Viranomaisen (ja Hämeenkyrön kaavoituspäällikkö) vaativat, että haitat tulee estää ensisijaisesti suunnittelulla. Kaupunkien pitää vaatia jo kaavavaiheessa oikein tehdyt puolueettomat melumallinnukset joissa parametreina käytetään luotettavia ym mainittuja arvoja eli rakennuksen ulkoseinällä ikkuna auki yöllä 30 dB.

6. Melumallinnuksessa pitää totuuden mukaisesti näyttää Natura-alueet ja valtakunnallisesti merkittävä harjualue virkistysalueena, joilla lain mukaan ei päivällä saa ylittyä 45 dB.

7. Tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa olennaisesti voimaloiden melupäästön suuruuteen. Suomen tuuliolosuhteissa, joissa tuulen suunta vaihtelee 360 astetta ja tuulen alapuolella olevan tuulivoimalan toiminta turbulenttisessa tuulikentässä (jättöpyörrekentässä) kohottaa tuulivoimalan melupäästöä. Viereisten suurten tuulivoimaloiden aiheuttaman melutason nousun takia, kaupunkien tulee vaatia melun minimoimiseksi (suunnittelun keinoin) ehdottomana kaavavaatimuksena että: a. tuulivoimaloiden välinen minimietäisyys pitää olla vähintään kahdeksan kertaa ( $8 \times \text{Dia}$ ) roottorin halkaisija. 10 MW voimalan roottorin halkaisija on  $\text{Dia} = 250\text{m}$  eli kahden voimalan välinen etäisyys toisistaan melun minimoimiseksi pitää olla vähintään kaksi kilometriä  $8 \times 250\text{m} = 2\text{km}$ .

8. Melumallinnuksessa pitää käyttää kaikkien voimaloiden yhteismelupäästöä, ei yksittäisen tuulivoimalan melupäästöä. Tämä melutehtojen summauslaskelma pitää avata puolueettomasti, miten voimaloiden aiheuttama yhteismelutehtotaso on laskettu. Ennen tätä

laskelmaa ei melumallinnus tai kaavoitus voi jatkua. 9. Kaupunkien pitää vaatia kaavan edellytyksenä, että yli 3MW voimaloille pyörimistaajuuden säätöjärjestelmän pitää olla pakollinen (vaikuttaa melua pienentävästi). Kaupungin pitää saada luotettava selvitys paljonko pyörimistaajuuden säätöjärjestelmä voi vähentää 6-10MW kokoisen voimalan melutasoa. Ilman selvitystä kaavoitus ei voi jatkua. 10. Ym. vaatimukset on vaadittava ympäristöluvan kautta tuulivoimarakentajalta, ja voimalat on pysäytettävä/purettava jos melun osalta ei vaatimukset täyty. On huomattava, että myös pysäytetty voimala tuottaa hurjasti melua. Tästä on myös saatava tarkat selvitykset ja mallinnukset. 11. Jos iän myötä tai muuten meluhaitta on kasvanut tai ei poistu, pitää kaupunkien antaa korjausaika, joka ei voi olla 2kk pitempi. Jos korjausaika ylittyy ja vika jatkuu, pitää voimalan menettää käyttölupansa ja siihen asti olevista ja tulevista haitoista pitää maksaa korvaus asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille.

Vatulan ja Ulvaanharjualueet ovat erittäin hiljaisia alueita, siellä ei ole teollisuusalueita, vaan rauhallisia valtakunnallisesti merkittäviä harjualueita, joissa vallitsevina ääminä ovat luonnon omat äänet, kuten lempeän suvituulen suhina ja kaunis linnunlaulu. Jos valtava teollisuustuulivoimala-alue rakennetaan, eläimet ja linnutkin muuttavat alueelta pois. Ihmisen toiminnan äänet tällaisilla alueilla ovat satunnaisia ja merkitykseltään vähäisiä. Hiljaiset alueet ovat Ikaalisissa, Hämeenkyrössä, Suomessa ja koko Euroopassa harvinaisia ja ainutlaatuisia, eikä tuulivoima kuulu millään muotoa tällaiselle arvokkaalle alueelle. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit ovat rauhallisia, idyllisiä, aivan mahtavia. Verotuloja Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit saivat tulevaisuudessa kuntaan muuttavista etätyöläisistä, jotka voivat rentoutua hiljaisella valtakunnallisesti merkittävällä maisemaharjualueella ja Natura-alueella ihaillen luonnon kauneutta. Etätyö on pysyvä suuntaus, Ikaalinen ja Hämeenkyrö jättävät tämän merkittävän verotulomahdollisuuden käyttämättä ja etätyöläiset hakeutuvat muualle pysyväisasukkaiksi, sinne missä ei ole teollisuustuulivoimala-alueita vieressä.

Hankealueen ympäristössä on myös olemassa olevia, tuulivoimaloihin nähden erityyppisiä melunlähteitä. Hankealue ja sen ympäristö eivät ole näin ollen äänimaisemaltaan meluttomia ja ihmistoiminnan aiheuttamilta ääniltä rajattua aluetta. Tuulipuistoalueen koillispuolella Ikaalisissa noin 0,5 km etäisyydellä sijaitsee Vatulan ampumarata, minkä lisäksi hankealueella ja sen lähiympäristössä harjoitetaan metsätaloutta. Tuulivoimarakentaminen merkitsee äänimaiseman muutosta metsätaloustalouteen verrattuna.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <p>Ilmasto</p> <p>Ääni kulkeutuu tuulen mukana juuri valtakunnallisesti merkittävän harjualueen ja Vatulan kylän suuntaan eniten kun vallitseva tuulensuunta on lounaasta. Tämä on huomioitava melumallinnuksessa Vatulan kylässä, yöllä ikkuna auki sisällä pitää päästä 30 dB tasoon.</p> <p>Muista ympäristömelun lähteistä poiketen tuulivoimalan ääni syntyy korkealla maan- tai vedenpinnasta, jolloin sen eteneminen on esteetöntä. Erityisesti Konikallion voimalat ovat jopa 350m korkeudella, jolloin metsät yms muut vaimennuskeinot eivät vaimenna ääntä, vaan vapaassa ilmassa ääni etenee vastustamattomasti. Lisäksi pienien taajuuksien aallonpituus on niin pitkä, esimerkiksi 1 Hz:n taajuisella äänellä, ääniaallot taipuvat helposti esteiden yli. Mitä pienempi taajuus on, sitä vähemmän ilmakehä, maaperä ja rakenteet absorboivat eli vaimentavat ääntä (Jakobsen, 2005; Moller &amp; Pedersen, 2011). Esimerkiksi kilometrin matkalla 63 Hz:n taajuinen ääni vaimenee ilmakehän absorption vaikutuksesta keskimäärin vain 0,1 dB, kun 250 Hz:n taajuinen ääni vaimenee keskimäärin 1,1 dB (Leventhall, 2003). Melumallinnuksessa on näytettävä rehellisesti ja puolueettomasti myös matalataajuisen esim. 63 Hz taajuisen äänen kantaman lopputulokset.</p> <p>Tuulivoimamelu kuten muukin ympäristömelu korostuu yöllä, jolloin taustamelutaso on pienempi kuin päiväaikaan. Lisäksi auringonlaskun aikaan illalla sekä yöllä esiintyy tyypillisesti meteorologisia olosuhteita, jotka saattavat johtaa tavanomaista suurempiin äänenpainetasoihin voimaloiden ympäristössä. Tällainen olosuhde on esimerkiksi lämpötilainversio, jonka vallitessa ilmakehä on stabiili, lämpötila nousee maanpinnalta ylöspäin noustaessa ja ääniaallot kaareutuvat alaspäin (Moller &amp; Pedersen, 2011). On myös havaittu, että yöaikaan tuulivoimamelussa esiintyy päiväaikaan enemmän impulssimaista jyskyttävää ääntä, joka korostuu, jos lähekkäin olevien turbiinien pyörimistaajuus on toisiinsa verrattuna lähes sama (van den Berg, 2004).</p> | <p>Mielipide merkitään seuraavilta osin tiedoksi.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|

Tuulivoimalan tuottama ääni on lapojen pyörimisestä johtuen jaksottaista ja se sisältää myös matala- eli pienitaajuisia ääniä. Tuulivoimalan ääni poikkeaa siten ominaisuuksiltaan selvästi esimerkiksi tieliikenteen aiheuttamasta äänestä. Matalataajuiset äänet etenevät laajalle alueelle eivätkä juuri vaimene ilmakehässä. Erityisesti matalataajuisesta melusta on havaittu aiheutuvan haittaa ihmisten hyvinvoinnille. Tuulivoimalan tuottaman äänen leviäminen ympäristöön riippuu maaston pinnanmuodoista, kasvillisuudesta ja sääoloista, kuten tuulen nopeudesta ja suunnasta sekä lämpötilasta. Ääni etenee tavallisesti veden yllä edemmäksi ja laajemmalle kuin maalla johtuen pienemmästä vaimentumisesta. Taustaääni, kuten tuulen tuottama kohina, voi vaikuttaa tuulivoimalan äänen kuultavuuteen ja sen häiriövaikutukseen. Mikäli tuulivoimalan ääni koetaan häiritseväksi, on se melua. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee epämiellyttävänä tai häiritseväksi tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle vahingollista taikka hänen muulle hyvinvoinnilleen haitallista. Melua koskevat kokemukset ovat subjektiivisia, ja ne riippuvat äänen ominaisuuksien lisäksi muun muassa altistusajasta ja -paikasta. Melun aiheuttamia haittoja pyritään hallitsemaan äänen syntyyn, äänen etenemiseen sekä melutasoon ja melualtistukseen kohdistuvilla vaatimuksilla ja toimenpiteillä. Keskeisin käytettävä meluntorjuntakeino on riittävä etäisyys tuulivoimalan ja tarkastelupisteen, kuten asutuksen, välillä.

Tuulivoimarakentamisen meluvaikutusten minimoimiseksi on olennaista sijoittaa tuulivoimalat riittävän kauas asutuksesta ja muista meluvaikutuksille herkistä kohteista.

Ilmattaren pitää sitoutua korjausnopeuteen, jos esim melun arvot ylittyvä ja korjaus kestää yli viikon, on Ilmatar velvollinen kompensoimaan 1000 eur per alkava viikko lähempänä kuin 3km asuville tai vapaa-ajan asunnoille. Ellei Ilmatar saa korjattua melua kuukaudessa on kompensointikerta summa 10000 eur per asunto + 1000 eur per alkava viikko. Jos Ilmattaren Konikalliosta vastaava yhtiö menee selvitystilaan tai konkurssiin, pitää Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungin maksaa nämä korvaukset asukkaille ja

Terveyshaittojen välttämiseksi viranomaisen lähtökohtana on se, että Valtioneuvoston asetuksen tuulivoimaloiden ulkomelutasojen ohjearvoista (1107/2015) vaatimukset täyttyvät. Ympäristöministeriön perustelumuistion mukaan asetuksen mukaisilla ohjearvoilla pyritään varmistamaan, että tuulivoimalat ja asutus ovat riittävän etäällä toisistaan eikä melusta aiheudu ihmisille terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista. Asetuksen 4 §:ssä on viitattu sisämelutasojen osalta terveydensuojelulainsäädäntöön, jonka perusteella myös asumisterveysasetuksen meluvaatimukset tulee täyttää. Osayleiskaava laaditaan siten, ettei hankkeen toteuttaminen aiheuta asuin- tai vapaa-ajan kiinteistölle ohjearvot ylittävää melutasoa eivätkä pienitaajuisen melun osalta asumisterveysasetuksen vaatimukset ylitä.

vapaa-ajan asukkaille. Haluaako kaupungit ottaa tämän riskin?

Hankealueen kaavaa muutettava ja ehdottomat vaatimukset kaavaan

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on luotava terveyden varmistamat tuulivoiman kaavoitussäännöt ja muutettava hankealueen kaavaa ja vaadittava kaavan sisälle sijoitettavista tuulivoimaloiden sijainneista seuraavaa: 1. Tuulivoimaloiden keskinäinen sijainti tuulivoima-alueella vaikuttaa olennaisesti voimaloiden melupäästön suuruuteen kts. kohta melu => 10 MW voimalat pitää sijoittaa vähintään 2km etäisyydelle toisistaan. Jos voimalat ovat pienempiä, minimi etäisyysväli pitää laskea vastaavalla tavalla (kts kohta melu). Vaadittava tämän perusteella voimaloiden uudelleen sijoituskartta. 2. Pohjavesiriskien (kts kohta pohjavesi) pienentämiseksi Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää tehdä hankealueen uudelleen rajausta kaavaan alla olevan kuvan mukaan.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on luotava säännöt myös siihen, kuinka lähelle naapurikiinteistöä voi rakentaa tuulivoimalan. Jos naapurikiinteistön viereen tulee valtava teollisen kokoluokan tuulivoimala, ei naapuri voi enää omalle tontilleen rakentaa mitään tai ei sitä tonttia voi käyttää enää yhtään mihinkään. Ainakin 2 km pitää olla matkaa naapurin rajaan ja vähintään 5km lähimpään asuntoon tai vapaa-ajan asuntorakennukseen.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien on vaadittava kaavassaan, että yli 1 MW voimalalle on pakollista asentaa jokaiselle tuulivoimalalle mittausjärjestelmä melulle, infraäänille, matalille äänille ja seismiselle tärinälle. Mittausjärjestelmä pitää kolmannen puolueettoman osapuolen tarkastaa käyttöönnotossa ja vuositarkastuksissa. Mittausjärjestelmän tulokset pitää raportoida vähintään kerran vuodessa, että voimalat saavat pitää käyttölupansa.

Terveysvaikutukset selvitettävä ja Tuulivoimalat on oltava CE-merkittyjä

Hankkeen suunnittelussa laadittavat selvitykset ja mallinnukset tehdään ja vaikutukset arvioidaan vakiintunein menetelmin voimassa olevien säädösten, asetusten ja yleisesti käytössä olevan ohjeistuksen mukaisesti. Osana vaikutusten arviointia tarkastellaan hankkeen toiminnasta ja muista alueen toiminnoista aiheutuvia meluvaikutuksia sekä vaikutuksia pohjaveteen. Kaava-alueen rajausta tarkentuu mm. laadittavien selvitysten perusteella hankesuunnittelun edetessä.

Esitetyille suoja-alueille ei ole lainsäädännöstä, asetuksista, yleisistä ohjeistuksista, mallinnoista tai vallitsevasta oikeuskäytännöstä peräisin olevia perusteita.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaupungin pitää kaavoittajana varmistua siitä, että kaavoitussuunnittelussa jo käytetään tuulivoimaloita, jotka ovat turvallisia terveysvaikutuksiltaan ja CE-merkittyjä. Kimmo Suomi, professori emeritus, terveyttä edistävän suunnittelun dosentti määrittänyt: Maailman terveysjärjestön (WHO) sääntöjen mukaan pienitaajuisesta ja infraäänestä on tullut vakava ympäristöongelma, joka voi johtaa sairauteen ja kuolemaan niin eläimille kuin ihmisille. Ennen kaavoituksen edistämistä, Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkien pitää selvittää nämä terveysvaikutukset, Hämeenkyrön kaavoituspäällikkö Leena Lahtisen sanoin, hanke on suunniteltava turvallisesti, nyt on sen suunnittelun aika. Kaupunkien on julkaistava puolueettomat selvitykset mitkä ovat pienitaajuisen ja infraäänien terveysvaikutukset valtavista teollisen kokoluokan tuulivoimaloista, joista ei ole vielä kokemusta. On faktaa, että ihmiskeho alkaa resonoida infraäänien vaikutuksesta, ihmisen kehon ominaisuuksien ovat matalia alle 113Hz taajuuksia. Infraääni aiheuttaa/vaikuttaa perimään, silmiin, palauttavaan REM uneen, sydämen toimintaan, sydämen verisuoniston kudosten supistuvuuteen, aivohalvausriski nousee, huimaus, veriplasma- ja luuydinsoluihin jne. Miten teollisuustuulivoimaloita voidaan kaavoittaa näillä terveysriskeillä, ottaako Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit kohtuuttomia terveysriskejä ei vielä tiedetä tai niistä ei ole selvityksiä?</p> <p>OAS esittelytilaisuudessa Hämeenkyrön auditoriossa To 28.4.2022 kerrottiin erittäin asiallisille vanhemmille asukkaille heidän kysymykseensä: meillä on sydämentahdistin, voimmeko asua näin valtavien teollisuusvoimaloiden lähellä. Vastaus tilaisuudessa oli, että ottaa yhteyttä lääkäriin. Miten lääkäri voi tietää 10 MW tuulivoimalan tai sen sähköjakeluverkon vaikutuksia sydämentahdistimiin, kun Ilmatar ei tuulivoimarakentajana ja tuulivoimaloiden maahantuojana sitä tiedä. Mitkä ovat yhteisvaikutukset Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungin lähellä oleviin asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin, joilla on sydämentahdistin jonka toimintaan teollisuustuulivoimalat ja niiden sähköjakeluverkko aiheuttavat ja joiden</p> | <p>Hankkeen suunnittelussa laadittavat selvitykset ja mallinnukset tehdään ja vaikutukset arvioidaan vakiintunein menetelmin voimassa olevien säädösten, asetusten ja yleisesti käytössä olevan ohjeistuksen mukaisesti.</p> <p>Useissa tuulivoimamelun terveysvaikutuksia yhteen vetävissä vertaisarvioituissa katsauksissa on otettu kantaa tuulivoimamelun tai sen sisältämän infraäänien suoriin terveysvaikutuksiin. Katsauksissa todetaan yksimielisesti, että suorista terveysvaikutuksista ei ole toistaiseksi näyttöä ja useissa mainitaan, että tuulivoimaloiden läheisyydessä infraäänien äänenpainetasot ovat kuuloalueen alapuolella. Muutaman katsauksen johtopäätöksissä nostetaan esille mahdolliset korva- ja/tai tasapainoelinvaikutukset ja fysiologinen herkkyys infraäänien vaikutuksille todeten, että mekanisme ei tunneta tarpeeksi eikä vaikutusten mahdollisuutta voi sulkea pois. Vastaavasti muutamissa katsauksissa tuodaan esille myös häiritsevyyden kokemuksen, negatiivisten odotusten ja muiden vaihtoehtoisten selitysten osuus. (TEM 2017).</p> <p>Kaksivuotisessa tutkimuksessa Tuulivoimaloiden infraääni ja terveys selvitettiin, onko tuulivoimaloiden infraäänellä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen. Selvityksen alustavia tuloksia julkaistiin 4/2020.</p> <p>Selvityksen johtopäätökset olivat seuraavat: infraääni ei ole tuulivoiman koettujen terveyshaittojen syynä, ihmiset eivät pysty havaitsemaan tuulivoimaloiden tuottamaa infraääntä eikä sillä ole mitattavia vaikutuksia elimistöön.</p> <p>Valtioneuvoston yhteisen selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) rahoittamassa hankkeessa selvitettiin, onko tuulivoimaloiden infraäänellä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen. Hankkeen toteuttivat monitieteellisenä yhteistyönä Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Työterveyslaitos, Helsingin yliopisto ja</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>sydämiin samaan aikaan kohdistuu infraäänivaikutus. Maahan ei saa tuoda laitetta, jonka turvallisuusvaikutuksia ei tiedetä. Kaupunkien pitää kaavaprosessin yhteydessä, jo heti näin aluksi tietää ja saada hankeen keskeiset turvallisuustekijät. Hankealueen ympärillä asuvat ja vapaa-ajanasuntoja käyttävien ja heidän sukulaisillaan on paljon sydämentahdistimia. Kaupunki on vastuussa, jos kaavoittaa lähelle asutusta voimaloita, voimakasjännitteisiä kytkinkenttiä, sähkösiirtokaapeleita ja muuntajia, jotka voivat vaikuttaa sydämentahdistimiin. Selvitykset pitää olla vuoren varmoja ja tutkittua tietoa, miten 10MW teollisen kokoluokan tuulivoimala ja sen sähkön jakeluverkko vaikuttaa sydämentahdistimeen.</p> <p>Kaupunkien pitää vaatia jo nyt 10 MW tuulivoimalta CE-merkintää, koska CE-merkki on pakollinen. EU:n konedirektiivi on laki ja se määrittää: "Jäsenvaltiot, Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja kaupunginvaltuuston päättäjät ovat vastuussa siitä, että tätä lakia noudatetaan ja kyseessä olevien koneiden turvallisuuden (ml sydämen tahdistimet, välke, lentoestevalot jne) ja melupäästöt tiedetään tarkasti ja tulos pitää puolueettomasti kirjata kaavan dokumentteihin. Kaupungin pitää tehokkaasti suorittaa markkinavalvontaa, siten ettei Ikaalisiin ja Hämeenkyröön rauhallisille luontoalueille suunnitella (Leena Lahtinen: pitää suunnitella turvallisiksi) valita ja oteta käyttöön laittomia tuulivoimaloita, jotka eivät ole CE-merkittyjä. Konikallion viranomaisen ja kaupunkien valtuustojen päättäjien on varmistuttava, että suunnitellun kokoiset voimalat ovat CE-merkitty täydellisesti ja siitä on saatavilla kaikki informaatio julkisesti ja on aivan varmaa, ettei ne aiheuta terveyshaittaa mitenkään eikä erityisesti sydämentahdistimelle. 10MW kokoisesta voimalasta ei ole CE-merkinnän puoleltakaan käyttökokemuksia, niitä ei ole rakennettu herkille seuduille. CE-merkityn laitteen melutehotason pitää olla luotettavasti puolueettoman tahon mittaamia, juuri sen valmistajan laitteesta mitä ollaan markkinoille saattamassa. Lisäksi melutehotason mittausta pitää olla tehtynä pahimmissa olosuhteissa talvella eli lisättävä melun tehotasoarvoon vähintään +10 dB.</p> | <p>Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Hanke koostui kolmesta osiosta: pitkäaikaismittaukset, kyselytutkimus ja kuuntelukokeet.</p> <p>Pitkäaikaismittaukset osoittivat, että asunnoissa, joissa asukkaiden tiedettiin yhdistyneen oireita tuulivoimaloiden infraäänien, infraäänitasot olivat merkittävästi suurempia kuin aiemmissa mittauksissa luonnontilaisilla alueilla. Tuulivoimaloiden aiheuttamat infraäänitasot asuinnoissa olivat samaa suuruusluokkaa kaupunkiympäristön infraäänitasojen kanssa.</p> <p>Konikallion tuulivoimahankkeen voimalat tulevat olemaan Suomen lainsäädännön ja laatuvaatimustason mukaisia voimaloita.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

IMPERIA arviointimenetelmän tulokset ja selvitykset vaadittava

Ennen kaavoitusta Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupunkien on vaadittava kaikki YVA - Arvioinnissa käytettävät IMPERIA-menetelmien tulokset selkokielisesti ja puolueettomien tahojen selvityksinä. Imperia-pisteystystä ei voi hyväksyä, jos tulosta ei ole selostettu eikä pisteystettä mitenkään ja joista ei voi muodostaa mielipidettä. Tuulivoimayhtiön palkkaaman konsultin kuten AFRY, on helppo lausua vaikutukset maksajansa Ilmarisen puolesta vähäisiksi, koska IMPERIA vaikutuksen merkittävyyden arvioimistapaa ei ole avattu yhtään. Arvontuntevan konsultin pitää avata IMPERIA arviointikriteerit puolueettomasti ja kansantajuisesti pohjautuen tutkittuun ja mitattuun faktatietoon. IMPERIA arviokriteereitä pitää olla mm.: 1. Konikallion hanke on useiden lakien vastainen, se on liian lähellä kaavoitettua ja asutettua aluetta, se tuhoaa monen kunnan käyttämät, pohjaveden, virkistyskäyttöarvot, valtakunnallisesti merkittävän harjumasema-alueen, luontoarvot, lintujen ja suojeltujen eläinten alueen käytöt, vaikutuksen kokijoita on yhteensä tuhansia, kun myös eläimet ja virkistys, luontokävijät lasketaan. 2. Ristiriitoja on paljon kun perinnemaisema, valtakunnallisesti merkittävä harjumasema-alue ja Natura alue muutetaan yhtäkkiä teollisuusalueeksi. Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Mitä koskemattomampi ympäristö on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan tulee todella peruuttamaton ja suuri ristiriita. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen. Ristiriitaa aiheuttaisi vähemmän, jos teollisuustuulivoimalat kaavoitetaan jo pilatuille alueille jotka kuitenkin pitää ennallistaa (EU-laki) kuten esimerkiksi Haverin kultakaivos. 3. Alueen asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden, eläinten ja lintujen kyky sietää näin suuria teollisuusvoimala-alue muutoksia on todella

Mielipide koskee seuraavilta osin YVA-menettelyä ja merkitään tiedoksi.



heikko, ihmiset ovat iäkkäitä, alueen eläimet ja linnut ovat suojeltuja ja lapsiperheiden lomanviettopaikat turmeltuu. 4. Alue on todella herkkä, maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Mitä koskemattomampi ympäristö on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan, tulee todella peruuttamaton ja suuri muutos tähän herkkään maisemaan. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen. Jo pilatulla alueella sietokyky on parempi eli teollisuustuulivoimalat pitää kaavoittaa jo pilatuille alueille, jotka kuitenkin pitää ennallistaa (EU-laki) kuten esimerkiksi Haverin kultakaivos. 5. Muutos on todella vakava, iso, oleellinen ja pysyvä. Koskee todella isoa maantieteellistä aluetta kahden kunnan alueella ja moni kunta saa alueelta pohjavetensä, tarvitsee ehdottomasti ympäristöluvan. Ja vaikutus on pysyvä. Alue ei palaa entiselleen edes silloin, jos tuulivoimalat puretaan, sen verran tehdään maatöitä, teitä ja perustuksia, että samanlaiseksi alue ei tule ikinä. On hyvin epäselvää, jos esimerkiksi rakennuttajayhtiö (Ilmatar) menee konkurssiin, kuka maksaa alueen entisöinnin ja teiden, perustusten ja sähköverkkojen purun? 6. Kaupungin pitää painottaa, että menetelmien arviointikriteerit pitää julkaista avoimesti ja tulokset tulee kirjoittaa puolueettomasti ja yleistajuisesti kaavan liitedokumentteihin sekä kuvata selkeästi käytetyn aineiston lähtötiedot ja epävarmuudet. Lisäksi arviointien oikeellisuus tulee näin valtavassa teollisen kokoluokan hankeessa tarkistuttaa viranomaisilla ja puolueettomilla asiantuntijoilla. 7. Ennen kunnollisia ja puolueettomia arvioita, selvityksiä, tutkimuksia, aidoja kriteereineen, ei hanke voi jatkua.

**Vaikutukset television ja viestintäyhteyksien toimintaan**

Tällä hetkellä kiinteistölläni televisio näkyy hyvin, radio kuuluu ja viestintäyhteydet (puhelin ja

Digitalta ja Traficomilta pyydetään lausunnot hankkeeseen liittyvän YVA-menettelyn

tiedonsiirto) toimivat hyvin. Jos kaupunki kaavoittaa lähelle kiinteistöäni teollisuustuulivoimalat, kaupunki vastaa niistä korjauksista mitä kiinteistölleni pitää tehdä, että televisio, radio ja viestintäyhteydet toimivat yhtä hyvin myös voimaloiden rakentamisen jälkeen. Viestintäyhteydet ovat myös turvallisuusasia, kiinteistöltäni pitää pystyä soittamaan hätäpuhelu ja kuulla hätätilanteessa radiolähetyksiä.

222 vuotta Valtakunnallisesti arvokas (VAMA2021) Vatula-Ulvaanharju tuhotaan

Kulttuuripiirteet Pirkanmaan harjut ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Harjut ovat myös arvokkaita pohjavesivarantoja. Pirkanmaan harjumaisemat kuten Vatula-Ulvaanharju näkymineen ovat iskostuneet 1800-luvulta alkaen suomalaisen maisemaihanteen kiintopisteiksi. Harju on vakiintunut suosituksi maisemakohteeksi näkötorneineen.

[https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat\\_maisemaalueet](https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet)

Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupunkien kaavoituksen ja kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisen ja kaupunginvaltuuston pitää huolehtia kaavoitusprosessissaan, että Valtakunnallisesti suojeltuun merkittävän harjualuemaisemaan liittyvässä kaavoituksessa ja päätöksen teossa noudatetaan maisemaan liittyviä lakeja: 1. Euroopan neuvoston maisemayleissopimus (2000/2006) ja Suomen vastaava asetus 2. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVAL 468/1994) 3. Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 4. Vesilaki (587/2011) 5. Luonnonsuojelulaki (LSL 1096/1996) 6. Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 132/1999) 7. Metsälaki (1093/1996) 8. Maa-aineslaki (555/1981) 9. Muinaismuistolaki (295/1963) 10. Laki rakennusperinnön suojelemisesta (RPL 498/2010) 11. Valtioneuvoston ja valtion selonteko eduskunnalle päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. 12. Laki/säännöt teiden rakentamisesta pohjavesialueelle

Ympäristöministeriö 5/2006 Emilia Weckmanin Tuulivoimalat ja maisema sääntöjen mukaan,

yhteydessä. Koska vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta, hankkeesta aiheutuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei ole arvioitu tässä vaiheessa hankesuunnittelua muodostuvan antenni-tv:n vastaanottoon. Hanketoimija jatkaa hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä yhteistyötä radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjien sekä teleoperaattorien kanssa.

Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Tuulivoima-alueen toteutuessa aiheutuu aina maisemavaikutuksia ja laajimmille ulottuvat vaikutukset kohdistuvat nimenomaan maisemaan. Visuaaliset vaikutukset kohdentuvat alueille, jolta avautuu näkymäakseleita kohti tuulivoima-aluetta. Hankkeen YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa vaikutusten arvioinnin maisemaan ja kulttuuriympäristöön laatii kokenut maisema-arkkitehti, joka on erikoistunut tuulivoimahankkeisiin.

Mielipide merkitään seuraavilta osin muutoin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

tuulivoimalat tulee sijoittaa jo olemassa oleville teollisuusalueille. Tämä on linjassa EU:n ennallistamisvelvoitteiden kanssa.

Maisemahaittojen minimoimiseksi tuulivoimalat on rakennettava olemassa olevien maisemahäiriöiden yhteyteen ja paikoille, missä on uudenaikaisia rakennelmia. Sijoitusalueiksi vaaditaan olemassa olevia teollisuuslaitosten- ja alueiden ympäristöjä.

Hanke pitää arvioida puolueettomasti, lausunnot pitää pyytää ja julkaista maisemaoppaan tekijöiltä: Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten MKN maisemapalvelujen Jutta Ahro, Auli Hirvonen, Katriina Koski, Helena Pakkanen ja Riikka Söyrinki. Arvioinnin tulos pitää puolueettomasti kirjata kaavoitusdokumentteihin.

[https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas\\_korjattu\\_2018\\_pieni.pdf](https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf)

Imperia- ja muissa arviointimenetelmissä pitää pisteyttää ja arvioida puolueettomasti Vatulanharju-Ulvaanharjun ainutlaatuisuus. Vatulanharju-Ulvaanharju on sisällytetty valtakunnallinen harjijensuojeluohjelmaan jo vuonna 1984 (alue nro 21, Vatulanharju-Ulvaanharju). Jo 38 vuotta on ymmäretty alueen herkkyyks ja kauneus, lisäämällä alue harjujen suojeluohjelmaan, miten tämä uusi sukupolvi, Valtion ympäristölupaviranomainen, ELY-keskuksen viranomainen, Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja kaupunginvaltuuston ja kaupungin päättäjät voivat olla niin lyhytkatseisia, että vuonna 2022 päättää muuttaa tämän kauniin harjualueen valtakunnallisesti suojellut maisemat teollisuusalueeksi, jota 15 kpl 10 MW voimaloita todellakin on. Eikö todellakaan ole mitään muuta mahdollisuutta tai paikkaa mihin teollisuustuulivoimalateollisuusalue voidaan sijoittaa? Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Vatulan-

Ulvaanharjulla ei ole mitään tämän kokoisia rakennelmia. Mitä koskemattomampi ympäristö on, kuten Vatulanharju-Ulvaanharju on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan tulee todella peruuttamaton ja suuriristiriita. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen.

Jos voimaloita olisi vain muutama ja 5km päässä harjusta, ne voisivatkin olla kauniita ja ympäristöönsä jotenkin soveltuvia, näin valtavat ei millään.

Vatulanharju - Ulvaanharju Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue: Pirkanmaan arvokkaiden harjualueiden inventoinnin tarkistus 2014: PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS JA PIRKANMAAN LIITTO ANNE LINDHOLM Hydrogeologi Anne Lindholm (puh. 0295 037 021)

[https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Arvokkaat\\_harjut\\_kohdekuvaukset\\_1\\_valtakunnalliset\\_maakunnalliset\\_0.pdf](https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Arvokkaat_harjut_kohdekuvaukset_1_valtakunnalliset_maakunnalliset_0.pdf)

Vatulanharju-Ulvaanharju (Ikaalinen, Hämeenkyrö) Pinta-ala: 1348,6 ha Alkuperäinen raja: Pirkanmaan harjuluonto, 1990 (erillisinä alueina Vatulanharju ja Ulvaanharju) Muut rajaukset: Valtakunnallinen harjusuojeluohjelma, 1984 (alue nro 21, Vatulanharju-Ulvaan harju) Pirkanmaan POSKI-hanke, 2001 (nimellä Vatulanharju-Ulvaanharju) Pirkanmaan 1. maakuntakaava, 2007 (ge1-alue 001 Vatulanharju, Ulvaanharju) Pirkanmaan arvokkaat harjualueet, 2008 (nimellä Vatulanharju-Ulvaanharju) Vatulanharju-Ulvaanharju liittyy maaseudun kulttuurimaisemaan ja muutettuun suomaismaisemaan ja kuuluu geologisesti erittäin merkittävään Hämeenkaan saumamuodostumaan ollen sen arvokkaimpia osia. Alueen luoteispään muodostava Vatulanharju on erikoinen, jään kielekevirtojen väliin kerrostunut ns. kulmam muodostuma, jossa jään kontaktirinteenä ovat sekä pohjois- että eteläreuna. Pohjoispuolella aktiivisemmin virranneet jäänkielekkeet ovat saaneet aikaan muodostuman polveilevan pohjoisreunan. Länsiosa on kiilamainen ja itäosassa

muodostuman laki laskee ja leviää tasaiseksi platooksi. Muodostuman laella sijaitsevista maa-ainesten ottamiskuopista tehtyjen kerrosrakennehavaintojen perusteella aineksen kerrostaneet sulamisvedet ovat virranneet kaakkoon. Huippu (lakikorkeus 187 m mpy) kohooa ympäristöstään 50-60 m ja varsinkin etelärinne on poikkeuksellisen jyrkkä. Muinaisen Itämeren historian tutkimuksen kannalta alue on merkittävä, sillä sen laki on vedenkoskematonta aluetta ja rinteillä on runsaasti rantavalleja. Kaakkoisosan Ulvaanharju on enimmäkseen varsin loivarinteinen ja sen kapea pääselänne melko jyrkkämuotoinen, ympäristöstään noin 45 m kohoava. Muodostuman pohjoisreuna on säännöllisen kaareileva pohjoisesta aktiivisesti virranneiden jäätikön osakielekevirtujen reunojen mukaisesti. Rinteellä on rantakivikko ja lieveosissa useita rantavalleja. Muodostuman paisterinteillä metsätyyppi on jäkälä- ja kanervatyypin kangasta ja muualla kanervatyyppejä. Laella huomattavasti laajemmalla maaperällä esiintyy myös puolukkatyyppiä. Etelärinteellä on laajahkoja ja yhtenäisiä sianpuolukkakasvustoja, kangasajuruohoa monin paikoin, kielokasvustoja sekä erittäin uhanalaista harju- ja kangaskeltalieon risteymää. Paikoin esiintyy myös kalliokieloa ja kanervisaraa. Laella ja varjorinteen yläosassa on variksenmarjalaikkuja ja kenttäkerroksessa esiintyy myös mustikkaa. Puusto on pääosin melko hidaskasvuista ja lähes yksinomaan männikköä, osaksi myös taimikkoa. Korkeimmilla kohdilla kasvaa paikoin mäntyvaltaista sekametsää. Vatulanharjun jyrkällä lounaaseen avautuvalla rinteellä on vuonna 2007 tehty paahteisuutta parantavia hoitotoimenpiteitä (Kittamaa ym, 2009). Hoitotoimenpiteisiin kuului mm. metsänhakkuita ja nuoren metsän poistamista, joiden avulla oli tarkoitus parantaa mm. kangasajuruohon elinolosuhteita. Vatulanharju on yksi Pirkanmaan tärkeistä lintualueista (Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys, 2014). Alue on Pirkanmaan tärkein kehräjän esiintymisalue ja lisäksi sillä on merkitystä myös kangaskiurulle. Lisäksi alueella on kuntoliikuntareittejä ja harju on suosittu näköalapaikka ja retkeilykohde. Harjualue sijoittuu Vatulanharju A:n I luokan, B:n ja C:n II luokan sekä Ulvaanharju B:n II luokan pohjavesialueille. Harju on luonnonhistoriallisesti

tärkeä esimerkkikohde ja sisältyy valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman kohteeseen nro. 21. Pääosa harjista on Natura 2000 –aluetta. Alueelle sijoittuu Ulvaanharjun osayleiskaava Hämeenkyrön puoleiselta osalta. Kaavaan on merkitty arvokkaan maisema- ja harjualueen raja (har). Harjun koillispuolella on Kelminselän maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue (Koski, 2014). Vatulanharju ja Ulvaanharju on yhdistetty yhdeksi valtakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi (2) (Pirkanmaan liiton selvitys 2008, sillä sekä Vatulanharju että Ulvaanharju muodostavat erittäin arvokkaan, yhtenäisen geologisen kokonaisuuden, joka on säilynyt muodostuman kokoon nähden poikkeuksellisen luonnontilaisena. Alue sisältää arvokasta lajistoa ja monipuolista geomorfologiaa sekä on tieteellisesti arvokas ja maisemallisesti kaunis. Lisäksi alue kuuluu lähes kokonaisuudessaan valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan. Alkuperäinen raja on kattanut suunnilleen saman alueen kuin harjijensuojeluohjelman raja. Geologisilla arvoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä mm. alueen erikoisuutta Pirkanmaan arvokkaimpaan harjujaksoon sijoittuvana saumamuodostumana, jonka luonnontilaisina säilyneiden osien tulisi pysyä koskemattomina myös tulevaisuudessa. Alueen länsipäässä on myös muodostumaan liittyviä lohkarikkoja, joiden voidaan katsoa liittyvän muodostuman geologisiin arvoihin. Tampinkankaan alueella on ensisijaisesti muodostuman kokonaisuuden kannalta arvokkaiden geologisten arvojen säilyttäminen, mutta myös alueella esiintyvä kaunis harjumaisemakuva ja selkeästi ympäristöstään kohoavan pohjoisrinteen edustavuus.

Seisminen värinä, vaikutukset terveyteen ja pohjaveteen?

Vaikutus maaperään/Seisminen värinä: Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit eivät ole selvittäneet valtaviin 10 MW tuulivoimaloiden aiheuttamaa mahdollista maavärinää ja näin suuren voiman aiheuttamaa maavärinän suuruutta. Mm. Saksassa ja Kreikassa on tehty tutkimusta maavärinästä. Tutkimuksessa on todettu maavärinän ja ilman värinän olevan pahimmat ihmiskehon herkimmillä resonanssitaajuuksilla 5–10 Hz. Seismologiset keskuskeskukset ovat mitanneet

Tämänhetkisen käsityksen mukaan tuulivoimaloiden aiheuttama maavärinä ei ole aiheuttanut merkityksellisiä ongelmia Suomessa tai muissa maissa.

Yleensä tuulivoimalan aiheuttama maavärinä on suuruusluokaltaan varsin pientä verrattuna esimerkiksi rataliikenteeseen, joka voi nykypäivänä aiheuttaa haittaa ympäristöönsä jopa satojen metrien päähän.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>15km päässä teollisuustuulivoimalasta seismistä värinää. Tutkimuksessa todettiin tuulivoimaloiden aiheuttaman maavärinän lisäävän rakennusten sisällä ilmapainevärinää. Vaadimme Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupunkeja selvittämään, miten huomioidaan tuulivoimalan tuottamat seismiset riskit terveyteen ja rakennuksiin ja miten suojellaan näiltä vaikutukselta esim. vanhuksia ja pieniä lapsia, jotka joutuvat olemaan ympäri vuorokauden sisätiloissa. Vaikuttaako maavärinä sydämentahdistajaan? Lisääkö maavärinää se, että Suomessa peruskallio on lähellä maanpintaa? Joidenkin tuulivoimaloiden lähellä asuvien kotona huomaa lattian tai esim. keittiön työtason värinän. Myös ruotsalainen Karlsruhen teknillinen yliopisto on julkaissut elokuussa 2017 merkittävän tutkimuksen, joka osoittaa, että tuulivoimalat tuottavat maaperän kautta välittyviä mikroseismisiä aaltoja (ns. Raleigh-aaltolina) jopa 15 km:n etäisyydellä voimala-alueesta (tutkimus tehty. Pääasiassa ne etenevät 5–7 Hz:n taajuudella, joka on ihmisen sähköisten elintoimintojen kannalta erityisen herkkä, jopa vaarallinen taajuus. Mikroseismisyys synnyttää rakennuksen sisällä jopa korkeampia äänenpainetasoja kuin ilman kautta siirtyvä melu. Seismologian laitos on mitannut maavärinää myös Suomessa Luhangan voimaloiden ympäristössä. Miten näin valtaviin tuulivoimaloiden maavärinä vaikuttaa pohjaveteen?</p> | <p>Voimalan perustuksesta maaperään siirtyvän värinäherätteen tulisi olla hyvin voimakas, jotta herätteen vaikutus voisi olla havaittavissa vielä kilometrien päässä värinälähteestä. Toisaalta maaperän ominaistaajuuden tulisi osua lähelle herätteen taajuutta, jolloin resonanssin myötä värähtely voisi teoriassa kulkea maaperässä pitkiä matkoja. Ilman resonanssi-ilmiötä värähtely pienenee melko nopeasti voimalasta pois päin siirryttäessä pääasiassa geometrisen vaimennuksen johdosta.</p> <p>Tuulivoimapuistojen turvaetäisyyden ollessa yli 1 km asutukseen nähden voidaan arvioida, ettei maavärähtelyä havaita. Kallion kauttakään välittyvän värähtelyn ei voida arvioida aiheuttavan näin suurilla etäisyyksillä havaintokynnyksen ylittävää värähtelyä (runkomelua).</p> <p>Muissa maissa tehdyissä mittauksissa on tehty havaintoja siitä, että tuulivoimaloiden aiheuttama maavärähtely voisi muodostua häiriöksi herkille seismisille asemille, joiden tarkoituksena on tunnistaa maanjäristyksiä ja maanalaisia ydinkokeita, mutta ihmisille ja rakennuksille ei ole havaittu tunnistettavissa olevia vaikutuksia.</p> <p>Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Hankkeen YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa vaikutusten arvioinnin maa- ja kallioperään sekä pinta- ja pohjavesiin tekevät erikoistuneet asiantuntijat.</p> |
| <p><b>6) Osallinen 6</b></p> <p>Haluan esittää OAS:sta seuraavaa:</p> <p>1. <u>Luonto- ja luonnonsuojelulliset arvot</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

Vatula-Ulvaanharju on valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta. Voimaloiden ympäristövaikutuksia ei ole todellisuudessa arvioitu suunnitellun kokoisille voimaloille. Jos hanketta viedään eteenpäin, on sille ehdottomasti haettava ympäristölupaa (naapuruussuhdelaki 17 §). Vatula-Ulvaanharjun alue on tärkeätä pohjavesialuetta. Vesiensuojelulain mukaan pohjavesien pilaamisen kielto on ehdoton ja hanke saattaa vaarantaa pohjavesiä.

## 2. Maisema ja kulttuuriympäristö

Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota tuulivoimaloiden koon merkittävään kasvuun verrattuna esimerkiksi maisemavaikutusten arviointia koskevaan Ympäristöministeriön oppaaseen (Weckman 2006), (myös sähkönsiirron osalta). Lisäksi maisemavaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota lähialueiden eri hankkeiden yhteisvaikutusten arviointiin. Tämän kokoluokan tuulivoimaloiden maisemahaitta ja sitä myöten alueen maisema-arvojen romahtaminen on ilmeistä. Suunnitellun kokoisilla voimaloilla on selkeä vaikutus alueen asumisviihtyvyyteen.

## 3. Melu ja välke

Ympäristöministeriön ja Valtioneuvoston laatimat tuulivoimaloiden melun mallinnus- ja mittausohjeet sekä ulkomelutaso ohjeet ovat vuodelta 2014. Miten varmistetaan, etteivät annetut ohjeet melun ja välkkeen osalta ylity, kun voimaloiden koot ovat kasvaneet eikä ohjevoja ole samassa suhteessa haluttu päivittää? Melu ja välke tulevat vaikuttamaan asumismukavuuteen erityisesti niiden kohteiden osalta, jotka sijaitsevat suunnitellun voimala-alueen läheisyydessä. Yhdenvertainen asumisympäristö kuuluu meille kaikille ja pitäisi perustuslain 6 § olla meille kaikille taattu.

## 4. Hankkeen tavoitteet

Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasitusta. Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta

Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Maisemavaikutusten arviointi laaditaan vakiintunein käytännöin. Hankkeen YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa vaikutusten arvioinnin maisemaan ja kulttuuriympäristöön laatii kokenut maisema-arkkitehti, joka on erikoistunut tuulivoimahankkeisiin.

Melumallinnuksessa voimalan äänipäästö sisältää Ympäristöministeriön ohjeen mukaan voimalamallin takuu/tunnusarvon sekä varmuusarvon. Tarvittaessa voimaloiden äänipäästöä voidaan tuulipuiston käyttöönoton jälkeen mitata Ympäristöministeriön emissiomittausohjeen mukaisesti (3/2014).



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Hankkeen tavoitteissa mainitaan, että hankkeen toteutuessa sillä olisi positiivisia taloudellisia vaikutuksia. Ikaalisten kaupunki ei ole esittänyt yhtäkään laskelmaa hankkeeseen liittyen. Usein esitetään, että tuulivoimaloilla olisi työllisyyttä lisäävä vaikutus. Valtakunnallisesti on kuitenkin osoitettu, että voimaloiden työllistävä vaikutus liittyy lähinnä rakennusvaiheeseen. On selvää, että tällaisen teollisuuden tuonti lähelle ihmisasutusta tulee vaikuttamaan asumisviihtyvyyteen ja saa esim. monen kesäasukkaan harkitsemaan mökinpaikkaa jostain muualta.</p> <p>5. <u>Yhteisöllisyys</u></p> <p>Arvioinnissa on myös käsiteltävä mikä vaikutus hankkeella on yhteisöllisyyteen. Esimerkiksi Vatulan kylässä hanke jakaa jyrkästi ihmisten mielipiteet. Osa asukkaista puhuu jo kyläyhteisön yhteisöllisyyden kadonneen, vaikkei yhtään voimalaa ole vielä rakennettu. Kaikkiaan tuulivoima rakentaminen asettaa Ikaalisten asukkaat eriarvoiseen asemaan. Osa asukkaista saa osakseen pelkät haitat.</p> <p>Edellä mainituista syistä esitän hankevaihtoehtoa VEO eli hanketta ei toteuteta ja siihen liittyvää sähkönsiirtoa ei rakenneta.</p> | <p>Hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia, ml. taloudelliset vaikutukset, arvioidaan osana YVA-menettelyä YVA-selostuksen yhteydessä. Vaikutusten arvioinnin tulokset ovat hyödynnettävissä osayleiskaavoituksessa.</p> <p>Hankkeen YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa arvioidaan vaikutuksia mm. ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen, terveyteen, alueen virkistyskäyttöön ja aineelliseen omaisuuteen. Ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin liittyen hankkeessa on laadittu paperinen ja sähköinen asukaskysely.</p> <p>Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.</p>                                                                                                   |
| <p><b>7) Osallinen 7</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tuulivoimahanke tulee määrätä ympäristöluvan varaiseksi suurten epävarmuustekijöiden johdosta ja syystä, että muuten vaikutusten seuranta ei ole mahdollista eikä haittavaikutuksiin voida puuttua eikä estää niitä.</li> <li>- Pohjavettä ei ole huomioitu selvityksessä kattavasti, miten selvitykset tehdään ja mitä selvitetään. Tarvitaan ympäristölupa vesilain perusteella.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Lähtökohtaisesti tuulivoimahankeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasitusta.</p> <p>Pohjaveteen liittyvät selvitystarpeet on tunnistettu hankkeen suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa. Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan yhteistyössä viranomaisohjauksen kanssa pohjaveteen liittyvät erillisselvitykset sekä vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Linnustoselvityksiin tulee vaatia tarkat ja pitkäkestoiset parin- kolmen vuoden ajanjakson selvitykset.</li> <li>- Haittojen arviointi luontomatkailuelinkeinolle ja sen tulevaisuuden kehitykselle, tuulivoima estää luontomatkailun kehityksen vuosikymmenien ajaksi.</li> <li>- EU:n biodiversiteetti strategia on ristiriidassa Konikallion hankkeen kanssa.</li> <li>- Melumallinnuksia koskevat määräykset eivät vastaa Suomessa Ikaalisiin suunniteltuja hankkeita, koska tuulivoimamelua koskevat määräykset ovat vanhentuneet.</li> <li>- Näkymä vaikutukset tulee tehdä 3D tarkasteluna niin, että roottorien pyörivä liike voidaan kaikkina vuodenaikoina ja vuorokaudenaikoina havainnollistaa.</li> <li>- Koska tuulivoimaa perustellaan, että sen avulla voidaan vähentää päästöjä niin pitää tehdä todelliset ympäristötaselaskelmat, joissa huomioidaan kuntien voimaloiden valmistusmaihin jättämät päästöt, kuljetukset, pystytys, purkaminen, romuttaminen ja kierrätys. Kun laskelmat on tehty voi kunnat arvioida, onko tuulivoima lopulta hiilineutraalia?</li> <li>- Vastuukysymykset tulee olla selvitetty kunnollisesti, nyt niihinkin liittyy epävarmuuksia, kuka on vastuussa ja mistä.</li> </ul> <p>Vaihtoehdot 1 ja 2 edustavat kokoluokaltaan niin massiivista hanketta, josta ei ole kokemusperäistä tietoa. Varovaisuusperiaatetta tulee noudattaa. Kannatan hankevaihtoehtoa 0. Hanketta ei toteuteta ja kaavoitus keskeytetään.</p> | <p>pohjavesialueelta. Laadittavassa kaavaratkaisussa huomioidaan lausunnossa pohjavesialuetta koskien esiin nostetut seikat yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) edellyttämällä tavalla.</p> <p>Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Mielipide merkitään muilta osin tiedoksi.</p> <p>Määräykset eivät ole vanhentuneet, sillä ulkona sijaitsevien oleskelutilojen tuulivoimamelun ohjearvotaso tai sisämelutason toimenpiderajat eivät ole tuulivoimalamallista riippuvaisia, vaan ne ovat itsenäisiä arvoja perustuen annos-vastesuhdetutkimuksiin. Voimalan äänipäästötaaso on sen sijaan voimalamallista riippuvainen muuttuja.</p> <p>Osana maisemavaikutusten arviointia on laadittu videopohjainen havainnollistaminen, jossa voimaloiden näkymistä on mallinnettu eri vuorokaudenaikoina.</p> <p>Tällä hetkellä Suomen suurin tuotannossa oleva tuulivoimapuisto koostuu yli 40 tuulivoimalasta. Tuotannossa on lisäksi useita kymmenien voimaloiden tuulivoimapuistoja.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8) Osallinen 8</b> (vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Konikallio on täysin soveltumaton alue tuulivoimalle mm. sen tärkeiden pohjavesialueiden vuoksi sekä mm. valtakunnallisesti arvokkaan harjumaseman ja muiden luonto- ja maisema-arvojensa vuoksi. Tämän vuoksi vastustamme hanketta ja kaavahanke tulee lopettaa ja ainoa vaihtoehto ehdotetuista tuulivoima vaihtoehdoista on vaihtoehto VEO eli tuulivoimapuistoa ei tule rakentaa. Hanke on myös tämän hetkisen maakuntakaavan vastainen. Maankäytön ja rakennuslain MRL 39 määrittelemät yleiskaavan laadinnassa huomioon otettavat asiat kuten ekologinen kestävyys, asumisen tarpeet, mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, ympäristöhaittojen vähentäminen, maiseman ja luontoarvojen vaaliminen sekä virkistysalueiksi soveltuvien alueiden riittävyys eivät toteudu. Pirkanmaan maakunta on valittu pioneerimaakunnaksi ns. LUMO-ohjelmaan, jonka tarkoitus on pysäyttää maakunnan luonnon monimuotoisuuden heikentyminen ja käynnistää muutosprosessi monimuotoisuuden vahvistamiseksi kaikissa ympäristöissä. Kuinka suunnitteilla oleva tuulivoima-alue, joka tulisi olemaan valtava teollisuusalue edistää ja ylläpitää luonnon monimuotoisuutta? Ottaen huomioon, että YVA:n mukaan alueella on runsaasti suojelluista arvokkaita tai harvinaisia lajeja kuten Alaistenniitut-Siloisetkalliot välillä on useita pesimälintulajeja, kuten varpus-, ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötiainen sekä useita päiväpetolintulajeja? Kurjen päämuutto voi joinakin vuosina kulkea alueen poikki. Kalliomänniköissä on suhteellisen runsaasti uhanalaista töyhtötiäistä. Myös metsoja havaittiin alueella. Lisäksi alueella ja sen ympäristössä voi esiintyä kaikkia Suomen suurpetolajeja. Ilveksestä on lukuisia havaintoja ja karhuja on havaittu alueella. Hankealueella ja voimajohtovaihtoehtojen läheisyyteen 5 km säteelle sijoittuu kolme Natura - aluetta ja 13 luonnonsuojelualuetta. Tuskin suunnitellut, maailman korkeimmat 350 m korkeat voimalat vahvistavat alueen luonnon monimuotoisuutta.</p> | <p>Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan erilliset pohjavesiselvitykset ja vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Selvitystulokset ovat hyödynnettävissä Konikallion osayleiskaavoituksessa.</p> <p>Suunnittelualueelle sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa kaksi lähekkäin sijaitsevaa tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1-merkintää, joihin hankealueen rajausta perustuu. Ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan mukaisesti maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alue ja sen rajausta täsmennyvät kuntatason kaavassa tarkempien selvitysten perusteella (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016). Samoin oppaan mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisessa kaavassa muuttaa edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Suunnittelualueen rajausta tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden aikana mm. laadittujen selvitysten perusteella. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeudella pyritään vastaamaan toimialan tekniseen kehitykseen nykyisin käytössä olevia voimaloita suuremmalla kokonaiskorkeudella. Pirkanmaan maakuntaliitto on omassa lausunnossaan Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta todennut: ”Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle osoitettu kaksi tuulivoima-aluetta. Pirkanmaan liitto toteaa, että suunnittelun tavoitteet ovat linjassa maakuntakaavan kanssa.” Voimassa oleva maakuntakaava merkintöineen ja määräyksineen otetaan huomioon osayleiskaavoituksessa ja hankkeen suunnittelussa.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Päinvastoin. Suuri osa metsää joudutaan kaatamaan voimaloiden, siirtolinjojen, rakennettavien teiden, työmaaparakkien tieltä, jotta saadaan mm. 125 metriä pitkät lavat kuljetettua jokaisen voimalan luo? Eli menetämme arvokkaita hiilinieluja. Ely on lausunnossaan vaatinut tarkempia lisäselvityksiä teollisuusalueen vaikutuksista ihmiseen, harjumaisemaan, pohjaveteen ja linnustoon. Selvityksiä ei ole tehty. Sen sijaan YVA lausunnossa väitettiin, että hankealueelle olisi jo laadittu seuraavat selvitykset: kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, päiväpetolintuselvitys, liito-orava - ja viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys, linnustoselvitys. Pyydettyä selvityksiä kävi ilmi, että niitä ei oltukaan tehty. Miten päättäjät, tai kukaan YVA:an tutustunut henkilö voi luottaa siihen, että YVA:ssa kerrotut asiat olisivat totta, kun Afryn valitsema tapa kertoa laadituista selvityksistä ei pidäkään paikkaansa? Miten tällaisen YVA:n ja näin puutteellisten selvitysten (käytännössä siis tyystin tekemättömien selvitysten ) perusteella voidaan edes harkita lähteä kaavaprosessiin? Hämeenkyrön puolella päättäjät ovat ilmeisesti halunneet tehdä lisäselvityksiä miten tuulivoimalat vaikuttavat pohjavesiin, mutta Ikaalisten päättäjät eivät ole katsoneet tarpeelliseksi tutkia asiaa millään tavalla. Eräs valtuutettu sanoi asiaa kysyttäessä, ettei hän usko voimaloiden aiheuttavan pohjavesille ongelmia. Todella huolestuttavaa, millaiseen uskomukseen päättäjät perustavat mielipiteensä ja aikanaan kenties päätöksensä. Tietoista välinpitämättömyyttä sekä viranhaltijoilta, jotka eivät edes esitä esityslistoissa lisäselvitysten tarpeellisuutta, puhumattakaan päättäjistä. Ikaalisten puolella siirtolinjat menisivät pohjavesialueen läpi ja voimaloista tutkitusti aiheutuvalla maastorinällä voi olla vaikutuksia pohjavesiin. Pelkästään tämän tulisi huolestuttaa niin viranhaltijoita kuin päättäjiä. Niin kauan kuin näitä tutkimuksia ei tehdä tulee kaavaprosessi lopettaa. Hämeenkyrössä järjestetyssä kaavatilaisuudessa useampia henkilö yleisössä vaati ympäristölupien hakemista tuulivoimaloille. Ilmattaren edustaja sanoi, että se ei ole heille ongelma. Mikäli tuulivoimala -alue rakennettaisiin, olisi todella tarkoituksellista ja tuottamuksellista</p> | <p>Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia, ml. mielipiteessä esitetyt seikat, arvioidaan osana YVA-menettelyä YVA-selostuksen yhteydessä. Vaikutusten arvioinnin tulokset ovat hyödynnettävissä osayleiskaavoituksessa.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen selvitysten maastotöitä on tehty vuoden 2021 ja vuoden 2022 aikana. Osa maastotöistä on valmistunut vuoden 2022 kevääseen mennessä ja osaa selvityksistä on täydennetty edelleen kesän ja syksyn maastokaudella 2022. Selvitystöiden tulokset raportoidaan osana laadittavaa YVA-selostusta sekä osayleiskaavaluonnoksia.</p> <p>Konikallion YVA-menettely ja osayleiskaavojen laadinta toteutetaan rinnakkain mutta erillismenettelyinä siten, että YVA-menettelyn selvitykset ja muu materiaali on hyödynnettävissä osayleiskaavoituksessa.</p> <p>Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan erilliset pohjavesiselvitykset ja vaikutusten arvioinnit pohjavesiolosuhteita koskien tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin alueelta sekä Vatulanharjun pohjavesialueelta. Selvitystulokset ovat hyödynnettävissä Konikallion osayleiskaavoituksessa.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin päättäjien taholta olla vaatimatta ympäristölupia.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>9) Suomen Luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry / Kyrön Luonto Ry / Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Kaavoitus on kiinteästi yhteydessä hankkeen ympäristövaikutusten arviointiprosessiin. YVA-menettelyn yhteydessä tehtävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit toimivat myös kaavoituksen selvityksineistoina. Kuntien tuulivoimakaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain MRL:n 77 a §:n mukaisina kaavoina siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Käytännössä tämä merkitsee, että huolimatta ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista, kaavojen hyväksyminen tarkoittaa rakennuslupaa kaikille 15 voimalalle.</p> <p>Osayleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan yleiset sisältövaatimukset (MRL 39 §) koskien niin yksittäisten tornien sijoittamista kuin koko hankkeen vaikutuksia. Lisäksi on huomioitava tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL 77 b §): 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.</p> <p>Pyrimme tässä mielipiteessä nostamaan esille hankealueen luonnon erityispiirteitä sekä kannustaa pohtimaan, kuinka mahdollisesti toteutettavan hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia voitaisiin vähentää. Lisäksi haluamme muistuttaa, että hanke sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaan Vatulan-Ulvaanharjun maisema-alueen välittömään läheisyyteen. Asiassa tulisi käydä laaja</p> | <p>Yleiskaavaprosessi ja rakennuslupamenettely ovat toisistaan erillisiä prosesseja. Rakennuslupapäätökset tehdään kunkin tuulivoimalan osalta erikseen. Osayleiskaavan hyväksyminen ei automaattisesti tarkoita myönteistä rakennuslupaa, vaan rakennusluvan myöntämisen edellytykset arvioidaan omana prosessinaan. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista rakennuslupaa. Lupia haetaan kunnan rakennuslupaviranomaisilta, jotka lupaa myöntäessään tarkistavat, että suunnitelma on vahvistetun yleiskaavan ja rakennusmääräysten mukainen. Rakennuslupa tarvitaan ennen rakentamisen aloittamista ja luvan myöntäminen edellyttää, että ympäristövaikutusten arviointimenettely on loppuun suoritettu.</p> <p>Kuten mielipiteessä on edellä todettu, maankäyttö- ja rakennuslain 77 a § mukaisesti ”Rakennuslupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena”. Hankkeen edellyttämät muut luvat, suunnitelmat ja päätökset on esitelty <b>Konikallion tuulivoimahankkeen ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 110 kV:n voimajohdon</b> Ympäristövaikutusten arviointiohjelman kappaleessa 8. Osayleiskaavat yksistään eivät suoraan mahdollista hankkeen toteuttamista.</p> |

arvokeskustelu: onko teollisen mittakaavan tuulivoimarakentaminen yleensä sovitettavissa alueelle, jonka luonnonympäristö ja kulttuurihistoria muodostavat erityisen kokonaisuuden. Kaavoitus on päätöksenteossa ratkaisevassa roolissa, sillä osayleiskaavat mahdollistavat suoraan hankkeen toteuttamisen riippumatta ympäristövaikutusten arvioinnin loppupäätelmästä.

#### YVA-arviointi on huomioitava kaavaprosessissa

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan VE1 vaihtoehdon 15 voimalaa ja VE2 vaihtoehdon 11 voimalaa, sekä ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta. Tuulivoimalan yksikköteho on 6–10 MW ja voimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 350 metriä.

Voimaloiden määrää vähentämällä ja sijoittelua muuttamalla voidaan vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia sekä ihmisten että luonnon kannalta. Alustavan suunnitelman mukaan lyhimmat etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä. Etäisyyttä asutukseen tulisi kasvattaa. Tuulivoiman hyväksyttävyys uusiutuvana energiana edellyttää lähiyhteisön hyväksyntää. Eri kunnissa on tehty linjauksia, joissa on määritelty vähimmäisetäisyyksiä asutukseen, tavallisesti kahdesta kolmeen kilometriin.

YVA-arvioinnin tulokset tulee ottaa täysimääräisesti huomioon kaavaprosessissa. Pirkanmaan ELY-keskus toteaa muun muassa, että ”arviointiohjelmassa ei ole esitetty olemassa olevaa ja suunniteltua voimajohtoverkostoa ja myös tämä kokonaisuus tulee käydä läpi ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa”.

#### Tuulipuisto ja voimajohto lisäävät metsien pirstoutumista

Tuulivoima-alue koostuu tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä tiestöstä, maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 14–15 km pituisella 110 kV voimajohdolla, joka toteutetaan

YVA-menettelyssä ja sen yhteydessä laadittavissa selvityksissä tuotetaan osayleiskaavoituksessa hyödynnettävää tietoa. Mm. voimajohtoverkostoa koskevat seikat tarkentuvat edelleen YVA-selostusvaiheessa, osayleiskaavoituksen seuraavissa vaiheissa sekä hankesuunnittelun edetessä.

Mielipiteessä huomioituja seikkoja käsitellään YVA-selostuksen sekä kaavaselostuksen vaikutusten arvioinneissa. Mielipide merkitään seuraavilta osin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

ilmajohtona tai maakaapelina. Tiedossa on, että nykyinen sähköverkon kapasiteetti ei riitä vaan tarvitaan sähköverkon vahvistamista.

Voimaloiden perustukset, maa-aineksen otto ja rakennettava tiestö vievät huomattavasti metsäalaa. Myös voimajohtolinjoilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Kaikki tämä rakentaminen pirstoo yhtenäisiä metsäalueita, vähentää metsäpinta-alaa ja vaikuttaa heikentävästi luonnon hiilivarastoihin ja hiilen sidontaan. Metsien pirstoutuminen tulee ymmärtää myös ekologisena ilmiönä: elinympäristön laatu heikkenee, kun suurempi metsäalue jakaantuu erillisiksi laikuiksi ja reunavaikutus kasvaa.

Lajiston elinympäristöt ja kulkuyhteydet on huomioitava

Suunnittelualueen itäpuolella sijaitsee Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 alue (FI0309001). Kohde kuuluu myös valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan. Sen suojeluarvot ovat erityisesti geologisia, mutta harjialue on myös biologisesti arvokas.

Harjuluonto ylläpitää erityisiä luontotyypppejä. Harjujen valorinteet ovat luontotyyppeinä Etelä-Suomessa arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN). Vatulanharjun eteläinen paahderinne on hyvin edustava, ja se on ollut mukana useissa valtakunnallisissa luonnonhoitohankkeissa. Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueella tiedetään esiintyvän myös harvalukuista kehrääjää ja silmälläpidettävää (NT) kangaskiurua. Kaavoituksessa on otettava huomioon hankkeen vaikutukset harjuluontoon ja esimerkiksi em. lajien esiintymiseen.

Välittömästi hankealueen länsipuolella sijaitsevat Sunttineva ja Porrasneva ovat valtakunnallisen soidensuojelun täydennysesityksen (SSTE) kohteita, joista on tarkoitus muodostaa virallisia luonnonsuojelualueita. Nämä suot yhdessä länsipuolella sijaitsevan Pitkälahti-Jouhinevan (SSTE) kanssa muodostavat ympäristöineen Ikaalisten olosuhteissa edustavan, erämaisen kokonaisuuden, jolla on suuri merkitys suoluonnolle.

Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Mielipide merkitään seuraavilta osin muutoin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Alueen arvosta kertovat esimerkiksi havainnot sääksestä ja maakotkasta. Petolintujen esiintyminen ja lintujen käyttämät kulkureitit on selvitettävä ja huomioitava hankkeen toteutuksessa. Teollisten hankkeiden yhteydessä on tiedossa tapauksia, joissa sääksen pesäpuun ympärille on määritelty kahden kilometrin turvaetäisyys.</p> <p>Noin 600 metrin etäisyydellä alueen kaakkosisreunasta Teerinevalla sijaitsee yksityinen luonnonsuojelualue (YSA205389), jonka vieressä on myös virallinen SSTE-kohde.</p> <p>Valtaosa hankealueesta on ojitettua, pitkälle muuttunutta suomaata sekä voimakkaasti käsiteltyä metsää. Alueen merkitys lajistolle perustuu alueen asumattomuuteen ja yhtenäisen metsäalueen kokoon: alue tunnetaan hirvien talvehtimisalueena sekä kanalintujen, kuten teeren ja metson vahvana esiintymisalueena. Alueen vesiuomissa tiedetään esiintyvän majavia.</p> <p>Alueelta on tiettävästi myös riekkohavaintoja, vaikka lajin eteläisimmät tunnetut esiintymät sijaitsevat linjalla Pohjois-Parkano - Kihniö - Virrat. Koska riekko on lajina arvioitu vaarantuneeksi (VU) ja se esiintyy (Pohjois-)Pirkanmaalla esiintymisalueensa etelärajoilla, tulisi riekon esiintyminen alueella selvittää. Edelleen hirvien, kanalintujen ja majavan esiintyminen alueella tulee selvittää ja hankkeen vaikutukset lajeille on arvioitava.</p> <p><u>Valtakunnallinen maisema-alue ja tärkeä pohjavesialue</u></p> <p>Valtioneuvosto teki marraskuussa 2021 päätöksen valtakunnallista maisema-alueista (VAMA 2021). Ympäristöministeriön laatimassa kohdelistan tarkistuksessa Pirkanmaan harjumaisemat - kohde nostettiin uutena kohteena valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Kohde muodostuu kahdeksasta harjumaisemakohteesta, joista Vatulaharjun-Ulvaanharjun selänne on läntisin. Kohteet sijaitsevat Suomen pisimmällä yhtenäisellä sora- ja hiekka-alueella, lähes 200 kilometriä pitkällä saumamuodostumalla.</p> | <p>Hankealueelle on tehty hankkeen YVA-selostuksessa ja osana osayleiskaavoitusta raportoivat linnustaselvitykset, ml. lintujen muutonseuranta, pöllöselvitys ja päiväpetolintuselvitys.</p> <p>Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Tuulivoima-alueen toteutuessa aiheutuu aina maisemavaikutuksia ja laajimmille ulottuvat vaikutukset kohdistuvat nimenomaan maisemaan. Visuaaliset vaikutukset kohdentuvat alueille, jolta avautuu näkymäakseleita kohti tuulivoima-aluetta. Mielipide merkitään seuraavilta osin muutoin tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat edustavia esimerkkejä suomalaisesta kulttuuri- ja luonnonperinnöstä. Pirkanmaan harjumaismat ml. Vatulan-Ulvaanharju ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka ovat toimineet historiallisina kulkureitteinä, asutusmaiseman runkoina ja matkailullisesti merkittävänä näköalapaikkoina. Nykyisin Vatulanharju on tärkeä liikunta- ja virkistymiskohde.

Vatulan-Ulvaanharju on tärkeä osa Pirkanmaan ainutlaatuista harjumaismakokonaisuutta. Luonnonvoimien muovaamat harjut ovat erikoisuuksia, joiden erityisen luonnon ja maisemien merkityksestä tulisi käydä arvokeskustelua: kuuluuko teollinen rakentaminen erityisille luonnon arvoalueille, vai pitäisikö tuulivoimarakentamista sijoittaa ennemminkin jo rakennettuun ympäristöön? Luonnon vuosituhansien aikana muovaama maisema voidaan muuttaa muutamassa vuodessa teollisella rakentamisella.

Myös Pirkanmaan Ely-keskus muistuttaa YVA-lausunnossaan, että hankkeen vaikutuksiin Vatulanharjun-Ulvaanharjun arvokkaaseen maisemaan osana Pirkanmaan harjumaismat kohdetta on kiinnitettävä erityistä huomiota. Esimerkiksi maisemasovitteita tulee tehdä riittävästi Vatulanharjun-Ulvaanharjun alueelta siten, että niistä välittyy katsojalle konkreettisesti tuulivoimaloiden vaikutus harjulta avautuvassa maisemassa (mm. harjualueen näköalapaikat) ja myös ympäristöstä harjun suuntaan. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppaassa Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (Suomen ympäristö 1/2016) annetut ohjeistukset.

Geologisen, ekologisen ja kulttuurihistoriallisen arvon lisäksi Vatulan-Ulvaanharju on merkittävä pohjaveden muodostumisalue. Myös Ely-keskus korostaa, että pohjoisella sähkölinjayhteysvaihtoehdolla ei tule vaarantaa pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä tai pohjavedestä riippuvaisten vesi- tai maaekosysteemien tilaa.

#### Yhteenveto

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Yhteenvetona toteamme, että Konikallion tuulivoimahanke sijoittuu valtakunnallisesti merkittävän ja pohjavesivarantona tärkeän, luonnonhistoriallisen harjumuodostuman välittömään läheisyyteen. Kaava mahdollistaa 15 tuulivoimayksikön rakentamisen maksimikorkeudessaan huolimatta ympäristövaikutusten arviointiprosessin etenemisestä. Myönteinen rakentamispäätös olisi ensimmäinen, jossa tuulivoimarakentaminen sallittaisiin valtakunnallisen maisema-alueen välittömään läheisyyteen.</p> <p>Kaavoittajilla ja varsinaisilla päätöksentekijöillä on siis suuri vastuu. Jotta päättäjillä on tarvittavat taustatiedot, riittävät selvitykset alueen luonnosta ja lajistosta sekä kattava arviointi hankkeen ympäristövaikutuksista ja yhteisvaikutuksista muiden hankkeiden kanssa ovat tarpeen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Osayleiskaava- ja YVA-menettelyissä tutkitaan hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia ja sen maankäytöllisiä edellytyksiä. Osayleiskaavan hyväksyminen ei ole varsinainen rakentamispäätös. Suomessa on meneillään tuulivoimahankkeita ja niiden osayleiskaava-prosesseja, jotka sijoittuvat valtakunnallisten maisema-alueiden välittömään läheisyyteen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>10) Elinympäristömme puolesta ry</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Konikallio on tällaiselle, maailman suurimmalle tuulivoimateollisuusalueelle, jollaista ei ole vielä missään päin maailmaa, täysin soveltumaton alue tärkeiden pohjavesialueiden vuoksi sekä mm. valtakunnallisesti arvokkaan harjumaishan ja muiden luonto- ja maisema-arvojensa vuoksi. Yhdistyksemme vastustaa hanketta ja kaavahanke tulee lopettaa ja ainoa vaihtoehto ehdotetuista tuulivoima vaihtoehdoista on vaihtoehto VEO- eli tuulivoimapuistoa ei tule rakentaa. Hanke on myös nykyisen maakuntakaavan vastainen. Maankäytön ja rakennuslain MRL 39 määrittelemät yleiskaavan laadinnassa huomioon otettavat asiat kuten ekologinen kestävyys, asumisen tarpeet, mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, ympäristöhaittojen vähentäminen, maiseman ja luontoarvojen vaaliminen sekä virkistysalueiksi soveltuvien alueiden riittävyys eivät toteudu. Pirkanmaan maakunta on valittu pioneerimaakunnaksi ns. LUMO-ohjelmaan, jonka tarkoitus on pysäyttää maakunnan luonnon monimuotoisuuden heikentyminen ja käynnistää muutosprosessi monimuotoisuuden vahvistamiseksi kaikissa</p> | <p>Suunnittelualueelle sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa kaksi lähekkäin sijaitsevaa tuulivoimatuotannolle osoitettua tv1-merkintää, joihin hankealueen rajausta perustuu. Ympäristöministeriön Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -oppaan mukaisesti maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alue ja sen rajausta täsmentyvät kuntatason kaavassa tarkempien selvitysten perusteella (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016). Samoin oppaan mukaan maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisessa kaavassa muuttaa edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Suunnittelualueen rajausta tarkentuu YVA- ja kaavamenettelyiden aikana mm. laadittujen selvitysten perusteella. Pirkanmaan maakuntaliitto on omassa lausunnossaan Konikallion tuulivoimahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta todennut: <i>"Pirkanmaan maakuntakaavassa on hankealueelle osoitettu kaksi tuulivoima- aluetta. Pirkanmaan liitto toteaa, että suunnittelun tavoitteet ovat linjassa</i></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ympäristöissä. Suunnitteilla oleva tuulivoima teollisuusalue ei edistä eikä ylläpidä luonnon monimuotoisuutta. YVA:n mukaan alueella on runsaasti suojelluista arvokkaita tai harvinaisia lajeja kuten Alaistenniitut-Siloisetkalliot välillä on useita pesimälintulajeja, kuten varpus-, ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötiainen sekä useita päiväpetolintulajeja. Kurjen päämuutto voi joinakin vuosina kulkea alueen poikki. Kalliomänniköissä on suhteellisen runsaasti uhanalaista töyhtötiäistä. Myös metsoja havaittiin alueella. Lisäksi alueella ja sen ympäristössä voi esiintyä kaikkia Suomen suurpetolajeja. Ilveksestä on lukuisia havaintoja ja karhuja on havaittu alueella. Hankealueella ja voimajohtovaihtoehtojen läheisyyteen 5 km säteelle sijoittuu kolme Natura - aluetta ja 13 luonnonsuojelualueita. Hiilinieluja eli metsää katoaa alueelta valtava määrä voimaloiden, siirtolinjojen, rakennettavien teiden, työmaaparakkien tieltä, jotta 125 metriä pitkät lavat saadaan kuljetettua jokaisen voimalan luo. Ely on lausunnossaan vaatinut tarkempia lisäselvityksiä teollisuusalueen vaikutuksista ihmiseen, harjumaishan, pohjaveteen ja linnustoon. Selvityksiä ei ole tehty. YVA lausunnossa väitettiin, että hankealueelle olisi laadittu seuraavat selvitykset: kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, päiväpetolintuselvitys, liito-orava - ja viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys, linnustoselvitys. Kävi ilmi, että niitä ei oltukaan tehty. Virheellisten ja puutteellisten YVA-selvitysten vuoksi kaavaprosessia ei voi jatkaa. Myöskään tuulivoiman vaikutuksista pohjavesiin ei ole tehty selvityksiä. Ennenkuin nämä on tehty, tulee kaavaprosessi keskeyttää. Hämeenkyrössä järjestetyssä kaavatilaisuudessa Ilmattaren edustaja sanoi, että ympäristölupien hakeminen voimaloille ei ole heille ongelma. Mikäli tuulivoimala -alue rakennettaisiin, olisi todella tarkoituksellista ja tuottamuksellista Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin päättäjien taholta olla vaatimatta ympäristölupia.</p> | <p><i>maakuntakaavan kanssa.</i> Voimassa oleva maakuntakaava merkintöineen ja määräyksineen otetaan huomioon osayleiskaavoituksessa ja hankkeen suunnittelussa.</p> <p>Mielipiteessä esitetyt seikat on huomioitu hankesuunnitteluun liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia, ml. mielipiteessä esitetyt seikat, arvioidaan osana YVA-menettelyä YVA-selostuksen yhteydessä. Vaikutusten arvioinnin tulokset ovat hyödynnettävissä osayleiskaavoituksessa.</p> <p>Konikallion tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmassa sekä Konikallion Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittujen selvitysten maastotöitä on tehty vuoden 2021 ja vuoden 2022 aikana. Osa maastotöistä on valmistunut vuoden 2022 kevääseen mennessä ja osaa selvityksistä on täydennetty edelleen kesän ja syksyn maastokaudella 2022. Selvitystöiden tulokset raportoidaan osana laadittavaa YVA-selostusta sekä osayleiskaavaluonnoksia.</p> <p>Hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia, ml. pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset, arvioidaan osana YVA-menettelyä YVA-selostuksen yhteydessä. Vaikutusten arvioinnin tulokset ovat hyödynnettävissä osayleiskaavoituksessa.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 2 Kaavan luonnosvaiheen palaute ja vastineet

### 2.1 Viranomaisten lausunnot

| Lausunto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaavanlaatijan vastine                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1) Pirkanmaan pelastuslaitos, 16.4.2024</b></p> <p>Lausuntopyynnössä mainitaan, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Siksi tässä lausunnossa, poiketen yleisesti annetuista kaavalauseista, otetaan varsin yksityiskohtaisesti kantaa turvallisuuteen ja onnettomuuksista aiheutuviin seurauksiin sekä onnettomuuksien ehkäisemiseen liittyviin toimenpiteisiin.</p> <p>Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa alueen kaavoittamiseksi tuulivoima-alueeksi. Yleisesti turvallisuudesta, onnettomuuksien seurauksista sekä onnettomuuksien ehkäisemiseen liittyvistä toimenpiteisiin todetaan kuitenkin seuraavaa:</p> <p>- Kaavaselostuksessa on esitetty tuulivoimaloiden vaikutuksia yleiseen turvallisuuteen, mitä pelastuslaitos pitää hyvänä. Kyseisessä kohdassa viitataan muun muassa jäänheitteisiin, tulipaloihin sekä kemikaalien aiheuttamiin ympäristöriskeihin. Tulipalojen osalta mainitaan voimaloiden varustaminen palonilmaisulaitteilla. Automaattisesta sammutuslaitteistosta mainitaan, että useimmat voimalatyypit ovat mahdollista varustaa tällä laitteistolla. Tuulivoimalan tulipalo on käytännössä mahdotonta sammuttaa, eikä palonilmaisulaitteistosta ole pelastuslaitoksen sammutustoimintaa ajatellen hyötyä. Voimalasta tulipalon on mahdollista levitä myös maastoon ja aiheuttaa riskiä muillekin voimaloille. Finanssialan turvallisuusohje vuodelta 2017 sekä Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön SPEK opas "Tuulivoimaloiden paloturvallisuus" edellyttävät tuulivoimaloiden varustamista automaattisella sammutuslaitteistolla. Pelastuslaitos esittää, että tuulivoimaloiden jatkosuunnittelussa noudatettaisiin kyseisiä ohjeita ja voimalat</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Huomioidaan lausunnossa esitetyt asiat hankkeen jatkosuunnittelussa.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>varustettaisiin automaattisella sammutuslaitteistolla.</p> <p>Jäänheitteiden osalta suunnitelmia tulisi täydentää jäänheitteiden riskialuekaavioilla.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Riskialuekaaviot edellyttävät tarkempia yksityiskohtia toteutettavaksi valittavista voimaloista ja liittyvät näin ollen hankkeen myöhempiin suunnitteluvaiheisiin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>2) Pirkanmaan maakuntamuseo, 22.4.2024</b></p> <p>Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavan luonnos mahdollistaa kummankin YVA-arvioinnissa tutkitun vaihtoehdon (VE 1: rakennetaan 15 kpl, enintään 350 m korkea tuulivoimalaa ja VE 2: rakennetaan 11 kpl, enintään 350 m korkea tuulivoimalaa) toteuttamisen. Sähkönsiirron osalta luonnoksessa toteutustavaksi on valittu ilmajohto, mutta molemmat tutkitut sähkönsiirtoreittivaihtoehdot (VE-A koillinen ja VE-B eteläinen) ovat mahdollisia. Voimalinja A alkaa käsillä olevan osayleiskaavaluonnoksen alueelta. Ikaalisten kunnan alueelle sijoittuvan suunnittelalueen päämaankäyttötarkoitukseksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1). Lisäksi alueelle on osoitettu kahdeksan tuulivoimalan rakennuspaikat (tv-1), sekä alueen olemassa oleva (parannettava) ja ohjeellinen uusi rakennettava tieverkosto, ohjeelliset ilmajohdot, maakaapelit, energiahuolto, vaihtoehtoiset maa-aineksen ottoalueet, ampumarata-alue ja muu tarvittava infrastruktuuri kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen osina.</p> <p><u>Arkeologinen kulttuuriperintö</u></p> <p>Suunnitellulla tuulivoima-alueella ja voimalinjoilla on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2022 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Pirkanmaan maakuntamuseolle on toimitettu inventoinnin 15.6.2023 päivätty täydennetty raportti, johon on merkitty maastossa tarkastetut alueet ja inventointiaikana tiedossa olleiden voimalapaikkojen sijainnit (kartta s. 11). Osayleiskaavaluonnokseen merkityistä voimalapaikoista kolme sijaitsee eri kohdissa kuin inventointiraporttiin merkityssä kartassa. Siten osayleiskaavakarttaan merkityjä voimalapaikkoja 8, 10 ja 11 ei ole tarkastettu vuoden 2022 inventoinnissa. Lisäksi tarkastamatta ovat osittain tai kokonaan kaavaluonnokseen merkityt EN-1-energiahuollon alue, EO-merkinnällä osoitettu</p> | <p>Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa on järjestetty syksyn 2024 aikana työneuvotteluja lausunnossa esitettyjä teemoja koskien ja tarkasteltu yhdessä aluerajauksia koskien hankkeessa suunniteltujen toimintojen sijoittamista. Vaikutuksia on vähennetty mm. tarkistamalla hankkeen toimintojen sijoitteluja ja poistamalla Ryssänlevon läheisyyteen aiemmin sijoittunut maa-aineksen ottoalue EO.</p> <p>Vuoden 2022 arkeologista inventointia on täydennetty syksyllä 2024 tehdyllä inventoinnilla, jota koskeva täydennysraportti on lähetetty Pirkanmaan maakuntamuseolle.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>maa-ainesten ottoalue ja EA-ampuma-alue. Koska osa voimalapaikoista on muuttunut, myöskään osaa voimaloiden välisistä tie- ja kaapelilinjoista ei ole tarkastettu aiemmassa inventoinnissa. Myöskään kaava-alueen ulkopuolella voimajohtolinjan B varrella sijaitsevia arkeologisia kohteita Rajalantontti 2 ja Rajalantontin torpanpaikka (tervahauta ja asuinpaikka, muinaisjäännösrekisterin tunnukset 1000048678 ja 1000049405) ei ole tarkastettu arkeologisessa inventoinnissa. Edeltävän perusteella vuonna 2022 tehtyä arkeologista inventointia tulee vielä täydentää näissä kohdissa.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseolle on vuonna 2024 ilmoitettu Ryssänlevo-nimisestä alueesta, joka sijaitsee suunnitellulla voimala-alueella ja johon ilmoituksen mukaan liittyy tarinaa tai perimätietoa alueen käyttämisestä pakopaikkana isovihan aikana 1710-luvulla. Ryssänlevosta kerrottuja tarinoita mainitaan myös Ikaalinen Seuran julkaisussa Hämeenkanakaantien varrelta (1993). Ryssänlevo-niminen kallioinen metsäalue sijaitsee Konikallion voimala-alueella, kaavaluonnokseen merkityn voimalan 10 läheisyydessä. Tarina- ja perimätietopaikkoja saattaa koskea muinaismuistolain rauhoitus (MML 2 §). Ilmoituksen johdosta arkeologista inventointia tulee vielä täydentää. Pirkanmaan maakuntamuseosta saa tarkemmat tiedot ilmoituksesta (tutkija Ulla Lähdesmäki, ulla.lahdesmaki@tampere.fi , p. 040 5923620 tai pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi ).</p> <p>Arkeologisen inventoinnin täydennysraportti tulee lähettää digitaalisena Pirkanmaan maakuntamuseoon, joka ottaa sen perusteella vielä erikseen kantaa kaavaluonnokseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Inventoinnin tilaamisen, laadun ja raportoinnin osalta maakuntamuseo viittaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta antamaansa lausuntoonsa 268/2022.</p> <p>Tässä vaiheessa Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa kaavaluonnoksesta seuraavaa. Kaavakarttaan on tuulivoimala-alueen koillisosaan merkitty muinaismuistokohde sm19, johon on liitetty kiinteää muinaisjäännöstä koskeva määräys. Kyseessä on arkeologisessa</p> | <p>Palautteessa mainitut seikat on selvitetty ja arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Voimajohtoreitti B ei ole enää kaavaehdotuksen mukaisessa hankesuunnittelussa vaihtoehtona hankkeen ulkoiselle sähkönsiirrolle. Hankkeessa edetään pohjoiseen suuntaavalla vaihtoehdolla (kaavaluonnoksen aikainen vaihtoehto A). Linjaus tarkentuu voimajohtoon yleissuunnittelussa.</p> <p>Kaavaluonnosvaiheessa Ikaalisten osayleiskaavan kaavakartalla kohdemerkinnällä sm19 esitetty muinaismuistokohde on lausunnon mukaisesti poistettu Ikaalisten kaavakartalta.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>inventoinnissa 2022 löydetty Kirkkopolku-niminen kohde. Moderniksi ajoitettu asuinpaikan jäännös luokitellaan muuksi kohteeksi, joka ei ole suojelun piirissä, eikä sitä tule merkitä kaavaan.</p> <p>Kaavan vaikutuksia arkeologisiin suojelukohteisiin käsitellään selostuksen luvussa 8.4. Maakuntamuseo ottaa arkeologisen inventoinnin täydentämisen jälkeen vielä erikseen kantaa asiaan, mutta toteaa tässä vaiheessa seuraavaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta antamassaan lausunnossa Pirkanmaan maakuntamuseo totesi, että kaavan vaikutuksia tulee arvioida erityisesti tuulivoimapuiston luoteispuolella sijaitsevaan Wehuvarpeen kestikievari -nimiseen kiinteään muinaisjäännökseen, joka sijaitsee osayleiskaava-alueen rajauksen ulkopuolella n. 2,5 km etäisyydessä lähimmistä voimaloista ja n. 800 metrin päässä voimalinjasta A (historiallinen asuinpaikka, muinaisjäännöstunnus 1000031194). Muinaisjäännös on arvioitu valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi kohteeksi v. 2023 valmistuneessa Museoviraston VARK-inventoinnissa (kohde 101270). Yksi kohteen valintakriteereistä on ollut se, että kiinteän muinaisjäännöksen ympäristössä ja maisemassa on kohteen ymmärtämistä tukevia elementtejä.</p> <p>Muinaisjäännösalueeseen kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu sanallisesti ja näkymäalueanalyysissä. Näkymäalueanalyysin mukaan VE 1:n tuulivoimaloita tulisi näkymään kohteen koillisosaan ja -puolelle. Kuvasovitteet voimaloiden näkymisestä kohteelle kuitenkin puuttuvat kaavaselostuksesta. Selostuksen mukaan (s. 117) "riippuu alueen kasvillisuuden hoidosta, näkykö tuulivoimapuisto muinaismuistokohteeseen. Lehdelliseen aikaan tuulivoimapuisto näkyy heikosti muinaismuistokohteeseen ja lehdettömään aikaan tuulivoimapuisto näkyy taustalla." Kaavaselostuksen arviointia on tarkennettava. Tekstissä tulisi viitata havainnekuvaan, jossa muinaisjäännös esiintyy, ja myös itse kuva on liitettävä. Lisäksi sanallista arviointia on täydennettävä mm. tiedolla siitä, montako voimalaa tulisi näkymään muinaisjäännösalueelle ja tulevatko ne nousemaan taustalla olevan puuston yläpuolelle. Wehuvarpeen kestikievarin</p> | <p>Muut mainitut kohteet ovat sijoittuneet osayleiskaava-alueen ulkopuolelle.</p> <p>Kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, jossa on arvioitu vaikutuksia lausunnossa tässä ja jäljempänä esitettyjä seikkoja koskien.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

VARK-kohde on lisättävä kaavaselostukseen myös arvioitaessa vaikutuksia alueen arvokohteisiin (s. 112, kuva 8-13).

Kaavaselostuksen luvussa 9 käsitellään myös kaava-alueen ulkopuolella sijaitsevia sähkönsiirtoreittejä ja niiden vaikutusta kulttuuriympäristöön. Tiedot arkeologisten suojelukohteiden statuksista tulee korjata lukuun 9 (s. 160, 173, kuvat 9-5 ja 9-6, taulukko 9-4). Kaavan vaikutusarviointia tulee tarkentaa voimalinjojen varressa tai lähellä sijaitseviin tervahautaan Kuoppainmäki 1 (kiinteä muinaisjäänös, mj.tunnus 1000048666, sijaitsee n. 37 m voimalinjasta A ) ja Hämeenkanantie Varpeen muuhun kulttuuriperintökohteen (historiallinen kulkureitti, 1000048666, voimalinja A leikkaa kohdetta).

Kaavan vaikutusten arvioinnissa on syytä ottaa huomioon myös Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 merkitty Ikaalisten Kilvakkala-Tuomarlan maakunnallisesti merkittävä kiinteiden muinaisjäänösten tihentymä, jonka etäisyys lähimpiin voimaloihin on n. 7,5 km. Alue on merkitty maakuntakaavaan Arkeologisen perinnön ydinalue -merkinnällä. Merkintää koskee määräys ”Alueella sijaitsevien muinaisjäänösalueiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteän muinaisjäänöksen lisäksi otettava huomioon muinaisjäänösalueiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.”

#### Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Hankkeen maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuva vaikutustenarviointi perustuu olemassa oleviin valtakunnallisiin ja maakunnallisiin selvityksiin sekä YVA-menettelyn yhteydessä laadittuihin näkyvyysanalyysiin ja havainnekuviin. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että havainnekuva-aineisto on hankkeen tarpeisiin riittävä, jopa poikkeuksellisen laaja, mutta muilta osin YVA-selostuksessa on vielä rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta paljon puutteita,

Kaavaehdotuksen valmistelun aikana on lausunnossa esitettyjen olennaisten seikkojen osalta täydennetty vaikutusten arviointia.



täydennettävää ja korjattavaa. Näiden osalta maakuntamuseo viittaa lausuntoonsa diar. 188/2024.

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että aineiston perusteella luonnoksen mukainen kaavaratkaisu aiheuttaisi suuria haitallisia maisemavaikutuksia vähintäänkin Pirkanmaan harjumaisemien valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (VAMA), Hämeenkaan- ja Kyrönkankaantien valtakunnallisesti merkittävälle rakennetulle kulttuuriympäristölle (RKY) sekä maakunnallisesti arvokkaille Kelminselän, Vatulan, Haapimaan-Vatsiaisten ja Kilvakkalan-Viljalan kulttuurimaisemille. Lisäksi kielteisiä maisemavaikutuksia aiheutuisi myös ilmajohtona toteutettavasta sähkönsiirrosta, erityisesti mikäli toteutettavaksi valitaan koilliseen suuntautuva VE-A.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL § 39), joista yksi on rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Toiseksi on otettava huomioon tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (MRL § 77b), joista yhden mukaan suunnitellun tuulivoimarakentamisen ja muu maankäytön tulee sopeutua maisemaan ja ympäristöön. Kolmanneksi on huomioitava valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden yksi viidestä osakokonaisuudesta on elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat (MRL § 24). Kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet, joiden arvojen turvaamisesta alueidenkäytön suunnittelussa tulee huolehtia, on määritelty viranomaisten laatimissa valtakunnallisissa inventoinneissa Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021) ja valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY 2009).

Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kulttuuriympäristön osalta kaavaluonnos on ristiriidassa em. lainpykälien kanssa. YVA-selostusta tulee rakennettuun kulttuuriympäristöön, maisemaan ja arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta täydentää ja korjata. Lisäksi tulee tutkia, miten hankkeen kulttuuriympäristöön kohdistuvia haitallisia

Lausuntoa huomioiden kaavaehdotuksessa on pyritty pienentämään rakentamisen maisemavaikutuksia sijoittamalla voimalat kauemmas VAMA-alueesta ja pienentämällä voimalakorkeutta. Kaavaa laadittaessa on huomioon otettu yleiskaavan sisältövaatimukset, tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Tuulivoimaosayleiskaavan edellytyksenä ei ole, että kaavan toteuttamisesta ei aiheutuisi lainkaan haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sekä kaavan sisällölle säädetty vaatimukset sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka voivat olla keskenään ristiriitaisia.

Osayleiskaavaa laadittaessa on kattavasti arvioitu tuulivoimaloiden rakentamisesta aiheutuvia maisemavaikutuksia ja maisemavaikutuksia on lisäksi pyritty ehkäisemään pienentämällä voimaloiden kokoa sekä sijoittamalla voimalat tiiviimmälle alueelle. Maiseman vaalimista sekä tuulivoimaloiden maisemaan sopivuutta koskevat yleiskaavan sisältövaatimukset on siten otettu kaavaa laadittaessa riittävässä määrin huomioon. Maisemaan liittyvien seikkojen ohella yleiskaavaa laadittaessa on alueidenkäyttölain 39 §:n 2 momentin mukaan otettava huomioon muun muassa mahdollisuudet energiahuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla sekä kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vaikutuksia voitaisiin vähentää ja muokata kaavaratkaisua sen mukaisesti. Mikäli haitallisia maisemavaikutuksia ei ole mahdollista merkittävästi vähentää, Pirkanmaan maakuntamuseo esittää harkittavaksi osayleiskaavan valmistelun keskeyttämistä.</p> <p>Osayleiskaavan ehdotus sekä esitetyn mukaisesti korjattu ja täydennetty arviointi- ja selvitysaineisto tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Kunnalla on päättäessään maankäytöstä alueillaan alueidenkäyttölain 20 §:n nojalla oikeus painottaa edellä mainittuja yleiskaavan sisältövaatimuksia haluamallaan tavalla, kunhan kaikki sisältövaatimukset otetaan harkinnassa riittävällä tavalla huomioon.</p> <p>Konikallion osayleiskaavat ja YVA-menettely on laadittu erillismenettelyinä. Yhteysviranomaisen on antanut perustellun päätelmän Konikallion tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 6.6.2024. Yhteysviranomaisen ei ole nähnyt YVA-selostuksen täydentämistä tarpeelliseksi perustellun päätelmän antamiseksi. YVA-selostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä on liitettävä hanketta koskevaan lupahakemukseen. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa.</p> |
| <p><b>3) Fintraffic Lennonvarmistus Oy, 27.2.2024</b></p> <p>Fintraffic Lennonvarmistus Oy vastaa Suomen ilmatilan käytön hallinnasta sekä lentoreitti- ja lennonvarmistuspalveluista 22 lentoasemalla Suomessa. Toimintamme lähtökohtana on aina lentoliikenteen turvallisuus, lentojen sujuvuus ja säännöllisyys.</p> <p>Ilmailulaki määrää lentoesteistä siten, että rakennelma tai laite ei saa häiritä ilmailua palvelevia laitteita tai lentoliikennettä tai aiheuttaa muutoin vaaraa lentoturvallisuudelle. Ilmailulain 1.10.2023 voimaantulon jälkeen muutoksen mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto selvittää osana lentoestelupaprosessia lentoesteen vaikutukset lentoliikenteen sujuvuudelle ja lentopaikan pitäjälle.</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>4) Digita Oy, 19.4.2024</b></p> <p>Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.</p> <p>Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni- tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

nähdessä puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv –lähetyskäyttöä käytetään myös viranomaisien vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv-vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutusten arvioinnissa.

Antennitelevisioiden vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyskäyttöä aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemuskäytössä ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013

Kun tuulivoimahankkeelle on saatu rakentamislupa ja toteuttamispäätös, hanketoimija mittauttaa tarvittavilta osin alueen tv-signaalin laadun ja voimakkuuden sekä laatii mittaukset uudelleen tuulivoimaloiden pystyttämisen jälkeen. Mikäli hankkeen tuulivoimaloiden todetaan häiritsevän antenni-tv:n vastaanottoa, häiriöt voidaan todennäköisesti poistaa signaalia vahvistamalla, antennia suuntaamalla tai antennia parantamalla. Hanketoimija vastaa toimenpiteistä ja kustannuksista, joilla mahdolliset hankkeen tuulivoimaloista aiheutuneet vastaanottohäiriöt poistetaan.

Koska vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta, hankkeesta aiheutuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei ole arvioitu tässä vaiheessa hankesuunnittelua muodostuvan antenni-tv:n vastaanottoon. Hanketoimija jatkaa hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä yhteistyötä radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjien sekä teleoperaattorien kanssa.

vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetysille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv-signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.</p> <p>Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv- vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>5) Leppäkosken Sähkö Oy, 7.3.2024</b></p> <p>Voimajohdon reitillä A tulee risteämiä Leppäkosken Sähkön jakeluverkon johtojen kanssa. Kaavassa ei ole muuta huomauttamista.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>6) Pirkanmaan ELY-keskus, 26.4.2024</b></p> <p><u>Kaavoitus</u></p> <p>Suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.3017). Voimassa oleva maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta. Maakuntakaava tulee ottaa huomioon kokonaisuudessa, mukaan lukien koko maakuntaa koskevat määräykset. Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimahankkeet tulee pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille alueille.</p> <p>Pirkanmaalla on valmistelussa vaihemaakuntakaava, Elonkirjo ja Energia, jossa tuulivoimatuotantoon osoitettujen alueiden</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Koko maakuntaa koskevia määräyksiä on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 6.2.</p> <p>Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <p>rajauksia on tarkennettu. Konikallion hankkeenosalta hankealue noudattaa melko hyvin vaihemaakuntakaavaan ehdotettua tuulivoimatuotantoalueen rajausta. Hankealue on hieman vaihemaakuntakaavassa esitettyä laajempi.</p> <p>Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 suunnittelualueen eteläpuolella on turvetuotannon kannalta tärkeä alue (Eot). Vaihemaakuntakaavassa tullaan uudistamaan turvetuotantoalueiden kaavamerkintöjä ja uusi kaavamerkintä alueelle tulee olemaan turvealueiden kehittämisen kohdealue (mk-3), jossa merkinnällä osoitetaan turvevaltaisia alueita, joiden maankäyttöä ja elinkeinotoimintaa kehitetään kestäväällä tavalla monimuotoiseksi. Hankealueen koillispuolella on Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettu teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue (tk), tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, arvokas geologinen muodostuma, harjualue (ge1) sekä valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (ma). Lisäksi alueen koillispuolella on maakuntakaavaan merkitty matkailun ja virkistyskeittämisen kohdealue (mv).</p> <p>Hankealueelle ei sijoitu yleis- tai asemakaavoja, eikä hankkeen kaavoitustyö aiheuta ristiriitaa läheisten kaavojen toteutumiselle. Hankealuetta lähin kaavoitettu alue on Kyrösjärven rantaosayleiskaava, osa 2, joka sijoittuu lähimmillään yli kahden kilometrin päähän hankealueesta.</p> <p><u>Maisema</u></p> <p>Maisemaselvitys ja -vaikutusten arviointi ovat keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee huomioida, että suunnitteilla olevat tuulivoimalat ovat sekä kokonaiskorkeudeltaan että roottorin halkaisijaltaan huomattavasti käytössä olevia tai aikaisemmin suunniteltuja voimaloita suurempia, jolloin erityisesti hankkeen lähi- ja välialueille, 0–12 km etäisyydelle, kohdistuvat vaikutukset voivat olla maiseman ominaispiirteistä, maastonmuodoista ja avoimuudesta riippuen huomattavat. Maisemavaikutusten arvioinnin tueksi laaditut</p> | <p>hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|

analyysit ja selvitykset ovat Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan riittäviä.

Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Alue on ympäristöään hallitseva ja maisemallisesti erittäin merkittävä sekä geomorfologialtaan ja eliölajistoltaan arvokas. Pirkanmaan harjumaisemien kohteiksi on valittu harjuja, jotka ovat merkittäviä kulttuurihistoriallisesti sekä geologisesti. Osa harjuista on rakennettuja, osa luonnontilaisia ja useilla niistä on rakennettuja näköalapaikkoja. Harjut näkyvät ja niiltä nähdään. Ulvaanharjun ja Vatulanharjun ominaispiirteenä korostuu niiden historiallinen käyttö kulkureittinä.

Vaikutuksia maisemaan on todennettu tietokonemallinnuksilla, näkymäalueanalyysillä ja havainnekuvilla. Kaavaselostuksessa on kuvattu mallinnusten periaatteet sekä aineistot, joita mallinuksissa on käytetty. Havainnekuvien osalta on esitetty perusteet kuvauspaikoille sekä käytetyt objektiivit ja niiden vaikutus kuviin. Maisemavaikutusten osalta kaavaselostuksessa on todettu, että kokonaisuudessaan vaikutukset maisemaan ja arvokohteisiin ovat kohtalaisen kielteisiä. Valtakunnallisesti arvokkaan Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuuden Ulvaanharjun ja Vatulanharjun osa-alueille kohdistuvat maisemalliset vaikutukset ovat myös kohtalaisia kielteisiä. Tuulivoimaloiden on todettu aiheuttavan maisemavaikutuksia etenkin Vatulanharjulta koilliseen avautuvaan maisemaan, jossa tuulivoimalat nousevat maisemassa hallitseviksi. Maisemavaikutusten todetaan kuitenkin osuvan vain pienelle osalle harjumaiseman kokonaisuutta.

Maankäyttö- ja rakennuslain valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Lisäksi valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta koskee maakuntakaavan määräys, jonka mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.

kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Konikallion tuulivoimahankkeen osalta maisemavaikutuksia on pyritty arvioimaan kattavasti. Vaikka kokonaismaisemavaikutusten arvioidaan jäävän kohtalaisen kielteiseksi, saattavat yksittäiset paikat menettää tuulivoimarakentamisen myötä merkittävän valtakunnallisen maisema-arvonsa. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maisemavaikutusten osalta tulee pohtia mahdollisia vaihtoehtoja, joilla maisemavaikutuksia voitaisiin vähentää. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maisemavaikutusten merkittävyys tulee vielä arvioida uudelleen. Maisema-arvoja ei tule merkittävästi heikentää hankkeen myötä. Maisemaan kohdistuvat vaikutukset ja haitat sekä vaikutukset ihmisten elinoloihin sekä virkistyskäyttöön tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja varmistaa maisema- ja muiden arvojen säilyminen kaavoituksen avulla.

#### Luontoarvot

Konikallion tuulivoimaosayleiskaavan tausta-aineistoina on kattava aineisto luontoselvityksiä hankealueelta ja sähkönsiirtoreitin varrelta. Tarkemmin luontovaikutuksiin otetaan kantaa YVA-menettelystä annetusta perustellussa päätelmässä. ELY-keskuksen mukaan aineisto on asianmukaisesti laadittu, mutta kaavan jatkotyöstössä on olennaista täydentää ja korjata seuraavien osa-alueiden tietoja. EU:n luontodirektiivin liitteen IV a) – lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat

Kaavaselostuksessa sekä kaavan liitteenä olevassa luontoselvityksessä lukee, että hankealueelta tai sähkönsiirtoreitin varrelta ei tehty maastonselvityksissä havaintoja liito-oravasta. Kaavan aineistojen ja YVA-selostuksen välillä on epäjohdonmukaisuus tältä osin. Hankkeen YVA-selostuksessa sivulla 246 lukee lajin osalta, että sähkönsiirtoreitin B eteläosasta Taipaleenjoen varrelta kartoitettiin liito-oravan elinympäristö (Ikaalinen, Hämeenkyrö) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 110 kV:n voimajohto - Ympäristövaikutusten arviointiselostus, Afry Finland Oy). Elinympäristöä ei ole missään sähkönsiirtoreittien luontoarvoja kuvaavissa kartoissa kaavaselostuksessa eikä

Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoituvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle.



luontoselvityksessä. Alueelta havaittiin selostuksen mukaan sekä kolo- että papanapuita, ja voimajohtoreitti halkaisee elinympäristön. ELY-keskus huomioi, että kaavaselostukseen tulee korjata tieto lajin esiintymisestä voimajohtoreitin B linjauksen kohdalla, sillä voimajohdon toteuttaminen liittyy olennaisesti hankkeeseen. Mikäli hankkeessa on tarkoitus edetä voimajohtoreitin B linjauksella, eikä elinympäristöä ole mahdollista kiertää, tulee hanketoimijan olla mahdollisimman aikaisessa vaiheessa yhteydessä ELY-keskukseen luonnonsuojelulain 83§:n mukaisen poikkeusluvan tarpeesta. ELY-keskus voi myöntää kieltoon poikkeuksen vain perusteilla, jotka on lueteltu luonnonsuojelulaissa (LSL 83§).

#### Vesilain mukainen pienvesikohde

Luontoselvityksen mukaan Siloistenkallioiden pohjois- ja länsipuolelle sijoittuva uoma on maastokäynnin perusteella vesilain 2:11 §:n mukainen noro. ELY-keskus huomauttaa, että Siloistenkallion pienvesikohteeseen viitataan kaavan aineistoissa sekä purona että norona, jolloin sen pienvesityyppi jää epäselväksi. Pienvesiuoman luonnontilaisuudesta ei ole uoman kaikilta osin kuvausta, tai se on vaikeasti tulkittavissa luontoselvityksen perusteella. Tätä on olennaista selkeyttää kaavan jatkotyöstössä, sillä pienveden yli on suunniteltu kaavakartan mukaan useita uusia tieyhteyksiä, jotka johtavat voimalalta 9 kaakkoon. ELY-keskus edellyttää, että kaavan aineistoihin täydennetään uoman luonnontilaisuuden selvitys ja sen mahdollinen muuttuminen hankkeessa suunniteltujen tielinjausten myötä. Luonnontilaisuuden selvittäminen ja pienvesikohteen luokittelu tulee tehdä pienvesioppaan ohjeistuksen mukaisesti (Pienvesiopus – Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö, SYKE, 2018).

#### Kalasääski

Luontoselvityksen mukaan hankealueen läheisyydessä on useita kalasääsken pesiä, joiden pesintätilanteesta on saatu tietoja myös paikallisilta rengastajilta. Selvityksen mukaan hankealuetta lähimpänä (reilu 300 m) sijaitseva Ikaalisten Porrasnevan pesä oli asuttuna 2021 alkuvuodesta, mutta varsinaista pesintää ei ollut.

Voimajohtoreitti B ei ole enää kaavaehdotuksen mukaisessa hankesuunnittelussa vaihtoehtona hankkeen ulkoiselle sähkönsiirrolle. Hankkeessa edetään pohjoiseen suuntaavalla vaihtoehdolla (kaavaluonnoksen aikainen vaihtoehto A). Linjaus tarkentuu voimajohdon yleissuunnittelussa.

Pienvesikohteen viittaukset on kaava-aineistossa yhdenmukaistettu noroksi. Pienvesikohdetta koskevaa kuvausta on tarkennettu kaavaselostuksessa.

Vuonna 2022 ko. pesä oli autio, eikä sääksiä havaittu lainkaan alueen pohjoisosassa petolintutarkkailuissa tai muutonseurantojen yhteydessä. Selvityksen johtopäätöksenä todetaan, että reviirin vaikutus hankkeeseen on vielä epäselvä. ELY-keskus huomauttaa, että kalasääsken pesäpuu on luonnonsuojelulain turvaama suuren petolinnun pesä, vaikka siinä ei joinain vuosina pesittäisikään. Olennaisinta on puun ja sen lähiympäristön säilyminen pesinnälle soveltuvana. Tällä hetkellä kaavan aineistoista on epäselvää, mikä reviirin ja pesäpuun tilanne on. Kaavan jatkosuunnittelussa tulee täydentää Porrasnevan reviirin tiedot, ja arvio pesän tilanteesta. Kalasääski on häiriöherkkä laji, ja Sääksisäätiön suositus tuulivoimaloiden ja kalasääsken pesän välille on kaksi kilometriä.

#### Muut luontokohteet

Kaavakartalle on merkitty luo-merkinnöillä luontoselvityksissä havaitut vesilain, sekä metsälain mukaiset kohteet ja Teerinevan soidensuojelun täydennysohjelman kohde. ELY-keskus kehottaa myös huomioimaan muut kuin lainsäädännöllä jo turvatut kartoitetut luontokohteet kaavakartalla asianmukaisin merkinnöin ja niitä koskevin määräyksin. Informatiivisilla luo-merkinnöillä ei ole maankäyttöä tiukasti rajaavaa vaikutusta, mutta ne voivat ohjata kaava-alueen käyttöä luonnon monimuotoisuutta huomioivaan suuntaan. ELY-keskus suosittelee, että luontomerkintöihin lisätään viittaus luontoselvitykseen, josta löytyy tarkemmat tiedot kohteista. Tällöin kaavan lukijoiden olisi helpompi saada käsitys, mihin kohteeseen mikäkin rajausta liittyy käymättä koko aineistoa lävitse.

#### Pohjavedet

Konikallion tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen perusteltu päätelmä annetaan 5.6.2024 mennessä. YVA:n perustellussa päätelmässä otetaan tarkemmin kantaa pohjavesiasioissa ja kaavan jatkosuunnittelussa kaikki YVA-menettelyn aikaiset johtopäätökset tulee huomioida. Hankkeessa pohjavesikysymykset ja Vatulanharjun pohjavesialue ovat olleet vahvasti esillä Konikallion tuulivoimahankkeen

Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Ilvevaaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääsken pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi.

Kaavakartalla on huomioitu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet luo-merkinnöillä. Kaikki tunnistetut luontokohteet eivät edellytä kaavakartalla osoittamista, mutta ne on huomioitu tarvittavilta osin hankesuunnittelussa. Luontoselvitysraportit ovat kaavaselostuksen liitteenä 5.

Kaavaehdotuksen mukaisessa hankesuunnitelmassa voimat ovat kokonaiskorkeudeltaan pienempiä kuin kaavaluonnoksen mukaisessa hankesuunnitelmassa. Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa pohjavesialueesta kauemmas ja tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ympäristövaikutuksia arvioitaessa. Pohjavesialueella tulee olla kaavamääräykset, joilla varmistetaan pohjaveden suojelu ja turvataan Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialueen laatu ja määrä. Pohjavesialueen välittömään läheisyyteen sijoittuvien voimaloiden (nro 11, 12 ja aivan erityisesti nro 8), sijoittamista lähemmäs pohjavesialuetta, kuin mitä niiden sijainniksi on YVA-selostuksessa esitetty, ei tule mahdollistaa kaavamerkinnällä tai määräyksellä ohjeellinen tuulivoimalan sijainti. YVA:ssa esitettyjen vähimmäisetäisyyksien muutos ei saa olla kaavamerkinnöin mahdollinen, jos muutoksella voidaan aiheuttaa vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Pohjavesien suojelun osalta tulee huomioida riskit, jotka voivat aiheutua rakentamisaikaisista toimista, perustustavasta tai mahdollisesta alueen lisäkuivattamisen tarpeesta. Vesien suojelun osalta tulee kiinnittää huomioita myös alueen valumavesien muutokseen. Maaperän muokkaus ja muutos voivat vaikuttaa alueen valumavesien määrään ja kiintoainepitoisuuksiin. Rakentamisaikainen vaikutus valumavesiin tulee myös huomioida.</p> <p><u>Melu ja välke</u></p> <p>Melu- ja välkemallinnusten mukaisesti voidaan todeta, etteivät suunnitellut tuulivoimalat aiheuta merkittävää tai raja-arvot ylittävää meluhaittaa asuin- ja lomarakennuksille. Melumallinuksissa oli käytetty 6,6 MW tuulivoimalamallia, joka on tällä hetkellä käytetyistä malleista suurin. Pirkanmaan ELY-keskus huomauttaa, että koska kaavoitus laaditaan mahdollistamaan 10 MW:n tuulivoimaloiden rakentuminen, tulee viimeistään rakennuslupavaiheessa varmistaa kaavaselostuksessa ja sen liitteinä olevien melumallinnusten ajantasaisuus.</p> <p>Välkemallinnus on tehty voimalalla, jonka napakorkeus on 225 metriä ja roottorin halkaisija 250 metriä, jolloin voimalan kokonaiskorkeus on 350 metriä. Välkevaikutuksia on arvioitu realistisen ja teoreettisen mallin kautta. Teoreettisessa mallinnuksessa osoitetaan välkevaikutusten yläraja tilanteessa, jossa aurinko paistaa aina kohtisuoraan lapoihin ja voimalat</p> | <p>voimalapaikkoja voidaan siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue sijoittuu Ikaalisten osayleiskaavan alueen koillisreunalle mutta ei Hämeenkyrön osayleiskaava-alueelle. Pohjavesialuetta koskevaa kaavamerkintää on täsmennetty Ikaalisten Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaan.</p> <p>Rakentamislupavaiheessa melumallinnukset laaditaan toteutettaviksi valituille voimalatyypeille.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

ovat jatkuvasti käytössä. Realistisessa mallinnuksessa välkevaikutuksia ei aiheutunut asuin- tai lomarakennuksille. Teoreettisissa mallinuksissa vähäisiä vaikutuksia aiheutui neljälle kiinteistölle. Välkemallinuksissa esille tullut mahdollinen välkehaitta muutamille asuinkiinteistöille on huomioitu ja selostuksessa on esitetty mahdollisuus varustaa voimalat pysäytysjärjestelmillä. Pirkanmaan ELY-keskus pitää toimia riittävinä melu- ja välkehaittojen osalta.

#### Ilmasto

Konikallion tuulivoimahankkeen ilmastovaikutuksia on esitetty laskemalla hankkeen elinkaaren hiilijalanjälki. Ilmastovaikutuksia arvioitaessa on huomioitu myös metsäkadon aiheuttama hiilinielun poistuma. Ilmastovaikutusten näkökulmasta erityisen tärkeää olisi suunnittelun turvin pyrkiä aiheuttamaan mahdollisimman vähäistä metsäkatoa ja hiilinielumenetystä hankealueella. Pirkanmaan ELY-keskus kuitenkin toteaa, että hiilijalanjäljen ja -kädenjäljen määrittäminen on kannustettavaa ja hankkeessa on huomioitu ilmastovaikutuksia laajasti. Myös ilmanlaatuun vaikuttavaa rakentamisen aikaista haittaa on arvioitu. Ilmastovaikutuksia arvioitaessa voitaisiin myös tarkastella tuulivoimarakentamisen vaikutuksia Pirkanmaan energiastrategian tavoitteiden saavuttamisessa sekä tarkastella tuulivoimahankkeen vaikutusta koko Pirkanmaan energiatuotannon kehitykseen.

#### Sähkönvarastointi

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotuksessa olisi perusteltua osoittaa energiatuotannon aluevaraus, jonne olisi tulevaisuudessa mahdollista osoittaa mahdollista sähkönvarastointia. ELY-keskus huomauttaa, että tuulivoimarakentamisessa tulee huomioida mahdollinen säätövara ja varautua sen rakentamiseen.

Pirkanmaan ELY-keskus varaa mahdollisuuden lausua seuraavista vaiheista kaavoitustyön edistyessä. YVA-menettelyssä valmistuva perusteltu päätelmä ja kaikki siinä esitetyt

Kaavakartalla on osoitettu merkinnällä EN-1 Energihuollon alue, jota koskee seuraava kaavamääräys: *Alueelle saa rakentaa sähköasemakentän. Sähköaseman alue tulee aidata. Lisäksi alueelle saa rakentaa tuulivoimaloita varten tarvittavat varasto- ja huoltorakennukset sekä sähkön varastointiin tarvittavat laitteistot.* Kaavamääräys mahdollistaa sähkön varastoinnin alueella.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| johtopäätökset tulee huomioida jatkosuunnittelussa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                            |
| <p><b>7) Suomen metsäkeskus, 10.4.2024</b></p> <p>Metsäkeskus tarkastelee yleiskaavaluonnosta metsälain valvonnan ja kestävään metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.</p> <p>Valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) sääddöksiä. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten kestävän metsätalouden määrääkaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kamera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.</p> <p>Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.</p> <p>Suomen metsäkeskuksen näkemyksiä yleiskaavaluonnoksesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Toivomme, että metsätalousalueet rajataan mahdollisuuksien mukaan tulevan kaavan ulkopuolelle, jos yhteensovittamisen tarvetta ei ilmene.</li> <li>- Alueella metsien ottaminen muuhun maankäyttöön tulee olla mahdollisimman vähäistä.</li> </ul> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Monimuotoisuuteen liittyen esitämme, että kaavakarttojen metsätalousalueille ei merkitä luo-merkintöjä tai suojelumääräyksiä. <ul style="list-style-type: none"> <li>➔ Nämä kohteet tulee huomioida voimaloiden sijoittelussa ja ovat kaavan tausta-aineistoa ja esitetään esimerkiksi kaavaselostuksen liitekarttana.</li> <li>➔ Kohteiden rajaukset saattavat muuttua ajan kuluessa ja näin ollen niiden huomioiminen tulee tehdä yksilöllisesti hakuiden yhteydessä.</li> </ul> </li> <li>- Alue on pääosin metsätalousaluetta. Siksi hankkeen ja kaavan vaikutukset metsään perustuvien elinkeinojen harjoittamiseen tulee selvittää. Mm. <ul style="list-style-type: none"> <li>➔ Metsäalan pieneneminen ja sen vaikutukset metsätalouteen</li> <li>➔ Mahdollisten suojelumääräysten vaikutus metsätalouden harjoittamiseen.</li> <li>➔ Nykyiseen tieverkkoon ja sen käyttöön sekä rakennusaikana että toiminnan käynnistyttyä <ul style="list-style-type: none"> <li>➔ Käytetään mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa tieverkkoa.</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>- Hiilensidontaan <ul style="list-style-type: none"> <li>➔ Rakennusaikana käytössä olevien alueiden metsitys ja tuulivoima-alueen metsitys käytön päätyttyä.</li> <li>➔ Metsäpinta-alan väheneminen</li> </ul> </li> </ul> | <p>Kaava ohjaa myös muuta maankäyttöä alueella ja mikäli kaavakartalla ei ole osoitettu luonnonarvoja, voi olla vaarana niiden heikentyminen ja hävittäminen myös muista syistä, kun metsänkäytöstä johtuen. Lain edellyttämät kohteet ovat suunnittelun perustana. Kaavakartalla kuvataan aina sen hetkinen tilanne alueen nykytilasta ja suojelualueiden statuksesta, joten ei ole poikkeuksellista, että tilanne näiden osalta muuttuisi aikojen saatossa.</p> <p>Yleisesti maanomistajien maanvuokrina saamien korvausten arvioidaan olevan tuotoltaan hyvä verrattuna vastaavalta alueelta samassa kertyvään metsätaloustuottoihin. Osayleiskaavan yhteydessä vaikutukset tuottojen osalta arvioidaan yleispiirteisellä tasolla.</p> |
| <p><b>8) Ilmatieteen laitos, 22.4.2024</b></p> <p>Kuten on todettu aikaisemmassa lausunnossa 08.05.2022 (Dnro 13/020/2022), Konikallion tuulivoimalahankkeen tuulivoimalat ovat nyt uuteen laitoksen tutkapaikkaan nähden hieman yli 20 km päässä, ja näin ollen Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavan kaavaluonnoksesta, mikäli voimaloiden sijainnit noudattavat esitettyä suunnitelmaa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>9) Caruna Oy, 19.3.2024</b></p> <p><b>Nykyinen suurjännitteinen jakeluverkko</b></p> <p>Konikallion tuulivoimahanke ja hankkeen sähkönsiirtoon esitetyt 110 kV:n voimajohtoreitit</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>A ja B eivät sijaitse Caruna Oy:n sähköjakeluverkon vastuualueella.</p> <p>Caruna Oy:n 110 kV:n voimajohto Melo - Rännäri sijaitsee noin 8 km hankealueelta koilliseen päin.</p> <p>Caruna Oy:n 110 kV:n voimajohto Susikoski - Suodenniemi sijaitsee noin 16 km hankealueelta lounaaseen päin. Suodenniemen 110/20 kV sähköasema on Vatajankosken Sähkö Oy:n hallinnoima.</p> <p><b>Muuta huomautettavaa</b></p> <p>Alustavan tarkastelun perusteella Konikallion tuulipuiston sähköasemalta rakennettava 110 kV voimajohto voidaan liittää Caruna Oy:n 110 kV:n verkon johtoväliin Parkano-Teiharju.</p> <p>Suodenniemen 110/20kV sähköasemaa syöttävä Susikoski-Suodenniemi 110 kV:n voimajohto on Caruna Oy:n hallinnoima. Carunan 110 kV:n sähköverkon nykyinen siirtokapasiteetti Kankaanpää-Suodenniemi johtovälillä voi aiheuttaa rajoitteita Konikallion tuulipuiston liittämiselle Suodenniemen sähköasemalle.</p> <p>Tuulipuiston liittämisestä Caruna Oy:n sähköverkkoon tulee neuvotella Carunan kanssa. Liitettävyyys Caruna Oy:n sähköverkkoon tarkastellaan ennen lopullisen liittymissopimuksen tekemistä. Lopullinen liittymistapa, liittymispiste ja liitettävä sähköteho määritellään liittymissopimuksessa.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>10) Luonnonvarakeskus (Luke), 8.4.2024</b></p> <p>Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.</p> <p>Alueen metsokanta on selvitysten perusteella selostuksen mukaan suhteellisen vahva. Selostuksen mukaan vaikutuksia hankkeesta voi muodostua mm. alueella esiintyviin kanalintuihin. Luke huomauttaa, että metsäkanalintujen osalta tuulivoimalaa ympäröivää aluetta saatetaan välttää tai käyttää vähemmän lisääntymisaikana (soidinajan lisäksi myös poikasten kasvatukseen liittyvä habitaatinvalinta) lajista riippuen n. 500–</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Maastoselvityksissä tunnistetut linnustollisesti arvokkaat alueet on huomioitu hankesuunnitelmissa. Metson soidinpaikkoja rajattiin karttapohjaisen esiselvityksen avulla ja varsinaisten maastoselvitysten aikana alueelta löydettiin yksi metson soidin ja kolme pientä tai pienehköä teeren soidinta. Soidinpaikat on esitelty tarkemmin viranomaisliitteessä. Muista</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>600 m säteellä ja metson tapauksessa jopa yli 1000 m säteellä (mm. Coppes ym. 2020). Suunnitellut voimaloiden sijainnit ovat selostuksen mukaan lähimmillään 400 m etäisyydellä metson soidinpaikasta. Luke näkee, että 400 m etäisyys voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön.</p> <p>Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa myös, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.</p> <p>Selostuksessa todetaan yhteisvaikutusten kohdalla, että hankkeiden rakentumisen jälkeen on eläimistön havaittu palaavan alueelle. Tämänhetkisen kirjallisuuden perusteella vaikutuksia syntyessä, ne saattavat olla pitkäaikaisia. Esimerkiksi metsäkanalintujen osalta Saksassa, Ruotsissa ja Itävallassa tehdyssä tutkimuksessa ei ollut mitään viitteitä siitä, että metsot tottuisivat tuulivoimaan edes 8 vuoden aikana (Coppes et al. 2020).</p> <p>Luke huomauttaa, että Kankaanpään reviirin lisäksi hankealueen läheisyydessä (n. 6 km etäisyydellä) on vuoden 2023 kanta-arvion mukaan myös toinen susireviiri (Siikaisten reviiri, status: pari, 97 % TN). Lisäksi hankealueen tuntumasta on tehty susihavaintoja. Hankealue ei kuitenkaan sijoitu tällä hetkellä tunnettujen susireviirien sisälle.</p> <p>Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. tuulivoimapuistojen</p> | <p>metsäkanalinnuista tuulivoimahankealueella havaittiin pyitä yhteensä kuudella reviirillä.</p> <p>Alueen metsokanta on selvitysten perusteella eteläisen Suomen olosuhteet huomioiden suhteellisen vahva. Metsoista tehtiin havaintoja myös pesimälinnustوسelvityksen maastotöiden yhteydessä, jolloin havaittiin yksi pesä sekä metsoyksilöitä kahdeksalla paikalla. Esimerkiksi metsoilla pienet soidinpaikat eivät ole yhtä pysyviä vuodesta toiseen kuin suuremmat soittimet.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.</p> <p>Lausunnon tiivistelmä</p> <p>Luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Suunnitellut voimaloiden sijainnit ovat selostuksen mukaan lähimmillään 400 m etäisyydellä metson soidinpaikasta. Luke näkee, että 400 m etäisyys voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön. Tämänhetkisen kirjallisuuden perusteella vaikutuksia syntyessä esim. metsoille, ne saattavat olla pitkäaikaisia. Kankaanpään susireviirin lisäksi hankealueen läheisyydessä vuoden 2023 kanta-arvion mukaan myös toinen susireviiri (Siikaisten reviiri). Tätä ei ole selostuksessa huomioitu. Lisäksi hankealueen tuntumasta on tehty susihavaintoja. Hankealue ei kuitenkaan sijoitu tällä hetkellä tunnettujen susireviirien sisälle. Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta saattaakin siten poiketa tästä selostuksessa annetuista arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.</p> |                            |
| <p><b>11) Sastamalan kaupunki, ympäristöterveydenhuolto, 22.4.2024</b></p> <p>Terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>12) Ikaalisten Vesi Oy</b></p> <p>Vatulanharjun pohjavesialueella on Ikaalisten Vesi Oy:n vedenottamo. Ottamolla on käytössä kaksi siiviläputkikaivoa, joista otetaan vettä keskimäärin 1750 m<sup>3</sup>/vrk. Vedenottolupa toisella kaivolla ei ole lainvoimainen. Lähimmät tuulivoimat sijoittuvat 2,4 km päähän vedenottamosta. Vedenottamolle ei ole määritetty suojavyöhykettä. Ikaalisten Vesi Oy katsoo, että pohjavesialueella suoja-aluetta ei</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>toistaiseksi tarvita lakiin perustuvan pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellon määräyksillä.</p> <p>Tuulivoimahankealueen pohjavesivaikutusten tutkimusalueella noin 3 km<sup>2</sup> on todettu muodostuvan pohjavettä, millä on hydrogeologinen yhteys pohjavesimuodostumaan ja akviferin veden laatuun. Hankealueen ja nykyisen pohjavesialueen muodostumisaluerajausten lounaispuolella maaperä varastoi pohjavettä teoreettisesti 7,5 milj. m<sup>3</sup>, kun pohjavedenpinnasta kalliopinta on keskimäärin 10 m syvyydessä (tutkimuslinjat L1, L2, L3 ja L5) ja maaperän arvioitu ominaisainepitoisuus on 25 %.</p> <p>Ikaalisten Vesi Oy toteaa, että tuulivoimaloiden T8, T11, T12 ja T15 rakentaminen aiheuttaa korkean riskin tärkeän pohjavesimuodostuman rakenteelliselle pilaantumiselle sekä pohjaveden määrän ja laadun muutokselle hydrologisesti. Tuulivoimalat sijoittuvat lähelle pohjavesimuodostuman pehmeää eli sadannan ja haihtumisen mukaan siirtyvää pohjavedenjakajaa sekä pohjavesimuodostuman kovalle vedenjakajille kuten padottaville kalliokynnyksille. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus on luokitellut pohjavesialueen määrälliseksi riskialueeksi. Määrällisellä vedenvähytyllä tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että mikäli vesitaloushankkeen (vesilaki 1 luku 3 § 9) toteutuksessa pohjavesivirtaus kasvaa lounaansuuntaan, vähenee harjun pohjoispuolen lähteistä poistuva veden määrä koillisuuntaan perustuen harjun vesitaseeseen.</p> <p>Ikaalisten Vesi Oy esittää ensisijaisesti tuulivoimala-alueille T8, T11, T12 ja T15 rakentamiskielloa sekä Jyrämyllyntien pohjanvahvistukselle massanvaihtokieltoa, koska alueiden muokkaus voi aiheuttaa suurta vahinkoa yleiselle ja yksityiselle edulle. Maaperän muokkaus lisää pohjaveden purkautumista maanpintavalunnaksi. Isonvää ympäristön kalliomaan louhiminen sekä Isonvälle pohjavettä pidättävän ja padottavan maaperän kuorinta tulee kieltää. Kaivuutöihin liittyvä vedenpaine-eron aiheuttama hydraulinen murtuminen on todennäköinen, minkä korjaaminen on lähes mahdotonta. Muodostuman maanpinta painuu alaspäin pohjavedenpinnan ja kerrostumien</p> | <p>Lausunnossa mainitut lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaehdotuksessa tai YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Vaikutusten arviointien perusteella lausunnossa esitetyle rakentamiskiellolle ei ole perusteita. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

hydraulisen nosteen alentuessa. Alueiden muokkaus voi aiheuttaa pohjavesimuodostumalle olennaista vedenvähyyttä sekä huonontaa muodostuman antoisuutta lisäten tulvimisriskiä Vesajärvellä.

Ikaalisten Vesi Oy kuitenkin toteaa, että tuulivoimala T15 voitaneen sijoittaa 400 m esitetystä lounaaseen päin ja tuulivoimala T11 voitaisiin sijoittaa 1000 m lounaan suuntaan EN-1-alueelle siten, että pohjavettä padottavaa kalliokynnystä ei louhita pois. Alueilla tulee kieltää tehokkaat räjäytystyöt. Tällöin 110 kV:n voimajohdon linjausvaihtoehdoksi pitää valita reitti B Sastamalan suuntaan. Tässä tapauksessa Ikaalisten Vesi Oy esittää, että lupaviranomaisen tulee määrätä vesilain luvun 3 mukainen lupa hankealueen voimaloiden rakentamiseen koskevaan vesitaloushankkeeseen, missä pohjaveden muuttamiskiellon vaikutusperustein hanketoimija asetetaan seuraamaan lupamääräyksiä haittojen ehkäisemiseksi; 1) Hanketoimijan on seurattava pohjaveden pinnankorkeuksia automaattilaittein hanke- ja harjuaalueen havaintoputkista. 2) Hankealueen valuntauomista (Ryssälevo, Siloiset kalliit ja Jyräjoki) on seurattava veden pintavalunnan määrää automaattilaittein Vesajärven suuntaan. Vesilupa tulee määrittää kuiva kauden enimmäismäärä pintavalunnalle ja pysyttämään luvan lupamäärässä. Vesilupaa valvovalla viranomaisella tulee olla oikeus keskeyttää hanke mahdollisen vahingon estämiseksi. Toiminnanharjoittaja on veloitettava noudattamaan vesilain 14 luvun mukaista korvausjärjestelmää mahdollisessa vahingon aiheuttamassa edunmenetyksessä. Hankealueen vedenlaatu on kartoitettava. Seurantatulokset on lähetettävä eri viranomaistahojen lisäksi Ikaalisten Vesi Oy:lle.

Ikaalisten Vesi Oy:n tulkinta pohjavesimuodostumasta ja pohjaveden virtaussuunnista on liitteen tulkintakartta 15.3.2024 mukainen, minkä selitykseksi esitetään jäljempänä maatutkaluotauksen linjakohtaista tulkintaa.

[Lausunnossa kartta: Mielipiteen tulkintakartta 15.3.2024]

Yhteysviranomainen toteaa perustellussa päätelmässä, että tuulivoimaloita tai hankealueen muita toimintoja ei sijoitu pohjavesialueelle. Tutkimuksista saadun tiedon perusteella ei ole perusteita olettaa, että hanke esitetyn kaltaisena aiheuttaisi merkittävää vaaraa Vatulanharjun pohjavesialueelle. Hankkeen vesiluvan tarve arvioidaan omana lupamenettelynään hankkeen rakentamislupien myöntämisen jälkeen. Ikaalisten osayleiskaavaehdotukseen on lisätty määräys pohjaveden pilaamiskiellosta.

Linja L2. Tutkimuslinjalla L2 sadekauden pehmeän pohjavedenjakajan selänne alkaa kalliopaljastumalta etäisyydeltä 240 m ja se jatkuu linjan suuntaisesti koillisuuntaan etäisyydelle 660 m asti, minkä jälkeen pohjaveden kanavarakenne alkaa. Linjan L2 etäisyyden 300 m jälkeen kalliopinta laskee tasolle 115 m.mvp. Sadekaudella kanavarakenteeseen virtaa pohjavettä Kirkkopolun itäpuolelta pohjaveden pinnankorkeuden tasolla 127,5 m.mvp, mikä on myös harjurakenteen pohjaveden varastointikapasiteetin ja pohjavedenpinnan maksimi yläreunan taso Kirkkopolulta luoteissuuntaan (linjat L1 ja L4). Linjan L2 etäisyydellä 640 m pohjavedenpinnan taso putoaa äkillisesti, koska kohdasta alkaa vettä paremmin johtava maalaji ja kalliopainanne. Kuiva kautena pohjavedenjakajan selänteellä pohjavedenjakajan sijainti siirtyy lounaan suuntaan linjan L2 etäisyydelle 240 m kovan kalliokynnyksen muodostamalle vedenjakajalle pohjavesipintojen yleisen laskun seurauksena. Maan vedenläpäisevyys on Kirkkopolun itäpuolella korkeampi kuin länsipuolella johtuen harjurakenteen ja Teerinevan muodostamasta 6 m korkeammasta painepotentiaalista.

Linja L3. Tutkimuslinjalla L3 etäisyydellä 0 m hienorakeinen ja sementoitunut maalaji salpaa pystysuuntaisesti pidättäen pohjavesimuodostuman pohjaveden painepinnan tasolle 119 m.mvp etäisyydelle 340 m asti, minkä jälkeen paineellisen muodostuman pohjavirtaama purkautuu vaakasuunnassa kiviseen hiekkakerrokseen. Linjan L3 alussa vedenläpäisevyys on siis suurempi maakerrosten vaakasuunnassa kuin pystysuunnassa. Pohjavesimuodostumalla pohjavedenjakajan vapaa pohjavedenpinta alkaa linjan L3 etäisyydellä 340 m. Sadekaudella hienorakeisen maalajin päällä maanpintavalunnaksi purkautunut pohjavesi virtaa ojituksia mukaillen kohti länttä.

Linja L6. Tutkimuslinjalla L6 pohjavedenpinnan taso on 125,5 m.mvp linjan koko pituudelta, mikä ilmentää lounais-koillisuuntaista pohjavedenjakajaa. Linja L6 etäisyys 0 m - linja L5 etäisyys 500 m - linja L4 etäisyys 450 m ja etäisyys 800 m -välillä on kalliokynnyksen muodostama

vedenjakaja tasolla 125 m mvp, mikä padottaa luode-kaakkoissuuntaista pohjavesivirtausta kuiva kautena. Linjan L6 kanavarakenteet etäisyydellä 600 m - 900 m syöttävät vettä takaisin harjun länsipäätä kohti kuiva kautena.

Linja L7. Tutkimuslinjalla L7 etäisyydellä 130 m harjun lajittunut hienorakeinen maalaji päättyy ja harjun lajittunut karkearakeinen maalaji alkaa.

Linja L4. Tutkimuslinjan L4 etäisyyksillä 450 m ja 800 m sijaitsee kalliokynnys tasolla 125,5 m mvp. Linjan L4 etäisyydellä 1000 m sijaitsee pehmeä pohjavedenjakaja tasolla 127,5 m mvp. Linjan L4 etäisyydellä 1450 m ja 3250 m pohjavedenpinta laskee alle tason 125 m mvp, joten ampuradalta pohjavesivirtaus on kohti pohjoista.

Linja 5. Tutkimuslinjan L5 etäisyydellä 650 m sijaitsee pehmeä pohjavedenjakaja tasolla 126,5 m mvp, missä myös kalliokynnys sijaitsee. Linjan L5 etäisyydellä 700 m - 1200 m kalliopinta laskee alle tason 115 m mvp. Linjan L5 etäisyydellä 1000 m - 1700 m pohjavedenpinta on tasolla 126 m mvp, mikä viittaa siihen, että pohjaveden ylisyyksykynnys maanpintavalunnaksi pohjavettä padottavan maalajin yli Isonvan suuntaan on tasolla 125 m mvp. Linjan L5 etäisyydellä 1700 m - 1950 m sijaitsee laaja virtauskanava kalliopinnan laskiessa tasolle 116,5 m mvp. Tämä virtauskanava kalliopintojen ohjaamana mahdollistaa pohjaveden suotovirtauksen ja virtaussuunnan päinvastaisen muuttumisen sadannan vuosivaihtelun mukaan.

Linja 12. Tutkimuslinjalla L12 alkaa kanavarakenne etäisyydeltä 40 m ja se jatkuu etäisyydelle 270 m asti. Pehmeä pohjavedenjakaja sijaitsee etäisyydellä 240 m. Ikaalisten Vesi Oy korostaa, että pohjavesien erillisselvityksessä on pyritty selittämään lähinnä syyssateiden aikaista sadekauden virtauskuvaa, mutta kuiva kauden virtauskuvan ja kovien vedenjakajien merkityksen tarkastelu on jäänyt puutteelliseksi. Ikaalisten Vesi Oy:n maatulkuutuslinjojen tulkinnan perusteella sadekauden pohjavedenjakaja sijaitsee osittain nykyisen pohjaveden muodostumisalueen rajauksen ulkopuolella. Sekä pohjavedenjakajan sijainti että pohjaveden virtausolosuhteet muuttuvat viiveellä pohjavedenpinnan

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>luonnollisen vuosivaihtelun mukaan. Maatutkaluotauksien yhteydessä olisi tullut mitata pohjaveden havaintoputkien pinnankorkeudet.</p> <p>Jatkosuunnitteluehdotuksena esitetään, että tutkimuslinjan L9 alkuun pisteelle 303 sekä tutkimuslinjan L5 etäisyydelle 1800 m paalulle 64 asennetaan pohjaveden havaintoputki ja pohjaveden pinnankorkeus mitataan heinä-elokuussa. Tällä toimenpiteellä voidaan varmistaa pehmeän pohjavedenjakajan sijainti kuiva kautena. Valuma-alueelta purkautuva vesimäärä tulee myös mitata V-patomittauksin eri vuodenaikoina Paalejärven, Isonen ja Hirvinevan purku-uomista.</p> <p>Lopuksi Ikaalisten Vesi Oy toteaa, ettei sillä ole käytettävissä tarpeeksi pohjaveden tutkimustietoa tuulivoimaloiden T2, T4 ja T6 alueilta, joten Ikaalisten Vesi Oy ei esitä lausuntoa näiden voimaloiden mahdollisesti aiheuttamasta pinta- tai pohjavesivaikutuksesta. Todettakoon vain, että Teerinevan pintavedellä sekä Vatulanharjun pohjavedellä on yhteysvaikutus keskenään ja Hirvinevalta pintavesi valuu kohti Siloisia kallioita.</p> | <p>Merkitään lausunto tältä osin tiedoksi ja mahdollisen vesiluvan yhteydessä huomioitavaksi hankkeen jatkosuunnittelussa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>13) Pirkanmaan liitto, maakuntahallitus, 8.4.2024</b></p> <p>Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.</p> <p>Vatulanharjun-Ulvaanharjun pohjavesialuetta koskee voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 teknisen huollon kehittämisen kohdealueen merkintä, jolla osoitetaan potentiaaliset tekopohjaveden tuotantoalueet. Suunnittelumääräyksen mukaan alueiden käyttöönoton valmistelusta päätetään erikseen yksityiskohtaisemman suunnittelun, kuten kunnan kaavoituksen yhteydessä. Alueelle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaavaehdotuksessa ei ole osoitettu maankäytön toimintoja pohjavesialueelle. Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Teknisen huollon kehittämisen kohdealueen merkintään liittyy Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys (em23), jonka nojalla yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Vatulanharju-Ulvaanharjun (FI0309001) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen.</p> <p>Pirkanmaan liitto pitää erittäin tärkeänä, että edellä mainittujen suunnittelumääräysten sisältö huomioidaan osayleiskaavan pohjavesialuetta koskevassa merkinnässä.</p> <p>Pirkanmaan liitto kiinnittää huomiota myös siihen, että kaavaluonnoksessa EA-merkinnällä osoitetun Vatulan ampumaradan välittömään läheisyyteen on osoitettu tuulivoimaloiden alue (voimalapaikka 8). Maakuntakaavassa osoitettua seudullisesti merkittävää ampumarataa koskee suunnittelumääräys, joka ohjaa uusien ratatoimintojen suuntaamisen ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Pirkanmaan liitto pyytää varmistumaan siitä, että voimalapaikan rakentuminen ei heikennä ampumaradan mahdollisia kehittämis- ja laajentamistoimia tai aiheuta radan käyttäjille turvallisuusriskiä.</p> <p>Kaavaselostuksesta ei käy ilmi, onko luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden rajauksissa huomioitu elinympäristöjen säilymisen kannalta oleelliset suojavyöhykkeet. Pirkanmaan liitto pitää tarpeellisena näiden huomioimisen erityisesti, jos kyseessä on sulkeutuneeseen metsätyyppiin liittyvä kohde, jotta esimerkiksi tielinjoja varten tehtävä puuston poisto ei aiheuta elinympäristöä heikentäviä reunavaikutuksia.</p> <p>Osayleiskaava-alueen reunalle sijoittuu hyvin pienialainen osa laajempaa soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen aluetta, joka on osoitettu omalla luo-2-merkinnällään (luonnon monimuotoisuuden</p> | <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Pohjavesialue on osoitettu osayleiskaavan kaavakartalla.</p> <p>Lähimpiä voimalapaikkoja on siirretty kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksessa esitettyä kauemmas ampumarata-alueesta. Ampumarata-alue on huomioitu lausunnossa esitetyllä tavalla voimalapaikkojen sijoittelussa.</p> <p>Mainitut asiat on huomioitu kaavaratkaisussa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kannalta erityisen tärkeä alue; merkinnällä osoitetaan soidensuojelun täydennysohjelmaan ehdotettu suoalue). Pirkanmaan liitto pitää tätä kannatettavana ja haluaa tuoda esille, että Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa esitetään vähintään 100 hehtaarin laajuiset soidensuojelun täydennysohjelmaan ehdotetut alueet Luonnon monimuotoisuuden ydinalue - merkinnällä (LUMO). Näin ollen myös tämä alue tullaan huomioimaan osana Sunttineva-Porrasneva-Jouhineva-Pitkälähdän LUMO- aluetta.</p> <p>Pirkanmaan liitto pitää hyvänä osayleiskaava-alueelle asetettuja yleismääräyksiä. Nämä ovat linjassa myös valmisteilla olevan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan kanssa. Vaihemaakuntakaavan ehdotukseen on sisällytetty kokonaismaakuntakaavan määräyksiä täydentävä kappale, jonka perusteella yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kaikkea tuulivoimarakentamista koskien varmistaa kansallisen turvallisuuden, puolustusvoimien toiminnan, lentoliikenteen, tutka- ja radiojärjestelmien, liikenneväylien, voimajohtojen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelukohteiden edellyttämät rajoitteet ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta.</p> <p>Pirkanmaan maakuntahallitus on antanut Konikallion tuulivoimapuistoa koskevan YVA-selostuksen osalta lausuntonsa 18.3.2024. Pirkanmaan liitto pyytää kiinnittämään erityistä huomiota maisemaan kohdistuviin vaikutuksiin.</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> |
| <p><b>14) Metsähallitus, 12.4.2024</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Metsähallitus hallinnoi kaava-alueella kiinteistöä 143-435-4-220 (Ulvaanharju) kaava-alueen itäreunassa. Kiinteistö jatkuu osin myös kaava-alueen ulkopuolelle. Kiinteistö on Metsähallituksessa julkisten hallintotehtävien (JHT) taseessa suojeluun varattuna alueena ja se on tarkoitus perustaa lakisääteiseksi luonnonsuojelualueeksi. Alue sijoittuu osittain myös Vatulanharjun-Ulvaanharjun Natura-alueelle (FI0309001, SAC). Kaavaluonnoksessa kiinteistö esitetään merkinnällä SL-1. Merkinnällä osoitetaan perustetut luonnonsuojelualueet, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain nojalla, sekä alueet, joita ehdotetaan perustettaviksi luonnonsuojelualueiksi. Metsähallitus katsoo kaavamerkinnän asianmukaiseksi.</p> <p>Metsähallituksen kiinteistöön sijoittuu lähimmillään noin 800 metrin päähän lähimmästä tuulivoimalasta. YVA-selostuksen mukaan tuulivoimaloiden edellyttämät tieyhteydet ja sähkönsiirto eivät edellytä rakentamista Metsähallituksen kiinteistön läheisyydessä.</p> <p>Metsähallitus toteaa, että Konikallion tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA-selostus) on lausunnoilla samanaikaisesti osayleiskaavan nähtävilläolon aikana. Myös Metsähallitus on lausunut hankkeen YVA-selostuksesta.</p> <p>Myöhemmin laadittavassa kaavaehdotuksessa tulee huomioida YVA-yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antama perusteltu päätelmä sekä tarvittaessa päivittää kaavaa siinä esitettyjen näkökohtien perusteella.</p> <p>Muilta osin Metsähallituksella ei ole lausuttavaa kaavaluonnoksesta.</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>15) Parkanon kaupunki, rakennus- ja ympäristölautakunta, 12.3.2024</b></p> <p>Osana kaavoitusprosessia on erityistä huomiota kiinnitettävä hankkeen havainnollistamiseen ja osana havainnollistamista on tuotava esille hankkeessa suunniteltujen voimaloiden erot suhteessa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 laadinnan aikaisiin tuulivoimaloiden korkeuksiin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Kokonaiskorkeus vastaa näin vaihemaakuntakaavassa havainnollistamiseen käytettyä voimaloiden kokonaiskorkeutta.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Samalla on arvioitava mitä nämä erot tarkoittavat maisema- ja ympäristövaikutusten kannalta.</p> <p>Suunnittelualueen raja-alue ei ole yhdenmukainen Pirkanmaan maakuntakaavan tv1-merkintöjen kanssa, vaan alue on maakuntakaavassa esitettyjä alueita huomattavasti laajempi. Aivan tuulivoimalapuiston vieressä ja osin tuulivoimapuiston alueellakin sijaitsee (Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialue (0214351). Tuulivoima-alue tulee kaavoittaa selkeästi luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle.</p> <p>Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Vatulanharju (440166) on myös tärkeää lintu-alue. Näkymäanalyysin perusteella 350 metriset voimalat näkyvät useille maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille, kuten Kilvakkalan ja Vatulan kulttuurimaisema, Jämijärven kulttuurimaisema, Kovelahden ja Tevaniemen kulttuurimaisemat. Hämeenkaan ja Kyrönkankaantien varressa sijaitsee valtakunnallisesti arvokasta rakennusperintöä, jonne korkeat voimalat myös näkyvät.</p> <p>Osayleiskaavaluonnoksen kaavaselostuksesta välittyy kyseisen tuulivoima-alueen kohdalla nopeasti tieto, että kyseiset tuulivoimalat ovat huomattavan korkeita ja suunnittelualueen ympärillä on lukuisia kohteita, joihin voimaloiden rakentaminen vaikuttaisi huomattavan kielteisesti joko konkreettisesti, kuten pohjavesialue ja luontoarvot tai abstraktilla tasolla, kuten maisemamalliset- ja kulttuurihistorialliset arvot.</p> | <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitettylle tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv-alue-alueen tarkkuus huomioiden. Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.” Osayleiskaavan aluerajaus perustuu mm. 40 dB mallinnettuun melualueeseen. Osa pohjavesialueesta sijoittuu osayleiskaavan reunalle, mutta osayleiskaavassa ei ole sijoitettu tuulivoimaloita tai muita muuttuvan maankäytön toimintoja pohjavesialueelle tai sen läheisyyteen.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Hankkeessa on laadittu kattavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit lausunnossa mainittujen asioiden selvittämiseksi.</p> |
| <p><b>16) Kankaanpään kaupunki, 18.3.2024</b></p> <p>Kaupunginhallituksella ei ole kaavaluonnoksesta huomautettavaa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>17) Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI), 20.5.2024</b></p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimuksena mahdollisuudet turvalliseen,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön ja turvata valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti terveellinen ja turvallinen elinympäristö.</p> <p>Melumallinnuksessa on käytetty Siemens-Gamesa SG-170 6,6 MW, jonka äänipäästön A painotetuksi arvoksi LWA on esitetty valmistajan dokumentaatiossa 106,0 dB, lisäämällä laitoksen lähtömelutasoon kuvitteellisen voimalaitosmallin kyseessä ollen varmuusarvo +2dB(A). Melunmittausraportissa on huomioitu asumisterveysasetuksen ohjearvot päivä- ja yöajan kokonaismelutasoille sisätiloissa ja matalataajuuksinen melu. Lisäksi mallinnuksessa olisi tullut huomioida yöaikainen mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melun, joka erottuu selvästi taustamelusta (esim. amplitudimoduloitunut tuulivoimamelu), ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona Leq,1h mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen.</p> <p>Valtaosa ihmisiin kohdistuvista merkittävistä ympäristövaikutuksista rajautuu niin sanotulle lähivaikutusalueelle, joista terveyshaitan kannalta erityisesti tulee estää hankkeen haitalliset vaikutukset mm. varjostuksen, melun ja rakentamisen aikaisten vaikutusten pohjavesille osalta hankkeen välittömällä vaikutusalueella. Voimaloiden oikealla sijoittelussa tulee huomioida laitosalueen ja sen ulkopuoliset lähimmät asuin- ja loma-asunnot siten, ettei voimaloiden toiminnasta aiheudu terveyshaittaa melun tai välkkeen osalta. Mikäli kaavoitusvaiheessa tai rakennuslupaa haettaessa todellinen voimalamalli muuttuu teknisiltä ominaisuuksiltaan mallinnuksessa käytetystä tyyppivoimalasta siten, että sillä voi olla vaikutusta mm. melun tai välkkeen leviämiseen, tulee mallinnukset tarkistaa ennen rakennusluvan myöntämistä tositilannetta vastaaviksi.</p> | <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti.</p> <p>Rakentamislupavaiheessa lausunnossa mainitut asiat tarkistetaan ja mm. melumallinnukset laaditaan toteutettaviksi valituille voimalatyypeille.</p> |
| <p><b>18) Suomen Erillisverkot Oy, 4.3.2024</b></p> <p>Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| Kommentti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kaavanlaatijan vastine                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1) Varsinais-Suomen ELY-keskus, 22.4.2024</b></p> <p>ELY-keskus ei anna lausuntoa, mutta kommentoi asiassa seuraavaa:</p> <p>Varsinais-Suomen ELY-keskus on antanut lausunnon hanketta koskevasta YVA-ohjelmasta. Siinä esitetyt seikat tulee ottaa huomioon myös kaavoja laadittaessa.</p> <p>Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että sen toimialueeseen kuuluvat Jämijärven kunta ja Kankaanpään kaupunki sijoittuvat Konikallion tuulivoimahankkeen vaikutusalueelle, vaikka hankealue tai sen sähkönsiirtojärjestelyt eivät niiden puolelle ulotukaan. Hankealueelta on matkaa Jämijärvelle lyhimmillään runsaat viisi kilometriä ja Kankaanpäähen noin 10 kilometriä. Jämijärven koko kunnan alasta yli puolet sijoittuu alle 20 kilometrin päähän hankealueesta, mukaan lukien keskustaaajama. Kankaanpäästä 20 kilometrin säteelle hankealueesta jäävät kunnan kaakkoisosat.</p> <p><b>Kaavoitus</b></p> <p>Kummankin tarkasteltavan voimalavaihtoehdon vaikutukset Satakunnan alueella ovat ennen kaikkea maisemallisia mutta myös suhdetta Satakunnan puolella kaavoissa esitettyihin aluevarauksiin tulisi arvioida tarkemmin. Kaavaselostuksessa viitataan vireillä olevaan Satakunnan maakuntakaavaan 2050. Sen tueksi laaditut selvitykset, kuten tuulivoimaselvitys ja Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventointi tulee huomioida kaavaa laadittaessa. Satakunnan maakuntakaavan karttaote (kuva 5- 5) olisi hyvä esittää laajemmalla alueella esimerkiksi maisema-alueiden rajaukset huomioiden.</p> <p>Hankkeen vaikutuksia suhteessa maakuntakaavan merkintöihin olisi tarpeen arvioida tarkemmin. Jämin alue on maakuntakaavassa merkitty matkailun kehittämisvyöhykkeenä (mv1). Myös sitä ympäröivä puolustusvoimien laaja ampuma- ja harjoitusalue (EAH) on syytä ottaa huomioon.</p> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu olennaisilta osin osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Pitkän etäisyyden ja voimaloiden pienentymisen 350 metristä kaavaehdotuksen mukaisen hankesuunnitelman 300 metriin vuoksi vaikutukset naapurimaakunnan alueelle ovat varsin vähäisiä.</p> |

Satakunnan aihemaakuntakaavaan 2 sisältyvät arvokkaat kulttuuriympäristöt (vihreä pystyviivoitus) ja maisema-alueet (vihreä vaakaviivoitus). Vaikutukset kaikkiin em. alueisiin on syytä huomioida.

Satakunnan puolella on yleis- ja asemakaavoitettuja alueita alle 20 kilometrin päässä hankkeesta. Kaavaselostuksen kartalla (kuva 5-7) näistä on mukana suurin osa, mutta Jämijärven rantaosayleiskaava (2022) puuttuu. Jämin osayleiskaava (2012) Jämijärvellä ja Vihteljärvi-Niemenkylän osayleiskaava (1999) Kankaanpäässä ja Porissa (kaavan valmistumisen aikaan Laviassa) ovat mukana kartalla, mutta myös niiden sisältö olisi tarpeen huomioida. Jämin kaavan alueella on esimerkiksi lentokenttä ja monipuolisia matkailutoimintoja.

#### **Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön**

Satakunnan koillisosassa on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön alueita ja kohteita lähellä maakunnan rajaa. Vaihemaakuntakaavassa 2 arvokkaat kulttuuriympäristöt on merkitty vihreällä pystyviivoituksella ja maisema-alueet vihreällä vaakaviivoituksella. Vaikutukset kaikkiin näihin alueisiin on syytä huomioida. Näkemäanalyysin perusteella voimalat näkyvät merkittävälle alueelle Jämijärvelle Ikaalisten vastaisen rajan tuntumassa oleville alueille.

Selostuksessa esitellyn näkymäanalyysin perusteella voimalat eivät juurikaan näkyisi hankealueesta noin 15 kilometrin päässä olevalle Kankaanpään valtakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle (Vihteljärven vesireitin ja Riihonlahden kulttuurimaisemat), ja Satakunnan puolella merkittävimmät vaikutukset maiseman osalta rajoittuisivat kaikkiaan pääosin Jämijärven puolelle. Jämijärven rannoilla on myös suurin osa Satakunnan puolella olevasta, alle 10 kilometriä hankealueesta olevasta asutuksesta ja lomarakentamisesta. Jämijärveä lähimmät voimalat ovat mukana kummassakin vaihtoehdossa, Kankaanpäästä lähinnä ovat vain VE1:ssä. Olisikin ollut hyvä, että Jämijärven puolen maisematilannetta olisi havainnollistettu kuvin useammasta paikasta ja myös lähempää

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>hanketta, erityisesti koska maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja asutus ulottuvat kunnan kaakkoisimpiin osiin saakka. Nyt ainoa Jämijärven puolen kuvapaikka oli keskustaajaman tuntumassa noin 15 kilometrin päässä hankealueelta (havainnekuva Z), eli yli kaksi kertaa niin kaukana kuin lähinnä hanketta olevat kunnan alueet, mikä vaikeuttaa todellisen tilanteen arviointia. Nyt suunnitellun kaltaiset 350-metriä korkeat voimalat näkyvät avoimilla paikoilla hyvällä säällä useiden kymmenien kilometrien päähän.</p> <p>Poriin liitetyn aiemman Lavian kunnan osalta kaavaselostuksien kuvista 8-13 puuttuvat maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt "Lavian Kirkonkylä", "Susikoski", "Aluskylän-Niemenkylän kulttuurimaisema", "Riihonlahden kulttuurimaisema" ja Nokkamaan kulttuurimaisema", joita ei vaikutusarvioinnissa ole otettu huomioon.</p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 2.2 Osallisten mielipiteet

| Palaute                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kaavanlaatijan vastine     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>1) Osallinen 1, tiekunta</b></p> <p>Hankeyhtiöltä edellytetään sopimuksia tiekuntien kanssa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>2) Osallinen 2</b></p> <p><b>1.Luonnonvarakeskuksen tutkimus</b></p> <p>Luonnonvarakeskus on julkistanut 18.12.2023 katsauksen "Useat lintu- ja nisäkäsrhyvät väistävät tuulivoimaloita" (Luke, 2023). Luonnonvarakeskuksen tutkimusryhmä koosti 84 tutkimusta 22 eri maasta. Tutkituissa tapauksissa tuulivoimaloiden alueelta kauemmaksi siirtyi 63 % linnuista, 72 % lepakoista ja 67 %</p> |                            |

maanisäkkäistä. Johdonmukaisimmin siirtyivät kurjet (3 siirtymää/3 tutkittua tapausta) ja pöllöt (2/2). Ne siirtyivät keskimäärin 5 km kauemmaksi tuulivoimaloista. Metsäkanalinnuilla vaikutukset ulottuivat keskimäärin 5 km päähän. Lepakoihin vaikutukset ulottuivat keskimäärin 1 km etäisyydelle. Tämän Luonnonvarakeskuksen kattavan tutkimuksen tuloksia ei voida jättää huomiotta.

## 2. Luontoselvitys on kaukana luotettavasta tutkimuksesta

Ilmattaren teettämän ja Afryn toteuttaman luontoselvityksen luotettavuudessa on paljon puutteita. Kasvillisuuden ja luontotyyppien arviointia kuvataan luontoselvityksessä näin:

“Menetelmät hankealueella on tehty kasvillisuuden ja luontotyyppien maastonselvitykset vuoden 2021 kevään ja kesän aikana sen hetkisten aluerajauksien ja voimaloiden sijoitussuunnitelmien mukaan. Voimaloiden sijoituspaikat ja tuulipuiston hankealueen raja on sittemmin muuttunut vuoden 2022 aikana. Tuulipuiston alueelta selvitettiin vuoden 2021 suunnitelman mukaiset voimaloiden rakennuspaikat (VE1 ja VE2), niiden lähiympäristöt sekä suunnitellut tieyhteydet. Päivitetyt voimalapaikat tarkistettiin lisäksi ilmakehän- ja karttatarkasteluna, ja samalla arvioitiin, ettei niille ollut tarvetta tehdä erillistä täydentävää luontoselvitystä vuonna 2022.”

Maastonselvitykset on siis tehty edellisille suunnitelluille voimalapaikoille ja päivitetyt voimalapaikat on tutkittu ainoastaan ilmakehän- ja karttatarkasteluna. Miten on mahdollista, että maastonselvitystä ei ole tehty uudelleen, kun sijoitussuunnitelmat ovat muuttuneet? Ilmakuvista tai kartoista ei voi sanoa mitään kasvillisuudesta. Vaadimme ehdottomasti asiantuntevaa ja neutraalia tahoa tutkimaan alueen kasvillisuuden ja analysoimaan, mikä vaikutus on tuulivoimaloilla ja niistä liukenevilla kemikaaleilla lähiluonnon kasvillisuuteen. Täytyy muistaa, että Ilmatar suunnittelee teollisuusalueen rakentamista keskelle luontoa. EU:n luontodirektiivissä (Ympäristö - Luontodirektiivin lajiesittelyt) on pitkä lista eri

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016.) Selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on laadittu tuulivoimahankkeille ja -osayleiskaavoille tyyppilliseen tapaan hyviä käytäntöjä noudattaen ja ne on päivitetty hankesuunnittelun edetessä.

Maastonselvityksissä hankealuetta on tarkasteltu laajemmin, eikä selvityksiä ole kohdistettu ainoastaan sen aikaisille suunnitelluille voimalapaikoille. Maastonselvitysten yhteydessä on pyritty muodostamaan kattava yleiskuva alueesta. Lisäksi alueen kasvillisuudesta on saatu lisätietoa myös muiden hankealueelle kohdistettujen luontoselvitysten yhteydessä.

Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä hankkeen YVA-menettelystä on esitetty täydentämään suunnittelun seuraavissa vaiheissa luontoteemojen osalta mm. sääkseä ja hankkeen silloisen ja sittemmin hankesuunnittelusta poisjätetyn eteläisen ulkoisen sähkönsiirtoreittivaihtoehdon osalta liito-oravaa koskevia tietoja. Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä ei kuitenkaan ole esitetty huomauttamista koskien muita tässä kaavapalautteessa esiin nostettuja seikkoja ja selvityksiä. Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä on todettu *”Kokonaisuutena arvioiden arviointiselostus on kattava ja riittävän huolellisesti laadittu.”* sekä

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>putkilokasveja, sammalia ja jäkäliä, joita ei ole lainkaan tutkittu tässä selvityksessä.</p> <p>Luontoselvityksessä ei ole lainkaan tutkittu alueen EU:n luontodirektiivillä suojeltuja sudenkorentoja, perhosia tai kovakuoriaisia. Luontoselvityksessä todetaan ainoastaan "sudenkorentoselvityksiä ei katsottu tarpeellisiksi niille sopivien elinympäristöjen sijoituessa rakentamisalueen ulkopuolelle". Ei voida hyväksyä, että hankealueelle ei tehdä lainkaan selvityksiä alueen sudenkorennoista, perhosista eikä kovakuoriaisista, joista osa mahdollisesti uhanalaisia.</p> <p>ELY-keskuksen on antanut 11.4.2022 lausunnon nimeltä "Yhteysviranomaisen lausunto Konikallion tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta", jossa todetaan näin:</p> <p>"Linnustovaikutusten selvittämisessä ja arvioinnissa on syytä soveltaa Ympäristöministeriön raportissa Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimahankkeissa (Suomen ympäristö 6/2016) mainittuja periaatteita ja menetelmiä, mm.: Raportin mukaan pesivän ja lepäilevän linnuston lentoaktiivisuuden havainnointia tulee tehdä pesimä-, kevät- ja syysmuuttokausina <b>vähintään kymmenen päivän ajan</b> siten, että alueelliset ja lajikohtaiset erityispiirteet tulevat huomioiduksi."</p> <p>Pöllöselvitykseen on käytetty aika on ollut kaksi yötä 20.–22.3.2022. Pöllöselvitys on tehty ääntelyä kuuntelemalla metsäautoteiltä käsin. Tämän lisäksi pöllöjä havainnoitiin kanalintuselvityksen yhteydessä huhtikuussa kahtena aamuyönä. Pesimälinnustoselvitys on toteutettu maastokartoituksena 5.–7.5.2021 sekä 24. ja 26.- 27.5.2021. Havainnointiaamuja oli yhteensä kuusi. Kanalintuselvitys on toteutettu kahtena aamuyönä–aamuna 26.–27.4.2022. Näin ollen ELY-keskuksen ohjeistuksen mukaan ei olla Ilmattaren luontoselvityksessä toimittu.</p> <p>Lepakkoselvityksestä todetaan Ilmattaren luontoselvityksessä näin:</p> | <p>edelleen "Hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen. Yhteysviranomaisella ei ole arvioinnin laatijoiden asiantuntemuksesta huomautettavaa."</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



“Lepakkoselvitys tehtiin kolmella yöaikaisella kierroksella kesä- heinä- ja elokuussa. Metsässä kulkua vältettiin lukuun ottamatta kaikkein parhaaksi arvioituja kohteita, koska detektori poimii taustameteliä polkujen ulkopuolella (oksien rahinaa, heinikon suhinaa) ja lepakoiden havaitseminen on tällöin vaikeaa. Lepakkoselvitys tehtiin aktiivikartoituksena ylääänidetektoria (Pettersson M500-385 ultraäänimikrofoni + BatRecorder-sovellus) apuna käyttäen.”

Käytännössä lepakkoselvitys on siis jäänyt varsin vajavaiseksi, koska kartoitus on tehty polkuja ja metsäautoteitä pitkin. ELY-keskuksen lausunnossa 11.4.2022 todetaan lepakkoselvityksistä näin:

Lepakoiden osalta tulee määrittää lisääntymisyhdyskuntien esiintymisen lisäksi hankealueella sijaitsevat tärkeät ruokailualueet ja siirtymäreitit sekä hankkeen vaikutukset niihin. Hanketta varten olisi hyvä selvittää Suomen lepakotieteelliseltä yhdistykseltä ja Luonnontieteelliseltä keskusmuseolta, onko hankkeen vaikutusalueella tai lähialueilla tehty selvityksiä lepakoiden muuttoreiteistä. Tarvittaessa lepakoiden muuttoreittien esiintymisen selvittäminen tulee sisällyttää hankkeen luontoselvityksiin. Lepakoiden muuttoreitteihin kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa tulee huomioida myös yhteisvaikutukset muiden suunniteltujen tuulipuistojen kanssa.

Ely-keskuksen pyytämiä selvityksiä tärkeistä lepakoiden ruokailualueista, siirtymäreiteistä ja hankkeen vaikutuksesta niihin ei ole tehty. Vaadimme tämän asian korjaamista.

Viitasammakotutkimus on toteutettu luontoselvityksessä ainoastaa yhtenä iltana 4.5.2021:

“Kartoitus tehtiin kulkemalla kartoitusalueiden läpi rauhallisesti kävellen, aina välillä lajityypillistä ääntelyä kuuntelemaan pysähdellen.”

Tämän perusteella viitasammakoita arvellaan olevan 8-18 kpl. Luku on hyvin todennäköisesti reilusti alle todellisuuden - luotettavaa tutkimusta ei tehdä yhdessä illassa korvakuulolla

viitasammakolle tyypillistä pulputusta kuunnellen.

Viitasammakolla lisääntymis- ja levähdyspaikan määritelmä on niin sanotun laajan määritelmän mukainen. Viitasammakko on suhteellisen suppealla alueella elävä laji, jolloin sen lisääntymis- ja levähdyspaikkaan voidaan katsoa kuuluvan kutu- ja talvehtimispaikkojen lisäksi niiden välittömässä läheisyydessä myös muuta levähtämiseen ja ravinnonhakuun soveltuvaa elinympäristöä. Näin ollen viitasammakotutkimusta ei voida suorittaa ainoastaan yhdellä hankealueen lammella, vaan täytyisi huomioida sen laajempi elinpiiri ja hankkeen vaikutuksen siihen.

Alueelta löydettiin muiden inventointien yhteydessä 5.5.2021 runsaasti euroopanmajavan syönnöksiä ja pesä. Varsinaista tutkimusta euroopanmajavan osalta ei ole siis tehty hankealueella lainkaan. Luontoselvityksessä ei esimerkiksi arvioida lainkaan hankealueella elävien euroopanmajavien lukumäärää.

Suurpetotutkimus on toteutettu lumijälkilaskennalla, joka on tehty linjalaskentana lumiolosuhteista johtuen. Laskenta on kattanut vain murto-osan hankealueesta eikä sitä täten voi pitää luotettavana. Alla oleva kuva on kopio Ilmattaren luontoselvityksessä ja siinä ilmenee lumijälkilaskennan reitti.

[Kuva: Linjalaskentana tehdyn lumijälkilaskennan laskentareitti. (Kuva 7-6)]

Lumijälkilaskenta on lisäksi ristiriidassa Luonnonvarakeskuksen (2022a) riistahavaintojärjestelmän aineiston kanssa, jonka mukaan alueella on kirjattu havainto ilveksestä. Ilveksen esiintymistä alueella ei ole tutkittu tarkemmin luontoselvityksessä, joka on vakava puute luotettavuudessa. Pyydämme teitä perehtymään yksityiskohtaisesti Luken tuoreimpaan riistahavaintojärjestelmään.

<https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?lang=fi&panel=suurpedot>

### 3.Soidensuojelu puuttuu luontoselvityksestä

ELY-keskuksen lausunnossa 11.4.2022 :

“Soidensuojelun täydennysehdotuksen valtakunnallisesti arvokkaat kohteet tulee esittää nykytilan kuvauksessa ja ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Hankkeen lähialueilla näitä ovat mm. Porrasneva, Sunttineva, Jouhineva-Pitkälahti ja Teerineva. **Hankealue sijoittuu myös arvokkaalle suoluontovyöhykkeelle Hämeen kangas (Pirkanmaan suoluonnon tila - julkaisu, Metsähallitus), jotka on syytä mainita nykytilan kuvauksessa ja huomioida arvioinneissa.**”

Ilmattaren luontoselvitysraportissa ei huomioida hankealueen sijoittumista arvokkaalle suoluontovyöhykkeelle. Vaikka Konikallion tuulivoimapuisto ei tuhoaisi suoluontovyöhykettä kokonaan, se johtaa kuitenkin alueen pirstaloitumiseen ja vaikuttaa suoluonnon herkkään hydrologiaan. Tuulivoimahankkeen vaikutuksia suoluontoon on tutkittava enemmän. 350 metriset voimalat tarvitsevat tuekseen valtavat perustukset, jotka muuttavat väistämättä alueen hydrologiaa.

Ikaalisten kaupungin on myös huomioitava suoluonto ja hankealue hiiltä sitovana ekosysteeminä ja pohdittava, miten paljon hiiltä sitovaa elinympäristöä ollaan valmiita tuhoamaan näennäisesti vihreän energian rakentamisen tieltä.

#### 4.Läheiset MAALI-alue

Hankealueen ja voimajohtojen hankealueelle tai läheisyyteen sijoittuu neljä maakunnallisesti tärkeää lintualueita (MAALI), joista Vatulanharjun MAALI-lintualue on osittain jopa hankealueella. Hankealueella ja sen lähistöllä tavattiin 61 pesimälajia, joista 19 on suojelullisesti huomionarvoisia. Lisäksi välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa Vatulanharjun MAALI-lintualueita ja siellä esiintyviä lajeja ei ole lainkaan tutkittu luontoselvityksessä. Vatulanharjun alueella esiintyy esimerkiksi uhanalainen kangaskiuru, jonka elinpiiriin tuulivoimahanke vaikuttaisi huomattavan häiritsevästi. Kuten Luonnonvarakeskuksen tutkimuksessa on selvinnyt, tuulivoimaloiden vaikutuksen ulottuvat jopa 5 kilometrin päähän

tuulivoimalasta. Teidän tehtävänä on varmistaa, että tuulivoimalaa ei rakenneta näin lähelle maakunnallisesti arvokasta lintualueutta.

### 5. Vaikutukset läheiseen Natura-alueeseen

Hankealue sijoittuu Vatulanharju-Ulvaanharjun (FI0309001, SAC, 1 089 ha) Natura-alueen lounaispuolelle sen välittömään läheisyyteen sekä osin myös varsinaiselle Natura-alueelle. Lyhenne SAC Natura-alueessa tarkoittaa erityisten suojelutoimien aluetta. Vaikutukset Natura-alueeseen on käsitelty erillisessä vastineessa Natura-raporttiin. Pyydämme teitä ystävällisesti perehtymään huolellisesti myös tähän vastineeseen.

### 6. Sääksi ja merikotka

Luontoselvitysraportissa sivulla 32 mainitaan, että "alueen lähistöllä pesii lisäksi useita sääksipareja. Näitä käsitellään tarkemmin viranomaisliitteessä". Sääksisäätiön mukaan minimietäisyys sääksen pesän ja tuulivoimalan välillä tulee olla 2000 metriä (Lähde: Sääksisäätiö). Olemme saaneet selville, että lähin sääksen pesä sijaitsee Porrasnevalla, jonne on T14 ja T13 alle kilometrin matka.

ELY-keskuksen lausunnossa (ELY-keskus 2022) kirjoitetaan merikotkahavainnoista hankealueella. Ilmattaren teettämässä luontoselvitysraportissa merikotka mainitaan ainoastaan muuttolintujen kohdalla. Miten on mahdollista, että merikotka - rauhoitettu petolintu ja sen pesintä, on jätetty tutkimatta hankealueella ja sen läheisyydessä? Merikotka on luonnonsuojelulaissa (9/2023) pykälässä 73 suojeltu ja lisäksi "pesäpuu, jossa oleva pesä on toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu." Vaadimme, että merikotkasta tehdään oma erillinen selvitys.

### 7. Luonnonsuojelulaki (9/2023)

70 §

Eläinlajien rauhoitus

"Kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien:

Vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitu erillisessä liitteessä.

Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Illevaaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääsken pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi.

Yksittäinen havainto tai havainnot laajoja alueita liikkumisessaan käyttävästä lajista kuten merikotkasta hankealueen läheisyydessä ei tarkoita automaattisesti selvitystarvetta kyseisen lajin osalta. Selvitykset on laadittu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella ja kattavuudella.

- 1) yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitystapojen ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen;
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsä elämisen kannalta tärkeillä paikoilla.

Edellä 1 momentissa säädetyn estämättä pihapiirissä olevan tai muutoin ihmiselle tai kotieläimelle vaaraa aiheuttavan kynn saa tarvittaessa ottaa kiinni ja siirtää, ja jos se ei ole mahdollista, tappaa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu pesän vahingoittaminen on kiellettyä lisääntymiskauden ulkopuolella vain, jos kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Valtioneuvoston asetuksella yksilöidään tässä momentissa tarkoitettujen eläinlajien.

Rauhoitettujen eläinlajien tahallinen häiritseminen on luonnonsuojelulaissa 9/2023 kiellettyä. Lisäksi ELY-keskus voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymisympäristön. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää.

77 §

Erityisesti suojeltavien eliölajien esiintymispaikkojen suojelu

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää erityisesti suojeltavaksi lajiksi sellainen 75 §:ssä tarkoitettu uhanalainen eliölaji, jonka riski hävitä luonnosta on vähintään hyvin korkea. Erityisesti suojeltavaksi eliölajiksi voidaan säätää myös sellainen uhanalainen eliölaji, jolla on hyvin vähän esiintymispaikkoja ja niiden säilyminen on uhattuna.

**Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä**

**esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää.** Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Jos erityisesti suojeltavan eläinlajin esiintymispaikan pysyvyyttä ei voida luotettavasti ennalta arvioida, voidaan 2 momentissa tarkoitettu päätös tehdä enintään kymmeneksi vuodeksi.

79 §

Euroopan unionin tärkeinä pitämien eliölajien esiintymispaikkojen suojeleminen

**Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella lintudirektiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tai direktiivin liitteessä I mainitun eliölajin taikka luontodirektiivin liitteessä II mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan.**

Luotamme teihin, että teette luonnonsuojelulain mukaista viranomaistyötä. Pyydämme teitä ystävällisesti perehtymään perusteellisesti seuraavien kappaleiden suojeltuihin eläinlajeihin.

## **8. Hankealueen suojellut eläinlajit**

Alueella elää tiukan suojelun piiriin(93/43/ETY) kuuluvia eläimiä: ilves, susi, euroopanmajava, viitasammakko, pohjanlepakkoja ja viiksisiippaa

### **8.1. Suurpedot susi ja ilves**

Luontoselvityksessä on viitattu vuoden 2022 suurpetotietoihin, mutta nyt on jo käytettävissä vuoden 2023 tiedot. Uusimpien Luken tietojen (2023) perusteella hankealueen lähistölle on mahdollisesti muodostumassa uusi susireviiri. Kun katsoo vuosien -22 ja -23 reviirikarttoja, niin muutos on nopea. Luken tietokannan mukaan Vatulassa on havaittu suden jäljet viimeksi maaliskuussa 2024. Lisäksi on jälkihavaintoja alle 10 kilometrin etäisyydellä hankealueen eteläpuolella. Suomessa keskimääräinen suden reviirin koko on noin 800–1200 neliökilometriä.

Ilveksistä on tehty alueella useita vahvistettuja havaintoja tänä talvena. Hankealueella on tältä talvelta kaksi vahvistettua havaintoa. (Luke 2024) Ilves kuuluu suden tapaan EUn tiukan suojelun piiriin (93/43/ETY). Ilveksen elinpiirin koko vaihtelee noin 150-1000 neliökilometrin välillä.

Kun ilveksen ja suden jälkihavaintoja on muutaman kilometrin päässä hankealueelta tai jopa tarkalleen hankealueella, ja kyseessä on kaksi suurpetoa, jotka liikkuvat pitkiä matkoja päivittäin, emme katso lain sallivan tämän EU:n tiukan suojelun piiriin kuuluvaa suurpedon häirintää tuulivoimalla. Haluaisimme muistuttaa, että LUKEn selvitys joulukuulta 2023 on todennut 67 % maanisäkkäistä siirtyvän tuulivoimasta kauemmaksi. Vaadimme teitä noudattamaan lainsäädäntöä ja estämään tuulivoimarakentamisen näiden lailla suojeltujen eläinten elinpiirin alueella.

## 8.2. Euroopanmajava

Euroopanmajavan lisääntymis- ja levähdyspaikan määritelmä

**Lisääntymispaikkoja ovat kaikki pesät ympäristöineen sisältäen lisääntymispaikan säilymiselle välttämättömät patorakennelmat, patoaltaan sekä padon ja pesän rakennusaineiden kokoamiseen tarvittavat alueet.** Pesä on myös levähdyspaikka, joten lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat sisäkkäisiä. (Nieminen, Ahola 2017, s. 33)

Luken tietojen mukaan 20 km x 20 km kattavalta alueelta, jolle hankealue sijoittuu, on löydetty yhteensä 9 kpl euroopanmajavan talvipesiä. Ilmattaren tutkimuksissa euroopanmajavaa hankealueella ei ole erikseen tutkittu, vaan muiden luontoselvitysten ohessa on löydetty majavan syönnöksiä ja pesä. On muistettava kunnioittaa Niemisen ja Aholan määritelmää euroopanmajavan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, joka käsittää siis myös pesän rakennusaineiden kokoamiseen tarvittavat alueet.

## 8.3. Viitasammakko

Yksittäiset havainnot hankealueen läheisyydessä tai hankealueelta eivät tarkoita automaattisesti selvitystarvetta kyseisen lajin osalta. Selvitykset on laadittu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella ja kattavuudella.

Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka on esitetty kaavakartalla ja sitä koskevalle alueelle estetty sille soveltuvat

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <p>Niminen ja Ahola (2017, s. 91) määrittelevät viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan seuraavasti:</p> <p>Lajin esiintymispaikoilla lisääntymispaikaksi voidaan tulkita ne vesialueen osat, joissa koirilla on lisääntymisreviirit, joissa pariutuminen ja kutu tapahtuvat ja joissa nuijapäät elävät. Soidintaminen riittää osoittamaan lisääntymispaikan olemassaolon. Levähdyspaikkaan kuuluvat päivälepopaikat esim. kasvillisuuden suojissa ja talvehtimispaikat sekä maa- että vesiympäristössä. Kutualueilla olevia talvehtimispaikkoja lukuun ottamatta levähdyspaikat eivät kuitenkaan ole yksiselitteisesti määriteltävissä. <u>Lisääntymis- ja levähdyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla levähdyspaikaksi ja ravinnonhakuun soveltuvaa ympäristöä, jonka raja-<br/>aus on harkittava tapauskohtaisesti.</u></p> <p>Ilmattaren luontoselvityksessä todetaan, että viitasammakoita kartoitettiin muutamalta hankealueella tai aivan sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalta lammelta illalla – alkuyöstä 4.5.2021. Raportissa puhutaan vain Nahkalammin tutkimustuloksista, josta vajavaisen tutkimuksen tuloksena yksilöitä arvioitiin olevan 8-18 kpl. Jos tutkimus olisi tehty perusteellisesti, yksilöitä olisi varmasti löydetty vielä paljon enemmän (ks. tutkimuksen luotettavuus). On huomattava, että hankealueelle sijoittuu vielä useampi Nahkalammin vastaava pieni vesistö, kuten Ahvenlammi, Paalejärvi ja Kirkkojärvi. Vaadimme, että myös nämä vesistöt ja niiden viitasammakko esiintymät tutkitaan. On myös huomioitava ympäristöministeriön kustantaman tutkimuksen (Nieminen ja Ahola, 2017) määritelmä viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikasta, joka kattaa myös ravinnonhakuun sovelutuvan ympäristön.</p> <p>8.4. Pohjanlepakko ja viiksisiippaa</p> <p>Liitteenä on kuva Ilmattaren luontoselvityksen lepakkotutkimustuloksista. Kolmiomerkinnät ovat pohjanleppakohavainnointia ja pyöreät merkit viiksisiippa havainnointia. Havainnot keskittyivät Alaistenniityn vanhahkon metsän ja noron ympäristöön, mutta on huomattava, että</p> | <p>kaavamääräykset alueen huomioimisesta maankäytössä.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>pohjanlepakkoja havaittiin myös hankealueen etelä- ja pohjoisosissa.</p> <p>[Kuva: Hankealueella tehdyt lepakkohavainnot. (Kuva 7-2)]</p> <p>Molemmat lepakkolajit kuuluvat myös EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajilistaan, joten niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Suojeltuja ovat lisääntymispaikat, kesä-, kevät- ja syysaikaiset päiväpiilot sekä talvehtimispaikat. Koska lepakkoja havaittiin näin eri puolilla hankealuetta, ei voida mitenkään sulkea pois, että lepakkojen päiväpiiloja olisi eri puolilla hankealuetta. Päiväpiiloiksi soveltuvat esimerkiksi puun kolot. Koska päiväpiilot ovat myös suojeltuja, on hankealue tutkittava yksityiskohtaisesti, että vältetään suojellun lajin suojeltujen päiväpiilojen tuhoaminen.</p> <p>8.5. EU:n lintudirektiivin 2009/147/ETY liitteen 1 lajit</p> <p>Hankealueella elää EU:n lintudirektiivin 2009/147/ETY liitteen 1 lajeja, kuten teeri, metso, pyy, kurki, lehtopöllö, varpuspöllö, palokärki, harmaapäätikka, kehrääjä, varpuspöllö, pikkusieppo sekä erittäin uhanalainen hömötiainen, vaarantuneet hiirihaukka ja töyhtötiainen ja silmälläpidettävä taivaanvuohi. Alueella havaittiin kaikkineen 61 eri pesimälintulajia, joista 19 on suojelullisesti huomionarvoisia. Vaadimme, että ELY-keskus tekee kaikkensa suojellakseen näitä lajeja. Kuten luonnonvarakeskuksen tutkimuksessa todettiin, tuulivoimaloiden alueelta siirtyi kauemmaksi 63 % linnuista, 72 % lepakoista ja 67 % maanisäkkäistä. Katsomme, että tuulivoimarakentamisen salliminen on tahallista häirintää ja täten lainvastaista.</p> <p>On myös huomioitava, että hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Natura-alue, jossa esiintyy mm. kangaskiuruja ja kehrääjiä</p> <p><b>9.Tieto hankealueen suojelluista kasvilajeista puutteellinen</b></p> <p>Luontoselvitys ei ole tutkinut riittävästi hankealueen kasvillisuutta eikä selvittänyt,</p> | <p>Maastonselvityksissä tunnistetut linnustollisesti arvokkaat alueet on huomioitu hankesuunnitelmissa. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016.)</p> <p>Maastonselvityksissä hankealuetta on tarkasteltu laajemmin, eikä selvityksiä ole</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>löytyykö alueelta EU direktiivin suojeltuja kasvilajeja. Vaadimme hankealueen kasvillisuuden luotettavaa tutkimusta. Tuulivoimaloiden rakennuspaikat ovat muuttuneet kasvillisuus selvityksen jälkeen. Maastonselvitykset on siis tehty edellisille suunnitelluille voimalapaikoille ja päivitetty voimalapaikat on tutkittu ainoastaan ilmakehän ja karttatarkasteluna.</p> <p>Vaadimme puolueetonta kasvillisuustutkimusta uusien rakennuspaikkojen kohdalta sekä kaikkialta hankealueelta, jonne kohdistuu rakennustoimia.</p> <p><b>10. Hankealueen ylittää huomattava määrä muuttolintuja</b></p> <p>Hankealueen ylittää huomattava määrä muuttolintuja niin keväällä kuin syksylläkin. Alueen kevätmuuttotarkkailussa havaittiin esimerkiksi rauhoitettuja lintulajeja, kuten 288 laulujoutsenta sekä jopa 4 410 kurkea. Lisäksi alueen ylitti äärimmäisen uhanalainen laji niittysuohaukka (1) ja suokukko (6), erittäin uhanalaisia tundrametsähanhi (355), tukkasotka (2), mehiläishaukka (14), arosuohaukka (1), piekana (33), selkälokki (2), hömötiainen (2) ja viherpeippo (8). Lisäksi huomattava määrä vaarantuneita lintulajeja kuten 2 437 taigametsähanhea.</p> <p>Ilmatar on pohjannut törmäysmallinuksensa NatureScotin laskelmiin, jotka pohjautuvat Skotlannissa sijaitseviin, täysin eri kokoluokan turbiineihin. Ilmattaren Luontoselvityksen liitteen 4 kohdassa ”3. Tulosten arviointi” todetaan, että ”törmäysmallinnus sisältää lukuisia mahdollisia virhelähteitä”. Esimerkiksi väistöprosentilla on suuri merkitys tuloksiin, koska jo 1 %-yksikön muutos törmäysprosentissa tarkoittaa törmäysmäärän kaksinkertaistumista.</p> <p>Ilmattaren kustantamaa ja Afryn toteuttamaa muuttolintuseelvitystä ei voida pitää täten luotettavana ja on tutkittava tuulivoimahankkeen merkitys alueen huomattavan korkeaan muuttolintu määrään kriittisesti. Vaadimme teitä huomioimaan erityisesti alueen ylittävät äärimmäisen uhanalaiset, erittäin uhanalaiset sekä vaarantuneet lajit ja tuulivoimaloiden</p> | <p>kohdistettu ainoastaan sen aikaisille suunnitelluille voimalapaikoille. Maastonselvitysten yhteydessä on pyritty muodostamaan kattava yleiskuva alueesta. Lisäksi alueen kasvillisuudesta on saatu lisätietoa myös muiden hankealueelle kohdistettujen luontoselvitysten yhteydessä.</p> <p>Hanke sijaitsee sisämaassa, jossa lintujen kevät- ja syysmuutto on heikkoa verrattuna merenrannikon päämuuttoreitteihin. Sisämaassa muutto kulkee leveänä rintamana, jota tietyt maastonpiirteet voivat paikoin tiivistää. Tehdyissä muuttolinnustotarkkailussa todettiin kuitenkin, ettei alueella ole tällaisia selkeitä muuttoja ohjaavia väyliä. Muutontarkkailujen ja olemassa olevien muiden tietojen valossa alueen kautta muuttaa niin keväällä kuin syksyllä sisämaan oloihin kohtalaisia määriä tuulivoimaloiden törmäyksille riskialttiiden lajien yksilöitä. Muuttajamäärät jäävät kuitenkin kaikilla lajeilla huomattavasti pienemmiksi kuin näiden lajien etäämmälle rannikon tuntumaan sijoittuvilla päämuuttoreiteillä.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan rannikolla ja Perämeren pohjukassa olemassa olevien tuulivoimapuistojen alueilla tehtyjen muuttolintuseurantojen (Suorsa 2019) perusteella linnut pyrkivät kiertämään tuulivoimapuistot tai lentämään niiden yli. Pieni osa linnuista muuttaa tuulivoimapuistojen läpi, jolloin ne pääasiassa lentävät suoraviivaisesti voimaloiden välistä. Vuosina 2014–2018 suoritettujen mittavien seurantojen aikana löydettiin 13 tuulivoimapuiston alueelta yhteensä 48 todennäköisesti törmäykseen kuollutta lintua.</p> <p>Koska muuttavat linnut pääosin kiertävät tuulivoimapuistot, puistoista aiheutuva estevaikutus kohdistuu huomattavasti suurempaan osaan muuttavasta linnustosta</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

törmäysriskin näihin lajeihin luotettavalla törmäysmallinnuksella. Kun kyseessä on äärimmäisen uhanalainen, erittäin uhanalainen tai vaarantunut lintulaji, jo yksikin törmäys on niiden kohdalla liikaa. Pyydämme teitä huomioimaan direktiivissä 93/43/ETY artiklassa 12b mainitun kiellon näiden lajien tahallisesta häirinnästä muuttoaikoina.

**11. Vaatimus luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi sekä suojeltujen lajien suojelun varmistamiseksi**

Vaadimme, että noudattatte luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettua direktiiviä 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettua direktiiviä 92/43/ETY. Direktiivissä 2009/147 artikla 5 kielletään erityisesti

”lintujen tahallinen häirintä erityisesti lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana, jos häirintä vaikuttaisi merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin”

Direktiivissä 93/43/ETY artiklassa 12

1 Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä IV olevassa a kohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi niiden luontaisella levinneisyysalueella ja kiellettävä:

a) kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa;

**b) näiden lajien tahallinen häiritseminen erityisesti niiden lisääntymis-, jälkeläistenhoito-, talvehtimis- ja muuttoaikana;**

c) tahallinen munien hävittäminen tai ottaminen luonnosta;

**d) lisääntymis- tai levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen.**

Olemme luottavaisia, että Ikaalisten kaupungissa osataan arvioida hankkeen luontovaikutukset kriittisesti ja ollaan valmiita

kuin törmäysvaikutukset. Estevaikutus ei kuitenkaan tavallisesti ole muuttolinnustolle merkittävä, sillä puiston kiertämisen aiheuttama lisämatka ja sitä kautta energiankulutuksen kasvu ovat hyvin vähäisiä suhteessa muuttavan linnun lentämään kokonaismatkaan. Ottaen huomioon, ettei tuulivoimapuistoalue sijaitse tärkeällä muuttoreitillä tai muuton tihentymäkohdassa, mahdollisen estevaikutuksen (tuulivoimapuiston kiertämisen aiheuttama lisämatka) ei arvioida nousevan merkittäväksi minkään lajin osalta. Tuulivoimahankealueella tai sen läheisyydessä ei ole merkittäviä muuttolintujen levähdyspaikkoja siten, että niillä levähtävät linnut joutuisivat tuulivoimapuiston vaikutuspiiriin.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>suojelemaan uhanalaisia ja suojeltuja eliölajeja. Alueen monimuotoisuuden ja lajien suojelun kannalta katsomme ainoaksi mahdollisuudeksi hankkeen etenemisen kieltämisen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>3) Osallinen 3, Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys, 4.4.2024</b></p> <p><b>YVA-selostuksen arviointia</b></p> <p>Vaikutuskohteen herkkyys on määritelty vähäiseksi, mikä on ilmeisen alakanttiin arvioitu. Selvityksissä on todettu alueen vaikutuspiirissä sijaitsevan sääksireviiri, pöllöjä ja hyvä metsokanta. Näiden yksin pitäisi nostaa linnuston yleistä herkkyyttä muutoksille vähintään kohtalaiseksi. Hankealueelle on vaikea sijoittaa voimaloita tavoiteltu määrä siten, ettei niistä koidu haittaa esimerkiksi metson (DR) soitimelle tai estä soidinta kokonaan. Hankealueen metsokanta on merkittävän runsas jo aivan alueellisesti ajatellen. Tällaisen alueen metsokantaa tulee suojella kaikin mahdollisin tavoin eikä kannan olemassaoloa saisi heikentää tai aiheuttaa kannan katoamisen alueelta. Varovaisuusperiaatetta on noudatettava.</p> <p>Vaikutusten arvioinnissa esitetään väite, että kanalinnuilla törmäysriski on merkittävämpi vaikutustekijä kuin melu. Samassa kappaleessa mainitaan suosituksesta, jossa soitimen ympärille on jätettävä kilometrin suojavyöhyke, mutta varsinaisena lievennystoimenpiteenä tätä ei ole esitetty. Tuoreimman tiedon mukaan melu haittaa merkittävästi metsojen soidinta 800 metrin säteellä voimalasta, ja jotkin elyt ovat alkaneetkin vaatia väh. 500 metrin buffereita soidinpaikkojen ympärille. Soidinpaikkoja ei ole huomioitu voimalasijoittelussa riittävästi.</p> <p>Luonnonvarakeskuksen tutkimusryhmä on koostanut yhteen 84 tutkimusta 22 maasta ja erottanut niistä 160 tapausta, joissa tuotettiin tietoa siitä, kuinka kauas tuulivoimalat vaikuttavat eri lintu- ja nisäkäryhmiin. <a href="https://www.luke.fi/fi/uutiset/katsaus-useat-lintu-ja-nisakasryhmat-vaistavat-tuulivoimaloita">https://www.luke.fi/fi/uutiset/katsaus-useat-lintu-ja-nisakasryhmat-vaistavat-tuulivoimaloita</a></p> <p>Tämän koosteen mukaan tuulivoimaloilla on suurtakin vaikutusta lintuihin. Tosin vaikutukset</p> | <p>Maastaselvityksissä tunnistetut linnustollisesti arvokkaat alueet on huomioitu hankesuunnitelmissa. Metson soidinpaikkoja rajattiin karttapohjaisen esiselvityksen avulla ja varsinaisten maastaselvitysten aikana alueelta löydettiin yksi metson soidin ja kolme pientä tai pienehköä teeren soidinta. Soidinpaikat on esitelty tarkemmin viranomaisliitteessä. Muista metsäkanalinnuista tuulivoimahankealueella havaittiin pyitä yhteensä kuudella reviiirillä.</p> <p>Alueen metsokanta on selvitysten perusteella eteläisen Suomen olosuhteet huomioiden suhteellisen vahva. Metsoista tehtiin havaintoja myös pesimälinnustonselvityksen maastotöiden yhteydessä, jolloin havaittiin yksi pesä sekä metsoyksilöitä kahdeksalla paikalla.</p> <p>Esimerkiksi metsoilla pienet soidinpaikat eivät ole yhtä pysyviä vuodesta toiseen kuin suuremmat soitimet.</p> |

saattavat vaihdella yksilöllisesti samankin lajin kohdalla.

Linkin tiedoissa todetaan muun muassa seuraavaa:

”Tutkituissa tapauksissa tuulivoimaloiden alueelta kauemmaksi siirtyi 63 % linnuista, 72 % lepakoista ja 67 % maanisäkkäistä.

- Johdonmukaisesti siirtyivät kurjet (3 siirtymää/3 tutkittua tapausta), pöllöt (2/2) ja porot (6/6). Ne siirtyivät keskimäärin 5 km kauemmaksi tuulivoimaloista.
- Metsäkanalinnuilla vaikutukset ulottuivat keskimäärin 5 km päähän, mutta 11:ssä 18:sta tapauksessa.
- Lepakoihin vaikutukset ulottuivat keskimäärin 1 km etäisyydelle (21 siirtymää/29 tutkittua tapausta)
- Sorsalintuihin (6 siirtymää/7 tutkittua tapausta), petolintuihin (24/30), varpuslintuihin (16/32) ja kahlaajiin (8/19) vaikutukset keskimäärin 500 m etäisyydelle.”

Tuulivoimalat aiheuttivat siirtymää kurjille ja pöllöille keskimäärin 5 kilometriä. Metsäkanalinnuille vaikutukset ulottuivat myös keskimäärin 5 kilometrin päähän. Sorsalintuihin, petolintuihin, varpuslintuihin ja kahlaajiin vaikutukset ulottuivat siirtymänä keskimäärin 500 metriä. Edelleen on huomattava, että lintujen siirtymisalttius voi johtaa tilanteeseen, jossa sopivaa biotooppia ei löydykään läheltä tai sitten biotooppi, johon linnut joutuvat siirtymään, on tuntuvasti huonompi kuin alkuperäinen oli.

FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy-yhtiön erityisasiantuntija, biologi Ville Suorsa on suorittanut viisi vuotta kestäneen muutontarkkailun tutkimuksen. Simossa ja lissä muuttoa tarkkailtiin keväisin ja syksyisin yhteensä 324 maastotyöpäivää sekä Kalajoen ja Pyhäjoen alueella yhteensä 120 maastotyöpäivää. Muuttoa seurattiin myös Raahessa. Selvästi yleisin voimaloihin törmännyt laji oli metso. Niitä löytyi kaikkiaan kolmesta, Raahesta lukuun ottamatta kaikilta alueilta. Teeriä törmäsi voimaloihin kaksi

ja riekkoja yksi, joten metsäkanalintujen osuus kaikista linnuista oli tasan kolmannes.

<https://www.kaleva.fi/hanhet-kiertavat-tuulivoimalat-metsot-tormaavat-ru/1689570>

Sääksisäätiön suositus tuulivoimaloiden ja asutun sääksenpesän väliselle etäisyydelle on 2 kilometriä. Sama suositus on mainittu Ympäristöhallinnon ohjeissa 5/2016.

[https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75407/SY\\_6\\_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75407/SY_6_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Lisäksi on otettava huomioon, että hankealueen läheisyydessä pitää reviiriä useita sääksipareja (DR). Tämäkin aiheuttaa sen, että haittavaikutuksia linnustolle ei pidä aliarvioida. Todettakoon, että sääkset on huomioitava lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti, vaikka pesä ei olisikaan ollut käytössä joka vuosi. Lähin selvityksen aikana asumaton pesä on selkeästi alle 2 kilometrin päässä tuulivoimaloista. Tällainen sääksen pesä ja pesäpuu on turvattava siten, että pesintä mahdollistuu jatkossa.

Muista petolinnuista pitää mainita mehiläishaukka (EN). Laji on myös Pirkanmaan vastuulaji. Tuulivoimalat synnyttävät mehiläishaukan säilymiselle alueella tuntuva riskiä.

Vesajärvi kerää laulujoutsenia (DR) muuttoaikaan suuria määriä ruokailemaan ja lepäilemään. YVA-selostuksesta ei käy selkeästi ilmi, miten laulujoutsenkerääntymät ja niiden lentoreitit alueella on otettu huomioon. Selostuksessa todetaan, että hankealueen lähellä ei ole tärkeitä lintujen kerääntymäalueita. BirdLife Suomen Tiira-lintutietopalvelun mukaan Vesajärvellä on havaittu esimerkiksi 28.4.2024 yhteensä 455 joutsenen paikallinen kerääntymä. Vuoden loppuolella 2021 Vesajärvellä laskettiin 8.11. yhteensä 460 paikallista joutsenta.

#### Päätelmiä

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys viittaa jo 11.3.2022 antamaansa mielipiteeseen, joka koski Konikallion tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmaa:

Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Illevaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääksen pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi. Pesä on ollut asuttuna viimeksi vuonna 2021, minkä jälkeen reviiri on ollut autiona, mukaan lukien vuonna 2025. Kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen pesää lähinnä sijaitsevaa voimalaa on siirretty kauemmas pesästä (noin 1,1 -> 1,6km). Vaikka havaintoja kyseisen reviirin linnuista ei ole tehty, voidaan pitää todennäköisenä, ettei ilmeisin saalistusreitti kulje ainakaan koko tuulivoimapuiston halki. Alueen muiden reviirien pesät sijaitsevat vähintään Sääksisäätiön suositteleman kahden kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimaloista, eikä niiden havaittu tekävän tarkkailuissa saalistuslentoja hankealueen yli mutta pois päin siitä.

Maastaselvityksissä tunnistetut linnustollisesti arvokkaat alueet on huomioitu hankesuunnitelmissa. Metson soidinpaikkoja

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>”Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen näkemyksen mukaan VE1 mukaisesta turbiinien sijoittelusta pitää luopua merkittävän metson soidinpaikan säästämiseksi ja toteuttaamaksimissaan VE2 mukainen suunnitelma ja tässäkin tapauksessa harkita huolellisestiturbiinien sijoittelua laajennettujen linnustoselvitysten antamien tulosten valossa sekä ollavalmis tarpeen tullen vähentämään turbiinien määrää myös VE2 suunnitelman mukaisestamäärästä tai viime kädessä toteuttaa nollavaihtoehto.” Samoin Alaistenniitut – Siloistenkallion alueelta tulee poistaa lähimmät kaavaillut tuulivoimalat. Edelleen Teerineva kuuluu soidensuojelun täydennyskehotuksen listalle. Teerinevalla on havaittu muun muassa Pirkanmaalla kovasti harvinaistunut pohjansirkku (NT). Teerinevan lähellä olevat tuulivoimalat (T1 ja T2) tulee poistaa suunnitelmista.</p> <p>Konikallion tuulivoimahanke sijoittuu merkittävälle metson soidinalueelle. Hankealueelle on vaikeaa rakentaa suurta määrää tuulivoimaloita ilman, että törmäysriski, biotoopin pirstoutuminen ja melu sekä muu häiriövaikutus aiheuttavat metsojen siirtymisen alueelta. Alue voi muuttua metsoille sopimattomaksi soidin- ja pesintäalueeksi. Tämä on otettava huomioon tarkoin suunnittelussa varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Hankealueelle rakennetaan myös lukuisasti uusia teitä. Alue pirstoutuu tätäkin kautta entisestään. Nyt lähimmät tuulivoimalat sijaitsevat vain hieman runsaan 400 metrin päässä soidinpaikoista, Tämä etäisyys ei ole riittävä suojaetäisyys, jos varovaisuusperiaatetta noudatetaan.</p> <p>Hankealueen tuntumassa on useita sääksien reviireitä ja muitakin petolintujen reviireitä. Tämä korostaa haittavaikutusten merkittävyyttä linnustolle. Kuitenkin vaikutuskohteen herkkyys on todettu arviointiselostuksessa vähäiseksi kielteiseksi. Haittavaikutuksia linnustolle on arvioitu ilmeisen alakanttiin. Lisäksi sääksien lentoreitteihin liittyy liian suuria epävarmuuksia ja olettamuksia. Arviointiselostuksessa todetaan, että yhden sääksireviirin osalta tilanne on vielä avoin eikä vaikutusta tuulivoimahankkeeseen tiedetä.</p> | <p>rajattiin karttapohjaisen esiselvityksen avulla ja varsinaisten maastoselvitysten aikana alueelta löydettiin yksi metson soidin ja kolme pientä tai pienehköä teeren soidinta. Soidinpaikat on esitelty tarkemmin viranomaisliitteessä. Muista metsäkanalinnuista tuulivoimahankealueella havaittiin pyitä yhteensä kuudella reviirillä.</p> <p>Alueen metsokanta on selvitysten perusteella eteläisen Suomen olosuhteet huomioiden suhteellisen vahva. Metsoista tehtiin havaintoja myös pesimälinnustoselvityksen maastotöiden yhteydessä, jolloin havaittiin yksi pesä sekä metsoyksilöitä kahdeksalla paikalla.</p> <p>Esimerkiksi metsoilla pienet soidinpaikat eivät ole yhtä pysyviä vuodesta toiseen kuin suuremmat soitimet.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



Kuten yleensä tuulihankkeita koskeissa linnustoselvityksissä nytkin esimerkiksi pöllöjen soidinkuuntelu ja kanaintujen soidinpaikkatutkimus on rajautunut yhteen vuoteen. Tämän vuoksi selvityksissä on merkittävää epäluotettavuutta mukana, koska esimerkiksi pöllöjen soidin vaihtelee vuosittain muun muassa myyräkannoista johtuen. Pöllöjä kuunneltiin kahtena yönä pysähdellen noin 500 metrin välein ja ollen yhdellä paikalla 3-5 minuuttia. Kuunteluajan olisi pitänyt olla pitempi yhtä paikkaa kohden – etenkin, kun pöllöselvitykseen käytetty aika on ollut varsin vähäinen.

Muuttolinnustoselvitys rajautuu maaliskuusta lokakuulle. Muutonseuranta tulee aloittaa jo helmikuussa ja sitä jatkaa marraskuulle (tai pitemmällekin riippuen muun muassa laulujoutsenten muuttotilanteesta). Kotkamuutto alkaa myös aikaisin, mikä tulee ottaa huomioon muutonseurannan ajoittamista mietittäessä. Lisäksi YVA-selostuksessakin todetaan, että yömuutto on vilkasta, ja yömuuttoa ei ole pystytty havainnoimaan.

Kevätmuuton seurannassa havaittiin yli 6 500 hanhea. Hanhista 40% lensi törmäyskorkeudella. Hanhien lentoreitti vaihteli huomattavan paljon. Hanhia muutti myös hankealueen päältä. Petolinnuista 34% muutti törmäyskorkeudella. Syysmuutonseurannassa vuonna 2022 kurkia havaittiin 4 958 yksilöä. Kurjista muutti kolmasosa törmäyskorkeudella. Kurkien muuttoreittiin vaikuttavat tuulet ja muut sääolosuhteet. Kevätmuuton seurannassaa havaittiin 288 laulujoutsenta, joista 239 lensi törmäyskorkeudella. Syysmuutonseurannassa laskettiin 463 laulujoutsenta, joista 159 lensi törmäyskorkeudella. YVA-selostuksessa todetaan, että hankealueen kautta tai sen lähietäisyydeltä muuttaa runsaasti lintua kuten hanhia ja kurkia. Muuttavien petolintujenkin määrä on huomattava. Tästä syystä linnustoselvitykseen tulee paneutua hyvin ja ottaen huomioon lintujen muuttopäivät.

Kehrääjäs selvitys jää liian alimitoitetuksi. Kehrääjiä (DR) on tarkkailtu yleisen pesimälinnustoselvityksen yhteydessä ja lisäksi

Yhteysviranomaisen on antanut kaava-aluetta koskevasta ympäristövaikutusten arvioinnista perustellun päätelmän 6.6.2024, se on kokonaisuudessaan luettavissa sivulta: <https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Yhteysviranomaisen%20perusteltu%20p%C3%A4%C3%A4telm%C3%A4%20Konikallion%20tuulivoimahanke.pdf>

Perustellussa päätelmässä todetaan: *”Lintuja koskevat selvitykset ja arvioinnit on tehty asiantuntevasti ja arvioinnissa on tunnistettu hankkeen keskeiset linnustovaikutukset.*

*Alueen läpi muuttava linnusto on selvityksen mukaan erityisesti hanhien ja kurkien osalta kohtalaisen runsas, mutta alueen läheisyydessä ei ole merkittäviä levähdysalueita tai sisämaan muuttoa ohjaavia pelto- tai vesistöalueita.*

*Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnin johtopäätökseen muuttolinnustoon kohdistuvista vähäisistä vaikutuksista.*

*Hankealueen pesimälinnustoselvityksen mukaan lajistollisesti merkittävin arvokas lintukohde hankealueella on Siloistenkalliolta virtaavan uoman monimuotoinen ympäristö, jossa esiintyvät muun muassa varpus- ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötiaisia.*

*Hankealueelta löydettiin lisäksi yksi metson soidinalue ja useampia teeren soittimia.*

*Alueella pesii myös petolintuja (hiiri- ja mehiläishaukka, sääksi) ja pöllöjä (varpus- ja lehtopöllö). Yhteysviranomaisen pitää pesimälajistoon kohdistuvien vaikutusten arviointia pintapuolisena.*

*Vaikutustenarviointi perustuu soidinlaulun kuuluvuuden muutoksiin, vaikka lajiston kannalta erityisesti häiriö ja elinympäristöjen muuttuminen voi metsäympäristöissä olla linnustolle merkittävämpi haitta.*

*Kokonaisuutena hankkeen vaikutukset jäävät kuitenkin todennäköisesti kohtalaisiksi, sillä alue on voimakkaasti käsiteltyä ja elinympäristöltään jo muuttunutta”.*



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>lepakkoselvityksen ohessa.</p> <p>Tuulivoimahankkeiden vaikutuksesta kehrääjiin on tutkimuksissa saatu selkeitä viitteitä, että tuulivoimahankkeet saaattavat olla kehrääjille merkittävän haitallisia. Tästä syystä tällä Pirkanmaan yhdestä parhaimmista kehrääjäalueista pitää laatia riittävän konkreettinen ja tehokas selvitys kehrääjien liikkeistä hankealueella ja hankealueen lähialueilla.</p> <p>Sähkönsiirtolinjojen kohdalta linnust selvitys näyttää olevan liian ylimalkainen. Mitään tarkempaa tietoa, miten linnust selvitys on tehty, ei ole kerrottu. Linnustoa on seurattu kasvillisuuden ja liito-oravan kartoituksen yhteydessä. Linnuston selvittäminen sähkönsiirtolinjoilla tulee tehdä laaja-alaisemmin muun muassa havainnoimalla, onko linjojen tuntumassa esimerkiksi petolintujen reviireitä. Ilmajohdot saattavat aiheuttaa törmäysvaaraa petolinnuille ja muillekin lintulajeille. Sähkönsiirtolinjat pirstouttavat maastoa myös lisää tuulivoimaloiden ja uusien teiden rakentamisen ohessa. Sähkönsiirto tulee maakaapeloida hättävien vaikutusten minimoiseksi.</p> <p>Kun verrataan sähkönsiirtolinjojen vaihtoehtoja, niin B -vaihtoehto tuntuu linnuston kannalta paremmalta. Lisäksi A-vaihtoehto kulkisi Vatulanharjun Natura-alueen kautta.</p> <p>YVA-selostuksessa arvioidaan tuulivoimahankkeen merkitsevän linnustolle vain vähäistä kielteistä vaikutusta. Tähän arvioon ei voi yhtyä. Hankealueella on Etelä-Suomen oloissa vahva metsokanta. Hankealueella ja sen lähituntumassa pitää reviiriä useita petolintulajeja. Tuulivoimahanke vaikuttaa useaan sääksireviiriin. Lisäksi aivan alueen lähituntumassa on Pirkanmaan yksi parhaimmista kehrääjäpaikoista.</p> <p>Kysymyksessä on melko massiivinen hanke. Hanke sijoittuu osaltaan Natura-alueelle (Vatulanharju-Ulvaanharju FI 0309001, Sac, 1 089 ha) ja sen välittömään läheisyyteen. Edelleen hankealueen lähituntumassa on Vatulanharjun valtakunnallisesti arvokas Pirkanmaan harjumaisema. Hankealueen vieressä on lisäksi Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen</p> | <p>Sähkönsiirron järjestämiseen ja reunaehtoihin vaikuttavat useat eri osatekijät. Ilmajohdosten ohella myös maakaapeloinnista aiheutuu vaikutuksia ja hankkeessa valittavaksi toteutusvaihtoehdoksi on otettava huomioon useita eri seikkoja.</p> <p>Kaavaehdotusvaiheessa YVA-menettelyn ja kaavaluonnoksen aikainen ulkoisen sähkönsiirron vaihtoehto B on jätetty mm. kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta pois.</p> <p>Natura-alue on huomioitu kaavassa ja sille on osoitettu SL-merkintä. Tuulivoimalat on sijoitettu riittävän kauas Natura-alueesta.</p> <p>Kaavan tuulivoimaloiden sijoittamisessa ja vaikutusten arvioinnissa on huomioitu VAMA-alue ja maisemavaikutukset. VAMA-alueelle ei sijoitu voimaloita. Voimaloiden etäisyyttä on</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>määrittelemä maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI-alue).Tämäntyyppinen hankealue synnyttää kysymyksiä alueen soveltumiselle tuulivoimarakentamiselle. Natura-alueet esimerkiksi tulee jättää lähtökohtaisesti rauhaan tuulivoimarakentamiselta ja muulta rakentamiselta. Hankealue sijoittuu Hämeenkaan suoluontovyöhykkeelle, joka on Pirkanmaan suoluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas suoharjumaishan vyöhyke.</p> <p>Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kannan mukaan VE1 vaihtoehtoa ei voi toteuttaa, koska se aiheuttaisi linnustolle liian suuria haittavaikutuksia. VE2 on myös hyvin vaikeasti sovitettavissa hankealueelle siten, että muun muassa metson suojelu voitaisiin ottaa riittävästi huomioon. Linnustaselvityksissä on sellaisia puutteita, jotka vaikeuttavat arvioinnin tekoa. Näin ollen varovaisuusperiaatetta on noudatettava. Suojelun tarvetta ei pidä tarkastella liian suppeasti vain tuulivoimaloiden lähituntumassa. Harukselliset tuulivoimalat lisäävät riskiä lintujen törmäyksille. Myös lentoestevalojen aiheuttamaa riskiä linnuille on vähennettävä erilaisin arviointiselostuksessakin mainituin keinoin.</p> <p>Jos tuulivoimaloiden pystyttämiseen päädytään, jäliseuranta on järjestettävä tehokkaasti. Linnustolle koituvien vaarojen tai uhkien ilmetessä on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin.</p> <p>Ellei tuulivoimaloiden määrää vähentämällä pystytä turvaamaan hankealueen ja sen lähistön pesimälinnustoa, hanketta ei pidä toteuttaa. Samoin tuulivoimaloiden paikat on tarkistettava siten, että linnuston suojelu toteutuu tehokkaasti.</p> | <p>kasvatettu VAMA-alueeseen ja kokonaiskorkeutta pienennetty 50 metriä.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden</p> |
| <p><b>4) Osallinen 4, Lahdenpohjan kylätoimikunta, 17.4.2024</b></p> <p>Lahdenpohjan kylätoimikunnan alueella on kolme kylää, Kurkela, Haapimaa ja Vatsiainen. Kyliemme vetoivoimaisuus on suuri ja alueemme kuuluvat pääosin maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemakaava-alueeseen. Kylämme on ollut tähän asti haluttua asuinseutua ja mökkeily aluetta. Kylätoimikuntamme on virkeä, ja halu</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>pitää kylämme elinvoimasena on suuri. Järjestämmekin kylätoimikunnan toimesta vuosittain useita tapahtumia ja kokoamme kyläläisiä yhteen. Kylätoimikunnan alueeseemme kuuluu myös valtakunnallisesti arvokas Ulvaanharjun alue.</p> <p>Tämä Konikallion hanke jakaa alueen asukkaiden mielipiteitä. Toisille hankkeen negatiiviset vaikutukset ovat suuria, maisema-arvojen menettämistä. Hankkeella on suora vaikutus asumisviihtyvyyteen meidän kylien alueella ja osalla hankkeen toteutuminen vaikeuttaa liiketoiminnan harjoittamista. Toiset alueen asukkaista taas kannattavat hanketta, ja pieni osa asukkaista on hyötymässä hankkeesta taloudellisesti kautta. Erityisesti hankkeen negatiiviset vaikutukset ovat puhuttaneet laajasti ihmisiä, ja on myös kerrottu muuttoaikeista muualle, mikäli hanke toteutuu. Kauniiden maisemien ohella kyliemme vetovoimaisuus perustuu lähiluontoon, mikä koetaan alueella erittäin merkityksellisenä. Alueella toimii Lahdenpohjan metsästäjät niminen aktiivinen metsästysseura ja läheisten harjujen, Ulvaan- ja Vatulan harjun, maastot koetaan erittäin merkityksellisiksi luonnossa liikkumisen ja virkistyskäytön osalta. Koskemattoman luonnon läheisyys on monelle kyläläiselle tärkeä asia. Huolta asukkaiden kesken on aiheuttanut myös hankkeen mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Monelle kyliemme asukkaalle talousvesi tulee suoraan pienistä luonnontilaisista lähteistä, joiden arvo asukkaille on suuri. Tiedotus hankkeesta ei ole tavoittanut kaikkia asukkaita hyvin, erityisesti kesäasukkaat ovat kertoneet jääneensä tiedotuksen ulkopuolelle. Myöskään YVA-prosessi ja kaavoitus eivät ole monelle tuttuja prosesseja.</p> <p>Me kylätoimikuntana kannamme erityisesti huolta asukkaista ja heidän tahdostaan tehdä yhteistyötä ja halusta toimia yhdessä jatkossa. Kylätoimikuntamme toiminta perustuu alueella hyvään yhteishenkeen, ja olemme huolissamme hankkeen vaikutuksista yhteistoiminnan ja asukasviihtyvyyden suhteen. Konikallion tuulivoimahanke vaikuttaa suoraan kylämme elinvoimaisuuteen, ja siihen kuinka meillä kylätoimikuntana on kykyä järjestää jatkossa tapahtumia, niin että tapahtumien ja</p> | <p>Uudet tuulivoimahankkeet herättävät muiden teollisen kokoluokan hankkeiden tapaan paljon kysymyksiä ja erisuuntaisia näkemyksiä suhtautumisessa niiden hyväksyttävyyteen. Viime vuosina tuulivoimahankkeita kehittäessä on usein havaittu, että suhtautuminen tuulivoimaa kohtaan on epäilevämpää ja kriittisempää alueilla, joilla tuulivoimaloita ei aiemmin ole ollut toiminnassa. Lisäksi muualla Suomessa tehdyssä seurantakyselyssä havaittiin, että kunnassa, jossa tuulivoimaloita oli jo rakennettu ja toiminnassa suhtautuminen oli myönteisempää kuin niissä kunnissa, joissa tuulivoimahankkeita vasta oli suunnitteilla.</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle. Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Kuulutukset ja hankkeesta tiedottaminen on tehty kunnissa käytössä olevien tiedottamiskäytäntöjen mukaisesti. Hankkeesta on kuntien verkkosivujen lisäksi ollut ajankohtaista tietoa tarjolla hankekehittäjän verkkosivuilla. Kirjeitse</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>tilaisuuksien hyvä yhteishenki säilyy. Näemme kylätoimikunnan merkityksen kylien elinvoimaisuuteen suurena ja merkityksellisenä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>tiedottamista on tehty kaavoitukselle tyypillisesti erityisesti suunnittelualueen maanomistajille.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>5) Vatulan Metsäveikot ry, kaksi allekirjoittajaa 28.3.2024</b></p> <p>Vatulan Metsäveikot ry on johtokunnan ja seuran kevätkokouksissa 28.3.2024 käsitellyt Konikallion tuulivoimahankkeen kaavaehdotusta ja lausuu sen johdosta seuraavaa.</p> <p>Tuulivoimahankkeen kaavaehdotusta varten on tehty laajoja selvityksiä. Hyvä niin, sillä hankkeella on todella suuria vaikutuksia paitsi energia- ja aluetalouteen myös paikallisyhteisöihin, maisemaan ja luontoympäristöön.</p> <p>Kestävää kehitystä kuvataan kansainvälisesti hyväksytyllä viitekehyksellä. Sen elementtejä ovat taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. Kaavaluonnoksessa näitä näkökulmia on tuotu esille osin hyvin perusteellisesti, mutta toisaalta varsin vajavaisesti etenkin hankkeen sosiaalisia vaikutuksia.</p> <p>Vatulan Metsäveikot ry on Ikaalisten vanhin metsästysseura, joka täyttää tänä vuonna 70 vuotta. Seura on ollut kyläläisille hyvin merkittävä virkistys- ja sosiaalisen kanssakäymisen muoto. Seuran metsästysalueesta on kaksi kolmasosaa hankealueella. Konikallion tuulivoimalat tulevat hävittämään metsästysseuran alueelta yhtenäiset metsäalueet, jolloin riistan elinvoimaisena pitämisen edellytykset tulevat heikkenemään merkittävästi, joiden riistalajien osalta mahdollisesti kokonaan. Alueen metso- ja teerikanta on suhteellisen vahva. Alue on myös hirvien talvehtimisaluetta. Linnut ja suurriista saattavat kaikota alueelta 500 metrin päähän, paikoin jopa viiden kilometrin päähän. Suomessa ei ole vielä tehty tutkimuksia tuulivoimaloiden vaikutuksista riistakantoihin, mutta perustelemme huoltamme mm. Ruotsissa tehtyihin tutkimuksiin (Metsästäjälehti 1/2023).</p> <p>YVA-selvityksessä on selvitetty puutteellisesti kestävä kehityksen sosiaalista ulottuvuutta, johon mm. metsästys kuuluu. Tuulivoimaloiden</p> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Vaikutukset on selvitetty osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Hankkeessa on mm. laadittu asukaskysely sekä elinkeinoelämäselvitys. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>rakentamisesta koituu todella merkittävä haitta metsästyksen ja luonnossa liikkumiseen. Alueella on suojelullisesti arvokkaita metsälajeja ja biotooppeja mm. petolintujen pesimä- ja metson soidinalueita löytyy useita. Niitä ei saa missään tapauksessa tuhota. Vatulan Metsäveikoilta on hankkeen valmistelun aikana kysytty linnuston pesintä- ja soidinalueita ja nämä aineistot on toimitettu &lt;konsultin edustajalle&gt; 23.1.2023. Alueella on tuoreita havaintoja myös metsäpeurasta, joka on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä laji. Vasomispaikkojen ja tuulimylyjen välillä tulee ministeriön mukaan olla vähintään 5 kilometriä etäisyyttä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>6) Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys ry, kaksi allekirjoittajaa, 22.4.2024</b></p> <p>Nyt esillä olevassa kaavaluonnoksessa tarkastellaan hankkeen toteuttamista täysimittaisena eli 15 voimalan rakentamista. YVA-prosessin perusteltua päätelmää ei ole vielä käytettävissä. Pidämme sitä puutteena, sillä yhteysviranomaisen näkemys olisi hyödyllistä ottaa huomioon jo kaavan luonnosvaiheessa. Ongelmana on myös, että mahdollista voimajohtolinjausta ei käsitellä tässä kaavassa.</p> <p>Yleisesti korostamme, että näin suuren teollisen hankkeen suunnittelun tulee perustua ajankohtaisimpaan tietoon ja ympäristölainsäädännöstä tunnetun varovaisuusperiaatteen noudattamiseen. Tuulivoimahankkeissa tulee myös pyrkiä ei luonnon nettohävikkiä -periaatteen toteutumiseen<sup>1</sup> eli hankkeilla ei tulisi aiheuttaa monimuotoisuuden vähenemistä tai ekosysteemipalveluiden heikkenemistä.</p> <p><sup>1</sup>Euroopan komissio linjasi vuonna 2011, että ei luonnon nettohävikkiä -periaate on osa EU:n biodiversiteettistrategiaa 2020 (toimenpide 7b) ja vuonna 2019 julkaistiin ohjeistus aiheesta (kts. Euroopan komissio 2019).</p> <p><b>Tiivistelmä lausunnosta:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Osayleiskaava ei huomioi riittävästi tuulivoimarakentamista koskevia</li> </ul> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>sisältövaatimuksia (MRL 77 b §), joiden mukaan <b>hankkeen tulee sopeutua maisemaan ja ympäristöön</b>. Tuulivoimahanke sijoittuu <b>valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen</b> Pirkanmaan harjut (Vatulanharju-Ulvaanharju) välittömään läheisyyteen. Hanke muuttaisi merkittävästi myös Kelminselän <b>maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa</b>.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Osayleiskaava ei huomioi riittävästi hankkeen <b>ekologista kestävyyttä</b> (MRL 39 §). Tuulivoima-alueen toteutuminen vaikuttaisi negatiivisesti luonnon monimuotoisuuteen ja ekologisiin käytäviin.</li> <li>- Osayleiskaava <b>ei huomioi riittäväällä tasolla valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita</b>.</li> <li>- Vatulanharju-Ulvaanharju on valtakunnallisen <b>harjajensuojeluohjelman kohde</b>, ja hanke muuttaisi sen luonnontilaa ja maisemakuva olennaisesti.</li> <li>- Konikallion hankealueen välittömässä läheisyydessä ja osittain alueen sisällä sijaitsee <b>tärkeä pohjavesialue</b>. Pohjavettä koskee ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 § mukainen pilaamiskielto. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida yksiselitteisesti sulkea pois.</li> <li>- Konikallion tuulivoimahanke sijoittuu Vatulanharju-Ulvaanharjun <b>Natura-alueen</b> lounaispuolelle ja osittain varsinaiselle Natura-alueelle.</li> <li>- Vatulanharju-Ulvaanharju Natura-alue liittyy osaksi Hämeen kangasta ja Natura 2000 -verkostoa, ja <b>hankkeen toteutuminen vaarantaisi arvokkaan ekologisen kokonaisuuden</b>.</li> <li>- <b>Karttaesityksissä on havaittu puutteita</b>, mikä hankaloittaa vaikutusten arviointia Natura-alueelle.</li> <li>- Luke julkaisi 2023 koostejulkaisun (Tolvanen ym.), joka osoittaa, että monet linnut ja nisäkkäät väistävät tuulivoimaloita. Tämä voi vaikuttaa erityisesti harvinaisten ja uhanalaisten lajien esiintymiseen alueella.</li> </ul> <p><b>Vaikutukset</b> Natura-alueen</p> | <p>palautteessa esitetyt seikat. Edellä mainittuja seikkoja on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 9. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>suojeluperusteissa mainittuihin <b>kehrääjään ja kangaskiuruun tulee arvioida uuden tutkimustuloksen perusteella.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Luontovaikutusten arviointi ei ole ollut riittävää</b>, erityisesti linnuston osalta. Suurpetojen sekä hirvieläinten määrä on selvitetty puutteellisesti.</li> <li>- Konikallion hankealueen länsipuolella sijaitsevat soidensuojelun täydennysesityksen suokohteet ovat paikallisesti <b>poikkeuksellisen arvokkaita ja erämaisia suokokonaisuuksia</b>, jotka on nostettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi uudessa Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa.</li> <li>- Hankealueen keskiosaan painottuva <b>rakentaminen uhkaa tuhota uhanalaisten lajien elinympäristöjä.</b></li> <li>- Asukkaiden ja yritysten <b>osallistaminen on ollut puutteellista</b>, eikä tiedottaminen ja vuorovaikutteinen suunnittelu ole toteutunut riittävällä tasolla.</li> </ul> <p><b>Yleiskaavan sisältövaatimusten täyttyminen</b></p> <p>Konikallion tuulivoimakaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain MRL:n 77 a §:n mukaisina kaavoina siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.</p> <p>Osayleiskaavaa laadittaessa ei ole huomioitu riittävän hyvin tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisiä sisältövaatimuksia (MRL 77b §), joiden mukaan <b>suunnitellun tuulivoimarakentamisen tulee sopeutua maisemaan ja ympäristöön.</b> Toteutuessaan tuulivoimahanke sijoittuisi valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen Pirkanmaan harjut (Vatulanharju-Ulvaanharju) välittömään läheisyyteen sekä muuttaisi merkittävästi myös Kelminselän kulttuurimaisemaa.</p> <p>Tuulivoimaloiden ei voida katsoa sopeutuvan harjumaisemiin tai arvokkaaseen viljely- ja järvimaisemaan, joka on arvokas nimenomaan hyvin säilyneenä maaseudun kulttuurimaisemana.</p> | <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.</p> <p>Osayleiskaava täyttää yleiskaavalle alueidenkäyttölaissa määritellyt sisältövaatimukset.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Yleiskaavan sisältövaatimusten (MRL 39 §) osalta ei ole huomioitu riittävästi hankkeen <b>ekologista kestävyyttä</b>, sillä toteutuessaan tuulivoima-alue vaikuttaisi negatiivisesti luonnon monimuotoisuuteen ja heikentäisi tärkeitä ekologisia käytäviä<sup>2</sup>. Pirkanmaan liiton (2014, 23) mukaan Ikaalisissa maakuntarajan ylittävä Hämeen kangas-Jylli ja Vatulanharju-Ulvaanharju muodostavat keskeisen geologisesti arvokkaan harjukokonaisuuden, joka on merkittävä ekologinen yhteys lounaisella viljelyseudulla. Luonnonvarakeskuksen koostejulkaisun mukaan monet linnut ja nisäkäsrhyhmät väistävät tuulivoimaa (Tolvanen ym. 2023). Näin ollen Konikallion tuulivoimarakentaminen heikentäisi laajemmin Pirkanmaan ja Satakunnan välistä viheryhteyttä.</p> <p>Tämän lisäksi osayleiskaavaa laadittaessa on otettu puutteellisesti huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys (MRL 39.2 §). Konikallion tuulivoima-alue heikentää Vatulanharjun suositun virkistysympäristön laatua.</p> <p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yhtenä tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa (Ympäristöministeriö 2023a). Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea muun muassa asioita, joilla on merkittävä vaikutus <b>kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön</b> (MRL 22 §). Suomalaisen kulttuuriympäristön kokonaisuus perustuu viranomaisten laatimiin valtakunnallisiin inventointeihin, jotka koskevat muun muassa valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (Valtioneuvosto 2021). Konikallion hankkeen välittömästä läheisyydestä löytyy sekä valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita että valtakunnallisesti arvokasta rakennusperintöä. Valtioneuvoston päätöksessä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (2017) todetaan, että “[a]lueidenkäytössä on tarpeen tunnistaa nämä alueet ja ottaa huomioon siten, että niiden arvot turvataan”. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet</p> | <p>Hankkeesta ei ole arvioitu aiheutuvan erityisiä haitallisia vaikutuksia ekologiselle kestävyydelle.</p> <p>Toimintavaiheessa tuulivoimahankealueelle pääsyä ei estetä, eikä siten estetä alueen tai sen lähiympäristön virkistyskäyttöä tai jokaisenoikeuteen perustuvaa alueen käyttöä.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa ja kuntien kaavoituksessa (Ympäristöministeriö 2023a).

Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavan kaavaluonnoksen selostuksessa todetaan, että “[v]aikutukset valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja luontoarvoihin on arvioitu ja huomioitu suunnittelussa” ja “[h]ankkeen toteuttamisella ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta alueen arvotetulle kulttuuriympäristölle tai rakennusperinnölle”. Näkemyksemme mukaan vaikutuksia arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja luontoarvoihin ei ole huomioitu riittävästi. Hankkeella olisi merkittävästi heikentävää vaikutusta näihin arvoihin.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (2017) mukaan “[l]uonnon monimuotoisuuden edistämisen ja sitä koskevien kansainvälisten velvoitteiden kannalta on tärkeää, että luonnonarvot ja niiden kannalta tärkeät alueet ja ekologiset yhteydet otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelussa eikä niitä pirstota tarpeettomasti muulla alueidenkäytöllä”.

Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavan luonnoksen kaavaselostuksessa todetaan, että “[k]aavassa osoitetut muuttuvan maankäytön toiminnot on sijoitettu siten, etteivät ne vaaranna arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä” ja että “[a]luekokonaisuuden pirstoutumista pyritään välttämään hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan alueella olevia metsäautoteitä ja sijoittamalla maakaapelit huoltoteiden yhteyteen”. Näkemyksemme mukaan hanke rikkoisi tärkeitä ekologisia yhteyksiä eivätkä esitetyt toimenpiteet ole riittäviä takaamaan pirstoutumisen estämistä.

Lisäksi valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (2017) on todettu, että “alueidenkäytössä on tarpeen kiinnittää huomiota laadultaan ja tavoitettavuudeltaan hyvien virkistysalueiden riittävyyteen ja virkistysyhteyksien jatkuvuuteen”.

Konikallion tuulivoimahankkeen osayleiskaavan kaavaluonnoksen selostuksessa todetaan, että

Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>“[h]ankkeen suunnittelussa on huomioitu virkistyskäyttöön soveltuvat alueet ja viheralueverkosto”. Mielestämme hanke vaikuttaisi negatiivisesti alueen laatuun virkistyskäyttökohteena, sillä se muuttaisi alueen viheralueverkostoa ja äänimaisemaa huomattavalla tavalla.</p> <p>Kaavan laatijan tulee selvittää yksityiskohtaisemmin, miten kaava edistää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, ja perustella, miksi valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja, ekologisten yhteyksien säilymistä ja virkistysalueiden laatua ei turvata. Kaavan laatijan on perusteltava paremmin poikkeamat ja osoitettava, millä perusteella tehdyt ratkaisut ovat sopusoinnussa alueen erityispiirteiden kanssa.</p> <p><b>Kaavakartan tarjoama informaatio ja voimaloiden sijoituspaikat</b></p> <p>Kaavakartta tarjoaa paljon informaatiota, mutta on vaikeasti tulkittava. Keltainen pohjaväri peittää alleen kartan pohjamerkinnot. Voimalapaikkojen sijoittumista olisi helpompi tarkastella, jos jokainen paikka olisi esitetty erikseen riittävän suurimittakaavaisella kartalla. Myös viereisen Natura-alueen rajausta olisi hyvä ollut esittää kartalla, vaikka se varsinaisesti kaavakartan informaatioon ei kuuluisikaan.</p> <p>Ikaalisten puoleiselle kaava-alueelle on tarkoitus sijoittaa kahdeksan voimalaa ja niiden tarvitsema infrarakentaminen. Tämä johtaa siihen, että voimat tulevat huomattavan lähelle asutusta. Lähin vakituisesti asuttu rakennus sijaitsee vain 1,5 kilometrin päässä voimalapaikasta. Samaa etäisyyttä on käytetty yleisesti minimietäisyytenä pienempien voimaloiden tapauksessa. Ylen 29.1.2023 julkaiseman uutisen mukaan monet kunnat ovat säättäneet suosituksen tuulivoimarakentamiselle. Konikallion suurten voimaloiden kohdalla etäisyyttä asutukseen tulee</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle.</p> <p>Kaavakartan esitystapaa on tarkennettu kaavaehdotukseen tultaessa. Kaavakartalla on esitetty tuulivoimaosayleiskaavoille tyypilliseen tapaan siihen kuuluvat merkinnät ja määräykset.</p> <p>Etäisyys asutukseen perustuu Pirkanmaan voimassa olevissa maakuntakaavoissa</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kasvattaa. YVA-selostuksen (s. 102) mukaan lähimpien Varpeen talojen lisäksi Vatulan tiiviisti rakennettu, historiallinen kyläyhteisö jää lähes kokonaan 1 km:n ja 2 km:n etäisyyskehien sisälle, jolloin lähimpiin voimaloihin on matkaa noin 2 – 2,5 kilometriä.</p> <p>Toinen ongelma on rakenteiden (ml. maa-ainesten ottoalue ja sähköasema) keskittyminen hankealueen keskiosaan Ryssänlevo–Siloisetkalliot -alueen ympäristöön. Alueen ytimessä on luonnontilainen puro, joka on tunnistettu metsälakikohteeksi. Sen ympärillä on kohderajausta laajemmin monimuotoista metsää; metsälaki edellyttää kohteilta pienialaisuutta, jolloin koko puronvarrtta ja sen lähiympäristöä ei ole huomioitu lakikohteena. Tälle alueelle keskittyvät harvinaisten ja uhanalaisten lajien havainnot (vrt. luontoselvitys s. 28). Pesimälinnustoon kuuluvat muun muassa vaarantunut varpuspöllö (VU), pikkusieppo, erittäin uhanalainen hömötiainen (EN) ja vaarantunut töyhtötiainen (VU). Rakentaminen todennäköisesti tuhoaa vaateliiden lajien elinympäristön.</p> <p>Lähin voimala sijoittuisi vain noin kilometrin päähän tiedetystä sääksenpesästä. Sääksi, varpuspöllö ja hankealueella esiintyvät kanalinnut kuuluvat kaikki lintudirektiivin liitteen 1 lajeihin, joiden elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin.</p> <p>Rakentamisen mahdollisesti toteutuessa voimalapaikkoja on syytä vähentää ja niiden sijoittumista muuttaa, jotta vaikutukset asutukseen ja luonnon arvokohteisiin pienenisivät.</p> <p>Kaavaselostuksessa ei kuvata tarkemmin teiden rakentamista. Tiestön kunnostaminen ja rakentaminen yhdessä voimalarakentamisen ja voimajohdon sijoittamisen kanssa vähentävät metsäpinta-alaa ja aiheuttavat metsien pirstoutumista. Pirstoutuminen tulee ymmärtää myös ekologisena ilmiönä: elinympäristön laatu heikkenee, kun suurempi metsäalue jakaantuu erillisiksi laikuiksi ja reunavaikutus kasvaa.</p> | <p>osoitetun tuulivoimatuotannolle soveltuvan alueen ohella melu- ja väkemmaallinnuksiin kuten Suomessa on yleisesti tapana.</p> <p>Tuulivoimaloiden ja teiden sijoittelu on suunniteltu niin, ettei lähtöaineistojen tai alueelle tehdyn kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen mukaan huomionarvoisia lajistoja tai luontotyyppijä häviä tai pirstaloitu. Rakennustöiden aiheuttamien vaikutusten ei arvioida heikentävän hankealuetta lähimpien vesistöjen ekologista tai kemiallista tilaa tai vaarantavan vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista.</p> <p>Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Illevaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääksen pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

*Lausunnon jälkimmäinen osa on pääosin samaa aineistoa, jonka olemme toimittaneet Pirkanmaan ELY-keskukselle mielipiteessämme Konikallion tuulivoimahankeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Korostamme, että YVA-arviointi tulee ottaa täysimääräisesti huomioon kaavoituksessa.*

#### **Hankealueen sijainti arvokkaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun vieressä**

Konikallion hankealue sijoittuu nykyisessä Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 (hyväksytty 27.3.2017, lainvoimainen 24.4.2019) merkitylle kaksiosaiselle tuulivoimarakentamiseen ehdotetulle alueelle. Alue on maakuntakaavan taustaselvitysten mukaan yhtenäinen asumaton alue, jonne tuulivoimaa on mahdollista rakentaa. Alue sijoittuu kuitenkin arvokkaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun läheisyyteen, mikä asettaa suuria haasteita teollisen mittaluokan voimala-alueen toteuttamiselle. Pirkanmaan liitossa on myös valmisteilla Energia- ja elonkirjo -vaihemaakuntakaava, joka päivittää voimassa olevaa kaavaa energiahuollon ja luonnon monimuotoisuuden osalta.

Vatulanharju-Ulvaanharju on **valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman (HSO)** (Ympäristöministeriö 1984) kohde. Kohteiden suojelun ensisijaisena tavoitteena on, että ”niiden luonteenomaiset geologiset, geomorfologiset ja maisemalliset piirteet eivät saa sanottavasti muuttua”. Kuvauksessa todetaan myös, että ”ohjelmassa olevien muodostumatyyppien luonnontilaa ja maisemakuvaa peruuttamattomasti ja olennaisesti heikentävät toimet tulisi yleensä estää.”

Luonnonsuojelulain (9/2023) 16 § mukaan ”valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella ei saa suorittaa sellaista toimenpidettä, joka vaarantaa suojelun tarkoituksen”. Näkemyksemme mukaan Konikallion hanke muuttaisi toteutuessaan Vatulanharjun-Ulvaanharjun luonnontilaa sekä maisemakuvaa olennaisesti eikä kohde enää vastaisi harjijensuojeluohjelman tavoitteita.

Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”

Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv-alueajasta maakuntakaavan tarkkuus huomioiden.

Hankkeen rakentamistoimet ja suunnitellut muuttuvan maankäytön toiminnot eivät sijoitu harjialueelle.

Vatulanharjun arvo on todistettu myös Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä, joka koski soranottoa harjun länsiosasta HSO:n ja Naturan ulkopuoliselta alueelta (KHO Muu päätös 3456/2016).

Vatulaharju-Ulvaanharju voidaan lukea osaksi Hämeen kangasta, joka jatkuu Ikaalisten kautta Jämijärvelle ja edelleen Kankaanpäähän. Poikkeuksellisten arvojensa vuoksi Hämeen kangas on valittu mukaan EU:n **Natura 2000 -verkostoon** kahtena erillisenä alueena: varsinainen Hämeen kangas pääosin Jämijärven puolella (FI0200024) sekä Vatulanharju-Ulvaanharju Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä (FI030901).

Vatulanharju-Ulvaanharjua (SAC) luonnehditaan Natura-tietolomakkeessa seuraavasti: valtakunnallisesti arvokas harju; geologisesti erittäin merkittävä, biologisesti merkittävä. Geologisena kohteena Natura-alue on suojeltu pääosin maa-aineslain perusteella. Alueella on kuitenkin kolme erillistä kohdetta, joiden suojelu perustuu luonnonsuojelulakiin ja jotka tulee perustaa lakisääteiksi luonnonsuojelualueiksi. Voimassa olevassa maakuntakaavassa kohteet on merkitty S-kaavamerkinnällä. Näitä ovat Vatulanharjun vedenkoskematon lakiosa ja valtakunnallisesti edustava paahderinne, Ulvaanharjun lakiosa sekä suoalue Teerinevan reunassa Hämeenkyrön puolella. Näistä vain suoalue on perustettu viralliseksi luonnonsuojelualueeksi. On epäselvää, miksi Pirkanmaan Ely-keskus ei ole saattanut loppuun asti Natura-toteutusta, vaikka se on lakisääteinen tehtävä.

Harjualueella on myös merkintä Ma, joka viittaa valtakunnallisesti arvokkaaksi esitettyyn maisema-alueeseen. Vatulanharju-Ulvaanharju sai tämän tunnuksen osana Pirkanmaan harjumaisemat -kohdetta valtioneuvoston päätöksellä 18.11.2021. Päätös pohjaa **valtakunnallisten maisema-alueiden** inventointiin, joka korvaa valtioneuvoston 5.1.1995 periaatepäätöksen mukaisen aiemman inventoinnin. Alueen maisemallista ja kulttuurillista erikoislaatua lisää myös Kelminselän rantakylien alueen kaavamerkintä Mam, joka osoittaa **maakunnallisesti arvokkaat**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>maisema-alueet.</b> Kelminselän kulttuurimaisema edustaa Keski-Hämeen loivasti kumpuilevaa ja jo varhaishistoriallisesti arvokasta viljely- ja järvimaisemaa (Pirkanmaan liitto 2013).</p> <p>Vatulanharju on tärkeä <b>1E-luokan pohjavesialue</b> (0214351, 1E). Harjun pohjavesialueen merkintä on huomattavasti laajempi kuin Natura-alue ja ulottuu myös harjun eteläpuolelle lähelle tuulivoiman hankealuetta ja osittain sen päälle. Pohjavesialuetta koskee erityismääräys em23, joka liittyy Natura-alueen arvoihin.</p> <p>Vatulanharju ja sen ympäristö on suosittua <b>virkestysaluetta ja ulkoilumaastoa</b>. Tämä on huomioitu mv-karttamerkinnällä, jolla osoitetaan maakunnallisesti merkittävät matkailuelinkeinojen, kulttuuri-, luonto- ja maisemamatkailun sekä ulkoilun ja virkistyskäytön kehittämisalueet. Ulkoilureiteistä kaavaan on merkitty Pirkan ura. Tässä yhteydessä on syytä huomioida, että Pirkanmaalla on käynnistymässä <b>Pirkan taival</b> -retkeilyreitistön kehittämishanke (Ekokumppanit 2024). Reitistö kulkee myös Ikaalisten kautta, ja siihen tulisi näkemyksemme mukaan yhdistää Vatulanharjun-Ulvaanharjun sekä Hämeenkaan ja Jämin valmiit ulkoilureitistöt.</p> <p>Uudessa Energia ja elonkirjo - vaihemaakuntakaavassa Konikallion hankealueen länsipuolelle on lisätty <b>luonnon monimuotoisuuden ydinalue</b>, joka kattaa soidensuojelun täydennysesityksen kohdealueiden ympäristön. Tämä korostaa arvokkaan suoluonnon ja sen lajiston säilyttämistä ja suojelua.</p> <p><b>Edellä esitetyn kaavatilanteen perusteella katsomme, että Konikallion tuulivoimahanke on ristiriidassa 1) alueen luonnonarvojen ja maiseman vaalimisen ja 2) seudun luonto- ja kulttuurimatkailun ja virkistyskäytön kehittämisen kannalta.</b></p> <p><b>Vaikutukset Vatulanharjun-Ulvaanharjun Natura-alueeseen</b></p> <p>Konikallion tuulivoimahankealue sijoittuu Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueen</p> | <p>Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyle tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv-alueajasta maakuntakaavan tarkkuus huomioiden.</p> <p>Hankkeessa on laadittu erillinen Natura-arviointi. Vatulanharju-Ulvaanharjun</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

lounaispuolelle sen välittömään läheisyyteen sekä osittain myös varsinaiselle Natura-alueelle. Natura-aluetta koskee luonnonsuojelulain (9/2023) 34 §:n mukainen heikentämiskielto, minkä vuoksi hankkeessa on tehty luonnonsuojelulain 35 §:n edellyttämä Natura-arviointi.

Arvioinnissa on tarkasteltu hankkeen vaikutuksia suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin, so. Natura-luontotyyppisiin ja lajeihin. Vatulanharju-Ulvaanharjulla suojelun perusteena ovat seuraavat luontotyytit: 7110 keidassuot (30 ha), 7160 Fennoskandian lähteet ja lähdesuot (0,1 ha), 9010 boreaaliset luonnonmetsät (0,1 ha), 9060 harjumuodostelmien metsäiset luontotyytit (1050 ha) ja 91D0 puustoiset suot (1 ha). Lisäksi Natura-tietolomakkeessa mainitaan viisi lajia, jotka eivät kuulu alueen varsinaisiin Natura-suojeluperusteisiin, mutta ovat tärkeitä Natura-alueen eheyden ja laadun arvioinnissa. Näitä ovat kehrääjä (*Caprimulgus europaeus*) ja kangaskiuru (NT) (*Lullula arborea*) sekä kasveista kanervisara (*Carex ericerotum*), nummikeltalieko (*Diphasiastrum x zeilleri*) sekä kangasajuruoho (*Thymus serpyllum*).

Tuulivoiman hankealue sijoittuu hyvin lähelle Natura-alueen reunaa ja osittain myös alueen sisälle. Natura-alueelle kohdistuvien vaikutusten ja yleensä luontovaikutusten arviointia hankaloittavat puutteelliset karttaesitykset. Karttatarkastelussa on vaikea hahmottaa rakentamisen vaikutusta harjun reunan suotyyppisiin. Tekstissä mainitaan Jyrämyllyntien alkupäässä oleva Natura-luontotyyppiä luokiteltu pienialainen keidassuo, mutta kohdetta ei ole tarkennettu kartalla. Jyrämyllyntien leventäminen hankealueen yhdystieksi heikentää kuitenkin mahdollisen suotyypin hydrologiaa. Myös Hämeenkyrön puolella on vaarana, että rakentaminen heikentää Natura-suon vesitaloutta.

Luonnonvarakeskus julkaisi joulukuussa 2023 laajan kansainvälisiin lähteisiin perustuvan katsauksen (Tolvanen ym. 2023), jossa tarkasteltiin tuulivoimaloiden vaikutusta lintujen ja nisäkkäiden elinympäristöihin. Tutkimuksen mukaan monet lajit väistävät tuulivoima-alueita. Tällä voi olla merkitystä erityisesti harvinaisten ja

virallisella Natura-tietolomakkeella on mainittu suojeluperusteena olevien luontotyyppien lisäksi kaksi lintulajia, kangaskiuru ja kehrääjä. Kangaskiurulle ei katsota hankkeesta koituvan negatiivisia vaikutuksia. Kehreäjän osalta lajille voi aiheutua vähäinen negatiivinen vaikutus törmäysriskistä tuulivoimaloihin ja voimajohtoihin. Tuulivoimaloiden tai voimajohtojen rakentamisesta tai voimaloiden toiminnanaikaisesta melusta ei arvioida aiheutuvan Natura-alueella esiintyville linnuille kuin hyvin vähäistä haittaa voimajohtoreittivaihtoehdon A tapauksessa. Haittaa voidaan kuitenkin lieventää ajoittamalla voimajohtojen rakentaminen (johtoaukean hakkuut, perustustyöt, työkoneilla liikkuminen) soidin- ja pesimäkauden ulkopuolelle.

uhanalaisten lajien esiintymiselle alueella.

Varovaisuusperiaatteen mukaisesti tuulivoiman vaikutukset kehrääjään ja kangaskiuruun tulee arvioida uuden tutkimustiedon perusteella.

Vatulanharjun-Ulvaanharjun Natura-alue kytkeytyy lähes saumatta Satakunnan puolella sijaitsevaan Hämeenkaan Natura-alueeseen ja edelleen Pohjankankaan Natura-alueeseen. Harjumatkumoon muodostaa luontaisen ekologisen yhteyden maakuntien välillä. Satakuntaliiton maakuntakaavan valmisteluun liittyvissä luontoselvityksissä Hämeenkanas on tunnistettu yhdeksi luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi. Samoin Hämeenkaan yhteys Vatulanharjulle on tunnistettu tärkeäksi **ylimaakunnalliseksi viheryhteydeksi** (Satakuntaliitto 2021).

Tiedossa on, että Varsinais-Suomen ELY-keskus hakee ympäristöministeriöstä parhaillaan luonnonhoitoon ja -suojeluun liittyvää **Helmi-keskittymäaluetta**<sup>3</sup> Hämeenkaan seudulle. Myös Pirkanmaan Ely-keskus valmistelee vastaavaa hakemusta Vatulanharjun-Ulvaanharjun ympäristöön. Jo aikaisemmin Vatulanharjun edustava paahderinne on ollut mukana useissa luonnonsuojeluhankkeissa (Kittamaa ym. 2009; Tukiä ym. 2015). Parhaillaan Pirkanmaan Ely-keskus valmistelee myös laajempaa luonnonhoitosuunnitelmaa turvaamaan Natura-alueen edustavuutta.

Kun tarkastellaan Hämeenkaan ja Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueita ja ylimaakunnallista viheryhteyttä, niin Konikallion tuulivoima-alue väistämättä rikkoo arvokkaan ekologisen kokonaisuuden. Erityisen ongelmallinen on voimajohtoreitti A, jos se toteutuu ilmajohtona.

<sup>3</sup>*Ympäristöministeriön (2023b) kuvauksen mukaan ”Helmi-keskittymät ovat alueellisesti monimuotoisuuden kannalta tärkeitä seutuja. Näillä alueilla on tunnistettu olevan paljon tarpeita elinympäristöjen ennallistamiseksi niin luonnonsuojelualueilla kuin niiden ulkopuolellakin”.*

**Vatulanharju on tärkeä pohjavesialue**

Vatulanharju-Ulvaanharjun virallisella Natura-tietolomakkeella on mainittu suojeluperusteena olevien luontotyyppien lisäksi kaksi lintulajia, kangaskiuru ja kehrääjä. Kangaskiurulle ei katsota hankkeesta koituvan negatiivisia vaikutuksia. Kehreäjän osalta lajille voi aiheutua vähäinen negatiivinen vaikutus törmäysriskistä tuulivoimaloihin ja voimajohtoihin. Tuulivoimaloiden tai voimajohtojen rakentamisesta tai voimaloiden toiminnanaikaisesta melusta ei arvioida aiheutuvan Natura-alueella esiintyville linnuille kuin hyvin vähäistä haittaa voimajohtoreittivaihtoehdon A tapauksessa. Haittaa voidaan kuitenkin lieventää ajoittamalla voimajohtojen rakentaminen (johtoauekan hakkuut, perustustyöt, työkoneilla liikkuminen) soidin- ja pesimäkauden ulkopuolelle.



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Konikallion hankealueen välittömään läheisyyteen ja osittain alueen sisälle sijoittuu Vatulanharjun (0214351, 1E) tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Pohjavesialueen länsipään poikki kulkee voimajohtoreitin vaihtoehto A. Ikaalisten Vesi Oy:n vedenottamo sijaitsee Vatulanharjun pohjoisosassa. Pohjavettä koskevassa erillisselvityksessä mainitaan myös neljä lähdettä, Vasun, Vatsiaisten, Kurkelan ja Haapimaan lähteet, joiden osalta todetaan, että näiden ”ylivuotovettä käytetään lähinnä kasteluun ja pesuvetenä”. Tämä on virheellinen tieto, sillä ainakin Kurkelan, Haapimaan ja Vatsiaisten alueilla em. lähteet ovat ainoana talousveden lähteenä monille kiinteistöille.</p> <p>Vatulan-Ulvaanharjun Natura-alueen erityispiirteinä ovat arvokkaat lähteiköt, jotka ylläpitävät harvinaista lähdelajistoa. Tähän liittyy myös maakuntakaavan erityismääräys em23. Hosiaiskorven ja Ulvaansuon puoleisilla lähteillä elää kaksi äärimmäisen harvinaista ja uhanalaista lajia. Näistä lähdesirvikäs (<i>Crunoecia irrorata</i>) on erittäin uhanalainen (EN) ja ns. erityisesti suojeltava laji. Pyörörutavesiäinen (<i>Anacaena globulus</i>) on vaarantunut laji (VU). Molemmista on niukasti havaintoja Suomessa, ja ne elävät Ikaalisissa levinneisyysalueensa pohjoisrajalla. On vaarana, että harjun puoleisten voimalapaikkojen perustustyöt vaikuttavat pohjaveden liikkeisiin laajemmalla alueella ja voivat muuttaa myös Vatulanharjun pohjoispuolen lähteikköjen hydrologiaa. Korkein hallinto-oikeus on arvioinut lähdesirvikään ja pyörörutavesiäisen suojelua Hopun lähteestä antamassa päätöksessään (KHO muu päätös 419/2021).</p> <p>Kaavoituksella voidaan varmistaa, että pohjavedelle mahdollisesti riskiä aiheuttavia toimintoja ei sijoiteta pohjavesialueelle tai sen läheisyyteen eikä pohjaveden laatua tai määrää vaaranneta. Konikallion hankkeen osalta pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida yksiselitteisesti sulkea pois. Pohjavettä koskevassa erillisselvityksessä todettiin, että “[t]uulivoimaloissa on keruualtaat, joilla estetään kemikaalien pääsy ympäristöön mahdollisen, mutta epätodennäköisen vuodon sattuessa”. Öljyjen tai jäähdytysnesteiden valuminen</p> | <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Voimalapaikkojen siirtojen myötä lähimmistä voimaloista on etäisyyttä pohjavesialueen rajaan (ulkoraja) on noin 530-770 m . Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

ympäristöön on kuitenkin täysin mahdollista myös tuulivoimaloiden kohdalla. Esimerkiksi Yle uutisoi vuoden 2023 elokuussa, että Pyhäjoella roiskui rikkoutuneesta tuulivoimalasta hydraulikkaöljyä luontoon noin 200 metrin säteelle voimalasta (kts. Yle 2023). Konikallion tuulivoimahankealue sijoittuu välittömästi Vatulanharjun pohjavesialueen lounaispuolelle. Lähimmät voimalat sijoittuvat erillisselvityksen mukaan noin 300-500 metrin etäisyydelle pohjavesialueen rajasta. Ottaen huomioon, että Konikallion alueelle suunnitellut voimalat ovat suurempia kuin Pyhäjoen tuulivoimalat, ei suojaetäisyys vaikuta riittävältä.

Pohjavettä koskee ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 § mukainen pilaamiskielto. Pohjaveden osalta tuleekin noudattaa erityistä varovaisuusperiaatetta.

#### **Luontovaikutusten arviointi ei ole riittävää**

Luontoselvitykset on toteutettu ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä vuoden 2021 touko-lokakuun ja vuoden 2022 maaliskokuun aikana. Vuoden 2021 maastoselvityksien jälkeen hankealue ja voimaloiden paikat ovat muuttuneet jonkin verran. Uusien voimalapaikkojen luontoarvoja on tarkasteltu ilmakeu- ja karttatarkasteluna eikä täydentävää maastoselvitystä ole tehty. Mielestämme tämä on varsin puutteellinen lähtökohta asianmukaiselle luontoselvitykselle.

#### **Arvokasta suoluontoa**

Hankealue on talouskäytössä olevaa metsäaluetta, jossa on runsaasti ojitettuja suomaita. Toisaalta alue muodostaa myös yhtenäisen metsäkokonaisuuden, jolla on merkitystä metsälajiston elinympäristönä. Hankealue sijoittuu Hämeenkaan suoluontovyöhykkeelle, joka on Pirkanmaan suoluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas suo-harjumaistemien vyöhyke. Harjun eteläpuolen laajat suoalueet ovat voimakkaasti ojitettuja, mutta vyöhykkeellä on hyvät edellytykset soiden ennallistamiseen (Raatikainen & Haapalehto 2009). Myös yhteysviranomaisen korostaa YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa arvokkaan suoluonnon huomioimista.

näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.

Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

Maastoselvityksissä hankealuetta on tarkasteltu laajemmin, eikä selvityksiä ole kohdistettu ainoastaan sen aikaisille suunnitelluille voimalapaikoille. Maastoselvitysten yhteydessä on pyritty muodostamaan kattava yleiskuva alueesta. Lisäksi alueen kasvillisuudesta on saatu lisätietoa myös muiden hankealueelle kohdistettujen luontoselvitysten yhteydessä.

Välittömästi Konikallion hankealueen länsipuolella sijaitsevat soidensuojelun täydennysesityksen (SSTE) suokohteet Porrasneva, Sunttineva ja Pitkälahti-Jouhineva. Alue on nostettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi uudessa Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa. Kysymyksessä on poikkeuksellisen arvokas ja erämainen suokokonaisuus alueella, jossa luonnontilaisia soita ei ole juuri lainkaan jäljellä. Lisäksi erillinen SSTE-kohde on Teerinevalla Hämeenkyrön puolella, missä se liittyy Natura-alueen keidassuohon.

Saamiemme havaintotietojen mukaan riekkoa esiintyy hankealueen liepeillä Porrasnevan ja Sunttinevan alueilla ja muilla lähisoilla, mahdollisesti myös hankealueen toisella puolella Teerinevalla. Riekko on vaarantunut (VU) laji, jonka eteläisimmät tiedossa olevat esiintymäalueet Pirkanmaalla ovat Häädetkeidas–Alkkia-akselilla Parkanossa. Ikaalisten eteläosassa tehdyt havainnot ovat hyvin merkittäviä, sillä riekko on käytännössä katsoen hävinnyt Etelä-Suomesta. Myös Hämeenkyrössä tehtiin kevättalvella 2024 riekkohavainto, mutta tarkkaa tietoa havaintopaikasta ei ole saatavilla. Riekkohavainnot ilmentävät alueen suoluonnon erityisarvoja. Luontoselvityksessä riekkoa ei ole otettu huomioon.

#### ***Puutteita lintuselvityksissä***

Pidämme linnustovaikutusten selvityksiä yleisesti puutteellisina. Pesimälinnustoselvityksessä laskentakierroksia oli vain kaksi ja havainnointiaamuja kuusi. Yhteysviranomaisen mukaan linnustovaikutusten selvittämisessä ja arvioinnissa on syytä soveltaa Ympäristöministeriön raportissa Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimahankkeissa (Suomen ympäristö 6/2016) mainittuja periaatteita ja menetelmiä. Esimerkiksi pesivän ja lepäilevän linnuston lentoaktiivisuuden havainnointia tulee tehdä pesimä-, kevät- ja syysmuuttokausina vähintään kymmenen päivän ajan siten, että alueelliset ja lajikohtaiset erityispiirteet tulevat huomioituksi.

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyiden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Saatavilla ei ole luontoselvityksen viranomaisliitettä, joten ei ole mahdollista arvioida kuinka hyvin sääksen ja muiden suurten petolintujen esiintyminen on selvitetty. Yleisesti on tiedossa, että Porrasnevalle (sensitiivinen lajitieto) on pesinyt sääksi vuosikymmenien ajan. Sääksi kuuluu EU:n lintudirektiivin liitteen 1 lajeihin, joiden elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin. Sääksisäätiö suosittelee 2 km:n etäisyyttä tuulivoimalan ja sääksen pesän välillä, mikä ei toteudu hankealueella. Luontoselvityksen mukaan alueella on muitakin sääksen pesintöjä, mutta meillä ei ole niistä tietoa.</p> <p>Hanke-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä tiedetään pesivän eri pöllölajeja. Näiden esiintymistä on kuitenkin selvitetty vain kahden päivän ajan 20.–22.3.2022, mikä on mielestämme riittämätön aika selvittämään näin ison hankealueen pöllölajistoa. Suomessa esiintyvät pöllölajit kuuluvat lintudirektiivin liitteen 1 lajeihin. Huuhkaja on erittäin uhanalainen (EN) ja varpuspöllö vaarantunut (VU) ja helmipöllö silmälläpidettävä (NT).</p> <p>Hankealue sivuaa sekä keväällä että syksyllä kurjen päämuuttoreittia. Muita havaittuja muuttavia lajeja olivat hanhet, laulujoutsen, varpus- ja hiirihaukka sekä kalasääksi, joita havaittiin luontoselvityksen mukaan peräti 33 yksilöä. Lisäksi alueelta havaittiin merikotkia ja sinisuohaukkoja sekä tehtiin yksittäiset havainnot myös maakotkasta, arosuohaukasta ja muuttohaukasta. Selvityksen mukaan noin kolmannes kurjista, jopa 40 % hanhista ja 34 % petolinnuista muutti syksyn aikana tuulimyllyjen törmäyskorkeudella. Lukujen perusteella voidaan olettaa, että törmäysvaara suunniteltuihin tuulivoimaloihin on hyvin todennäköistä ja merkityksellistä, vaikka varsinainen törmäysmallinnus ei tähän johtopäätökseen päätyntäkään.</p> <p>Tuulivoima-alueet ja niihin liittyvät johtokäytävät vaikuttavat esimerkiksi lintujen muuttoreitteihin. Luontoselvityksessä voimaloiden ja sähkönsiirtolinjojen yhteisvaikutuksia ei ole tarkasteltu. Myös YVA-selostuksessa jätettiin huomioimatta Satakunnan puolelle rannikko-Suomeen rakennetun tuulivoiman vaikutukset.</p> | <p>Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Ilvevaaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääksen pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi.</p> <p>Hanke sijaitsee sisämaassa, jossa lintujen kevät- ja syysmuutto on heikkoa verrattuna merenrannikon päämuuttoreitteihin. Sisämaassa muutto kulkee leveänä rintamana, jota tietyt maastopiirteet voivat paikoin tiivistää. Tehdyissä muuttolinnustotarkkailussa todettiin kuitenkin, ettei alueella ole tällaisia selkeitä muuttoja ohjaavia väyliä. Muutontarkkailujen ja olemassa olevien muiden tietojen valossa alueen kautta muuttaa niin keväällä kuin syksyllä sisämaan oloihin kohtalaisia määriä tuulivoimaloiden törmäyksille riskialttiiden lajien yksilöitä. Muuttajamäärät jäävät kuitenkin kaikilla lajeilla huomattavasti pienemmiksi kuin näiden lajien etäämmälle rannikon tuntumaan sijoittuvilla päämuuttoreiteillä.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan rannikolla ja Perämeren pohjukassa olemassa olevien tuulivoimapuistojen alueilla tehtyjen muuttolintuseurantojen (Suorsa 2019) perusteella linnut pyrkivät kiertämään tuulivoimapuistot tai lentämään niiden yli. Pieni osa linnuista muuttaa tuulivoimapuistojen läpi, jolloin ne pääasiassa</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b><i>Vanhan metsän lajistoa hankealueen keskiosassa</i></b></p> <p>Pesimälinnustokartoituksessa alueella tai sen lähistössä havaittiin 61 lintulajia, joista 19 oli suojelullisesti huomionarvoisia. Metson, teeren, pyyn (VU), töyhtötiaisen (VU) ja hömötiaisen (EN) havaitut parimäärät olivat selvityksen mukaan suhteellisen korkeat. Lisäksi havaintoja oli pikkusiepostaa, varpuspölystä (VU) sekä lehto- ja viirupölystä. Nämä lajit ilmentävät vanhan metsän lajistoa, mutta toisaalta esimerkiksi metsoja ja töyhtötiaisia esiintyi melko paljon myös nuorehkoissa talousmetsissä. Monet arvolajien havainnot painottuivat alueen keskiosaan Alaisenniityt–Siloisetkalliot-alueelle, jossa on metsälakikohteita ja laajemmin monimuotoista metsää. Tältä alueelta löytyi myös raidankeuhkojäkäle (Lobaria pulmonaria) (NT). Arvokkaan metsälajiston suojelemisen kannalta ongelmallisia ovat erityisesti voimalapaikat T9 ja T10 sekä myös sähköaseman sijoituspaikka ja maa-aineksen otto.</p> | <p>lentävät suoraviivaisesti voimaloiden välistä. Vuosina 2014–2018 suoritettujen mittavien seurantojen aikana löydettiin 13 tuulivoimapuiston alueelta yhteensä 48 todennäköisesti törmäykseen kuollutta lintua. Koska muuttavat linnut pääosin kiertävät tuulivoimapuistot, puistoista aiheutuva estevaikutus kohdistuu huomattavasti suurempaan osaan muuttavasta linnustosta kuin törmäysvaikutukset. Estevaikutus ei kuitenkaan tavallisesti ole muuttolinnustolle merkittävä, sillä puiston kiertämisen aiheuttama lisämatka ja sitä kautta energiankulutuksen kasvu ovat hyvin vähäisiä suhteessa muuttavan linnun lentämään kokonaismatkaan. Ottaen huomioon, ettei tuulivoimapuistoalue sijaitse tärkeällä muuttoreitillä tai muuton tihentymäkohdassa, mahdollisen estevaikutuksen (tuulivoimapuiston kiertämisen aiheuttama lisämatka) ei arvioida nousevan merkittäväksi minkään lajin osalta. Tuulivoimahankealueella tai sen läheisyydessä ei ole merkittäviä muuttolintujen levähdyspaikkoja siten, että niillä levähtävät linnut joutuisivat tuulivoimapuiston vaikutuspiiriin.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Havainnot vaateliaista metsälajeista kertovat, että laajan alueen sisällä on yleisestä talousmetsähabituksista huolimatta myös varttuneita ja monimuotoisia metsiä. Alueella on myös metson ja teeren soidinpaikkoja. Näiden sijoittumista suhteessa voimalarakentamiseen ei ole mahdollista arvioida, sillä käytössä ei ole viranomaisliitettä.

#### ***Nisäkäshavainnot***

Muista lajeista nostamme esille euroopanmajavan (NT), joka kuuluu luontodirektiivin liitteen 4 a suojeltuihin lajeihin. Hankealueelta on yleisesti ollut tiedossa euroopanmajavan pesä, mutta luontoselvityksessä ei kuitenkaan tehty majavan osalta erillistä kartoitusta, vaan havainto tehtiin sattumalta muiden inventointien yhteydessä. Hirveä tai muita hirvieläimiä ei tarkasteltu luontoselvityksessä erikseen, vaikka alueen tiedetään olevan hirven talvilaidunalue. Tästä ovat todisteena esimerkiksi runsaat syönnökset Jyränmyllyntien varressa olevassa nuoressa mäntytaimikossa talvella 2023-2024.

Suurpetojen ja hirvieläinten määrää olisi voinut selvittää lumijälkilaskennalla, joka oli tehty kuitenkin hyvin puutteellisesti ja vain pieni osa hankealueesta oli käyty läpi. Luontoselvitykset tehtiin vuosina 2021-2022. Sen jälkeen susireviireissä on tapahtunut Luken reviiriseurannan mukaan muutoksia. Siikaisten reviiri on levittäytymässä Kankaanpään-Lavian seudulle ja ilmeisesti Ikaalisten suuntaan. Vatulan-Kilvakkalan-Kurkelan alueella on tehty talven ja kevään 2024 aikana useita susi- tai sudenjälkihavaintoja. Myös ilveksiä tavataan seudulla säännöllisesti.

#### ***Uhanalainen perhonen hankealueella***

Hankealueelta on tehty kesällä 2022 paikallisten perhosharrastajien toimesta havainto keltatäplähiipijästä (*Carterocephalus palameon*). Havainnosta on tehty ilmoitus Suomen perhostutkijainseuran päiväperhosseurantaan. Keltatäplähiipijä (VU) on viimeisimmän tiedon mukaan kadonnut täysin tai lähes täysin Etelä- ja Kaakkois-Suomesta (Pasi Kujala suullinen tieto;

Havainto on tehty aikuisesta perhostesta, jotka liikkuvat pitkiäkin matkoja. Yksittäisen havaintopisteen väistely perhosen suojelemiseksi on näin ollen toimimaton keino. Väite perhosen kyvyttömyydestä levittäytyä uusille alueille ei vastaa uusinta tutkimustietoa.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Laji.fi). Keltatäplähiipijä on pienellä alueella elävä hyvin paikkauskollinen perhonen, joka ei leviä pienen elinalueensa ulkopuolelle, vaikka samantyyppistä elinympäristöä olisi aivan vieressä.</p> <p>Havainto on tehty Jyränmyllyntien varresta, mutta ilmoitettu karkeistettuna tietona Laji.fi-tietokantaan. Jyränmyllyntietä on tarkoitus leventää ja kunnostaa voima-alueen yhdystieksi. Arvokas lajihavainto tulee ottaa huomioon, jos rakentaminen alueella käynnistyy. Huomautamme, että lajin suojelemiseksi tämä paikkatieto tulee poistaa kaava-aineiston mahdollisesta julkisesta levityksestä.</p> <p>Keltatäplähiipijää koskeva havainto on annettu asukaskyselyn yhteydessä, mutta sitä ole huomioitu luontoselvityksessä. Asukastietojen mukaan alueelta oli havaittu myös maakotka, riekko, huuhkaja ja jopa kuukkeli. Myös karhun talvipesä mainittiin.</p> <p><b>Maisemavaikutusten arviointi ei tunnista alueen erityisarvoja</b></p> <p>Vatulanharju ja Ulvaanharju kuuluvat Pirkanmaan harjumaisemien maisemanähtävyyteen ja ovat osa valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Pirkanmaan harjumaisemat lisättiin vuonna 2021 valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden joukkoon (VAMA2021). Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat Suomen maaseudun edustavimpia kulttuurimaisemia (Syke 2024).</p> <p>Vatulanharju ja Ulvaanharju ovat geomorfologialtaan ja eliölajistoltaan arvokkaita. Lisäksi harjuilla konkretisoituu Pirkanmaan harjujen merkitys kulkuväylänä. Harjuja pitkin kulkee vanha Hämeenkankeantie, joka oli yksi Suomen keskiaikaisista pääteistä.</p> <p>Vatulanharjun tunnusomaisin elementti on harjun laelta kymmenien kilometrien päähän suuntautuva avoin näkymä. Harjun alapuolelle rakennettavat tuulivoimalat rikkoisivat tämän maisemanähtävyyden. YVA-selvityksessä sivulla</p> | <p><a href="https://livrepository.liverpool.ac.uk/3181881/1/200915522_February2024.pdf">https://livrepository.liverpool.ac.uk/3181881/1/200915522_February2024.pdf</a></p> <p>Lainaus tutkimuksesta: "The mean dispersal distances based on either Fagne and Famenne data separately, were approximately 0.9-1.3 km (Table 3.4). However, the figure was much higher when all sampled sub-populations in Wallonia were analysed together, with mean dispersal distances of approximately 2.5 km and 4.5 km for Gaussian and Laplacian kernels, respectively."</p> <p>Pienialainen rakentaminen metsäiseen ympäristöön voi kyseisen lajin kohdalla jopa lisätä sopivaa elinympäristöä.</p> <p>Havainto on ilmoitettu laji.fi:hin valtakunnallisen päiväperhosseurannan yhteydessä 10x10km:n tarkkuudella. Havainnon yhteydessä on kirjattu "Tässä havaintoerässä ei ole salattua tietoa.", mistä johtuen tarkempaa paikkaa ei Laji.fi-palvelusta ole saatavilla lisätietopyynnöllä.</p> <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

163 on yksipuolinen näkemys harjun maisema-arvoista: Harjujen maisema on sulkeutunut metsän sisäinen maisema, josta avautuu näkymiä ulkopuoliseen maisemaan vain avohakkuiden yhteydessä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että **valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan**. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan otettava huomioon valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa. Viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit vastaavat myös Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen (2000/2006) tavoitteisiin (Syke 2024).

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on osoitettava maakuntakaavoituksessa. Velvollisuus ottaa maisema-arvot huomioon koskevat kaavoituksen lisäksi maisemaa voimakkaasti muuttavia hankkeita. **Tuulivoimarakentamisen suunnittelun ohjeessa** (Ympäristöministeriö 5/2016) **valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita pidetään tuulivoimarakentamiselle soveltumattomina alueina**. Konikallion hanke sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen välittömään läheisyyteen. Maisema-alueet ovat kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti tärkeitä identiteettitekijöitä. Maisema-alueelle rakennettaessa tulisi varmistaa, että rakentaminen sopii maisemaan eikä vaikeuta erityisen luonnonympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista (Koski 2016).

Arviointiselostuksen (s. 163) mukaan tuulivoima-alueella on maisemallisia vaikutuksia, kun aluetta katsotaan koillispuolelta Kelminselän suunnasta: ”tuulivoimapuisto nousee Vatulanharjun takaa selkeästi harjun yläpuolelle hallitsemaan Vatulanharjun maisemaa”. Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen Pirkanmaan harjumaisemien Ulvaanharjun ja Vatulanharjun alueelle kohdistuvia maisemallisia vaikutuksia kuvaillaan kohtalaisiksi. Maisemalliset vaikutukset todetaan arviointiselostuksessa suuriksi maakunnallisesti arvokkaan alueen



Kelminselän kulttuurimaisemaan Vatsiaisen ja Vatulan alueille. Lisäksi kohtalaisia maisemallisia vaikutuksia todetaan kohdistuvan muualle Kelminselän kulttuurimaisemaan.

Selostuksen johtopäätöksistä poiketen toteamme, että maisemavaikutukset olisivat erittäin suuria kielteisiä lähivaikutusalueen arvoalueille eli valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Ulvaanharju-Vatulanharju (Pirkanmaan harjut) sekä maakunnallisesti arvokkaalle Kelminselän kulttuurimaisemalle. Tuulivoimarakentaminen vaikuttaisi maiseman tunnelman katoamiseen sekä mitätöisi alueella inventoinneissa tunnistetut arvot.

Konikallion tuulivoimahanke on ristiriidassa Vatulaharjun-Ulvaanharjun arvokkaan maisemakokonaisuuden vaalimisen kanssa. Maiseman edustavuus ja arvot on tutkittu ja tunnistettu viranomaisten laatimissa valtakunnallisissa inventoinneissa, mutta alueen arvostus ei tule esiin tuulivoimasuunnitelmassa, jonka toteutuessa alueen maiseman luonne muuttuisi merkittävästi.

#### **Asukkaiden ja yritysten osallistaminen hankkeessa puutteellista**

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan (MRL 1.2 §) jokaiselle tulee turvata osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun. Tämä toteutetaan muun muassa avoimen tiedottamisen ja vuorovaikutteisen suunnittelun kautta.

Asukaskyselyn perusteella YVA-ohjelmasta annetuissa vastauksissa toistui mielipide, että hankkeen tiedottaminen on ollut puutteellista. Tämä kertoo siitä, ettei paikallisten asukkaiden osallistaminen hankkeen suunnittelussa ole ollut riittävällä tasolla. Monet ovat kuulleet hankkeesta tai ymmärtäneet sen suuruusluokan vasta aivan viime aikoina.

Paikallista elinkeinoelämää, yritystoimintaa, matkailua sekä maa- ja metsätalouden harjoittamista koskeva vaikutusten arviointi ei ole ollut riittävä, osallistava eikä vuorovaikutteinen. Erillisselvityksen pääasiallisena tiedonhankintatapana kerrotaan olleen Ikaalisten ja Hämeenkyrön keskeisten elinkeinotoimijoiden

Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>haastatteleminen ja aineiston analysointi. Haastatteluja tehtiin ainoastaan <b>kolme</b> kappaletta, ja haastateltavina olivat MTK Ikaalinen, Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy ja Hämeenkyrön kunta. Haastattelujen lisäksi hankkeen lähialueiden elinkeinotoimintoja selvitettiin paikkatieto-, kartta- ja yritystietokanta analyysillä. Alueelle katsottiin sijoittuvan yhteensä 314 yritystä, mutta <b>yritysten edustajia ei haastateltu.</b></p> <p>Puutteellinen osallistaminen ja vuorovaikutus heikentää hankkeen sosiaalista kestävyyttä ja hyväksyttävyyttä.</p> <p><b>Lopuksi</b></p> <p>Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenyhdistyksenä kannatamme lähtökohtaisesti uusiutuvaa energiaa. Toteutuessaan Konikallion tuulivoimahankkeella olisi kuitenkin erittäin kielteisiä vaikutuksia alueen arvokkaisiin luonnon- ja maisema-arvoihin.</p> <p>Hanke on ristiriidassa harjijensuojeluohjelman tavoitteiden kanssa. Lisäksi se rikkoo Hämeenkaan Natura-alueiden ja ylimaakunnallisen viheryhteyden ekologisen kokonaisuuden. Tuulivoimaa ei myöskään suositella rakennettavan valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille tai niiden läheisyyteen. Näiden seikkojen vuoksi emme pidä hanketta toteutuskelpoisena.</p> | <p>Mielipide merkitään tältä osin tiedoksi.</p>                                                                                                                                      |
| <p><b>7) Osallinen 7, 11.4.2024</b></p> <p>Esitän kaavan hylkäämistä.</p> <p>Perustelut:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Suunniteltu sähkönsiirtolinja vaihtoehto A tuhoaa arvokkaan Paskolammin suoalueen. Suota on suojeltu yksityisesti maanomistajien toimesta ja se on luonnontilaisena tärkeä luonnon monimuotoisuuskohde. Läheiset Porrasneva että Sunttineva ovat keskeisiä alueita soidensuojelun täydennysesityksessä. Paskolammin suo liittyy tähän suokeskitymään.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Merkitään mielipide tiedoksi.</p> <p>Ulkoisen sähkönsiirron reittiä ei ratkaista osayleiskaavalla. Sähkönsiirtoreitin toteutustapa ja sijainti tarkentuu yleissuunnittelussa.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2. Kaavassa esitetyt tuulimyllyt eivät sovi maisemallisesti arvokaaseen Haapimaan-Vatsiaisten, Vatulan ja Kilvakkalan-Viljalan kulttuurimaisemaan. Rakentamista aluella on rajoitettu yhtenä perusteena kulttuurimaisemaperinne ja myös veloitettu maanomistajia säilyttämään arvokkaat, avarat viljelymaisemat. Mikäli tuulimyllyjen rakentaminen tällaiseen ympäristöön sallitaan, loukkaa se maanomistajien tasavertaisuutta ja omaisuuden suojaa. Rakentaminen on myös ristiriidassa Kelmiselän rantakaavan kanssa.</p> <p>3. Vatulanharju-Ulvaanharju on liitetty Natura ohjelmaan. Kaavassa esitetty raju luonnon muokkaaminen on ristiriidassa Natura toimepiteiden kanssa.</p> <p>4. Suunnitelulla alueella on yleisesti tunnettu hirvien talvilaidun alue joka tuhoutuu rakentamisen seurauksena</p> <p>5. Lentoestevalot tulevat vaikuttamaan laajalla alueella erityisesti pimeän vuodenajan aikaan</p> | <p>Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys. Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaavan toteuttaminen ei ole ristiriidassa muun kaavoituksen kanssa.</p> <p>Hankkeessa on laadittu erillinen Natura-arviointi. Natura-alueen suojeluperusteille eri arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia.</p> <p>Hirville ei arvioida aiheutuvan palautteessa mainitun laista merkittävää haittaa.</p> <p>Vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 9.</p> |
| <p><b>8) Osallinen 8, Ikaalisten nuorisovaltuusto, 22.4.2024</b></p> <p>Ikaalisten nuorisovaltuusto haluaa kiittää mahdollisuudesta lausua Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta.</p> <p>Nuorisovaltuusto tukee kestäväää kehitystä ja kestäviä energiamuotoja. Pidämme järkevänä, että niitä on lähdetty kehittämään ja hyödyntämään laajemmin myös Ikaalisissa.</p> <p>Käymiemme keskustelujen perusteella päätimme kuitenkin, että emme anna lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta. Koemme, että saatavilla olevien tietojen perusteella emme osaa arvioida riittävän kattavasti tuulivoimapuiston vaikutuksia Ikaalislaisille nuorille.</p>                                                                                                                                                                                                           | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>9) Osallinen 9, Jyrämyllyn metsätien tiekunta, 9.3.2024</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Mikäli Jyrämyllyn tietä käytetään kulkuväylänä tuulivoimapuistoon, tiekunta edellyttää, että kaikki tien parantamistoimet tapahtuvat hakijan toimesta ja kustannuksella, niin ettei niistä aiheudu mitään kustannuksia tien nykyisille osakkaille. Jos tiealuetta joudutaan leventämään, maapohja korvataan täysimääräisesti maanomistajille. Koska tien käyttö tuulivoimapuiston tarpeisiin on vastaisuudessa todennäköisesti moninkertainen nykyiseen metsätalouskäyttöön verrattuna, tiekunta edellyttää, että tuulivoimapuiston omistaja vastaa kaikesta tien ylläpidosta. Tien nykyisillä osakkaila tulee olla tiehen vapaa, maksuton käyttöoikeus.</p>                                                                                                                                                               | <p>Merkitään tiedoksi ja jatkosuunnittelussa huomioon otettavaksi.</p>                                                                                                                 |
| <p><b>10) Osallinen 10, Kyläyhdistys Vatulan Nykäys ry, kaksi allekirjoittajaa, 8.4.2024</b></p> <p>Kyläyhdistys Vatulan Nykäys ry kehottaa osayleiskaavassa huomioimaan tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirtoreitin vaikutukset seuraaviin:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- alueen maisema- ja luontoarvot</li> <li>- pohja- ja pintavesien suojelu</li> <li>- turvallinen ja terveellinen elinympäristö väestölle ja kyläyhteisölle</li> <li>- ympäristöhaittojen esto tai minimointi</li> <li>- virkistyskäytön ja matkailun edellytysten säilyminen</li> <li>- eläin-, lintu- ja kasvilajien suojelu</li> <li>- sopeutus maisemaan ja ympäristöön.</li> </ul> <p>Kehotamme alueen asukkaita yksittäisinä henkilöinä vielä halutessaan ottamaan erikseen asiaan kantaa ja antamaan oman lausuntonsa.</p> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> |
| <p><b>11) Osallinen 11, adressi: 86 allekirjoittajaa</b></p> <p><u>SAATETEKSTI:</u></p> <p>Ilmatar Oy on suunnittelemassa viidentoista tai yhdentoista, kokonaiskorkeudeltaan 350 metrisen tuulivoimalan tuulipuistoaluetta Hämeenkyröön ja Ikaalisiin. Niin kutsuttu Konikallion tuulivoimahanke on edennyt ympäristövaikutusten arviointivaiheeseen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                        |

**Haluamme tällä adressilla ilmaista huolestamme ja vastustuksemme kyseistä hanketta vastaan. Adressin tarkoitus ei ole vastustaa yleisesti tuulivoimaa tai uusiutuvaa energiaa, vaan ainoastaan tätä edellä mainittua hanketta. Tuulivoima on tätä päivää, mutta hankkeen vieressä oleva valtakunnallisesti arvokas harjumaasto ja läheiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat eivät ole sen tuottamiselle oikea paikka.**

Vaadimme myös, että ennen jokaista hankkeen valmisteluun liittyvää päätöstä tulee selvitystyö tehdä perusteellisesti ja ehdottoman puolueettomasti. Mikäli kaikki asiasta käytävä keskustelu pohjautuu Ilmatar Oy:n tilaamiin ja/tai maksamiin selvityksiin, ei aineistojen tai selvitysten puolueettomuutta pystytä varmuudella todentamaan.

**Allekirjoittamalla tämän adressin vastustat tuulivoimamalan alueen perustamista Ikaalisiin ja Hämeenkyröön, eli niin kutsuttua Konikallion tuulivoimahanketta. Addressi tullaan toimittamaan eteenpäin päättäjille.**

#### MIELIPIDE:

Esitän kaavan hylkäämistä.

Perustelut:

#### **1.**

Liiketoimintani perustuu Kelmiselän kulttuurimaisemiin, jotka muodostavat liiketoimintani suurimman vetovoimatekijän.. Ydinmaaseudun upeat kulttuurimaisemat ovat syy siihen, miksi minulla on mahdollista harjoittaa elinkeinoani ympärivuoden keskellä maaseutua matkailu- ja ravitsemisalalla.

Yritykseni ja kahden vierekkäisen kiinteistön muodostama kokonaisuus on idyllinen maaseutumiljöön kokonaisuus. Pihapiirissä on vaalittu perinteistä maaseutua idylliä ja pihapiiristä löytyy myös rakennus, joka on sr-merkinnällä ja josta mainitaan Kyrösjärven rantaosayleiskaava osa 2, Kelminselkä seuraavaa. ”Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus tai rakennetun ympäristön kohde.

Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

Rakennuksen purkamiseen tulee olla pakottava syy ja rakennusvalvontaviranomaisen lupa. Rakennuksessa ja sen ympäristössä tehtävien muutos- ja korjaustöiden tulee olla sellaisia, että kohteen kulttuurihistoriallisesti arvokas ja kyläkuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Maankäytön lähtökohtana tulee olla inventoinnissa todettujen arvojen säilyminen.” Kaava liitteenä ote kaavakartasta ja kaavamääräykset, lähde: <https://kartat.sweco.fi/ikaalinen/>

Lisäksi alueella on voimassa Pirkanmaan 2040 maakuntakaava, jota varten laadituissa selvityksissä alueella on todettu olevan erityisiä maisemallisia arvoja. Aluetta koskee maakuntakaavassa merkintä ja suunnittelumääräys: ”Valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ma) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam).

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla ”Kulttuurimaisemat”.

Merkintä perustuu selvityksiin:

Selvitys 1: Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi: Ehdotus maakunnallisiksi maisema-alueiksi 2013, Pirkanmaan liitto (Kelminselän kulttuurimaisema, s. 24-27) Lisätietoja ja selvitys (Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet PDF) ladattavissa: <https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/maise-ma-alueet> Selvitys 2: Kulttuurimaisemat 2016 - Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>maatalousalueet, Pirkanmaan liitto (Haapimaan-Vatsiaisten kulttuurimaisema, s. 78-79) Lisätietoja ja selvitys ja sen kohdekortit (Kulttuurimaisemat - kohdekortti Ikaalinen, Juupajoki PDF) ladattavissa: <a href="https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/kulttuuriymparistot">https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/kulttuuriymparistot</a></p> <p>Suunnitteilla oleva Konikallion tuulipuisto on ristiriidassa alueen maisema-arvojen kanssa. Tuulivoimatuiston koko ja laajuus ovat aivan liian suuret ja mitätöivät koko kulttuurimaiseman arvon. Tämän voi myös havaita havainnekuvasta ”Kuva 1-9. Kuvassa on näkymä tuulivoimapuistoon Haapimaan Mattilan kohdalta.</p> <p>Kuvanottopaikka on kuvassa 1-1 esitetty paikka G. Etäisyyttä lähimpään tuulivoimalaan on noin 4,5 kilometriä. Yläkuvan objektiivi on 16 mm ja alemman 50mm.” Havainnekuvista voi huomata, että horisontin ja järven muodostama kaistale on suhteessa pienempi kuin tuulimyllyjen korkeus. Tämä saa maiseman mittasuhteet vääristymään ja maalaistyyppiseen kulttuurimaisemaan sopimattomat teollisuusrakennelmat ottavat vallan koko maisemamiljööstä. Ympärilläoleva maisema mitätöityy ja jäljelle jää alueelle sopimattomat teollisuusrakennelmat.</p> <p>Rakentamisen maisemavaikutukset muuttuvat ongelmallisiksi tilanteissa, joissa tuulivoimala alkaa alistaa tai hallita maisemakuvaa tai sen merkittäviä yksittäisiä elementtejä. Esimerkiksi kulttuurimaiseman arvokkaat ominaispiirteet voivat mitätöityä ja maiseman historiallinen tunnelma kadota voimalan/voimalaryhmän rakentamisen myötä. Tällöin maiseman sietokyky on ylittynyt. (Emilia Weckman, Tuulivoimalat ja maisemat 2006) Tuulivoima-alue alkaa hallita maisemaa ja samalla yritystoimintani menettää tärkeimmän vetovoimatekijänsä. Tämä vaikuttaa suoraan mahdollisuuteeni harjoittaa yritystoimintaa tässä paikassa jatkossa.</p> <p><b>2.</b><br/>Vatulanharju ja Ulvaanharju ovat valtakunnallisesti arvokkaita harju- ja maisema-alueita. Pirkanmaan harjumaisemat lisättiin vuonna 2021 valtakunnallisesti arvokkaiden</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>maisema-alueiden joukkoon (VAMA2021). Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat Suomen maaseudun edustavimpia kulttuurimaisemia (Syke 2024).</p> <p>Vatulanharjun ja Ulvaan harjun alue ovat myös maakunnallisia matkailun kehittämisalueita. Konikallion hanke on suuressa ristiriidassa tämän luontokohteen matkailun kehittämisen kanssa. Harjualueella kulkee Hämeenkancaantien historiallinen tielinja, joka on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Hämeenkancaantie on yksi Suomen keskiaikaisista pääteistä, joka on aikoinaan ollut ainoa kesäaikaan kuljettavissa ollut reitti Satakunnasta ja Hämeestä Pohjanmaalle (Ympäristöministeriö 2020). Tuulivoima-alueen rakentaminen muuttaisi väistämättä tiestön arvoa alueella. Tällä hetkellä tiestön maisemamiljöö on hyvin autenttinen.</p> <p>Alueen luontomatkailun arvokohteita ovat Vatulanharju ja Ulvaanharju. Vatulanharjun alue on myös maakunnallisesti merkittävää matkailun kehittämisalueita ja virkistys aluetta. Konikallion hanke on suuressa ristiriidassa tämän luontokohteen matkailun kehittämisen kanssa. Hankealue sijoittuu aivan luontomatkailun arvokohteiden välittömään läheisyyteen. Vatulan harjussa on myös kaavaan merkitty näköalapaikka, josta on näkymä suoraan tuulivoima-alueelle. Vatulanharjun jyrkimmän kohdan laelta aukeaa maisemapolun pituudelta upeat maisemat, jotka ovat näyttävät ainoastaan hankealueen suuntaan. Yvassa on tässä kohtaa selkeä virhe, sillä maisema alue on laaja ja harjun merkityksellisin ja tunnusomaisin kohde. Maisemakohde on ainutlaatuinen. Luontomatkailun potentiaalista ja tulevaisuuden näkymistä kertoo esimerkiksi Pirkan taival retkeilyreitistön parannushanke, joka kattaa myös Ulvaan ja Vatulanharjun alueella olevan retkeilyreitistön parantamisen. Hanke kertoo osaltaan alueen luontomatkailun arvosta ja alueen vetovoimasta. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n</p> | <p>Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys. Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle.</p> <p>Palautteessa mainitut seikat on arvioitu ja otettu huomioon osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



mukaan otettava huomioon valtion viranomaisten toiminnassa, maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa. Viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit vastaavat myös Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen (2000/2006) tavoitteisiin (Syke 2024). Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on osoitettava maakuntakaavoituksessa ja otettava siinä huomioon. Tuulivoimarakentaminen katsotaan sopimattomaksi valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueelle tai niiden välittömään läheisyyteen. Tämä käy ilmi tuulivoimarakentamisen suunnittelun ohjeessa (Ympäristöministeriö 5/2016). Maisema-alueet ovat kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti tärkeitä identiteettitekijöitä. Maisema-alueelle rakennettaessa tulisi varmistaa, että rakentaminen sopii maisemaan eikä vaikeuta erityisen luonnonympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista (Koski 2016).

Luontomatkailu ei tomi samalla alueella tuulivoiman kanssa. Tämä todetaan myös YVAssa. Harjujen alue menettää luontomatkailun potentiaalin ja maisema-arvot hankkeen toteutuessa. Hankkeen myötä menetään osa paikallista identiteettiä ja samalla mitätöidään myös valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.

### 3.

Kaava on ristiriidassa Vatulan ampuradan käytön kanssa. YVAssa edellytetään ampuradan käytön jatkamiseksi sääntöjen muutosta radalle ja ampumisajan rajoittamista välkeen aiheuttaman henkeäuhkaavan vaaran takia. Toinen vaihtoehto oli välkeen rajoittaminen näkymäesteellä, mikä tarkoittaisi katon rakentamista koko radalle, huomioiden välkealueen laajuus. Tällainen rakentaminen nykyiseen rataan on mahdoton. Sääntöjen muutos tai radan käytön rajoittaminen on ristiriidassa radan käytön ja toiminnan kanssa. Rataa käytetään aktiivisesti koko vuoden ajan ja sen käytön rajoittaminen syksyisin, talvisin tai siivistä irtoavan jäävaaran takia ei sovi radan käytön luonteeseen. Kaavaluonnos estää myös radan kehittämisen jatkossa pois pohjavesialueen suunnastasta. Kaavaluonnoksessa ei ole huomioitu radan tämän hetkistä käyttöä ja sen

Lähimpiä voimalapaikkoja on siirretty kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksessa esitettyä kauemmas ampumarata-alueesta. Ampumarata-alue on huomioitu lausunnossa esitetyllä tavalla voimalapaikkojen sijoittelussa. Tuulivoimahankkeen toteuttaminen ei estä ampumaradan käyttöä tai rajoita sen kehittämismahdollisuuksia.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>luonnetta, eikä se mahdollista kehitystyötä jatkossa.</p> <p><b>4.</b></p> <p>Hankeen tiedottaminen on ollut puutteellista ja ihmisillä on ollut vaikeutta hahmottaa hankkeen sijaintia ja kokoluokkaa. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan (MRL 1.2 §) jokaiselle tulee turvata osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun. Tämä toteutetaan muun muassa avoimen tiedottamisen ja vuorovaikutteisen suunnittelun kautta. Tiedottamisen puutteellisuus tulee ilmi YVA vastauksista ja edelleenkin hankkeen sijainti ja sen vaikutukset eivät ole ihmisille selkeästi tiedossa.</p> <p>YVasta käy ilmi, että elinkeinoelää koskeva tutkimus on suoritettu haastattelututkimuksena. Tiedonhankintatapana kerrotaan olleen Ikaalisten ja Hämeenkyrön keskeisten elinkeinotoimijoiden haastattelu ja aineiston analysointi. Haastatteluja tehtiin ainoastaan kolme kappaletta, ja haastateltavina olivat MTK Ikaalinen, Kehittämissyhtiö Ikaalisten Kylpyläkaupunki Oy ja Hämeenkyrön kunta. Hankealueen läheisyyteen sijoittuu paljon yritystoimintaa, myös matkailualan yrityksiä, tästä huolimatta yhtään yritystä tai ei ole otettu haastattelututkimukseen mukaan. Hankkeen vaikutukset alueen luonto- ja maisemavot huomioiden YVA selvitys oli hyvin puutteellinen elinkeinoselvityksen osalta huomioiden hankkeen pitkäaikaiset vaikutukset elinkeinoihin. Liitteenä lista yrityksiä asiakkaita, jotka ovat vastustavat hanketta ja kokevat hankkeen kielteisenä. Nimet ovat kerättyinä ajalta 21.3-20.4, eli suhteellisen lyhyeltä ajalta ja nimien keräys on tapahtunut liiketoiminta asiakastiloissa.</p> | <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.</p> <p>Selvitys on kaavaselostuksen liitteenä 9, jossa on kerrottu laaditun selvityksen toteuttamistavasta ja lähtökohdista.</p> |
| <p><b>12) Osallinen 12, 915 allekirjoittanutta (1062 henkilön puolesta, 14.4.2024)</b></p> <p><b>VAATIMUKSET</b></p> <p>Ikaalisten ja Hämeenkyrön alueiden asukkaat ja muut henkilöt yhteensä 915 henkilöä vastustavat Konikallion teollisuustuulivoimahanketta ja vaativat, että</p> <p>1) Kaavaluonnos hylätään</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p>                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2) Luonnokselle ei myönnetä hyväksyvää päätelmää yhdysviranomaiselta</p> <p>3) Konikallion alueelle ei laadita ja hyväksytä osayleiskaavaa tai muuta kaavaa teollisuustuulivoimaloille</p> <p>4) Teollisuustuulivoimalahanke hylätään ja lopetetaan kokonaisuudessaan</p> <p><b>PERUSTEET</b></p> <p>915 (1062) henkilön vastine, Konikallion teollisuustuulivoimahanke</p> <p><b>PÄÄPERUSTEET HANKKEEN VASTUSTUKSELLE</b></p> <p>1) Pohjavesialue (haitta vedelle ja veden saannille, huoli kyseisestä pohjavesialueesta ja pohjavedestä ylipäättään on valtakunnallinen)</p> <p>2) Kulttuurihistoriallinen harjumaisema (kuuluu Pirkanmaan harjumaisemiin vertautuu Pyynikin tai Kirkkoharjun maisemiin)</p> <p>3) Melu tai meteli siis haitta ihmisille ja eläimille</p> <p>4) Myös lintuja lentelee tuulimyllyihin ja aiheutuu lajikatoa</p> <p>5) Riistakannat häviävät tuulimyllyjen alueilta pois (500 – 5000 metriä voi eläimistö siirtyä, metelin ja välkkeen takia)</p> <p>6) Tuulimyllyissä on lentoestevalot, jotka haittaavat vilkkuessa.</p> <p>7) Lisäksi tuulimyllyt välkähtävät, kun roottori pyörähtää sopivassa kulmassa siihen osuu auringonpaiste</p> <p><b>YLEISTÄ KAAVALUONNOKSESTA</b></p> <p>Ikaalisten ja Hämeenkyrön rajalle ei kyetä rakentamaan tuulivoimaa ympäristön ja ihmisten ehdoilla. Alueen ympäristövaikutusten arviointi kaavaluonnoksessa on puutteellinen ja nähtäville asetettu kaavaselostus on hyvin keskeneräinen.</p> | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaavaselostuksen sisältö ei vastaa vedettyjä johtopäätöksiä, rikkoen maankäyttö- ja rakennuslain 9. pykälän vaikutustenarvioinnin vaatimusta. Markkinavetoinen tuulivoimarakentaminen on nopeaa, mutta kehitystä ei Suomessa juuri koordinoita politiikan kautta, vaan se on jätetty hanketoimijoiden, kuntien, maanomistajien ja alueviranomaisten vastuulle ja etenee jokseenkin sattumanvaraisesti. Toiminta ei vastaa aikaisempaa käsitystä kaavoituksesta maankäytön välineenä.</p> <p>Hankesuunnitelmassa on lukuisia haasteita, tässä niistä muutamia.</p> <p>Käytetty vähimmäissuojaetäisyys 1 200 metriä on riittämätön. Se ei myöskään huomioi Metsähallituksen periaatetta: voimaloiden sijoittelussa käytetään vähintään 1,5 kilometrin etäisyyttä asuin- ja lomarakennuksiin. Alueelle haasteisuudesta huolimatta sijoitettavilta voimaloilta ei ole vaadittu ympäristölupaa, mutta asioita ei ole myöskään käsitelty tässä kaavaehdotuksessa. Ympäristölupa kuulumat asiat on käsiteltävä viimeistään tässä kaavassa.</p> <p>Alustava melumallinnus ei huomioi useita epävarmuustekijöitä, esitettyihin suojaetäisyyteen ei voi luottaa. Melumallinnus on lisäksi laadittu pienemmällä voimalamallilla. Voimaloiden keskinäiset etäisyydet eivät noudata edes Suomen Tuulivoimayhdistyksen ja turbiinivalmistaja Vestaksen suosituksia.</p> <p>Ilmatar Oy:n suunnittelema voimalahanke on alueen katastrofi, sillä suuret, korkeat voimalat aiheuttavat etäisyyksillä 500–1 200 m jatkuvaa melu- ja välkesaastetta, digihäiriöitä, terveysongelmia, maiseman tuhoamista sekä asuinkiinteistöjen asumiskelpoisuuden tuhoamista ja arvioiden 20–40 prosentin arvon laskun.</p> <p>Kaava-alue sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle ja keskeiselle erämaisemalliselle alueelle, jonka pienvedet, purot, norot ja lähteet ovat vesilain perusteella suojeltu. Hankkeen vaikutukset pohjavesialueeseen ja pienvesistöön on arvioitu puutteellisesti. Useiden voimaloiden,</p> | <p>Etäisyys asutukseen perustuu Pirkanmaan voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitetun tuulivoimatuotannolle soveltuvan alueen ohella melu- ja välkemallinnuksiin kuten Suomessa on yleisesti tapana. Metsähallitus voi hankekehittäjänä käyttää omia periaatteitaan omassa hankekehityksessään etäisyyksien määrittelyyn. Kyseinen etäisyys ei perustu lakiin tai säädöksiin eikä sellaisenaan ole edellytyksenä muissa hankkeissa.</p> <p>Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasitusta. Ympäristöluvan hakemiseksi tulisi kuitenkin olla tiedossa, millä perusteella ja minkä vaikutuksen osalta lupaa haetaan. Tuulivoimahankkeessa tällainen vaikutus voi olla esimerkiksi melu. Konikallion hankkeessa laadittujen mallinnusten perusteella melun ohjearvot eivät ylity, eikä muitakaan ympäristölupaa edellyttäviä seikkoja ole hankesuunnittelun aikana tunnistettu. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta. Ympäristölupaa ei ratkaista osayleiskaavalla.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>huoltoteiden ja maakaapelien sijainti suhteessa niihin on virheellinen.</p> <p>Hanke vaarantaisi ympäristönsuojelulain (527/2014) 17. pykälän toteutumisen, jonka mukaan pohjaveden pilaaminen on ehdottomasti kielletty. Pohjavesialueelle ja sen läheisyyteen ei lähtökohtaisesti saa rakentaa tuulivoimaa, jos riski pilaantumiselle on olemassa. EU:n tuomioistuin linjasi Wesertuomiossa (C-461/13), että vesien tilaa heikentävälle tai hyvän tilan tavoitteen vaarantavalle hankkeelle ei saa myöntää lupaa.</p> <p>Hanke sijaitsee perinteisellä linnustoalueella. Alue on myös kotkien, kahlaajien ja kurkien muuttoreitillä. Linnustaselvitys on alimitoitettu, pöllöjen kartoitus heikkoa ja laaditut muuttohavainnot puutteellisia.</p> <p>Luontoarvoihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee kauttaaltaan noudattaa EU:n varovaisuusperiaatetta. Luonnonvarakeskuksen 2023 katsauksen perusteella 2/3 tutkituista lintu- ja nisäkäslajeista siirtyi jopa yli 5 kilometrin etäisyydelle (esimerkiksi kanalinnut, pöllöt, peurat) pienistä, alle 100 metrin korkuisista voimaloista. Asiantuntijoiden mukaan voimalan korkeuden kasvaessa törmäysriskit kasvavat.</p> <p>Kaupunki on yliarvioinut kiinteistöveron ja aliarvioinut kokonaisinvestoinnin suuruuden ja vaikutuksen maastoon.</p> <p>Hankkeen sähkönsiirto pyritään laatimaan valitun reitin mukaisesti. Liityntälinja on kohtuuttoman pituinen, Yhtiö kieltäytyy maakaapeloinnista ja perustusten purkamisesta oman taloudellisen kestäväytensä vuoksi. Lunastuslain todennäköinen muutos ei tule korvaamaan riittäväällä tavalla maanomistajien menetyksiä.</p> <p>Ikaalisten ja Hämeenkyrön kulttuuriperintökään ei ole säästynyt hankkeelta. Pohjankankaantie on maisemoineen muinaisjäännöskohde, jonka tuulivoimakaava pyrkii pilaamaan voimaloiden edetessä.</p> <p>Hankkeen taloudellisia vaikutuksia tulee punnita kokonaisvaltaisesti. Ulkomaisilla omistajilla ei ole intressiä pitää huolta Suomen yhteiskunnasta,</p> | <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Laadittujen selvitysten perusteella ei aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

taloudesta ja ympäristöstä. Ilmatar Oy myy hankkeen tapansa mukaisesti todennäköisesti ulkolaiselle rahastolle. Tämä Euroopaan rekisteröity ei maksa veroa tuloksestaan tai myyntivoitostaan. Veron maksavat sijoittajat kotimaahansa. Koska maanvuokraajat ovat pääosin yhtiöitä, muualla asuvia tai yhtymiä, Kaupunki ei myöskään saa verotuloa maanvuokrasta.

Hankkeen tulo- ja verojalanjälki olisi erittäin kevyt, mutta maanomistajille, sähkön kuluttajille ja veronmaksajille raskas.

Tuulivoimayhtiön ja rahoittajan tuotannolliset tavoitteet ja kuntien kiinteistöverotulotavoitteet ovat sivuuttaneet muut valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, eivätkä kaavan sisältövaatimukset ja kaavoitus sopeudu vaikutusalueen erityispiirteisiin. Kaavan tavoite on myös ylimitoitettu ja johtaisi vaikutuksiin, jotka heikentäisivät ja vaarantaisivat kohtuuttomalla tavalla elinympäristöä, muuta taloudellista toimintaa ja luonnon monimuotoisuutta.

Kunnan päättäjillä on velvollisuus ja vastuu päätöksenteossa, mikä edellyttää kunnollista perehtymistä erityisesti kunnalle esitettyihin hankkeisiin ja niiden perusteisiin.

## LÄHTÖTIE TOA

Ilmatar Oy, (myöhemmin hanketoimija), on kaavaselvityksessään antanut hankealueen melu-, luonto- sekä ympäristövaikutuksista selvitykset, jotka perustuvat ostamiinsa maastomittauksiin, sekä muihin tutkimuksiin. Lisäksi näihin perustuen on Ilmattaren tilaaman konsultin Tihku Oy:n Jaana Mäki-Torkon alihankinta tilaamana konsulttina Joni Mäkiseltä tilattu lausunto pohjavesientutkimuksen osalta. Joni Mäkinen on Turun yliopiston dosentti, mutta tätä työtä ei ole tilattu Turun Yliopistolta vaan Joni Mäkiseltä yksityisenä konsulttina.

Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit ovat olleet hankkeessa mukana kaavoituksen, kunnallisten päätösten sekä muiden virkamiestahon toimien osalta.

Aiheesta on tuotettu kaavamateriaalia lähes 1000 sivua.

## PERUSTEITA

Hankealue sijaitsee kulttuurihistoriallisella harjuaalueella, joka on valtakunnallisessa harjajensuojeluohjelmassa mukana. Alue on todistettavasti merkittävä pohjavesialue, lisäksi koko hankealue on myös Ikaalinen - Hämeenkyrö osalta merkittävä luontokohde runsaan ja harvinaistenkin kasvien sekä eläinlajien osalta. Siellä pesii mm. kalasääski.

Harjuaalue on erittäin laajalti tunnettu vapaa-ajan liikunta- ja kilpaurheilukohteena. Sinne ollaan nyt rakentamassa 350 m korkeita teollisuustuulivoimaloita 15 kpl teholtaan 10 MW, jotka ovat Euroopan suurimmat lajissaan.

Alueen asukkaat, lapsikerhoryhmät sekä iso joukko kuntalaisia (910 henkilöä), jotka ovat valituksen takana, ovat tyrmistyneitä sekä pettyneitä niin kuntien, päättäjien, maakuntahallituksen, Pirkanmaan liiton, virkamiesten päätöksiin kuin hanketoimijan ylimieliseen toimintaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen. (11.2.2016/119)

Jos yleis- tai asemakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, kaavan vaikutuksia selvitetessä tulee olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan. Jos kaavan olennaiset vaikutukset ulottuvat toisen maakunnan liiton alueelle, tulee vastaavasti olla yhteydessä tähän liittoon.”

Lain esitöissä (HE s. 63) selvitysvelvollisuutta selvennetään seuraavasti:

”Kaavoituksessa sovitaan yhteen erilaisia alueidenkäyttötarpeita. Alueiden käytön ja eri toimintojen ympäristövaikutukset on tarpeen selvittää ja arvioida riittävän aikaisessa vaiheessa kaavaa laadittaessa. Riittävän laaja-alainen ja perusteellinen vaikutusten arviointi kaavoituksen yhteydessä on välttämätöntä jo senkin vuoksi, että ne, joiden olosuhteisiin ratkaisu saattaa vaikuttaa, voivat arvioida eri vaihtoehtojen vaikutuksia”.

Perustuslain 20 §:n mukaan ”vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon”. Näin ollen jo kaavoituksen lähtökohdissa on huolehdittava mm. siitä, että yleiskaava ei aiheuta maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa MRL 39 §:n vastaisesti.

KHO:n päätös 3456/2016 käsittelee Vatulan harjun läheisyydessä olevaa maa-aineslupaa, ja perusteluissaan sekä johtopäätöksisään, että kyseessä on maisemallisesti sekä pohjavesialueena merkittävä kohde. (liite)

Samoin on ELY keskus päätöksessään 18.2.2015 Hanke numero 460064, tarkoin määritellyt alueella tehtävien ojitustöiden ajankohdat ja tekotavat.

Samoin on todettu, että alue on pohjavesialuetta ja ojitussuunnitelmasta on poistettu hankealueen yläpäästä huomattava määrä ojia pois (ks. liitekartta).

Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>Jo vuonna 2015 ELY- keskus on linjannut alueen tärkeän pohjavesimerkityksen. (liite)</p> <p>Hanketoimija on esittänyt materiaalia, joka ei ole uskottavaa ja tämä materiaali on kyseenalaistettu monelta osin.</p> <p>Kotirauha ja omaisuuden suoja</p> <p>Perustuslain vastainen hanke: Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen kotirauha on turvattu. Tuulivoimasta aiheutuvat melu- , välke-, pohjaveden pilaantuminen ja valtakunnallisesti arvostettujen maisemien pilaaminen, sekä edellä mainittujen yhteisvaikutukset ovat niin massiiviset että Perustuslain 10 § rikkoutuu 910 (1057) ihmisen kärsimänä. Viranomaisen ja kaupungin tulee ottaa suuri vastustajien ja kärsijöiden määrä huomioon, ja perustellusti lopettaa hanke lopullisesti. Viranomaisen, Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin pitää taata perustuslain 10 pykälän mukainen kotirauha kaikille.</p> <p>Perustuslain 15 § Omaisuuden suoja. Pykälän mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. 910 henkilön tai heidän läheisensä kiinteistölle koituu kiinteistöön käyttöön liittyviä suuria heikennyksiä ja lisäksi kiinteistöjen arvot alenevat, kun kiinteistöjen lähelle rakennetaan teollisen kokoluokan tuulivoimaloita ennestään rakentamattomalle hiljaiselle harjualueelle.</p> <p>Laki Naapuruussuhteista 17 § (4.2.2000/90)</p> <p>Teollisuustuulivoimaloiden kiinteistöjä ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta esim. melusta, välkkeestä, lentoestevalosta, maiseman pilaamisesta tai muista vastaavista vaikutuksista. Konikallion 15kpl 10MW 350m teollisuustuulivoimaloista, koituu suuri ja kohtuuton rasitus meille 915 henkilölle.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n vaatimukset</p> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan otettava huomioon kaavoituksen suunnittelussa. Tätä on viranomaisen valvottava ja päätökset on riittävästi perusteltava, kun valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta ollaan tuhoamassa. Alueella on valtakunnallisesti arvokas maisema ja sitä vaalii maisemapolkuryhmä ja paikalliset maanomistajat [www.vatulanharju.fi](http://www.vatulanharju.fi)

#### Virheellisyysdet

Kaikki mittaukset, havainnekuvat, tiestö- ja pohjavesitutkimukset ovat tuotettu 150 – 240 m korkeille teollisuustuulivoimaloille, joiden teho on 6 MW

Kohteena oleva suunnitelma ei pohjaudu tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteisiin: ”Edellä esitetyn kohtien perusteella voidaan todeta, että Konikallion suunniteltu tuulivoimaloiden sijoittelu on 15 voimalan vaihtoehdolla täysin vastoin tuulivoimaloiden haitattoman sijoittelun periaatteita. Pienemmällä voimaloiden lukumäärällä tai pienemmällä voimaloiden koolla, voidaan vaikuttaa meluhaitan vähenemiseen, mutta jokainen vaihtoehto on tarkasteltava erikseen.

Tuulivoimaloiden sijoittelu liian lähelle toisiaan aiheuttaa kaikissa tapauksissa kuitenkin sen, että suomalaisen melumallinnuksen lähtöolettamukset eivät toteudu.

Samoin hankkeen meluvaikutusten arvioinnin lähtökohdat osoittautuvat olennaisesti puutteellisiksi.

Meluvaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät hellejaksot ja sen myötä yöaikainen tarve pitää ikkunoita avoinna, ellei käytössä ole koneellista viilennystä, kun tämä on lähialueella vallitseva viilennyskeino. Yöaikainen (klo 22–7) melu tai

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>muu vastaava mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq, 1 h (klo 22–7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen, siis ikkuna auki. Ei ole oikein ja kotirauhaa kunnioittavaa tehdä melumallinnus +15C kesäisessä lämpötilassa, vaan kyseinen melumallinnus pitäisi tehdä pahimmassa tilanteessa siis pakkasella.</p> <p>Rakennuksiamme ei ole aikoinaan voitu varustaa huomioimaan maalaisalueen muutoksia energiateollisuusalueeksi. Asunto on ihmisen käyttämä asumista, elämistä ja irtainta varten rakennettu säältä turvattu suojattu tila, jonka normaali käyttö on turvattava.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) edellytetään, että rakennus käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteittensa edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että se on terveellinen ja turvallinen. Rakennuksesta ei saa aiheutua terveyden vaarantumista.</p> <p>Teollisuustuulivoimaloiden melu heikentää alueen asukkaiden, ulkoilijoiden ja eläimien olosuhteita kohtuuttomasti ja nostavat tulevaisuuden rakentamisen kustannuksia uusilla vaatimuksilla.</p> <p>Ulkomelumallinnus puutuu kokonaan, alueella on valtakunnallisesti arvostettu maisema-alue ja maanomistajien perustama valtakunnallisesti arvokas maisemapolku (<a href="http://www.vatulanharju.fi">www.vatulanharju.fi</a>). Hiljaisuus ja luonnonrauha on otettava huomioon ihmisiin kohdistuvissa arvioinneissa myönteisenä, terveyttä ylläpitävänä ja edistävänä vaikutuksena mukaan lukien virkistysalueet ja reitit sekä matkailuelinkeinon alueet.</p> <p>Muista ympäristömelun lähteistä poiketen tuulivoimalan ääni syntyy korkealla maan- tai vedenpinnasta, jolloin sen eteneminen on esteetöntä. Erityisesti Konikallion voimalat ovat jopa 350m korkeudella, jolloin metsät tai muut vastaavat vaimennuskeinot eivät vaimenna ääntä, vaan vapaassa ilmassa ääni etenee vastustamattomasti. Lisäksi pienien taajuuksien aallonpituus on pitkä. Mitä pienempi taajuus on, sitä vähemmän ilmakehä, maaperä ja rakenteet absorboivat eli vaimentavat ääntä</p> | <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Pohjavesi</p> <p>Tämä on yksi tärkeimmistä hankealueen asioista, jota on hyvinkin kyseenalaisilla keinoilla koitettu vähätellä.</p> <p>Pohjavesitutkimus on suoritettu maatutkaus menetelmällä, jonka luotettavuutta ei ole todistettavasti pystytty toteen näyttämään, koska kyseessä on uusi tutkimusmenetelmä. Maatutkaus on onnistunut yleisesti vain kovilla pinnoilla, teillä ja rakennetuilla alueilla. Metsässä riittävää ajouratiheisyyttä ei kyetä saavuttamaan ja maatutkien tehoalueet ovat rajalliset.</p> <p>Ainoa varmaksi todennettu tutkimuskeino pohjaveden osalta on kairanäytemenetelmä, joka pitää tehdä peruskallioon asti varman pohjavesivirtauksen todentamiseksi. Tätä menetelmää käyttää muun muassa GTK, joka on ainoa puolueeton taho kyseessä oleville tutkimuksille.</p> <p>Pinnassa olevia lähteitä ei raportissa ole mainittu ollenkaan, vaikka niitä alueella on useita. Alueella on useita käyttölähteitä, joista tulee, ainoana vaihtoehtona, talousvesi useisiin kymmeniin talouksiin. Teollisuustuulivoimaloiden suuresta koosta ja korkeudesta johtuen nämä voimalat tarvitsevat erittäin massiivisia pohjarakenteita, joilla saavutetaan riittävä vaadittava vakavuus. Nämä rakenteet tulisivat sijoittumaan pohjavesikerrokseen ja niitä tehdessä puhkaistaan orsivesiä jakavia kerroksia useista kohdista.</p> <p>Vuoden 2002 ympäristökeskuksen raportti on uskottava, koska kyseessä on viranomaistaho, eikä yksityinen pieni toimija kuten Tihku Oy.</p> <p>Ympäristökeskuksen raportissa ilmoitetut virtaussuunnat ovat oikeita mennen kohti harjua, sillä mistä muualta voi vesi tulla toisella puolella harjua oleviin lähteisiin ja siellä oleviin isoihin vedenottamoihin.</p> <p>Sen sijaan Tihku Oy:n raportissa virtaussuunta on päinvastaiseen suuntaan. Tihku Oy on kaksi vuotta toiminut ja pienellä liikevaihdolla toimiva konsulttitoimisto, jolla ei ole resursseja eikä</p> | <p>mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kokemusta aiheesta, joka kuvastuu myös raportin sisällöstä.</p> <p>Lisäksi vaikka virtausuunta olisi mikä hyvänsä, ei pohjavettä saa tuhota. Tästä on säädetty vesi-, perustus-, maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä EU-direktiiveissä ja EU:n päätöslauselmissa.</p> <p><b>TARVITTAVAT POHJAVETEEN LIITTYVÄT SELVITYKSET:</b></p> <p>Vaadittavat pohjavesiselvitykset Vatulan-Ulvaanharju aivan lähelle tehtävään Konikallion teollisuustuulivoimapuistoon ovat vähintään:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Maanpinnan topografiaselvitys = Tekemättä</li> <li>2. Maakerrosten geometria kairaamalla = Tekemättä kallioon asti</li> <li>3. Maalajit, hydrogeologiset yksiköt, yksiköiden kerrospaksuudet, Kallionpinnan topografia kairaamalla, = Tekemättä kallioon asti</li> <li>4. Kallioperän rikkonaisuusvyöhykkeiden geometria kairaamalla, = Tekemättä kallioon asti</li> <li>5. Pohjaveden virtauksen mallinnus hydrogeologisesta rakenteesta virtausmallinnusoppaan mukaisesti tehtynä = Tekemättä / puolueettomasti tarkastamatta</li> <li>6. Kaivokartoitus ja avaintoputkien asennus = Tehty osittain ja ammattitaidottomasti, ei osattu tulkita kaivon oikeaa pohjaveden korkeutta</li> <li>7. Maaperän kyllästyneen vyöhykkeen paksuus kairaamalla=Tekemättä kallioon asti</li> <li>8. Pohja- ja pintaveden yhteys = Tekemättä</li> <li>8a. Pohjaveden purkautuminen (lähteet, tihkupinnat, pintavedet) tutkimukset = Tekemättä, lisäksi omatarveotot ja lähteet tutkimatta, alueen omatarvejuomavettä käyttävät useat kymmenet kiinteistöt</li> <li>8b. Pintaveden imeytyminen = Vaikutukset imeytymiseen tekemättä</li> </ol> | <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Vaikutusten arviointien perusteella lausunnossa esitetyle rakentamiskielolle ei ole perusteita. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyiden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Myös yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä hankkeen YVA-menettelystä on otettu kantaa pohjavesiasiaan ja laadittuihin selvityksiin, eikä yhteysviranomainen ole nähnyt selvityksissä erityisiä puutteita.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8c. Lähteiden virtaamamittaukset = Tekemättä</p> <p>8d. Suotovirtaamamittaukset = Tekemättä</p> <p>9. Kasvillisuuskartoitukset ja niiden vaikutukset pohjaveteen = Tekemättä</p> <p>10. Lämpökuvaukset = Tekemättä</p> <p>11. Lämpötilamittaukset = Tekemättä</p> <p>12. Vesien laatuerot, esim. pH, sähkönjohtavuus, liuennut silikaat, isotoopit = Tekemättä</p> <p>13. Muut tutkimukset = Tekemättä</p> <p><b>PERUSTEET POHJAVESISELVITYKSILLE</b></p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n 2 momentin mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 1 momentin mukaan maakuntakaavaa laadittaessa on valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Pykälän 3 momentin mukaan maakuntakaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota muun muassa vesivarojen kestäväan käyttöön.</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 1 momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin</p> | <p>Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>siitä edellä säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon muun muassa mahdollisuudet energia- ja vesihuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla. Lainkohdan 3 momentin mukaan 2 momentissa tarkoitettut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.</p> <p>Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaan maakuntakaavoituksessa on osoitettava tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet. Tuulivoimalat on sijoitettava ensisijaisesti keskitetysti useamman voimalan yksiköihin.</p> <p>Mainitun valtioneuvoston päätöksen mukaan alueidenkäytössä on muun muassa otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttamisriskiä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat veden hankintaan.</p> <p><b>TEIDEN JA SÄHKÖLINJOJEN PERUSTUKSET POHJAVESIALUEELLA</b></p> <p>Kaavaluonnoksen selvityksessä ei ole minkäänlaista selvitystä, eikä havainnekuvia teistä, perustuksista, sähkölinjoista eikä muustakaan alueen yleisestä infrasta.</p> <p>Teollisuustuulivoimaloiden iso koko, sekä hankkeen suuri kokonaisuus vaatii todella suuren ja kantavuudeltaan massiivisen tieverkoston. Sitä ei ole suunnitelmissa huomioitu.</p> <p>Väyläviraston työmailla missä ollaan pohjavesialueilla, vaaditaan, että alue suojataan bentoniitti matoilla ja koneissa on oltava käytössä bioöljy. Tämäkin vaatimus tulee miettiä jo hankkeen tässä vaiheessa ja onko markkinoilla saavutettavissa sen täyttävää kalustoa.</p> <p><b>TUULIVOIMALOIDEN MUUNTAJAT</b></p> | <p>Osayleiskaavaehdotuksessa esitetty voimalasijoittelu ja vailla lainvoimaa voimaan tulleen uuden vaihemaakuntakaavan tv-aluerajaus ovat poikkeuksellisen yhdenmukaisia. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv-aluerajasta maakuntakaavan tarkkuus huomioiden.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tuulivoimaloidenkin muuntajissa käytettävä rikkiheksafluoridi on erityisen haitallista 1E pohjavesialueen lähellä ympäristöön päästessään. Pirkanmaan pelastuslaitoksen palotarkastusasiantuntijan mukaan Konikallion teollisuustuulivoimalapalon yhteydessä on suuri aluepalo mahdollinen. Voimaloiden tekniikkatilojen palamisen yhteydessä pohjavesien pilaantuminen on mahdollista öljyvuodon tai palamistuotteiden takia. Jos voimaloihin tulee automaattinen sammutusjärjestelmä, sammutuskemikaalit aiheuttavat pohjavesiriskin.</p> <p>Sammutustilanteessa vettä ei riitä juotavaksi. Mistä tällöin palotilanteessa tai muun pohjaveden pilaantumisen, antoisuuden pienentymisen tai muun heikentymisen jälkeen saadaan laadukas ja volyymiltaan riittävä määrä vettä asukkaille, eläimille ja suurimmille veden käyttäjille?</p> <p>Alueella tai sen läheisyydessä ovat esimerkiksi Kylpylä Ikaalisten Spa Oy (100 m<sup>3</sup> /vrk), teolliset toimijat kuten Purso Oy (130 m<sup>3</sup> /vrk) ja Kähns Oy (10 m<sup>3</sup> /vrk), kasvihuoneet Ikaalisten Luomu Oy (40 m<sup>3</sup> /vrk) ja maatila MaitoEskeli Oy (40 m<sup>3</sup> /vrk), joka on yksi Suomen isoimmista maitotiloista. Mahdolliset vedentoimitushäiriöt aiheuttavat asukkaille ja yritysten tuotannolle oleellisia ongelmia. Lisäksi vedentoimitushäiriöt aiheuttavat sekä niille että paikkakunnan yritystoiminnalle myös varteenotettavia mainehaittoja.</p> <p>Nopeasti laajentunut tuulivoimateollisuus, suojeltu harjualue ja 1E-luokan pohjavesialue sopivat huonosti yhteen. Yhdessä voimalassa on noin 2000 l öljyä. Faktat puhuvat sen puolesta, etteivät öljyvahingot ole olleetkaan ohjattavissa, vaan öljy on levinnyt ympäröivään maastoon. Kun öljyvuoto tapahtuu ylhäällä 135 m korkeudessa konehuoneessa öljy tai palokemikaalit lentävät tuulen mukana noin 200 metrin etäisyydelle. Konikallion 350 metrin voimalan konehuoneen/napakorkeus on noin 225 metriä, jolloin öljy leviää navakalla tuulella satojen metrien etäisyydelle, myös 1E-pohjavesialueelle.</p> | <p>Pelastusviranomaisen vaatii hankkeelta pelastussuunnitelman, jossa määrätään esimerkiksi sammutusveden tarve.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



**MAA-AINESTEN MÄÄRÄN VAIKUTUKSET**

Kaavaselvitys ei ole ottanut kantaa maa-ainesalueiden laajuuteen, kaivuusyvyysiin eikä kuutiomääriin, jotka ovat erittäin suuret. Hankkeen kiviainesmäärä on yli miljoona irtokuutiota.

Maa-aineksien ottopaikat, kuljetus, louhinta ja maisemointi tulee selvittää perusteellisemmin. Mahdollisten työaikaisten muutoksien, esimerkiksi muuttuneen pohjavesipinnan erosta arvioon nähden johtuvasta, kallion muutoksesta tms osa muutenkin vajaista alueista voi jäädä osa korvaamatta.

[Kuva 1. Pienempien 6,6MW Lestijärven teollisuustuulivoimaloiden maa-ainesten ottoa]

Perustuksien havainnekuvia ei ole esitetty, joista selviää kaivusyvydet kantavien massojen vahvuudet ja perustuksien koko.

Toteutuneissa 6 MW:n tuulivoimaloissa perustuskorkeus on vaihdellut 4 – 6 metrin välillä.

Hankealueen teollisuustuulivoimaloissa perustuksien rakennekorkeus on 10 metriä, ellei ylikin, lisäksi harukset vaativat syvät kaivannot, jotta riittävä tukireaktio saadaan aikaan.

**ELINKAARI, PERUSTUKSET**

Elinkaariesitystä ei ole kerrottu, toisin sanoen kuinka teollisuustuulivoimaloiden käyttöaika on määritelty ja kuinka teollisuustuulivoimaloiden purku ja ennen kaikkea perustuksien purku voidaan toteuttaa pohjavesialueella.

Tutkittua tietoa on maailmalta siitä, että purkukustannukset ovat vähintään 600 000–1 000 000 €

Hanketoimijalla purkukustannuksia ei ole olemassa. Edelleen sitä ei ole selvitetty, että kuinka vastuut on hoidettu. Kaavan kuulemistilaisuudessa hanketoimija esitti: jos toimija menee konkurssiin kyllä vakuutus korvaa. Väite on naurettava, vakuutusturva katkeaa, kun yritys menee konkurssiin, ja kuka on yleensäkin

Maa-aineksen otto on oma erillinen lupamenettelynsä. Hämeenkyrön osayleiskaavassa on osoitettu ohjeellinen maa-aineksen ottoalue.

edunsaajana vastuuvakuutuksissa. Ensisijainen edunsaaja pitäisi olla maanomistaja ja toissijainen kaupunki.

Tuulivoimaloiden purkaminen ja kierrätys niiden elinkaaren lopussa on tikittävä aikapommi. Suomessa purkurahasto ei ole lakisääteinen vaan vapaaehtoinen toimi, eikä sen koko riitä kattamaan todellisia purkukustannuksia (satoja tuhansia/voimala). Kuka kantaa vastuun purkamisen kustannuksista 20–30 vuoden kuluttua, kun tuulivoimayhtiöiden omistus on vaihtunut useaan kertaan elinkaaren aikana? Tuulivoimayhtiöillä on resursseja lobata eduskuntaa ja virkamiehiä. Ympäristöministeriö onkin ollut haluton saattamaan tuulivoimarakentamisen lainsäädäntöä, ml. perustusten purkamista, jätelain noudattamista ja purkurahastoa, muun Euroopan tasolle. Nykykäytäntö eli perustusten jättäminen maahan ja niiden maisemoiminen on riski mm. pohjavesien pilaantumisen kannalta.

[Kuva: Maatuulivoimalan betoni-teräspäerustus vie jopa 4500 kuutiometriä betonia.]

Tuulivoimaloiden purkusuma alkaa vuosikymmenen lopulla

Suomen tuulivoimarakentaminen on kovassa kasvussa. Vuoden 2022 lopussa Suomessa oli 1393 voimalaa. Fingridille on tehty kuitenkin liityntäkyselyjä jo 20–30 000 voimalasta.

Vuosikymmenen lopusta lähtien Suomessa on odotettavissa tuulivoimaloiden purkamisuma, sillä lukuisat tuulivoimalat tulevat käyttöikänsä (20–30 vuotta) päähän. Tätä ennen voimaloiden teho laskee ikääntymisen myötä. Huoltotoimenpiteillä, lapojen vaihdolla, ja turbiinin rajoitus- ja pysäytystoimenpiteiden avulla (ns. curtailment strategia) uudempien voimalamallien elinikää pyritään pidentämään 35 vuoteen. Tällä hetkellä 40 vuoden elinkaari ei ole kuitenkaan teknisesti mahdollinen (Lähde: Siemens Gamesa).

**Suomessa tuulivoimaloiden perustukset maisemoidaan**

Tuulivoimaloiden purkaminen on jo alkanut Keski-Euroopassa ja USA:ssa. Useissa Euroopan maissa ympäristölainsäädäntö määrää purettavaksi tuulivoimaloiden maanpäällisten osien lisäksi maanalaiset osat (taulukko 1). Vuonna 2020 Saksan Standardi Instituutti laati tuulivoimaloiden purkamiselle ja kierrätykselle yhtenäiset standardit sisältävän ohjekirjan DIN SPEC 4866, josta odotetaan tulevan alan standardi. Suomessa tuulivoimayhtiöt ja viranomaiset ovat toistaiseksi vaienneet tästä ohjeesta.

Suomessa purkaminen koskee käytännössä vain maanpäällisiä osia. Teräs-betoniperustukset jätetään pääsääntöisesti maahan ja maisemoidaan. Vuonna 2019 Suomen Tuulivoimayhdistys (STY) totesi: ” Kun tuulivoimala on tullut elinkaarensa loppuun 20–30 vuoden iässä, se puretaan. Perustus voidaan maisemoida. Perustus voidaan myös purkaa, esimerkiksi jos paikalle aiotaan rakentaa uusi tuulivoimala. Tuulivoimalaa ei nimittäin voi rakentaa vanhoihin perustuksiin.” Uusimpien perustusten on väitetty kestävän noin 50 vuotta

Ympäristöministeriö (YM) on antanut moniselitteisen tulkinnan tuulivoimaloiden perustusten purkamista koskien. Sen perusteella yhtiöt voivat välttää purkamisen, ellei rakentamisluvassa tai vuokrasopimuksessa määrätä toisin. Menettelyn ei koeta olevan EU-määräysten ja jätelainsäädännön mukainen - jätelaki kieltää jätteen jättämisen ympäristöön. Jäteasetuksen 27 §:n mukaan rakennus- ja purkujätteestä on hyödynnettävä vuosittain vähintään 70 %. Lisäksi betonijätteen hyötykäyttöä koskien on uusi asetus, joka vaatii mm., että raekoko saa olla enintään 90 mm.

Useat tahot Suomessa esittävät, että betoniperustukset voidaan murskata, pulveroida ja käyttää tienpohjina. Euroopan Tuuliyhdistyksen mukaan betonimurskeen laajaa käyttöä rajoittaa toistaiseksi kuitenkin sekä kysyntä että kuljetuskustannukset.

Purkukustannukset muodostavat kohtuuttoman taloudellisen riskin Ikaalisten kaupungille Ympäristölainsäädännön erityispiirteenä on dynaamisuus: lain tulkinta voi muuttua, vaikka

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>lain sanamuoto ei muuttuisi, johtunen oikeudellisen tulkintaympäristön muutoksesta, luonnontieteellisen tiedon lisääntymisestä tai tekniikan kehittämisestä. Tämän hetken tieto on luvan hakijalta ja vastaavia tapauksia on Suomessa ollut mm Talvivaarassa.</p> <p><b>Vaatus:</b> Kaavaluonnokseen on suunniteltava myös purkamiseen, kierrätykseen ja purkamisen jälkeiseen maisemointiin liittyvät aluevaraukset ja kustannuksiin on tehtävä vakuusjärjestelmä. Mikäli hanke toteutuu, sen purkukustannukset muodostavat kohtuuttoman taloudellisen riskin Ikaalisten kaupungille tai kuntaliitoksessa muodostetulle uudelle organisaatiolle. Muuttuva ympäristölainsäädäntö voi aiheuttaa asian eskaloitumisen myös takautuvasti.</p> <p><b>SÄHKÖLINJAT</b></p> <p>Kaavaluonnos ei käsittele riittävässä laajuudessa havainnekuvilla, eikä muutoinkaan sähkölinjojen eri vaihtoehtoja. Lisäksi sähkölinjojen osalta pohjavesitutkimukset ovat tekemättä</p> <p><b>PALOTURVALLISUUS</b></p> <p>Suuren tuulivoimalan aiheuttama tulipaloriski on ilmeinen. Voimalan konehuoneen syttyessä palamaan sitä on vaikeaa, ellei mahdotonta sammuttaa. Tuulimylly toimii kipinälinkona kuivalla ilmalla metsässä. Konikallion tuulivoimapuiston lähimmät asuinkiinteistöt ovat vain 1,5 km päässä. Alle 5 km päässä on satoja asumuksia.</p> <p>Harjuluonnon herkkyys kipinöille on suuri kesäisinä viikkoina.</p> <p><b>VÄLKEVAIKUTUS</b></p> <p>Välkemmaallinnuksen mukaan tuulivoimahankealueen läheisyyteen kohdistuva välkevaikutus on kohtalainen kielteinen</p> | <p>Purkamisen ja alueen ennallistamisen toimenpiteet tapahtuvat ensisijaisesti tuulivoimaloiden alueilla (tv-1), jotka on osoitettu kaavakartalla. Purkaminen ja alueen ennallistaminen tehdään voimassa olevan lainsäädännön ja kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Voimaloiden omistaja vastaa purkukustannuksista.</p> <p>Osayleiskaavalla ei ratkaista sitä, mitä reittiä pitkin siirto toteutetaan eikä tuulivoimalueen ulkopuolisia sähkönsiirtoreittejä kaavoiteta. Voimajohtolinjausten osalta tekniset ratkaisut tarkentuvat voimajohtoon yleissuunnittelussa, jolloin myös voimajohtopylväiden sijoituspaikat suunnitellaan, mikäli toteutusvaihtoehtona on ilmajohto.</p> <p>Mahdollisiin riskeihin varaudutaan ennakkosuunnittelulla, johon kuuluu myös yhteistyö onnettomuustilanteisiin varautumisesta pelastusviranomaisen kanssa. Mahdollisen, varsin epätodennäköisen tulipalotilanteen sattuessa sammutuksen ohella ensisijaisia toimia on ennakkosuunnittelun mukaisesti varautua palon tehokkaaseen rajaamiseen siten, ettei palo leviä voimala-alueelta ympäristöön. Pelastusviranomainen vaatii hankkeelta lisäksi pelastussuunnitelman.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>tarkastelluilla hankevaihtoehtoilla (VE1 ja VE2), roottorin halkaisijoilla ja napakorkeuksilla.</p> <p>Itse arviointimenettely on virheellinen ja siinä käytetään väärää mallinnuksia pienempien tuulivoimaloiden aiheuttamien meluarvojen ja väлкеarvojen, sekä maankäytön ja muun voimaloihin liittyvien mallinnusten suhteen.</p> <p><b>TALOUDELLISET RISKIT JA VAIKUTUKSET ALUEEN ELINKEINOILLE</b></p> <p>Hämeenkyrön tai Ikaalisten Konikallion teollista tuulivoimapuistoa koskevassa osayleiskaavassa ei lain edellyttämällä tavalla arvioitu hankkeen taloudellisia vaikutuksia. Teollisen mittakaavan tuulivoimahankkeessa on kysymys myös taloudellisista arvoista.</p> <p><b>KAAVOITUKSET PERUSTEET</b></p> <p>Maankäytön ja rakennuslain (MRL) 39 § määrittelemät yleiskaavan laadinnassa huomioon otettavat asiat kuten ekologinen kestävyys, asumisen tarpeet, mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön, ympäristöhaittojen vähentäminen, maiseman ja luontoarvojen vaaliminen sekä virkistysalueiksi soveltuvien alueiden riittävyys pitää arvioida myös jo alueella asuvien ja sitä käyttävien tarpeet huomioiden.</p> <p>Koska Hämeenkyrön ja Ikaalisten Konikallion teollista tuulivoimapuistoa koskevissa osayleiskaavoissa ei yleiset yleiskaavan sisältövaatimukset toteudu vastustavat / vastineen laatijat vaativat, että Konikalliota koskevat osayleiskaavat on lakkautettava tai ainakin laadittava uudestaan niin, että ne täyttävät asianmukaiset määräykset.</p> <p>Vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaaseen maisemaan ja ainutlaatuisen harjaluueeseen ovat pahimmillaan lopullisen tuhoavat, vastustajat vaativat että kaavoituksen tulisi enneminkin suojella valtakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltua maisemaa.</p> | <p>Väittäjä on virheellinen. Selvitykset on laadittu asianmukaisesti yleisesti käytössä olevien ohjeistusten ja käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Tuulivoimaosayleiskaavan edellytyksenä ei ole, että kaavan toteuttamisesta ei aiheutuisi lainkaan haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sekä kaavan sisällölle säädetyt vaatimukset sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka voivat olla keskenään ristiriitaisia. Kunnalla on päättäessään maankäytöstä alueillaan alueidenkäyttölain 20 §:n nojalla oikeus painottaa yleiskaavan sisältövaatimuksia haluamallaan tavalla, kunhan kaikki</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>IKAALISTEN JA HÄMEENKYRÖN ASUKKASKEHITYS</b></p> <p>Emeritusprofessori Kimmo Suomen sanoneen, että tuulivoima on suurin tutkimatoin infra. Ja että maailman terveysjärjestön (WHO) ohjeiden mukaan pienitaajuisesta äänestä ja infraäänestä on tullut vakava ympäristöongelma, joka voi johtaa sairauteen ja kuolemaan. Ja että maailmalla johtava infraääniasiantuntija professori Mariana Alves-Pereira Portugalista suosittaa 20 km suoja-aluetta pienemmillekin voimaloille.</p> <p>Tosiasia valitettavasti on, että myös meillä Suomessa jo useita satoja perheitä joutunut muuttamaan pois kodeistaan itse kokemiensa terveyshaittojen vuoksi.</p> <p><b>YHTEENVETO</b></p> <p><b>Edellä mainituin perustein vastineen antajat vaativat, että Konikallion teollisuustuulivoimahanke ja siihen liittyvä asiakirjaselvitykset hylätään, kaavaluonnokselle ei myönnetä yhteysviranomaisen hyväksyvää päätelmää, eikä tuulivoimapuistolle Konikallioon vahvisteta osayleiskaavaa tai muutakaan kaavaa.</b></p> <p><b>Tuulivoimahanketta vastustavat 915 (1062) henkilöä vaativat, että Hämeenkyrön kunta tässä voimalahankkeessa, kumoaa / ei vahvista vireillä olevaa kaavoitushakemusta puutteellisena, sekä lainvastaisena edellä esitetystä laajuudessa.</b></p> <p>[Mielipide sisältää seuraavat kolme liitettä: Piiparinmäen-Lammaslammin kankaan tuulipuiston tekninen kuvaus; Liite Konikallio (luonto, maatala, historia, impera); Hydrogeologi Matti Vänskän lausuma Vatulanharjusta ja sen pohjavedestä sekä virtaussuunnasta vuodelta 2002]</p> | <p>sisältövaatimukset otetaan harkinnassa riittävällä tavalla huomioon.</p> <p>Yhteysviranomainen on antanut hankkeen YVA-menettelystä perustellun päätelmän 6.6.2024</p> <p>Vaatimus merkitään tiedoksi. Edellä vastineessa esitetyin perustein mielipiteessä esitetyn yhteenvedon vaatimuksille ei ole perusteita.</p> <p>Tieto 915(1062) allekirjoittajasta on saatu kuntaan palautteen antajalta, muttei nimilistana. Näin ollen ei myöskään ole tietoa, ketä allekirjoittajat ovat tai missä he asuvat ja ovatko kaikki allekirjoittajat osallisia asiassa tai kuntalaisia.</p> |
| <p><b>13) Osallinen 13, kaksi allekirjoittajaa, 20.4.2024</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tuulivoimala rakentaminen muuttaa alueen luonnetta. Vatulanharju on meidän Ikaalilaisten ja laajasti muidenkin ihmisten suosittu ulkoilu ja virkistys paikka. Vatulanharjun maisema arvoja ei saa tuhota ne pitää säilyttää. Valtioneuvoston päätös vuodelta 1984. Alueella on historiallisesti merkittäviä arvoja. Vuonna 1639 Pietari Prahe jo matkusti Hämeenkaan tietä joka on suomen ensimmäinen maantie. Tie kulkee pohjavesialueella ja tietä ei saa käyttää kuljetuksiin ja sitä ei saa muuttaa eikä tarvella. Isonvihan aikana 1710-1720 ihmiset menivät pakoon Ryssän levo nimiseen paikkaan. Kyseinen alue sijaitsee voimala alueella. Tuulivoima alueen rakentaminen vaikuttaa suuresti pohjaveden muodostumis määrään ja laatuun. Tihku Oy:n tekemät pohjavesitutkimukset ovat puutteelliset. Alueella olevia lähteitä ja kaivoja ei ole selvitetty ja ne eivät kaikki näy kaavakartassa. Maatutkaukset on osittain tehty maan ollessa jo jäässä ja lunta maassa 10-15 cm ja pakkasta -8c. Pohjavettä ei saa pilata. Melumallinnus on tehty pienellä 6,6 mw voimalalle. YVA prosessia ja kaavoitusta tehdään 15 kpl 10 mw voimaloille. Melumallinnus on tehty virheellisesti. Havainnekuvat ovat myös erittäin puutteelliset. Tämä on perustuslain 10§ pykälän vastainen hanke joka käsittelee esimerkiksi kotirauhaa. Afryn toteuttaman luontoselvityksen luotettavuudessa on paljon puutteita. YVA selvityksessä on selvitetty puutteellisesti kestävän kehityksen sosiaalista ulottuvuutta, johon mm. metsästyks kuuluu. Tuulivoimaloiden rakentamisesta koituu todella merkittävä haitta metsästykseseen ja muuhun luonnossa liikkumiseen esimerkiksi marjastus. Alueella on suojelullisesti arvokkaita metsälajeja ja biotooppeja mm. petolintujen pesimä ja metson soidinalueita löytyy useita. Niitä ei missään tapauksessa saa tuhota. Pöllö Selvitykseen käytetty aika on ollut kaksi yötä autosta metsäautotieltä käsin. Ympäristöministeriön ohjeen mukaan linnuston havaintoja pesimä ja kevät ja syysmuutto aikana pitää tehdä vähintään kymmenen päivän ajan. Soidensuojelu puuttuu luontoselvityksestä. Koninkallion alueelle ei laadita ja hyväksytty osayleiskaavaa tai muuta kaavaa teollisuustuulivoimaloille. Kaavaluonnos hylätään ja lopetetaan kokonaisuudessa.</p> | <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden. Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>14) Osallinen 14, 22.4.2024</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Esitän kaavan hylkäämistä.</p> <p>Suurta ihmetystä aiheuttaa, kuinka voidaan edes suunnitella tuollaiselle alueelle tuon mittakaavan tuulivoima-alueita.</p> <p>Vatulanharju ja Ulvaanharju ovat valtakunnallisesti arvokkaita harju- ja maisema-alueita. Alue on lisäksi suuren osan hämeenkyröläisten ja ikaalilaisten virkistys-, ulkoilu- ja kuntoilualuetta. Vatulanharjun alue on maakunnallisesti merkittävää matkailun kehittämisaluetta, arvokasta luontomatkailualuetta sekä virkistysaluetta. Luontomatkailun kehittämisen kanssa Konikallion hanke onkin suuressa ristiriidassa. Luontomatkailu ei voi toimia samalla alueella tuulivoiman kanssa! Harjujen alue menettää potentiaalinsa luontomatkailun osalta ja maisema-arvonsa hankkeen toteutuessa. Hankkeen toteutuessa menetetään lisäksi lähialueen luonne ja ainutlaatuisuus, samalla mitätöidään valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.</p> <p>Hankkeen tiedottaminen on ollut kaikinpuolin puutteellista. Tietoa on saanut vain, jos on osannut kysyä ja itse etsiä. Edelleen monille tuntuu olevan vaikeuksia hahmottaa hanketta; sen sijaintia ja kokoluokkaa. Lähialueella asuville olisi pitänyt ehdottomasti painottaa ja tiedottaa hankkeesta enemmän jo alkuvaiheessa. Hanke vaikuttaa kuitenkin väistämättä esimerkiksi kiinteistöjen arvoihin toteutuessaan.</p> | <p>Osayleiskaava-alueen rajausta perustuu voimassa olevassa Pirkanmaan maakunta-kaavassa 2040 osoitettuun tuulivoima-alueeseen Konikallio-Kivinevankallio, voimassa vailla lainvoimaa olevan Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan tuulienergiatuotannon alueeseen Konikallio sekä rakentamista rajoittavaan 40 dB:n mallinnettuun melualueeseen.</p> <p>Maisemaan kohdistuvia vaikutuksia mukaan lukien valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä. Hanketoimija on ollut aktiivisesti yhteydessä alueen maanomistajiin.</p> |
| <p><b>15) Osallinen 15, 20.4.2024</b></p> <p><b>Mitä tarkoittaa, että on huomioitu?</b></p> <p>Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava, S. 10 todetaan näin:</p> <p>”Suunnittelualueen itäosan reunalla ja osittain suunnittelualueella sijaitsee VatulanharjuUlvaanharjun Natura 2000 -alue (FI0309001) ja siihen kuuluva yksityismaan luonnonsuojelualue 11 Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava (YSA205389). Alueelle sijoittuu osittain kaksi soidensuojelun täydennysehdotuksen kohdetta,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>metsälakikohteita sekä vanhaa metsää Siloistenkallioiden luonnontilaisen puron varrella. Arvokkaat ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkitykselliset kohteet on huomioitu hankkeen suunnittelussa.”</p> <p>Miten Natura-alue (luonnonsuojelualue, pohjavesialue) ja massiivinen tuulivoimapuisto sopivat yhteen? Onko myllyistä lähtevät melu-, näkö- ja ympäristöön irtoava muovi- ym. jäte normaalia luonnonsuojelua? Jatkuva meteli ja väike ei ole kenellekään hyväksi ja on etenkin migreenistä kärsiville kauhistus.</p> <p><b>Miksi luonnonkaunis alue ja pohjavesivarannot halutaan pilata/vaarantaa?</b></p> <p>Ympäristövaikutusarvioinnin pohjavettä koskevassa liitteestä 4 (s. 7)s poimittua:</p> <p>”3.3.1 Vatulanharju Vatulanharjun pohjavesialue (0214351, 1E Ik) on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen...”</p> <p>Vatulanharjulta tulee käyttövesi (ei pelkästään vähäinen kasteluvesi) moneen kotitalouteen. Kuka vastaa vesien mahdollisesta pilaamisesta aiheutuvista ongelmista? Kuka korvaa ja miten nämä luonnon vesivarannot? Mistä Ikaalinen saa puhdasta vettä, jos se suttaa tällä hankkeella omat pohjavesivarantonsa?</p> <p>Tuulimyllyt eivät tarvitse ainutlaatuista luontoaluetta alustakseen. Eikö mistään löydy ns. joutomaata kaukana asutuksesta, jonne näitä myllyjä voitaisiin vähemmän häiritsevästi sijoittaa?</p> <p><b>Ikaalisten maine luonnonkauniina paikkakuntana?</b></p> <p>Ikaalisten maine ulkoilua ja luonnon rauhaa korostavana luonnonkauniina paikkakuntana on pilalla, jos Konikallion tuulivoimapuisto toteutetaan. Ikaalinen halutaan näköjään joka tavalla nujertaa: sotepalvelut karkaa muualle, Sata-Häme soi -tapahtuma vaiennettiin ja musiikin sijaan tuodaan yötä-päivää metelöivät tuulivoimalat pilaamaan Natura-alueen lähistöllä</p> | <p>Ei ole poikkeuksellista, että tuulivoimahankkeen kaltaiset toiminnot sijoittuvat lähelle Natura-alueita. Tällöin hankkeesta aiheutuvat vaikutukset tulee selvittää suhteessa Natura-alueeseen ja sen suojeluperusteina oleviin lajeihin. Hankkeessa on laadittu erillisliitteenä Natura-arviointi.</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>asuvien/lomailevien ihmisten ja eläinten ympäristö ja luonto.</p> <p>Kuka haluaa asua tuulipuisto takapihallaan ja muuttaa Ikaalisiin? Kuka ostaisi käypäsen mökin, jonka ”takapihalla” on massiivinen tuulipuisto? Taitaa olla muuttoliikkeen suunta Ikaalisista poispäin. Miksi Ikaalisten kaupungin pitää olla etujoukoissa pilaamassa omaa ympäristöään sallimalla massiivisen tuulivoimapuiston maa-alueilleen?</p> <p>Miten tuulivoimaloiden syrjäyttämää luontoaluetta jatkossa markkinoidaan? Kuka hyötyy tästä hankkeesta? Suurimmat voitot menee ulkomaille ja myös yhtiön määräysvalta on siellä. Osakeyhtiön enemmistöomistus ja samalla määräysvalta voi jossakin vaiheessa päätyä epäystävällisten omistajien haltuun ja määräysvaltaan, ja silloin sitä voidaan käyttää energia-aseena. Miksi Suomessa ollaan niin sinisilmäisiä ulkomaisten energiayhtiöiden suhteen? Ne eivät ole hyväntekeväisyyslaitoksia, vaan harjoittajat silkkaa bissnestä, jossa hyödyt ja voitot menee omistajille, joilla on myös määräysvalta yhtiössään. Haitat ja jälkien siivoaminen jää paikallisille asukkaille, tässä tapauksessa Ikaalisissa asuville. Onko aivan varmaa, että hyödyt on isommat kuin haitat? Epäilen.</p> <p><b>Hanketta ei mielestäni pidä missään tapauksessa toteuttaa.</b></p> | <p>Aluetalouteen kohdistuvia vaikutuksia ovat esimerkiksi hankkeen välittömät ja välilliset työllisyysvaikutukset, paikallisten palveluiden ostot sekä lisääntyvät verotulot, erityisesti kuntien saamat kiinteistöverot. Hankealueelle toteutettava tiestö voi helpottaa alueella liikkumista, parantaa metsätilojen saavutettavuutta ja joustavoittaa metsänhoitotoita. Vaikutuksia työllisyyteen ja elinkeinoihin on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 9.20</p>                                                              |
| <p><b>16) Osallinen 16, 17.4.2024</b></p> <p>Alue, jolle tätä tuuliteollisuutta kaavaillaan, on täysin sopimaton ko.tarkoitukseen. On hyvin lyhytnäköistä ja vastuutonta Ikaalisilta ajaa tätä asiaa. Voimaloiden haittoja joko ei ymmärretä tai tarkoituksellisesti vähätellään. Jo alueen nimi Konikallio on valittu harhaanjohtavasti, oikeampi nimihän olisi Vatulanharju. Hankealue rajoittuu Vatulanharju- Ulvaanharju Natura-alueeseen ja osin sen sisäänkin. Voimala-alueesta 50 - 250 metrin etäisyydellä sijaitsee viisi yksityistä suojelualuetta, alueeseen rajautuu myös 15 ha:n kokoinen ala soidensuojelun ohjelmaan kuuluvasta Teerinevasta jne. Luetteloa voisi jatkaa paljon pidempäänkin. Hankealueella on havaittu kartoituksessa 61 pesivää lintulajia tai</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Osayleiskaava-alueen rajausta perustuu voimassa olevassa Pirkanmaan maakunta-kaavassa 2040 osoitettuun tuulivoima-alueeseen Konikallio-Kivinevankallio, voimassa vailla lainvoimaa olevan Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan tuulienergiatuotannon alueeseen Konikallio sekä rakentamista rajoittavaan 40 dB:n mallinnettuun melualueeseen.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>lintureviiriä, näistä 19 on suojelullisesti huomionarvoisia. Eläimistö on muutenkin runsasta. Voimala-alueen vanhoja metsäautoteitä kunnostetaan ja levennetään 5-6 metriä leveiksi n. 7 km, aivan uutta tietä rakennetaan n. 12,5 km. Tuulivoimala vaatii suuren puuttoman kasausalueen. Lisäksi tulevat asennettavat kaapelit. Yksikään eläin ei jää alueen lähellekään eikä palaa.</p> <p>Suora lainaus kaavaluonnoksesta " tuulivoimapuisto nousee Vatulanharjun takaa selkeästi harjun yläpuolelle hallitsemaan Vatulanharjun maisemaa" . Näin suuria tuulivoimaloita (lapakorkeus 350 m) ei ole rakennettu mihinkään. Ei ole varmaan kukaan suostunut antamaan lupaa. Valtakunnallisesti ja maakuntakaavoihin merkittyä arvokasta maisema- ja kulttuuriympäristöä ovat mm. Haapimaan-Vatsiaisten, Vatulan ja Kilvakkalan-Viljalan alueet. Ovatko ne enää sitä, jos tämä tuuliteollisuusalue rakennetaan? Miten tämä vaikuttaa seudun vetovoimaan ja matkailijoihin?</p> <p>Vatulanharjun laella on luontopolku ja mm. näköalapaikka, jossa on luontotaulu seuraavalla tekstillä: "korkeusero ympäröivään maastoon on tässä ehkä jopa 40 m. Kuinka kauas voit nähdä tästä? Nosta kätesi ylös ja vie isossa kaaressa alas. Hengitä samalla rauhallisesti sisään ja ulos liikkeen tahdissa. Siinä rentoutuu mukavasti, vielä kun voit samalla katsella kauas horisonttiin." Suoraa tämän näköalapaikan edessä n. 800 metrin päässä ovat lähimmät tuulimylyt. Nehän suorastaan kaatuvat päälle.</p> | <p>haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>17) Osallinen 17, 21.4.2024</b></p> <p>Toivon, ettei suunnitteilla oleva Konikallion tuulivoimahanke toteudu.</p> <p>Hankealue sijoittuu arvokkaalle luontoalueelle, ja hanke vaikuttaisi toteutuessaan kielteisesti niin Ikaalisten arvokkaisiin luonto- ja maisema-alueisiin, eläinten elinympäristöön, pohjavesialueisiin joista huomattavan moni saa juoma- ja talousvetensä, alueella harrastamiseen kuin aktiiviseen virkistyskäyttöönkin.</p> <p>Hankkeen suunnittelualaue on tällaisenaan arvokkaampi, kuin tuulivoimapuiston tuottama</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>rahallinen hyöty siitä todellisuudessa olisi kaupungille sekä paikallisille yrityksille ja asukkaille. Koen myös huolta kaupunkimme vetovoimaisuuden sekä matkailuturismin puolesta, johon tuulivoimahanke toteutuessaan vaikuttaisi todennäköisesti heikentävästi. Myös etenkin hankealueen lähistön asukkaille kohdistuvat haitat, kuten kiinteistöjen arvon alenema sekä luonnon rauhan rikkoutuminen ääni- ja valosaasteella, ovat asioita joiden ei soisi toteutuvan. Toivottavasti voimme kehittää kaupunkiamme kohti parempaa huomista, ilman tuulivoimaloita.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>18) Osallinen 18, 21.4.2024</b></p> <p>Konikallion tuulivoimalaitosaluetta ei saa toteuttaa missään tapauksessa. Voimalat tulevat alueelle mikä on arvokas Harjumaisema ja monien lintujen ja metsän eläinten lisääntymis ja elämisalue. Itse asun varpeella ja en tule elämään voimaloiden välke ja melu alueella jos hanke tulee toteutumaan. Muutan voimaloiden tieltä pois enkä kuntaan enään veroja maksa eli suunnitelmissa on muuttaa paikkaan missä ei tuulivoimaloita ole! Harrastan metsästystä ja harjoitan ampumista vatulan ampumaurheilukeskuksessa joten voimalat pilaavat rakkaan harrastukseni. Ja viimeisenä kuka ottaa vastuun kuntalaisten vesien pilaamisesta? Hankkeen suunnittelu ja havainnekuvat on törkeällä tavalla vääristelty ja niin heikkolaatuisia ettei kuntalaiset saa niistä mitenkään kuvaa hankkeesta. Ehdotan ja vaadin ettei haketta konikallio toteuteta missään muodossa!!</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> |
| <p><b>19) Osallinen 19, 22.4.2024</b></p> <p>Vastustan Konikallion tuulivoimapuistohanketta. Mielipiteeni on, että hanke tulee jättää kokonaan toteuttamatta suunnitellulle alueelle.</p> <p>Lähtökohtaisesti on mahdotonta ymmärtää, että jättikokoisia tuulivoimaloita suunnitellaan keskelle kauneinta ja arvokkainta valtakunnallisestikin merkittävää kansallismaisemaa (vatulanharju.fi), pohjavesialueen ja Natura-alueen viereen sekä aivan liian lähelle asutusta, suorastaan takapihoille. Hankevastaavien erilaiset</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>mallinnukset ja selvitykset eivät vakuuta. Nyt suunnitteilla olevat voimalat ovat niin suuria, että sellaisia ei ole vielä missään olemassakaan. Mallinnukset ovat täyttä teoriaa. Niihin on mahdotonta luottaa. Vaikutukset tulevat olemaan enimmäkseen kielteisiä. Tämä tuli esille vaimeasti myös hankevastaavien tekemissä esiselvityksissä.</p> <p>Arvokkaat ja ainutlaatuiset kansallismaisemat, luontoarvot sekä virkistys- ja ulkoilumaastot menetetään iäksi, jos tämä hanke toteutuu. Pelko pohjavesien tärvelymisestä hiipii väkisin mieleen. Tämä on hankkeen kielteisistä vaikutuksista suurin ja tärkein. Miten toimitaan, jos pohjavesi pilaantuu? Sitä ei voi korvata millään. Haitat luonnoneläimille ja linnuille ovat valtavat. Mikä on vaikutus tuotantoeläimille ja alueen maanviljelykselle? Näillä kylillä maataloudesta elantonsa saavia on vielä monia. Vatulan ja Lahdenpohjan kylien asukkaat tulevat kärsimään hankkeesta monin eri tavoin. Ympäröivä rauha, hiljaisuus, pimeys ja puhdas luonto häipyvät tuulivoimaloiden huminan, maatarinän ja välkevaikutusten myötä. Valtavat voimalat tulevat näkymään laajalti yli Hämeenkyrön ja Ikaalisten. Tuulimyllyt eivät ole mikään maiseman kaunistus ja on täysin mahdollista, että muitakin haittoja kohdistuu myös alueesta kauempana asuviin. Tällä tuskin on myönteistä vaikutusta Ikaalisten ja Hämeenkyrön matkailuelinkeinoille, joka on näillä alueilla merkittävää. Paras valtti menetetään, kun maisema tärveltyy. Kiinteistöjen arvo tulee näillä alueilla romahtamaan tuulivoimaloiden toteutuessa. Pahin pelko on, että aikojen saatossa nämä kylät tyhjenevät ja monet kiinteistöt jäävät vaille uusia asujia nykyisten omistajien ja perikuntien riesaksi.</p> | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> |
| <p><b>20) Osallinen 20, kaksi allekirjoittajaa, 13.4.2024</b></p> <p>Järkyttävää, että kaavaa edelleen edistetään, vaikka jokainen maalaisjärjen omaava tietää sen järjettömäksi. Olen niin kurkkuani myöten täynnä jo kolme vuotta löysässä hirressä roikkuneena, että etsimme aktiivisesti taloa Raumalta, jossa luultavasti enemmän arvojamme jakavaa väkeä. Valitettavasti missasimme juuri ihanan talon, joka meni kahdessa viikossa kaupaksi. Rakensimme</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Vatulan harjun laitaan loppuelämän talon [vuosiluku poistettu yksityisyyden suojan vuoksi] sitten, mutta lähtö tulee heti kun löydän itseämme viehättävän Raumalta.</p> <p>Siis vastustamme jyrkästi. Tuhoatte kauniin kunnan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>21) Osallinen 21, 14.4.2024</b></p> <p>Koninkallion tuulivoimahankkeen haittavaikutukset tulisivat olemaan kovat ympäristölle, jos hanke toteutetaan. Pelkästään jo matalataajuusäänien aiheuttamat terveyshaitat, kuultava melu ja pohjaveden pilaantumisvaara tekevät hankkeesta vaarallisen ympäristölle ja sen asukkaille. Kaavaluonnoksen ja YVA-selostusvaiheen yleisötilaisuudessa Ilmattaren [edustajan] viittasi kintaalla vertaisarvioituille haittoja todentamiseksi tutkimuksille. Mihinkään ei saatu kunnan vastauksia. Afryn [edustajan] lapselliset väitteet ovat mielipiteitä ja tulkintoja eivätkä he ota minkäänlaista vastuuta väitteistään. Ovatko edes koskaan tehneet yhtään hankkeen toteuttamista kieltävää lausuntoa MITÄÄN hanketta vastaan?? He eivät ole puolueettomia vaan Ilmattaren yhteistyökumppaneita!! Kenen leipää syöt, sen lauluja laulat!!</p> <p>1.Voimaloiden matalataajuusäänien aiheuttamat terveyshaitat</p> <p>Lauri Vierto väitti Ikaalisissa, että perustelevat matalataajuusäänien vaarattomuuden valtioneuvoston VTT:llä 2020 teettämällä tutkimuksella, jolla ei pystytty todentamaan matalataajuusäänien aiheuttamia terveyshaittoja. SIIS EI PYSTYTTY! Tutkimusmenetelmät olivat hyvin kyseenalaisia ja tutkimus on myös tutkijapiireissä hepposeksi havaittu!</p> <p>Koehenkilöillä kuunteletuttiin kuulokkeilla infraääniä studio-olosuhteissa. Miten ihmisten kehoon värähtelytasolla vaikuttavat ääniaallot voidaan testata näin?! Altistusajat olivat myös lyhyitä! Tutkimuksen kyselyosuudessa voimaloiden lähiympäristön asukkailta todettiin myös, että mitä lähempänä voimaloita ihmiset asuivat, sen enemmän oli oireilua. 2,5 Km oli</p> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa on esitetty runsaasti väittämiä, joihin on vastattu YVA- ja kaavamenettelyiden yhteydessä laadituissa vaikutusten arvioinneissa ja erillisselvityksissä.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia</p> |

lähimmän asukasryhmän maximietäisyys. Oireilua esiintyi jopa 20 km päässä voimaloista.

Mm. Mainzin yliopiston vertaisarvioidun tutkimuksen mukaan tuulivoimaloiden matalataajuusäänet heikentävät sydämen toimintaa merkittävästi ja vaikuttavat aivojen harmaaseen aineeseen eli kognitiivisiin kykyihin alentavasti, mm.muistiin. Meillä on jo olemassa satoja tutkimuksia, jotka todentavat näitä terveyshaittoja. .

-Suurvallat jenkit ja kiina ovat tehneet matalataajuusäänistä onnistuneesti joukkohallinta-aseita.

-Saksassa on oma "kelakoodi" näille terveyshaitoille. Siellä epäillään miljoonien ihmisten sairastuneen matalataajuusäänistä.

-Ranska pysäyttää kaikki tuuliturbiinit - matalataajuisten äänien aiheuttaman melusaasteen vuoksi. TE varoitti tästä vuonna 2021 – nyt koko Saksa on täynnä taudinaiheuttajia. Maailmalla on herätty jo tuulivoiman haitallisuuteen. Tuulivoiman on samanlaista kaikkialla myös vaikutuksiltaan.

Tässä Pirjo Kerosen blogista ote, sillä ainakin itselläni ei tuo ranskan kieli oikein taivu:

"Ranskan tuomioistuin pysäyttää tuulivoiman! Teollinen tuulivoima on valloittanut Ranskan ja jättänyt jälkeensä tuhoutuneen maiseman ja raivostuneen väestön. Vaikka valtavat tuulivoimalat väittävät olevansa ekologinen ratkaisu, ne ovat osoittautuneet katastrofiksi ympäristölle ja kulttuuriperinnölle.

Ranska kyseenalaistaa tuulipuistojen toiminnan jatkamisen kohtuuttomien melupäästöjen vuoksi."

Dagmar Jestrzemska, Preußische Allgemeine Zeitung, 22.3.2024

<https://pipa01.blogspot.com/2024/03/ranskan-tuomioistuin-pysayttaa.html?fbclid=IwAR0oTDaJDy5yHmwsIRLeVtRiXOBXij0c2Wkl0qIJXsBzOf8tFVosNWRclyc&m=1>

voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.

-Meillä on Suomessa jo useita satoja perheitä joutunut muuttamaan pois kodeistaan tuulivoiman aiheuttamien terveyshaittojen vuoksi.

-Maailmalla johtava ja Suomessakin vierailut infraääniasiantuntija professori Mariana Alves-Pereira Portugalista suositaa vähintään 20 km suoja-aluetta pienemmillekin voimaloille.

-Kuuluvan matalataajuisen äänen taajuusalue on 20–200 Hz. Tämä ääni etenee kauas, ja sen ominaisuuteen kuuluu voimistuminen suljetuissa sisätiloissa. Lisäksi se voimistuu silloin, kun luonnon omat taustäänet vaimenevat tuulen tyyntyttyä maanpinnan läheisyydessä. Kuuluvan melun osalta tämä tarkoittaa käytännössä ilta- ja yöaikaa, jolloin melu aiheuttaa unen laadun heikkenemistä ja siitä seuraavia terveyshaittoja lähialueiden asukkaille useiden kilometrien säteellä.

Tuulivoimalan ääni on jatkuvaa, säännöllisesti jaksoittain suhahtelevaa ja jyskyttävää ääntä. Sen on todettu olevan häiritsevämpää kuin äänien, jotka ovat lähtöisin lento-, tie- tai raideliikenteestä ja aiheuttavan stressiä. On huomattava, että stressi on monille sairauksille altistava tekijä.

Ruotsalainen sydänlääketieteeseen perehtynyt professori Göran Holm ja audiologian asiantuntija Leif Lyttkens viittaavat kirjoituksessaan kanadalaiseen tutkimukseen "Health Canadian's Wind Turbine Noise and Health Study". joka todentaa tuulivoimaloiden melun häiritsevyyden. He viittaavat myös mm. ruotsalaiseen Sahlgrenskan yliopistosairaalan tutkimuksiin, jotka todentavat pitkittyneiden stressitekijöiden heikentävän glukoosin tuottoa aiheuttaen verenpaineen nousua, korkeampia veren rasvapitoisuuksia ja immunologisenjärjestelmän häiriöitä kehossamme. He viittaavat tässä sekä kuuluvaan meluun että infraäänien tutkittuun stressivaikutukseen. Holmin ja Lyttkensin mielestä edellä mainitut tutkimukset osoittavat suoraan, että tuulivoimaloiden melu aiheuttaa terveydellisiä ongelmia. Lääkärit ovat pitkälti yksimielisiä siitä, että nämä muutokset aiheuttavat ajan kuluessa mm. kasvaneen riskin



diabeteksen kehittymiseen ja riskin kuolla ennenaikaisesti sydän- ja verisuonitauteihin.

Tanskalainen tutkija Christian Sejer Pedersen ja professori Henrik Møller ovat todistaneet 48 tuulivoimalan tehovertailututkimuksessaan matalataajuisten äänien lisääntyvän, mitä suurempia tuulivoimalat ovat, ja siten myös aiheuttavan suurempaa haittaa.

Ruotsissa on tehty tutkimus tuulivoimaloiden äänen vaikutuksesta unenlaatuun. Tutkimuksen johtajana toimi ympäristötieteen professori Kerstin Persson Wayne Göteborgin yliopistosta. Tutkimustulokset osoittavat tuulivoimaloiden äänen heikentävän REM-unen laatua ja palautumista. REM-unen alkaminen viivästyi, ja sen kesto lyheni. Unettomuudella ja huonolla unen laadulla on suora yhteys useisiin sairauksiin, kuten masennukseen, ahdistushäiriöihin, hormonitoiminnan häiriöihin ja lisääntyneisiin sydän ja verisuonitauteihin.

Kuka ottaa vastuun ja miten korjaatte tilanteen, kun ympäristön asukkaat alkavat saada vakavia terveyshaittoja? Siihenkään ei kunnollista vastausta Viertolta tullut. Vain liirumlaarumia! Näin isoja voimaloita ei ole tehty vielä minnekään, eikä niistä ole mitään tutkimustuloksia olemassa?

2.Melumallinnuksissa ei ole huomioitu jättöpyörteen vaikutuksia! Sehän nostaa merkittävästi melutasoa tuulivoimala-alueella takana olevien voimaloiden osalta. Melumallinnus on monelta osin hyvin puutteellinen ja tuulivoimaloiden liian lähelle toisiaan sijoittelun takia antaa täysin virheellisen kuvan asuin- ja lomarakennuksiin syntyvistä melutasoista. Melumallinnuksessa on jätetty myös kokonaan tarkastelematta merkityksellisen sykinän ja inversion vaikutukset melutasoihin ja melun häiritsevyyttä lisäävinä tekijöinä. Tuulivoimalan synnyttämän melun sykintä on voimakkainta ilta- ja yöaikaan tietyissä sääolosuhteissa (ns. stabiili alailmakehä). Ruotsissa tehtyjen pitkäaikaismittausten mukaan merkityksellistä sykintää esiintyy noin 20 – 30 % tuulivoimaloiden vuotuisesta toiminta-ajasta sopivissa sääolosuhteissa. Voimakkainta ja useimmiten esiintyvää sykintä on kevättalvella,

Hankkeen vaikutuksia seurataan rakentamisen ja toiminnan aikana ja mahdollisiin ongelmakohtiin puututaan yhteistyössä asianomaisten viranomaistahojen kuten kunnan kanssa.

syksyllä ja syystalvella, jolloin auringon säteilykulman muutos ilta- ja yöaikaan on suurimmillaan.

- Miksi lähes jokaisesta ja varsinkin uusimmista voimala-alueista on käyty ja käydään tällä hetkellä korkeimmassa hallinto-oikeudessa taistoa juuri kuultavan melun osalta? Kertooko se sen, että teetetyt melumallinukset ovat pahasti pielessä?? 😞

Em.Vtt tutkimuksen vastuullinen johtaja Panu Maijala ei asuisi itse alle 2km päässä voimaloista kuultavan melun vuoksi ja voimalat olivat tutkimuksissa vain 3 mw tehoisia.

3. Maatärinän vaikutukset pohjavesiin  
Tuulivoimalat aiheuttavat ympäristöönsä ns.maatärinää rungon ja sen massiivisen perustusten hienoisen huojumisen vuoksi. Maatärinää on mitattu jopa 15 Km päähän pienemmälläkin voimalalla, niin miten pitkälle sitten näiden teollisuusluokan jättivoimaloiden maatärinä yltää? Siinä on vaarana, että se sekoittaa maasedimenttejä ja pilaa pohjavesialueita, kuten esim. Kanadassa ja Skotlannissa [tekstiin korjaus muotoon "Skotlannissa" osallisen viestin mukaisesti] epäillään laajoilla alueilla tapahtuneen. Maatärinän osuutta Konikallion pohjavesitutkimuksessa ei ole huomioitu millään tavalla? Nythän hankealue on aivan pohjavesialueen vieressä.

Tämänhetkisen käsityksen mukaan tuulivoimaloiden aiheuttama maatärinä ei ole aiheuttanut suuria ongelmia Suomessa tai muissa maissa.

Yleensä tuulivoimalan aiheuttama maatärinä on suuruusluokaltaan varsin pientä verrattuna esimerkiksi rataliikenteeseen, joka voi nykypäivänä aiheuttaa haittaa ympäristöönsä jopa satojen metrien päähän. Voimalan perustuksesta maaperään siirtyvän värinäherätteen tulisi olla hyvin voimakas, jotta herätteen vaikutus voisi olla havaittavissa vielä kilometrien päässä värinälähteestä. Toisaalta maaperän ominaistajuuden tulisi osua lähelle herätteen taajuutta, jolloin resonanssin myötä värähtely voisi teoriassa kulkea maaperässä pitkiä matkoja. Ilman resonanssi-ilmiötä värähtely pienenee melko nopeasti voimalasta poispäin siirryttäessä pääasiassa geometrisen vaimennuksen johdosta.

Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>4. Tulipaloriski<br/>Voimaloita on mahdoton sammuttaa. Varsinkin kesäkuivalla tulipalon leviäminen on voimakasta ja asutusta on aivan liian lähellä voimala-aluetta. Miten tulipalon sattuessa ympäristön asukkaat ja heidän kiinteistönsä suojataan? Kuka korvaa, jos tölly palaa?</p> <p>5.<br/>Miten määre vähäisyys määritellään arvioinnissa? Kenelle se on vähäistä? Vähätteleviä mielipiteitä tyyntä kaikki AFRYn lausunnot. </p> <p>6. Tuulivoimaloiden läheisyys vaikuttaa myös kiinteistöjen ja tonttien arvoon laskevasti. Mitä lähempänä voimalat ovat, sen voimakkaampi vaikutus on. Ihmiset alkavat olla yhä tietoisempia voimaloiden moninaisista haitoista!</p> <p>7. Tuulivoimalan siivistä irtoavat mikromuovit menevät luontoon – yhdestä voimalasta 30 tonnia. Pohjavedet ovat myös vaarassa mikromuovittua.<br/><a href="https://pelastetaansuomenluonto.fi/ajankohtaista/tuulivoiman-puhtaus/tuulivoimalan-siivista-irtoavat-mikromuovit-menevat-luontoon-yhdesta-voimalasta-30-tonnia/?fbclid=IwAR0d0riU_bawpJpmIR9IGcAydF2ySNXqX2ZLDHSc7WUTvjAJI68LbW49biw">https://pelastetaansuomenluonto.fi/ajankohtaista/tuulivoiman-puhtaus/tuulivoimalan-siivista-irtoavat-mikromuovit-menevat-luontoon-yhdesta-voimalasta-30-tonnia/?fbclid=IwAR0d0riU_bawpJpmIR9IGcAydF2ySNXqX2ZLDHSc7WUTvjAJI68LbW49biw</a></p> <p>8. Eläinkannan katoaminen:<br/>LUKE havaitsi tuoreessa tutkimuksessaan tuulivoimaloiden poistavan 67 % linnuista ja eläimistä tuuliteollisuusalueelta</p> | <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Mahdollisiin riskeihin varaudutaan ennakkosuunnittelulla, johon kuuluu myös yhteistyö onnettomuustilanteisiin varautumisesta pelastusviranomaisen kanssa.</p> <p>YVA-menettelyn vaikutusten arvioinnissa käytetty IMPERIA-hankkeen mukainen arviointimenetelmä on kuvattu hankkeen YVA-selostuksen kappaleessa 7.4. Hankkeen vaikutuksia arvioidaan teemakohtaisesti. Vähäisellä vaikutuksella viitataan tilanteeseen, jossa hankkeen mukaisesta toiminnasta aiheutuva muutos nykytilaan on pieni tai vaikutukset kohdistuvat rajatulle alueelle tai ainoastaan yksittäisiin herkkiin kohteisiin. Hankkeesta aiheutuvaa muutoksen voimakkuutta ja sen myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia sekä muutoksen herkkyyden arviointia valvovat viranomaiset.]</p> <p>Väittämän mittakaava ei vastaa millään tavalla todellisuutta. Tuulivoimaloista irtoavan mikromuovin määrä on hyvin pieni. Ruotsissa luontoyhdistys Naturskyddsförening on arvioinut, että kaikista Ruotsin tuulivoimaloista irtosi vuonna 2021 noin 645 kilogrammaa eli noin 0,6 tonnia mikromuovia. Vuonna 2021 Ruotsissa oli noin 4 300 tuulivoimalaa, joten karkeasti laskettuna yhdestä tuulivoimalasta irtosi siis noin 150 grammaa mikromuovia vuodessa. Suomessa oli vuonna 2023 noin 1 600 tuulivoimalaa, joten samalla laskukaavalla laskettuna Suomen kaikista tuulivoimaloista olisi vuonna 2023 irronnut noin 240 kiloa mikromuovia.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tutkimusryhmä käsitteli 22:n maan 84 tutkimusta. Luke tutki Maa- ja metsätalousministeriön Hiilestä kiinni- tutkimus- ja innovaatio-ohjelmassa (LandUseZero) tuulivoiman, metsien käsittelyn ja soiden ennallistamisen yhteisvaikutuksia ilmastoon, luonnon monimuotoisuuteen, talouteen ja yleiseen hyväksyttävyyteen.</p> <p>Lukien tutkimuksen tulos:<br/>Tuulivoimalat häiritsevät eläinten elinympäristöä<br/>Eläinyksilöt siirtyvät osittain tai kokonaan voimala-alueelta</p> <p><a href="https://www.luke.fi/fi/uutiset/katsaus-useat-lintu-ja-nisakasryhmat-vaistavat-tuulivoimaloita?fbclid=IwAR1n03DQ_7RSuwRXR8jEvZMMUPrKfj0Jb9Rwp11yJmZmJhbvr1boWcQ420">https://www.luke.fi/fi/uutiset/katsaus-useat-lintu-ja-nisakasryhmat-vaistavat-tuulivoimaloita?fbclid=IwAR1n03DQ_7RSuwRXR8jEvZMMUPrKfj0Jb9Rwp11yJmZmJhbvr1boWcQ420</a></p> <p>9. Jäänheitto alueella vaarantaa lähiasukkaat ja ohikulkijat:<br/>Jämijärven Ratiperän tuulivoimala-alueen edustaja varoitteli viime vuoden joulukirjeessään yhteistyökumppaneitaan jäänheitosta 500 metrin säteellä voimaloista. Pitäisi kai pitää ainakin kypärää alueella liikkuesssa. Ei paljon kannata samoilla joulukuusta hakiessa voimaloiden lähellä. Voi kallo haljeta tai vahingoittua muutoin ikävästi.</p> <p>Koninkallion hankealueen voimalat hipovat 300-350 metrin korkeudessa! Varoalue on varmaan jo tuolloin lähes kilometrin luokkaa tai enemmän!</p> <p>Viime vuosina on maailmalla paljon myös voimaloita kaatunut ja tai lapoja katkennut heikentyneiden materiaalien tason vuoksi. Voimala-alueilla ei kannata hirveästi hengailla. Marjat saastuvat voimaloiden ympäristöön heittelemistä mikromuoveista. Yksittäinen keskikokoinen voimala voi norjalaisen tutkimuksen mukaan levittää ympäristöönsä jopa 70 kiloa mikromuoveja vuodessa. Siinä on myös pohjavedet vaarassa.</p> <p>Lista haitoista on merkittävä! Koninkallion hankealuetta ei saa missään nimessä toteuttaa!</p> | <p>Naturskyddsföreningen mukaan Ruotsissa esimerkiksi tieliikenteestä, mukaan lukien renkaiden kulumisen, aiheutui vuonna 2017 teetetyn tutkimuksen mukaan vuosittain noin 8 190 tonnin mikromuovipäästöt. Suomen ympäristökeskuksen mukaan myös Suomessa tieliikenne on merkittävin yksittäinen mikromuovin lähde: pelkästään ajoneuvojen renkaiden kulumisesta aiheutuu vuosittain noin 5 000–10 000 tonnin mikromuovipäästöt.</p> <p>Mikromuoveja ja pohjavettä koskeviin väittämiin on vastattu vastineessa edellä.</p> |
| <p><b>22) Osallinen 22, 21.4.2024</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vastustan Konikallion tuulivoimapuiston rakentamista.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>23) Osallinen 23, 18.4.2024</b></p> <p>Olen pöyristynyt kaavaluonnoksessa esitettyihin asioihin Konikallion tuulivoimalapuistosta.</p> <p>Konikallion tuulivoimapuiston välkkeen, melun ja korkeiden sekä rauhattoman näköisten roottoreiden vuoksi Vatulan alueen asuinolosuhteet <b>heikentyvät</b> merkittävästi. Vaikutukset ulottuvat negatiivisesti myös ulkoiluun, retkeilyyn, marjastamiseen, metsästämiseen ja virkistäytymiseen. Kun muutimme Vatulaan joitakin vuosia sitten, yksi syy oli <b>rauhallinen, upea ja monimuotoinen kaunis luonto</b>. Esi-isiemme jättämä perintö.</p> <p>Alueiden käyttö heikentyy talvisin myös <b>jääpalavaaran</b> vuoksi. Siellä ei uskalla jatkossa liikkua. Ikävää, jos omassa metsässä ei voi tehdä esim. metsätöitä silloin kun omaan aikatauluun sopii parhaiten.</p> <p>Alueen rikas luonto köyhtyy ja voimalat vaikuttavat heikentävästi luonnon monimuotoisuuteen ja ekologisiin prosesseihin alueella. Hanke aiheuttaa monimuotoisuuden vähenemistä ja ekosysteemin heikkenemistä. Tämä vie vuosien aikana tehdyttä työltä pohjan pois ja pilaa alueemme.</p> <p>Tuulivoimarakentamista ei pitäisi missään tapauksessa suorittaa Vatulan <b>arvokkaiden maisema-alueiden välittömään läheisyyteen</b>. Vatulanharju on meidän perheen, sukulaisten ja kyläläisten suosittua ulkoilumaastoa. Sitä pitäisi erityisesti vaalia.</p> <p>Käytämme kiinteistöissämme omaa kaivoa . Sen tulevaisuus on uhattuna tuulivoimapuiston suuren maansiirtomäärän, syvälle suunnattujen rakenteiden ja avatun maanpinnan vuoksi.</p> <p>Ikaalisten kaupungilla on vähän käytössään pohjavesialueita. Paikkakunta on kohta vesikriisin partaalla. Pohjaveden tilannetta, nykytilaa, vaikutuksia ja seurauksia ei ole riittävällä ammattitaidolla edes yritetty luonnoksessa selvittää. <b>Veden riittävyys on jatkuva ongelma</b></p> | <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoimaloiden alueiden (tv) rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Vaikutusten arviointien perusteella lausunnossa esitetyle rakentamiskielolle ei</p> |

**koko maailmassa ja kohta myös Suomessa. MIKSI UPEAA POHJAVETTÄ IKAALISISSA EI HALUTA SUOJELLA???**

Melumallinnus askarruttaa, onko Suomen rakentamismääräys-kokoelman, SRakMk, mukaisia osan asumisen terveellisyyteen, turvallisuus ja viihtyvyys osan mukaisia määräyksiä ja suosituksia otettu riittävästi huomioon.

Rakennuksiamme ei ole aikoinaan voitu varustaa huomioimaan maalaisalueen muutoksia energiateollisuusalueeksi.

Tuulivoimapuiston välkkeet, äänet, vedenlaadun heikkenemät ja avattujen maastoalueiden pölyt heikentävät alueen asukkaiden olosuhteita kohtuuttomasti.

Tuulivoima-alueiden sijoittamisessa on suositeltavaa jättää herkimmat alueet tuulivoimarakentamisen ulkopuolelle sekä määrittää niihin riittävät etäisyydet. Konikallion tuulivoimahanke ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 110 kV:n voimajohtojen rakentaminen sijoittuvat alueelle, jonka välittömään läheisyyteen sijoittuu sekä maisemallisesti, että kulttuuriperinnöltään herkkiä alueita, joita kaavaluonnoksessa ei ole riittävästi käsitelty.

Tiedottaminen kaavaprosessista on ollut hyvin heikkoa ja paikallinen lehti, Uutis-Oiva, ei tuo asiassa kuin hakijan mielipidettä esille. Monet kunnan päättäjät ovat sidoksissa asian kannattamiseen ja kunnollista keskustelua ei ole asiasta tarjolla. Tieto on ollut hyvin yksipuolista ja

ole perusteita. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.

Tuulivoimaosayleiskaavan alueella ei sijaitse asuinrakennuksia. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyiden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.

Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.

Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.

Kaavoitus ja siihen liittyvä YVA-menettely ovat monivaiheisia prosesseja. Tästä johtuen osallisia tiedotetaan eri vaiheissa ja asioihin voi jättää mielipiteen useasti. Kunta toteuttaa tiedotusta ja kuulemisia alueidenkäyttölakia noudattaen ja järjestää tiedotusta yli lain

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>sekavaa. Meitä, jotka olemme huolissamme, aliarvioidaan virkamiesten ja poliitikkojenkin toimesta. Prosessi on erittäin sekava, on kaavaa, YVV, vaihemaakuntakaavaa ym ym. Asukkaat ovat ihan epätietoisia ja ymmällään kaikista vaiheista.</p> <p>Tuulivoimatoiminta aiheuttaa kuntalaisissa yleisesti epätietoisuutta rakentamiseen johtavasta menettelystä. Yksityisoikeuden piiriin kuuluvia vuokrasopimuksia ei julkaista, minkä johdosta kyläläiset voivat ensi kertaa havahtua jo täydessä vauhdissa olevaan tuulivoiman rakennushankkeeseen vasta nyt.</p> <p>Missä on tuulivoima-alueen paikallisesti tunnistettava nimi. Konikallio ei kerro Ikaalisten ja Hämeenkyrön asukkaille juuri mitään</p> <p>Kaava sallii toteutuessaan liikaa heikennyksiä paikallisten Ikaalisten ja Hämeenkyrön ihmisten elämään ja sitä ei voi näin kevyen pohjasuunnittelun kautta jatkaa.</p> <p>Mielipiteeni on, että Konikallion tuulivoimahanketta <b>ei toteuteta laisinkaan!</b></p> | <p>määräämään velvoitteen, jotta mahdollistetaan kaikkien osallisten osallistuminen.</p> <p>Konikallion hankealueen rajausta tukeutuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuun kaksiosaiseen tuulivoimaloiden aluetta kuvaavaan merkintään tv1, Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue. Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> |
| <p><b>24) Osallinen 24, kaksi allekirjoittajaa, 22.4.2024</b></p> <p><b>OBJEKTIIVISUUS</b></p> <p>Ikaalisten kaupungilla on strategiansa mukaisesti tahto kehittää alueelle tuulivoimateollisuutta. Kaavan valmistelussa Ilmatar tilaa ja maksaa ja arvioi Konikallion hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin.</p> <p>Kaavan valmistelussa Ikaalisissa tuulivoimatoimijoiden tuottamaan aineistoon, esimerkiksi havainnekuviin, kartta-aineistoihin ja mallinnuskuviin on suhtauduttu kepeän kritiikittömästi. Haitat kohdistuvat erityisesti Ikaalisissa valtakunnallisesti arvokkaaseen harjumaisema-alueeseen (VAMA). Hankkeen pohjavedelle aiheuttamista riskeistä ely- keskus vaati erillisselvityksen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Kaavoitusta ohjaavat kuntien viranhaltijat sekä muut viranomaistahot. Konsulttien toimintaa sitovat konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot (KSE 2013), joiden mukaisesti konsultin tulee asiantuntijana mm. suorittaa saamansa tehtävä sen edellyttämällä ammattitaidolla objektiivisesti.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Hämeenkyrössä pidetyssä tuulivoimaosayleiskaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelma yleisötilaisuudessa 28.4.2022 Ilmattaren Lauri Vierto kertoo tallenteella <a href="https://vimeo.com/702806944/e78b6b05d3">https://vimeo.com/702806944/e78b6b05d3</a> pohjaveteen liittyvistä asioista: <i>”Otetaan Suomen johtavat pohjavesiasiantuntijat”</i>. Ilmatar teetti pohjaveden erillisselvityksen ja sen laati pari vuotta toiminut pieni yhden hengen työllistävä Tihku Oy ja FT, dosentti Joni Mäkinen. Pohjavesiselvitykset perustuvat lyhytkestoisii tutkimuksiin ja ne eivät ole riittäviä maatutkaluotaimella suoritettuna. Riskit pohjaveden pilaantumislle ovat olemassa.</p> <p><b>POHJAVESI</b></p> <p>Ilmastonmuutos tuo haasteita myös pohjaveden käytölle. Sääilmiöiden muutokset vaikuttavat veden hydrologiseen kiertoon. Kun keskitytään ilmastonmuutostoihin, hiilidioksidipäästöihin, unohdetaan se mikä on näkymättömissä, eli pohjavesi. Vatula- Ulvaanharjun pohjavesialueen turvaaminen seuraaville sukupolville turvataan parhaiten säilyttämällä alue teollisuudelta koskemattomana. Ikaalisissa Kolmostie ja Teiharjun teollisuusalue ovat heikentäneet sen alueen pohjaveden laatua.</p> <p><b>KAUPUNKILAISTEN KUULEMINEN</b></p> <p>Konikallion hankkeen kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 24.11.2021 on heti alussa tunnistettu se, että <i>”Konikallion hankkeeseen Ikaalisissa suhtaudutaan kriittisesti”</i> (Hinnerichen, maakuntamuseo) ja <i>”Se on kaupungissa herättänyt keskustelua”</i> (Lappalainen, Ikaalisten kaupunki, Nosto Consulting ). Vaikka asia on ollut viranomaisten tiedossa, ei valmistelussa sosiaalisen hyväksyttävyyden ja kuntalaisten aidon kuulemiseen kannalta kaavoituksessa ei ole asukkaita ole otettu huomioon riittävällä tavalla. 12.3.2024 yleisötilaisuudessa Ikaalisissa ei kaikkii yleisön kysymyksiin vastattu, koska aika oli riittämätön.</p> | <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Vaikutusten arviointien perusteella lausunnossa esitetyle rakentamiskiellolle ei ole perusteita. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä</p> <p>Yleisötilaisuuksissa on käytetty runsaasti pitkiä puheenvuoroja sekä paikalla että etäyhteydellä. Tilaisuuksissa on todettu, että esittelijöihin ja viranomaisiin on mahdollista olla yhteydessä myös muina aikoina.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



Virkamiesten toiminta ei täytä objektiivisuusperiaatetta, joka edellyttää virkamiehiltä asiallista ja puolueetonta toimintaa. Asioiden valmistelussa on lähdetty sille linjalle, että tieto tarjoillaan tuulivoimatoimijan intressien mukaisesti. Kaava- aineisto YVA mukaan lukien on jätetty tavalliselle kaupunkilaiselle noin 1000 sivuisena aineistona tarkoituksellisesti vaikea selkoiseksi, hankalaksi ymmärtää esimerkiksi epäselvinä havainne- ja karttakuvina. Poikkeuksellisen törkeää on ollut täysi välinpitämättömyys valtakunnallisesti arvokasta harjumaisema-aluetta ja muita arvokohteita kohtaan.

### **HANKKEEN SOSIAALINEN HYVÄKSYTTÄVYYS**

Hankkeen negatiiviset vaikutukset kohdistuvat merkittävästi Kelminselän kylien ympäristöön. Hanke on jo kaavaluonnosvaiheessa tuonut ristiriitoja ja heikentänyt alueen viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä. Konikallion hankkeella ei ole sosiaalista hyväksyttävyyttä YVA asukaskyselyn perusteella. Toivolansaaren kaavoituksen keskeyttämisen perusteena oli kaupungille jätetty runsas, negatiivinen Toivolansaaren kaavoitusta vastustava palaute. Yhdenvertaisuusperiaate velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.

Konikallion tuulivoima-alue ei ole terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö kaupunkilaisille, mutta tähän ei kaavaa laadittaessa kiinnitetä huomiota.

Kaavan laadinnassa ei ilmene miten käytännössä haitallisia vaikutuksia huomioidaan ja mitä konkreettista niille tehdään.

### **MAISEMAVAIKUTUKSET**

On suorastaan hämmästyttävää, miten kaavalausunnoissa Ikaalista ympäröivät paikkakunnat ja Pirkanmaan liitto kantaa huolta Ikaalisiin kohdistuvista kielteisistä maisemavaikutuksista. Ikaalisilla huolta ei tunnu olevan.

Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamennettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-mennettelyn yhteydessä.

Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Ikaalisten kaupungille kelpaa laadultaan heikkotasoiset ja puutteelliset havainnekuvat. Kartat ovat epäselviä ymmärtää, koska esimerkiksi kylien nimet erottuvat huonosti.</p> <p>Pirkanmaan liitto kertoo harjun olevan suosittu näköalapaikka ja retkeily- kohde. Vatula-Ulvaanharju on valtakunnallisen harjunsuojeluohjelman kohde ja merkittävä sekä maaperältään että eliöstöltään.</p> <p>Valtakunnallisesti arvokas Pirkanmaan harjujen ketjuun kuuluva Vatula- Ulvaanharjun maisemakokonaisuus on vaarassa ikaalisissa ja Hämeenkyrössä, sillä Suomen suurimman maatuulivoimahankkeen kielteisiä vaikutuksia ei pystytä mitenkään estämään ja ennalta arvioimaan.</p> <p><b>HAVAINNEKUVAT</b></p> <p>YVA- selostuksen havainnekuvat antavat puutteellisesti asukkaille tietoa haitallisista maisemavaikutuksista. Pinta- alaltaan noin 2000 ha alueelle levittäytyvän Konikallion tuulivoimahankkeen maisemavaikutuksia ei ole laadukkaasti ja riittävästi havainnoitu eri valaistusolosuhteissa. Valaistusta havainnoivat vuorokauden vaihtelut ja vuodenaikojen vaihtelut puuttuvat. Sopimukset sitovat alueen vuosikymmeniksi, joten tässä vaiheessa mallintamisen merkitys korostuu.</p> <p>Kuvauspaikkoja on suppeasti ja erityisen moitittavaa on Ilmattaren esiintuoma kuva Vatulan harjun alaosa, Ilmatar pimittää tarkoituksellisesti valtakunnallisesti arvokkaan harjualueen maisema-arvoja.</p> <p>350 metriä korkea voimala on havainnoitu virheellisesti kaavan liitteenä olevan YVA-selostuksen sivulla 140 ja 144 :</p> <p>Ympäristöministeriön oppaassa Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, tuulivoimaloiden mittasuhte on kuvattu suoraan roottorin edestä. (Maisemavaikutusten Opas 1/ 2016 s. 15)</p> | <p>arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> <p>Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle. Havainnollistavan materiaalin ovat laatineet kokeneet asiantuntijat Suomessa käytössä olevien yleisten käytäntöjen ja oppaiden mukaisesti.</p> <p>Havainnekuvat on tehty paikan päältä otettuihin valokuviin. Kuvien ottopaikat perustuvat tuulivoimaloiden ja niiden tarkastelualueen 3D-mallinnukseen, joiden pohjalta havainnekuvat on tehty. Havainnekuvien ottopaikat on valittu niiden monipuolisen edustavuuden, kohteen merkityksen ja maisemallisten vaikutusten kohdistumisen mukaisesti. Havainnekuvien kuvauspaikkoja on täydennetty YVA-menettelyn ja osayleiskaavoituksen aikana saadun palautteen ja YVA-menettelyn seurantaryhmän sekä kunnista saatujen ohjeistusten mukaisesti. Havainnekuvia on laadittu tuulivoimahankkeeksi poikkeuksellisen paljon.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

YVA- selostuksessa on sivulla 140 on kuvattu Konikallion voimalan suhdetta muuhun korkeaan rakentamiseen. Kuvassa Konikallion tuulivoimala on roottorin suhteen kuvattu viistosti suhteessa muihin rakennuksiin. Eihän tällaisesta havainnoinnista ole mitään hyötyä kuvan katsojalle.

Sivulla 144 Konikallion voimala on havainnoitu jälleen niin, että roottori on aseteltu katsojaan nähden viistosti. Roottorin kokoero ei tule esiin. Kuva tulee laatia niin, että siinä on Konikallion lisäksi rinnakkain asukkaiden hyvin tuntema Ikaalisten Teiharjun voimala n. 90 m sekä Jämijärven Ratiperän n. 210 m voimala tai naapurikunnan, Sastamalan Suodenniemen Kortekallion 230 metriä korkea voimala. Asukkaille Konikallion mittakaava havainnoidaan parhaiten paikallista lähialueiden tuulivoimaloista käsin ja tietysti roottori suoraan edestä kuvattuna oppaan mukaisesti.

**Havainnekuvien puutteita: Harhaanjohtava kuvantaminen**

**Mitä voimaloita havainnekuviissa on?  
Numeroinnit puuttuvat**

Mitkä voimaloista ovat Hämeenkyrön ja mitkä Ikaalisten puolella? Kuvat tulee laatia uusiksi niin, että tiedetään mitä voimaloita niihin on mallinnettu. Kaavassa voimalat on numeroitu ja se numerotieto tulee liittää havainnekuviin. Kaava jää tiedolta puutteelliseksi.

**Eri valaistusolosuhteet puuttuvat**

Ilta- aamu- auringon nousuja ja laskuja vasten voimaloiden havainnointi. Materiaaleissa ei ollut esimerkiksi ainoatakaan pilvetöntä ilta- auringon laskua, jota vasten voimalat erottuvat erittäin hyvin. Kuvat tulee laatia uusiksi näissä olosuhteissa ja myös lentoestevalot tulee huomioida videomallinnusta hyödyntäen eri valaistuksissa.

**Harusteet puuttuvat**

Harusteet tulee havainnoida koko voimala- aluetta koskevissa näkymissä. Esimerkiksi Vatulan linkkimaston harusteet erottuvat kauaksi,

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>useiden kilometrien päähän katselupaikasta iltauringon punaa vasten. Konikallio tulee havainnoida kokonaisuudessaan niin, että 15 voimalaa harusteineen näkyy.</p> <p>Havainnekuvia ei ole otettu niiden määritelmien mukaisesti, joita sanallisesti kuvien edustettavuudelle on asetettu. Arvokohteista kerrotaan, että ne ovat muutokselle herkimpiä.</p> <p>Urjaisten – Osaran – Kostulan kulttuurimaisemasta arvokohteesta ei ole otettu ainoatakaan havainnekuva Konikalliolle.</p> <p>Kyrösjärveltä Hämeenkyröstä ei ole ainoatakaan näkymää Konikalliolle. Pirkanmaa on todettu vetovoimaiseksi kesämökkialueeksi. Miten arvioida järvinäkymiä, ellei ole ainoatakaan kuvaa?</p> <p>Järvenkylän uimaranta on suosittu uimaranta Hämeenkyrössä, uimarannalta ei ole otettu ainoatakaan havainnekuva.</p> <p>Särkijärveltä ei havainnekuva.</p> <p>Hämeenkyröläiset hyödyntävät Vatula-Ulvaanharjua virkistytymisalueena.</p> <p>Herkälle maisema-alueelle kohdistuvia vaikutuksia ei ole mallinnuttu asianmukaisesti ja lisäksi puuston peittävää vaikutusta on liioiteltu.</p> <p>Vatulanharjun linkkimasto (Mastokartta: 10871 59 101) näkyy paljaalla silmällä Ikaalisten keskustaan asti. Havainnekuviissa tätä korkeaa ja keskeistä rakennelmaa maisemassa ei ole otettu huomioon lainkaan.</p> <p>Vatulan keskustassa sijaitsee Vatulan Nykäyksen seuratalo, joka tarjoaa juhla- ja majoitustilaa. Pihapiiristä avautuu näkymä harjun suuntaan, mutta havainnekuva tästä ei ole otettu.</p> <p>Toivolansaaren uimarannan havainnekuva on otettu pimeäkuvana talvella- Kesäkuva puuttuu!</p> <p>Vatulanharjun laelta avautuvista maisemista selvitykset eivät tuo esiin Vatulan harjun kulotettua paahderinnettä. Tältä ja useasta kohtaa muualta harjun laelta ja sen reunalta</p> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

aukeaa etelän suuntaan avoimia maisemanäkymiä. [Vatulanharju.fi](http://Vatulanharju.fi) sivustolta ilmenee, että kuntalaiset ja alueen maanomistajat toimivat aktiivisesti harjun maisema- arvojen eteen. Puustoa on harjunlaen alueelta harvennettu viimeksi talvella 2023. Maisema-arviointi on suoritettu 2022. YVA selostus korostaa ylikorostetusti ja virheellisesti arvokohteen sulkeutunutta näkymää. Lisäksi YVA ei ota lainkaan huomioon sitä, että harjun lakiosan kuuluu tuulivoimaloiden välkevyöhykkeelle ja harjulla oleva puusto ei peitä välkevaikutuksia.

Harjun lakiosan kuvasta ei myskään ilmene mitä voimaloita kuvassa on?

**Ulkoinen sähkönsiirtolinja, näkykö se Vatulanharjulle ja Hämeenkanakaantielle ?  
Havainnekuva puuttuu**

Hankealueen keskeltä sähköasemalta sähkönsiirtolinjat toteutetaan kaava- aineiston perusteella ilmalinjana, mutta havainnekuviin sähkönsiirtolinjaa ei ole mallinnettu, vaikka linja näkyy ja rikkoo näkymän valtakunnallisesti arvokkaalta harjumaaisema-alueelta.

**Vanhasta kauppalaista näkymä Konikalliolle on havainnoitu puutteellisesti**

Ikaalisten valtakunnallisesti merkittävältä rakennettuun kulttuuriympäristöön kuuluvalta alueelta, Ikaalisten Vanhan kauppala- ja kirkon seudulta, ei ole otettu havainnekuva. Esim. Rahkolan juhlatalon takaa aukenee maisema, josta Vatula- Ulvaanharjun silhuetti ja konikallion voimala-alue tulee kokonaisuudessaan esiin. Tätä ei ole havainnoitu arvokohteen edellyttämällä tavalla ja myös pimeäkuva puuttuu, samoin hämärän aikainen visuaalinen vaikutus välähtävistä lentoestevaloista. Taajama-alueen arvokohteena on tämä alue matkailukohteena merkittävä. YVA havainnekuva keskustasta on otettu kirjaston rannasta, josta edellä mainitut asiat jäävät kokonaan havainnoimatta.

Samat asiat koskevat myös Hämeenkyrön arvokkaita maisema-alueita. Havainnointi on puutteellista.

Välkevaikutuksia ja välkkeen vuotuista kestoa arvioidaan ensisijaisesti asuin- ja loma-asuinrakennuksiin kohdistuvaan välkkeen näkökulmasta.

**YVA- selostus vaiheen selvitykset 2024 ja selvitykset Konikallion alueella 2012**

Mikä ero on Konikallion 2023 YVA- selostuksen ja vuonna 2012 Konikalliosta laaditun arvokkaiden maisema- alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen arvioinnin välillä?

Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan aineistossa vuodelta 2012 todetaan tuulivoiman vaikutuksista arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriympäristöihin seuraavaa: ”

*Etäisyystarkastelun avulla on kohdistettu vaikutustenarvioinnit niihin arvokohteisiin ja- alueisiin, joihin voidaan olettaa kohdistuvan erityisen merkittäviä tai kohtalaisia vaikutuksia. Arvioinnissa on oletettu, että vielä noin 3 km etäisyydellä tuulivoimalat voivat dominoida maisemakuvaa, vaikutusten merkittävyys vähenee etäisyyden kasvaessa. Merkittävämmät vaikutukset saadaan selville ulottamalla tarkastelu noin 12 km etäisyydelle tuulivoiman selvitysalueista.* (Voimaa tuulesta Pirkanmaalla, Tuulivoimaselvitys 2012)

Reilu 10 vuotta sitten Pirkanmaan vaihemaakuntaa valmisteltaessa arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen vaikutusten arviointi Pirkanmaan liiton Voimaa tuulesta selvityksessä (Pöyry, 2012) on käytetty kokonaiskorkeudeltaan 180 metriä korkeaa tuulivoimalaa.

Vuonna 2012 Hämeenkyrössä suunniteltu tuulivoima-alue nro 32 putosi pois jatkosuunnittelusta maisemavaikutusten vuoksi. Nykyiset voimalat ovat 170 metriä korkeampia, mutta maisemavaikutusten arvioinnissa koon kasvu ja voimaloiden määrä jää huomioimatta. Hämeenkyrössä painoarvoa oli valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

**Konikallion havainnekuvat ja Pirkanmaan vaihemaakuntakaava**

Painoarvoa tulee olla myös sillä, että Konikallion tuulivoimaosayleiskaavan hankekuvat toimivat myös vaihemaakuntakaavan havainnekuvina. Vaihemaakuntakaavassa ei vaadita havainnekuviin Vaihemaakuntakaavassa voimalat

Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi. Lisäksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen johdosta on vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi laadittu erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.

Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle.

Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Kokonaiskorkeus vastaa näin vaihemaakuntakaavassa havainnollistamiseen käytettyä voimaloiden kokonaiskorkeutta.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>on mallinnettu korkeuteen 300m ja Konikallion voimat ovat vielä korkeammat, 350 metriä.</p> <p>YVA- selostuksessa kerrotaan, että ”<i>Kuvien ottopaikat valittu niiden monipuolisen edustavuuden, kohteen merkityksen ja maisemallisten vaikutusten kohdentumisen mukaisesti.</i> ”</p> <p>Konikallion tuulivoima- osayleiskaava ei vastaa nykyistä Pirkanmaa 2040 maakuntakaavaa.</p> <p><b>Videomallinnus tulee vaatia asianmukaisesti toteutettuna</b></p> <p>Videomallinnusta ei hyödynnetty YVAN yhteydessä, aineisto on Konikallion Ilmattaren hankesivuilla. Tämä materiaali on laadittu puutteellisesti. Drone- kameran hyödyntäminen silmän korkeudella jää puuttumaan kokonaan, nyt suurin osa videon materiaalista on kuvattu lintuperspektiivistä. Hämärän aikaiset välähtävät lentoestevalot on jätetty mallintamatta videokeinoin.</p> <p>Voimaloiden korkeus tulee asukkaille havainnoida korkeudesta 350 metriä hankealueen voimalapaikalta- nyt korkeus videolla on jätetty vain ”kirkon tornien tasolle” Hämeenkyrössä ja Jämijärvellä.</p> <p><b>Havainnekuva sähkönsiirtolinjasta</b></p> <p>Kaavakartassa sähkönsiirtolinja on merkitty ilmalinjana kaava- alueen sisäpuolella ja ulkopuolella Aja B vaihtoehdoissa. Tuulivoimakaavamerkinnot kertovat, että kaava- alueella on merkintöjä eri aluevarauksista mm. sähköasemakenttä, joka aidataan. Lisäksi alueelle saa rakentaa tuulivoimaloita varten varasto- ja huoltorakennukset ja maa- aineidenottoa varten varaus eli alueelle tulee louhos tai louhoksia ja uusien tiealueiden linjauksia ja vanhojen parantamisia. Havainnekuvat näistä puuttuvat ja harjulta havainnekuva sähkönsiirtolinjasta myös puuttuu.</p> <p><b>Epäselvää- Miten haittoja ennaltaehkäistään?</b></p> | <p>Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> <p>Osayleiskaava-alueen rajausta perustuu voimassa olevassa Pirkanmaan maakunta- kaavassa 2040 osoitettuun tuulivoima- alueeseen Konikallio-Kivinevankallio, voimassa vailla lainvoimaa olevan Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan tuulienergiatuotannon alueeseen Konikallio sekä rakentamista rajoittavaan 40 dB:n mallinnettuun melualueeseen.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv- aluerajausta maakuntakaavan tarkkuus huomioiden.</p> <p>Kaavamenettelystä erillinen videomallinnus on laadittu YVA-selostuksen ja kaavaluonnosten aikaiselle voimalasuunnitelmalle tukevaksi materiaaliksi.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>YVA on 408 sivua. Mitä vastauksia se tarjoaa Ikaalisten ja Hämeenkyrön asukkaalle siitä mitä haittavaikutuksia hankkeella on ja kuinka niitä vähennetään? Hankkeella on todettu olevan voimakas vastustus viranomaisten ennakkoneuvottelussa. Hankekehittäjän tiedossa ollut asia ei näy valmistelussa mitenkään YVA selostuksessa. Miten vastustus on huomioitu? Mitä keinoja on käytössä vaikutusten pienentämiseksi?</p> <p><b>Puutteellinen kuuleminen ja VAMAn heikko havainnointi</b></p> <p>Asukkaiden kuuleminen on suoritettu puutteellisesti. Mielialojen esittämiseen yleisötilaisuudessa 12.3.-13.3. 2024 ei oltu varattu riittävästi aikaa ja Afry ja Ilmatar eivät osanneet vastata kaikkiin yleisökysymyksiin.</p> <p>Hankkeen vaikutustenarvioinnissa painoarvo on maisemavaikutuksissa ja VAMA on ollut erityisen huomion kohteena viranomaisilla. Hanketoimijalla ei ollut esittää auditoriossa paikalla olleelle ja verkon kautta seuranneelle yleisölle kumpanakaan päivänä VAMA alueen keskeiseltä näköalapaikalta havainnekuvaa. Miten se voi olla mahdollista? Kaikkia vuorovaikutustilanteita on lisäksi leimannut kiire.</p> <p><b>Puutteelliset ja epäselvät kartat yleisesti ja kartat melu- ja välkemallinnuksista virheellisiä</b></p> <p>Kokonaisuudessaan eri kartat, näkymäalueanalyysi ovat laadultaan niin keinoja, että on vaikea paikallistaa alueita mihin haitat kohdentuvat. Kartat ovat puutteellisia merkinnöiltään. Kartoista ja havainnekuvista syntyy vaikutelma, että niitä ei ole edes yritetty rakentaa niin, että asukas saisi niistä selvän.</p> <p>13.3.2024 Hämeenkyrön yleisötilaisuudessa esillä oli melumallinnuskartta, jota on käytetty asukaskyselyssä. Asukaskyselyssä on kysytty: <i>Minkälaisia vaikutuksia hankkeella voisi arvion mukaan olla asunnolleni tai vapaa-ajan asunnolleni kuuluviin ääniin?</i> Miten voi ottaa kantaa puutteellisiin tietoihin varustettuihin mallinnuskarttoihin? Miten niiden perusteella asukas pystyy arvioimaan melun lisäksi välkkeen vaikutuksia?</p> | <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Kaavasta kuuleminen on järjestetty osayleiskaavan edellyttämällä tavalla ja kuntien omien käytäntöjen mukaisesti. Yleisötilaisuuksissa oli mahdollisuus keskustella suunnitelman sisällöstä myös ennen varsinaisen tilaisuuden alkamista. Tilaisuuksissa esitettiin sekä paikan päällä että etänä useita pitkiä puheenvuoroja ja kysymyksiä, joissa esitetyt teemat myös toistuivat myöhemmissä puheenvuoroissa. Yleisötilaisuudet eivät ole ainoa mahdollinen tilaisuus esittää kantaansa tai kysymyksiä osayleiskaavoituksesta. Tähän on mahdollisuus myös nähtävillä olojen ulkopuolisina aikoina kuntien viranhaltijoiden ja hankkeesta vastaaviin yhteyttä ottamalla.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Mallinnukset on tehty pienemmillä voimaloilla melumallinnuksessa, kuin ne mitä suunnitellaan rakennettaviksi. Tätä ei voida hyväksyä.</p> <p>Miten suurelle alueelle natura-aluetta meluvaikutukset ulottuvat (%)?</p> <p>Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden välillä on puutteellisesti selvitetty.</p> <p>Välkeselvitys puutteellinen</p> <p><b>Asukaskysely</b></p> <p>Kaava ei kerro sitä, minne palaute on kohdistettu. Sen tulos on hankalasti ymmärrettävä. Enemmistö ei ole kannattanut hanketta.</p> <p><b>Vaikutukset elinkeinoelämään</b></p> <p><i>”Tuulivoiman kiinteistöveron määrä on suuruusluokalta arvioituna noin 6 miljoonaa euroa VE 1.”</i></p> <p>Oletettu tuulivoimakiinteistöveromäärä ilmoitetaan tarkoituksellisesti koko tuulivoima-alueen elinkaaren ajalta. Vieläpä niin, että lasketaan siihen mukaan myös naapurikunnankin saamat tulot?</p> <p>Onko hyöty yhteensä tuo summa koko hankealueelle 15 voimalalla? Hämeenkyrössä on 7 voimalaa ja Ikaalisissa on 8 voimalaa, mikä on vuosikohtainen tuotto? Miten tavallinen kuntalainen tai kaupunkilainen osaa arvioida summan talousvaikutuksia omaan arkeensa? Kiinteistöverolaskelma tulee esittää kuntakohtaisesti selkeästi vuositasona. Perusteet jäävät epämääräisiksi myöskään selvitys ei huomioi ikälennusta ja mahdollista valtiontasausta, joka voi muuttaa taloushyödyn arviota heikommaksi.</p> <p>Hankealueelle on osoitettu osittain maakuntakaavamerkintä matkailun – ja virkistämisen kehittämisen kohteeksi.</p> <p><b>Vaikutukset matkailuun</b></p> | <p>Mallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden. Yleinen tapa on käyttää niin sanottua geneeristä voimalaa hankesuunnitelman mukaiseksi suuremmaksi voimalaksi vaikutuksineen.</p> <p>Tuottoarvio annetaan suuntaa antavina voimaloiden verotuksellisen arvon alenemisesta vuosittain ja siitä, ettei voimaloiden tarkkaa arvoa tiedetä ennen hankesuunnittelun ja rakennettavaksi valittavien voimaloiden tarkentumista.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Matkailuyrittäjä, jota on haastateltu Radio Sun ohjelmassa huhtikuulla 2024 tuo esiin Konikallion tuulivoimahankkeen maisema-arvon menetyksen luontomatkailulle. Hänen yritystoimintansa perustuu maiseman hyödyntämiseen.</p> <p>Haastatteluaineisto kertoo, että MTK Ikaalista on hyödynnetty elinkeinoelämä selvityksessä, MTK Hämeenkyröä ei ole haastateltu. Missä on matkailuyrittäjien haastattelut, paikallisia matkailualan yrittäjiä ei ole kuultu tai haastateltu lainkaan?</p> <p>Mihin perustuu väite siitä, että Konikallion voimalat olisivat retkikohde ja vetovoimatekijä seuraavat 40 vuotta? Mihin lähdeaineistoon viitataan? Miten kukaan yrittäjä voi suunnitella liiketoimintaa jatkossa Ikaalisissa, koska missään Suomessa ei ole hyödynnetty voimala- alueita matkailubisneksessä, vaikka voimaloita on jo Suomessa valtavasti.</p> <p><b>Luontovaikutusarvioinnit</b></p> <p>Seuranta on toteutettu lyhytaikaisesti ja selvityksiä ei voida pitää kattavina. Luontoon ja eläimistöön kohdistuvat vaikutusarvioinnit on tehty lyhytaikaisella seurannalla ja tiedot ovat osin vanhentuneita, ne tulee päivittää.</p> <p><b>Konikallion hankkeen vaikutus kiinteän tai irtaimenomaisuuden arvoon, metsänhoitoon ja metsästykseen</b></p> <p>On virheellistä väittää, ettei kiinteän tai irtaimen omaisuuden käyttöön ole vaikutuksia. Metsätaloutta ei talvisin harjoiteta maanomistajan ehdoilla, vaan silloin kun sääolosuhteet sen sallivat. Jääriskistä voidaan varoittaa, silloin alueelle ei ole turvallista mennä. Miksi Ilmatar ei suosittele metsästäjien käyttävän taukopaikkoja ja hirvitorneja voimaloiden läheisyydessä, mutta</p> <p>Kaavan valmistelussa ja yleisötilaisuuksissa on virheellisesti korostettu, että rakennusvaiheen jälkeen elämä jatkuisi voimala- alueella aivan kuten aina ennenkin metsänhoidossa ja virkistytymisessä kuten metsästyksessä.</p> | <p>Selvitykset ja vaikutusten arvioinnit on laadittu yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Niitä on päivitetty hankesuunnittelun edetessä.</p> <p>Tuulivoima-aluetta voi käyttää vapaasti ulkoiluun, metsästykseen ja muuhun virkistytymiseen rakennustöiden jälkeen. Jäätävien olosuhteiden aikaan on olemassa riski, että voimalasta tippuu jäätä, tällaisia olosuhteita on Etelä-Suomessa kuitenkin harvoin. Riskialue on voimaloiden lähellä (laajimmillaan tornin korkeus + roottorin halkaisija). Jäätämiskäyttö on suurin talvella, kun virkistyskäyttöä on vähemmän.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Vaikutusten lieventämisessä YVA sivulla 352 todetaan ” Asutuksen, lähialueen virkistysreittien ja- paikkojen ja tuulivoimaloiden välinen näköesteenä oleva suojapuusto tulisi mahdollisuuksien mukaan säilyttää.” Onko Ikaalisten kaupunki vaiko tuulivoimayhtiö valmis korvaamaan haitat, koska selkeästi tässä vaikutetaan ihmisten omaisuuteen ja metsänhoitoon.</p> <p>Jos alueen metsäautoteiden alkupäähän tulee varoituskyltit ja varoitusvalot siitä koska alueelle on turvallista mennä, se silloin rajoittaa omaisuuspuuden, joko kiinteän tai irtaimen omaisuuden käyttöä alueella. Myös vastuukysymyksiä ei ole avattu. Jos maanomistaja sallii alueellaan jonkin toiminnan tapahtuvan, maanomistaja vastaa myös vahingoista. Eli jos maa-alueet ovat vaikkapa metsästysseuralle vuokrattu, vastaa maanomistaja eli vuokraaja mahdollisista vahingoista vuokralaisen omaisuuteen. kaavan valmistelussa on edetty puutteellisin ja virheellisillä tiedoilla.</p> <p>On mahdollista, että hankealue aidataan, joten miten metsästys voi jatkua alueella kuten ennenkin? Alue saa todennäköisesti varoitusvalot, jotka ilmoittavat koska alueelle ei ole turvallista mennä jäävaaran vuoksi. Virkistysalueena alueen käyttöarvo laskee.</p> <p>YVAssa vedotaan vanhaan tutkimukseen, jossa väitetään, ettei hankkeella ole vaikutusta omaisuuden arvoon. Voimaloiden koko ja hanke on niin massiivinen, ettei sitä voida edes verrata aikaisempaan tutkimukseen. Maailmalta löytyy tutkimusta ja oikeuden päätöksiä siitä, kun omaisuuden arvonmenetyksiä on jo korvattu. Löytyy myös tutkimuksia, joilla on osoitettu arvon menetys. Konikallion hankealueen läheisyydestä on jo muutettu pois pelkästään tuulivoimasuunnitelman vuoksi, eli vaikutuksia on ollut omaisuuden käyttöön, veroja ei haluta maksaa Ikaalisiin tuulivoiman vuoksi ja siksi on muutettu pois. On virheellistä väittää asiaa, etteikö vaikutuksia ole.</p> <p><b>Maa-ainesten otto</b></p> | <p>Hankealueelta ei ole tarpeen aidata muita kuin viranomaisen vaatimat aitaamista edellyttävät osat, kuten sähköasema.</p> <p>Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021.</p> <p>Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600 kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähetyviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin.</p> <p>Kaavaehdotusvaiheessa Ikaalisten puolen maa-aineksen otto alue on poistettu. Hämeenkyrön osayleiskaava-alueelta on tunnistettu alustava maa-aineksen ottoon</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Miten maa-ainesten otto on selvitetty ja huomioitu? Asia tulee selvittää YVA- vaiheessa purkuvakuuksineen.</p> <p><b>Pohjavesiselvitys</b></p> <p>Vatula- Ulvaanharju kuuluu pohjavesiselvityksen mukaan riskiluokkaan. Pohjavesialueen ympäristö tulee säilyttää autenttisenä alueena tuleville sukupolville. Teollisuustuulivoima tuo mukanaan ennalta arvaamattoman riskin pitkäaikaisista vaikutuksista pohjavedelle. Pohjavesiselvitys on puutteellinen. Pohjavesiselvityksen laatija ei ole riippumaton taho ja tutkimusmenetelmä ei sulje pois riskejä pohjavedelle.</p> <p><b>Paikalliset turvallisuusriskit</b></p> <p>Voimaloiden kemikaali- ja öljyvuotoriskiä ei ole suljettu pois. 225 metrin korkeudessa tapahtuva kemikaalivuoto leviää ilmapirassa kauaksi ja vahinko ei ole metsäisellä alueella hallittavissa. Suomesta löytyy jo esimerkki paikkakuntia, joissa öljyvahinkoja on tapahtunut. Luottamusta ei herätä se, että yleisötilaisuudessa Hämeenkyrössä vastatessaan öljyyn liittyvään kysymykseen, Lauri Vierto vähätteli öljyn määrää. Virtuaalivoimalat ovat arvioinnin perusta- Öljyä 2-3 tonnia/ Voimala. Yleisötilaisuudessa Hämeenkyrössä Lauri Vierto vastasi kemikaaleja koskevaan kysymykseen- <i>Joitakin satoja litroja.</i></p> <p>LUKEN TUTKIMUS 2023</p> <p>Luken tutkimuskatsaus joulukuulta 2023 osoittaa eläinten karttavan voimala-aluetta toiminnan aikana. Tämä tutkimus pitää huomioida kaikessa selvityksessä, mutta näin Konikallion Yvassa hanketoimija ei ole tehnyt.</p> <p><b>Yhteenveto</b></p> <p>Konikallion YVasta ei välity sitä miten saatuja tuloksia on hyödynnetty hankkeen suunnittelussa kaavassa. Esimerkiksi asukaskyselyn tulos oli se, että enemmistön kanta hankkeeseen oli negatiivinen. Vaikutusten arvioinnissa myös tulosten painopiste ympäristöön kohdistuvista</p> | <p>soveltava alue, jonka luvittaminen tapahtuu erillisen menettelyn kautta.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Tuulivoimaosayleiskaavan edellytyksenä ei ole, että kaavan toteuttamisesta ei aiheutuisi lainkaan haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sekä kaavan sisällölle säädetyt vaatimukset sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

vaikutuksista olivat kielteisiä. Miten tulokset vaikuttavat tavallisen ihmisen arkeen ja hankkeen jatkosuunnitteluun? Todetaanko vain, että on selvitetty, mutta tuloksia ei huomioida mitenkään?

Hankkeesta syntyy vaikutelma, että asukkaat ja päättäjät halutaan satojen sivujen YVA aineistolla "tukehduttaa" ja selvityksen lopputulos ja vaikutukset jäävät epämääräisiksi. Selvityksessä on paljon sivuja, mutta se on osoittautunut laadultaan heikoksi. Sen sijaan, että se olisi avannut ympäristövaikutuksia esimerkiksi havainne- ja karttakuvin, jää vaikutelma, että Afryllä tai Ilmattarella ole ollut aikomustakaan tuottaa hankkeesta tietoa, vaan päinvastoin. Todellisia vaikutuksia on yritetty Imperian sisään häivyttää.

Puutteelliset ja asukkaita halveksuvat havainnekuvat ja epäselvät karttakuvat osoittavat täydellistä piittaamattomuutta alueen herkkää luontoa ja maisemia kohtaan. Yleisötilaisuudessa 12- 13.3.2024 asukkaiden esittämiin kysymyksiin YVA konsultilla ei ollut antaa vastauksia ja havainnekuvia ei ollut mukana. Havainnekuvaa VAMA alueen keskeiseltä maisemapenkkipaikalta ei hanketoimijalla ollut yleisötilaisuudessa esittää auditorissa, vaikka sitä kysyttiin näytille kahtena eri iltana. Ajatella, että koko YVA prosessin painopiste oli juurikin valtakunnallisesti arvokas harjuaalue.

Afryn tuottamia materiaalin laadussa näkyy kiire ja se, ettei hankkeeseen ole syvällisemmin perehdytty, koska esimerkiksi tietoja hankkeen yhteisvaikutusten osalta muihin hankkeisiin ei ole päivitetty tähän vaiheeseen ennen perusteltua päätelmää. On valitettavaa huomata, että YVA yleisötilaisuuksissa ja kaikessa osallistavassa vuorovaikutuksessa on ollut kiire.

**Konikallion tuulivoimahanke ei ole toteutettavissa asukkaisiin, maisemiin, pohjaveteen, ympäristöön, eläimistöön, viihtyvyyteen, kiinteistöjen arvoon ja virkistytymisarvoihin liittyvien kielteisten vaikutusten vuoksi. Kaavassa olevat selvitykset ovat epämääräisiä ja puutteellisia kaikilta osin. Hankevaihtoehto 0, hanketta ei toteuteta.**

yhteen erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka voivat olla keskenään ristiriitaisia. Kunnalla on päättäessään maankäytöstä alueillaan alueidenkäyttölain 20 §:n nojalla oikeus painottaa yleiskaavan sisältövaatimuksia haluamallaan tavalla, kunhan kaikki sisältövaatimukset otetaan harkinnassa riittävällä tavalla huomioon.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Jos hanketta päätetään jatkaa tulee havainnekuvat teettää uudestaan ja täydentää puuttuvilta osin, kuten tässä palautteessa on toivottu.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Maisemavaikutusten arvioimiseksi ja havainnollistamiseksi laaditut havainnekuvat ja näkymäalueanalyysit on päivitetty ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisiksi.</p>     |
| <p><b>25) Osallinen 25, 19.4.2024</b></p> <p><b>Palautteeni = <u>Ei Voimaloita</u>. Kiinteistölleni, luonnolle, ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa.</b></p> <p>Toistan OAS vaiheen palautteeni, koska on tuottamuksellista huomata että OAS vaiheen palautteita ei ole huomioitu, on vain merkitty asioita tiedoksi, sellaisiinkin, jotka aiheuttavat suuriakin riskejä.</p> <p>Kiinteistölleni ja tuhansille ihmisille ja eläimille koituu kohtuutonta haittaa ja rasisitusta. Näin valtavat teollisen kokoluokan voimalat eivät kuulu rauhalliselle ja hiljaiselle alueelle. Naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa määritettyä kohtuutonta rasisitusta aiheutuu. <u>Vastustan koko hanketta eli VEO on minun vaatimukseni.</u></p> <p>YVA:ssa ja Kaavoituksessa pitää tietää mitä ollaan rakentamassa. Ilmatar Hankekehityspäällikkö Lauri Vierto on toistuvasti sanotu, että otetaan etunojaa kaavoituksessa, että voidaan sitten myöhemmin toteuttaa valtavat voimalat, joista ei ole vielä kokemusta ja joita ei siis osata suunnitella, riskejä arvioida eikä toteuttaa. Ei Suomen lait toimi näin. <u>Kaavoituksessa jo pitää tietää tarkalleen mitä rakennetaan, jotta voidaan suunnitella hanke turvallisesti ja riskittömäksi.</u></p> <p><b>Kaavoitus ei noudata Maankäyttö- ja rakennuslakia 9§:ää</b></p> <p>MRL 9 §:n mukaista kaavan vaikutusten selvittämistä. Suunnittelun lähtökohdat ja tehdyt selvitykset tulee tuoda esiin kaavoituksessa niin, esim. suunnittelualueen ympäristön nykytila ja suunnitteluun vaikuttavat erityispiirteet ja reunaehdot tulevat riittävän selviksi. Konikallion teollisuustuulivoimapuistossa keskeiset erityispiirteet ovat hankkeen poikkeuksellisesta kokoluokasta aiheutuvasti vaikutuksiltaan todella voimakkaita ja kauaskantoisen ulottuvia.</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Selvitykset, mallinnukset ja vaikutusten arvioinnit on laadittu alueidenkäyttölain (aiemmin: maankäyttö- ja rakennuslaki) 9 § mukaisesti.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaavoituksesta tulisi käydä esiin selvästi milloin ja millä menetelmin niin terveys- kuin muut vaikutukset selvitetään puolueettomasti. Oman riskien suojan takia, kaupunkien kannattaisi varata hankkeen valmisteluun, selvityksiin, asukkaiden, kiinteistönomistajien, maanomistajien ja vaikutusalueella olevien kuulemiseen lisää aikaa ja varmistaa että kaikki selvitykset on puolueettomia ja oikein laadittuja.</p> <p><b>Perustuslain vastainen hanke: Kotirauha ja omaisuuden suoja</b></p> <p>Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen kotirauha on turvattu. Tuulivoimasta aiheutuvat melu- , välke-, värinä pohjaveden pilaantuminen ja maisemahaitat sekä edellä mainittujen yhteisvaikutukset tulee tarkasti arvioida faktaperustein, ei hankkeen toteuttajan maksaman konsultin puolesta vaan puolueettomasti varmennusmitattujen arvojen mukaan. Kaavoituksen pitää taata perustuslain 10 pykälän mukainen kotirauha kaikille, niin että hanketta ei toteuteta Konikallioon ollenkaan .</p> <p>Perustuslain 15 § Omaisuuden suoja. Pykälän mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Tulen vaatimaan vahingonkorvauksia kiinteistöni arvon alenemisesta ja muita korvauksia, jos kiinteistöni lähelle rakennetaan täysin uusi teollisuusalue ja sinne teollisen kokoluokan tuulivoimaloita.</p> <p><b>Teollisuustuulivoimala T8 on siirretty lähemmäksi Vatulanharjua ja Natura-aluetta</b></p> <p>OAS vaiheessa on annettu palautetta että teollisuustuulivoimalat pitää siirtää kauemmaksi harjusta. Hanketoimija Ilmatar on kuitenkin siirtänyt teollisuustuulivoimalan T8 vielä lähemmäksi harjua. Päätuulisuunnassa T7 on todella kaukana, aivan hyvin T8 voi sijoittua T9 – T6 linjalle.</p> <p>T8 voimalan siirtämisestä vielä lähemmäs harjua koituu mm. seuraavien riskien suurentuminen:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. 1E-pohjavesialueen läheisyys</li> <li>2. Läheisten omatarveveden ottojen riskien kasvaminen</li> <li>3. Natura-alue on vielä lähempänä</li> </ol> | <p>Selvitykset, mallinnukset ja vaikutusten arvioinnit on laadittu asianmukaisesti ja kattavasti.</p> <p>Lausunnossa mainitut lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Virkistysalue ja ulkoilureitit ovat vielä lähempänä</li> <li>5. Valtakunnallisesti arvostettu maisemapolku (VAMPO) on vielä lähempänä <a href="http://www.vatulanharju.fi">www.vatulanharju.fi</a></li> <li>6. Suojellut direktiivilajit harjulla ovat vielä lähempänä, ja kuolemariski kasvaa</li> <li>7. Muut riskit</li> </ol> <p>[Kuva: Teollisuustuulivoimala T8 siirretty lähemmäksi harjua ja Natura-aluetta]</p> <p><b>Pohjavesi pilalle</b></p> <p>Kaavoituksen pitää tarkastella asiaa aivan vastaavasti kuin Äänekosken kaupunki teki, ei riskiä pohjaveden pilaantumiselle: Äänekosken kaupunki ei hyväksy maakuntakaavaluonnokseen merkittyä tuulivoimala-aluetta Liimattalaan. Muutosehdotuksessa todetaan, että <u>kaavaluonnoksessa oleva Liimattalan tuulivoimala-alue sijaitsee pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä ja viimeaikaiset selvitysten mukaan tuulivoimaloiden rakentaminen alueelle aiheuttaisi merkittävän riskin pohjaveden pilaantumiselle ja tällaista riskiä Äänekosken kaupunki ei ole valmis ottamaan</u>. Muutosesityksen mukaan kaupunki katsoo myös, ettei se kannata <u>maakuntakaavoituksessa tuulivoimaa mihinkään Äänekoskelle</u>. Kaavoituksen on hankittava ja julkaistava nämä Äänekosken viimeaikaiset selvitykset ja otettava nämä huomioon kaavoituksessaan ja päätöksenteossaan.</p> <p>Kaava-aineistossa ja esittelytilaisuuksissa Ilmatar kertoo, Konikallion tuulivoimaloita ei rakenneta pohjavesialueelle. Asia ei ole noin yksinkertainen. Jos itse voimalan perustus ei ole juuri pohjavesialueelle merkityllä alueella, ei se tarkoita etteikö hankealue, rakennettava tiestö, valtavat perustukset, maa-ainestyöt jne ja voimaloiden kilometrien mittainen vaikutusalue vaikuttaisi pohjaveteen. Epäpuhtauksien kulkeutumiseen pohjaveteen ja leviämiseen pohjavesikerroksessa vaikuttavat muun muassa maaperän veden läpäisevyys, veden virtausnopeus ja -suunta sekä kyseisen aineen tai yhdisteen liukoisuusominaisuudet.</p> | <p>asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Vaikutusten arviointien perusteella lausunnossa esitetylle rakentamiskiellolle ei ole perusteita. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Kunnat tekevät päätöksen omalle alueelleen sijoittuvien kaavojen osalta itsenäisesti pohjautuen tietoon ja aineistoon, joka koskee kunnassa laadittavaa kaavoitusta.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



[https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/Pohjavesien\\_tila/Pohjavetta\\_uhkaavat\\_toitukset](https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/Pohjavesien_tila/Pohjavetta_uhkaavat_toitukset)

[met](https://www.ymparisto.fi/fi-fi/vesi/Pohjavesien_tila/Pohjavetta_uhkaavat_toitukset)

Jos pohjavesialueelle (tai näin lähelle pohjavesialuetta) rakennetaan teitä tai näin valtavien voimaloiden perustuksia, joudutaan kaivamaan massiivisen syvälle. Syvään kaivaminen on suuri riski, jos osut voimakkaaseen pohjavesisuoneen, vuotoa voi olla hyvin vaikea tukkia tai ennallistaa. Aiheutunut haitta ja pilaantumisriski voi olla todella suuri. Jos kaupunki kaavoittaa pohjavesialueen suonien lähelle tällaisen syvää kaivuurakentamis/perustusrakentamistoimintaa vaativia teollisen kokoluokan voimaloita, pohjavesi pilaantuu varmasti ja antoisuus heikkenee varmasti. Maakuntakaavassa tavoitteeksi on asetettu pohjavesien suojelu ja lisäksi maakuntakaavassa on varauduttu myös poikkeusolojen lisävedenottoon Vatulan-Ulvaanharjun alueelta. Venäjän tilanteen takia poikkeusolot ovat todennäköisempiä kuin koskaan, Vatulan-Ulvaanharjun pohjaveden kapasiteettia lisäottoon on 15000m<sup>3</sup>/vrk, josta saadaan 3 miljoonan ihmisen päivittäinen juomavesi (5L).

On selvää, että valtavista teollisen kokoluokan tuulivoimaloista irtoaa paljon mikromuoveja ja jäänestokemikaaliaineet ovat luonnolle ja ihmiselle myrkyllisiä ja haitallisia, lisäksi voimalat ovat todella korkeita, ja niiden aiheuttavat ilmajäät ja pyörteet ovat voimakkaita. On päivänselvää, että mikromuovipartikkelit ja muut voimalasta irtoavat haitta-aineet lentävät laajalle alueelle. Ilmanvirtaustekniikassa käytetään suuretta heittopituutta ja se on tässä suuri. Kantama partikkeleille on pitkä, tuulen ja pyörteen mukana partikkelit kulkeutuvat kilometrien päähän. Ilman kunnollista selvitystä voimaloista irtoavien partikkeleiden heittopitoisuuksista ja pohjaveden pilaamisriskeistä ei kaavoitusta voida jatkaa tai riskit nousevat liian kovaksi.

Lisäksi tuulivoimaloiden öljyt ja jäähdytysjärjestelmän kiertoneste eli glykoliliuos on vaarallista pohjavedelle. Käynnistysvaiheessa jäähdytysjärjestelmään tehdään glykolin ensitäyttö ja lisäksi vaihto ja uudelleen

Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.” Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv-alueajasta maakuntakaavan tarkkuus huomioiden.

Tuulivoimaloista irtoavan mikromuovin määrä on hyvin pieni. Ruotsissa luontoyhdistys Naturskyddsförening on arvioinut, että kaikista Ruotsin tuulivoimaloista irtosi vuonna 2021 noin 645 kilogrammaa eli noin 0,6 tonnia mikromuovia. Vuonna 2021 Ruotsissa oli noin 4 300 tuulivoimalaa, joten karkeasti laskettuna yhdestä tuulivoimalasta irtosi siis noin 150 grammaa mikromuovia vuodessa. Suomessa oli vuonna 2023 noin 1 600 tuulivoimalaa, joten samalla laskukaavalla laskettuna Suomen kaikista tuulivoimaloista olisi vuonna 2023 irronnut noin 240 kiloa mikromuovia. Suomen ympäristökeskuksen mukaan myös Suomessa tieliikenne on merkittävin yksittäinen mikromuovin lähde: pelkästään ajoneuvojen renkaiden kulumisesta aiheutuu vuosittain noin 5 000–10 000 tonnin mikromuovipäästöt.

täyttötilanteissa pohjavesialueelle joudutaan kuljettamaan, voimalalla joudutaan pumppaamaan glykolia ja lisäksi vanha glykolineste pitää kuljettaa pois.

Hankealueelle ja alueenulkopuolelle (viidelletoista valtavalle voimalalle) joudutaan rakentamaan kantavuudeltaan ja mitoiltaan massiivisia teitä, ne pitää kantavuudeltaan perustaa todella syvään. Rakennusaikana tarvitaan paljon kuljetus- ja maansiirtokoneita, jolloin rakennusaikana näitä öljypohjaisia ja muita haitta-aineita tulee teille vielä enemmän ja pohjaveden pilaantumisriski on vielä isompi.

Ennen kaavoituksen edistämistä, kaupungin pitää selvittää tai vaatia selvitykset tiehankkeista:

Ympäristö- ja vesiluvan vaatiminen tiehankkeessa, kuten Konikallion teollisen tuulivoimala-alueen vaatimat massiiviset tiehankkeet. Oikeus tien rakentamiseen hankitaan tiesuunnitelman perusteella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä, 572/2018).

Tiehankkeissa ympäristöluvan vaatimus tulee pohjaveden pilaantumisen vaaran takia.

Vesiluvan tarve liittyy luonnontilaisuuden vaarantumiseen tai maa-ainesten ottoon, kun ottaminen voi vaikuttaa pohjaveteen. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun pohjaveden pumppausmäärä on 1800m3/vrk.

Pumppausmäärä on paljon suurempi kuin Vesilain määrittämän 250 m3/vrk, tämä tarkoittaa, että vesilain mukainen lupa valtion lupaviranomaiselta (Vesilaki 587/2011, 3 luku, 3 § 2) on vaadittava. Hankkeelle on vaadittava ympäristölupa vesilain perusteella. Toimintojen ympäristöluvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä vesilaissa (587/2011) on määritelty tarpeen vaatimus. Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan aina lupa, kuten Konikallion tuulivoimateollisuusalueen tapauksessa on kyse. Ympäristö ja tielupien tulee olla lainvoimaisia hankkeen toteuttamiseen ryhdyttäessä.

[https://julkaisut.vayla.fi/pdf11/vo\\_2020-19\\_pohjaveden\\_suojelu\\_web.pdf](https://julkaisut.vayla.fi/pdf11/vo_2020-19_pohjaveden_suojelu_web.pdf)

Hankkeen toteuttamisen edellyttävistä luvista ja mahdollisista lupatarpeista on kerrottu kaavaselostuksen luvussa 13.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kohta 5.11.2 Vesilain mukainen lupa. Pohjaveden riittävästä tutkimisesta on vastaava korkeimman hallinto-oikeuden päätös (KHO 2581/2017). Tuulivoimaloiden välittömässä läheisyydessä on tärkeä pohjavesialue, joka on tänä päivänä harvinainen ja arvokas luonnonvara. Tällä merkittävällä pohjavesialueella sijaitsevalta vedenottamolta tuhannet ihmiset ja maatilat saavat vetensä. Lisäksi alueelta on paljon erillisiä omatarveottoja myös juomaveteen useisiin kymmeniin kiinteistöihin. Lisäksi teollisten massiivisten tuulivoimaloiden käynnistä aiheutuvat maatärinät vaikuttavat pohjaveden laatuun pilaavasti. Tämä on kokonaan tutkimatta kaava-aineistossa (Ympäristönsuojelulaki 527/2017, 17§). Vesilain mukaan hankkeella tulee olla lupaviranomaisen lupa, mikäli hanke voi muuttaa pohjaveden laatua tai määrää (Vesilaki 587/2011, 3:2§). Tämä uhka on ilmeinen, erityisesti antoisuus on vaarassa. Hankealue on 20 neliökilometriä, kun noin laajalta alueelta poistetaan humuskerros, on vaikutus pohjavesiin lopullinen, niin hankealueella kuin sen läheisillä vedenottamoilla, omatarveottoaikoissa ja lisäksi alempana sijaitseviin järviin, lampiin, lähteisiin ja kaivoihin tulee merkittävät vaikutukset, jotka ovat kokonaan tutkimatta.</p> <p>Humuskerros ja sen alapuolella olevat huuhtoutumis- ja rikastumiskerros pidättävät mm. haitallisia raskasmetalliyhdisteitä sekä esimerkiksi rautaa. Näiden kerrosten poistaminen haittaa puhtaan pohjaveden muodostumista. Pohjaveden pinnan päällä tulee olla riittävän paksut humusmaakerrokset, jotta vajaveden laatu voi muuttua raikkaaksi pohjavedeksi ennen varsinaista pohjavesikerrosta. <b>Onnettomuuksien seuraukset voivat tulla näkyviin pohjavedessä vasta vuosikymmenienkin jälkeen.</b> (Suomen ympäristökeskus, 2008a).</p> <p>Kuten KHO:n päätelmä päätökseen KHO 22.8.2016 t. 3456, myös ELY-keskuksen aiempi linja Vatulanharjun-Ulvaanharjun läheisiin alueisiin ja vesistöihin yleisesti pitää ottaa huomioon mm. luontonäkökohdat, harjijensuojelu, vesiensuojelu, alapuolisten vesialueiden kuten Vesajärven ekologinen tila, pintavesien toimenpideohjelmat, vesitalousluvut (VL5:3) jne kuten alueen herkkyyks on aiemmin</p> | <p>Hankkeessa on laadittu kattavasti pohjavesiselvityksiä, joiden perusteella pohjavedelle ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia. Voimaloita on kaavaehdotukseen edetessä siirretty aiempia suunnitteluvaiheita kauemmas pohjavesialueesta.</p> <p>Tämänhetkisen käsityksen mukaan tuulivoimaloiden aiheuttama maatärinä ei ole aiheuttanut suuria ongelmia Suomessa tai muissa maissa.</p> <p>Yleensä tuulivoimalan aiheuttama maatärinä on suuruusluokaltaan varsin pientä verrattuna esimerkiksi rataliikenteeseen, joka voi nykypäivänä aiheuttaa haittaa ympäristöönsä jopa satojen metrien päähän. Voimalan perustuksesta maaperään siirtyvän tärinäherätteen tulisi olla hyvin voimakas, jotta herätteen vaikutus voisi olla havaittavissa vielä kilometrien päässä tärinälähteestä. Toisaalta maaperän ominaistaajuuden tulisi osua lähelle herätteen taajuutta, jolloin resonanssin myötä värähtely voisi teoriassa kulkea maaperässä pitkiä matkoja. Ilman resonanssi-ilmiötä värähtely pienenee melko nopeasti voimalasta poispäin siirryttäessä pääasiassa geometrisen vaimennuksen johdosta.</p> <p>Palaute viittaa näiltä osin ELY-keskuksen tehtäviin.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>KHO:n ja viranomaisen tahoilta tarkasti tunnistettu. Lisäksi ELY-viranomaisen on otettava (pohjautuen sisäisiin ja ulkoisiin puolueettomiin asiantuntijoiden lausuntoihin pohjautuen, esim. GTK, SYKE, WWF) vastaavan tai hankkeen valtavan suuruden tietäen, erityisen kovatasoinen linjaus Konikallion perustellussa päätelmässään KHO-päätelmän ja PIRELY/879/2015 lausunnon linjauksen ja sen liitekartan mukaisesti. Alue on Konikallion hankealueelta, aivan T15 Teollisuustuulivoimalan vieressä. Liitekartasta on huomioitava, että nimenomaan viranomaisen poisti viivoitetun alueen, että sille ei saa tehdä edes pientä ojaa. Konikallion hankealueelta on vaadittava saman tasoisesti ja hankkeen valtavan kokoluokan tuntien vielä tiukempia rajoituksia. Viranomaisen pitää vaatia päätelmässään, että herkkää aluetta suojeleva linja säilyy mm. kaivuutöitä ei saa tehdä ylivirtaama-aikoihin, vaan kaivuutyöt on tehtävä kuivana aikana. Kaikki maansiirto, kaivu, louhinta ja räjäytystyöt yms. tulee tehdä lintujen pesimäajan 15.4.-31.7. ulkopuolella. Maanmuokkaus jne. toimenpiteet tulee aloittaa valuma-alueen yläpuolisista osista kuitenkin niin, että vesiensuojelurakenteet tehdään ensin. Rankkasateiden ajaksi kaikki kaivuutyöt on keskeytettävä. Tämä on ehdotonta. Lietekuopitus, ja lietteiden käsittely pitää mitoittaa ja suunnitella hanke-alueen ja maa-ainesmäärien suhteessa riittäväksi niin lukumääräisesti kuin tilavuuksiltaan. Maanmuokkaus ja lietteiden käsittely ei saa aiheuttaa minkäänlaista vaaraa pohjavesille, lähteille tai alapuolisille vesialueille.</p> <p>ELY-keskuksen pitää selvittää erityisesti alapuolisten järvien riskit ja vaikutukset esim. järven pinnan laskuun ja ekosysteemeihin. Paalejärvi +122mpy, Kirkkojärvi +117mpy, Takettijärvi +117mpy (tästä ovat Takettijärven alueen asukkaat erityisen huolissaan, vaikutuksia ei ole selvitetty), Ahvenlammi +110mpy, Vaivianjärvi +106,2mpy ja Alhonjärvi +106,2mpy + muut järvet. Konikallion hankkeesta jo nyt tiedetään että siitä aiheutuu vesilain mukaan kiellettyjä seurauksia pohjavedelle, esim. samentuminen, hankealueella, läheisillä vedenottamoilla, omatarveottoaikoilla tai näiden alapuolisten vesialueille, pitää hanke keskeyttää. Pohjaveden pilaaminen ja</p> | <p>Yhteysviranomaisen Pirkanmaan ELY-keskus on antanut hankkeen YVA-menettelystä perustellun päätelmän 6.6.2024, joka on luettavissa osoitteesta:<br/> <a href="https://www.ymparisto.fi/">https://www.ymparisto.fi/</a></p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

antoisuuden pienentämisriskin ottaminen on täysin kiellettyä. Perustellusti viranomaisen pitäisi päätellä, että tällä alueella riskit ovat aivan liian suuret ja todeta että hankkeella ei ole etenemismahdollisuuksia perustuen aiempaan KHO ja ELY-keskukseen linjaan tältä alueelta.

Tuulivoimaloiden vaihteistoissa, hydraulikassa, jäähdytyksessä ym. käytetään erilaisia ympäristölle ja pohjavedelle vaarallisia öljyjä ja kemikaaleja, joita vaihdetaan huolloissa satojen metrien korkeudessa. Lisäksi tuulivoimaloidenkin muuntajissa ja hankealueella olevaan sähkötilan muuntajissa käytettävä rikkiheksafluoridi on erityisen haitallista ympäristöön päästessään. Täten tulisi olla selvillä, miten estetään näiden aineiden leviäminen ympäristöön esimerkiksi häiriö- tai onnettomuustilanteessa, tätä ei ole kuvattu millään tavalla kaava-aineistossa.

#### **Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n vaatimukset**

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Tämä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 24 §:n mukaan otettava kaavoituksen suunnittelussa, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, kaupungin lautakuntien ja kaupunginvaltuuston päätöksissä. Arvioinnin tulos pitää puolueettomasti kirjata ja kaavoituksen pitää pyytää viranomaisen puolueeton arviointi riittävydestä ja laadukkuudesta.

Käytettävä myös maisemaopasta ja kysyttävä VAMA asiantuntijoilta maisemavaikutuksista: ja hanke on puolueettomasti arvoitava maisemaoppaan tekijöiden toimesta ja Emilia Weckmanin toimesta:

[https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas\\_korjattu\\_2018\\_pieni.pdf](https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf)

#### **Ympäristölupa- ja vesilupa vaadittava**

Asiaa on kuvattu kaavaselostuksen luvuissa 5.2, 9.7, 9.8 ja 9.18.

Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Konikallion hanke pitää ehdottomasti olla sellainen hanke, johon Hämeenkyrön ja Ikaalisten vaativat Ilmattaren hakemaan ympäristö- ja vesilupaa. Kaavoituksessa on vaadittava ympäristö- ja vesiluvat, koska näin massiivisten teiden <u>hankkeissa ympäristöluvan vaatimus tulee pohjaveden pilaantumisen vaaran takia</u>. Pohjaveden pilaantumisen vaarat kts edetävä kappale. <u>Vesiluvan tarve liittyy luonnontilaisuuden vaarantumiseen tai maanainesten ottoon, kun ottaminen voi vaikuttaa pohjaveteen</u>. <u>Hankkeelle on vaadittava ympäristölupa vesilain perusteella</u>. Toimintojen ympäristöluvanvaraisuus perustuu ympäristönsuojelulakiin (86/ 2000) ja sen nojalla annettuun ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä vesilaissa (587/2011) on määritelty tarpeen vaatimus. Uudelle toiminnalle ja toiminnan olennaiselle muutokselle tarvitaan aina lupa, kuten Konikallion tuulivoimateollisuusalueen tapauksessa on kyse. Täysin uutta ja teollisen mittakaavan toimintaa. Ympäristö ja tielupien tulee olla lainvoimaisia hankkeen kaavoituksen toteuttamiseen ryhdyttäessä.</p> <p>Konikallion teollisuustuulivoimalahankkeelle on viranomaisen annettava vaatimus että hanke tarvitsee ympäristöluvan (otteita ympäristönsuojelulaista) koska:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. hanke aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia tai toiminnan laatu tai luonne niin muuten aiheuttaa</li> <li>2. ympäristövaikutukset kohdistuvat sijaintikuntaa laajemmalle alueelle, Konikallio sijoittuu kahden kunnan alueelle ja lisäksi ympäristövaikutukset voivat pilata myös Sastamalan kaupungin käyttämän pohjaveden</li> <li>3. toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain 3 luvun nojalla ja vesi- ja tielaissa muutoin säädetyn mukaisesti</li> <li>4. lupa on tarpeen ympäristönsuojelulain 27 §:n 3 momentin perusteella eli toiminta aiheuttaa kohtuutonta räsytystä lähistöllä asustaville ja alueen virkistyskäyttäjille.</li> <li>5. toiminta sijaitsee usean ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella ja</li> </ol> | <p>Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista räsytystä. Ympäristöluvan hakemiseksi tulisi kuitenkin olla tiedossa, millä perusteella ja minkä vaikutuksen osalta lupaa haetaan. Tuulivoimahankkeessa tällainen vaikutus voi olla esimerkiksi melu. Konikallion hankkeessa laadittujen mallinnusten perusteella melun ohjearvot eivät ylitä, eikä muitakaan ympäristölupaa edellyttäviä seikkoja ole hankesuunnittelun aikana tunnistettu. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>6. ympäristöluvalla vältetään 136 §:ssä tarkoitettu pohjaveden pilaantumisriskiä.</li> <li>7. konikallion hankkeessa on suuri riski pohjaveden pilaantumiselle likaantumiselle erityisesti rakentamis- ja käyttöönotto-, käynti-, rapautumis-, ja purkuvaiheessa.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
| <p>Kaavoituksen on vaadittava näin suurelta teollisuustuulivoimapuistolta ympäristölupa. Hanke tarvitsee ympäristöluvan, koska hanke on:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kahden kunnan alueelle tuleva ja alueen läheistä pohjavettä käytetään usean kunnan alueella</li> <li>2. Natura-alueella,</li> <li>3. lintujen MAALI alueella,</li> <li>4. Elämistö on ainutlaatuinen</li> <li>5. valtakunnallisesti merkittävällä suojellulla harju- ja maisema-alueella,</li> <li>6. lähellä yksityistä suojelualuetta ja</li> <li>7. lähellä yleisiä virkistysalueita.</li> <li>8. pohjaveden pilaantumisriskin vähentämiseksiä</li> <li>9. ihmisten terveysriskien ja meluhaittojen varmistamiseksi</li> <li>10. historialliset ja arkeologiset syyt</li> <li>11. muut syyt</li> </ol>                                                        |  |
| <p>Ympäristölupa:</p> <p>Tämän kokoiset teollisen luokan tuulivoimalat tarvitsevat ehdottomasti ympäristöluvan, koska niiden melu, välke, värinä sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavat seikat aiheuttavat naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 27§). Suunnittelun tuulivoimalateollisuusalueen lähellä on runsaasti sekä vakituista että loma-asumista, Natura alue ja reitit olisi tuulivoimaloiden tulon jälkeen hengenvaarallinen mahdollisten lentävien jäiden/siivenkappaleiden vuoksi. Lisäksi luonnonrauha häiriintyisi kaupunkimaiseksi muuttuneiden äänimaiseman/visuaalisen maiseman takia. Näin korkeista tuulivoimaloista ei ole kokemusta eikä riittävää tietoa; näin ollen saattaa syntyä kiinteistöjen arvonalenemis,</p> |  |

turvallisuus ja terveysongelmia, melu, pohjavesi- ja virkistysaluetuho, aiheutetaan valtava ennallistamistarve ja myös muita ennalta arvaamattomia vahingollisia vaikutuksia, joiden korvausvastuu kaatuu erittäin todennäköisesti kaupunkien maksettavaksi.

Kaavoituksen on vaadittava, että kaavoitusluvan saadakseen, yli 1 MW voimalalle on pakollista asentaa jokaiselle tuulivoimalalle mittausjärjestelmä melulle, infraäänille, matalille äänille ja seismiselle tärinälle. Mittausjärjestelmä pitää kolmannen puolueettoman osapuolen tarkastaa käyttöönotossa ja vuositarkastuksissa. Mittausjärjestelmän tulokset pitää raportoida myös viranomaiselle vähintään kerran vuodessa, että voimalat saavat pitää ympäristö- ja käyttölupansa.

#### **Hanke on MEGA trendien rauhallisuuden ja tulevaisuuden tavoitteiden vastainen**

Alue on tunnettu ja kaunis, maankäyttö ja kaavoitus pitää ymmärtää ja kaavoittaa alueet myös tulevaisuuden tarpeiden ja megatrendien mukaisesti. Maailma on muuttunut viime vuosina nopeasti, Suomessa nyt ja tulevaisuudessa voimassa olevat megatrendit ovat:

1. Rauha, miksi hiljaisten kaupunkien rauha ja maisema rikotaan?
2. Turvallisuus, miksi kauniin virkistys- ja luontoalueen turvallisuus uhataan?
3. Konikallion (teollisen kokoluokan tuulivoimala-alueen) läheisen Vatulanharjun ja Ulvaanharjun ja hankealueen yhteinen pohjaveden antoisuus on erittäin tärkeä ja kohta vielä tärkeämpi, voi olla että uusi veden ottamo on sijoitettava hankealueelle, ei ole järkevää pilata ainoata paikkaa mihin vedenottamon saa
4. Megatrendi on voimakas, että maailmassa puhtaan veden arvo nousee
5. Kannattaako näin valtavaa pohjavesialuetta riskeerata? kun

Hanke on megatrendien osalta kansainvälisten, kansallisten ja maakunnallisten tavoitteiden mukainen edistäessään mm. kasvihuonepäästöjen vähentämistä ja tavoitetta pyrkiä hiilineutraaliuteen lisäämällä uusiutuvan energian tuotantoa. Hanke vastaa myös alueella voimassa olevia maakuntakaavoja maakuntakaavan tarkkuustaso huomioon ottaen.



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>tuulivoimaloita voidaan rakentaa myös kauemmaksi pohjavesialueista esim. 10km etäisyydellä pohjavesialueesta ei riskiä varmastikaan ole.</p> <p><b>Melu</b></p> <p>Kaavassa melumallinnus tehty pienelle 6,6 MW voimalalle, kuitenkin YVA prosessia ja kaavoitusta tehdään 15kpl 10MW voimaloille. <u>Melumallinnus on tuottamuksellisesti virheellisesti tehty.</u> Melumallinnuksessa ei ole käytetty oikeita ja mittauksilla varmistettuja tuulivoimalan melutehotasoa Lw (dB) juuri sen valmistajan voimalasta ja sen kokoisesta MW mitä hankkeeseen tullaan toteuttamaan. Viranomainen ei voi antaa hankkeen jatkua näin törkeällä virheellä. <u>Voimalan melutehotason pitää olla CE-merkintäprosessin varmistama.</u> Muita virheitä melumallinnuksessa:</p> <p>Jo OAS vaiheessa on annettu palaute, että melumallinnuksessa pitää käyttää kaikkien voimaloiden yhteismelupäästöä, ei yksittäisen tuulivoimalan melupäästöä. Kertoo törkeästä tuottamuksellisuudesta ja välinpitämättömyydestä että vielä kahden vuoden jälkeen, käytetään edelleen vain yksittäisen ja liian pienen voimalan lähtömelupäästöä.</p> <p>Mm. on huomioimatta: Viranomainen vaatii YVA-ohjelmassa että alueella ei ole melua eli se on hiljainen alue. Viranomainen vaatii että, meluvaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon ilmastomuutoksen myötä lisääntyvät hellejaksot ja sen myötä yöaikainen tarve pitää ikkunoita avoinna, ellei käytössä ole koneellista viilennystä, tämä on lähialueella vallitseva viilennyskeino. Yöaikainen (klo 22–7) melu tai muu vastaava mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq, 1 h (klo 22–7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen, siis ikkuna auki. Ei ole oikein ja kotirauhaa kunnioittavaa tehdä melumallinnus +15C kesäisessä lämpötilassa, vaan pitäisi tehdä pahimmassa tilanteessa eli pakkasella. Pakkasliä ainakin +10dB pitäisi lisätä lähtömelutasoon jokaiseen voimalaan, lapojen osittaisen jäätyamisen/jäisen valtavan pyörivän koneiston</p> | <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

takia. Talon julkisivurakenteiden äänitasoeron vähimmäisarvon estimaatin persentiiliarvoina on käytetty DL84% ja DL90%. Tähän ei ole alueen rakennuskannassa mitenkään voitu huomoida ja melumallinus ei päde. Rakennuksiamme ei ole aikoinaan voitu varustaa huomioimaan maalaisalueen muutoksia energiateollisuusalueeksi. Asunto on ihmisen käyttämä asumista, elämistä ja irtainta varten rakennettu säältä turvattu eli suojattu tila, joka on turvattava täällä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) edellytetään, rakennus käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteittensa edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että se on terveellinen ja turvallinen. Rakennuksesta ei saa aiheutua terveyden vaarantumista. Teollisuustuulivoimaloiden melu heikentää alueen asukkaiden, ulkoilijoiden ja eläimien olosuhteita kohtuuttomasti ja nostavat tulevaisuuden rakentamisen kustannuksia uusilla vaatimuksilla.

Ulkomelumallinnus puutuu kokonaan, alueella on valtakunnallisesti arvostettu maisema-alue ja maanomistajien perustama valtakunnallisesti arvokas maisemapolku ([www.vatulanharju.fi](http://www.vatulanharju.fi)). Hiljaisuus ja luonnonrauha ihmisiin kohdistuvissa arvioinneissa myönteisenä, terveyttä ylläpitävänä ja edistävänä vaikutuksena ml. virkistysalueet ja reitit sekä matkailuelinkeinon alueet Hiljaisuus on peruste minkätakia ihmiset harjasta ja maisemita nauttivat. Yhden voimalan 108 dB ja monien voimaloiden summamelusaaste ei ole hiljaisuutta.

Muista ympäristömelun lähteistä poiketen tuulivoimalan ääni syntyy korkealla maan- tai vedenpinnasta, jolloin sen eteneminen on esteetöntä. Erityisesti Konikallion voimalat ovat jopa 350m korkeudella, jolloin metsät yms muut vaimennuskeinot eivät vaimenna ääntä, vaan vapaassa ilmassa ääni etenee vastustamattomasti. Lisäksi pienien taajuuksien aallonpituus on pitkä. Mitä pienempi taajuus on, sitä vähemmän ilmakehä, maaperä ja rakenteet absorboivat eli vaimentavat ääntä (Jakobsen, 2005; Moller & Pedersen, 2011). Esimerkiksi kilometrin matkalla 63 Hz:n taajuinen ääni vaimenee ilmakehän absorption vaikutuksesta keskimäärin vain 0,1 dB, kun 250 Hz:n taajuinen

ääni vaimenee keskimäärin 1,1 dB (Leventhall, 2003). Melumallinnuksessa on näytettävä rehellisesti ja puolueettomasti myös matalataajuisen esim. 20 Hz ja 63 Hz taajuisen äänen kantaman lopputulokset ilman sisäseinävaimennuksia.

Meluliite 7 Sivu 31 Liite 2. Matalataajuista seinät ja kaikki materiaalit hyvin läpäisevää 20Hz melua (ihminen kuulee) tulee ulkona jo näillä pienillä 6,6MW voimaloilla tehdyillä mallinnuksilla 8 asuinrakennuksen pisteeseen yli 50dB melua. Esim. piste R6 53,8dB ulkona ja sisällä 46,6dB. Näissä pisteissä tuo 25dB ylittyy matalataajuisessa melussa todella räikeästi. Pitäisi perustellusti päätellä että valtavien 350m teollisuustuulivoimaloita ei voida rakentaa hiljaisille alueille.

Voimalat on pysäytettävä/purettava jos melun osalta eivät viranomaisen ja asukkaiden vaatimukset täyty. On huomattava, että myös pysäytetty voimala tuottaa hurjasti melua. Pysäytetyn voimalan melun selvitykset ja mallinnukset puuttuvat, joka kertoo meluarvioinnin törkeästä huolimattomuudesta.

Asuinrakennuksissa, R1, R5, R6 ja R10 ovat kovameluisimmat alueet, siellä yritetään nukkua jo 6,6MW pienemmän voimalan aiheuttaman 33-34 dB melussa (oletus vielä että julkisivu vaimentaa). Sivulla 13. on törkeitä virheitä: Melumallinnetun voimalan napakorkeudeksi on valittu 180 m, joka on kaavan salliman kokonaiskorkeuden 350 m alapuolella, kuitenkin kaavoitusprosessia tehdään korkeintaan napakorkeudeltaan 225m korkeita voimaloita. Onko tästä tulkittavissa, että melumallintaja ei osaa tarkasti tehdä meluarviointeja ja koko AFRYn kaavoitus-konsultin työssä ei ole luotettavaa laaduntarkastusprosessia, kun oleellisissa dokumenteissa on aivan karkeita virheitä. Nyt kansalaiset ja teollisuustuulivoimaloista kärsijät, alueen asukkaat on laitettu laaduntarkastajiksi. Tämä ei ole kohtuullista, viranomaisen pitää perustellusti puuttua tähän.

Vatulan ja Ulvaanharjualueet ovat erittäin hiljaisia alueita, siellä ei ole teollisuusalueita, vaan rauhallisia valtakunnallisesti merkittäviä

harjualueita, joissa vallitsevina ääninä ovat luonnon omat äänet, kuten lempeän suvituulen suhina ja kaunis linnunlaulu. Jos valtava teollisuustuulivoimala-alue rakennetaan, eläimet ja linnutkin muuttavat alueelta pois. Ihmisen toiminnan äänet tällaisilla alueilla ovat satunnaisia ja merkitykseltään vähäisiä. Hiljaiset alueet ovat Ikaalisissa, Hämeenkyrössä, Suomessa ja koko Euroopassa harvinaisia ja ainutlaatuisia, eikä tuulivoima kuulu millään muotoa tällaiselle arvokkaalle alueelle. Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit ovat rauhallisia, idyllisiä, aivan mahtavia. Verotuloja Ikaalisten ja Hämeenkyrön kaupungit saisivat tulevaisuudessa kuntaan muuttavista etätyöläisistä, jotka voivat rentoutua hiljaisella valtakunnallisesti merkittävällä maisemaharjualueella ja Natura-alueella ihaillen luonnon kauneutta. Etätyö on pysyvä suuntaus, Ikaalinen ja Hämeenkyrö jättävät tämän merkittävän verotulomahdollisuuden käyttämättä ja etätyöläiset hakeutuvat muualle pysyväisasukkaiksi, sinne missä ei ole teollisuustuulivoimala-alueita vieressä.

[Kuva: Tuulensuunta hankealueella 200 metrin korkeudella (Tuuliatlas 2021), kuva 5-22.]

Ääni kulkeutuu tuulen mukana juuri valtakunnallisesti merkittävän harjualueen ja Vatulan kylän suuntaan eniten kun vallitseva tuulensuunta on lounaasta. Tämä on huomioitava melumallinnuksessa Vatulan kylässä, yöllä ikkuna auki sisällä pitää päästä 25 dB tasoon. Muista ympäristömelun lähteistä poiketen tuulivoimalan ääni syntyy korkealla maan- tai vedenpinnasta, jolloin sen eteneminen on esteetöntä. Erityisesti Konikallion voimalat ovat jopa 350m korkeudella, jolloin metsät yms muut vaimennuskeinot eivät vaimenna ääntä, vaan vapaassa ilmassa ääni etenee vastustamattomasti. Lisäksi pienien taajuuksien aallonpituus on niin pitkä, esimerkiksi 1 Hz:n taajuisella äänellä, ääniaallot taipuvat helposti esteiden yli. Mitä pienempi taajuus on, sitä vähemmän ilmakehä, maaperä ja rakenteet absorboivat eli vaimentavat ääntä (Jakobsen, 2005; Moller & Pedersen, 2011). Esimerkiksi kilometrin matkalla 63 Hz:n taajuinen ääni vaimenee ilmakehän absorption vaikutuksesta keskimäärin vain 0,1 dB, kun 250 Hz:n taajuinen ääni vaimenee keskimäärin 1,1 dB (Leventhall,

2003). Melumallinnuksessa on näytettävä rehellisesti ja puolueettomasti myös matataajuisen esim. 63 Hz taajuisen äänen kantaman lopputulokset.

Tuulivoimamelu kuten muukin ympäristömelu korostuu yöllä, jolloin taustamelutaso on pienempi kuin päiväaikaan. Lisäksi auringonlaskun aikaan illalla sekä yöllä esiintyy tyypillisesti meteorologisia olosuhteita, jotka saattavat johtaa tavanomaista suurempiin äänenpainetasoihin voimaloiden ympäristössä. Tällainen olosuhde on esimerkiksi lämpötilainversio, jonka vallitessa ilmakehä on stabiili, lämpötila nousee maanpinnalta ylöspäin noustaessa ja ääniaallot kaareutuvat alaspäin (Moller & Pedersen, 2011). On myös havaittu, että yöaikaan tuulivoimamelussa esiintyy päiväaikaan enemmän impulssimaista jyskyttävää ääntä, joka korostuu, jos lähekkäin olevien turbiinien pyörimistaajuus on toisiinsa verrattuna lähes sama (van den Berg, 2004).

Tuulivoimalan tuottama ääni on lapojen pyörimisestä johtuen jaksottaista ja se sisältää myös matala- eli pienitaajuisia ääniä. Tuulivoimalan ääni poikkeaa siten ominaisuuksiltaan selvästi esimerkiksi tieliikenteen aiheuttamasta äänestä. Matalataajuiset äänet etenevät laajalle alueelle eivätkä juuri vaimene ilmakehässä. Erityisesti matalataajuisesta melusta on havaittu aiheutuvan haittaa ihmisten hyvinvoinnille. Tuulivoimalan tuottaman äänen leviäminen ympäristöön riippuu maaston pinnanmuodoista, kasvillisuudesta ja sääoloista, kuten tuulen nopeudesta ja suunnasta sekä lämpötilasta. Ääni etenee tavallisesti veden yllä edemmäksi ja laajemmalle kuin maalla johtuen pienemmästä vaimentumisesta. Taustaääni, kuten tuulen tuottama kohina, voi vaikuttaa tuulivoimalan äänen kuultavuuteen ja sen häiriövaikutukseen. Mikäli tuulivoimalan ääni koetaan häiritseväksi, on se melua. Melu on ääntä, jonka ihminen kokee epämiellyttävänä tai häiritseväksi tai joka on muulla tavoin ihmisen terveydelle vahingollista taikka hänen muulle hyvinvoinnilleen haitallista. Melua koskevat kokemukset ovat subjektiivisia, ja ne riippuvat äänen ominaisuuksien lisäksi muun muassa altistusajasta ja -paikasta. Melun aiheuttamia haittoja pyritään hallitsemaan äänen

syntyy, äänen etenemiseen sekä melutasoon ja melualtistukseen kohdistuvilla vaatimuksilla ja toimenpiteillä. Keskeisin käytettävä meluntorjuntakeino on riittävä etäisyys tuulivoimalan ja tarkastelupisteen, kuten asutuksen, välillä.

Tuulivoimarakentamisen meluvaikutusten minimoimiseksi on olennaista sijoittaa tuulivoimalat riittävän kauas asutuksesta ja muista meluvaikutuksille herkistä kohteista.

[Kuva: Yhdyskuntarakenteen aluejaot (SYKE 2020), Kuva 5-2]

Kuva, hankealue on aivan liian lähellä Vatulan kylää (punaisella ympyröity vihreä kylä alue). Kaavoituksessa hankealue on siirrettävä kauemmaksi Vatulan kylästä, terveysriskit ja muut haitat Vatulan kylälle nousevat liian suuriksi.

[Kuva: Lähialueiden yleiskaavoitetut ja asemakaavoitetut alueet. (SYKE 2021b), Kuva 5-7]

Kuva, läheisyys yleiskaavaalueille on aivan liian lähellä, kaavoituksessa hankealue on siirrettävä kauemmaksi yleiskaavaalueesta.

Kaavoituksen on annettava minimivaatimukset kuinka lähelle naapurikiinteistöä voi rakentaa tuulivoimalan. Jos naapurikiinteistön viereen tulee valtava teollisen kokoluokan tuulivoimala, ei naapuri voi enää omalle tontilleen rakentaa mitään tai ei sitä tonttia voi käyttää enää yhtään mihinkään. Ainakin 3 km pitää olla matkaa naapurin rajaan ja vähintään 5km lähimpään asuntoon tai vapaa-ajan asuntorakennukseen.

### **222 vuotta Valtakunnallisesti arvokas (VAMA2021) Vatula-Ulvaanharju tuhotaan**

Kulttuuripiirteet Pirkanmaan harjut ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Harjut ovat myös arvokkaita pohjavesivarantoja. Pirkanmaan harjumaisemat kuten Vatula-Ulvaanharju näkymineen ovat iskostuneet 1800-luvulta alkaen suomalaisen maisemaihanteen kiintopisteiksi. Harju on vakiintunut suosituksi maisemakohteeksi näkötorneineen.

Osayleiskaava-alue perustuu osaltaan 40 dB:n mallinnettuun melualueeseen, jolle aiheutuu ohjearvojen mukaisesti rakentamista rajoittava vaikutus. Palautteessa esitetyille etäisyysvaatimuksille ei ole perusteita.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><a href="https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet">https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet</a></p> <p>Hämeenkyrön ja Ikaalisten kaupunkien kaavoituksen ja kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisen ja kaupunginvaltuuston pitää huolehtia kaavoitusprosessissaan, että Valtakunnallisesti suojeltuun merkittävän harjaluemaisemaan liittyvässä kaavoituksessa ja päätöksen teossa noudatetaan maisemaan liittyviä lakeja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Euroopan neuvoston maisemayleissopimus (2000/2006) ja Suomen vastaava asetus</li> <li>2. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVAL 468/1994)</li> <li>3. Ympäristönsuojelulaki (527/2014)</li> <li>4. Vesilaki (587/2011)</li> <li>5. Luonnonsuojelulaki (LSL 1096/1996)</li> <li>6. Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 132/1999)</li> <li>7. Metsälaki (1093/1996)</li> <li>8. Maa-aineslaki (555/1981)</li> <li>9. Muinaismuistolaki (295/1963)</li> <li>10. Laki rakennusperinnön suojelemisesta (RPL 498/2010)</li> <li>11. Valtioneuvoston ja valtion selonteko eduskunnalle päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.</li> <li>12. Laki/säännöt teiden rakentamisesta pohjavesialueelle</li> </ol> <p>Ympäristöministeriö 5/2006 Emilia Weckmanin Tuulivoimalat ja maisema sääntöjen mukaan, tuulivoimalat tulee sijoittaa jo olemassa oleville teollisuusalueille. Tämä on linjassa EU:n ennalistamisveloitteiden kanssa. Maisemahaittojen minimoimiseksi on</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

tuulivoimalat on rakennettava olemassa olevien maisemahäiriöiden yhteyteen ja paikoille, missä on uudenaikaisia rakennelmia. Sijoitusalueiksi vaaditaan olemassa olevia teollisuuslaitosten- ja alueiden ympäristöjä.

Hanke pitää arvioida puolueettomasti, lausunnot pitää pyytää puolueettomilta asiantuntijoilta.

[https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas\\_korjattu\\_2018\\_pieni.pdf](https://www.maajakotitalousnaiset.fi/sites/default/files/attachment/maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf)

Imperia ja muissa arviointimenetelmissä pitää pisteyttää ja arvioida puolueettomasti Vatulanharju-Ulvaanharjun ainutlaatuisuus. Vatulanharju-Ulvaanharju on sisällytetty valtakunnallinen harjunsuojeluohjelmaan jo vuonna 1984 (alue nro 21, Vatulanharju-Ulvaanharju). Jo 38 vuotta on ymmärretty alueen herkkyys ja kauneus, lisäämällä alue harjunsuojeluohjelmaan, miten tämä uusi sukupolvi, Valtion ympäristölupaviranomainen, ELY-keskuksen viranomainen, Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja kaupunginvaltuuston ja kaupungin päättäjät voivat olla niin lyhytkatseisia, että vuonna 2024 päättää muuttaa tämän kauniin harjualueen valtakunnallisesti suojellut maisemat teollisuusalueeksi, jota 15 kpl 10 MW voimaloita todellakin on. Eikö todellakaan ole mitään muuta mahdollisuutta tai paikkaa mihin teollisuustuulivoimalateollisuusalue voidaan sijoittaa? Eri asia olisi jos Suomen olisi pakko tämä rakentaa, mutta siitä ei ole kyse merelle saadaan 27 000MW tuulivoimaa, se on aivan riittävästi, näin pientä 150MW hanketta ei kannata rakentaa ollenkaan.

Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan maiseman visuaalista herkkyyttä eli sen kykyä vastaanottaa uusia elementtejä ilman, että maiseman luonne merkittävästi muuttuu. Mittakaavaltaan suurista elementeistä rakentuvat maisemat ja alueet, joilla jo ennestään on runsaasti ihmisen tekemiä rakennelmia, sietävät usein parhaiten tuulivoimaloiden sijoittamisen. Vatulan-Ulvaanharjulla ei ole mitään tämän kokoisia rakennelmia. Mitä koskemattomampi ympäristö on, kuten Vatulanharju-Ulvaanharju on, sitä suurempi ristiriita tuulivoimaloiden ja maiseman

perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.

Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.

On huomioitava, että Vatulanharjun-Ulvaanharjun alue on jo nykyisellään voimakkaasti ihmistoiminnan muokkaamaa ja edelleen sen vaikutuksen alaisena mm. metsätalouden vaikutuksesta.



välillä on Ulvaanharjun ja Vatulanharju maisemaan tulee todella peruuttamaton ja suuri ristiriita. Näillä harjuilla ei ole sietokykyä näin valtavaan muutokseen. Vatulanharju - Ulvaanharju Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue:

Pirkanmaan arvokkaiden harjualueiden inventoinnin tarkistus 2014:

PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS JA PIRKANMAAN LIITTO  
ANNE LINDHOLM Hydrogeologi Anne Lindholm  
(puh. 0295 037 021)

[https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Arvokkaat\\_harjut\\_kohdekuvaukset\\_1\\_valtakunnalliset\\_maakunnalliset\\_0.pdf](https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Arvokkaat_harjut_kohdekuvaukset_1_valtakunnalliset_maakunnalliset_0.pdf)

Vatulanharju-Ulvaanharju (Ikaalinen, Hämeenkyrö) Pinta-ala: 1348,6 ha Alkuperäinen rajausta: Pirkanmaan harjuluonto, 1990 (erillisinä alueina Vatulanharju ja Ulvaanharju) Muut rajaukset: Valtakunnallinen harjusuojeluohjelma, 1984 (alue nro 21, Vatulanharju-Ulvaan harju) Pirkanmaan POSKI-hanke, 2001 (nimellä Vatulanharju-Ulvaanharju) Pirkanmaan 1. maakuntakaava, 2007 (ge1-alue 001 Vatulanharju, Ulvaanharju) Pirkanmaan arvokkaat harjualueet, 2008 (nimellä Vatulanharju-Ulvaanharju). Vatulanharju-Ulvaanharju liittyy maaseudun kulttuurimaisemaan, suomaismaisemaan ja kuuluu geologisesti erittäin merkittävään Hämeenkanne saumamuodostumaan ollen sen arvokkaimpia osia. Alueen luoteispään muodostava Vatulanharju on erikoinen, jään kielekevirtojen väliin kerrostunut ns. kulmam muodostuma, jossa jään kontaktirinteenä ovat sekä pohjois- että eteläreuna. Pohjoispuolella aktiivisemmin virranneet jäänkielekkeet ovat saaneet aikaan muodostuman polveilevan pohjoisreunan. Muodostuman laella sijaitsevista maa-ainesten ottamiskuopista tehtyjen kerrosrakennehavaintojen perusteella aineksen kerrostaneet sulamisvedet ovat virranneet kaakkoon. Huippu (lakikorkeus 187 m mpy) kohoaa ympäristöstään 50-60 m ja varsinkin etelärinte on poikkeuksellisen jyrkkä. Muinaisen Itämeren historian tutkimuksen kannalta alue on merkittävä, sillä sen laki on vedenkoskematonta

aluetta ja rinteillä on runsaasti rantavalleja. Kaakkoisosan Ulvaanharju on enimmäkseen varsin loivarinteinen ja sen kapea pääselänne melko jyrkkämuotoinen, ympäristöstään noin 45 m kohoava. Muodostuman pohjoisreuna on säännöllisen kaareileva pohjoisesta aktiivisesti virranneiden jäätikön osakielekevirtojen reunojen mukaisesti. Muodostuman paisterinteillä metsätyyppi on jäkälä- ja kanervatyypin kangasta ja muualla kanervatyyppeä. Laella huonommin lajittuneella maaperällä esiintyy myös puolukkatyyppiä. Etelärinteellä on laajahkoja ja yhtenäisiä sianpuolukkakasvustoja, kangasajuruohoa monin paikoin, kielokasvustoja sekä erittäin uhanalaista harju- ja kangaskeltalieon risteymää. Paikoin esiintyy myös kalliokioloa ja kanervisaraa. Laella ja varjorinteen yläosassa on variksenmarjalaikkuja ja kenttäkerroksessa esiintyy myös mustikkaa. Puusto on pääosin melko hidaskasvuista ja lähes yksinomaan männikköä, osaksi myös taimikkoa. Korkeimmilla kohdilla kasvaa paikoin mäntyvaltaista sekametsää. Vatulanharjun jyrkällä lounaaseen avautuvalla rinteellä on vuonna 2007 tehty paahteisuutta parantavia hoitotoimenpiteitä (Kittamaa ym, 2009). Vatulanharju on yksi Pirkanmaan tärkeistä lintualueista (Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys, 2014). Alue on Pirkanmaan tärkein kehrääjän esiintymisalue ja lisäksi sillä on merkitystä myös kangaskiurulle. Lisäksi alueella on kuntoliikuntareittejä ja harju on suosittu näköalapaikka ja retkeilykohde. Harjualue sijoittuu Vatulanharju A:n I luokan, B:n ja C:n II luokan sekä Ulvaanharju B:n II luokan pohjavesialueille. Harju on luonnonhistoriallisesti tärkeä esimerkkikohde ja sisältyy valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman kohteeseen nro. 21. Pääosa harjusta on Natura 2000 –aluetta. Alueelle sijoittuu Ulvaanharjun osayleiskaava Hämeenkyrön puoleiselta osalta. Kaavaan on merkitty arvokkaan maisema- ja harjualueen rajausta (har). Harjun koillispuolella on Kelminselän maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue (Koski, 2014). Vatulanharju ja Ulvaanharju on yhdistetty yhdeksi valtakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi (2) (Pirkanmaan liiton selvitys 2008, sillä sekä Vatulanharju että Ulvaanharju muodostavat erittäin arvokkaan, yhtenäisen geologisen kokonaisuuden, joka on säilynyt muodostuman kokoon nähden poikkeuksellisen

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>luonnontilaisena. Alue sisältää arvokasta lajistoa ja monipuolista geomorfologiaa sekä on tieteellisesti arvokas ja maisemallisesti kaunis. Lisäksi alue kuuluu lähes kokonaisuudessaan valtakunnalliseen harjijensuojeluohjelmaan. Alkuperäinen raja-alue on kattanut suunnilleen saman alueen kuin harjijensuojeluohjelman raja-alue. Geologisilla arvoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä mm. alueen erikoisuutta Pirkanmaan arvokkaimpaan harjijaksoon sijoittuvana saumamuodostumana, jonka luonnontilaisina säilyneiden osien tulisi pysyä koskemattomina myös tulevaisuudessa. Alueen länsipäässä on myös muodostumaan liittyviä lohkariekköjä, joiden voidaan katsoa liittyvän muodostuman geologisiin arvoihin. Tampinkankaan alueella on ensisijaisesti muodostuman kokonaisuuden kannalta arvokkaiden geologisten arvojen säilyttäminen, mutta myös alueella esiintyvä kaunis harjijamaisemakuva ja selkeästi ympäristöstään kohoavan pohjoisrinteen edustavuus.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>26) Osallinen 26, 14.3.2024</b></p> <p>Erittäin perusteelliset ja hyvin tehdyt selvitykset. Valitaan yleisötilaisuutta Ikaalisissa, jonne eräs puolue oli mobilisoinut puoluekokouksen. Todella asiatonta käytöstä eikä ollut tarkoituskaan puhua konkreettisesti tehdyistä selvityksistä.</p> <p>Osoitan myötätuntoa selvityksen tekijöitä ja erityisesti viranomaisia kohtaan. Päätökset kuitenkin tehdään asialinjalla tehtyjen selvitysten mukaan eikä huutoäänestyksellä.</p> <p>Pidän suunnitelmia ja selvityksiä kattavina.</p> <p>Toivon kuitenkin, että tuulimylly T8 siirrettäisiin kuten oli alkuperäisessä suunnitelmassa tilan 143-435-1-16 kohdalle. Tällöin tämä uloin mylly olisi kauempana kylästä ja ennen kaikkea ampumaradasta. Perustamisolosuhteiltaan se on kovalla pohjalla ja halvempi tehdä. Myös tiejärjestelyt lyhyemmät ja helpommassa maastossa.</p>                                                                                          | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Ampumarataa lähimmät voimalapaikat, mukaan lukien kaavaluonnoksessa esitetty voimalapaikka T8, on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas Vatulanharjusta ja samalla ampumaradasta. Kaavakartalla osoitetuilla tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei näitä lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs Vatulanharjua ja samalla ampumarataa.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>27) Osallinen 27, 9.3.2024</b></p> <p>Annoin palautetta ely-keskukselle Konikallion tuulivoimahankkeeseen liittyen. Haluan antaa palautetta myös Ikaalisten kaupungille asian johdosta.</p> <p>Yva-arvioinnissa on kyllä vakuutettu, ettei mitään harmia koidu luonnolle tai ihmisille tästä hankkeesta, tai harmit ovat hyvin vähäiset ja hyvin harvalle asukkaalle/lomailijalle, mutta olen kyllä ihan eri mieltä ja haluan purkaa harmitustani myös Ikaalisten kaupungille. Yva-raportissa vakuutetaan, että "Arvokkaat ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkitykselliset kohteet on huomioitu hankkeen suunnittelussa." Miten Natura/luonnonsuojelu - alue ja massiivinen tuulivoimapuisto sopivat yhteen? Onko myllyistä yötä-päivää lähtevä melu-, näköhaitta sekä ympäristöön valuva/irtoava mm. öljy- ja muovijäte luonnonsuojelua ja sopusoinnussa kauniin luonnon suojelemisen kanssa? Luonnossa liikkuvien ja luonnonrauhaa arvostavien ulkoilijoiden näkökulma taitaa tässä unohtua kokonaan.</p> <p>Miksi luonnonkaunis alue ja pohjavesivarannot halutaan pilata/vaarantaa?</p> <p>Ympäristövaikutusarvioinnin pohjavettä koskevassa liitteestä 4 (s. 7)s poimittua: "3.3.1 Vatulanharju Vatulanharjun pohjavesialue (0214351, 1E Ik) on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen..."</p> <p>Mistä Ikaalisten kaupunki ottaa käyttövetensä? Kuka vastaa pohjavesien mahdollisesta pilaamisesta aiheutuvista ongelmista? Kuka korvaa ja miten nämä luonnon vesivarannot? Mistä Ikaalinen saa puhdasta vettä, jos se suttaa tällä hankkeella omat pohjavesivarantonsa? Ikaalisten maine luonnonkauniina ja rauhallisena paikkakuntana?</p> <p>Ikaalinen halutaan näköjään joka tavalla nujertaa: sotepalvelut karkaa muualle, Sata-Häme soi - tapahtuma vaiennettiin ja musiikin sijaan tuodaan yötä-päivää metelöivät tuulivoimalat pilaamaan Natura-alueen lähistöllä asuvien/lomailevien ihmisten ja eläinten ympäristö ja luonto. Kuka haluaa muuttaa</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>asumaan Ikaalisiin, tuulivoimapuisto takapihalleen? Kuka ostaisi käypäsen mökin massiivisen tuulipuiston vierestä?</p> <p>Minulla on kesämökki suunnitteilla olevan Konikallion tuulivoimapuiston vieressä ja hanke harmittaa ihan vietävästi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>28) Osallinen 28, 11.3.2024</b></p> <p>Haluaisin ilmaista mielipiteeni kyseisestä hankkeesta. En näe siinä mitään järkeä, että tärkeällä harjualueelle rakennetaan valtavia tuulimyllyjä pilaamaan pohjavesialueet ja luontoa. Asun itse myös hyvinkin lähellä (mahdollisesti) tulevaa myllyä ja vaikutukset ovat valtavat myös henkilökohtaisesti. En todellakaan halua jättimäisiä myllyjä pyörimään melkein takapihalleni, puhumattakaan rakennustöistä. Asun [tien nimi poistettu yksityisyyden suojan vuoksi] ja huolettaa myös turva-alue noin suurelle myllylle, pääseekö sitä edes metsään edes kulkemaan.. Myöskään en kaipaisi rekkoja tms. Muita maansiirtokoneita kulkemaan taloni vierestä jos hanketta aletaan rakentamaan.</p> <p>Alue on monimuotoinen ja eläinkanta tarvitsee tällaista aluetta. Paalejärvi toimii tärkeänä vesistönä linnuille ja eläimille. Jättimäiset tuulimyllyt tulevat kaikki nämä asiat pilaamaan. Öljy vuotaa harjun läpi ja pilaa pohjaveden, maisemat menevät pilalle, lenkkeilymaastot PUHUMATTAKAAN historiallisesti tärkeästä Hämeenkanakaantiestä.</p> <p>Olen asunut vasta puolitoista vuotta täällä ja sinö aikana olen kohdannut lintuja ja eläimiä mitä missään muualla en ole nähnyt. Runsaat lintulajit ja jopa matelijat tarvitsevat tätä aluetta. Suoalueet ympärillä toimivat myös pesimisalueina suurille linnuille..</p> <p>Pyydän ottamaan huomioon nämä.</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> |
| <p><b>29) Osallinen 29, 21.3.2024</b></p> <p>[M]ielestäni on järkyttävää, ettei tuollaiset voimat tarvitse muka ympäristölupaa! Siinä kuitenkin tuhotaan ympäristöä ja elämää jo rakennusvaiheessa!</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Näiden tuulimyllyjen haitoista on paljonkin tietoa, jos vain päättäjät haluaisivat tasapuolisuuden nimissä ottaa niistä selvää ja ymmärtää vastuunsa.</p> <p>Tässä tuulivoimalatouhussa haisee vain raha ja ihmisten, eläinten, veden ja yleisesti luonnon hyvinvoinnilla ei ole mitään sijaa, jos tämän annetaan toteutua.</p> <p>Henkilökohtaisesti olen silloin myös hyvin valmis muuttamaan puhtaammille seuduille.</p> <p>Jos tämä karmea hanke toteutuisi, asiaa eteenpäin ajavat tahot ja henkilöt on kannettava vastuunsa ihmisten ja luonnon hyvinvoinnin pilaamisesta.</p>                                                                                                                                                                  | <p>aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasisitusta. Ympäristöluvan hakemiseksi tulisi kuitenkin olla tiedossa, millä perusteella ja minkä vaikutuksen osalta lupaa haetaan. Tuulivoimahankkeessa tällainen vaikutus voi olla esimerkiksi melu. Konikallion hankkeessa laadittujen mallinnusten perusteella melun ohjearvot eivät ylity, eikä muitakaan ympäristölupaa edellyttäviä seikkoja ole hankesuunnittelun aikana tunnistettu. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta.</p>                                        |
| <p><b>30) Osallinen 30, 22.4.2024</b></p> <p>[K]annatan Konikallion tuulivoimapuiston osalta hankevaihtoehtoa 0, eli hanketta ei toteuteta. Ilmattaren tekemät selvitykset asian tiimoilta ovat puutteellisia ja virheellisiä. Lisäksi Konikallion alue on luontoarvoiltaan uniikki ja alueen pohjavedet ovat lukemattomasti arvokkaampi kuin muutaman vuosikymmenen toiminnassa olevat tuulivoimalat. Pohjavesiä ei tule riskeerata tällaisella lyhytnäköisellä hankkeella. Myös koko Ikaalisten vetovoimaisuus ja markkina-arvo laskee merkittävästi jokaisen tuulivoimalahankkeen myötä.</p>                                                                                                                                                          | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>31) Osallinen 31</b></p> <p><b>Näkymäalueanalyysi</b> on puutteellinen ja epätarkka. Kartasta, edes sen detaljeista, ei pysty tekemään riittävän hyvää arviointia siitä, miten voimalat näkyvät kiinteistöille. Kuva puuroutuu lähentäessä tulkitsemiskelvottomaksi.</p> <p><b>Lentoestevaloista</b> on kerrottu puutteellisesti. Lentoestevaloja ei ole havainnollistettu havainnekuvin. Kuvista <b>vain yksi esittää pimeän ajan näkymää</b>. Maaseudulla ei ole katuvalaistusta tms., vaan etenkin syyskuulta maaliskuulle asti, eli puolet vuodesta, suurin osa vuorokaudesta ympäristössä on hämärää tai pimeää. Lentoestevalojen näkyvyydellä ja valosaasteella on merkittävän suuren osan vuorokaudesta ja vuodesta huomattava merkitys</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Näkymäalueanalyysin on tarkoitus antaa kiinteistökohtaisen tarkastelun sijaan yleiskaavan tarkkuuden mukainen yleiskuva näkymäalueista.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>lähialueen asutukselle ja hankealueen ympäristön virkistys- ja matkailukäytölle. Samoin, kuten luonnon äänimaailmassa pienikin teollinen häiriöääni voi olla erityisen häiritsevä, maaseutumaisessa tai metsäisessä ympäristössä pimeydessä välkehtivät valot vaikuttavat maisemaan, elinoloihin ja viihtyvyyteen huomattavasti enemmän ja vahingollisemmin kuin kaupunkiympäristössä.</p> <p><b>Lentoestevaloja kuvaava näkymäalueanalyysi</b> on puutteellinen epätarkkuutensa vuoksi, siitä ei ole edes esitetty detaljeja. On mahdotonta tulkita, miten valot näkyvät kiinteistölle.</p> <p><b>Välkemallinnus</b> on puutteellinen; mallinnuksessa ei ole riittävän selkeästi havaittavissa "valkoista" aluetta, jolle mallinnuksen mukaan aiheutuu välkettä 0-8 tuntia vuodessa. Rajausta tulisi mallintaa värein niin, että värillä on mallinnettu se raja, johon välkettä ei enää aiheudu. Välkemallinnuksessa ei ole mallinnettu etäisyysvyöhykkeitä voimaloista.</p> <p><b>Melumallinnus</b> puutteellinen ja harhaanjohtava; Melumallinnus toteutettu pienemmällä voimalalla (napakorkeus 180 m, 6,6 MW). Mallinnuksessa ei mallinnetta lainkaan pienempien (&gt;35 db) desibelimäärien vaikutusta. Hiljaisessa ympäristössä, kuten Konikallion hankkeen lähiseudun asutusalueella, vähäisemmätkin teolliset äänet tekevät häiriötä ympäristön (eli luonnon) äänimaailmaan.</p> <p><b>Haruksellisen tuulivoimalan vaikutukset</b><br/>Haruksellisen tuulivoimalan käyttö voi pieniltä osin lisätä tuulivoimaloiden visuaalista vaikutusta tuulivoimaloiden lähiympäristössä. Harusten on arvioitu olevan selvästi erotettavissa paljain silmin noin yhden kilometrin etäisyydelle, joten vaikutusalueen laajuus jää kuitenkin melko vähäiseksi. Harukset ovat vaijereita, eivätkä ne juuri erotu taustasta. Haruksellisia tuulivoimaloita on havainnettu kuvassa 9-29.." Haruksellista voimalaa on havainnettu vain yhdessä havainnekuvassa. Kiinnityspisteistä ei kerrota muuta, kuin se että ne lisäävät poistettavan puuston määrää ja lisäävät maanmuokkauksen tarvetta. Kiinnityspisteitä tai haruksen rakennetta muutoin ei ole kuvattu laisinkaan. Vaijereilla voi mielestäni olla merkittävä vaikutus niin maastoon</p> | <p>Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjeistukseen ilman erillistä epävarmuustarkastelua.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

voimaloiden läheisyydessä kuin maisemaan kauempana, sekä lisäävän riskiä linnustolle. Haruksellisista voimaloista ei ole annettu riittävää selvitystä vaikutusten arvioinnissa.

**Havainnekuvat** ovat mielestäni puutteelliset ja harhanjohtavat. Sijoittelulla, valaistuksella ja käytetyllä objektiivilla on pyritty saamaan voimat näyttämään pienemmiltä ja huomaamattomilta. Voimaloiden koko ei tule riittävällä tavalla mallinnetuksi havainnekuvien perusteella.

Videomateriaalia maisemavaikutuksista on esitetty hankkeen laajuuteen nähden aivan liian suppeasti, vain yhden videon verran. Tuulivoimaloiden maisemavaikutuksiin liittyy olennaisesti lapojen pyörivä liike, välke, valot ja ääni. Näitä tulisi mallintaa videokuvalla, jotta maisemaan ja ympäristöön aiheutuvia haittoja voitaisiin mitenkään luotettavasti arvioida.

“Saadun palautteen perusteella hankkeen vaikutusalueen asukkailla, maanomistajilla ja virkistyskäyttäjillä on huolia hankkeen vaikutuksista erityisesti luonnolle, maisemalle, viihtyvyydelle ja terveydelle. Huolia oli myös hankkeen talous- ja yhteiskunnallisista vaikutuksista, kuten negatiivisista vaikutuksista matkailulle. Hankkeesta tiedottamista olisi toivottu enemmän. Vaikutusten kohteena olevan alueen herkkyys muutoksille arvioidaan kokonaisuutena kohtalaiseksi. Hankealue on nykytilassa varsin hiljaista ja rakentamatonta aluetta. Hankealueen ympärillä on kohtalaisesti asutusta. Hankealuetta ja sen lähiympäristöä käytetään monipuolisesti virkistyskäyttöön ja alueella on käyttäjilleen suuri merkitys. Hankealueen läheisyyteen sijoittuu myös virkistyskannalta tärkeä alue Vatulanharju.”  
 “Tuulivoimapuiston toiminta-aikana vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen arvioidaan hankevaihtoehtoisissa VE1 ja VE2 suuruudeltaan **kohtalaisiksi kielteiseksi** pääosin maisemavaikutusten osalta ja niistä mahdollisesti aiheutuvan viihtyvyyshaitan vuoksi.” Yksikään, joka arvostaa luonnonrauhaa ja perinteistä maalais- tai metsämaisemaa, ei voi sanoa, että kolmesataaviisikymmentä metriä korkealla tornilla, jossa pyörii kolme valoin välkkyvää ja ääntä tuottavaa satametristä lapaa, olisi vain

Havainnollistavan materiaalin ovat laatineet kokeneet asiantuntijat Suomessa käytössä olevien yleisten käytäntöjen ja oppaiden mukaisesti. Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.



**kohtalaisesti kielteinen vaikutus** maisemaan, elinoloihin ja viihtyvyyteen.

“Asukaskyselyn tulosten mukaan vastaajat arvioivat tuulivoimahankkeen merkittävimmit kielteisiksi vaikutuksiksi vaikutukset lähialueen virkistyskäytölle, linnustoon, luonnonläheisyyteen ja rauhaan sekä maisemaan. Maisemavaikutukset voivat aiheuttaa viihtyvyyshaittaa riippuen siitä, miten asukkaat kokevat näkyvät voimalat. Maisemavaikutukset koetaan yksilöllisesti, etenkin kun alueen luonteeseen kohdistuu sellaisia muutoksia, joissa alueen luonteenpiirteet ja paikan tunnelma muuttuvat teollisempaan suuntaan. Maisemavaikutusten kokemiseen vaikuttavat myös alueen historia sekä yksilön asenteet, ja toisaalta ihmiset voivat myös tottua maisemallisiin muutoksiin ajan myötä. Viihtyvyyshaittaa voi aiheutua asukkaiden lisäksi myös muille alueita käyttäville henkilöille, kuten esimerkiksi retkeilijöille, jos he arvostavat ennen muuta erämaista maisemaa.” Asukaskyselyn tuloksia on törkeästi vähätelty ja jätetty huomiotta, tässä kappaleessa jopa yritetty vääristellä. Mielestäni on törkeää, että kehdataan esittää, että “ihmiset voivat tottua muutoksiin ajan myötä”. Ihmiset ovat valinneet asuinpaikakseen näitä rakentamattomia seutuja usein yksinomaan tai ainakin merkittävästi juuri niiden rakentamattomuuden vuoksi. Maiseman muutos esimerkiksi avohakkuun tai pellonraivauksen myötä on täysin eri asia kuin teollinen rakentaminen.

“Hanke aiheuttaa kohtalaisia muutoksia hankealueen virkistyskäyttöön lähinnä virkistyskokemuksen muuttumisen kautta mutta ei estä alueen tai sen ympäristön nykyisen virkistyskäytön jatkumista.”

“Alueella metsästetään hirveä, valkohäntäpeuraa, kaurista ja muuta pienriistaa. Rakentamisen aiheuttamien häiriövaikutusten vuoksi riistaeläimet saattavat tilapäisesti välttää aluetta, mutta niiden arvioidaan ennen pitkää tottuvan voimaloiden läsnäoloon. Lisääntynyt ihmistoiminta ja eläinten elinympäristöissä tapahtuneet muutokset saattavat kuitenkin tilapäisesti vähentää alueella liikkuvien eläinten määrää. Hanke vaikuttaa metsästystä haittaavasti

lähinnä rakentamisaikana, jolloin metsästykselle saatetaan turvallisuussyistä joutua asettamaan myös tilapäisiä rajoitteita. Kanaintujen latvametsästys on kuitenkin edelleen mahdollista tuulivoimapuiston alueella tai sen läheisyydessä.”

”Toimintavaiheessa tuulivoimahankealueelle pääsyä ei estetä, eikä siten alueen virkistyskäyttöä tai jokamiehenoikeuteen perustuvaa alueen käyttöä. Toimintavaiheessa aluetta voi siis käyttää virkistyskäyttöön entiseen tapaan, mutta tuulivoimapuiston häiriövaikutukset (melu- ja maisemavaikutukset, välke) ovat voimakkaimpia tuulivoimahankealueen sisällä, joten hankkeella on kielteisiä vaikutuksia alueen virkistysarvoon tuulivoimahankealueella ja sen lähiympäristössä liikuttaessa. Talviaikaisessa liikkumisessa voimaloiden läheisyydessä tulee huomioida jään irtoamisesta aiheutuvat riskit.”

”Saattavat tilapäisesti vähentää” on törkeää vähättelyä. Alueen nykyinen eläimistö ja linnusto tulee poistumaan alueelta rakentamisen aikana ja välttämään aluetta jatkossa. Mihin ihmeeseen perustuu arvio siitä että eläimet tottuvat voimaloiden läsnäoloon ja esimerkiksi melun aiheuttamaan häiriöön? Ylläoleva arvio ei muutoinkaan mielestäni millään tavalla vastaa käytännön todellisuutta. Nykyistä virkistyskäyttöä alueella, esim. marjastamista tai metsästämistä, ei voitaisi hankkeen myötä jatkaa, sillä se ei olisi luonnonympäristön tuhoutumisen ja riistaeläinten kaikkoonamisen myötä enää mielekästä.

”Huomattava osa tuulivoimahankealueen nykyistä maankäyttöä on alueen virkistyskäyttö metsästykseseen, marjastukseen, sienestyskäyttöön ja retkeilyyn. Lisäksi alueen koillisosaan sijoittuu Ikaalisten Vatulan ampumarata. Myös tuulivoimahankealueen pohjoispuolella aktiivisessa virkistyskäytössä olevalle Vatulanharjulle lähiympäristöineen aiheutuu jonkin verran maisemassa ja äänimaisemassa koettavia vaikutuksia. Tuulivoimahankeeseen toteuttaminen ei estä näiden toimintojen jatkamista alueella tai vaikutusalueella jatkossa. Voimaloiden rakentamisen myötä muuttunut maisema ja muutokset äänimaailmassa koetaan yleensä virkistyskokemusta heikentävänä

Arvio perustuu tutkimusten perusteella eläimistön käyttäytymiseen muualla ja toiminnassa olevien tuulivoimahankeiden yhteydessä seurantoihin. Esimerkkinä Pohjois-Pohjanmaan rannikolla ja Perämeren pohjukassa olemassa olevien tuulivoimapuistojen alueilla tehdyt muuttolintuseurannat (Suorsa 2019).

tekijänä. Toisaalta uudet rakennettavat ja parannettavat tieyhteydet helpottavat tuulivoimahankealueella liikkumista. Toteutusvaihtoehdossa VE2 vaikutukset maankäytölle ovat vähäisempiä sekä länsi- että kaakkoispuolella johtuen vähäisemmästä voimalamäärästä. Hankkeen toteuttaminen ei aiheuta vaikutuksia maa- ja metsätalouteen tai virkistyskäyttöön liittyvään rakentamiseen.”

“Jonkin verran maisemassa ja äänimaisemassa koettavia vaikutuksia” on törkeää vähättelyä. Olen myös eri mieltä siitä, että hankkeen toteuttaminen ei estäisi toimintojen jatkamista; luontoretkeily ei ole mahdollista tuulivoimaloiden läheisyydessä tai vaikutusalueella, sillä luonnonmaisema tuhoutuu, eikä alue siten enää sovellu luontoretkeilyyn. Tiestön paraneminen ei auta tähän asiaan millään lailla, vaan tuntuu huonolta vitsiltä; on merkityksetöntä, kuinka helppoa alueella on liikkua virkistystarkoituksessa, koska virkistystarkoituksessa liikkuminen ei ole tiestön parannuttua enää mielekäästä. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaa vaikutuksia myös maa- ja metsätalouteen sekä virkistyskäyttöön liittyvään rakentamiseen, sillä hankkeen toteutuessa alue menettäisi kaiken potentiaalinsa virkistyskäytössä, eli rakentaminen ei olisi enää kannattamattomuutensa vuoksi mahdollista. Myöskään maataloutta ei tulisi kehittämään lähialueilla, sillä kukaan ei tahdo investoida tuulivoimaloiden läheisille taloudellisen ja maisemallisen arvonsa menettäville kiinteistöille.

“Tuulivoimapuiston toiminnan aikana maisemassa näkyvät tuulivoimalat voivat olla matkailijoille joko vetovoimainen elementti (esim. retkikohde) tai luonnontilaista ympäristöä etsivälle matkailijalle kielteinen tekijä. Matkailijoiden henkilökohtaiset mieltymykset vaikuttavat heidän päätökseensä valita jokin kohde.” Vatulan alueen matkailun, retkeilyn tai virkistäytymisen potentiaali perustuu juurikin luontoon, johon myös rakentamaton maisema oleellisesti kuuluu. Jos tämä tuulivoimahanke toteutuu, se potentiaali on lopullisesti menetetty. Kuinkahan paljon on olemassakaan niitä, joiden henkilökohtainen mieltymys on virkistäytyä teollisuusalueella? Entä niitä, jotka kokevat tuulivoimala-alueen vetovoimaisena retkikohteena?

“Matkailun ja virkistyskeittämisen kohdealue. Merkinällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät matkailuelinkeinojen, kulttuuri-, luonto- ja maisemamatkailun sekä ulkoilun ja virkistyskäytön kehittämisaueet. Kehittämissuositus: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää matkailuelinkeinojen ja yleisen virkistyskeittämisen palvelujen sijoittumista alueelle. Erityistä huomiota tulee kiinnittää palveluiden saavutettavuuteen sekä uusien toimintojen yhteensovittamiseen alueen luonto-, maisema ja kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Alueella tulee edistää virkistysreitien toteuttamista ja ylläpitoa.” Maakuntakaavassa mainitut kehittämisaueet voi unohtaa mikäli matkailun ja virkistymisen kehittämisen kohdealueelle rakennetaan tuulivoimaloita. Teollisuusalue ja virkistysalue eivät mielestäni mitenkään voi toteutua rinnakkain tai limittäin.

“Tavoitetta terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä on toteutettu jättämällä riittävät suojaetäisyydet voimaloiden ja herkkien kohteiden välille. Suunnitellut voimajohtoon reittivaihtoehdot sijoittuvat riittävän etäälle asutuksesta ja muista häiriintyvistä kohteista. Hankkeen suunnittelulla ja sen perustaksi laadituilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja, huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta sekä edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Tuulivoimaloiden sijoittelussa ja tuulivoimapuistoalueen muiden toimintojen suunnittelussa sekä voimajohtoreittien linjauksissa on huomioitu luonnonarvojen säilyminen väistämällä tiedossa olevia ja selvitysten yhteydessä tunnistettuja arvokohteita ja -alueita.” Mielestäni mitkään mainitut suojaetäisyydet kohteisiin eivät ole riittävät. Tämän hankkeen suunnittelulla, laadituilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla ei pystytäkään mielestäni millään tavalla ehkäisemään haittoja, huolehtimaan luonnon arvojen turvaamisesta

saatikka edistämän luonnon kannalta yhtään mitään, vaan juurikin päin vastoin.

“Hankkeen toteuttaminen rajoittaa asuin- ja lomarakentamista tuulivoimapuiston alueella. Hanke ei rajoita uusien asuinrakennusten tai lomarakennusten rakentamista nykyisten kylien tai asutuksien yhteyteen.” Vaikutukset ovat niin suuret, että ne saavat nykyisen asutuksen katoamaan ja estävät täysin uuden asutuksen. Yllä on kuvattu, ettei rakentamiselle aiheudu rajoituksia, mutta se ei auta, koska kukaan ei halua alkaa rakentamaan tai remontoimaan kotiaan tuulivoimaloiden vaikutuspiiriin. Näillä seuduilla kiinteistöjen arvot tulevat laskemaan merkittävästi, ja asuntojen myyminen tulee olemaan vaikeaa, jos mahdotonta.

“Tuulivoimalan voimakkaimmat maisemalliset vaikutukset kohdistuvat tuulivoimapuiston sisälle, mutta alueen vähäisen käytön takia ne eivät ole merkittäviä. Tuulivoimapuiston merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat lähimpiin, noin 1,5 kilometrin etäisyydellä sijaitseviin yksittäisiin asuinpaikkoihin Koivikkoon, Syrjäseen, Mannelaan, Lahteen ja Oksjoelle, mikäli päärakennuksesta tai sen pihalta avautuu näkymäyhteys tuulivoimapuistoon.” Ensinnäkin, alueen käyttö ei ole vähäistä, joten vaikutukset ovat merkittävät. Toisekseen, maaseudulla ei eletä pelkästään asuinrakennuksen sisällä ja talon portailla, vaan usein katsotaan ja koetaan koko ympäröivää maisemaa hyvin laajasti. Esimerkiksi kasvukauden aikana maata viljelevän ihmisen kannalta se pelloille näkyvä maisema on arjessa paljon merkittävämpi kuin pirtin pihapiiri. Henkilökohtaisesti, vietän suurimaan osan kotona vietetystä ajasta pihapiirissä ja navetassa eläintenhoitotoimissa. Lisäksi lenkkeilen ratsain maastossa useita kertoja viikossa. Välkkeen, valon ja melun sekä maisemahaitan vaikutus on siis tavallaan suhteessa suurempi, kuin sellaiselle joka viettää aikansa suurimmaksi osaksi kotinsa sisätiloissa.

Kohtalaisen kielteisen vaikutuksen kohdalla hankkeen arvioidaan aiheuttavan “selvästi havaittavan kielteisen muutoksen, joka vaikuttaa paikallisesti päivittäiseen elämään tai ympäröivään luontoon”. Erona suureen kielteiseen on se, että suureen vaikutukseen

vaaditaan "pitkäaikainen muutos" ja paikallisen sijaan "alueellinen muutos." Eikö hankkeessa ole kyse alueellisista vaikutuksista, kun hankealue on kahden kunnan alueella ja esimerkiksi maisemavaikutukset yltävät kokonaan toisen maakunnan puolelle? Eikö tuulivoimalan elinkaari rakennus- ja purkuaikoiheen, eli nelisenkymmentä vuotta, ole "pitkäaikainen"? Ei ehkä maailmanhistorian mittakaavalla, mutta täällä hankealueen luonnon ja asutuksen puolesta se on sitä. Kun esimerkiksi linnusto- ja eläimistö välttää tuulivoimala-alueita neljä vuosikymmentä, sillä on laajaa ja pitkäaikaista vaikutusta eri lajien elinympäristöihin ja ylipäättään elinolosuhteisiin. Jos nyt kolmekymppisenä päättäisin jäädä tuulivoimaloiden katveeseen asumaan, olisin noin seitsemänkymmentävuotias kun voimalat poistuisivat maisemastani. Ihmisen elämässä vaikutus on niin pitkäaikainen, että en jäisi.

Asumme pientilaa viiden kilometrin säteellä hankealueesta. Jos tahtoisimme etsiä ostajan tilallemme, ainoa toiveemme olisi, että löytyisi luonnonrauhaa rakastava ja vanhaa rakennuskantaa arvostava ihminen, joka tahtoi asua omassa rauhassaan, kaukana keskusta-alueen asutuksesta ja liikenteestä ja niiden aiheuttamasta häiriöstä. Samoista syistä olemme itse tänne muuttaneet. Mikäli viiden kilometrin päähän rakennetaan tuulivoimaloita, ei näillä tämänkaltaisilla asuinpaikoilla ole enää mitään toivoa löytää asukkaita; yksikään luonnonrauhaa rakastava ihminen ei muuta teollisuusalueen viereen.

On vielä erikseen mainittava, että mielestäni 350 metriä korkeat rakennelmat, joissa pyörii satametriset lavat, ja jotka aiheuttavat ääntä, valoa ja välkettä, ovat vähintäänkin erittäin selvästi havaittava kielteinen muutos päivittäisessä elämässäni ja ympäröivässä luonnossa. Pelkkä "selvästi havaittava" on mielestäni törkeää vähättelyä.

Mielestäni hankkeen kielteiset vaikutukset asutukselle ja viihtyvyydelle sekä virkistyskäytölle on arvioitu törkeästi vähätellen.

Mielestäni hankkeen vaikutukset ovat ainakin näiltä osin **erittäin suuret kielteiset**, eli "Hanke

Hankkeen vaikutuksia arvioidaan teemakohtaisesti. Vähäisellä vaikutuksella viitataan tilanteeseen, jossa hankkeen mukaisesta toiminnasta aiheutuva muutos nykytilaan on pieni tai vaikutukset kohdistuvat rajatulle alueelle tai ainoastaan yksittäisiin herkkiin kohteisiin. Hankkeesta aiheutuvaa muutoksen voimakkuutta ja sen myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia sekä muutoksen herkkyyden arviointia valvovat viranomaiset.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>aiheuttaa erittäin selvästi havaittavan kielteisen ja pitkäaikaisen muutoksen, joka vaikuttaa alueellisesti ihmisten päivittäiseen elämään tai ympäröivään luontoon.”</p> <p>Mielestäni ainoa toteutettavissa oleva hankevaihtoehto on VEO = hanketta ei toteuteta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>32) Osallinen 18.4.2024</b></p> <p>Omistan Vatulassa tilan [kiinteistön nimi ja kiinteistötunnus poistettu yksityisyyden suojan vuoksi], jolla sijaitsee lähin suunnitellun tuulimyllypuiston vaikutusalueella oleva loma-asuntoni (melumallinnus piste [pistetieto ja paikannimi poistettu yksityisyyden suojan vuoksi]). Saman tilan toisella palstalla on omakotitaloni.</p> <p>Esitetyn kaavaluonnoksen vaikutukset omaan ja perheeni elämään:</p> <p>Natura-alueen muodostamisessa aikoinaan painotettiin luonnon, maiseman ja virkistysarvojen suojelemista. Maanomistajille asetettiin maankäyttörajoitteita ilman korvausta. Nyt ulkopuoliselle toimijalle ollaan antamassa mahdollisuus tuhota laaja metsämaisema suurilla, välkkyvillä ja meluavilla tuulimyllyillä. Arvioinnissa on tarkasteltu maisemaa harjualueen ulkopuolelta katseltuna mutta unohdettu miten tuulivoimapuisto pilaa täydellisesti Vatulan harjulta etelään avautuvan näkymän. Luontokokemukseen kuuluu myös äänimaisema, jota ei tule pilata tuulimyllyjen melusaasteella ja välkkeellä.</p> <p>Myllyjen tuottama melu, välke ja maisemahaitta huonontaisi merkittävästi viihtyisyyttä loma-asunnossani ja sen pihamaalla. Samoin ne haittaisivat myös merkittävästi omakotitaloni käyttöä ja heikentäisivät kiinteistöjeni arvoa.</p> <p>Lopputulema:</p> <p>Koninkallion tuulivoimahanke aiheuttaisi suuresti haitalliset ympäristövaikutukset minulle, perheelleni ja luonnolle koko tuulivoimaloiden käyttöänsä ajan. Ympäristövaikutukset jatkuisivat myllyjen purkamisenkin jälkeenkin useiden sukupolvien ajan. Hankkeessa tulisi ehdottomasti</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>päätyä vaihtoehtoon VEO eli hanketta ei toteuteta eikä kaavaa vahvisteta.</p> <p>Vaihtoehtoisesti kaavasta tulisi poistaa vähintään Vatulan harjua lähimmät myllyt T8, T11, T12 ja T15, joilla on suurin haitallinen vaikutus koko harjualueen ympäristöön ja asuntojen käytettävyyteen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Kaavaehdotuksessa voimalakokoa on pienennetty kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin ja lähimpiä voimaloita on siirretty pois päin Vatulanharju-Ulvaanharjun alueesta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>33) Osallinen 33, 22.4.2024</b></p> <p>Eriävä mielipide</p> <p><b>Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta.</b> Vastustan kyseistä hanketta! Luonto- ja maisemahaitat olisivat hirvittävät hankkeen toteutuessa. Ylipäättään riskejä ja haittoja suhteessa hyötyihin, on aivan liikaa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>34) Osallinen 34, 22.4.2024</b></p> <p>Vastustan Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ja koko teollisuustuulivoima-alueen perustamista Ikaalisten ja Hämeenkyrön alueelle.</p> <p>Perustelut:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tuulivoimala-alue sijoittuisi aivan liian lähelle sekä vakituista asutusta että loma-asutusta. Vain 1,5km etäisyydelle. Useimmissa hankkeissa tämä etäisyys on aiemmin ollut vähintään 2 km. Voimaloiden negatiiviset vaikutukset eivät ole vielä tiedossa, koska niin suuria ei ole vielä mihinkään rakennettu. Me lähiseudun asukkaat emme halua olla haitallisten vaikutusten koekaniineja.</li> <li>2. 15kpl teollisuusluokan voimalaa (korkeus350m) pilaisivat Kelminselän maakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman, katkaisisivat Ulvaanharjun ja Vatulanharjun upean harjumuodostelman ja sijoittuisivat aivan liian lähelle Natura 2000-aluetta.</li> <li>3. Yva:ssa olleet havainnekuvat ovat puutteelliset, liian kaukaa otettu, pilvisellä ilmalla, joten valkoiset voimalat eivät näy tarpeeksi hyvin. Pimeänäkömät lentoestevaloineen ovat myös huonot. Olisi tärkeää saada paremmat kuvat ennen kuin asioista päätetään.</li> </ol> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella</p> |



4. Vatulanharjun rauhallinen, hiljainen ja kuntalaisille tärkeä rauhoittumispaikka menettäisi suurimman arvonsa, hiljaisuuden, kun 15 kpl tuulivoimalaa pauhaisi vieressä. Vatulanharju on merkittävä vapaa-ajan viettopaikka, jonne tulee ihmisiä kauempaakin. Valtaisa tuulivoimaloista kantautuva melu veisi ihmisiltä mahdollisuuden rentoutua ja palautua arjen kiireistä ja stressistä luonnonkauniissa ja hiljaisessa maisemassa.

5. Tutkitut melu- ja välkemallinnukset ovat puutteellisia ja vain suuntaa antavia. Kyrösjärven yli melu kantautuisi hyvin painostavana "mattona" kauaksi. Järven yli ääni kuuluu kauemmas ja voimakkaampana. Tuulivoimaloiden lukumäärän aiheuttamaa kerrannaisvaikutusta ei ole myöskään otettu yva:ssa olleissa mallinuksissa huomioon. Auringon laskeessa myös varjomuodostuma olisi 15-kertainen.

6. Tuulivoimalat olisivat suuri riski alueen aivan vieressä olevalle pohjavesialueelle. Ely-keskuksen arvion mukaan Vatulanharjulla muodostuu pohjavettä 12800 kuutiota vuorokaudessa. 350 metriä korkeita voimaloita ei ole vielä missään, joten niiden aiheuttamaa tärinää ja sen vaikutusta maaperään ja sitä kautta pohjaveteen ei voida poissulkea. Vesi ja etenkin pohjavesi on huomattavasti energiaa tärkeämpää alati kuivuvalla maapallolla. Pohjavettä ei saa riskeerata millään tavalla. Ei riitä, että se otetaan vain HUOMIOON!

7. Tuulivoima-alue olisi suuri riski linnustolle ja muuttolinnuille. Alueen läpi menee todistetusti tuhansia kurkia, hanhia, joutsenia ym. muuttolintuja joka vuosi. Alueen välittömässä läheisyydessä pesii monia haukkoja, kalasääskiä, kotkia, harmaahaikara ym.

8. Voimaloiden ja sähkölinjojen alta jouduttaisiin kaatamaan paljon metsää ja monet alueen biotoopit olisivat vaarassa. Ns. vihreän energian hyödyt ylitettäisiin moneen kertaan haitoilla.

9. Tuulivoimahanke tulisi toteutuessaan alentamaan kiinteistöjen arvoa isolla alueella. Kiinteistöjen omistajat eivät saisi minkäänlaista hyvitystä tästä arvon alennuksesta.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>10. Lähiseudun matkailu- ja maatalouselinkeinot kärsisivät tuulivoimahankkeen tuomista maisemallisista ja taloudellisista haitoista. Maaseutumaiseen hiljaiseen ja luonnonkauniiseen ympäristöön tukeutuva ja arvonsa perustava maaseutumatkailu menettäisi yhden suurimmista "valteistaan".</p> <p>11. Seuraavat sukupolvet joutuisivat kärsimään edellisten sukupolvien tekemästä luonnon "raiskaamisesta". Tuulivoimaloiden haitat ovat pitkäkestoisia ja ne on hyvin vaikeaa ja taloudellisesti kannattamatonta myös purkaa jatkossa. Monia luontoarvoja olisi myös ikuisesti menetetty.</p> <p>12. Ikaalisten maine yhtenä Suomen kauneimmista paikkakunnista olisi mennyttä. Tuulivoimala-alue ei houkuttele kaupunkiin myöskään yhtään uusia asukkaita ja nykyisiä asukkaita saattaisi muuttaa tuulivoiman tieltä pois.</p> <p>13. Kaupungin saamat kiinteistöverot olisivat pieni lohtu menetetyistä luontoarvoista.</p> <p>Säilytetään Ikaalisten ja Hämeenkyrön upeat kansallismaisemat meidän lapsille ja lastenlapsille koskemattomina!</p> <p>Viljalan/ Vatulan maisemat ovat ikaalilaisille yhtä tärkeitä ja arvokkaita kuin Mahnalan maisemat hämeenkyröläisille!</p> <p>Mielipiteeni siis on VEO = Hanketta ei toteuteta!</p> |                            |
| <p><b>35) Osallinen 35, 22.4.2024</b></p> <p>Mielestäni Konikallion tuulivoimahankkeen ei tule toteutua, koska alue on liian arvokas siihen, että sen välittömään läheisyyteen sijoittuisi massiiviset tuulivoimalat. Toivomukseni onkin, ettei Konikallion tuulivoimahanke toteudu.</p> <p>Maisema-alue kokee tuhonsa, mikäli tuulivoimalat sijoitetaan suunnitellulle alueelle. Tällä olisi vaikutusta myös huomattavan moneen alueen lähistöllä vakituisesti asuvaan sekä loma-asujiin. Harju on valtakunnallisesti arvokas ja</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>merkittävä, niin maaperältään kuin eliöstöltään. Tätä tukee mielipiteiden lisäksi myös Kelminselän kulttuurimaisemakaava sekä luokitus maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuurimaisemaksi. Kielteiset vaikutukset ylettäisivät luonto- ja maisema-alueiden lisäksi myös pohjavesiin, joista moni saa juoma- ja talousvetensä. Eikä vähäisimpänä, myös alueella harrastaminen sekä alueen hyödyntäminen virkistyskäytössä jäisivät pois. Asioita, joita alue vielä nykyään mahdollistaa, mutta joiden mittaaminen rahassa on mahdotonta, on monia. Nämä asiat, joita alue nykyisellään vielä tarjoaa ja mahdollistaa, ovat monelle kaupunkimme asukkaalle syitä asua täällä. Osalle syy asua kaupungissamme poistuu, tuulivoimaloiden noustessa horisonttiimme.</p> <p>Hankealueen lähistöllä asuvana koen huolta myös muista suorista haitoista, joita tuulivoimalat toisivat tullessaan. Tuulivoimaloiden läheisyys ei nosta lähiseudun kiinteistöjen arvoa, vaan päinvastoin. Lisäksi ääni- ja valosaaste haastavat lähialueen asukkaiden päivittäistä elämää. Tuulivoimalat eivät liene myöskään valttikortti kaupungillemme uusien asukkaiden tavoittelemisen ja ylipäättään matkailun näkökulmasta, ennemminkin ajattelen luonnon läheisyyden ja monimuotoisuuden tarjoavan kaupungillemme vetonaulan.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>36) Osallinen 36, 10 allekirjoittajaa, 15.4.2024</b></p> <p><b>Vastustamme Konikallion tuulimyllyaluetta.</b></p> <p><b>Kuntapäättäjien on otettava vastuunsa myös asutukselle sekä luontoarvoille ja pohjavedelle koituvista haitoista.</b></p> <p>Jämijärven Ratiperän tuulivoimaloiden juurella asuvina, olemme joutuneet kokemaan tuulimyllyjen haitat konkreettisesti. Varjovälke, matalataajuinen infraääni sekä myös voimakkaasti korviin kuultava melu ja resonointi rakennuksiin, kattoihin, lasipintoihin ja lautarakenteisiin, joka aistitaan tärinänä. Kallioperä ja maakerrostumat johtavat maatärinää hyvinkin kauas.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Merkitään tiedoksi. Mielipiteen jättäneet ilmoittavat palautteessaan olevansa ”Jämijärven Ratiperän tuulivoimaloiden juurella asuvia”, joten mielipiteen jättäneiden osallisuus Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaan jää palautteen perusteella avoimeksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Jo yksikin 210m korkea tuulimylly aiheuttaa haittoja, jotka kertautuvat, kun niitä on alueella 9 kappaletta yhdessä ryppäessä.</p> <p>Ratiperän tuuliturbiineista hajosi yksi komposiittilapa 4.2. 2024 ja osat levisivät läheiseen maastoon ja pellolle. Kaikki tuulimyllyt pysäytettiin neljän päivän ajaksi.</p> <p>Lähellä asuvien yllätykseksi, kaikki tietoliikennehäiriöt katosivat pysäytyksen ajaksi: TV-kanavat näkyivät jälleen häiriöttä ja matkapuhelinten kuuluvuus oli erinomainen sekä nettiyhteys toimi moitteettomasti. Kun tuulivoimalat jälleen käynnistettiin 8.2.2024, häiriöt palasivat.</p> <p>Mielestämme etäisyys asutukseen pitäisi olla vähintään 3-5 km, Ratiperän 1-1,5 km ei riitä, eikä myöskään Konikallioon suunniteltu 1-2 km.</p> <p>Kuinka valtavat alat metsää hiilinieluineen, vesivaroja ja maa-ainesta tuhotaan, puhumattakaan maisema- ja luontoarvoista. Sekä asukkaat, että matkailijat ovat tulleet ja toivottavasti yhä tulevat näille seuduille nimenomaan nauttimaan luonnon rauhasta.</p> <p><b>Paras vaihtoehto on pitää Ikaalinen ja Hämeenkyrö tuulimyllyttöminä alueina</b></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>37) Osallinen 37, 25.3.2024</b></p> <p>Olen tyrmistynyt kaavaluonnoksessa esitettyihin asioihin omistamieni alueiden osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Alueen käyttöolosuhteet asumiseen heikentyvät merkittävästi liian suuren tuulivoimapuiston välkkeen, melun ja rauhattoman näköisten roottoreiden vaikutuksesta. Laaditun kaavaluonnoksen selvitykset eivät esimerkiksi näkymävaikutusten suhteen enää pidä paikkaansa, sillä voimaloiden korkeus on kasvanut huomattavasti. Myös periaatteellinen tulkinta tuulivoiman sopivuudesta alueelle täytyy määritellä uudestaan</li> <li>- Liisansaunan kappaleen käyttö heikentyy talvisin jääpalavaaran vuoksi. Suopohjaisia</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyiden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>metsiämme ei pysty hoitamaan muuta kuin talvikaudella.</p> <p>- Alueen rikas luonto köyhtyy ja voimat vaikuttavat heikentävästi luonnon monimuotoisuuteen ja ekologisiin prosesseihin alueella. Tuulivoimahankkeissa tuleekin pyrkiä ei luonnon nettohävikkiä periaatteen toteutumiseen. Hanke aiheuttaa monimuotoisuuden vähenemistä ja ekosysteemin heikkenemistä. Tämä vie vuosien aikana tehdyiltä suojelutoimenpiteistä pohjan pois tuhoten alueemme.</p> <p>- Tuulivoimarakentaminen muuttaa alueen luonnetta. Tähän asti tuulivoimarakentamista ei ole missään suunnattu arvokkaiden maisema-alueiden välittömään läheisyyteen. Vatulanharju, Hämeenkanas ja Ulvaanharju on meidän perheemme ja kyläläisten suosittua ulkoilumaastoa. Maakuntakaavassa koko harjualueella on MU-merkintä, jonka perusteella alueella on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Vatulanharju kytkeytyy Vatulan kyläkeskukseen, joka yhdessä läheisten Kyrösjärven rantakylän kanssa muodostaa maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alueen myös muille.</p> <p>- Meillä on ollut oma y-tunnus ja olemme al-verovelvollisia. Alkutuotannon lisäksi vedämme erilaisia ryhmiä, teemme lastensuojelupalveluita hyvinvointialueelle ja harjoitamme jatkuvasti kasvavaa elämystoimintaa Vatulassa. Suomen perustuslain mukainen elinkeinon harjoittamisen oikeus ei tuulivoimapuiston tullessa pystytä täällä jatkamaan ja aiheuttaa suunnitelmiimme muuttamisen tarvetta. Tätä ei tuulivoimakaavassa ole mitenkään huomioitu.</p> <p>- Käytämme kiinteistöissämme alueen pohjavesiä omatarveottona. Niiden tulevaisuus on uhattuna tuulivoimapuiston suuren maansiirtomäärän, syvälle suunnattujen rakenteiden ja avatun maanpinnan vuoksi. Pohjaveden tilannetta, nykytilaa, vaikutuksia ja seurauksia ei ole riittäväällä ammattitaidolla edes yritetty luonnoksessa selvittää. Veden riittävyys on jatkuva ongelma koko maailmassa ja kohta myös Suomessa. Afry Oy:n hydrologi omaa työkokemusta vain muutaman vuoden, esiintyminen oli kuulemisessa heikkoa ja</p> | <p>antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> <p>Osayleiskaava-alueen rajausta perustuu voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuun tuulivoima-alueeseen Konikallio-Kivinevankallio, voimassa vailla lainvoimaa olevan Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan tuulienergiatuotannon alueeseen Konikallio sekä rakentamista rajoittavaan 40 dB:n mallinnettuun melualueeseen.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle. Osayleiskaava vastaa myös lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitettyä tv-alueajasta maakuntakaavan tarkkuus huomioiden.</p> <p>Tuulivoimalat eivät sijoitu Vatulan kylän alueelle eivätkä harjualueelle. Vatulanharjun ja Ulvaanharjun virkistyskäyttöä eivät estä alueen ulkopuolelle sijoitetut voimalat eivätkä ne vaaranna Hämeenkanan reitistöjen käyttöä. Elinkeinojen harjoittamisesta toisen yksityisen maanomistajan mailla ei ole sopimuksia tuulivoimaloiden sijoitusalueilla.</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>hankkeen laajuuden huomioiden osaaminen on liian matala näin ison hankkeen osalta.</p> <p>- Melumallinnus ei vastaa Suomen rakentamismääräyskokoelman, SRakMk, mukaisia osan asumisen terveellissyyteen, turvallisuus ja viihtyvyys osan mukaisia määräyksiä ja suosituksia. Rakennuksiamme ei ole aikoinaan voitu varustaa huomioimaan maalaisalueen muutoksia energiateollisuusalueeksi. Asunto on ihmisen käyttämä asumista, elämistä ja irtainta varten rakennettu säältä turvattu eli suojattu tila, joka on turvattava täällä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) edellytetään, rakennus käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteittensa edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että se on terveellinen ja turvallinen rakennuksen sisäilma, kosteus-, lämpö- ja valaistusolosuhteet sekä vesihuolto huomioon ottaen. Rakennuksesta ei saa aiheutua terveyden vaarantumista sisäilman epäpuhtauksien, säteilyn, veden tai maapohjan pilaantumisen, savun, jäteveden tai jätteen puutteellisen käsittelyn taikka rakennuksen osien ja rakenteiden kosteuden vuoksi. Tuulivoimapuiston välkkeet, äänet, vedenlaadun heikkenemät ja avattujen maastoalueiden pölyt heikentävät alueen asukkaiden olosuhteita kohtuuttomasti ja nostavat tulevaisuuden rakentamisen kustannuksia uusilla vaatimuksilla.</p> <p>- Tuulivoima-alueiden sijoittamisessa on suositeltavaa jättää herkimmät alueet tuulivoimarakentamisen ulkopuolelle sekä määrittää niihin riittävät etäisyydet. Konikallion tuulivoimahanke ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 110 kV:n voimajohtojen rakentaminen sijoittuvat alueelle, jonka välittömään läheisyyteen sijoittuu sekä maisemallisesti, että kulttuuriperinnöltään herkkiä alueita, joita kaavaluonnoksessa ei ole riittävästi käsitelty. Meillä on ely-keskuksen kanssa harjun rinteellä suojelubiotooppeja, joita ei ole huomioitu.</p> <p>- Tiedottaminen kaavaprosessista on ollut hyvin heikkoa ja paikallinen lehti, Uutis-Oiva, ei tuo asiassa kuin hakijan mielipidettä esille. Monet kunnan päättäjät ovat sidoksissa asian kannattamiseen ja kunnollista keskustelua ei ole asiasta tarjolla. Tieto on ollut hyvin yksipuolista ja sekavaa. Tuulivoimatoiminta aiheuttaa</p> | <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kuntalaisissa yleisesti epätietoisuutta rakentamiseen johtavasta menettelystä. Yksityisoikeuden piiriin kuuluvia vuokrasopimuksia ei julkaista, minkä johdosta kyläläiset voivat ensi kertaa havahtua jo täydessä vauhdissa olevaan tuulivoiman rakennushankkeeseen vasta nyt. Kuulemiskirjeet ovat tulleet vain yhdelle taloudessa ja välillä se voi olla tehostetussa palveluasumisessa olevan taloudenjäsenen tai muualla reissutöissä olevan nimellä. Muut jäivät meidän perheessä huonolle tiedolle, koska meille tullut kirje tuli vähiten asian kanssa tulleele henkilölle.</p> <p>- Kaavoitusaloitteen tultua vireille tuulivoima-alueella ei ollut paikallisesti tunnistettavaa ja paikallista nimeä. Kaikki perheestämme ei ymmärtänyt sen tarkoittavan meidän kotikylää ja Hämeenkangan tie alueen rajaamaa harjunreunaa Hämeenkyröön. Jos asiaosainen on ulkopaikkakuntalainen, on mahdollisuus että hän ei nyt saa itseään tai yksityisomaisuuttaan koskevaa tietoa. Yhteinen asian pohtiminen Vatulassa jäi tekemättä ja paikallista kyläseuraa, Nykäystä ei informoitu asiasta riittävästi.</p> <p>- Kiinteistöjemme arvo laskee ja sitä ei korvata millään tavalla. Kaavaluonnos ei kompensoi menetyksiä millään tavalla.</p> <p>- Kaava sallii toteutuessaan liikaa heikennyksiä paikallisten ihmisten elämään ja sitä ei voi näin kevyen pohjasuunnittelun kautta jatkaa.</p> <p>- Ikaalisten kaupungilla on vähän käytössään pohjavesialueita, vaikka alueella on Kylpylä Spa, vanhustenhoitolaitoksia, teollisuutta ja asutuskeskittymiä. Ikaalisten kaupunki on täysin riippuvainen nykyisistä pohjaveden ottamoistaan, joita ovat Vatulan K1 ja K4. Toisen vedenottamon, K4 luvan saanti on estynyt useamman kerran ja se todennäköisesti kaatuu Vaasan HO käsittelyssä olevassa asiassa, Dnro 874/2022. Vaasan hovioikeus julkistaa päätöksensä kevään aikana asiassa. Tuulivoimapuiston alle kartoitettu pohjavesi alue muodostuu silloin elintärkeäksi, jotta Ikaalisten kaupungin toiminnot, uskottavuus ja olosuhteet saadaan alueella pidettyä. Pohjavesialueen nosto ylemmäksi ja veden huomioiminen tulee lisätä</p> | <p>Konikallion hankealueen rajausta tukeutuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuun kaksiosaiseen tuulivoimaloiden aluetta kuvaavaan merkintään tv1, Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue.</p> <p>Kunta on tiedottanut asian vireilletulosta lain mukaisesti</p> <p>Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021.</p> <p>Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600 kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähetyviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kaavaan välttämättä tässä vaiheessa. Paikkakunta on kohta vesikriisin partaalla!</p> <p>Mikäli ei kaavaluonnosta täydennetä, niin käytän oikeuttani valittamalla kaavasta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>38) Osallinen 38, 26.3.2024</b></p> <p>Olemme pettyneitä kaavaluonnoksessa esitettyihin asioihin aikoinani omistamiemme ja tärkeiden alueidemme osalta:</p> <p>Alueen käyttöolosuhteet vapaajan asumiseen, ulkoiluun, virkistäytymiseen heikentyvät merkittävästi liian suuren tuulivoimapuiston väikkeen, melun ja rauhattoman näköisten roottoreiden vaikutuksesta.</p> <p>Laaditun kaavaluonnoksen selvitykset eivät kestä tarkasteluani: Esimerkiksi näkymävaikutusten suhteen enää pidä paikkaansa, sillä voimaloiden korkeus on kasvanut huomattavasti. Myös periaatteellinen tulkinta tuulivoiman sopivuudesta alueelle täytyy määritellä uudestaan</p> <p>Liisansaunan, Porrasnevan, Sunttinevan ja muiden alueiden käyttö heikentyy talvisin jääpalavaaran vuoksi. Siellä ei uskalla jatkossa liikkuu-</p> <p>Alueen rikas luonto köyhtyy ja voimalat vaikuttavat heikentävästi luonnon monimuotoisuuteen ja ekologiin prosesseihin alueella. Hanke aiheuttaa monimuotoisuuden vähenemistä ja ekosysteemin heikkenemistä. Tämä vie vuosien aikana tehdyltä työltä pohjan pois tuhoten alueemme.</p> <p>Tuulivoimarakentaminen muuttaa alueen luonnetta. Tähän asti tuulivoimarakentamista ei ole missään suunnattu arvokkaiden maisema-alueiden välittömään läheisyyteen. Vatulanharju on meidän perheemme ja kyläläisten suosittua ulkoilumaastoa. Maakuntakaavassa koko harjualueella on MU-merkintä, jonka perusteella alueella on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Vatulanharju kytkeytyy Vatulan kyläkeskukseen, joka yhdessä läheisten Kyrösjärven rantakylän kanssa muodostaa maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alueen myös muille.</p> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Käytämme kiinteistöissämme alueen pohjavesiä omatarveotatona. Niiden tulevaisuus on uhattuna tuulivoimapuiston suuren maansiirtomäärän, syvälle suunnattujen rakenteiden ja avatun maanpinnan vuoksi. Pohjaveden tilannetta, nykytilaa, vaikutuksia ja seurauksia ei ole riittävällä ammattitaidolla edes yritetty luonnoksessa selvittää. Veden riittävyys on jatkuva ongelma koko maailmassa ja kohta myös suomessa.</p> <p>Melumallinnus ei vastaa Suomen rakentamismääräyskokoelman, SRakMk, mukaisia osan asumisen terveellisyyteen, turvallisuus ja viihtyvyys osan mukaisia määräyksiä ja suosituksia. Rakennuksiamme ei ole aikoinaan voitu varustaa huomioimaan maalaisalueen muutoksia energiateollisuusalueeksi.</p> <p>Tuulivoimapuiston väikkeit, äänet, vedenlaadun heikkenemät ja avattujen maastoalueiden pölyt heikentävät alueen asukkaiden olosuhteita kohtuuttomasti.</p> <p>Tuulivoima-alueiden sijoittamisessa on suositeltavaa jättää herkimmat alueet tuulivoimarakentamisen ulkopuolelle sekä määrittää niihin riittävät etäisyydet. Konikallion tuulivoimahanke ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 110 kV:n voimajohtojen rakentaminen sijoittuvat alueelle, jonka välittömään läheisyyteen sijoittuu sekä maisemallisesti, että kulttuuriperinnöltään herkkiä alueita, joita kaavaluonnoksessa ei ole riittävästi käsitelty.</p> <p>Tiedottaminen kaavaprosessista on ollut hyvin heikkoa ja paikallinen lehti, Uutis-Oiva, ei tuo asiassa kuin hakijan mielipidettä esille. Monet kunnan päättäjät ovat sidoksissa asian kannattamiseen ja kunnollista keskustelua ei ole asiasta tarjolla. Tieto on ollut hyvin yksipuolista ja sekavaa. Tuulivoimatoiminta aiheuttaa kuntalaisissa yleisesti epä tietoisuutta rakentamiseen johtavasta menettelystä. Yksityisoikeuden piiriin kuuluvia vuokrasopimuksia ei julkaista, minkä johdosta</p> | <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tv-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Hankkeessa laadittujen maisemavaikutusten arvioinniksi laadittujen selvitysten lisäksi kaavaehdotusta valmisteltaessa on laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella.</p> <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kyläläiset voivat ensi kertaa havahtua jo täydessä vauhdissa olevaan tuulivoiman rakennushankkeeseen vasta nyt.</p> <p>Kaavoitusaloitteen tultua vireille tuulivoima-alueella ei ollut paikallisesti tunnistettavaa ja paikallista nimeä. Emme heti tienneet asian tarkoittavan meidän kotiseutua. Paikallista kyläseuraa, Nykäystä ei informoitu asiasta riittävästi.</p> <p>Kaava sallii toteutuessaan liikaa heikennyksiä paikallisten Ikaalisten ihmisten elämään ja sitä ei voi näin kevyen pohjasuunnittelun kautta jatkaa.</p> <p>Ikaalisten kaupungilla on vähän käytössään pohjavesialueita. Pohjavesialueen nosto ylemmäksi ja veden huomioiminen tulee lisätä kaavaan välttämättä tässä vaiheessa. Paikkakunta on kohta vesikriisin partaalla!</p>                                                                     | <p>Konikallion hankealueen rajausta tukeutuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuun kaksiosaiseen tuulivoimaloiden aluetta kuvaavaan merkintään tv1, Konikallio-Kivinevankallion tuulivoima-alue.</p> <p>Kunta on tiedottanut asian vireilletulosta lain mukaisesti.</p>                  |
| <p><b>39) Osallinen 39, allekirjoittaneita 26 kpl, 15.4.2024</b></p> <p><b><u>VASTUSTAMME KONIKALLION TUULIVOIMALAHANKETTA!</u></b></p> <p><b>Kuntapäättäjien on otettava vastuunsa myös asutukselle sekä luontoarvoille ja pohjavedelle koituvista haitoista.</b></p> <p><b><u>IKAALINEN-HÄMEENKYRÖ-PARKANO: ALUEILLE KAAVAILLUT TUULIVOIMALAT:</u></b></p> <p><b>KONIKALLIO: Ikaalinen (8kpl) - Hämeenkyrö (7kpl) (= yhteensä 15kpl)<br/>(Tuuliturbiinin kokonaiskorkeus: 350 m)</b></p> <p><b>TEVANIEMI: Ikaalinen (9kpl) (Kokonaiskorkeus: 280 m)</b></p> <p><b>HORHALANPERÄ: Ikaalinen – Parkano (Vahojärven ja Seitsemisen kansallispuiston välimaastossa, 1 km päässä Seitsemisestä.)</b></p> <p><b>UNNANNEVA : Ikaalinen, Kovelahdi (8kpl) (Kokonaiskorkeus: 350 m)</b></p> <p><b>LAPINNEVA (?): Ikaalinen - Parkano</b></p> | <p>Merkitään tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> |

**+ JO OLEMASSA OLEVA: RATIPERÄN  
TUULIVOIMALA-ALUE (9kpl),  
Jämijärven puolella, Ikaalisten rajalla  
(Kokonaiskorkeus: 210 m)**

**1) YMPÄRISTÖ- JA MAISEMAHAITAT:**

Ikaalinen on matkailu- ja kulttuurikaupunki, Hämeenkyrö samoin. Ikaalisten kulttuuristrategiassa 2024 on mainittu nimenomaan luontoarvojen merkitys matkailulle.

Hämeenkyrö on tunnettu Maisematiestään, jonka lähistöllä sijaitsevat historialliset kulttuurikohteet: F.E. Sillanpään museot sekä kesäteatteri.

Ikaalisissa Vatula-Ulvaanharju on koko Euroopan tasolla merkitty valtakunnallisesti tärkeäksi maisema-alueeksi ja on harvinaisen laaja harjualue, jolla on tunnustettu suojelu-status.

Tevaniemi puolestaan on merkitty Euroopan tasolla harvinaiseksi ”hiljaiseksi alueeksi.”

Ikaalinen ja Hämeenkyrö ovat suosittuja kesämökki- ja matkailukohteita myös laajojen Kyrösjärven vesistöalueidensa takia.

Näihin maisemiin eivät sovi Eiffel-tornin korkuiset, 350 metriset tuulivoimalat, jotka näkyvät kymmenien kilometrien päähän, niiden yhteiskorkeus merenpinnasta olisi lähes 500 m.

Näin suurilla tuuliturbiineilla olisi erittäin suuria kielteisiä vaikutuksia Ikaalisten ja Hämeenkyrön kulttuurimaisemiin.

Jopa Seitsemisen kansallispuiston kupeeseen ollaan suunnittelemassa Horhalanperän tuulivoimala-alueita.

Natura-alueita on viiden kilometrin säteellä kolme, luonnonsuojelualueita 13. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, eli Vatulanharju, joka on osa Pirkanmaan ainutlaatuisia harjumaisemia, on 0,8 kilometrin päässä Konikallion alueelta.

Ikaalisilla on luonto- ja maisemakohteita, jotka ovat näkemisen ja kokemisen arvoisia...jos ne

Etäisyys voimaloista Maisematiehen on lähimmillään noin 16 km, ja tästä johtuen aiheutuva vaikutus on vähäinen.

Voimaloita ei ole sijoitettu Vatula-Ulvaanharjun VAMA-alueelle. Osayleiskaavan luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen siirryttäessä voimalakokoa on pienennetty ja voimaloita siirretty kauemmas harjusta kaavaluonnoksesta saatu palaute ja hankkeen YVA-menettelystä annettu perusteltu päätelmä huomioiden.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vain säilytetään sellaisina...eikä niitä saarreta joka puolelta tuulivoimaloilla.</p> <p>Alueen omaleimaisuutta kuvaa myös runsas linnusto, joka joutuisi vaaraan tuulimyllyalueella: mm. pöllöt, kurjet ja joutsenet sekä erityisesti merikotka, alueella on myös sääksen pesä.</p> <p>Näillä ulkoilu- ja virkistyskohteilla, sekä sienestys-, metsästys- ja marjastusalueilla on tärkeä merkitys myös meille paikallisille asukkaille, jotka olemme muuttaneet tänne maaseudulle nimenomaan rauhan, luontoarvojen ja hiljaisuuden takia.</p> <p>Kuinka näemme Ikaalisten matkailuarvot tulevaisuudessa, sekä sen houkuttelevuuden asuinalueena ihanine järvineen, jos vastassa ovat tuhotut metsät hiilinieluineen sekä sorasta tyhjennetyt esihistorialliset harjut... täynnä tuulimyllyjä?</p> <p>Ei pidä myöskään vähätellä tuuliturbiinien haittoja: lähistön asukkaiden altistuminen terveyshaitoille; melu-, värinä- ja välkehaitat sekä tuulimyllyjen aiheuttamat vaarat pohjavesialueelle.</p> <p>Myöskään tuulivoiman kannattavuudesta ei ole takeita. Tuulimyllyt kuluttavat itse puolet tuottamastaan sähköstä ja silloin kun ei tuule, se joudutaan ottamaan valtakunnan sähköverkosta.</p> <p><b>2) POHJAVESIALUE:</b></p> <p>Vatulanharju on erittäin tärkeä pohjavesialue, josta saa kristallinkirkkaan juomavetensä Ikaalisten lisäksi myös Hämeenkyrö ja Sastamala.</p> <p>Globaalisti ajatellen, maailma kärsii vesipulasta ja siksi puhdas harjujen pohjavesi on öljyäkin arvokkaampaa. Tämän vuoksi meidän tulisi pitää tästä aarteestamme hyvää huolta.</p> <p>Lisäksi tuulimyllyjen perustuksia varten täytyisi rakentaa massiiviset betonijalustat, joiden vaikutusta pohjavesien virtaamiin ei voida ennustaa.</p> <p><b>3) MELU, TÄRINÄ JA VARJOVÄLKEHAITAT:</b></p> | <p>Tuulivoimaloiden sijoittaminen alueelle ei estä alueen käyttämistä virkistykseen, alueella on voimassa jokaisenoikeudet ja metsästäminen alueella on edelleen sallittu.</p> <p>Osayleiskaavan valmistelun yhteydessä laadittujen melumallinnusten perusteella hankkeesta aiheutuvat meluvaikutukset eivät ylitä asuin- ja lomarakennusten kohdalla Suomessa käytettyjen asetusten ja säädösten mukaisia melun enimmäisarvoja.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Näin valtavan kokoiset tuuliturbiinit, joissa kunkin lavan pituus on 125 m, aiheuttavat paitsi korviin kuulumatonta matalataajuista infraääntä, mutta myös jatkuvaa kuuluvaa melua, joka syntyy lavan ohittaessa rungon pyöriessään. Silloin syntyy suuri iskumainen ilmanpainetason voimakas muutos, joka kuullaan syklisenä meluna.

Kalliopohjaa pitkin myös maatärinä kulkee kauas ja erityisesti siitä kärsivät lähistöllä asuvat.

Jämijärven Ratiperän voimala-alueen vieressä asuvat kertovat, että tuulimyllyjen resonoinnin aistii sisällä rakennuksissa.

Ratiperän tuuliturbiineista hajosi yksi komposiittilapa 4.2. 2024 ja osat levisivät läheiseen maastoon ja pellolle. Kaikki tuulimyllyt pysäytettiin neljän päivän ajaksi.

Lähellä asuvien yllätykseksi, kaikki tietoliikennehäiriöt katosivat pysäytyksen ajaksi: TV-kanavat näkyivät jälleen ja matkapuhelinten kuuluvuus oli erinomainen sekä nettiyhteys toimi moitteettomasti. Kun tuulivoimalat jälleen käynnistettiin 8.2.2024, häiriöt palasivat.

Mielestämme etäisyys asutukseen pitäisi olla vähintään 3-5 km, Ratiperän 1-1,5 km ei riitä, eikä myöskään Konikallioon suunniteltu 1-2 km.

#### **4) TERVEYSVAIKUTUKSET:**

Melun aiheuttamat vauriot ihmisille ovat jo pitkään olleet tiedossa lääketieteessä: paineen tunne tärykalvolla ja rinnassa, kuulon heikkeneminen, verenpaine, hermostuneisuus, unettomuus, päänsärky ja sydämen rytmihäiriöt.

Erityisen vaarallista on matala infraääni, jota ei kuule, mutta joka tutkitusti aiheuttaa stressiä, muistihäiriöitä, keskittymiskyvyn puutetta ja sydänongelmia.

Kuuluva ääni ehtii vaimentua ennen summautumista. Matalataajuinen ääni vaimenee erittäin hitaasti. Näin se ehtii ennen vaimentumistaan summautua, mistä syntyy tuulivoimaloiden aiheuttama terveydelle haitallinen ja vakava ilmiö.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Eri tutkimusten mukaan maatarinä jopa pienistä tuulivoimaloista etenee vähintään 15 km saakka. Suurempien jopa 40-60 km päähän.</p> <p>Useiden tutkimusten mukaan myös tuotantoeläimet sekä luonnoneläimet reagoivat näihin hyvin voimakkaasti.</p> <p>Luonnoneläimet poistuvat alueelta, mutta tuotantoeläimet kärsivät stressistä. Se näkyy myös kotieläinten käyttäytymisessä ja terveydentilassa.</p> <p>Joutuvatko sieltä lopulta poistumaan myös alueen asukkaat terveytensä takia?</p> <p>Sydämentahdistimen omaavalle ei suositella tuulivoimalan lähistöllä oleskelua...saatikka siellä asumista.</p> <p><b>5) TUOTTO-OLETUKSET<br/>KIINTEISTÖVEROISTA:</b></p> <p>Kiinteistöverotulot, joita tuulivoimalayhtiöt lupailevat ovat liioiteltuja ja lausunnot ovat tuulivoimatoimijoiden ja -rahoittajien intressien mukaisia. Ne eivät perustu mihinkään todellisiin tuottoihin, vaan ovat utopistisia arvioita. Tämän lisäksi niistä tullaan vähentämään vielä myös valtionosuudet.</p> <p>Kiinteistöveron oletettu tuotto/asukas on mitätön ja on myös otettava huomioon tuulivoimaloiden lähistössä sijaitsevien tonttien ja kiinteistöjen arvon aleneminen. Se eriarvoistaa kuntalaisia, sillä kiinteistöjen myyminen käy näillä alueilla jopa mahdottomaksi.</p> <p>Myllyt näkyvät ja kuuluvat kauas...valitettavasti.</p> <p>Kuinka valtavat alat metsää hiilinieluineen, vesivaroja ja maa-ainesta tuhotaan, puhumattakaan maisema- ja luontoarvoista. Sekä asukkaat, että matkailijat ovat tulleet ja toivottavasti yhä tulevat tänne Ikaalisiin nimenomaan nauttimaan luonnon rauhasta.</p> <p><b>6) TUULIMYLLYJEN LOPPUSIJOTUS? KUKA VASTAA</b></p> | <p>Kiinteistöverotulojen laskelmat perustuvat toteutuneiden tuulivoimaloiden kiinteistöverolaskelmiin.</p> <p>Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021.</p> <p>Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600 kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähetyviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin.</p> <p>Tuulivoimaloiden purkamisesta vastaa niiden omistaja. Maanomistajan turvaksi asetetaan purkuvakuus, takaus tai vastaava järjestely,</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Ovatko näiden tuulivoimaloiden sopimukset sellaisia, että maan vuokraaja ei joudu vastaamaan loppusijoituksesta voimaloiden käyttöiän päätyttyä?

Ovatko komposiitti ja betoni kierrätettävissä olevaa materiaalia? Ja kuinka alueet saadaan jälleen entistettyä luonnontilaisiksi voimaloiden varsin lyhyen käyttöiän n. 30 v. päätyttyä?

Kun voimalan käyttöikä lähenee loppuaan, ulkomaisilla yhtiöillä on valitettavasti tapana myydä tuulivoimayhtiö eteenpäin tai yhtiöittää alueen myllyt omaksi firmakseen. Sitten yhtiö ajetaan alas konkurssilla. Myllyt jäävät siten lain mukaan maanomistajan purettaviksi.

Yhdessä tuuliturbiinissa on 1500 kuutiota betonia (yli 3 MILJOONAA kiloa), 200.000 kiloa betoniterästä ja 45.000 kiloa komposiittilapoja. On siinä maanomistajalla melkoinen urakka.

”ULKOMAALAISOMISTUKSEN osuus Suomen tuulivoimakapasiteetista on noussut jo 58 prosenttiin. Ulkomaisessa omistuksessa oli 2023 lopussa 58 prosenttia voimalakapasiteetista ja 42 % kotimaisessa. Pirkanmaalla pyörii puoli tusinaa voimalaa, mutta niidenkin omistajat tulevat muualta: ranskalaisen sijoitusyhtiön Omnes Capitalin hallinnoiman rahaston enemmistöomistama Ilmatar ja tanskalainen Eurowind Energy. Jälkimmäisellä on kolme voimalaa Sastamalassa, Ilmattarella kolme Urjalassa. Pirkanmaalle suunnitteilla olevista voimaloista suurin osa on ulkomaalaisomistuksessa olevilla yhtiöillä.

Ilmattaren omistuksen osuus Suomeen viime vuonna valmistuneesta tuulivoimakapasiteetista oli peräti 28 prosenttia. Valtavan varainhoitoyhtiön Blackrockin kiinteistörahasto Real Assets oli toisena 16 prosentin omistusosuudella. Fortumin osuus oli 12 prosenttia ja saksalaisen Abo Windin 9 %.”

<https://www.aamulehti.fi/talous/art-2000010144246.html>

**Abo Wind tekee voimaloita vain myydäkseen ne eteenpäin. Tästä olemme huolissamme!**

jonka turvin purkamisen kulut voidaan kattaa siinä tilanteessa, että voimaloiden omistaja ei hoida velvoitteitaan.

Tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien rakenteiden materiaalit ovat nykyisellään suurelta osin kierrätettävissä. Alan voimakkaan viimeaikaisen kasvun myötä materiaalien uudelleen käyttämiselle on kehitetty kannattavia käyttötarkoituksia. Osayleiskaavan yleismääräyksessä edellytetään rakennuspaikkaa ympäristöineen ennallistettavan käytön päätyttyä suunnitelman mukaisesti.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p><b>7) TURBIINIONNETTOMUUKSIA JA TUULIVOIMAN VASTUTUSTA MUUALLA:</b></p> <p>Tuulivoimaloiden roottorien lapojen irtoamista on tapahtunut myös Norjassa Oslon lähellä: 72m pitkä, 22 tonnia painava lapa irtosi 10.4.2024. (Odal Vind-yhtiö) (Lähde: Tekniikka ja Talous-lehti )</p> <p>Tuulivoimaloiden kannattavuus on kyseenalainen myös Ruotsissa. Siellä maan suurin tuulivoimala Markbyggen Ett (179 turbiinia) on jo konkurssissa.</p> <p>Ranskassa tuulivoiman vastustus on ankaraa: Etelä-Ranskassa ollaan kaatamassa kahta tuulivoimalaprojektia, toinen (5 turbiinia, 150 m) Provencen alueella Lencin luonnonsuojelualueen vieressä Gardissa ja 9k kpl ”jättimäisiä” 200 m korkeita tuuliturbiineja Ranskan ja Espanjan rajalla Jonquèresissa. (Lähteet: France Bleu 28.9.2023 ja 13.11.2023)</p> <p>Bretagnessa, Finistèren maakunnassa Melgvenin kylässä oikeus määräsi tuulivoimayhtiön FP Lux Windin korvaamaan yhteensä 722 478 euroa 13:lle kiinteistölle melu- ja välkehaitoista, maiseman menetyksestä ja kiinteistöjen arvon alenemisesta. (Le Télégramme 28.3.2024)</p> <p>Ranska on suosittu matkailumaa ja tuuliturbiinit ovat huono imagovaltti suojellun perintökohteen, keskiaikaisen turistikylän taustamaisemissa tai luonnonsuojelualueella.</p> <p>Sama ongelma pitäisi ymmärtää myös Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä. Vatulanharjun-Ulvaanharjun ainutlaatuiset ulkoilu- ja retkeilymaastot sekä Seitsemisen luonnonpuisto sopivat yhtä huonosti tuuli”puistoiksi”. Eikä Ikaalisten Kylpylän maisema siitä kaunistu, jos toiselta puolelta järveä näkyisivät Vatulan ja toiselta Tevaniemen 350m korkeat tuulimyllyt.</p> <p>Myös Mannamäen historiallisesta tornista olisi suora näkyvyys Vatulanharjun myllyihin.</p> <p><b>Vaadimme Ikaalista ja Hämeenkyröä tuulivoimalavapaaksi alueeksi!</b></p> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Konikallion, Tevaniemen, Horhalanperän ja Unnannevan tuulivoimaloiden suunnittelu on lakkautettava.</b></p> <p><b>Mielestämme Pirkanmaalle ollaan kaavailemassa aivan liikaa tuulivoimateollisuutta:</b></p> <p>”Vaihemaakuntakaavassa osoitetaan tuulienergiatuotannolle soveltuvat alueet (yht.19 kpl), joille voidaan sijoittaa vähintään kahdeksan voimalaa. Alueet ovat:</p> <p>Akaa: Karhunrahka<br/> Hämeenkyrö–Ikaalinen: Konikallio<br/> Ikaalinen: Unnanneva<br/> Ikaalinen: Tevaniemi<br/> Ikaalinen–Parkano: Horhalanperä (1 km päässä Seitsemisen luonnonpuistosta)<br/> Kihniö–Parkano: Lylyharju<br/> Kihniö–Virrat: Myyränkangas<br/> Mänttä–Vilppula: Metsomäki<br/> Parkano: Mäntykangas<br/> Parkano: Takakangas – Pihlajaharju<br/> Sastamala: Ajoksenkangas<br/> Sastamala: Kärmekeallio<br/> Virrat: Kirnuneva<br/> Virrat: Kalliojärvenperä<br/> Virrat: Vermassalo<br/> Virrat: Tuuramäki<br/> Virrat–Ylöjärvi: Pahkakummunmaa<br/> Ylöjärvi: Patakorpi<br/> Ruovesi: Murskemäki</p> <p>Lähde: Pirkanmaan liitto”</p> <p>Nämä siis jo Sastamalassa, Suodenniemellä ja Jämijärven Ratiperällä toimivien tuulivoimaloiden lisäksi.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>40) Osallinen 40, 21.4.2024</b></p> <p>Vastustan hanketta</p> <p>Alue on pohjavesialuetta ja tärkeä ja kaunis ulkoilualue.</p> <p>Kuka maksaa kun vesi on pilalla?????</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Pohjaveden pilaamiskieltoa koskee ympäristönsuojelulain 17 § mukaisesti ns. "saastuttaja maksaa" -periaate.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3 Kaavan ehdotusvaiheen palaute ja vastineet

#### 3.1 Viranomaisten lausunnot

| Lausunto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kaavanlaatijan vastine                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1) Sastamalan kaupunki, 21.11.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Sastamalan kaupungilla ei ole huomautettavaa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotukseen.</p>                                                                                                                                     | Merkitään tiedoksi.                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>2) Suomen Erillisverkot Oy, 8.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.</p>                                                                                                                                           | Merkitään tiedoksi.                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>3) Parkanon kaupunki, 9.12.2025</b></p> <p><b>Havaintoja kaavaehdotuksesta</b><br/>Ikaalisten kaupungin nettisivustolla, jossa kaavaehdotus aineiston nähtävilläolosta kuulutetaan ja kaavaehdotusaineiston hankkeen kuvauksessa on ristiriita rakennettavien tuulivoimaloiden korkeudessa. Nettisivustolla tuulivoimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan</p> | <p>Kaavaehdotuksessa voimalakokoa on pienennetty kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin ja lähimpiä voimaloita on siirretty pois päin pohjavesialueesta sekä Vatulanharju-Ulvaanharjun alueesta. Voimalakorkeus on täsmennetty</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>enintään 350 metriä ja kaavaehdotusaineistossa osissa Hankkeen kuvaus, voimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 300 metriä. Aineiston perusteella jää epäselväksi, mikä rakennettavien tuulivoimaloiden korkeus tulee olemaan.</p> <p>Aivan tuulivoimalapuiston vieressä ja osin tuulivoimapuiston alueellakin sijaitsee (Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialue (0214351). Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Vatulanharju (440166) on myös tärkeää lintualueita. Rakennus- ja ympäristölautakunta toistaa aiemman havaintonsa; suunnittelualueen ympärillä on lukuisia kohteita, joihin voimaloiden rakentaminen vaikuttaisi huomattavan kielteisesti joko konkreettisesti, kuten pohjavesialue ja luontoarvot tai abstraktilla tasolla, kuten maisemalliset- ja kulttuurihistorialliset arvot.</p> <p>Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunta huomauttaa aineistossa olevasta ristiriidasta tuulivoimaloiden korkeudessa; nettisivustolla tuulivoimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 350 metriä ja kaavaehdotusaineistossa osissa Hankkeen kuvaus, voimaloiden korkeuden on ilmoitettu olevan enintään 300 metriä. Aineiston perusteella jää epäselväksi, mikä rakennettavien tuulivoimaloiden korkeus tulee olemaan.</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta myös toistaa aiemman havaintonsa; suunnittelualueen ympärillä on lukuisia kohteita, joihin voimaloiden rakentaminen vaikuttaisi huomattavan kielteisesti joko konkreettisesti, kuten pohjavesialue ja luontoarvot tai abstraktilla tasolla, kuten maisemalliset- ja kulttuurihistorialliset arvot. Tuulivoima-alue tulee kaavoittaa selkeästi luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle.</p> <p>Ulkoisen sähkönsiirron osalta on kaavaselvityksen kohdassa 5.4.2, todettu tuulivoimapuiston kytkeytyvän verkkoon joko maakaapelilla tai ilmajohtolla. Kaavakartassa on</p> | <p>ajantasaiseksi kaupungin verkkosivuille nähtävillä olon aikana ja ehdotusvaiheen kaava-asiakirjat ovat olleet edelleen nähtävillä 17.12.2025-16.01.2026.</p> <p>Nähtävillä olleessa kaavaehdotus-aineistossa voimakorkeus on esitetty säännönmukaisesti ajantasaisen tiedon mukaan kokonaiskorkeutena enintään 300 metriä.</p> <p>Hankkeen ulkoisen sähkönsiirron toteutustapaa ei ole vielä valittu, vaan toteutus tapahtuu joko maakaapelilla tai ilmajohtolla. Toteutustapaa ei ratkaista</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kuitenkin esitetty, että sähkönsiirto toteutetaan ilmajohdolla. Tässä on ristiriitaista tietoa vielä kaavaehdotusvaiheessa, jolloin ratkaisun tulisi olla jo tehty. Kaavamääräyksissä tulee selkeästi esittää, millä tavalla sähkönsiirto toteutetaan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>osayleiskaavalla vaan se varmistuu erillisessä luvitusmenettelyssä hankkeen tarkemmassa jatkosuunnittelussa. Kaavakartalla ulkoisen sähkönsiirron alustava reitti on esitetty kaavamerkinnällä ohjeellinen uusi ilmajohto maakaapelia suurempien vaikutusten vuoksi. Kaavamerkintä ei poissulje kumpaakaan toteutusvaihtoehtoa.</p> |
| <p><b>4) Telia Finland Oyj, 11.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Sähkönsiirtojohtoista pitää tehdä erikseen vaarajänniteselvitys tuulivoimapuiston hankkeen toimesta lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>5) Digita Oy, 11.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.</p> <p>Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.</p> <p>Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuden liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.</p> <p>Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi

Kun tuulivoimahankkeelle on saatu rakentamislupa ja toteuttamispäätös, hanketoimija mittauttaa tarvittavilta osin alueen tv-signaalin laadun ja voimakkuuden sekä laatii mittaukset uudelleen tuulivoimaloiden pystyttämisen jälkeen. Mikäli hankkeen tuulivoimaloiden todetaan häiritsevän antenni-tv:n vastaanottoa, häiriöt voidaan todennäköisesti poistaa signaalia vahvistamalla, antennia suuntaamalla tai antennia parantamalla. Hanketoimija vastaa toimenpiteistä ja kustannuksista, joilla mahdolliset hankkeen tuulivoimaloista aiheutuneet vastaanottohäiriöt poistetaan.

Koska vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta, hankkeesta aiheutuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei ole arvioitu tässä vaiheessa hankesuunnittelua muodostuvan antenni-tv:n vastaanottoon. Hanketoimija jatkaa hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä yhteistyötä radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjien sekä teleoperaattorien kanssa.

muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tvsignaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                            |
| <p><b>6) Pirkanmaan liitto, 15.12.2025</b></p> <p>Maakuntahallitus päättää esittää lausuntonaan Ikaalisten kaupungille Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta seuraavaa:</p> <p>Pirkanmaan liitto on osayleiskaavaluonnosta koskeneessa lausunnossaan todennut, että kaavahanke on linjassa maakuntakaavoituksen tavoitteiden kanssa. Pirkanmaan liitto pitää tarpeellisena ja kannatettavana luonnosvaiheen jälkeen tehtyjä voimalakorkeuden madaltamista, voimalasijaintien tarkistuksia sekä muita tehtyjä muutoksia ja selvitysten päivityksiä. Hankkeen YVA-selostusta koskeneessa lausunnossaan Pirkanmaan liitto toivonut maisemavaikutusten arviointia myös matalammalla myllykorkeudella, mihin nyt laadituilla selvityksillä on vastattu.</p> <p>Osayleiskaavaluonnosta koskeneessa lausunnossaan liitto on tuonut esille, että Vatulanharjun-Ulvaanharjun pohjavesialue on osoitettu maakuntakaavassa teknisen huollon kehittämisen kohdealueena, mihin liittyen on annettu erityismääräys Vatulanharjun-Ulvaanharjun Naturaalueen vesitalouden huomioimisesta kaikissa vaikutusalueella tehtävissä toimenpiteissä. Hanketta varten laaditun Natura-arvioinnin, pohjavesivaikutuksista tehdyn erillisselvityksen ja YVA:ssa tehdyn vaikutusarvioinnin perusteella hankkeella ei ole todettu olevan merkittäviä vaikutuksia Vatulanharjun-Ulvaanharjun Natura-alueen suojeluperusteisiin.</p> <p>Lisäksi liitto on kiinnittänyt huomiota luonnoksessa olleen voimalapaikan 8 sijaintiin suhteessa Vatulan ampumarataan ja siihen, ettei voimalan rakentamisella heikennetä ampumaradan mahdollisia kehittämis- ja laajentamistoimia tai aiheuteta radan käyttäjille turvallisuusriskiä. Kyseistä voimalapaikkaa on luonnosvaiheen jälkeen siirretty kauemmas ampumarata-alueesta. Pirkanmaan liitto katsoo, että sen aiemmin antamaan palautteeseen on vastattu asianmukaisesti eikä liitolla ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

**Valmisteluteksti.**

Ikaalisten kaupunki pyytää Pirkanmaan liiton lausuntoa Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 22.12.2025.

Ilmatar Energy Oy:n Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueelle sijoittuvan tuulivoimapuiston kunkin tuulivoimalan yksikköteho on enintään 10 megawattia ja voimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 300 metriä. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on yhteensä 1 932 hehtaaria, josta 929 hehtaaria sijoittuu Hämeenkyröön ja 1 003 Ikaalisiin. 15 voimalasta 8 sijoittuu Hämeenkyröön ja 7 Ikaalisiin.

Osayleiskaava-alueen rajausta perustuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuihin Konikallio-Kivinevankalliot I ja II tuulivoima-alueisiin, voimassa olevan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan Konikallion tuulienergiatuotannon alueeseen sekä rakentamista rajoittavaan 40 desibelin mallinnettuun melualueeseen.

Tarkoituksena on laatia oikeusvaikutteinen tuulivoimaosayleiskaava, joka mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittumisen kaava-alueelle. Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (752/2023) mukaisena oikeusvaikutteisena kaavana siten, että rakentamisluvat tuulivoimaloille voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

Alustavan voimalasuunnitelman mukaan lyhimmät etäisyydet voimaloista asuinrakennuksiin ovat noin 1,5 kilometriä ja lähimpiin lomarakennuksiin noin 2 kilometriä.

Tuulivoimapuisto liitetään sähköverkkoon jakeluverkkoyhtiö Caruna Oy:n suurjänniteverkkoon uudella, noin 14,7 km pituisella 110 kV -voimajohdolla, joka toteutetaan ilmajohtona tai maakaapelina. Sähkönsiirtoyhteys suuntautuu hankealueelta koilliseen ja liittyy Caruna Oy:n hallinnoimaan 110 kV johtoväliin Parkano-Teiharju.



Osayleiskaava-alueen päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-1). Ikaalisten osayleiskaavan alueelle sijoittuvien 7 tuulivoimalan rakennuspaikat (tv-1) sekä alueen olemassa oleva ja ohjeellinen tieverkosto, ohjeelliset ilmajohdot, ohjeelliset maakaapelit, energiahuolto ja muu tarvittava infrastruktuuri osoitetaan M-1-alueiden sisällä kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen osina. Kaavassa on erityisesti määrätty sen käyttämisestä tuulivoimalan rakentamisluvan myöntämisen perusteena (AKL 77 a §). Alueen itäosaan ulottuva Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -alue (SL) sekä perustettavaksi tarkoitettu luonnonsuojelualue (SL-1) on osoitettu luonnonsuojelualueiksi ja muita luonnonarvoiltaan arvokkaita alueita luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (luo-1).

#### **Kaavaluonnoksen jälkeen tehdyt muutokset:**

Kaava-aineistoon on tehty seuraavat keskeiset muutokset ja tarkistukset perustuen saatuun palautteeseen ja yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antamaan perusteltuun päätelmään:

- Hankealuerajausta on tarkistettu voimalasijoittelun tarkentuessa ja 40 dB:n melualue on huomioitu.
  - Voimalakokoa on pienennetty 350 metrin kokonaiskorkeudesta 300 metriin.
  - Voimaloiden sijoittelua on muutettu etäämmäs pohjavesialueesta.
  - Voimaloiden sijoittelussa on huomioitu sääksen pesäpaikka kasvattamalla etäisyyttä lähimpiin voimaloihin.
  - Hämeenkyrön kaava-alueelle on lisätty yksi tuulivoimalan rakennuspaikka (tv-1) alueen eteläosaan.
  - Ikaalisten kaava-alueelta yksi tuulivoimalan rakennuspaikka (tv-1) on poistettu.
- Kokouspäivämäärä 15.12.2025 Maakuntahallitus 11/2025 PÖYTÄKIRJA Sivu 3
- Pirkanmaan maakuntamuseon palaute on huomioitu voimaloiden sijoittelussa ja poistamalla Ikaalisten kaava-alueelle suunniteltu maa-ainesten ottoalue (EO-alue).
  - Energianhuollon (EN) alueet ovat täsmentyneet.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ulkoisen sähkösiirron eteläinen reittivaihtoehto B on poistettu tarkastelusta. Sähkösiirron pohjoinen reitti A tarkentuu yleissuunnittelussa.</li> <li>• Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita on lisätty kaavakartalle luomerkinnöillä.</li> <li>• Laadittu erillinen Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys 2025.</li> <li>• Päivitetty selvityksiä ja mallinnuksia ajantasaisen hankesuunnitelman mukaisesti.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>7) Varsinais-Suomen ELY, 15.12.2026</b></p> <p>Varsinais-Suomen ELY-keskus ei anna erillistä lausuntoa, mutta toteaa kommenttinaan seuraavaa:</p> <p>Voimalakorkeuden pienentyminen valmisteluvaiheen 350 metristä nyt esitettyyn 300 metriin vaikuttaa maisemassa suotuisasti Satakunnan puolella. Satakunnan maakuntarajaan sekä Jämijärven kulttuurimaisemaan on tuulivoimaloiden alueesta lähimmillään noin kahdeksan kilometriä. Hankkeen maisemalliset vaikutukset Satakunnan puolelle sijoittuville arvoalueille on arvioitu pääosin vähäisiksi pitkän etäisyyden vuoksi. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ja hyödyntämällä Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (YM, 2024) oppaan arviointimenetelmää, silloin kun sijoitutaan ulommalle vaikutusalueelle, alueen maisemallinen herkkyys on osoitettu maakuntakaavassa ja näkyminen alueelle on laajaa (näkemäalueanalyysin mukaan), voidaan maisemavaikutuksia pitää kohtalaisina. Yhteisvaikutuksia Satakunnan puolella sijaitsevien tuulivoima-alueiden kanssa on todettu muodostuvan, mutta niiden todetaan olevan vähäisiä keskinäisen pitkän etäisyyden vuoksi.</p> <p><b>Liikenne</b></p> <p>Kaavaselostuksessa on esitetty alustavat kuljetusreittivaihtoehdot Porin ja Rauman satamista suunnittelualueelle.</p> <p>Rauman satamasta esitetty erikoiskuljetusreitti vaatii tarkempia suunnitelmia ja suurehkoja toimenpiteitä, jotta erikoiskuljetuksia on</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Tarkempi saavutettavuusselvitys erikoiskuljetuksille laaditaan suunnittelun seuraavissa vaiheissa ennen hankkeen rakentamista. Tarvittaessa saavutettavuusselvityksen liitteeksi haetaan Sisä-Suomen elinvoimakeskuselta erikoiskuljetusluvan ennakkopäätökset.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>mahdollista ajaa satamasta. Rauman satamasta ei ole ajettu tuulivoimakuljetuksia aiemmin. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualue suosittelee jatkoselvitetäväksi ja käytettäväksi erikoiskuljetusreittiä Porin satamasta hankealueelle.</p> <p>Varsinais-Suomen ELY-keskus on parantanut erikoiskuljetusreittiä Porin satamasta välillä VT 2 - VT 8 reitillä Mäntyluodontie – Kirrinsannantie - Reposaarentie - Porin Saaristotie.</p> <p>Parantamistoimenpiteiden vuoksi reittiä suositellaan käytettäväksi Porin satamasta lähteville erikoispitkille kuljetuksille, kuten tuulivoimaloiden siiville. Erikoiskuljetusreitti tulee selvittää yksityiskohtaisesti jatkosuunnittelussa ja erikoiskuljetuslupia haettaessa.</p> <p>Erikoiskuljetusluvat haetaan 1.1.2026 alkaen Sisä-Suomen Elinvoimakituksen keskitetystä lupapalvelusta.</p> |                            |
| <p><b>8) Satakuntaliitto, 17.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Satakuntaliitto on antanut lausunnon Konikallion tuulipuiston YVA-prosessin aikana ja myös osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Niissä Satakuntaliitto on tuonut esiin Satakunnan kannalta tärkeitä näkökulmia etenkin maakuntakaavatilanteeseen, maakunnallisiin selvityksiin sekä Satakunnan puolelle kohdistuviin maisemavaikutuksiin liittyen. Osayleiskaavan aineistoa on täydennetty prosessin kuluessa</p> <p>Satakunnan maakuntakaavojen merkinnöillä ja vaikutuksia on arvioitu myös Satakunnan puoleisiin maiseman ja kulttuuriperinnön arvoalueisiin. Satakuntaliitto katsoo, että Satakunnan maakuntakaavat on huomioitu riittävällä tavalla.</p>                                                      | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>9) Fingrid Oyj, 12.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Fingridillä ei ole kommentoivaa nähtävillä olevista materiaaleista. Tässä kaavalausunnossa ei kuitenkaan voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta <a href="http://www.fingrid.fi/risteamalausunnnot">www.fingrid.fi/risteamalausunnnot</a>. Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                            |
| <p><b>10) Sastamalan kaupunki / ympäristöterveydenhuolto, 19.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa osayleiskaavan kaavaehdotuksesta.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>11) Caruna Oy, 19.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Caruna Oy:llä ei ole lisättävää Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnosvaiheessa annettuun lausuntoon. Hankkeen liitettävyyys Caruna Oy:n sähköverkkoon tarkastellaan ennen lopullisen liittymissopimuksen tekemistä. Lopullinen liittymistapa, liittymispiste ja liitettävä sähköteho määritellään liittymissopimuksessa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |
| <p><b>12) Puolustusvoimat 2. logistiikkarykmentti, 19.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa maanpuolustuksen kehittämistarpeet ja toimintamahdollisuudet tulee turvata alueidenkäyttölain (132/1999) 4 a §:n sekä terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevan valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen perusteella.</p> <p>Puolustusvoimat toteaa, että kaavan vaikutusten arvioinnissa on käsitelty kaavan vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Kaavaselostuksen luvun 9.18 (Vaikutukset turvallisuuteen sekä tutka- ja viestintäyhteyksiin) mukaan hankkeelle on saatu Puolustusvoimien hyväksyvä lausunto lokakuussa 2025.</p> <p>Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen edellyttäen, että yleiskaavassa osoitettujen ohjeellisten tuulivoimaloiden</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>sijaintien keskipisteet ovat yhdenmukaiset niiden tietojen kanssa (koordinaatit), joiden perusteella Pääesikunta on antanut hankkeesta myönteisen lausunnon.</p> <p>Jos kaavoitettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseen mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta on pyydettävä uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä.</p> <p>Ajantasaisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikokonaiskorkeus, koordinaatit) perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslause tulee saada ennen rakentamisluvan perusteena käytettävän yleiskaavan hyväksymistä.</p> <p><b>Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedottaminen</b></p> <p>Puolustusvoimat pyytää Ikaalisten kaupunkia ilmoittamaan kaavan hyväksymistä koskevista päätöksistä 2. Logistiikkarykmenttiin.</p>                                                                 |                            |
| <p><b>13) Pirkanmaan Elinkeino-, Liikenne ja Ympäristökeskus, 22.12.2025</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p><b>Kaavoitus</b><br/>Suunnittelualueella ovat voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017) sekä vaihemaakuntakaava Elonkirjo ja energia (hyv. 7.4.2025). Maakuntakaava tulee ottaa huomioon kokonaisuudessa, mukaan lukien koko maakuntaa koskevat määräykset. Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimahankkeet tulee pääsääntöisesti suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavassa osoitetuille alueille. Pirkanmaan vaihemaakuntakaava on hyväksytty ja kuulutettu maakuntahallituksen päätöksellä voimaan, mutta se ei ole vielä saanut lainvoimaa.</p> <p>Pirkanmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisessa yhdistelmäkartassa suunnittelualueelle on osoitettu pääasiassa maaseutualuetta sekä tuulienergiatuotannon aluetta. Ikaalisten suunnittelualueen koillis- ja itäosaan, suunniteltujen tuulivoimaloiden</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

itäpuolelle, on osoitettu matkailun ja virkistysten kehittämisen kohdealuetta (mv), teknisen huollon kehittämisen kohdealuetta, pohjavesialuetta (tk), erityismääräys 23 (em23), ampumaja/tai moottoriratatoimintojen aluetta (eu) sekä pohjavesialuetta. Lisäksi suunnittelualueen kaakkoiskulmaan on osoitettu vähäisessä määrin suojelualuetta (S) sekä Natura 2000 - verkostoon kuuluvaa aluetta.

Ikaalisten kaupungin puolella suunnittelualueelle ei sijoitu yleis- tai asemakaavoja, eikä hankkeen kaavoitustyö aiheuta ristiriitaa läheisten kaavojen toteutumiselle. Hankealuetta lähin kaavoitettu alue on Kyrösjärven rantaosayleiskaava, osa 2, joka sijoittuu lähimmillään yli kahden kilometrin päähän hankealueesta.

#### **Luotoarvot**

Hankealuetta lähimpänä oleva sääksen pesä on ollut asuttuna viimeksi vuonna 2021. Kaavaluonnosvaiheen jälkeen pesää lähinnä sijaitsevaa voimalaa on siirretty kauemmas pesästä, ja etäisyys on nyt noin 1,6 kilometriä. YVA- ja kaavamenettelyihin liittyvissä linnustonseurannoissa ei ole pystytty todentamaan ruokailulentoja, sillä sääksi ei ole pesinyt havainnointijakson aikana pesässä. Kaavaselvityksen mukaan sääksen ilmeisin saalistusreitti ei kuitenkaan kulkisi koko tuulivoimapuiston halki, mutta mahdollisesti osan siitä.

ELY-keskuksen mukaan etäisyyttä kasvattamalla on voitu huomioida, että pesälle jää häiriötöntä vyöhykettä sekä vapaita lentosektoreita lähialueen potentiaalisina ruokailumaastoina toimiville järville, vaikka ravinnonhakulentojen suunnasta ei ole saatu varmuutta. ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että Sääksisäätiön suosituksetäisyys tuulivoimaloiden ja sääksenpesien välille on kaksi kilometriä, jolloin voidaan huomioida myös epävarmuus lentojen suunnasta ja vähentää törmäysten mahdollisuutta. ELY-keskus kehottaa, että hankkeessa toteutetaan YVA-selvityksessä esitetty ohjelma linnustovaikutuksien seuraamiseksi. Mikäli esimerkiksi sääksen ruokailulentoja havaitaan usein alueen läpi, voidaan seurannan kautta suunnitella toimenpiteitä törmäysvaikutusten

Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Ilvevaaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääsken pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi.

Linnustoseuranta tehdään esitetyn mukaisesti, ja seurannan tulosten perusteella tehdään tarvittaessa toimenpiteitä.

vähentämiseksi. Toimenpiteenä voi olla esimerkiksi tekopesien rakentaminen kauemmas hankealueesta.

Kaavaselostuksen mukaan Siloistenkallioiden pohjois- ja länsipuolelle sijoittuva uoma on vesilain 2:11 §:n mukainen noro. Voimalapaikka T10 sijoittuu lähimmillään noin 40 metrin etäisyydelle luonnontilaisen noron kohderajauksen pohjoispuolella Alaistenniitun alueella. Voimalan tarvitsema kenttäalue on noin 1,5–2 hehtaarin laajuinen, joka sijoittuu osittain noron kohderajaukselle osittain kaventaen kohdetta.

Voimalapaikalla kasvillisuus häviää ja ympäristö muuttuu rakennetuksi sekä reunavaikutteisuus alueella lisääntyy. ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö katsoo, että nykyisellä toteutussuunnitelmalla voimalan T10 toteuttaminen vaarantaa alueen luonnontilaisen noron vesilain 2 luvun 11 §:ssä kielletyllä tavalla. Noron luonnontilan vaarantamisen tai muuttamisen kiellosta poikkeamiselle tulee hakea etukäteen lupaa lupaviranomaisesta, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastosta. 1.1.2026 alkaen lupaviranomaisena vesilain asioissa toimii Lupa- ja valvontavirasto.

Kaavan mahdollistamassa rakentamistoiminnassa (ml. voimalat, energiahuollon alueet, tiestö, sähkönsiirto) tulee huomioida, että luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lintujen pesien ja munien tahallisen hävittämisen ja rauhoitettujen lintujen tahallisen häirinnän. Tämä tulisi huomioida myös kaavamääräyksenä. EU-tuomioistuimen päätöksen EUT C-784/23 mukaan hakkuiden aiheuttama pesien ja munien tuhoutuminen on tahallista ja siksi kiellettyä. Lisäksi hakkuista aiheutuva pesinnän häirintä on lintudirektiivin vastaista, jos sillä on merkittävä vaikutus rauhoitettujen lajien kantoihin. Hakuissa on huomioitava luonnonsuojelulain 70 § lintujen pesimäajan (1.4.–31.7.) osalta. Eri lintulajien pesimäajat voivat poiketa tästä.

#### Maisema

Maisemaselvitys ja -vaikutusten arviointi ovat keskeinen osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Ympäristöministeriö julkaisi

Voimalaa T10 on siirretty teknisenä tarkistuksena kaavaehdotuksen jälkeen noin 100 metriä norosta pois päin ja voimalan tv-alue on rajattu siten, ettei tv-alue sijoitu päällekkäin luo-alueen kanssa. Tuulivoimaloiden alue tv ei salli rakentamista noron ja sen ympäristöön luo-merkinnällä osoitetulle alueelle. Rakentamistoimissa otetaan huomioon riittävät etäisyydet noroon siten, ettei rakentamista tapahdu noron välittömässä läheisyydessä eikä rakentaminen näin ollen vaaranna sen luonnontilaa.

Osayleiskaavaan on lisätty kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen teknisenä tarkistuksena uusi vesienhallintaa koskeva yleismääräys: **Purojen lähelle rakennettaessa on käytettävä tehokkaita vesiensuojeluratkaisuja. Pintavesien haittojen vähentämiseksi jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa on käytettävä vesiensuojelukeinoja kuormituksen ja vedenpidätyksen hallintaan. Puron ylityksiä työkoneilla tulee välttää, ja tarvittaessa aiheutetut haitat on korjattava.**

Hanke toteutetaan voimassa olevien lakien mukaisesti, mukaan lukien luonnonsuojelulaki. Yksittäisten lakien listaaminen osayleiskaavan erillisinä kaavamääräyksinä ei ole tarkoituksenmukaista. Hankkeesta ei ole tunnistettu aiheutuvan erityistä häiriötä lausunnossa mainituille seikoille lintujen pesien ja munien tai rauhoitettujen lintujen osalta.

elokuussa 2024 uuden oppaan, Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, jota kaavaselostuksen liitteenä toimitetun maisemaselvityksen mukaisesti on käytetty tausta-aineistona maisemavaikutusten arvioinnissa.

Suunnittelualueen koillispuolelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA), Vatulanharjun ja Ulvaanharjun harjuselänne, joka on osa Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuutta. Alue on ympäristöään hallitseva ja maisemallisesti erittäin merkittävä sekä geomorfologialtaan ja eliölajistoltaan arvokas. Pirkanmaan harjumaisemien kohteiksi on valittu harjuja, jotka ovat merkittäviä kulttuurihistoriallisesti sekä geologisesti. Osa harjuista on rakennettuja, osa luonnontilaisia ja useilla niistä on rakennettuja näköalapaikkoja. Harjut näkyvät ja niiltä nähdään. Ulvaanharjun ja Vatulanharjun ominaispiirteenä korostuu niiden historiallinen käyttö kulkureittinä.

Konikallion tuulivoimahankkeen osalta vaikutuksia maisemaan on todennettu tietokonemallinnuksilla, näkymäalueanalyysillä ja havainnekuvilla. Maisemavaikutusten arviointiraportissa on kuvattu mallinnusten periaatteet sekä aineistot, joita mallinuksissa on käytetty. Havainnekuvien osalta on esitetty perusteet kuvauspaikoille sekä käytetyt objektiivit ja niiden vaikutus kuviin. Pirkanmaan ELY-keskus pitää laadittuja aineistoja riittävinä.

Maisemavaikutusten osalta Konikallion tuulivoimapuiston maisemavaikutusraportissa on todettu, että kokonaisuudessaan vaikutukset maisemaan ja arvokohteisiin ovat kohtalaisen kielteisiä. Valtakunnallisesti arvokkaan Pirkanmaan harjumaisemien kokonaisuuden Ulvaanharjun ja Vatulanharjun osa-alueille kohdistuvat maisemalliset vaikutukset on raportissa arvioitu suuriksi kielteisiksi samoin kuin hankealueen lähivaikutusalueelle (2-7 km) sijoittuvien Kelminselän kulttuurimaiseman, Vatulan kulttuurimaiseman ja Haapimaan-Vatsiaisen kulttuurimaiseman osalta vaikutusten on todettu olevan suuria kielteisiä.

Alueidenkäyttölain mukaisesti valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) edellyttävät, että



valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehditaan. Lisäksi valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta koskee maakuntakaavan määräys, jonka mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Konikallion tuulivoimahankkeen osalta maisemavaikutuksia on pyritty arvioimaan kattavasti. Vaikka maisemavaikutusraportissa kokonaismaisemavaikutusten arvioidaan jäävän kohtalaisen kielteiseksi, saattavat valtakunnalliset maisema-alueet menettää merkittävän arvonsa tuulivoimarakentamisen myötä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maiseman- ja rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteet on raporteissa esitetty asianmukaisesti ja maisemavaikutuksia on kyseisten alueiden osalta havainnollistettu hyvin siten, että havainnekuvista pääsee käsitykseen maisemavaikutusten suuruudesta. Pirkanmaan ELY-keskus on aiemmassa lausunnossaan (26.4.2024) todennut, että kaavan jatkosuunnittelussa tulee edelleen pohtia maisemavaikutusten lieventämisvaihtoehtoja. Kaavaehdotuksessa esitetään maisemavaikutusten lieventämiseksi voimalakorkeudeksi 300 metriä, jolloin luonnosvaiheeseen verrattuna korkeus alenee 50m. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että esitetyllä maisemavaikutusten lievennyskeinolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta ja että rakentuessaan voimalat tulevat edelleen olemaan hallitseva elementti maisemassa. ELYkeskus yhtyy maisemaraaportissa esitettyyn päätelmään siitä, että maisemavaikutukset ovat aiemmin mainituille arvoalueille suuria kielteisiä.

#### **Pintavedet**

Pirkanmaan ELY-keskus muistuttaa, että kaavassa tulee huomioida laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä sekä vesipolitiikan puitedirektiivi, jonka mukaan pintavesien tilaa ei saa heikentää. Hankealueen kuivatuksen parantamiseksi tehtävät mahdolliset kunnostusojitukset sekä uudet ojitukset sekä muut maata muokkaavat toimet lisäävät kuormitusta alapuolisiin vesistöihin. Kaavassa tulisi riittävästi varautua

Osayleiskaavaan on lisätty kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen teknisenä tarkistuksena uusi vesienhallintaa koskeva yleismääräys: **Purojen lähelle rakennettaessa on käytettävä tehokkaita vesiensuojeluratkaisuja. Pintavesien haittojen vähentämiseksi jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa on käytettävä vesiensuojelukeinoja**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>erityisesti tuulivoimaloiden läheisyydessä sijaitsevien Nahkalammiin ja Kirkkojärveen kohdistuvan kuormituksen estämiseksi kaavamääräyksillä ja -merkinnöillä, joilla varaudutaan hulevesien hallintarakenteiden tai suojavyöhykkeiden huomioimiseksi myös mahdollisissa onnettomuustilanteissa.</p> <p><b>Pohjavedet</b></p> <p>Kaava-alueen koillispuolella sijaitsee Vatulanharjun pohjavesialue. Hankkeen YVA vaiheessa on hankkeen pohjavesivaikutuksista tehty erillisselvitys, jota on päivitetty mm. muuttuneen hankealuerajauksen ja muuttuneiden voimalapaikkojen sijaintien takia kesällä 2025. Hankealue on supistunut pohjavesialueelle sijoittuvilta osiltaan ja lähimmät voimalat sijoittuvat myös kauemmas pohjavesialueesta. Kaavamääräyksellä tv-1 osoitettu tuulivoimaloiden alue sijaitsee nyt lähimmillään noin 400 metrin etäisyydellä pohjavesialueesta ja voimalan maksimikorkeudeksi on kaavassa rajattu 300 metriä. Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.</p> <p>Pohjavesiselvitystä varten alueelle asennettiin pohjaveden havaintoputkia, joista on mitattu pohjaveden pinnankorkeuksia vuosina 2022 ja 2023. ELYkeskus on perustellussa päätelmässä todennut, että suosittelee pohjaveden pinnankorkeuksien tarkkailua ennen rakentamisen aloittamista ja rakentamisen aikana. Nyt pohjavesitutkimuksia ei ole tehty vuoden 2023 jälkeen. ELY-keskus korostaa pinnankorkeusmittausten jatkamisen tärkeyttä ja toteaa, että pohjaveden pinnankorkeuksien pitkät aikasarjat vahvistavat tutkimuksen tuloksia ja niistä saadaan tarpeellista tietoa esimerkiksi vuodenajoista riippuvasta ja vuosikohtaisesta luontaisesta vaihtelusta.</p> <p>Vatulanharjun pohjavesialue on merkitty kaavakarttaan merkinnällä pv - Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, jonka</p> | <p><b>kuormituksen ja vedenpidätyksen hallintaan. Puron ylityksiä työkoneilla tulee välttää, ja tarvittaessa aiheutetut haitat on korjattava.</b></p> <p>Pohjaveden pinnankorkeuksien tarkkailu toteutetaan rakentamislupavaiheessa (ennen rakentamislupia) lopullisilta voimalapaikoilta.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

mukaan pohjavesialueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä. ELY-keskus pitää määräystä asianmukaisena, mutta ehdottaa, että määräykseen lisättäisiin kieltö akkuvarastojen ja aurinkovoiman sijoittamisesta pohjavesialueelle. Ikaalisten rakennusjärjestysluonnoksessa kohdassa 24.5 kielletään jo akkuvarastojen sijoittaminen pohjavesialueelle.

#### **Kallioperä**

Geologian tutkimuskeskuksen aineistojen mukaan kaava-alueen läpi kulkee luode-kaakko -suuntainen ruhje. Kallioperän laatutiedot voimaloiden alueilta ei ole vielä tiedossa, mutta pohjavesiselvityksen mukaan ne selvitetään hankkeen myöhemmissä vaiheissa. Pohjavesiselvityksessä todetaan, että vaikka kallioperä olisi rakoilutta, raot voivat olla tiiviitä, avoimia tai täytteisiä. Avoimien rakojen rakopinnat ovat irti toisistaan, jolloin vesi liikkuu niissä helposti. Avoimia rakoja on etenkin kallion pintaosissa. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavassa tulisi huomioda kallioperän ruhje ja tuoda ilmi kallioperän ominaisuuksien tutkimuksen tarve. Kallioperän rakoilemista tulee tutkia ja arvioida tapahtuuko kalliossa veden virtausta kaava-alueen ulkopuolelle. Voimapaikkojen sijoittelussa suhteessa ruhjeeseen tulee ottaa huomioon kallioperän ominaisuudet.

Pirkanmaan ELY-keskus huomauttaa, että tuulivoimaosayleiskaavassa osoitetaan kaavamerkinnoin alueet, jonne tuulivoimalan voi sijoittaa. Kaavan hyväksymisen jälkeen voimalapaikkojen sijoitteluun voi tehdä vain hyvin rajallisesti muutoksia.

#### **Liikenne ja tienpito**

Kaavaselostuksessa on kuvattu hankealueen lähialueen maantieverkkoa, sen nykyisiä liikennemääriä ja onnettomuustietoja. Sivulla 55 on virheellisesti esitetty, että Ikaalisten ohi kulkevan valtatie 3 keskivuorokautinen liikennemäärä (KVL) olisi 850-7 500, kun todellisuudessa valtatie 3 liikennemäärä Ikaalisten keskustan kohdalla on lähes 10 800 ja Jämijärventien liittymästä pohjoiseen yli 7 500. Vastaavilla kohdilla valtatiellä 3 raskaan liikenteen määrä on 850 ja 940. Tekstiä ja

Kallioperän laatutiedot voimaloiden alueilta eivät ole vielä tiedossa, ne selvitetään hankkeen myöhemmissä vaiheissa voimalapaikkojen sijaintien tarkentuessa.

Liikennemäärä- ja kuljetusreittitiedot on korjattu teknisenä tarkistuksena kaavaselostukseen.

liitekarttaa, kuvaa 6-14 on syytä korjata valtatien 3 liikennemäärien osalta.

Kaavaselostuksessa on esitetty kolme vaihtoehtoista satamaa (Porin Tahkoluoto tai Mäntyluoto tai Rauman satama), josta tuulivoimaloiden komponentit kuljetettaisiin suurten erikoiskuljetusten reittiä käyttäen hankealueen tuntumaan. Hankealueelle valtatiestä 3 erkaneva lähitiestä ei sen sijaan ole osa suurten erikoiskuljetusten verkkoa, vaikka näin on virheellisesti sivulla 58 olevassa kuvassa 6-16 esitetty. Hankkeen lähialueen tieverkon ominaisuuksia, sen kantavuutta ja soveltuvuutta suurille ja raskaille erikoiskuljetuksille sekä muille hankkeen tarvitsemille raskaan liikenteen kuljetuksille tulee selvittää riittävän ajoissa, kun hankkeen toteuttamisaikataulu on selvillä. Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue (L-vastuualue) tuo vielä esiin, että toisinaan maantieverkolle tehtävät toimenpiteet edellyttävät liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaisen tiesuunnitelman, jonka laatiminen on hanketoimijan vastuulla tienpitäjän kanssa tehtävän sopimuksen perusteella. Tämä on hyvä tunnistaa hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisen aikataulussa. Kuljetuksia suunniteltaessa on myös huomioitava maantieverkolla käynnissä olevat tai käynnistyvät rakentamishankkeet.

Tuulivoiman hankevastaavan tulee varautua toteuttamaan kaikki kuljetusreitin maanteille tarvittavat parantamistoimenpiteet, tieverkon ennallistaminen ja korjaaminen kuljetusten päätyttyä sekä myös mahdollisten kuljetuksista aiheutuvien haittojen lieventäminen ja korvaaminen tien varren maankäytölle. Maantiealueille tehtävät toimenpiteet edellyttävät tienpitäjän (1.1.2026 alkaen alueellisen elinvoimakeskuksen liikenneosaston) luvan tai sopimuksen tienpitäjän kanssa. Konikallion tuulivoima-alue sijoittuu Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen alueelle, mutta kuljetusreitit sijoittuvat useamman elinvoimakeskuksen alueelle.

#### **Muuta**

Aluehallinnon virastomuutoksen myötä 1.1.2026 aloittavat toimintansa valtakunnallinen lupa- ja

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| valvontavirasto sekä alueelliset elinvoimakeskukset.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                     |
| <p><b>14) Pirkanmaan Maakuntamuseo, 22.12.2025</b></p> <p><b>Arkeologinen kulttuuriperintö</b><br/> Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että tuulivoimahankkeeseen liittyen tehtyä inventointia 2022 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu) on täydennetty maakuntamuseon edellisessä lausunnossa mainittujen voimalapaikkojen osalta. Inventointiraportin mukaan (Maanala Oy, 2024) kaava-alueelta ei ole löytynyt arkeologisia kohteita. Alueellinen vastuumuseo huomauttaa, että em. lausunnossa mainittua Ryssänlevo-nimistä aluetta, johon liittyy perimätietoa alueen käyttämisestä pakopaikkana Isonvihan aikana 1710-luvulla, ei ole tarkastettu kokonaisuudessaan. Koska alueelle kaavaluonnoksessa osoitettu EO-aluevaraus (maaainesten ottoalue) on kuitenkin ehdotusvaiheessa poistettu ja voimalapaikkaa nro 10 on siirretty kauemmas etelään, kaavainventoinnin täydentämistä ko. alueen osalta ei voida pitää välttämättömänä. Kaavaselostuksen luvussa 9.5. lisäksi muistutetaan asianmukaisesti, että mikäli työtä suoritettaessa tavataan inventoinneissa tunnistamaton uusi kiinteä muinaisjäänös tai irtain muinaisesine, tulee työt kyseisellä kohdalla keskeyttää ja saattaa asia museoviranomaisen tietoon (Muinaismuistolaki 14 ja 16 §).</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo huomauttaa lisäksi, että kaava-aineistoon on liitetty korjaamaton raporttiversio vuoden 2022 arkeologisesta inventoinnista. Sen tilalle kaavaan on liitettävä maakuntamuseon kommenttien jälkeen päivitetty raportin versio (15.6.2023).</p> <p>Kaavan vaikutuksia arkeologisiin suojelukohteisiin käsitellään kaavaselostuksen luvussa 9.5. Noin 2,5 km etäisyydellä voimalasta 15 sijaitsevan valtakunnallisesti merkittävän arkeologisen kohteen, kiinteän muinaisjäänöksen Wehuvarpeen kestikievari (muinaisjäänöstunnus 1000031194) osalta arvioinnissa todetaan, että lähtökohtaisesti VARK-kohteiden herkkyys arvioidaan erittäin</p> | <p>Korjattu versio arkeologisen inventoinnin raportista on lisätty kaava-aineiston liitteisiin.</p> |

suureksi. Muutoksen suuruus kohteeseen arvioitiin kohtalaiseksi, koska hankkeen aiheuttama maiseman muutos näkyy kohteen alueelle ja ympäröivän maiseman luonne muuttuu, mutta kohteen kannalta tärkeiden ominaispiirteiden säilyminen ei vaarannu merkittävästi. Kokonaisuudessa vaikutusten merkittävyys tälle kohteelle arvioitiin suureksi kielteiseksi. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavan vaikutuksia tunnettuun arkeologiseen kulttuuriperintöön on arvioitu asianmukaisesti, ja esittää tutkittavaksi sellaista voimaloiden sijoitusvaihtoehtoa, jossa maisemallinen vaikutus valtakunnallisesti merkittävään arkeologiseen kohteeseen Wehuvarpeen kestikievari olisi pienempi.

#### **Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema**

Pirkanmaan maakuntamuseo on aiemmissa hanketta koskeissa lausunnoissaan tuonut esiin sen vaikutusalueella sijaitsevat lukuisat poikkeuksellisen merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemien arvokohteet ja -alueet, ja edellyttänyt hankkeen vaikutusten arvioinnin täydentämistä. Maakuntamuseo on suhtautunut kriittisesti hankkeen toteuttavuuteen sen arvokohteille aiheuttamien suurten kielteisten maisemavaikutusten vuoksi.

Kielteisten maisemavaikutusten vähentämiseksi hanketta on osayleiskaavan luonnosvaiheeseen verrattuna kehitetty. Voimaloiden enimmäiskorkeutta on laskettu 50 metriä, 350 metristä 300 metriin. Ikaalisten kaava-alueelta on poistettu yksi ja Hämeenkyrön puolelle lisätty yksi tuulivoimalan rakennuspaikka (tv-1). Ikaalisten osayleiskaavan alueelle sijoittuu nyt seitsemän tuulivoimalan rakennuspaikkaa. Myös voimaloiden sijoittelua on muutettu mm. maisemavaikutusten vähentämiseksi. Voimalat on pyritty sijoittamaan hieman tiiviimmin ja kauemmas Vatulanharjun-Ulvaanharjun VAMA-alueesta. Ulkoisen sähkönsiirron toteutukseksi on kuitenkin valittu arvokohteille enemmän maisemavaikutuksia aiheuttava, ilmajohtona toteutettava reittivaihtoehto A.

Näkymäalueanalyysiä, havainnekuvia ja muuta aineistoa on päivitetty tuulivoimaloiden mitoituksen ja sijoitus suunnitelman muuttumisen mukaisesti sekä laadittu erillinen Maisema- ja

kulttuuriympäristöselvitys (Afry, 2025). Selvityksessä arvokkaiden kulttuuriympäristökohteiden ja alueiden kuvausta on täydennetty ja pyritty avaamaan tarkemmin niiden luonteeseen ja tunnistettuihin arvoihin kohdistuvia vaikutuksia. Arviointi perustuu asianmukaisesti Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -oppaaseen (Ympäristöministeriö, 2024).

Aineiston perusteella Pirkanmaan harjumaisemien valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen kuuluvalla Vatulanharju-Ulvaanharjulle kohdistuvien vaikutusten merkittävyys arvioidaan kokonaisuudessaan suuriksi kielteisiksi. Merkittävimmät maisemalliset vaikutukset muodostuvat katsottaessa harjua kohti kauempaa ympäristöstä. Hämeenkaan-Kyrönkankaantielle muodostuvien visuaalisten vaikutusten merkittävyys puolestaan arvioidaan kokonaisuudessaan vähäisiksi kielteisiksi. Lähimmille maakunnallisesti merkittävälle Kelminselän, Vatulan ja Haapimaan-Vatsiaisen kulttuurimaisemille muodostuvien maisemavaikutusten merkittävyys arvioidaan taas niin ikään suuriksi kielteisiksi. Muille hankkeen vaikutusalueella sijaiseville arvoalueille ja kohteille muodostuvien maisemavaikutusten merkittävyys arvioidaan enintään kohtalaiseksi kielteiseksi. Ulkoisen sähkösiirron maisemavaikutukset arvioidaan vähäisiksi huolimatta siitä, että sähkölinja ylittää historiallisen tielinjan ja leikkaa VAMA-alueen läpi Vatulanharju-Ulvaanharjun länsipäässä. Kokonaisuudessaan hankkeen vaikutukset visuaaliseen maisemaan sekä maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteisiin arvioidaan yhä kohtalaiseksi kielteisiksi.

Pirkanmaan maakuntamuseo kiittää suunnitelmiin tehdyistä muutoksista sekä selvitysaineistojen ja vaikutustenarvioinnin täydentämisestä. Täydennykset olivat tarpeellisia ja monin osin onnistuneita. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että hankkeen selvitysaineistot ja vaikutustenarviointi ovat nyt rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta asianmukaiset ja riittävät.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Vaikka kaavaratkaisua on luonnosvaiheesta kehitetty kielteisten maisemavaikutusten vähentämiseksi ja maisemavaikutukset ovat joiltain osin hieman lieventyneet, osoittaa vaikutustenarviointi hankkeella yhä olevan suuria kielteisiä maisemavaikutuksia lähiympäristön rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemien arvokohteille ja -alueille. Pirkanmaan maakuntamuseon näkemyksen mukaan vaikutukset eivät ole hyväksyttäviä, eikä teollisen mittakaavan tuulivoimarakentamista tulisi sijoittaa näin lähelle valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta, historiallista tielinjaa ja maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia. Pirkanmaalla on vireillä lukuisia tuulivoimahankkeita, joista valtaosasta kulttuuriympäristöön ei kohdistu näin voimakkaita kielteisiä maisemavaikutuksia. Pirkanmaan maakuntamuseo esittää edelleen harkittavaksi Konikallion tuulivoimahankkeesta luopumista ja kaavoittamisen keskeyttämistä.</p> <p>Kaavan hyväksymispäätös valitusosoituksineen pyydetään toimittamaan viipymättä Pirkanmaan maakuntamuseolle.</p> |                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>15) Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, 30.12.2025</b></p> <p>Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto lausuu Ilmatar Energy Oy:n Konikallion tuulivoima-alueen ja siihen liittyvän voimajohtohankkeen osayleiskaavaehdotuksen valmisteluaineistosta seuraavaa:</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavan laadinnassa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimuksena mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön ja turvata valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Valtaosa ihmisiin kohdistuvista merkittävistä ympäristövaikutuksista rajautuu niin sanotulle lähivaikutusalueelle.</p> <p>Voimaloiden sijoittelussa tulee varmistaa, laitosalueen ulkopuoliset lähimmät asuin- ja loma-asunnot siten, ettei voimaloiden toiminnasta aiheudu terveyshaittaa tuulivoimaloiden toiminnasta leviävän melun tai välkkeen johdosta. Laitosten toimiessa tulee</p>                                                 | <p>Melu- ja välkemallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>lisäksi huomioida yöaikainen mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu, joka erottuu selvästi taustamelusta ja joka ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq, 1h mitattuna niissä tiloissa, jotka on tarkoitettu nukkumiseen. Meluvaikutuksien laajuuteen voidaan vaikuttaa tuulivoimalamallin sekä siipityypin valinnalla.</p> <p>Mikäli rakennuslupaa haettaessa todellinen voimalaitosmalli muuttuu teknisiltä ominaisuuksiltaan, melumallinnuksessa ja välkemallinnuksessa käytetyistä geneerisestä tyyppivoimalasta, siten että sillä voi olla voimistavaa vaikutusta mm. melun tai välkkeen leviämiseen, tulee mallinnukset tarkistaa ennen rakennuslupan myöntämistä, tositilannetta vastaaviksi. Osayleiskaavan seurantaohjelmaehdotuksen mukaisesti rakentamisen jälkeisiä meluvaikutuksia tulee tarvittaessa seurata mittauksin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>vaikutukset huomioiden.</p> <p>Melumallinnuksessa saatujen tulosten perusteella ohjeavot tai toimenpiderajat eivät ylitä lähimpien asuin- tai loma-asuinrakennusten osalta.</p> <p>Välkemallinnuksessa saatujen tulosten perusteella yhden asuinrakennuksen osalta teoreettisen maksimivälkkeen suurin päiväkohtainen arvo ylittää hieman Saksan 30 minuutin raja-arvon, joka ei Suomen olosuhteissa ole merkittävä. Muilta osin ylityksiä ei ole.</p> <p>Rakentamislupavaiheessa lausunnossa mainitut asiat tarkistetaan ja melu- ja välkemallinnukset laaditaan toteutettaviksi valituille voimalatyypeille.</p> |
| <p><b>16) Suomen luonnonsuojeluliitto, Pirkanmaan piiri, 13.1.2026</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p><b>Yleiskaavan tuulivoima-aluevarauksen vaikutukset ympäristöön</b></p> <p>Koninkallion tuulivoimahankkeen taustaksi on tehty YVA-selvitys. Siinä on selvitetty ja arvioitu kaikki ne YVA-lain 2§ mukaiset ympäristö- ja muut vaikutukset, joiden tulee vastata kaavoituksessa alueidenkäyttölain pykälien 5§, 22§, 24§, ja 39§ vaatimuksiin. YVA:n perustellun päätelmän johtopäätökset tarjoavat pohjaa yleiskaavan laadinnan ja päätöksenteon tueksi ja alueidenkäyttölain sisältövaatimukset täyttävän lainvoimaisen yleiskaavapäätöksen perusteiksi.</p> <p>Pirkanmaan Elonkirjo ja energia -vaihemaakuntakaavasta on jätetty mm. luonnonsuojelujärjestöjen toimesta valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen eikä Elonkirjo ja energia -vaihemaakuntakaava näin ollen ole lainvoimainen. Valituksessa katsotaan, että maakuntakaavan Koninkallion tuulivoima-aluevaraus tulisi kumota alueidenkäyttölain vastaisena.</p> <p>Katsomme lausunnossamme, että yleiskaava on lähtökohtaisesti samoilla maakuntakaavavalituksessa esitetyillä perusteilla alueidenkäyttölain vastainen seuraavin perustein.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

**Vatulan-Ulvaanharjun valtakunnallinen maisema-alue**

Maisemavaikutusten arvioinnissa YVA-ohjelmassa ja yleiskaavaehdotuksessa ei ole tunnistettu valtakunnallisesti arvokkaalle Vatulanharju-Ulvaanharjun maisema-alueelle avautuvan näkymän osalta aiheutuvia laajoja maisemahaittoja. Maakunnallisesti tärkeät maisema-alueet tuulivoima-alueen ympäristössä on jo lähtökohtaisesti jätetty huomioimatta yleiskaavaa laadittaessa.

Vaihemaakuntakaavan suunnittelumääräyksiin sisältyvä ohje säilyttää ”maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot uusilla rakennuspaikoilla kiinnittämällä erityistä huomiota sijaintiin”, lähtökohtaisesti edellyttävät niiden huomioimista maakuntakaavassa sekä yleiskaavassa. Valtakunnallisen maisema-alueen lisäksi myös arvokkaat maakunnalliset maisema-arvot ovat jätetty huomioimatta.

Maakunta ei voi olla välinpitämätön omien vaikutusarviointiensä osalta ja sysätä kuntien yleiskaavoituksen harteille ja vastuulle seudullisia ja merkittäviä, jopa valtakunnallisen mittapuun mukaan aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia. Elonkirjo ja energia -vaihemaakuntakaavan maisemallinen vaikutusarviointi on lisäksi koottu pirstaleisesti ja eriaikaisesti. Eri tahot ovat tuottaneet eri tavoin tehtyjä ja kuvattuja maisemavaikutusarviointeja.

**Vatulan-Ulvaanharjun maisemalliset arvot**

Konikallion tuulivoima hankealue sijoittuu Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueen (FI030901) välittömään läheisyyteen ja pieneltä osin jopa Natura-alueelle.

Naturatietolomakkeessa Vatula-Ulvaanharjua kuvataan seuraavasti:

Valtakunnallisesti arvokas harju; geologisesti erittäin merkittävä ja biologisesti merkittävä. Vatulanharju-Ulvaanharju on myös valtakunnallisen harjujen suojeluohjelman (HSO) kohde sekä tärkeä 1E-luokan pohjavesialue (0214351, 1E). Vatulan-Ulvaanharju nostettiin valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden joukkoon osana laajempaa Pirkanmaan

Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, joka on esitetty kaavaselostuksen liitteenä 13. Selvityksessä on huomioitu mm. maakunnallisesti tärkeät maisema-alueet.

Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.

harjumaisemat -kohdetta vuonna 2021 (no 48, VAMA 2021 1). Perusteluissa mainitaan, että harjut ovat ”kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka ovat muodostuneet kulkureiteiksi, asutusmaiseman rungoksi ja matkailullisesti merkittäviksi näköalapaikoiksi.” Harju kehystää Kelminselän maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa ja valtakunnallisesti arvokas rakennusperintökohde Kyrönkankaantie kulkee harjun alapuolelta.

Vatulanharju ympäristöineen on merkittävä virkistysympäristö, joka vaihemaakuntakaavassa sijoittuu matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue -kaavamerkinnän piiriin. Vatulanharjun erityispiirteinä on harjun laelta kymmenien kilometrien päähän suuntautuva avoin näkymä. Vatulanharju on yli 150 metriä merenpinnasta, kun sen koillispuolelle avautuva Kyrösjärvi on 83,7 metriä. Vastaavasta harjun lounaispuolella sijoittuu noin 140 korkeustasolla ylänköalue, johon tuulivoima-alue sijoittuu. Harju on lähes 70 metriä Kyrösjärven pintaa korkeammalla. Harjun lounaispuolelle sijoittuvat suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat lähes 60 metriä Kyrösjärven tasoa korkeammalle ylängölle ja rikkoisivat tämän autenttisen maisemanähtävyyden.

Jo päättyneessä Konikallion tuulivoimahankkeen Ympäristövaikutusten arviointiprosessissa nähtiin harjun maisemalliset arvot suppeasti vain sulkeutuneen metsämaiseman arvona, mutta yhteysviranomaisena toiminut Pirkanmaan ELY-keskus arvioi maisemavaikutusten olevan suuret kielteiset. Erilaiseen tulkintaan vaikutti yhteysviranomaisen mukaan se, että Vatulanharjun ja Ulvaanharjun aluetta tarkasteltiin YVA:ssa osana koko Pirkanmaan harjumaisemat -kohdetta. Yhteysviranomaisen mielestä Vatulanharjulle aiheutuvaa vaikutuksen merkittävyyttä ei voida kuitenkaan pitää arvioidun mukaisena, kun huomioidaan sijoittuminen harjuun nähden, tuulivoimaloiden koko (350 m) ja harjulta hankealueelle suhteutuva katselukorkeus.

Vuonna 2024 julkaistu Ympäristöministeriön ohje, Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, päivittää arviointikriteerejä. Pidämme merkittävänä

Ympäristöministeriön ohje on huomioitu ja sitä on hyödynnetty osayleiskaavan selostuksen liitteessä 13. Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

puutteena, että tätä ei huomioitu vaihemaakuntakaavan laatimisessa eikä käsillä olevassa yleiskaavassa. Ohjeen mukaan tuulivoima-alueen vaikutukset maisemakokonaisuuteen määräytyvät maisemakokonaisuuden ominaisuuksien sekä tuulivoima-alueen sijainnin ja mittasuhteiden perusteella. Maiseman katsotaan sietävän paremmin tuulivoimaloita, mikäli alueella on jo ennestään ihmisen tekemiä rakennelmia tai teollisuuslaita maankäyttöä.

Vatulanharjulta avautuu asumaton yhtenäinen metsäalue, jossa ei näy rakenteita. Talousmetsien normaali käsittely ei aiheuta merkittäviä muutoksia laajaan maisemakuvaan. Konikallion tuulivoimarakentamisen voidaan arvioida vaikuttavan suuresti maiseman herkkyyteen: alueella on ”maisemallista merkitystä ylimaakunnalliselle virkistyskäytölle, luonto- tai kulttuurimatkailulle; maisemakuva on yhtenäinen ja eheä sekä vaikuttava; vaikutuskohteella on erityistä merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta”. Vatulanharjun maisemanähtävyyden kannalta teollisen mittaluokan tuulivoimalat voivat aiheuttaa erittäin suuren visuaalisen maisemamuutoksen: ”Muutos näkyy arvioidussa kohteessa laajalle alueelle, laajoissa näkymäsektoreissa ja esteettömästi, tuulivoimalat peittävät laajasti horisonttia.”

#### **Vatulanharju-Ulvaanharjun luontoarvot**

Vatulanharju-Ulvaanharjun biologiset arvot liittyvät ensi sijassa valtakunnallisesti arvokkaaseen paahdeympäristöön (Tukia ym. 2015 2) sekä harjun pohjavesialueen lähdeympäristöihin (KHO muu päätös 419/2021).

Vuonna 2024 Vatulanharju-Ulvaanharju lähiympäristöineen nostettiin yhdeksi Pirkanmaan Helmi-keskittymäksi nimellä Sata-Pirkan harjut. Ympäristöministeriön määritelmän mukaan Helmi-keskittymät ovat ”ekologisesti merkittävien elinympäristöjen kokonaisuuksia, joilla on tiedossa olevia elinympäristöjen kunnostushoitotarpeita. Keskittymään kuuluu harju- ja pienvesiluonnon lisäksi myös perinnebiotooppeja ja valtakunnallisesti arvokkaita soita (esim. soidensuojelun

täydennysohjelman kohteet Porrasneva ja Sunttineva.) Näin ollen keskittymäalue laajenee harjun ulkopuolelle hankealueen suuntaan”.

Vatulanharjun-Ulvaanharjun Natura-alue kytkeytyy lähes saumatta Jämijärven ja Kankaanpään puolella sijaitsevaan Hämeenkaan Natura-alueeseen (FI0200024). Hämeenkanas on valittu Satakunnan Helmi-keskittymäksi. Harjujatkumo muodostaa luontaisen ekologisen yhteyden maakuntien välillä. Satakuntaliiton selvityksissä ”Hämeenkanas on tunnistettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi ja yhteys Pirkanmaan puolelle tärkeäksi ylimaakunnalliseksi viheryhteydeksi (Satakuntaliitto 2021)”.

Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa ekologisia yhteyksiä ei tarkasteltu, mitä voidaan pitää merkittävänä puutteena, joka heijastuu käsillä olevaan yleiskaavaan. Kun tarkastellaan Hämeenkaan ja Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueita, Helmi-keskittymiä sekä ylimaakunnallista viheryhteyttä, niin Konikallion teollinen tuulivoima-alue väistämättä rikkoo arvokkaan ekologisen kokonaisuuden.

Vaihemaakuntakaavan aluevaraus Konikallion hankealueesta on ristiriidassa AKL 28 §:n 3 momentin kanssa, jonka mukaan ”maakuntakaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota muun muassa maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen.” Maiseman vaalimisella tarkoitetaan etenkin valtakunnallisesti arvokkaiden maisemien turvaamista, mutta myös maakunnallisesti arvokkaiden maisemien ja maisemaa muuttavan alueidenkäytön yhteensovittamista (KHO muu päätös 755/2016).

AKL 39 §:n 8 ja 9 momentissa edellytetään, että yleiskaavalla tulee vaalia rakennettua ympäristöä, maiseman ja luonnonarvoja vaaliminen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyttä. Yleiskaavassa lähtökohtana tulee olla maakuntakaavan ratkaisut. Uusi vaihemaakuntakaava on voimassa, mutta se ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaavan tulee vastata myös AKL 22§:n mukaisiin vaatimuksiin, kun on kyse valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

AKL 24 §:n 2 momentin mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa, yleiskaavassa on edistettävä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista. ”Luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja sitä koskevien kansainvälisten velvoitteiden kannalta on tärkeää, että luonnonarvot ja niiden kannalta tärkeät alueet ja ekologiset yhteydet otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelussa eikä niitä pirstota tarpeettomasti muulla alueidenkäytöllä” (Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 2017).

Konikallion hankealue rikkoo seuraavia alueidenkäyttötavoitteita: ”huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta; edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä ja huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.”

Katsomme myös, että yleiskaavan maisemalle aiheuttamat vaikutukset ovat niin mittavia, että arviointia tulee tehdä uusimman tiedon varassa ja vuoden 2024 julkaistun Ympäristöministeriön ohjeen, Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, perusteella.

**Luonnon monimuotoisuuskeskittymä Sata-Pirkan harjut**

Sata-Pirkan harjut on Pirkanmaan luonnon monimuotoisuusohjelmassa tunnistettu luonnon monimuotoisuuden keskittymä, jonka sisälle Konikallion hankealue sijoittuu (kuva 1). Keskittymä sisältää arvokkaita metsä- ja suoluontokohteita sekä toimii osana maakunnallista viherrakennetta ja ekologisia käytäviä. Harjuselänne toimii luontaisena ekologisen yhteytenä, jonka lisäksi on turvattava yhteys Satakunnan puolella sijaitsevalle Hämeenkaan lumo-keskittymälle.

Maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti näiden alueiden ja niiden välisten yhteyksien säilyttäminen on välttämätöntä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Ekologiset verkostot ovat keskeinen osa luontokadon torjuntaa, sillä ne yhdistävät elinympäristöjä toisiinsa ja tukevat lajien selviytymistä muuttuvassa maisemassa. Ne mahdollistavat lajien liikkumisen, lisääntymisen, geneettisen

Osayleiskaava huomioi valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset. Keskeisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 9.1.

Ympäristöministeriön ohje on huomioitu ja sitä on hyödynnetty osayleiskaavan selostuksen liitteessä 13. Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.

vaihtelun ylläpitämisen sekä sopeutumisen ympäristön muutoksiin.

**Tuulivoiman vaikutus lintuihin ja nisäkkäisiin**

Tutkimusten mukaan monet lajit karttavat tuulivoima-alueita. How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review -tutkimuksessa selvitettiin 84 tutkimuksen ja 160 tapauksen perusteella, että linnuista 63 %, lepakoista 72 % ja maanisäkkäistä 67 % välttelee tuulivoimaa. Suurimmat ja johdonmukaisimmat siirtymät havaittiin kurjilla, pöllöillä ja puolikesyillä poroilla, keskimäärin jopa 5 km. Lepakot siirtyivät keskimäärin n. 1km, ja vesilinnut, petolinnut, varpuslinnut ja kahlaajat tyypillisesti n. 500 m. Kanalinnuilla vaikutus ulottui keskimäärin n. 5 km, mutta osassa tapauksista ei havaittu siirtymistä. (Tolvanen, ym., 2023)

Huomattavaa on myös, että tutkimukset on pääasiassa tehty matalammilla voimaloilla (korkeus n.100 m), kuin mitä hankealueelle suunnitellaan. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti on syytä olettaa, että korkeammat voimalat pidentävät välttämisetäisyyttä. Kuvassa 1 esitetään voimaloiden vaikutusetäisyys 1 kilometrin säteellä, joka on esimerkiksi lepakoilla tunnistettu välttämisetäisyys. Luontoselvityksissä havaittiin viittä eri lepakkolajia Siloistenkallion noron ympäristössä, joka tarjoaa ravintokohteita ja suojaisia lentoreittejä. Pöllöselvityksissä havaittiin lehtopöllön, varpuspöllön ja viirupöllön reviirejä. Tiira-tietokannan mukaan suunnittelualueella havaitaan alkukesästä kehrääjien soidinta. Alueelta tunnistettiin myös metson ja teeren soidinalueita ja alue on etenkin kurkien muuttoreitillä. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on vuoden 2025 kanta-arvion mukaan Putajan susireviiri pari, jota ei ole huomioitu hankesuunnittelussa. Hankealueella on tehty viimeisen kahden kuukauden aikana vahvistamattomia susihavaintoja 6 kappaletta, selviää Luonnonvarakeskuksen suurpedot karttapalvelusta (tieto haettu 19.12.2025, Luonnonvaratieto | Karttapalvelu) Luontoselvityksen laatu Alueidenkäyttölain 39 § edellyttää, että yleiskaavaa laadittaessa otetaan huomioon maakuntakaava ja varmistetaan mm. (8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Luontoselvityksessä on useita puutteita, jotka ovat ristiriidassa

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>alueidenkäyttölain 39§ sisältövaatimusten kanssa: Hirvieläinten ja suurpetojen lumijälkiselvitys on tehty vain pienellä osalla hankealuetta, eikä se anna luotettavaa kuvaa suurpetojen esiintymisestä. Linnustoselvityksissä muuttolinnuston seuranta on ajoitettu puutteellisesti: kevään varhainen muutto ja syksyn myöhäinen muutto ovat jääneet huomioimatta. Yhden vuoden seuranta ei riitä arvioimaan kanalintujen ja pöllöjen esiintymistä, ja myös kehrääjäselvitys on ollut alimitoitettu. Sääksen esiintymisestä ei ole riittävää tietoa, vaikka laji on lintudirektiivin I-liitteen laji ja sen pesäpaikkojen suojelu on erityisen tärkeää. Sääksisäätiö suosittelee vähintään 2 km etäisyyttä tuulivoimaloihin, mikä ei toteudu hankealueella. Pesimälinnustoselvitykset ovat puutteellisia: laskentakierroksia oli vain kaksi ja havainnointiaamuja kuusi, vaikka Ympäristöministeriön ohjeiden mukaan havainnointia tulisi tehdä kevät-, pesimä- ja syysmuutolla vähintään kymmenenä päivänä. Linnustoselvityksessä kerrotaan, että aineistoa on täydennetty laji.fi -aineistoilla, mutta Tiira-aineistoa ei mainita. On syytä huomata, että linnuston osalta laji.fi -aineisto on huomattavasti suppeampi kuin Tiiran tarjoama aineisto. Luontoselvityksessä todetaan, että hankealue on pääosin talousmetsää ja ettei alueella havaittu lehtomaisia kankaita, vaikka Luonnonvarakeskuksen kasvupaikka-aineisto (2023) osoittaa niitä esiintyvän hankealueella. Lehtomaiset kankaat on arvioitu Punaisen kirjan mukaan vaarantuneeksi luontotyyppiä Etelä-Suomessa. Hankealueen länsipuolella sijaitsee poikkeuksellisen arvokas ja erämainen suokokonaisuus (Porrasneva, Sunttineva, Pitkälähti-Jouhineva), joka on nostettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa. Lisäksi alueella on SSTE-kohde Teerinevalla Hämeenkyrön puolella, liittyen Natura-alueen keidassuohon. Yhteysviranomaisen on edellyttänyt näiden valtakunnallisesti arvokkaiden suokohteiden huomioimista vaikutusten arvioinnissa, mutta tämä tarkastelu puuttuu luontoselvityksestä. Muiden lajien osalta hankealueella on havaittu euroopanmajavaa (NT, luontodirektiivin liite IVa), mutta lajille ei tehty erillistä kartoitusta. Kesällä 2022 havaittiin keltatäplähiipijä (VU), joka on lähes kadonnut Etelä- ja Kaakkois-Suomesta.</p> | <p>riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Etäisyyttä lähimpään sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Illevaaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääksen pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne on tätä suotuisampi.</p> <p>Maastoselvityksissä hankealuetta on tarkasteltu laajemmin, eikä selvityksiä ole kohdistettu ainoastaan sen aikaisille suunnitelluille voimalapaikoille. Maastoselvitysten yhteydessä on pyritty muodostamaan kattava yleiskuva alueesta. Lisäksi alueen kasvillisuudesta on saatu lisätietoa myös muiden hankealueelle kohdistettujen luontoselvitysten yhteydessä.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Havainto ilmoitettiin perhostutkijain seuralle, mutta sitä ei huomioitu luontoselvityksessä. Lisäksi hankealueen ja voimalapaikkojen muutokset suunnittelun edetessä on tarkasteltu vain kartta- ja ilmakuva-aineistolla ilman täydentäviä maastoinventointeja, mikä lisää epävarmuutta arvioinnissa.</p> <p><b>Johtopäätös</b></p> <p>Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri katsoo, että Konikallion tuulivoimayleiskaava ei täytä alueidenkäyttölain sisältövaatimuksia ja sen pohjaksi tehty YVA-arviointi ei ole riittävä hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin. Luonnonsuojelupiiri pitää yleiskaavaehdotusta sisällöltään ja vaikutuksiltaan alueidenkäyttölain vastaisena. Hankkeen toteuttaminen vaarantaisi Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan tavoitteet luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta ja ekologisten verkostojen säilyttämisestä.</p>                                                                                                                                                                                                                  | <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.” Kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa Pirkanmaan liitto on todennut, että sen aiemmin antamaan palautteeseen on vastattu asianmukaisesti eikä liitolla ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.</p>                                                        |
| <p><b>17) Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys, 14.1.2026</b><br/>(vastaavan sisältöinen palaute jätetty molempiin kuntiin)</p> <p>Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys toteaa, että Alaistenniitut –Siloistenkallion alueelta tulee poistaa aluetta lähimmät kaavaillut tuulivoimalat. Edelleen Teerineva kuuluu soidensuojelun täydennyskehotuksen listalle. Teerinevalla on havaittu lähivuosina muun muassa Pirkanmaalla kovasti harvinaistunut pohjansirkku NT) sekä Pirkanmaalla harvinainen riekko (VU). Riekon eteläisimmät esiintymisalueet tulee turvata siten, että riekon elinolot säilytetään. Teerinevan lähellä olevat tuulivoimalat (T1 ja T2) tulee poistaa ehdotuksesta.</p> <p>Aivan Konikallion tuulivoimahankkeen länsipuolella on soiden täydennysesityksen (SSTE) kohteet Porrasneva, Sunttineva ja Pitkälahti-Jouhineva. Nämäkin tulee varovaisuusperiaatteella arvioida vaikutusten osalta. Energia ja elonkirjo -vaihemaakuntakaavassa Konikallion hankealueen länsipuolelle on lisätty luonnon monimuotoisuuden ydinalue, joka kattaa</p> | <p>Osayleiskaavassa on huomioitu palautteessa mainitut luontoarvot. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016.</p> <p>Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016). Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>soidensuojelun täydennysesityksen kohdealueiden ympäristön. Tämä korostaa arvokkaan suoluonnon ja sen lajiston säilyttämistä ja suojelua.</p> <p>VE1-lähtökohta kaavaehdotukselle on ylimitoitettu, kun otetaan huomioon esimerkiksi metsäkanalintujen ja petolintujen esiintyminen alueella. Metsäkanalintujen ja muidenkin lajien osalta on haittavaikutuksia selkeästi vähätelty viittaamalla lähinnä vain meluun. Melulla on tärkeä haittavaikutus, mutta myös ympäristömuutos ja muu tuulivoimasta johtuva häiriövaikutus on tuntuva.</p> <p>Luonnonvarakeskuksen vuoden 2023 tutkimuskoosteen mukaan tuulivoima-alue karkottaa useita eläinlajeja pisimmillään jopa 5 kilometrin päähän. Tällainen vaikutus voi kohdistua muun muassa pöllöihin ja kanalintuihin. Kun tiedetään, että pöllöillä ja metsäkanalinnuilla alkaa olla hyvin hankalaa löytää uusia riittävän hyviä reviireitä, tähän vaaraan on paneuduttava tuulivoimahankkeiden ja myllyjen sijoittamisessa. YVA-selostuksessa mainitaan suosituksesta, jossa soitimen ympärille on jätettävä kilometrin suojavyöhyke, mutta varsinaisena lievennystoimenpiteenä tätä ei ole esitetty. Metsäkanalintujen soidinpaikkojen katoamiseen ja kanalintujen elinympäristön heikentymiseen on asennoiduttava vakavasti. Lähimmät tuulivoimalat sijaitsevat vain hieman runsaan 400 metrin päässä soidinpaikoista, Tämä etäisyys ei ole riittävä suojaetäisyys, jos varovaisuusperiaatetta noudatetaan. YVA-selostuksessa mainitaan suosituksesta, jonka mukaan metson soidinpaikkaa pitää jättää 1 kilometrin etäisyys.</p> <p>Tuoreimman tiedon mukaan melu haittaa merkittävästi metsojen soidinta 800 metrin säteellä voimalasta. Soidinpaikkoja ei ole huomioitu voimalasijoittelussa riittävästi. Tuulivoimahankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä on vahva metsokanta. Tänä syksynä 2025 siellä on havaittu suuria teeriparviakin. Teeriparvessa lintuja on ollut jopa kuutisenkymmentä.</p> <p>VE2-vaihtoehtokin voi olla vaikeata sijoittaa hankealueelle siten, ettei siitä aiheudu liian tuntevia luontoarvoja koskevia haittavaikutuksia.</p> | <p>Palautteessa viitataan tältä osin hankkeen YVA-selostukseen, joka laadittu senhetkisille hankesuunnitelmien vaihtoehtoilta vuonna 2024.</p> <p>Metson soidinpaikka on huomioitu ja etäisyys voimaloihin on tällä hetkellä noin 400–500 metriä. Vertailuna vuodelta 2017 KHO-päätös Maaselänkankaan tuulivoimahankkeesta, jossa etäisyytenä on ollut 200–300 metriä ja soidin ollut vastaavan kokoinen kuin tässä Konikallion hankkeessa.</p> <p>Alueelta löydettiin yksi metson soidin ja kolme pientä tai pienekköä teeren soidinta. Alueen metsokanta on selvitysten perusteella eteläisen Suomen olosuhteet huomioiden suhteellisen vahva. Metsoista tehtiin</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>On myös pidettävä mielessä, että Konikallion tuulivoimahanke on valtakunnallisesti arvokkaan maisemaharjukokonaisuuden vieressä. Kysymyksessä on melko massiivinen hanke. Hankealue sijoittuu osaltaan Natura-alueelle L25 (Vatulanharju-Ulvaanharju FI 0309001, Sac, 1 089 ha) ja sen välittömään läheisyyteen. Edelleen hankealueen lähituntumassa on Vatulanharjun valtakunnallisesti arvokas Pirkanmaan harjumaisema. Yhteysviranomaisen perustellussa päätöksessä todetaan, että yhteysviranomainen on arvioinut valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Vatulanharju-Ulvaanharju aiheutuvat maisemavaikutukset merkittävämmäksi kuin arvioinnissa oli. Yhteysviranomaisen arvion mukaan vaikutukset ovat suuret kielteiset.</p> <p>Hankealueen vieressä on lisäksi Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen määrittelemä maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI-alue). Tämänäyttöinen hankealue synnyttää kysymyksiä alueen soveltumiselle tuulivoimarakentamiselle. Hankesuunnitelman mukaan VE1-vaihtoehto aiheuttaisi tarvetta rakentaa uusia teitä 13 500 metriä.</p> <p>Kaavakartan mukaan tämä rakentamistyö pirstoisi aluetta tuntuvasti heikentäen ja hävittäen lintujen ja muiden eläinten elinpiirejä.</p> <p>Kaavaehdotuksessa tuulivoimaloiden maksimikorkeutta on alennettu 350 metristä 300 metriin. Tästä huolimatta tuulivoimaloista aiheutuva haittavaikutus ei juurikaan vähene. Korkeista tuulivoimaloista koituva haittavaikutus on lisäksi edelleen huonosti tunnettua. Tästä syystä on noudatettava vaikutusarvioinnissa varovaisuusperiaatetta.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskuksen hankeen YVA-selostuksesta antamassa perustellussa päätöksessä todetaan:” Hankealueen pesimälinnustoselvityksen mukaan lajistollisesti merkittävin arvokas lintukohde hankealueella on Siloistenkalliolta virtaavan uoman monimuotoinen ympäristö, jossa esiintyvät muun muassa varpus- ja viirupöllö, pikkusieppo ja hömötiaisia. Hankealueelta löydettiin lisäksi yksi metson soidinalue ja useampia teeren soitimia. Alueella pesii myös petolintuja (hiiri- ja</p> | <p>havaintoja myös pesimälinnustoselvityksen maastotöiden yhteydessä, jolloin havaittiin yksi pesä sekä metsoyksilöitä kahdeksalla paikalla. Maastoselvityksissä tunnistetut linnustollisesti arvokkaat alueet on huomioitu hankesuunnitelmissa.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

mehiläishaukka, sääksi) ja pöllöjä (varpus- ja lehtopöllö). Yhteysviranomainen pitää pesimälajistoon kohdistuvien vaikutusten arviointia pintapuolisena. Vaikutustenarviointi perustuu soidinlaulun kuuluvuuden muutoksiin, vaikka lajiston kannalta erityisesti häiriö ja elinympäristöjen muuttuminen voi metsäympäristöissä olla linnustolle merkittävämpi haitta. Kokonaisuutena hankkeen vaikutukset jäävät kuitenkin todennäköisesti kohtalaisiksi, sillä alue on voimakkaasti käsiteltyä ja elinympäristöltään jo muuttunutta.”

Perustellussa päätelmässä Pirkanmaan ELY-keskus näin ollen toteaa, että pesimälajiston kohdalta vaikutusarviointi on pintapuolista. Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys on samalla kannalla. Yhtenä syynä vaikutusarvioinnin riittämättömyyteen ovat puutteelliset linnustoselvitykset. Edelleen perustellussa päätelmässä YVA-selostuksesta kiinnitetään huomiota lähinnä hankealuetta olevan pesän tilanteeseen seuraavasti:” Selvityksen mukaan hankealuetta lähimpänä sijaitseva pesä oli asuttuna alkuvuonna 2021, mutta varsinaista pesintää ei ollut. Vuonna 2022 pesä oli autio, eikä sääksiä havaittu lainkaan alueen pohjoisosassa petolintutarkkailuissa tai muutonseurantojen yhteydessä. Selvityksen johtopäätöksenä todetaan, että reviirin vaikutus hankkeeseen on vielä epäselvä. Reviiriin kohdistuvia vaikutuksia ei ole tämän laajemmin arvioitu selostuksessa.

Yhteysviranomainen huomauttaa, että kalasääsken pesäpuu on luonnonsuojelulain turvaama suuren petolinnun pesä, vaikka siinä ei joinain vuosina pesittäisikään. Olennaisinta on puun ja sen lähiympäristön säilyminen pesinnälle soveltuvana. Tällä hetkellä selostuksesta jää epäselväksi, mikä reviirin ja pesäpuun tilanne on. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee täydentää kyseisen reviirin tiedot ja arvio pesän tilanteesta sekä hankkeen vaikutuksista. Kalasääski on häiriöherkkä sekä tuulivoimalle sensitiivinen laji, ja Sääksisäätiön suositus tuulivoimaloiden ja asutun sääksenpesän välille on kaksi kilometriä.”

Osayleiskaavaehdotuksessa kerrotaan, että kalasääsken tuulivoima-aluetta lähin pesä oli edelleen vuonna 2025 autiona. Tiedoista ei ilmene, miten tämä tarkistus tehtiin ja onko tilanne ollut sama myös parina aiempaan vuonna. Ulvaanharjulla suojelun perusteena ovat seuraavat luontotyypit: 7110 keidassuot (30

Etäisyyttä Porrasnevalle sijaitsevaan sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Illevaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääsken pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ha), 7160 Fennoskandian lähteet ja lähdesuot (0,1ha), 9010 boreaaliset luonnonmetsät (0,1 ha), 9060 harjumuodostelmien metsäiset luontotyytit (1050 ha) ja 91D0 puustoiset suot (1 ha). Lisäksi Natura-tietolomakkeessa mainitaan viisi lajia, jotka eivät kuulu alueen varsinaisiin Naturasuojeluperusteisiin, mutta ovat tärkeitä Natura-alueen eheyden ja laadun arvioinnissa. Näitä ovat kehrääjä (<i>Caprimulgus europaeus</i>) ja kangaskiuru (NT) (<i>Lullula arborea</i>) sekä kasveista kanervisara (<i>Carex ericerotum</i>), nummikeltalieko (<i>Diphasiastrum x zeilleri</i>) sekä kangasajuruoho (<i>Thymus serpyllum</i>). Konikallion hankealue sijoittuu yhden Pirkanmaan parhaan kehrääjäalueen lähituntumaan. Kehräjäselvitys jää liian alimitoitetuksi. Kehräjiä (DR) on tarkkailtu yleisen pesimälinnustospelvityksen yhteydessä ja lisäksi lepakkospelvityksen ohessa. Tuulivoimahankkeiden vaikutuksesta kehrääjiin on tutkimuksissa saatu selkeitä viitteitä, että tuulivoimahankkeet saattavat olla kehrääjille merkittävän haitallisia. Tästä syystä on laadittava laatia riittävän konkreettinen ja tehokas selvitys kehrääjien liikkeistä hankealueella ja hankealueen lähialueilla.</p> <p>Tuulivoimasijoittelussakin tulee ottaa huomioon kehrääjät. Kangaskiuruun kohdistuvat mahdolliset haitalliset vaikutukset kaipaavat myös lisäselvitystä. Konikallion tuulivoimahankkeen linnustovaikutukset niin itse hankealueella, että myös Natura-alueella tulee arvioida uudelleen ja noudattaen varovaisuusperiaatetta vaikutusarvioinnissa Luonnonvarakeskuksen v. 2023 julkaiseman tuulivoimalavaikutuksia koskeneen koostejulkaisunkin vuoksi. Tehty Natura-arviointi näyttää olevan haittoja vähättelevä.</p> <p><b>Yhteenveto</b></p> <p>Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys viittaa aikaisemmin antamiinsa Konikallion tuulivoimahanketta koskeviin mielipiteisiin ja muistutuksiin. Linnustospelvityksissä on sellaisia puutteita, jotka vaikeuttavat tuulivoimahankkeesta mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten merkittävyyden arviointia. Haittavaikutuksia tarkastellaan myös liian lyhyellä etäisyydellä tuulivoima-alueesta ja tuulimyllyistä. Osayleiskaavaehdotuksessa on muutettu joidenkin tuulivoimaloiden sijaintipaikkaa. Tämä sijoittelun päivittäminen on tapahtunut vain kartta- ja ilmakuvatarkastelun kautta ilman</p> | <p>etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne siis suotuisampi.</p> <p>Vatulanharju-Ulvaanharjun virallisella Natura-tietolomakkeella on mainittu suojeluperusteena olevien luontotyyppien lisäksi kaksi lintulajia, kangaskiuru ja kehrääjä. Kangaskiurulle ei katsota hankkeesta koituvan negatiivisia vaikutuksia. Kehräjän osalta lajille voi aiheutua vähäinen negatiivinen vaikutus törmäysriskistä tuulivoimaloihin ja voimajohtoihin. Tuulivoimaloiden tai voimajohtojen rakentamisesta tai voimaloiden toiminnanaikaisesta melusta ei arvioida aiheutuvan Natura-alueella esiintyville linnuille kuin hyvin vähäistä haittaa voimajohtoreittivaihtoehdon A tapauksessa.</p> <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023). Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>maastossa tapahtuvaa selvitystä. Molemmat vaihtoehdot – VE1 ja VE2- ovat liian ylimitoitettuja, jotta luontoarvot ja muun muassa maisema-arvot eivät kärsisi kohtuuttomasti. Tuulivoimaloiden madaltaminen 300 metriin ei ratkaise riittävästi syntyviä haittoja. Konikallion hankealueen läheisyydessä on useita kalasääskireviireitä Itse alueella ja sen tuntumassa on myös uhanalaisten petolintujen reviireitä. Vaikutukset kangaskiuruun ja kehrääjään ovat puutteellisten selvitysten vuoksi aukolliset. Linnustoselvitykset edellyttävät näiltä osin täydentämistä. Mitään riittävää kunnollista luontoarvoja koskevaa lisäselvitystä ei ole tehty vuoden 2021 ja 2022 jälkeen. Kalasääsken kohdalla on syytä noudattaa Sääksisäätiön 2 kilometrin etäisyysuositusta. Jos tuulivoimahanke toteutetaan, on välttämätöntä tehdä päätös jälkiseurannasta. Toiminnan jälkeisessä seurannassa pidetään huolta siitä, että haittavaikutuksia seurataan. On suoritettava esimerkiksi linnustoseurantaa ja muiden eläinten seurantaa pätevin selvityksin. Näin saadaan tietoja, miten tuulivoimalat vaikuttavat. Nykyisin on varsin vähän tietoa tuulivoimahankkeiden vaikutuksista, vaikka tietoa saadaan koko ajan lisää. Etenkin yhä korkeampien tuulivoimaloiden haittavaikutuksista tulee saada lisää tietoa. Välkkeen ja lentoestevalojen haitallisuuden ehkäisemiseen tulee kiinnittää huomiota. Periaatteena on olla, että Natura-alueen rajausta kunnioitetaan. Näin ollen Natura-aluetta ei saisi sisällyttää hankealueen sisään. Samoin hankkeen sähkönsiirtoreitti A kulkisi Natura-alueen läpi. Ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskevan ohjeen mukaan 5/16 tuulivoimaa ei suositella rakennettavaksi valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille tai niiden läheisyyteen.</p> | <p>2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> <p>Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaavan alueelle voi sijoittua Natura-alueita, kuten muualla laadituissa osayleiskaavoissa on tapahtunut. Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavoissa Natura-aluetta sijoittuu pieniltä osin kaava-alueiden itäiseen reunaan hankkeessa suunniteltujen toimintojen ulkopuolelle.</p> |
| <p><b>18) Suomen luonnonsuojeluliiton, Ikaalisten yhdistys, 16.1.2026</b></p> <p>Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys kiittää Konikallion tuulivoimahanketta koskevasta lausuntopyynnöstä. Hyödynnämme lausunnossa soveltuvien osien SLL:n Pirkanmaan piirin jättämää lausuntoa, mutta olemme tehneet siihen muutoksia ja täydennyksiä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tehdyt muutokset ovat parantaneet kaavaa pieniltä osin, mutta eivät poista perusongelmaa: Konikallion tuulivoimahanke on sijaintinsa vuoksi toteuttamiskelvoton.</p> <p><b>Yleiskaava suhteessa maakuntakaavaan</b></p> <p>YVA:n perusteltu päätelmä tarjoaa pohjaa yleiskaavan laadinnan tueksi sekä alueidenkäyttölain (132/1999) sisältövaatimukset täyttävän lainvoimaisen yleiskaavapäätöksen perusteiksi. Osayleiskaavaehdotus pohjautuu Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettuun tuulivoima-alueeseen Konikallio-Kivinevankallio sekä Pirkanmaan elonkirjo ja energia - vaihemaakuntakaavassa esitettyyn energiatuotannon alueeseen Konikallio. Vaihemaakuntakaava on hyväksytty, mutta jätettyjen valitusten vuoksi se ei ole vielä lainvoimainen. Myös luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys oli mukana luonnonsuojelujärjestöjen yhteisvalituksessa. Sen mukaan maakuntakaavan Konikallion tuulivoima-aluevaraus tulisi kumota alueidenkäyttölain vastaisena.</p> <p>Katsomme tässä lausunnossamme, että maakuntakaavavalituksessa esitetyt perusteet pätevät myös esillä olevaan yleiskaavaehdotukseen, jolloin se on lähtökohtaisesti alueidenkäyttölain vastainen.</p> <p>Vaihemaakuntakaavan aluevaraus Konikallion hankealueesta on ristiriidassa alueidenkäyttölain (AKL) 28 §:n 3. momentin kanssa, jonka mukaan ”maakuntakaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota muun muassa maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen. ”Maiseman vaalimisella tarkoitetaan etenkin valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-arvojen turvaamista, mutta myös maakunnallisesti arvokkaiden maisemien ja maisemaa muuttavan alueidenkäytön yhteensovittamista” (KHO muu päätös 755/2016).</p> <p>AKL 39 §:n 8. ja 9. momentissa edellytetään, että yleiskaavalla tulee vaalia rakennettua ympäristöä, maisemaa ja luonnonarvoja sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyttä.</p> | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.” Kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa Pirkanmaan liitto on todennut, että sen aiemmin antamaan palautteeseen on vastattu asianmukaisesti eikä liitolla ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Yleiskaavassa lähtökohtana tulee olla maakuntakaavan ratkaisut. Uusi vaihemaakuntakaava on voimassa, mutta se ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaavan tulee vastata myös AKL 22§:n mukaisiin vaatimuksiin, kun on kyse valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.</p> <p>AKL 24 §:n 2. momentin mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa, yleiskaavassa on edistettävä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista. ”Luonnon monimuotoisuuden edistämisen ja sitä koskevien kansainvälisten velvoitteiden kannalta on tärkeää, että luonnonarvot ja niiden kannalta tärkeät alueet ja ekologiset yhteydet otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelussa eikä niitä pirstota tarpeettomasti muulla alueidenkäytöllä” (Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 2017).</p> <p>Konikallion hankealue rikkoo seuraavia alueidenkäyttötavoitteita: ”huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta; edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä ja huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.”</p> <p><b>Vatulanharjun-Ulvaanharjun valtakunnallinen maisema-alue</b></p> <p>Hankevalmistelun aikana ympäristöministeriö julkaisi uuden ohjeen Maisemavaikutusten arvioinnista tuulivoimarakentamisessa (2024). Vuonna 2025 hankkeessa tehtiin täydentävä maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Uudesta selvityksestä huolimatta yleiskaavaehdotuksessa ei ole riittävällä tasolla tunnistettu valtakunnallisesti arvokkaalle (VAMA) Vatulanharju-Ulvaanharjun maisema-alueelle aiheutuvia laajoja maisemahaittoja. Maakunnallisesti tärkeät maisema-alueet tuulivoimaalueen ympäristössä ovat jo lähtökohtaisesti jätetty huomioimatta yleiskaavaa laadittaessa.</p> | <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Keskeisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 9.1.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



Vatulanharju-Ulvaanharju nostettiin valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden joukkoon osana laajempaa Pirkanmaan harjumaisemat -kohdetta vuonna 2021 (no 48, VAMA 2021 1).

Perusteluissa mainitaan, että harjut ovat ”kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka ovat muodostuneet kulkureiteiksi, asutusmaiseman rungoksi ja matkailullisesti merkittäviksi näköalapaikoiksi.” Harju kehystää Kelminselän maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa ja valtakunnallisesti arvokas rakennusperintökohde Kyrönkankaantie kulkee harjun alapuolelta.

Vatulanharju sijaitsee yli 150 metrin korkeudella merenpinnasta, kun sen koillispuolelle avautuva Kyrösjärvi on tasolla 83,7 metriä. Harjun lounaispuolelle sijoittuu noin 140 metrin korkeustasolla ylänköalue, jonne tuulivoima-alue sijoittuu. Harju on lähes 70 metriä Kyrösjärven pintaa korkeammalla. Vastaavasti harjun lounaispuolelle sijoittuvat suunnitellut tuulivoimalat sijoittuvat lähes 60 metriä Kyrösjärven tasoa korkeammalle.

Maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksen näkymäanalyysissa määriteltiin lähivaikutusalueeksi 0-2 km:n etäisyys voimaloista. Selvityksen mukaan (s. 50) ”...vaikutusalueen ympäristö on metsäistä ja sulkeutunutta (...) välittömällä vaikutusalueella puuston katvevaikutus on suuri”. Analyysissa ei tunnistettu lainkaan tilannetta, jossa lähivaikutusalue ulottuu maisemallisesti ja virkistyksellisesti arvokkaalle harjun lakialueelle. Vatulanharjun erityispiirteenä on harjun laelta kymmenien kilometrien päähän suuntautuva avoin näkymä. Harjun alapuolelle sijoittuvat tuulivoimalat rikkoisivat tämän autenttisen maisemanähtävyyden. Näkymävaikutuksen lisäksi lähialueella korostuu voimaloiden äänivaikutus.

Myös YVA-prosessissa nähtiin harjun maisemalliset arvot suppeasti vain sulkeutuneen metsämaiseman arvona. Kuitenkin yhteysviranomaisena toiminut Pirkanmaan ELY-

keskus arvioi maisemavaikutusten olevan suuret kielteiset. Erilaiseen tulkintaan vaikutti yhteysviranomaisen mukaan se, että Vatulanharjun ja Ulvaanharjun aluetta tarkasteltiin YVA:ssa osana koko Pirkanmaan harjumaisemat -kohdetta. Yhteysviranomaisen mielestä Vatulanharjulle aiheutuvaa vaikutuksen merkittävyyttä ei voida kuitenkaan pitää arvioidun mukaisena, kun huomioidaan sijoittuminen harjuun nähden, tuulivoimaloiden koko ja harjulta hankealueelle suhteutuva katselukorkeus.

Vuonna 2024 julkaistu Ympäristöministeriön ohje, Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa, päivittää arviointikriteerejä. Pidämme merkittävänä puutteena, että tätä ei ole riittävästi huomioitu yleiskaavaehdotuksessa. Ohjeen mukaan maisema sietää paremmin tuulivoimaloita, mikäli alueella on jo ennestään ihmisen tekemiä rakennelmia tai teollisuuslaitoksia maankäyttöä. Vatulanharjulta avautuu asumaton yhtenäinen metsäalue, jossa ei näy rakenteita. Talousmetsien normaali käsittely ei aiheuta merkittäviä muutoksia laajaan maisemakuvaan.

Konikallion tuulivoimarakentamisen voidaan arvioida vaikuttavan suuresti maiseman herkkyyteen: alueella on ”maisemallista merkitystä ylimaakunnalliselle virkistyskäytölle, luonto- tai kulttuurimatkailulle; maisemakuva on yhtenäinen ja eheä sekä vaikuttava; vaikutuskohteella on erityistä merkitystä seudun maiseman piirteiden tai identiteetin hahmottamisen kannalta”.

Vatulanharjun maisemanähtävyyden kannalta teollisen mittaluokan tuulivoimalat voivat aiheuttaa erittäin suuren visuaalisen maisemamuutoksen: ”Muutos näkyy arvioidussa kohteessa laajalle alueelle, laajoissa näkymäsektoreissa ja esteettömästi, tuulivoimalat peittävät laajasti horisonttia.” (Sitaatit ympäristöministeriö, 2024).

Myös Konikallion maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksessä (s. 54) tuulivoima-alueen arvioidaan kohdistavan suuren kielteisen vaikutuksen valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen. Sama

päätelmä koskee myös Kelminselän maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. Maisemaa koskevat havainnot eivät kuitenkaan välity yleiskaavaan. Katsommekin, että tuulivoima-alue on ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Hämeenkanhaaseen kytkeytyvä Vatulanharju-Ulvaanharjun alue on merkittävä virkistysympäristö, joka vaihemaakuntakaavassa sijoittuu matkailun ja virkistysten kehittämisen kohdealue -kaavamerkinnän piiriin.

#### **Vatulanharju-Ulvaanharjun luontoarvot**

Konikallion hankealue sijoittuu Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueen (FI030901) välittömään läheisyyteen ja Teerinevan osalta jopa osittain Natura-alueelle. Natura-tietolomakkeessa Vatula-Ulvaanharjua kuvataan seuraavasti: valtakunnallisesti arvokas harju; geologisesti erittäin merkittävä ja biologisesti merkittävä. Vatulanharju-Ulvaanharju on myös valtakunnallisen harjujen suojeluohjelman (HSO) kohde sekä tärkeä 1E-luokan pohjavesialue (0214351, 1E).

Vatulanharju-Ulvaanharjun biologiset arvot liittyvät ensi sijassa valtakunnallisesti arvokkaaseen paahdeympäristöön (Tukia ym. 2015) sekä harjun pohjavesialueen lähdeympäristöihin (KHO muu päätös 419/2021).

Vuonna 2024 Vatulanharju-Ulvaanharju lähiympäristöineen nostettiin yhdeksi Pirkanmaan Helmi-keskittymäksi nimellä Sata-Pirkan harjut. Ympäristöministeriön määritelmän mukaan Helmi-keskittymät ovat "ekologisesti merkittävien elinympäristöjen kokonaisuuksia, joilla on tiedossa olevia elinympäristöjen kunnostushoitotarpeita. Sata-Pirkan harjut on Pirkanmaan luonnon monimuotoisuusohjelmassa tunnistettu luonnon monimuotoisuuden keskittymä, jonka sisälle Konikallion hankealue sijoittuu (kuva 1). Keskittymä sisältää arvokkaita metsä- ja suoluontokohteita sekä toimii osana maakunnallista viherrakennetta ja ekologia käytäviä.

Vatulanharjun-Ulvaanharjun Natura-alue kytkeytyy lähes saumatta Jämijärven ja

Kankaanpään puolella sijaitsevaan Hämeenkaan Natura-alueeseen (FI0200024). Hämeenkanas on valittu Satakunnan Helmi-keskittymäksi. Harjujatkumo muodostaa luontaisen ekologisen yhteyden maakuntien välillä. Satakuntaliiton selvityksissä ”Hämeenkanas on tunnistettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi ja yhteys Pirkanmaan puolelle tärkeäksi ylimaakunnalliseksi viheryhteydeksi (Satakuntaliitto 2021)”.

Valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden mukaan tulee edistää luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Ekologiset verkostot ovat keskeinen osa luontokadon torjuntaa, sillä ne yhdistävät elinympäristöjä toisiinsa ja tukevat lajien selviytymistä muuttuvassa maisemassa. Ne mahdollistavat lajien liikkumisen, lisääntymisen, geneettisen vaihtelun ylläpitämisen sekä sopeutumisen ympäristön muutoksiin.

Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa ekologisia yhteyksiä ei tarkasteltu, mitä voidaan pitää merkittävänä puutteena, joka heijastuu myös käsillä olevaan yleiskaavaan. Kun tarkastellaan Hämeenkaan ja Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueita, Helmi-keskittymiä sekä ylimaakunnallista viheryhteyttä, niin Konikallion teollinen tuulivoima-alue väistämättä rikkoo arvokkaan ekologisen kokonaisuuden.

Konikallion suunnittelualue sijaitsee Sata-Pirkan harjuksi nimetyllä luonnon monimuotoisuuskeskittymällä. Hankealue on yhtenäinen metsäalue, jossa sijaitsee useita metsälakikohteita ja sen välittömässä läheisyydessä on useita luonnonsuojelualueita ja soidensuojelukohteita. (Kuvassa Natura-alueet on merkitty luonnonsuojelualueina). Sähkönsiirtoreitti kulkee pohjavesialueen läpi ja Siloistenkallion noron pohjoispuolelta lähimmillään 40 metrin päästä. Kartalla esitetyt voimalat muodostavat tiiviin kokonaisuuden, jonka 1 kilometrin vaikutussäteet ulottuvat osittain päällekkäin ja laajenevat hankealuetta suuremmalle alueelle. Tämä tarkoittaa, että herkille lajeille, kuten lepakoille, pöllöille ja kanalinnuille, ei voida osoittaa häiriöttömiä

lisääntymis- ja levähdysalueita. Lepakoilla on todettu jo matalampien voimaloiden yhteydessä noin 1 km välttelemisetäisyys, kun taas pöllöillä ja kanalinnuilla häiriö voi ulottua jopa 5 km päähän.

Tuulivoiman vaikutus lintuihin ja nisäkkäisiin  
Tutkimusten mukaan monet lajit karttavat tuulivoima-alueita. How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review -tutkimuksessa selvitettiin 84 tutkimuksen ja 160 tapauksen perusteella, että linnuista 63 %, lepakoista 72 % ja maanisäkkäistä 67 % välttelee tuulivoimaa. Suurimmat ja johdonmukaisimmat siirtymät havaittiin kurjilla, pöllöillä ja puolikesyillä poroilla, keskimäärin jopa 5 kilometriä. Lepakot siirtyivät keskimäärin noin 1 km, ja vesilinnut, petolinnut, varpuslinnut ja kahlaajat tyypillisesti n. 500 m. Kanalinnuilla vaikutus ulottui keskimäärin n. 5 km, mutta osassa tapauksista ei havaittu siirtymistä. (Tolvanen, ym., 2023). Huomattavaa on, että tutkimukset perustuvat pääasiassa huomattavasti matalampien (korkeus n. 100 m.) voimaloiden vaikutuksiin kuin mitä hankealueelle suunnitellaan. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti on syytä olettaa, että korkeammat ja tehokkaammat voimalat pidentävät välttämisetäisyyttä.

### **Luontoselvitysten laatu**

Alueidenkäyttölain 39 § edellyttää, että yleiskaavaa laadittaessa otetaan huomioon maakuntakaava ja varmistetaan mm. (8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen. Luontoselvitykset on laadittu vuosina 2021-22. Niitä ei ole täydennetty, vaikka puutteita on listattu jo aiemmissa palautteissa. Muun muassa seuraavat seikat ovat ristiriidassa alueidenkäyttölain 39§:n sisältövaatimusten kanssa:

Voimalapaikat, energiahuollon alueet, suunniteltu maa-ainesten ottoalue sekä tiestön sijoittuminen ovat muuttuneet kaavaluonnoksen ja YVA-selvitysten jälkeen. Luontoselvityksiä ei ole tehty uusilla voimala- ja muilla rakennuspaikoilla. Esimerkiksi maa-ainesten otto vaatii laajat selvitykset. Myös vanhoissa

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>selvityksissä on edelleen lukuisia puutteita, joita listataan alla.</p> <p>Hirvieläinten ja suurpetojen lumijälkiselvitys on tehty vain pienellä osalla hankealuetta, eikä se anna luotettavaa kuvaa suurpetojen esiintymisestä. Alue on tunnettu hirvien talvilaidunalue.</p> <p>Linnustoselvityksissä muuttolinnuston seuranta on ajoitettu puutteellisesti: kevään varhainen muutto ja syksyn myöhäinen muutto ovat jääneet huomioimatta. Yhden vuoden seuranta ei riitä arvioimaan kanalintujen ja pöllöjen esiintymistä, ja myös kehrääjäselvitys on ollut alimitoitettu.</p> <p>Pesimälinnustoselvitykset ovat puutteellisia: laskentakierroksia oli vain kaksi ja havainnointiaamuja kuusi, vaikka ympäristöministeriön ohjeiden mukaan havainnointia tulisi tehdä kevät-, pesimä- ja syysmuutolla vähintään kymmenenä päivänä.</p> <p>Linnustoselvityksessä kerrotaan, että aineistoa on täydennetty laji.fi -aineistoilla, mutta Tiira-aineistoa ei mainita. On syytä huomata, että linnuston osalta laji.fi -aineisto on huomattavasti suppeampi kuin Tiiran tarjoama aineisto.</p> <p>Sääksi on lintudirektiivin I-liitteen laji ja sen pesäpaikkojen suojelu on erityisen tärkeää. Vaikka sääksi ei ole tiettävästi pesinyt alueella viime vuosina, havaintotietojen perusteella sääksiä liikkuu alueella. Sääksisäätiö suosittelee vähintään 2 km etäisyyttä tuulivoimaloihin. Tehdystä muutoksesta huolimatta tämä ei toteudu hankealueella.</p> <p>Paikallisten havaintojen ja Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen Pilyn mukaan hankealueella on vahva metsokanta. Kuitenkaan voimaloiden sijoittelussa ei ole huomioitu riittävästi kanalintujen soidinpaikkoja. Huomautamme myös, että mahdolliset rakentamistyöt on tehtävä lintujen pesimäkauden (1.4. -31.7) ulkopuolella. Pesimäaikaiset hakkuut voivat olla lintudirektiivin vastaisia (EUtuomioistuimen (EUT) päätös, asia C-784/23).</p> | <p>2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Kesällä 2022 hankealueella havaittiin keltatäplähiipijä (VU), joka on lähes kadonnut Etelä-Suomesta. Havainto ilmoitettiin perhostutkijain seuralle, mutta sitä ei huomioitu luontoselvityksessä.

Muiden lajien osalta hankealueella on havaittu euroopanmajavaa (NT, luontodirektiivin liite IVa), mutta lajille ei tehty erillistä kartoitusta.

Siloistenkallion alueelle sijoittuva luonnontilainen vesiuoma on rajattu kaavakartassa luo-1 -merkinnällä luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeäksi alueeksi.

Kaavaselostuksen mukaan alueella sijaitsee vesilain 2:11§:n suojaama noro. Voimalapaikka T10 sijaitsee luontokohteen välittömässä läheisyydessä. Voimalan perustan rakentaminen heikentäisi noron ja sen lähiympäristön luonnontilaa. Voimalapaikka tulisi poistaa kokonaan. Muutosta puoltaa myös se, että Pirkanmaan ELY-keskuksen mukaan Siloistenkallion -Alaistenniityn alueella sijaitsee hankealueen linnustollisesti merkittävin alue, jossa esiintyy useita uhanalaisia ja harvalukuisia lintulajeja.

Hankealueen länsipuolella sijaitsee poikkeuksellisen arvokas ja erämainen suokokonaisuus (Porrasneva, Sunttineva, Pitkälahti-Jouhineva), joka on nostettu luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi Pirkanmaan vaihemaakuntakaavassa. Lisäksi alueella on SSTE-kohde Teerinevalla Hämeenkyrön puolella, liittyen Natura-alueen keidassuohon.

Yhteysviranomaisen on edellyttänyt näiden valtakunnallisesti arvokkaiden suokohteiden huomioimista vaikutusten arvioinnissa, mutta tämä tarkastelu puuttuu luontoselvityksestä.

#### **Vatulaharju-Ulvaanharjun pohjavesialue**

Vatulanharju on tärkeä 1E-luokan pohjavesialue (0214351, 1E). Harjun pohjavesialueen merkintä on huomattavasti laajempi kuin Natura-alue ja ulottuu myös harjun eteläpuolelle. Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura-alueen erityispiirteitä ovat arvokkaat lähteiköt, jotka ylläpitävät harvinaista lähdelajistoa. Tähän liittyy myös maakuntakaavan erityismääräys em23.

Voimalaa T10 on siirretty teknisenä tarkistuksena kaavaehdotuksen jälkeen noin 100 metriä norosta pois päin ja voimalan tv-alue on rajattu siten, ettei tv-alue sijoitu päällekkäin luo-alueen kanssa. Tuulivoimaloiden alue tv ei salli rakentamista noron ja sen ympäristöön luo-merkinnällä osoitetulle alueelle. Rakentamistoimissa otetaan huomioon riittävät etäisyydet noroon siten, ettei rakentamista tapahdu noron välittömässä läheisyydessä eikä rakentaminen näin ollen vaaranna sen luonnontilaa.

Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Pohjavettä koskee ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n mukainen pilaamiskielto. Pohjaveden osalta tuleekin noudattaa erityistä varovaisuusperiaatetta. Kaavaehdotuksessa hankerajausta on siirretty hieman kauemmaksi kartalle merkitystä pohjavesialueesta. Ikaalisten Vedeltä saamiemme tietojen mukaan Vatulanharjun pohjaveden muodostumisalue on kuitenkin laajempi kuin kartoissa esitetty pohjavesialue. Myös pohjaveden liikkumissuunnat saattavat poiketa hankkeessa esitetyistä tiedoista. Tämän perusteella on täysin mahdollista, että tuulivoimarakentaminen aiheuttaa merkittävän riskin arvokkaalle pohjavesialueelle.</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan alueelta olisi tehty perusteellinen pohjavesiselvitys, jossa kuitenkin viitataan vain Ikaalisten alueella vuosina 2022-23 tehtyyn selvitykseen. Hämeenkyrön puolella ei tietojemme mukaan ole tehty vastaavaa selvitystä, vaikka Ulvaanharjun pohjavesialue kytkeytyy suoraan Hämeenkyrön puoleiseen hankealueeseen.</p> <p>Kaavaselostus jättää huomattavaa epävarmuutta voimalarakentamisen vaikutuksista pohjaveteen. Suurien voimaloiden ja niiden tarvitseman tiestön rakentaminen sekä maa-ainesten otto vaativat suuria maanrakennustöitä, eikä pohjaveden pilaantumista voi sulkea pois.</p> <p>Olemme saaneet myös tietoa, että tunnettujen harjuselänteiden pohjoispuolisten lähteiden lisäksi harjuselänteiden eteläpuolella on lähteitä ja lähteisiä luontotyypppejä. Näitä ei ole tunnistettu luontokartoituksessa. Lähteitä esiintyy muun muassa Teerilevon eteläpuolella Hämeenkyrön alueella, Niiniviidan lähellä Ikaalisissa sekä Teerinevan suojelualueen lähellä Hämeenkyrössä. Lähteitä saattaa esiintyä myös Ulvaanharjun alla. Vanhojen ilmakuviin perusteella alueella on ollut laajemmin pohjavesivaikutteista suota. Luonnontilainen lähde ja siihen liittyvät pienvedet ovat vesilain (587/2011) ja metsälain (1093/1996) suojaamia elinympäristöjä.</p> <p><b>Johtopäätös</b></p> | <p>näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Pohjavesivaikutusarviointi perustuu kattavaan maaperän rakenteen ja pohjavesiolosuhteiden tutkimusaineistoon sekä on tehty erittäin kokeneiden asiantuntijoiden toimesta. Aineiston vaihtoehtoisille tulkinnoille ei löydy perusteita. Luonnontieteisiin sisältyy aina epävarmuutta, mutta Konikallion tuulivoimahankkeen pohjavesivaikutusten arviointiin ei sisälly sellaisia epävarmuuksia, joiden perusteella pohjaveden päävirtaussuunnan voitaisiin tulkita olevan päinvastainen kuin nyt tulkittu, eli suuntatuvan tuulivoimaloiden alueelta pohjavesialueelle, vaan pohjaveden päävirtaussuunta on pohjavesialueelta tuulivoimaloiden suuntaan. Voimaloiden paikkoja on muokattu YVA:n jälkeen ja voimalat sijoittuvat edelleen yksiselitteisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Näin ollen hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>Suomen luonnonsuojeluliiton Ikaalisten yhdistys katsoo, että Konikallion tuulivoimaosayleiskaavan selvitykset eivät tarjoa riittävää perustaa hankkeen toteuttamiselle. Teollisen tuulivoimahankkeen rakentaminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle on vastoin alueidenkäyttölain sisältövaatimuksia. Hankkeen toteuttaminen pohjavesialueelle tai sen tuntumaan on vastoin ympäristönsuojelulakia ja EU:n vesipuitelidirektiiviä.</p> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### 3.2 Osallisten muistutukset

| Muistutus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kaavanlaatijan vastine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1) Osallinen 1, 17.12.2025</b></p> <p>Ensin haluamme sanoa, että teollisuus tuulivoimalat eivät kuulu Vatulanharjun pohjavesialueen läheisyyteen, sillä riskit pohjavedelle ovat erittäin suuret. Yhteysviranomaisen PIRELYN perusteltuun päätelmään riskit pohjavedelle ovat suuret. Tutkimukset yvassa ovat riittämättömät ja puutteelliset. Hankealue sijoittuu arseeniprovinssille. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arseeniriskit ovat täysin tutkimatta. Viranomaisen on havainnut riskit 1E luokan raikkaan pohjaveden muodostumisalueelle mm. voimalan kaatumisen, koneikko tulipalon ja syvälle menevän perusrakentamisen takia. Moni Konikallion teollisuus tuulivoimaloista on suunniteltu Isonnevan alueelle, joka on Tihkun teettämän maatutkaluotauksen mukaan erittäin runsasta pohjaveden esiintymisalueetta. Pohjaveden paksuus kyseisellä alueella on 5–20 metriä ja pohjavesi patsaat ovat yhteydessä toisiinsa. Tämä varantoalue on yhteydessä pohjaveden muodostumisalueeseen. Maakerroksen paksuus arvokkaan vesipatjan päällä on tutkimatta. Jos suojaava maakerros rikotaan massiivisilla voimaloiden maansiirto ja perustöillä seurauksena on todennäköisesti Säkylän kaltainen hallitsematon pohjaveden purkaus ilmiö. Tihkun teettämän maatutkaus on tehty 02.03.2023 linjat 1–6. Linjat 7–12 on tehty 17.11.2023 jolloin oli lunta noin 10–15 senttiä ja pakkasta -8 astetta. Maatutkaluotaus pitäisi</p> | <p>Arseeniprovinssi on geokemiallisen kartoitustiedon perusteella kartalle rajattu alue, jossa moreenimaan luontainen arseenipitoisuus on usein suurempi kuin maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointiin liittyvässä asetuksessa annettu kynnsarvo 5 mg/kg (PIMA-asetus, VNa 214/2007). Koko maan keskiarvoa suurempia arseenipitoisuuksia maa- ja kallioperässä esiintyy vyöhykkeellä, joka ulottuu Pirkanmaan eteläosista Hämeen alueelle. Ikaalinen ja Hämeenkyrö sijoittuvat Etelä-Suomen arseeniprovinssin alueelle (Arseeniprovinssi 1). Geologian tutkimuskeskuksen maaperän taustapitoisuudet (TAPIR) -karttapalvelun (<a href="http://gtkdata.gtk.fi/Tapir/">http://gtkdata.gtk.fi/Tapir/</a>) laskennan (säde 15 km, keskipiste ETRS-TM35FIN 284280,6848856) perusteella hankealueen moreenin (Luonnonmaa: moreeni &lt; 2 mm raekoko) arseenin mediaanipitoisuus oli &lt;5 mg/kg.</p> <p>Konikallion hankealueella arseenin pitoisuudet maa- ja kallioperässä ovat näin ollen olemassa olevan tiedon perustella arvioituna tavanomaisella tasolla. Mikäli kalliota louhitaan, selvittää kiviaineksen arseenipitoisuus. Maaperän arseenipitoisuus voidaan selvittää varmuuden vuoksi muutamissa rakentamiskohteissa ja tulosten perusteella (jos pitoisuus 5 mg/kg ylittyy) arvioidaan jatkotoimenpiteiden tarve.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>tehdä kesällä, että sitä voisi edes pitää luotettavana.</p> <p>Viranomaisen pitäisi vaatia vesilupa, koska hankealue on suunniteltu osittain pohjavesialueen sisäpuolelle. Tihkun tekemissä tutkimuksissa on monta väittämää mikä ei pidä paikkaansa. Vatulanharjun ja Ulvaanharjun läheisyydessä on useita lähteitä mistä otetaan talousvettä jopa kymmeniin talouksiin, mutta Tihku väittää, että sieltä otetaan vaan kasteluvettä. Niiniviidan kaivo muka tyhjä, eikä sekään pidä paikkaansa. Kaikki lähteet eivät näy kaavakartassa. Vatulanharju kuuluu valtakunnalliseen harjujen suojeluohjelmaan 1984. Pääosa harjasta on natura 2000 aluetta. Vatulanharju on yksi Pirkanmaan lintualueista, mm Kehräjä ja Kangaskiuru.</p> <p>Kulttuurihistoriallinen harjumaisema kuuluu Pirkanmaan harjumaisemiin ja vertautuu Pyynikin tai Kirkkoharjun maisemiin. Hiljaisuus ja luonnon rauha on otettava huomioon ihmisiin kohdistuvissa arvioinneissa myönteisenä, terveyttä ylläpitävänä edistävänä vaikutuksena mukaan lukien virkistysalueet ja reitit. Yhden voimalan ja monien voimaloiden summa meluaste ei ole hiljaisuus.</p> <p>Ulvaan ja Vatulanharjun alueella kulkee Hämeenkankeantie, joka on historiallinen. Vuonna 1639 Pietari Prahe jo matkusti kyseisellä tiellä Pohjanmaalle. Hankealueen sisällä on myös historiallinen Isonvihan aikainen piilopaikka. 1720–1720 ihmiset menivät pakoon Ryssän Levo nimiseen lepo paikkaan. Ryssän Levosta Jyränojan alavirtaan mennessä oli vanhoja luonnon niittyjä. Näissä maissa ihmiset olivat Isonvihan vaikeina aikoina vuosia paossa. Alueelta on löydetty myllynkivi, jolla ihmiset jauhoivat viljaa elääkseen. Mylly sijaitsi Jyrän Ojan varressa.</p> <p>Perustuslain 20§ mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Näin ollen kaavoituksen lähtökohdissa on huolehdittava mm. siitä, että osayleiskaava ei aiheuta maanomistajalle tai</p> | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>muulle oikeuden haltijalle haittaa MRL 39&amp; pykälän vastaisesti.</p> <p>Melumallinnus on tehty mielestäni virheellisesti 6,6mw voimalalle. Havainnekuvat ovat puutteelliset ja harhaanjohtavat. Tämä on perustuslain 10&amp; pykälän vastainen hanke, joka käsittelee esimerkiksi kotirauhaa. Afryn toteuttaman luontoselvityksen luotettavuudessa on mielestämme paljon puutteita. YVA selvityksessä on selvitetty puutteellisesti kestävän kehityksen sosiaalista ulottuvuutta johon mm. metsästyks kuuluu. Tuulivoimaloiden rakentamisesta koituu todella merkittävä haitta metsästykseseen ja muuhun luonnossa liikkumiseen esimerkiksi marjastus ja sienestys.</p> <p>Alueen metso ja teerikanta on hyvin elinvoimainen. Alue on myös hirven talvehtimisaluetta. Ruotsissa julkaistujen tutkimusten Metsästäjälehti 1/2023 mukaan linnut ja suurriista saattavat kaikota alueelta 500 metrin päähän, paikoin jopa viiden kilometrin päähän. Vatulan Metsäveikoilta on hankkeen valmistelun aikana kysytty linnuston pesintä ja soidinalueita ja nämä aineistot on toimitettu Jessica Rippeelle 23.01.2023. Emme ole havainneet, että em. asioita olisi otettu huomioon hankesuunnitelmassa.</p> <p>Alueella on myös suojelullisesti arvokkaita metsälajeja ja biotooppeja mm. petolintujen pesimäpaikkoja ja metsälakikohteita. Lisäksi syksyn aikana on tehty useita usean suden havaintoja hanke alueella. Lisäksi suojelustatuksen omaava metsäpeura on havaittu hanke alueella. Sen osalta tulisi huomioida maa ja metsätalousministeriön suositus, että vasomisaikkojen ja tuulivoimaloiden välillä tulee ministeriön mukaan olla vähintään 5 kilometrin etäisyys. Pöllö selvitykseen käytetty aika on ollut kaksi yötä autosta metsäautotieltä käsin.</p> <p>Ympäristöministeriön ohjeen mukaan linnuston havaintoja pesimä ja kevät ja syysmuutto aikana pitää tehdä vähintään kymmenen päivän ajan. Sähkön siirtolinja on merkattu meneväksi pohjavesialueen läpi ja kyseisellä reitillä on lähteitä mistä puuttuu maininta. Suuri huolen aihe on myös lähialueen asukkailla kiinteistöihin kohdistuva arvonlennus ja Vatulan kylän</p> | <p>riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016). Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vetovoima luontoon ja hiljaisuuteen perustavana asuin ja mökkialueena heikentyy. Emme tämän vuoksi voi hyväksyä osayleiskaavaa ja pyydämme että Ikaalisten kaupunki hylkää kaavaehdotuksen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>2) Osallinen 2, 21.12.2025</b></p> <p>Muistio, muutosehdotus. Lähetin Ely keskukselle 14.3.2024 Afryn tekemään Pohjaveden hyödyntämiseen muutosehdotuksen tekstiin. (liite). Muutosta ei ole tehty.</p> <p>Lohilähteen veden käyttäjiä on 22 taloutta, pääasiassa talousvettä, (selvityksessä 3.32.käytetään lähinnä kasteluun ja pesuvetenä ei pidä paikkaansa).</p> <p>Kaikkiaan harjun lähteistä ainakin 50 taloutta saa juomavetensä Vatsiainen/Kurkela.</p> <p>Ulvaanharjun puolelta ei ole tehty pohjavesitutkimusta pohjavedestä, pitäisi tehdä.</p> <p>Tällä hetkellä vesi on erinomaista ja pidetään se jatkossakin. Liitteet 4kpl</p>                                                | <p>Palautteessa mainittua muutosehdotusta koskevaa muistiota ei ole toimitettu osayleiskaavan valmistelussa huomioitavaksi.</p> <p>Palautteessa mainittuun lähteeseen ja sen hyödyntämiseen ei aiheudu hankkeesta vaikutuksia pitkän etäisyyden ja pohjaveden virtaussuunnista johtuen. Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> |
| <p><b>3) Osallinen 3, 15.12.2025</b></p> <p>Fingrid piti muutama kuukausi sitten esittelyn, jossa pääviestinä oli sähkön kulutuksen lisääntyminen Suomessa muutamien vuosien aikana. Tarkkaa aikamäärettä ei ilmoitettu, mutta kuitenkin sähkönkulutuksen tarve lisääntyy kaksikertaisesti.</p> <p>On erittäin hyvä Suomen kannalta, että päästään eroon fossiilisista polttoaineista ja sen tilalle uusiutuvaa energiaa.</p> <p>Olen seurannut Ikaalisissa / Hämeenkyrössä etenevää Konikallion tuulipuistohanketta ja toivon totisesti, että myllyt saadaan sinne pyörimään mahdollisimman nopeasti. Siitä on hyötyä maata vuokranneille maanomistajille vuokratuloina ja myös kuntasektorille</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>kiinteistöverojen muodossa. Se tuo työllisyyttä myös oheismarkkinoille (ruokahuolto, maanrakennus ym.) koko talousalueelle.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>4) Osallinen 4 (2 allekirjoittajaa), 7.1.2026</b></p> <p>Vastustamme Konikallion tuulivoimapuiston rakentamista sekä kulttuurihistoriallisilla maisemasyillä että kaava-alueen alle jäävän luonnon tuhoutumisen takia. Tuulivoimapuistot tulee sijoittaa kantaverkon varteen ja jo valmiiksi luontoköyhille ja meluisille paikoille, kuten valtateiden ja teollisuuslaitosten viereen, ei keskelle koskematonta luontoa. Huippukorkeat tuulivoimalat tulevat pilaamaan kansallismaisemalliset näkymät etenkin Kelminselältä ja kolmostieltä Vatulan suuntaan sekä päivisin että öisin.</p> <p>Asukaskyselyn mielipiteet ovat valtaosaltaan hyvin kielteisiä koko hankkeeseen, ja ne tulee ottaa paremmin huomioon, kun lopullisia päätöksiä tehdään. Hankkeesta myös hyötyvät rahallisesti lähinnä sellaiset maanomistajat, jotka eivät sen maisemallisista haitoista kärsisi.</p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>5) Osallinen 5, 11.1.2026</b></p> <p>Vatulanharjun läheisyyteen suunniteltu Konikallion tuulivoimapuisto on liian lähellä tärkeää pohjavesialuetta. Pohjaveden pilaantumisriski on liian suuri. Myös alueen paloturvallisuudessa on isoja epävarmuuksia (mitä vahinkoja mahdollisesti aiheuttaa pohjavedelle). Konikallion tuulivoima-alue on lähellä arvokasta ja ainutkertaista harju- ja Naura- aluetta, jota ei saa tuhota tuulivoimapuistolla, jonka vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavassa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle. Tuulivoimalat varustetaan palonilmaisulaitteilla, jotka sammuttavat tuulivoimalan toiminnan automaattisesti ja voivat näin ehkäistä varsinaisen tulipalon syttymisen.</p> |
| <p><b>6) Osallinen 6, 12.1.2026</b></p> <p>Liitteenä toimitamme hankkeen vaikutusalueella sijaitsevan kiinteistön omistajan kaavamuistutuksen koskien vireillä olevaa Konikallion osayleiskaavaehdotusta.</p> <p>Muistutuksen esittäjä on maankäyttö ja rakennuslain tarkoittamia osallinen, jonka omistamaan kiinteistöön, elinympäristöön, omistuksen arvoon ja oikeusasemaan kaavalla on välittömiä ja merkittäviä vaikutuksia.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

Muistutus on laadittu kaavaehdotusvaiheessa lain mukaisesti ja siinä esitetään ne keskeiset huomiot ja perustellut näkökohdat, joiden katsomme olevan olennaisia kaavan lainmukaisuuden, vaikutusten arvioinnin riittävyyden sekä kiinteistönomistajan omaisuuden suojan ja oikeusturvan kannalta.

Pyydämme, että muistutus käsitellään huolellisesti osana kaavaehdotuksen jatkovalmistelua ja että esitettyihin seikkoihin annetaan kaavaselostuksessa ja päätöksenteossa asiallinen ja yksilöity vastine.

Pyydämme lisäksi, että muistutukseen liittyviä henkilötietoja käsitellään tietosuojalainsäädännön mukaisesti ja että yksittäisten henkilöiden nimet ja muut tunnistetiedot salataan tai anonymisoidaan kaikissa julkisissa asiakirjoissa, verkkojulkaisuissa ja muussa julkisessa aineistossa. Henkilötietoja tulee käyttää ainoastaan kaavaprosessin lain edellyttämään käsittelyyn.

Pyydämme ystävällisesti vahvistuksen siitä, että tämä muistutus ja sen liitteet ovat saapuneet perille ja että ne on liitetty asianmukaisesti kaava aineistoon käsiteltäväksi.

#### Liite 1

##### **1. Osallisasema ja päätösvaatimus**

Me olemme hankealueen läheisiä maan- ja kiinteistönomistajia sekä muita osallisia ja kunnan jäseniä, joiden elinympäristöön, terveyteen, turvallisuuteen, luonnonoloihin, maisemaan, pohjaveteen ja oikeudelliseen asemaan kaavalla on merkittäviä ja pitkäkestoisia vaikutuksia. Meillä on selvä oikeudellinen intressi asian käsittelyyn. Vaatimus: Konikallion tuulivoimapuiston kaavoitus tulee lopettaa. Vaihtoehtoisesti kaava ehdotus on palautettava valmisteluun siten, että aidosti tarkastellaan myös hankkeesta luopumista. Osayleiskaavaa ei tule hyväksyä tässä muodossa, eikä Vatulanharjun 1E-luokan pohjavesialueen välittömään vaikutuspiiriin tule sijoittaa teollisen kokoluokan tuulivoimaa (enintään 15 voimalaa; yksikköteho enintään 10 MW; kokonaiskorkeus enintään 300 m).

## 2. Menettely ja aineiston riittävyys – ajalliset faktat

YVA:n perusteltu päätelmä: 6.6.2024.

Kaavaehdotus asetettu uudelleen nähtäville: 17.12.2025–16.01.2026. Viranomaisen tuore lausunto: 22.12.2025. Geoteknisiä ja hydrogeologisia epävarmuuksia (perustamistavat, ruhje) ei ole poistettu. Osayleiskaavaa esitetään suoraan rakennuslupan perusteeksi, mikä korottaa selvityskynnystä kaavavaiheessa.

### 2b. Osayleiskaavan käyttäminen suoraan rakentamislupan perusteena ja siihen liittyvät olennaiset puutteet

Konikallion osayleiskaavan erityisen ongelmalliseksi tekee se, että kaavaa on tarkoitus käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakentamislupan perusteena. Tällöin kaavan laadinnassa ei ole kyse yleispiirteisestä aluevarauksesta, vaan tosiasiallisesta rakentamista ohjaavasta ja mahdollistavasta asiakirjasta, jonka tulee sisältää kaikki keskeiset rakentamisen edellytykset, rajoitteet ja riskit riittävän täsmällisesti selvitettyinä. Tässä mallissa kaavavaiheessa ilmeneviä puutteita ei voida enää korjata myöhemmässä lupamenettelyssä, koska erillistä rakentamislupavaihetta, jossa viranomaisohjausta voitaisiin tämentää, ei ole käytettävissä. Kaavan tulee tällaisessa tilanteessa perustua erityisen huolellisesti laadittuun, kattavaan ja tutkitulla tiedolla perusteltuun selvitysaineistoon. Nyt esitetty kaavaratkaisu ja sen pohjana olevat selvitykset eivät täytä tätä vaatimusta. Puutteellinen pohjavesi- ja geologinen selvitystaso jättää kaavamääräysten tulkintaan laajoja epäselviä alueita ja mahdollistaa käytännössä niin sanotun harmaan alueen hyödyntämisen rakentamislupavaiheessa. Tämä heikentää kaavan ohjausvaikutusta ja siirtää riskejä tulevaisuuteen ilman, että niihin olisi varauduttu kaavatasolla. Lisäksi on huomattava, että tuulivoimarakentaminen saattaa toteutua vasta useiden vuosien kuluttua kaavan hyväksymisestä. Tänä aikana tuulivoimateknologia, voimalakoot, perustamisratkaisut ja rakentamismenetelmät voivat muuttua merkittävästi tavalla, jota nykyinen asiantuntemus ei vielä täysin tunne. Mikäli kaava perustuu puutteellisiin lähtötietoihin ja yleisluonteisiin määräyksiin, se ei kykene ottamaan huomioon puutteiden ja

Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.”

Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.

Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.

Rakentamisen yksityiskohdat täsmentyvät erillisessä rakentamislupavaiheessa, jolloin tehdään tuulivoimapuiston yleissuunnittelu ja määritetään tekniset asiat. Rakentamisluvassa voidaan tämentää ohjausta ja rakentamisen ehtoja. Rakentamislupavaiheessa haetaan myös voimalapaikkojen osalta perustamistapalausunnnot, jotka määrittävät, miten tuulivoimalat perustetaan alueen maaperäolosuhteet huomioiden.

Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

tulevaisuudessa mahdollisesti esiin nousevia ympäristö- ja pohjavesiriskejä, eikä tarjota viranomaisille riittäviä välineitä rakentamisen ohjaamiseen. Tuulivoimateollisuus on edelleen verrattain nuori toimiala, ja siitä saadut kokemukset eivät ole sellaisenaan siirrettävissä erilaisiin hiljaisiin maisemiin, geologisiin ympäristöihin, pohjavesiolosuhteisiin tai entistä korkeampiin ja raskaampiin voimalatyyppeihin. Tästä syystä kaavoituksen lähtötietojen ja selvitysten tulee olla erityisen aluekohtaisia, kattavia ja varovaisuusperiaatetta noudattavia, mikä ei tässä tapauksessa toteudu. Osayleiskaavaa, joka toimii suoraan rakentamisluvan perusteena, ei tule hyväksyä tilanteessa, jossa se ei kykene korvaamaan myöhemmin ilmenevien ongelmien hallintaan ja riskien ehkäisyyn tarvittavaa ohjeistusta. Pahimmillaan rakentaminen voi tällöin toteutua ilman, että kaikkia tosiasiallisia riskejä tunnetaan tai huomioidaan, ja kunnalta ja viranomaiselta jää käyttämättä keskeinen mahdollisuus ohjata rakentamista asukkaiden, ympäristön, pohjavesien ja yleisen edun kannalta kestäväällä tavalla.

### **3. YVA-kaava-ristiriita ja suoran luvituksen vaatimustaso**

YVA:ssa tarkastellut vaihtoehdot ja raja-arviot eivät vastaa kaikkia kaavaehdotuksen mahdollistamia ratkaisuja. Kaava mahdollistaa infrastruktuuria (mm. sähkösiirto reitti A pohjavesialueella), jonka vaikutuksia ei ole arvioitu kaavan edellyttämällä täsmällisyydellä. Kun yleiskaava toimii suoraan rakennusluvan perustana, myöhemmät menettelyt eivät voi korjata tietopuutteita.

### **4. Pohjavesi, pienvedet ja vesihuollon varautuminen**

Hankealue on kytköksissä Vatulanharju–Ulvaanharjun 1E-luokan pohjavesijärjestelmään. Ikaalisten Vesi Oy lausunnot osoittavat korkeita riskitasoja hankkeelle, erityisesti voimalapaikat T8, T11, T12 ja T15: pehmeät vedenjakajat ja padottavat kalliokynnykset voivat muuttaa virtausta ja lisätä purkautumaa kohti alapuolisia vedenottoja, soita ja Vesajärveä. ELYn lausunnon mukaisesti kaava-alueen läpi kulkee luode-kaakko-suuntaisen kallioperän ruhje. Rakoilun laatu ja mahdollinen pohjaveden virtaus

Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Osayleiskaavalla ei ratkaista osayleiskaavan ulkopuolista sähkönsiirtoreittiä. Ulkoisen sähkönsiirron suunnittelu täsmentyy voimajohdon yleissuunnittelussa.

Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.” Ikaalisten Vesi Oy ei ole lausunut Konikallion tuulivoimapuiston



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>hankealueen ulkopuolelle vedenottamoille, pohjavesialueille ja lähteisiin ja noroihin on selvitetävä ennen kaavasta päättämistä. Siloistenkallioiden luonnontilainen noro (VL 2:11 §) on noin 40 m etäisyydellä T10- paikasta; Toteutus vaarantaa luonnontilan – edellyttää ennakkolupaa ja käytännössä sijoitusmuutosta. Vedenhankinnan turvaamiseksi suojavyöhykkeitä ei ole määritelty eikä esitetty hulevesien rakenteellista hallintaa. Verkostot (Ikaalinen–Kyröskoski– Hämeenkyrö) ovat keskinäisriippuvaisia; onnettomuus tai tahallinen tai tahaton häiriö yhden kaupungin juomavesihuollossa voi ketjuttaa häiriöitä laajemmalti ja huoltovarmuuden riskit kasvavat.</p> <p><b>4b. Suoritetut pohjavesitutkimukset ovat riittämättömät ja laaduttomat.</b></p> <p>Hankealueen alla olevista pohjavesipatjoista ja alueista on tutkittu vain pieni osa maatutkauksella. Koko hankealueen pohjavesivaikutukset ovat tutkimatta. Pohjavesien mittaushjelmaa ei ole jatkettu, pohjavedenperustilaselvitys ja virtausreittien todentaminen puuttuvat. Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoituksessa pohjavesivaikutusten arviointi perustuu ensisijaisesti AFRY Finland Oy:n laatimaan selvitykseen, joka on laadultaan, menetelmälliseltä tasoltaan ja aineistopohjaltaan olennaisesti heikompi kuin Geologian tutkimuskeskuksen Ulvaanharjun pohjavesialuetta koskeva tutkimustyöraportti 22.9.2020 GTK/390/03.01/2019. Tutkimustyöraportti 8/2020. Vertailu osoittaa, että AFRY:n selvitys ei täytä niitä hydrogeologisia perusvaatimuksia, joita osayleiskaavan vaikutusten arvioinnilta edellytetään erityisesti silloin, kun kaavaa ollaan käyttämässä suoraan rakennuslupan perusteena. AFRY:n selvitys perustuu rajalliseen ja epäluotettavaan havaintoaineistoon, mataliin kairauksiin ilman kalliovarmistusta, puutteelliseen pohjavesiputkiverkostoon sekä yksimenetelmälliseen maatutkatulkintaan ilman painovoimamittauksia tai kolmiulotteista rakennetulkintaa. Näiden puutteiden seurauksena pohjaveden virtaussuunnat, pohjavesikerroksen paksuus, kallioperän ruhjevyyhykkeit sekä harjualueen todellinen hydrogeologinen rakenne jäävät selvittämättä.</p> | <p>kaavaehdotuksesta ja sen mukaisesta hankesuunnitelmasta pohjavettä koskien.</p> <p>Voimalaa T10 on siirretty teknisenä tarkistuksena kaavaehdotuksen jälkeen noin 100 metriä norosta pois päin ja voimalan tv-alue on rajattu siten, ettei tv-alue sijoitu päällekkäin luo-alueen kanssa. Tuulivoimaloiden alue tv ei salli rakentamista noron ja sen ympäristöön luo-merkinnällä osoitetulle alueelle. Rakentamistoimissa otetaan huomioon riittävät etäisyydet noroon siten, ettei rakentamista tapahdu noron välittömässä läheisyydessä eikä rakentaminen näin ollen vaaranna sen luonnontilaa.</p> <p>Osayleiskaavaan on lisätty kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen teknisenä tarkistuksena uusi vesienhallintaa koskeva yleismääräys: <b>Purojen lähelle rakennettaessa on käytettävä tehokkaita vesiensuojeluratkaisuja. Pintavesien haittojen vähentämiseksi jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa on käytettävä vesiensuojelukeinoja kuormituksen ja vedenpidätyksen hallintaan. Puron ylityksiä työkonilla tulee välttää, ja tarvittaessa aiheutetut haitat on korjattava.</b></p> <p>Pohjavesivaikutusarviointi perustuu kattavaan maaperän rakenteen ja pohjavesiolosuhteiden tutkimusaineistoon sekä on tehty erittäin kokeneiden asiantuntijoiden toimesta. Aineiston vaihtoehtoisille tulkinnoille ei löydy perusteita. Luonnontieteisiin sisältyy aina epävarmuutta, mutta Konikallion tuulivoimahankkeen pohjavesivaikutusten arviointiin ei sisälly sellaisia epävarmuuksia, joiden perusteella pohjaveden päävirtaussuunnan voitaisiin tulkita olevan päinvastainen kuin nyt tulkittu, eli suuntatuvan tuulivoimaloiden alueelta pohjavesialueelle, vaan pohjaveden päävirtaussuunta on pohjavesialueelta tuulivoimaloiden suuntaan. Voimaloiden paikkoja on muokattu YVA:n jälkeen ja voimalat sijoittuvat edelleen yksiselitteisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Näin ollen hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Erityisen ongelmallista on se, että AFRY esittää johtopäätöksiä pohjavesivaikutusten vähäisyydestä tilanteessa, jossa tutkimusaineisto ei mahdollista edes johdonmukaisen hydraulisen gradientin määrittämistä. GTK:n selvitys osoittaa, että Ulvaanharjun ja Konikallion alueen pohjavesijärjestelmä on rakenteellisesti monimutkainen, kolmiulotteinen ja herkkä häiriöille, ja että virtausreitit voivat kulkea myös sivusuunnassa ja kallionpinnan ohjaamina vedenottamoiden ja pohjavesialueiden suuntaan. AFRY:n selvitys ei kykene poissulkemaan tällaisia virtausreittejä, vaikka se esittää näin tekevänsä. Tällöin kaavoituksessa ei ole kyse hyväksyttävästä epävarmuudesta, vaan selvittämättä jätetystä olennaisesta riskistä. Kaavoituksen oikeudellisesta näkökulmasta on merkittävää, että AFRY:n selvitys ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaista selvitysvelvollisuutta eikä mahdollista varovaisuusperiaatteen toteutumista pohjavesien suojelussa. Kun huomioon otetaan hankkeen sijoittuminen vedenhankinnan kannalta tärkeiden ja antoisien pohjavesimuodostumien läheisyyteen, selvitysten puutteellisuus muodostaa esteen kaavan hyväksymiselle tässä muodossa. Kaavaa ei voida perustaa selvitykseen, joka on menetelmällisesti ristiriidassa geologisen asiantuntijalaitoksen tuottaman aineiston laatutason kanssa, ja joka aliarvioi pohjavesiin kohdistuvat riskit ilman tieteellisesti kestävää näyttöä. Edellä esitetyin perustein katsomme, että Konikallion osayleiskaava ei täytä pohjavesivaikutusten osalta lain edellyttämiä sisältö- ja selvitysvaatimuksia. Kaavoituksen jatkaminen tai kaavan hyväksyminen ilman GTK:n tasoista, monimenetelmällistä ja alueellisesti kattavaa pohjavesitutkimusta olisi vastoin hyvää kaavoitustapaa, varovaisuusperiaatetta sekä pohjavesien suojelun peruslähtökohtia, eikä kaavaa tule käyttää rakennusluvan perusteena. Liite 1. Kriittinen vertailuraportti GTK selvitys ja AFRYn Konikallio Pohjavesiselvitys</p> <p><b>5. Vesitalous- ja ympäristöluvan tarve sekä ajoitus</b></p> <p>Vesilain mukainen vesitalouslupa ja ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa on arvioitava ja ratkaistava kaavavaiheessa, koska toimenpiteet (laajat kaivannot, massanvaihdot, syvät perustukset, maa-ainesotto, tieverkko,</p> | <p>Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut palautteissa esitetyt seikat.</p> <p>Palautteissa mainitut luvat ovat osayleiskaavasta erillisiä menettelyitä. Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

nosturien kasaamisalueet jne) aiheuttavat riskin pohjaveden laadulle/määrälle ja kohtuutonta räsistusta. Luvanvaraisuuden siirtäminen myöhemmäksi luo paineen myöntää luvat selvityspuutteista huolimatta.

#### 6. Mustaliuske / Arseeniriskit juomapohjavesiin

GTK 2020 (22.9.2020 GTK/390/03.01/2019 Tutkimustyöraportti 8/2020) Ulvaanharjun tutkimuksesta sivulta 17/152 löytyy mustaliuskeista ja arseenista hankealuetta ja sen välitöntä läheisyyttä koskeva löydös. Viranomaisen (silloin vielä Pirkanmaan ELY-keskus) vaati Arseenista jo vuonna 2024: Perusteltu päätelmä 30 (51) PIRELY/243/2022 6.6.2024 : Hankealue sijoittuu arseeniprovinssille. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että alueen rakennushankkeissa tulee varautua hyvissä ajoin rakentamisen aikaisiin ja rakentamisen jälkeen tarvittaviin varotoimenpiteisiin arseenin osalta. Kaavamuistutuksessa tuomme esiin, että mitään selvityksiä tai tutkimuksia ei ole tehty kaava-aineistoon liittyen arseeniriskiin, vaikka viranomaisen sitä on 1,5 vuotta sitten vaatinut. GTK 2020 tutkimus osoittaa mustaliuskeen olemassa olon aivan hankealueen tuntumassa ja lisäksi GTK:kin lausuu merkittävästä arseeniriskistä pohjaveteen silloin kun mustaliuskepitoista maata rikotaan (tai tehdään massiivisia maansiirto- ja tai maanrakennustöitä). Geologian Tutkimuskeskuksen (GTK) mukaan Arseeniprovinssit ovat alueita, joilla arseenin ja paikoin myös antimonin pitoisuudet ovat moreenissa usein suurempia kuin muualla Suomessa. Viranomaisen näkee riskinä hankkeen maarakentamisen aiheuttaman arseenien leviämisen pohjaveden muodostuma-alueelle ja lopulta juomaveteen. Juomavesi saa sisältää enimmillään 10 mikrogrammaa arseenia. Vedessä oleva arseeni imeytyy ihmiskehoon ruuansulatuskanavassa. Arseeni aiheuttaa syöpiä erityisesti keuhkoihin, ihoon ja virtsarakkoon, mahdollisesti myös munuaisiin, maksaan ja eturauhaseen. Kaava-aineistosta puuttuu

aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista kohtuutonta räsistusta. Ympäristölupien hakemiseksi tulisi kuitenkin olla tiedossa, millä perusteella ja minkä vaikutuksen osalta lupaa haetaan. Tuulivoimahankkeessa tällainen vaikutus voi olla esimerkiksi melu. Konikallion hankkeessa laadittujen mallinnusten perusteella melun ohjearvot eivät ylity, eikä muitakaan ympäristölupaa edellyttäviä seikkoja ole hankesuunnittelun aikana tunnistettu. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta.

Arseeniprovinssi on geokemiallisen kartoitustiedon perusteella kartalle rajattu alue, jossa moreenimaan luontainen arseenipitoisuus on usein suurempi kuin maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointiin liittyvässä asetuksessa annettu kynnsarvo 5 mg/kg (PIMA-asetus, VNa 214/2007). Koko maan keskiarvoa suurempia arseenipitoisuuksia maa- ja kallioperässä esiintyy vyöhykkeellä, joka ulottuu Pirkanmaan eteläosista Hämeen alueelle. Ikaalinen ja Hämeenkyrö sijoittuvat Etelä-Suomen arseeniprovinssin alueelle (Arseeniprovinssi 1). Geologian tutkimuskeskuksen maaperän taustapitoisuudet (TAPIR) -karttapalvelun (<http://gtkdata.gtk.fi/Tapir/>) laskennan (säde 15 km, keskipiste ETRS-TM35FIN 284280,6848856) perusteella hankealueen moreenin (Luonnonmaa: moreeni < 2 mm raekoko) arseenin mediaanipitoisuus oli <5 mg/kg.

Konikallion hankealueella arseenin pitoisuudet maa- ja kallioperässä ovat näin ollen olemassa olevan tiedon perustella arvioituna tavanomaisella tasolla. Mikäli kalliota louhitaan, selvittää kiviaineksen arseenipitoisuus. Maaperän arseenipitoisuus voidaan selvittää varmuuden vuoksi muutamissa rakentamiskohteissa ja tulosten perusteella (jos pitoisuus 5 mg/kg ylittyy) arvioidaan jatkotoimenpiteiden tarve.

Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että "Olemassa olevan aineiston

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>puolueeton mustaliuske maanrakennustöiden ja arseeniriskin arvio ja varautuminen, ja riskiarvioit juomavesihuoltovarmuuden kannalta usean kunnan alueella.</p> <p>Kuva 1. GTK 2020 tutkimus, mustaliuskelöydös ja sen tutkimaton jatkumo hankealueelle, pohjaveden muodostumisalueelle ja vaikutukset juomapohjaveden määrään tai laatuun?</p> <p><b>7. Kaavoitettavaa teknistä kuvausta ei ole</b><br/>Kaavassa ei ole kuvattu teknisesti tuulivoimaloiden rakennetta, maarakennustapoja, konehuoneen laitteita, öljyjä, sähkö- ja sähkönvaraston järjestelmiä eikä niiden käyttäytymistä onnettomuuksissa. Ilman tätä vaikutuksia ei voi arvioida. Tekniikan kehittyessä malli jättää liikaa mahdollisuuksia tulkinnoille.</p> <p><b>7b Melu, pientaajuinen melu ja kotirauha</b><br/>Melumallinnus perustuu noin 6,6 MW voimalalle; kaavoitusta tehdään 1,5krt isommille 10MW voimaloille. Voimaloiden melun yhteisvaikutukset arviomatta. Pahinta tilannetta (yö, inversio, jäätäminen) ei ole esitetty ja mallinnettu. Pientaajuinen melun sisäaaltistus esitetty vaimennusoletuksin eikä ilman oletuksia. Hiljainen maaseutu lisää häiriöherkkyyttä; kotirauhan ja terveyshaitan ehkäisyn osoittaminen puuttuu. Hankealueen rakennuskanta on vanhaa, melumallinnuksen oletukset seinärakenteiden äänenvaimennuskyvystä liian optimistiset. Esitettävä vanhojen rakennuksen sisämelun arvot 10 MW voimaloilla, voimaloiden yhteisvaikutusten kanssa.</p> | <p>sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä. Arvioinnissa on huomioitu mahdolliset osayleiskaavan sisällölliset muutokset ja kaavoitusprosessin aikana saatu palaute. Kaavan vaikutusarviointi on laadittu noudattaen maksimi- tai varovaisuusperiaatetta. Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti arviointi keskittyy kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Alueidenkäyttölain 39 §:ssä säädetty yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät useiden erisuuntaisten näkökohtien yhteensovittamista kaavaa laadittaessa. Tekniset asiat täsmennetään rakentamislupavaiheessa.</p> <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Maisema, kulttuuriympäristö ja pimeän ajan lentoestevalot</b><br/>Valtakunnallisesti arvokas Vatulanharju–Ulvaanharju ja lähialueen kulttuurimaisemat, ELY viranomaisen lausuu, että vaikutukset suuret kielteiset. Sellaiselle alueelle ei tule kaavoittaa ollenkaan teollisuustuulivoimaloita. Voimalakorkeuden madaltaminen 350 → 300 m ei muuta johtopäätöstä; hallitsevuus ja suuri kielteinen vaikutus säilyy. Pimeän ajan synkronoidut lentoestevalot muuttavat yömaiseman; kaava-aineistosta puuttuvat yövisualisoinnit ja haitta-arvioinnit suositun ulkoilualueen tähtitaivaan ja revontulien ihannointiin.</p> <p><b>9. Luonto, linnusto ja eläimistö</b><br/>Luontoselvitykset pääosin 2021–2022 eivät kata osayleiskaavan sijoittelumuutoksia, uusia maa-aines- ja tiejärjestelyjä. Erityisen huolestuttavana pidämme sitä, että useita voimaloita on siirretty kaavaehdotusvaiheessa huomattavasti lähemmäksi metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Vaikutusarvioinnit on kuitenkin tehty vanhojen sijaintien perusteella, nyt voimalat ovat aivan välittömässä läheisyydessä, joten arvioinnit eivät enää pidä paikkaansa. Esimerkiksi tuulivoimala numero 5 on siirretty selvästi lännemmäksi ja sijoittuu nyt neljän metsälakikohteen välittömään läheisyyteen. Tämä muutos ei ole ollut mukana alkuperäisissä luontoselvityksissä, eikä sen vaikutuksia ole arvioitu lainkaan. Tuulivoimala numero 3 ei ollut mukana luontoselvitysvaiheessa, joten sen vaikutusalueelta puuttuu kokonaan luontovaikutusten arviointi. Tästä huolimatta voimala on sisällytetty 25 kaavaehdotukseen. Me katsomme, että tällainen menettely on vastoin selvitysvuorollisuutta ja tekee kaavaehdotuksesta tältä osin oikeudellisesti kestävämmän. Lisäksi metsälakikohteita ympäröivät nyt useassa kohdassa tie, sähkölinja ja energianhuoltoalue kolmelta eri suunnalta. Kaavaehdotuksessa ei ole arvioitu, miten tällainen rakenteellinen</p> | <p>tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.</p> <p>Osayleiskaavassa on huomioitu palautteessa mainitut luontoarvot. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016). Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

pirstoutuminen soveltuu yhteen vihreän kytkeytyneisyyden ja ekologisten yhteyksien säilyttämisen kanssa. Metsälain erityisen tärkeiden elinympäristöjen suojelun tavoitteena on nimenomaan niiden toiminnallisen kokonaisuuden säilyminen, ei pelkästään yksittäisen kohteen rajaaminen kartalle. Tuulivoimala numero 7 on siirtynyt huomattavasti länteen verrattuna luontoselvitysvaiheeseen. Tämän siirron vaikutuksia paikallisiin luontotyyppeihin, lajistoon ja ekologiin yhteyksiin ei ole arvioitu kaavaehdotuksessa lainkaan. Vastaavasti tuulivoimala numero 2 sijoittuu kaavaehdotuksessa noin 200 metrin etäisyydelle soidensuojelun täydennysehdotuskohteesta. Me katsomme, että teollisen kokoluokan, noin 300 metrin korkuisen tuulivoimalan perustusten, teiden ja kuivatusjärjestelmien rakentaminen näin lähelle suoaluetta aiheuttaa väistämättä vaikutuksia suon hydrologiaan, vaikka kaavaehdotuksessa näin ei ole arvioitu. Kaavaehdotuksessa ei ole myöskään arvioitu maa-ainesottoalueiden vaikutuksia luontoon. Maa-ainesottoalueita ei ollut tiedossa luontoselvitysten laadinnan aikaan, joten niiden vaikutukset luontotyyppeihin, lajistoon ja hydrologiaan puuttuvat kokonaan arvioinnista.

Me katsomme, että tämä on vakava puute, koska maa-ainesotto on usein luontovaikutuksiltaan merkittävin yksittäinen toimenpide. Sääksen pesä ~1,6 km (> suositus 2 km); seurantaohjelma ja mahdolliset tekopesät, pesimärauhan turvaksi. Hirvikannan talvehtimis- ja vaellusreitit sekä muuttoreittien sijoittuminen (Alhonjärvi, Vesajärvi) arvioitava. Sata-Pirkan harjuilla tarkoitetaan Hämeenkyrön ja Ikaalisten alueella sijaitsevia Vatulanharjua, Ulvaanharjua ja Hämeenkankaan harjua sekä niitä ympäröivää seutua. Lisäksi se levittäytyy myös Satakunnan puolelle. Vatulanharjulla on harvinaista kangasajuruohoa ja lisäksi siellä asustaa harvinainen vaskivakomehiläinen. Näiden elinympäristöihin tai aivan lähelle, ei teollisuustuulivoima-alueen kaavoitus sovi mitenkään. Sata-Pirkan harjut valittiin kesäkuussa 2024 uudeksi Helmi-keskittymäksi eli luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi kokonaisuudeksi. Se on yksi Pirkanmaan neljästä keskittymästä. Helmi-keskittymässä on erityisen

Etäisyyttä Porrasnevalle sijaitsevaan sääksen asumattomaan pesään on kasvatettu voimalasiirroilla. Pesä on ollut asumaton, mutta tästä huolimatta etäisyyttä on kasvatettu lähimpään voimalaan noin 1,6 kilometriin. Vertailuna vuodelta 2022 Illevaaran tuulivoimahankkeen KHO-päätös, jossa ollut kyseessä asuttu kalasääsken pesä ja jossa sääksen saalistuslennot ovat suuntautuneet tuulivoima-alueelle ja lyhin etäisyys voimalaan on ollut pienempi. Konikallion osalta tilanne siis suotuisampi.



rikasta, kunkin maakunnan erityispiirteitä noudattavaa luonnon monimuotoisuutta. Helmi-hankkeen lisäksi seudulla tehdään myös muuta maastokartoitusta esimerkiksi luontokatoa pysäyttävää Priodiversity LIFE -hanketta varten. Maastokartoituksessa kerätään tarkkaa luontotietoa, jota voidaan myöhemmin käyttää mahdollisten toimenpiteiden suunnittelun pohjana.

#### **10. Maa-aines, liikenne ja erikoiskuljetukset**

Maa-ainesmäärät ja tieverkon raskaat parannukset aliarvioitu suhteessa 10 MW luokan voimaloiden kuljetuksiin, maanrakennustöihin, nostureiden kasausalueisiin, maaainesten ottoalueisiin ja massiivisiin voimalaperustuksiin nähden. Lähtiestö ei kuulu suurten erikoiskuljetusten verkkoon (SEKV); toimenpiteet vaativat tiesuunnitelman.

#### **11. Paloturvallisuus, pelastustoimi ja sähkövarastot**

Konehuonepalon sammutettavuus ~200 m korkeudessa on rajallinen; käytännössä rajaaminen ja seurausten hallinta korostuvat. Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ole kalustoa tuulivoimalan konehuonepalon sammutukseen. Tuulivoimalan eri teknisten järjestelmien ja lapojen palojätteet ja sammutusaineet ovat ympäristöriski herkässä helposti läpäisevässä maastossa. Sähkövarastoinnin ratkaisut täysin määrittelemättä kaava-aineistossa, niiden riskit muun muassa pohjavesille ovat käsittelemättä. Sähkövarastojen tulipalot ovat todella haastavia, lisäävät kemiallisia riskejä (myrkylliset kaasut, sammutusaineet, palon leviäminen). Kun sähkövarastoinninkin tekniset ratkaisut ovat tiedossa, pelastuslaitoksen erillinen lausunto on hankittava ja vaatimukset kirjattava sitovina kaavamääräyksinä ennen kaavan hyväksymistä.

#### **12. Omaisuudensuoja, kiinteistövaikutukset ja yhdenvertaisuus – Kaava ei arvioi kiinteistöjen arvon alenemaa eikä käyttörajoituksia;**

perustuslain 15 § (omaisuuden suoja) ja 6 § (yhdenvertaisuus) jäävät punnitsematta. – Haitat kohdistuvat epäsuhtaisesti tietyille kyläalueille ja rajaseuduille; hyödyt (esim. kiinteistöverot) jakautuvat koko kuntaan. – Kompensaatioperiaatteita ja haittojen lievennyskeinoja ei esitetä.

Hankkeen jatkosuunnittelussa laaditaan tarkempi tiesuunnitelma.

Hankkeen suunnittelua jatketaan mm. rakentamislupien yhteydessä tarkentuvilla suunnitelmilla, minkä yhteydessä jatketaan yhteistyötä pelastuslaitoksen kanssa. Pelastusviranomaisen vaatii hankkeelta pelastussuunnitelman, jossa määrätään esimerkiksi sammutusveden tarve. Pirkanmaan pelastuslaitos on antanut kaavaluonnos-vaiheessa lausunnon, jossa on todennut, että ”Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa alueen kaavoittamiseksi tuulivoima-alueeksi.”

Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöönnotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021. Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600

**13. Tapauksia ja dokumentoituja****ympäristövahinkoja tuulivoimaloista**

Porin Reposaari 8/2024: vaihteistoöljyvuoto maastoon. Pienikin vuoto voi olla merkittävä pohjavesialueella, pohjaveden muodostumisalueella tai niin että hankealueelta kulkeutuu saastunutta vettä pohjavesialueelle ja vedenottamolle. Pyhäjoen Mäkikangas 8/2023: hydraulinen öljyvuoto levisi jopa ~200 m säteelle; marjojen/sienten saastumisen riski Kannuksen Mutkalampi 10/2022: öljyvuoto johti pilaantuneen maan poistoon ja eristämiseen. Vaala Metsälamminkangas 2/2024: tuulivoimala paloi, palojäte- ja kemikaaliriskit; Haminan Paksuniemi 1/2017 ja Uudenkaupungin Hangonsaari 8/2004: palot, palavan materiaalin leviäminen laajalle.

**13b. Yhdenvertaisuus ei toteudu**

Tuulivoimaloiden haitat kohdistuvat tietyille kylille ja rajaseuduille, mutta hyödyt jaetaan koko kunnalle. Tämä on epäreilua ja vastoin yhdenvertaisuutta. Vaadimme Ikaalisten Kaupunkia primäärisesti keskittymään kuntalain määrittämään perustehtäväänsä ja noudattamaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistymisen arviointia. Viite: EU:n yhteinen maatalouspolitiikka Suomessa – Arviointeja ja selvityksiä 2025:3. Maa- ja metsätalousministeriö, Helsinki.

**13c. Kunnan lakisääteinen primääritehtävä ja vastuu asukkaiden ja kiinteistönomistajien omaisuuden suojelemisesta**

Kunnan lakisääteinen primääritehtävä ei ole riskialttiin teollisen toiminnan edistäminen, muutaman maanomistajan vuokratulojen lisääminen tai yksittäisen teollisuusyrityksen toimintaedellytysten varmistaminen, vaan kunnan asukkaiden hyvinvoinnin, turvallisen elinympäristön ja elinmahdollisuuksien turvaaminen. Kunnan tehtävä on asukkaiden edun ajaminen, tasapuolinen kohtelu sekä elinympäristön pitkäjänteinen ja kestävä kehittäminen. Kunnan vastuulla on arvioida maankäytön ja kaavoituksen kokonaisvaikutukset asukkaisiin, kiinteistönomistajiin, elinkeinoihin, ympäristöön ja luonnonvaroihin ja välttää kunnan ja kuntatalouden riskit. Tämä kokonaisarviointi ei

kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähettäviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin. Mm. joissakin Ruotsissa ja Saksassa tehdyissä tutkimuksissa on tuloksina esitetty kiinteistöjen arvonalenemaa rakennettujen tuulivoimaloiden läheisyydessä. Ruotsissa vuonna 2021 tehdyssä tutkimuksessa tutkimusasetelmassa selvitettiin kuitenkin varsinaisten toteutuneiden kiinteistökauppojen sijaan ihmisten mielipidettä kiinteistöjen arvon mahdollisesta alenemisesta. Yleisesti Suomessa laaditut tutkimukset kuvaavat täsmällisimmin tilannetta nimenomaan Suomen olosuhteissa verraten esimerkiksi Saksaan, jossa tuulivoimaloita on rakennettu runsaasti tiheämmin asutuille alueille.



voi rajoittua hanketoimijan puutteellisiin selvityksiin tai oletuksiin haittojen vähäisyydestä, vaan kunnan on itsenäisesti ja huolellisesti varmistuttava siitä, ettei kaavaratkaisu aiheuta kohtuuttomia, epätasaisesti jakautuvia tai lainvastaisia vaikutuksia. Erityisesti kun kaava mahdollistaa teollisen toiminnan, johon liittyy merkittäviä ja osin palautumattomia ympäristö- ja terveysriskejä, kunnan arviointivelvollisuus korostuu. Kunnan viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on velvollisuus ehkäistä sellaiset hankkeet ja kaavaratkaisut, jotka vaarantavat asukkaiden elinympäristön, kiinteistöomaisuuden arvon, terveyden tai elinkeinomahdollisuudet. Tässä hankkeessa nämä edellytykset eivät täyty. Haitat kohdistuvat tietyille kylille ja kiinteistöille, kun taas mahdolliset taloudelliset hyödyt jakautuvat koko kunnan tasolle, mikä johtaa rakenteellisesti epäoikeudenmukaiseen ja yhdenvertaisuusperiaatteen vastaiseen lopputulokseen. Kaavoitus ei ole väline riskien siirtämiseen yksittäisten asukkaiden, kuntatalouden vakuudettomiin riskeihin ja kiinteistönomistajien kannettavaksi, vaan väline riskien ehkäisemiseen ja ohjaamiseen. Mikäli tämä ei ole mahdollista riittävän luotettavan ja kattavan selvitysaineiston perusteella, kaavoitus tulee lopettaa. Konikallion osayleiskaavan kaltainen kaavaratkaisu, joka mahdollistaa riskialttiin teollisen toiminnan ilman riittäviä selvityksiä ja ilman mahdollisuutta myöhempään viranomaisohjaukseen, on ristiriidassa kunnan lakisääteisen perustehtävän kanssa. Kaavassa yhdenvertaisuus ja alueellinen tasa-arvo pitää arvioida. Arvioinnille tulee asettaa selkeät, mitattavat tavoitteet ja seurantaindikaattorit sekä velvoite julkiseen raportointiin koko hankkeen elinkaaren ajan. Näin varmistetaan, että vaikutukset ovat todennettavissa ja korjaavat toimet käynnistyvät viiveettä, jos yhdenvertaisuuskriteerit eivät täyty.

**14. Yksilöity luettelo kaava-aineiston puutteista** (kooste) Aiempi palaute (OAS ja kaavaluonnos) merkitty ainoastaan tiedoksi; korjaavat toimet puuttuvat eli aiemmin nostettuja puutteita ei ole korjattu tai selvitetty. Vaikutusten arviointi ei vastaa hankkeen mittakaavaa ja voimaloiden uusia sijainteja (melu, maa-aines, tieverkko, maisema, pohjavesi, luonto, metsälakikohteet

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>eläimet). Pohjavesivaikutusten arviointi ei koske koko hankealuetta ja sen läheisiä pohjaveden muodostumisalueita, juomapohjavesialueita, vaikutuksia aliarvioitu, lähteiden ja norojen kartoitus puuttuu; suojavyöhykkeitä ei ole osoitettu, viranomaisen ja GTK:n vaatimat mustaliuske ja arseeniriskit tutkimatta.</p> <p>Vesihuollon häiriötilanteiden ja varautumisen arvio puuttuu; alueellinen huoltovarmuus sivuutettu. Vesilain ja ympäristönsuojelulain luvituksen tarve ja ajoitus käsittelemättä.</p> <p>Melumallinnus tehty 6,6 MW voimaloille ja kaavoitetaan 10MW voimaloita. Melun yhteisvaikutukset käsittelemättä. Melumallinnus olettaa alueen rakennusten olevan uusia ja melua vaimentavia seinärakenteiltaan. pientaajuinen melun arvio puutteellinen. Melun terveysvaikutukset käsittelemättä</p> <p>Maa-ainesmäärien ja tiehankkeiden aliarviointi; ympäristö- ja vesiluvan tarve täyttyy jo tiehankkeista. Paloturvallisuus, pelastustoimi ja ympäristöriskit aliarvioitu, sähkövarastointitekniikka määrittelemättä, sähkönvarastoinnin riskit mm. tulipalon ja pohjavesien osalta käsittelemättä.</p> <p>Luontoselvitykset vanhentuneet; sijoittelumuutosten vaikutusarviointi puuttuu; Sata-Pirkan harjujen HELMI ohjelman vaikutukset arviomatta. Maisema- ja kulttuuriympäristövaikutusten laajuus aliarvioitu; pimeään ajan vaikutukset (lentoestevalot) kuvaamatta. Kiinteistöjen arvoon vaikutukset, omaisuudensuoja ja yhdenvertaisuus arviomatta. Riskit kuntatalouteen arviomatta.</p> <p><b>15. Tiivistetyt toimenpidevaatimukset ennen kaavan jatkamista</b></p> <p>Kaavoitus lopetetaan; toissijaisesti palautetaan valmisteluun siten, että luopuminen tarkastellaan vaihtoehtona. GTK-tasoinen hydrogeologinen ja geokemiallinen kokonaisselvitys pohjavesiriskeistä; perustila, virtausreitit, vedenjakajat, ruhjeet, mustaliuske, arseeni, voiko hankealueen vesi virrata alueen ulkopuolelle. Pohjaveden pinnankorkeuksien seurannan jatkaminen jatkuvasti, yksittäismittaus ei ole luotettava. N2000-korkeudet ja V-</p> | <p>2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut palautteessa esitetyt seikat.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

patomittaukset. Todentaminen monella menetelmällä (verrattuna pelkästään maatutkaukseen) esim. painovoimamittaus on välttämätön, koska harju on epäsymmetrinen, kalliopinta vaihtelee jyrkästi, pohjavesivyöhyke on epähomogeeninen – maakerrosten paksuus ylittää maatutkan luotettavan penetraatiosyvyyden. Kaavoitusaineistossa pohjavesiselvityksessä ei ole painovoimamittauksia lainkaan. Vesilain pienvedet kartoitetaan; suojavyöhykkeet kaavamääräyksiksi; T10–noro selvitykset ja kaavamääräys ennen hyväksymistä. Hulevesirakenteet ja suojavyöhykkeet kaavamääräyksiksi (mm. Nahkalampi, Kirkkojärvi). Sähkönsiirtoreitti A poistetaan pohjavesialueelta; uusi reitti arvioidaan kaikilta vaikutuksiltaan uudelleen. Melu mallinnetaan oikean kokoisille 10 MW -voimaloille pahimmissa olosuhteissa; pientaajuinen sisäaltistus ilman oletusvaimennuksia. Maisema-arvio YM 2024 -oppaan mukaisesti; pimeän ajan visualisoinnit, lentoestevalojen vaikutukset valtakunnallisesti arvokkaassa maisemassa. Luontoselvitykset päivitetään uusien sijaintien mukaisesti. Tie- ja maa-ainesvaikutukset arvioidaan uudelleen Pelastuslaitoksen sitova lausunto (konehuonepalot, maastopalot, sähkövarastotekniikan tulipalotilanne, palojätteet/sammutusaineet). Puolueeton kiinteistöjen arvo- ja yhdenvertaisuusarvio; kompensatioperiaatteet lähialueiden haittoja kärsiville kiinteistönomistajille ja asukkaille.

## 16. Johtopäätös

Osayleiskaava on hyväksymiskelvoton. Selvityspohja ei täytä suoran luvituksen edellyttämää tasoa; pohjavesi- ja pienvesiriskit, mukaan lukien mustaliuske- ja arseeniriskit ovat selvittämättä, melu- ja pimeän ajan valovaikutukset on aliarvioitu; luonto- ja maisemavaikutukset ovat suuret kielteiset; omaisuudensuojan ja yhdenvertaisuuden arviointi puuttuu. Varovaisuusperiaate ja vesien hyvän tilan sekä pohjaveden pilaamis- ja heikentämiskiellot edellyttävät kaavaprosessin lopettamista tai palauttamista perusteelliseen valmisteluun.

**Liite, Kriittinen vertailuraportti 14.1.2026:  
Pohjavesitutkimukset Konikallion  
Tuulivoimahanke (Ikaalinen ja Hämeenkyrö)**

GTK 152s selvitys (GTK/390/03.01/2019  
Tutkimustyöraportti 8/2020) vs. ja Ilmattaren  
teettämä AFRYn alihankinta Tihku Oy Jaana Mäki-  
Torkon koostama tulkinta Konikallion  
pohjavesivaikutuksista. AFRYltä ei ole saatu  
lausuntoa, onko Tihku Oy:n alihankintatutkimus  
AFRYn tarkastama ja luotettava vai onko Tihku  
tehnyt työn ilman AFRYn tarkastusta ja  
valvontaa?

AFRY Finland Oy:n (2025) pohjavesiselvitys vs.  
GTK:n (2020) Ulvaanharjun pohjavesialueen  
rakenneselvitys

Metodologiset erot, virheet ja johtopäätökselliset  
puutteet

**1. Johdanto**

Tässä raportissa analysoidaan ja verrataan kahta  
eri laadun ja menetelmälaajuuden näkökulmasta  
merkittävästi poikkeavaa pohjavesiselvitystä: 1.  
AFRY Finland Oy, Erillisselvitys  
pohjavesivaikutuksista, 2025 (Ilmatar Ikaalinen–  
Hämeenkyrö Oy:n hanke). 2. GTK, Geologisen  
rakenteen selvitys Hämeenkyrön Ulvaanharjun  
pohjavesialueella, Tutkimustyöraportti 8/2020.  
Raportit käsitellään teknisenä vastinparina, ja  
arvioidaan niiden menetelmällinen taso,  
aineiston kattavuus sekä johtopäätösten  
luotettavuus samaa standardia käyttäen.  
Tarkastelu perustuu raporttien omaan sisältöön.  
Tunnistettu:

1. Selkeät AFRYn menetelmävirheet,
2. Aineiston rajallisuudesta seuraavat AFRYn  
tulkintavirheet,
3. Johtopäätösten luotettavuuteen vaikuttavat  
AFRYn puutteet, dokumentoidut ristiriidat AFRYn  
pohjaveden korkeustasoissa, virtauslogiikassa ja  
geologisessa rakennetulkinnassa.

**2. Menetelmien laajuuden ja tutkimusvälineiden  
vertailu**

**2.1 GTK:n menetelmien taso**

GTK:n tutkimus on huomattavasti laajempi,  
monimenetelmäinen ja teknisesti vertailutasona  
ylivertainen. Siihen sisältyy:  
– 33 km painovoimamittauksia 49 linjalla, 20 m  
pisteväli

- 36,3 km maatulkuotuksia 100 MHz antennilla
- 15 kalliovarmistettua syväkairausta (yhteensä 252 m kairausta + 45 m kalliovarmistus)
- rakennetulkinta mallinnettuna ArcGIS-ympäristössä, virtausmallien interpolaatio
- kallionpinnan, pohjavesipinnan ja maakerrosten paksuusmallit
- vedenottamoiden alueellinen virtausverkosto
- useiden menetelmien keskinäinen ristiinvalidointi (painovoima + GPR + kairaus + pintamallit)

GTK:n laatu on suoraan nähtävissä liitteistä 1–15 sekä kairaus- ja valvontapöytäkirjoista. Mallien interpoloinnissa käytetään laajoja lähtöpisteitä: kallionpinnalle 150 m ja pohjavesipinnalle 350 m vaikutusalue.

## 2.2 AFRY:n menetelmien taso

AFRY:n tutkimus sisältää:

- 6 pohjavesiputkea (vuonna 2022) + 5 lisäputkea (vuonna 2023)
- kairaus syvyyksiin 5–12 m, ei kalliovarmistusta
- maatulkuotusta vain 11 630 m + 2 161 m täydentävää linjaa, ei läheskään koko hankealueelta ja Hämeenkyrön puolelta ei ollenkaan.
- ei painovoimamittauksia
- ei kallioperän rakennetulkintaa
- ei pohjavesikerroksen paksuusmallia
- ei seismisiä menetelmiä
- ei alueellisen hydrogeologisen verkoston mallinnusta
- yksityinen konsulttikommentti virtauskuvan johtamisessa, Mäki-Torkolla ei mitään vastuuta johtopäätöksen oikeellisuudesta, hän itse totesi näin yleisötilaisuudessa.

## 2.3 Keskeinen menetelmäero

GTK käyttää aina minimissään kolmea toisiaan validoivaa geofysikaalista menetelmää (GPR + painovoima + kairaus), kun AFRY käyttää vain kahta (GPR + kairaus). Painovoimamittaus puuttuu AFRY:n tutkimuksesta kokonaan, vaikka muodostuman rakenteessa esiintyy dokumentoidusti voimakkaita kallionpinnan vaihteluita, joihin pelkkä maatulka ei kykene luotettavasti vastaamaan.

## 3. Metodivirheet ja aineiston luotettavuutta heikentävät puutteet

Tässä luvussa esitetään konkreettiset virheet ja niiden vaikutukset AFRY:n tulkintoihin.

### 3.1 Kairauksien puutteellinen syvyys ja kalliovarmistuksen puuttuminen

AFRY:n kairaukset ulottuvat tyypillisesti 5–12 m syvyyteen, eikä ainuttakaan putkea ole kalliovarmistettu. Tämä aiheuttaa seuraavat ongelmat:

1. Kalliopintaa ei tavoitettu, vaikka se on pohjaveden virtausmallinnuksen kannalta ratkaiseva.
2. Moreeni–siltti–hiekkavaihtelun todellinen paksuus jää epävarmaksi.
3. Virheelliset tulkinnat paikallisista painaumista tai orsivesistä lisääntyvät.
4. Maakerrosten hydrologinen jakauma ei ole varmennettavissa.

5. Kallioperän ruhjeet ja raot jäävät tutkimatta=> hankealueelta purkautuu vesi vedenottamoiden ja pohjavesialueiden suuntaan

GTK:n aineisto osoittaa, että johdonmukaista gradienttia ei voi tulkita ilman syväkairauksia. Pohjaveden hydraulinen gradientin tutkimus ja tulkinta tarkoittaa että onko pohjavedenpinnan korkeuseron ja etäisyyden suhde alueella looginen, tasainen ja fysikaalisesti ymmärrettävä suhteessa maaston muotoihin, geologiaan ja veden muodostumiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että pohjaveden pinta laskee tai nousee alueella yhtenäisesti samaan pääsuuntaan, ilman äkillisiä, selittämättömiä hyppäyksiä tai ristiriitoja mittauspisteiden välillä. Kun mittauksista piirretty

pohjavedenpintakartta muodostaa sujuvasti viettävän pinnan, joka seuraa esimerkiksi harjun selänteitä, valuma-alueita ja vedenottopaikkojen vaikutusta, voidaan sanoa, että gradientti on johdonmukainen. Nyt AFRYn aineiston mukaan näin ei voida lausua. Johdonmukainen gradientti viittaa yleensä siihen, että mittausaineisto on riittävän tiheää ja luotettavaa, mittaukset on tehty vertailukelpoisissa olosuhteissa ja toistuvasti ja pohjaveden virtaus noudattaa tunnettuja hydrogeologisia periaatteita. Se tukee käsitystä siitä, että pohjaveden virtaussuunnat voidaan määrittää luotettavasti ja että alueen pohjavesijärjestelmä on ymmärretty oikein. Jos gradientti ei ole johdonmukainen, kuten AFRYn tutkimus, koska se viittaa puutteelliseen mittausverkkoon, virheellisiin korkeustietoihin, vain tietyllä ajanhetkellä tehtyihin yhteensopimattomiin mittauksiin, ja siihen, että alueen kallioperä tai maaperä on hydraulisesti

monimutkaisempi kuin on oletettu, esimerkiksi ruhjeiden ja rakojen vuoksi. Kaavoituksessa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa johdonmukainen gradientti on keskeinen vaatimus, koska sen perusteella arvioidaan pohjaveden virtaussuunnat, suojavyöhykkeiden tarve sekä se, mihin mahdolliset haitta-aineet voisivat kulkeutua. Ilman johdonmukaista gradienttia tehdyt johtopäätökset pohjavesiriskeistä ovat todella epävarmoja.

### **3.2 Painovoimamittausten puuttuminen AFRYn selvityksestä**

Painovoimamittaus on välttämätön silloin, kun:

- harju on epäsymmetrinen
- kalliopinta vaihtelee jyrkästi
- pohjavesivyöhyke on epähomogeeninen
- maakerrosten paksuus ylittää maatutkan luotettavan penetraatiosyvyyden

AFRY ei tee painovoimamittauksia lainkaan. Tämä johtaa siihen, että heidän geologinen mallinsa perustuu yksinomaan kysymysmerkein varustettuihin maatutkaluotauksen heijasteisiin ja pintakorkeustulkintoihin. GTK:n raportti osoittaa konkreettisesti, että maatutkaluotaus yksin vääristää kallionpinnan korkeustietoa varsinkin hienoaineiksissa, joissa signaali hukkuu.

### **3.3 Maaperäanalyysin ja rakeisuusnäytteiden kattavuus**

AFRY:n rakeisuusanalyysit koskevat vain yksittäisiä näytteitä ja kairauslinjoja. Havaittavat ongelmat:

- Silttisten kerrosten paksuutta ei kyetä mallintamaan.
- Vedenjohtavuusarviot perustuvat laboratorioarvoihin ilman maastovarmennusta.
- Kairausluokitukset ovat silmämääräisiä, ilman jatkuvaa paineistetun veden läpäisevyydmittausta.

GTK käyttää koko muodostuman laajuista maaperätulkintaa, jossa karkeusjakaumat yhdistetään painovoimaan ja syväkairauksiin.

### **3.4 Pohjaveden pinnankorkeuksien epävarma taso**

AFRY:n mittaukset näyttävät paikoitellen epäjohdonmukaisia arvoja:

- PVP8: pohjaveden pinta n. +116,34, mutta ympärillä olevat putket 10 m korkeammalla
- PVP7: kuivana, mutta alueen hydrogeologia ei tue laajaa kuivatusta linjaa

– PVP6: vaihtelu 1,31 m pelkästään kahden kuukauden sisällä ilman selittävää sade- tai vuodenaikatrendiä

GTK:n havaintoputkiverkko (15 putkea) kattaa koko muodostuman ja vesipinnat ovat loogisia alueellisen gradientin kanssa.

### **3.5 Virtauskuvan päättely puutteellisista pisteistä**

AFRY:n virtauskuva perustuu:

- rajalliseen pistejoukkoon
- tutkijan tulkintaan yksittäisestä syvästä painaumasta
- oletukseen, ettei tuulivoimala-alueelta virtaa pohjavettä harjuun päin, oletus ei perustu mihinkään

GTK:n aineisto osoittaa, että:

- virtaus voi levitä myös sivusuuntiin
- vedenjakajat eivät ole vakaita, vaan sidoksissa kallioperän kohoumiin
- silttisten välikerrostumien yli tapahtuu lateraalista ohivirtausta
- orsivesi ja pohjavesi sekoittuvat tietyissä rinteissä

AFRY olettaa virtaussuunnat yksinkertaistetuiksi ja paikallisiksi, vaikka GTK todentaa monimutkaisen verkoston.

### **4. Johtopäätösten taso ja niiden tekninen ristiriita GTK:n havaintojen kanssa**

#### **4.1 AFRY:n johtopäätös: "Vaikutukset ovat vähäisiä ja paikallisia"**

Tämä johtopäätös ei ole metodisesti perusteltu, koska:

1. Pohjaveden virtausreittien tarkka sijainti ei ole selvitetty.
2. Kallioperän painaumia ei ole mitattu painovoimalla.
3. Pohjavesikerroksen paksuutta ei ole mallinnettu.
4. Vedenjakajan sijainti perustuu vain tutkijan tulkintaan, ei monimenetelmäaineistoon.
5. Koekuoppia tai pitkäaikaisseurantoja ei ole tehty.

GTK:n aineisto osoittaa, että samankaltaisissa reunavyöhykkeissä virtaus voi kääntyä useita kertoja kallionpinnan muotojen vuoksi.

#### **4.2 AFRY:n johtopäätös: "Virtausta kohti Vatulanharjua ei tapahdu" on väärä tulkinta**

Tämä tulkinta perustuu liian vähäiseen datapisteeseen ja epävarmuuksia & kysymysmerkkejä sisältävään



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>maatutkaaineistoon. GTK:n pohjavesi-interpolaatiot osoittavat, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– virtaus voidaan vahvistaa vasta, kun pisteitä on 10–15 eri kohdasta</li> <li>– yksittäinen painauma ei voi toimia pysyvänä vedenjakajana</li> <li>– reunamoreenien alla esiintyy kanavamaisia syöttölinjoja, jotka eivät näy maatutkassa AFRY:n malli sivuuttaa tämän epävarmuuden.</li> </ul> <p><b>4.3 AFRY:n johtopäätös: “Rakentamisen vaikutukset jäävät vähäisiksi”</b></p> <p>Rakentamisen vaikutuksia arvioidaan ilman geoteknisiä perustamistutkimuksia. AFRY toteaa itse:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– “Perustamistapoja ei ole vielä valittu”</li> <li>– “Louhinnan tarve ei ole tiedossa”</li> <li>– “Kemikaalivuotoriskit on minimoitu allastuksella”</li> </ul> <p>GTK:n raportti osoittaa, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– kallioperän ruhjevyöhykkeet voivat ohjata haitta-aineita kauaski</li> <li>– kalliopinnan jyrkkä vaihtelu altistaa painanteet kohonneelle riskille</li> <li>– soravaltaisessa harjussa virtausnopeus voi olla korkea eikä paikallinen suojakerros riitä</li> </ul> <p><b>5. Yhteenveto: keskeiset virheet ja puutteet</b></p> <p>Kooste AFRY:n selvityksen virheistä GTK:n standarditasoon verrattuna:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kairaukset eivät ulotu kallioon → mahdotonta mallintaa rakenteita.</li> <li>2. Painovoimamittaus puuttuu → kallionpinnan ja pohjavesivyöhykkeen paksuutta ei voida määrittää.</li> <li>3. Maatutkaluotauksen tulkinta ilman syvyysvarmennusta → johtaa virheellisiin pohjavedenkorkeus- ja rakennetulkintoihin.</li> <li>4. Pohjaveden pinnankorkeudet epäloogisia → datan reliabiliteetti heikko.</li> <li>5. Virtauskuva liian yksinkertaistettu → ei täytä hydrogeologista tutkimusstandardia.</li> <li>6. Pohjavesialueen reuna-alueen geologia jätetty analysoimatta syvyysuunnassa → riskiarvio ei realistinen.</li> <li>7. Johtopäätökset rakentamisen vähäisistä vaikutuksista perustuvat puutteelliseen aineistoon.</li> <li>8. Riskinarvio ei huomioi kallioperän ruhjeita, joita GTK dokumentoi runsaasti.</li> <li>9. Pohjavesikerroksen paksuutta ei määritetty, vaikka GTK osoittaa sen vaihtelevan 0–41 m.</li> </ol> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

10. AFRY jättänyt Kallioperän ruhjeet ja raot jäävät tutkimatta=> hankealueelta purkautuu vesi vedenottamoiden ja pohjavesialueiden suuntaan

**6. Tekninen lisäanalyysi: virheet, laiminlyönnit, virhepäätelmät ja riskien aliarviointi**

**6.1 Teknisiä virheitä AFRY:n selvityksessä**

AFRY:n raportissa esiintyy useita konkreettisia teknisiä virheitä, jotka heikentävät tutkimuksen luotettavuutta ja hydrogeologisia johtopäätöksiä. Virheet ovat sellaisia, joita ei tulisi esiintyä tarkan pohjavesialueselvityksen menetelmävaatimuksissa.

1. Pohjaveden pinnankorkeuden mittausvirheet  
Raportissa esitetyt vesipinnat ovat paikoin epä johdonmukaisia suhteessa ympäröiviin putkiin. Esimerkiksi PVP8:ssa vesipinta on tasolla noin +116,34 m, kun lähialueen pisteissä PVP6, PVP9 ja PVP10 vesipinnat ovat jopa 10–13 m korkeammalla. AFRY selittää tätä kalliopainanteella, mutta selitys ei ole menetelmällisesti hyväksyttävä ilman kallionpinnan todentamista painovoimamittauksella tai syväkairauksella. GTK:n aineisto osoittaa, ettei pelkkä maatutka riitä erottamaan hienoainesta ja kalliopintaa varmuudella.

2. Orsiveden ja pohjaveden sekoittaminen AFRY tulkitsee PVP7:n veden puuttumisen orsivesikerrokseksi, vaikka samasta alueesta GTK raportoi yhtenäisen pohjavesivyöhykkeen ja vain pintakerrosten lieviä hienoainesvaihteluita. Tämä osoittaa, että AFRY:n kairaukset eivät ole tavoittaneet todellista pohjavettä, mikä vääristää virtauskuvaa.

3. Kairauspisteiden geologinen luokitus AFRY luokittelee maalajit silmämääräisesti ja rakeisuuskäyrien avulla, mutta luokitus on epäyhtenäinen: esimerkiksi PVP6 ja PVP7 saattavat sisältää hienoa hiekkaa ja silttiä, mutta luokitustapa ei noudata GTK:n standardoituja maalajikriteerejä. Tämä heikentää vedenjohtavuustulkintojen vertailukelpoisuutta.

4. Vedenjohtavuusarvojen laskenta ilman maastovarmennusta AFRY käyttää Beyerin kaavaa arvioidakseen vedenjohtavuuden. Kaava ei sovellu silttiin ja hienoihin hiekkoihin ilman maastollista kontrollia. GTK:n raportissa tämän kaltaisille maalajeille ei koskaan tehdä pelkkään laboratoriotietoon perustuvaa hydraulista päättelyä, koska se synnyttää jopa kertaluokan virheitä.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>5. Pohjavesialueen rajan tulkinta ilman kolmiulotteista mallia AFRY toteaa, että pohjavesialueen raja on "kohtalaisen hyvin paikoillaan", mutta tämä väite perustuu vain mataliin kairauksiin. GTK osoittaa, että raja voi siirtyä kymmenillä metreillä riippuen silttisten välikerrosten jatkuvuudesta tai kallionpinnan kohoumien muodosta. AFRY ei suorita näistä mitään varmentavaa menetelmää.</p> <p><b>6.2 Metodologiset laiminlyönnit</b></p> <p>AFRY:n selvitys sisältää systemaattisia tutkimuksellisia laiminlyöntejä, jotka eivät täytä hydrogeologisen aluearvioinnin perusvaatimuksia.</p> <p>1. Kallioperän rakenteen selvittämättä jättäminen Harjujen pohjavesidynamiikka perustuu kallion muotoon, painanteisiin ja ruhjeisiin. AFRY ei tee yhtään menetelmää, joka voisi todentaa kallionpinnan muodon. GTK:n raportissa kalliorakenne on tutkimuksen keskiössä ja varmennettu kolmella menetelmällä.</p> <p>2. Painovoimamittauksen laiminlyönti Painovoimamittaus on vakiomenetelmä harjuakvifereilla, erityisesti silloin kun kalliopinnan vaihtelu on suhteellisen jyrkkää. AFRY jättää menetelmän kokonaan pois ilman perustelua. Tämä on selvä menetelmällinen laiminlyönti, koska maaperäprofiili on tunnetusti heterogeeninen.</p> <p>3. Liian pieni putkiverkosto AFRY asentaa ainoastaan 11 putkea laajalle alueelle. GTK käyttää 15 putkea vain yhden harjualueen tutkimiseen ja täydentää tätä seismisillä ja painovoimamittauksilla. AFRY:n pisteverkko ei riitä kolmionmuotoisen tai epäsäännöllisen virtausverkon tunnistamiseen.</p> <p>4. Kairausmetodin rajoitteiden huomioimatta jättäminen AFRY käyttää keskiraskasta auger-kairautta, jota GTK varoittaa nimenomaisesti käyttämästä silloin, kun maaperä sisältää hienoaineskerroksia, koska menetelmä ei tunnista ohuita silttikerroksia. AFRY myöntää tämän itse raportissa, mutta ei tee lisätoimia asian korjaamiseksi.</p> <p>5. Maatutkan käytön rajoitteiden sivuuttaminen Maatutkan tunkeutumisvyvyys on 10–25 m ja heikkenee merkittävästi silttikerroksissa. AFRY ei tee syvyysvarmennusta, vaikka GTK osoittaa, että juuri siltti on kriittinen kerros, joka hallitsee vedenjohtavuutta ja ohjaa virtausta.</p> <p><b>6.3 Virtauskuvan virhepäätelmät</b></p> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

AFRY:n virtausmallissa esiintyy useita geologisesti ongelmallisia tulkintoja, joiden tekninen perustelu on puutteellinen.

1. Vedenjakajan väärä sijainti AFRY sijoittaa vedenjakajan paikallisesti lähelle ojitettua aluetta pelkästään maatutkan heijastesignaaleihin nojautuen. GTK näyttää, että vedenjakaja muodostuu reunamoreeneista, kallionpinnan kohoumista ja paksuista sorakerroksista. Koska AFRY ei tunne kallion muotoa, vedenjakajan paikkaan sisältyy suuri virhe.

2. Virtausgradientin yliarvioitu yksinkertaisuus AFRY olettaa, että virtaus kulkee lounaaseen ilman mahdollisuutta lateraaliseen ohivirtaamiseen. GTK:n pohjavesimallit osoittavat selvästi, että harjun reuna-alueilla gradientti on kolmiulotteinen ja virtaussuunnat voivat kääntyä paikallisten painanteiden vaikutuksesta.

3. PVP8:n tulkinta yksittäisenä ohjaavana painauman AFRY olettaa, että PVP8:n matala vedenpinta osoittaa alueellisen virtaussuunnan alaspäin. GTK:n tutkimusten mukaan harjualueilla yksittäiset poikkeavat putkipinnat johtuvat usein orsivedestä tai maatutkan virhetulkinnasta, eivät suurista virtausreiteistä. AFRY ei tee kontrollimittauksia.

4. Orsiveden sekoittaminen päävirtausvyöhykkeeseen AFRY tulkitsee PVP7:n kuivaksi ja olettaa orsiveden esiintymisen. GTK:n raportissa samantyyppiset anomaliat poistetaan mallinnuksesta, ellei niitä voida varmentaa useasta havainnosta.

5. Virtaus suuntautuu pois päin harjusta – päätelmä ilman geologista kontrollia AFRY päättyy johtopäätökseen, ettei virtausta Vatulanharjun suuntaan tapahdu. GTK:n aineisto osoittaa, että harjun reunoilla voi olla useita vaihtoehtoisia virtauspolkuja, jotka eivät välttämättä seuraa pintakorkeutta.

#### **6.4 Pohjavesiriskien aliarviointi**

Tämä on selvityksen merkittävin ongelmakohta. AFRY:n arvio haittojen vähäisyydestä ei perustu riittävään geologiseen näyttöön.

1. Rakentamisen aikaiset riskit arvioitu ilman geoteknistä pohjaa AFRY myöntää, että louhinnan tarvetta ei tunneta. GTK:n raportti osoittaa, että ruhjevyyhykkeiden lävistys voi lisätä vedenjohtavuutta kymmenkertaisesti ja synnyttää uusia virtausreittejä.

2. Kemikaalivuotojen kulkeutumisriskiä ei arvioida harjun karkeuden perusteella AFRY

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>toteaa, että raskaat öljyjakeet liikkuvat hitaasti. Tämä on hydrogeologisesti väärä johtopäätös soravaltaisessa harjussa, jossa suurirakeiset ydinalueet mahdollistavat nopean lateraaliliikkeen, etenkin ruhjeiden kohdalla.</p> <p>3. Pohjaveden pinnan paineellisuutta ei arvioida GTK raportoi useista kohdista, joissa pohjavesi on lähes paineellinen tai virtaus nousee rinteessä ylöspäin. AFRY ei tutkimuksissaan arvioi painetasoeroja, vaikka ne ovat oleellisia haitta-aineiden kulkeutumisen kannalta.</p> <p>4. Pohjavesikerroksen paksuuden määrittämättä jättäminen ilman kerrospaksuuden tuntemista ei voida arvioida, kuinka herkkä muodostuma on ulkoisille vaikutuksille. GTK dokumentoi kerrosvaihtelun 0–41 m, mikä muuttaa merkittävästi riskitasoa. AFRY ei tee vastaavaa tulkintaa, koska kalliopintaa ei tavoitettu.</p> <p>5. Orsivesi tulkitaan suojaavaksi kerrokseksi AFRY esittää, että silttikerrokset vähentävät virtausriskiä. GTK osoittaa, että silttiset välit voivat toimia myös sivuttaisina ohjauskerroksina, jotka kiihdyttävät veden liikettä reunamoreeneihin.</p> <p><b>7. Loppupäätelmä</b></p> <p>1. AFRY:n käyttämä menetelmäkokonaisuus ei ole hydrogeologisesti riittävä varmojen johtopäätösten tekemiseen kaavoituksen vaikutusten arviointiin.</p> <p>2. AFRY:n tulkinnat virtauskuvasta, vedenjakajan sijainnista ja riskien vähäisyydestä eivät täytä geologisen tutkimuksen laatuksiteerejä.</p> <p>3. AFRY:n johtopäätökset ovat enemmän oletuspohjaisia kuin todelliseen mallinnukseen ankkuroituja.</p> <p>Näillä perusteilla AFRY:n pohjavesivaikutusarvio on todella epävarma ja perustuu konsultin tulkintaan, ja se ei ole tieteellisesti eikä menetelmällisesti oikea arvioitaessa Konikallion tuulivoimahankkeen vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun verrattuna GTK:n selvityksen laatuksen kanssa, eikä AFRYn selvitystä voida käyttää luotettavana perustana Konikallio hankkeen pohjavesiriskien riskien arvioinnissa erityisesti osayleiskaavoitusvaiheessa eikä ainakaan rakennusluvan perustana.</p> |  |
| <p><b>7) Osallinen 7, 12.1.2026</b></p> <p>Vastustan Konikallion kaavaa: YVA ja kaava ei vastaa toisiaan. YVA vaiheessa arvioidut eivät vastaa nykyistä kaavaehdotusta. Voimaloita on</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>siirrelty ja koko kasvanut, mutta vaikutuksia ei ole arvioitu uudelleen.</p> <p>Vesilaissa suojellaan lähteitä, niitä ei ole huomioitu. Kaava ei mainitse lainkaan alueen lähteitä. Vesilaki kieltää toimenpiteet, jotka muuttavat lähteitä tai niiden virtausta. Voi olla, ettei lainpuitteissa voi rakentaa voimaloita.</p> <p>Melu ja välike vaikuttaa asumiseen. Melumallinnus on tehty pienemmillä voimaloilla eikä huomioi pahimpia tilanteita. Etäisyydet ovat liian lyhyet.</p> <p>Voimalat ja vilkkuvat lentoestevalot pilaavat valtakunnallisesti arvokkaan harju ja maisema-alueen. Yhdenvertaisuus ei toteudu. Haitat kohdistuu vain osalle kuntalaisille. Hyödyt kyllä kaikille. Tämä on epäreilua ja vastoin yhdenvertaisuutta.</p> <p>Puhumattakaan kiinteistöjen arvon alenemasta. Tätä ei ole huomioitu, vaikka on kyse omaisuuden suojasta.</p> | <p>Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.</p> <p>Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021. Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600 kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähettyviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin. Mm. joissakin Ruotsissa ja Saksassa tehdyissä</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>tutkimuksissa on tuloksina esitetty kiinteistöjen arvonalenemaa rakennettujen tuulivoimaloiden läheisyydessä. Ruotsissa vuonna 2021 tehdyssä tutkimuksessa tutkimusasetelmassa selvitettiin kuitenkin varsinaisten toteutuneiden kiinteistökauppojen sijaan ihmisten mielipidettä kiinteistöjen arvon mahdollisesta alenemisesta. Yleisesti Suomessa laaditut tutkimukset kuvaavat täsmällisimmin tilannetta nimenomaan Suomen olosuhteissa verraten esimerkiksi Saksaan, jossa tuulivoimaloita on rakennettu runsaasti tiheimmin asutuille alueille.</p>                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>8) Osallinen 8 (2 allekirjoittajaa), 13.1.2026</b></p> <p>Vuoden 2021 luontoselvityksen pohjana olevissa kartoissa ja vuoden 2025 kaavassa on merkittäviä eroja. Tuulivoimaloiden uusien sijoituspaikkojen, sähkölinjan, teiden ja energiahuoltoalueen luontovaikutuksia ei ole lainkaan tutkittu. Nämä vaikuttavat merkittävästi huomionarvoisten ja uhanalaisten lintulajien (hömötiainen, metso, palokärki, pikkusieppo, pyy, taivaanvuohi, teeri, töyhtötiainen, kehrääjä, kurki, laulujoutsen, lehtopöllö ja varpuspöllö) elinympäristöön. Hankealueella ja sen läheisyydessä tavattiin 61 pesimälintulajia, joista 19 on suojellisesti huomionarvoisia. Alueella esiintyy myös viitasammakkoja, viiksisiippoja, pohjanlepakkoja ja euroopanmajavia, jotka ovat EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) (92/43/ETY) nojalla suojeltu. Luontodirektiivi velvoittaa suojelemaan lajia ja lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulalla kielletty.</p> <p>Tutustukaa EU:n luontodirektiiviin IV (a) (92/43/ETY). Tulette ymmärtämään, miten ainutlaatuinen luonto Konikallio ja sen ympäristö ovat. Tuulivoimahankkeen toteuttaminen ei ole mahdollista noudattamalla Suomen ja EU:n luonnonsuojelulakia. Mielipiteemme on ehdoton ei Konikallion kaavaehdotukselle.</p> | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset.</p> |
| <p><b>9) Osallinen 9, 14.1.2026</b></p> <p>Vastustan Konikallion Tuulivoimapuiston osayleiskaavaa. Perusteluina asiassa on seuraavaa:</p> <p><b>1. Kaava on keskeneräinen</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaava perustuu puutteellisiin ja osin ristiriitaisiin selvityksiin. Johtopäätökset eivät vastaa käytettyä aineistoa. Vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi, kuten laki vaatii.</p> <p><b>2. Varovaisuusperiaatetta ei ole noudatettu</b><br/>Hankkeeseen liittyy isoja epävarmuuksia, esimerkiksi pohjavesien, melun, paloturvallisuuden, luontoarvojen ja ihmisten terveyden osalta. Näissä tilanteissa hanketta ei pitäisi edistää.</p> <p><b>3. YVA ja kaava eivät vastaa toisiaan</b><br/>YVA vaiheessa arvioidut ratkaisut eivät vastaa nykyistä kaavaehdotusta. Voimaloita on siirretty mutta vaikutuksia ei ole arvioitu uudelleen.</p> <p><b>4. Kaava toimii suoraan rakentamisluvan perusteena</b><br/>Tämä on iso ongelma, koska puutteet eivät ole enää korjattavissa myöhemmin. Kaavan pitää olla erityisen huolellisesti laadittu ja toimenpiteet pitäisi olla perusteltavissa tutkitulla tiedolla. Tämä malli jättää liian suuren mahdollisuuden tehdä tulkintoja määräyksistä ja hyödyntää ”harmaata aluetta”. Jos rakentaminen siirtyy myöhemmäksi, voi tuulivoimarakentamiseen tulla uutta tekniikkaa, jota nykyinen asiantuntemus ei vielä tunne. Kaavassa voi jäädä tulevaisuuden tosiallisen rakentamisen kannalta huomioitavia asioita vaille huomiota. Pohjaselvitys pitää tehdä tässä huomattavan paljon kattavammin. Tuulivoimateollisuus on kuitenkin verrattain nuorta ja niistä saatuja kokemuksia ei pysty siirtämään suoraan erilaisiin maastoihin ja korkeampiin voimalatyypppeihin. Ilman myöhempää rakentamislupaa sallivaa kaavaa ei saa hyväksyä, koska se ei pysty korvaamaan</p> | <p>Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä. Arvioinnissa on huomioitu mahdolliset osayleiskaavan sisällölliset muutokset ja kaavoitusprosessin aikana saatu palaute. Kaavan vaikutusarviointi on laadittu noudattaen maksimi- tai varovaisuusperiaatetta.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset.</p> <p>Palautteen seuraavilta osin viitataan sisällön vastaavuudesta johtuen Osallisen 6 (12.1.2026) kaavaehdotuksesta antamaan muistutukseen ja tässä asiakirjassa siihen laadittuun vastineeseen.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



myöhemmin nousevien ongelmien korjaamiseen tarvittavaa ohjeistusta. Pahimmillaan rakentaminen tapahtuu ilman tiedossa olevien riskien huomioimista. Viranomaiselta jää käyttämättä mahdollisuus rakentamisen ohjaamiseen.

#### **5. Pohjavesiriski on liian suuri**

Alue on tärkeää pohjavesialuetta ja varavesialuetta. Rakentaminen, tiet, kaapelointi ja maa-ainesten otto voivat muuttaa pohjaveden virtausta ja laatua. Pohjaveden pilaaminen on lailla kielletty. Hankkeen pohjaveden virtauksen suuntaus on ristiriitainen alueen aikaisempien tutkimusten valossa. Asian merkityksellisyyden vuoksi pohjaveden olosuhteet pitää kartoittaa ristiriidattomasti. Alueen veden keräävä ja imeyttävää kuntakerrosta tuhoutuu, alueelle tuodaan runsaasti murskattuja kiviaineksia, jotka kuljettavat pintaveden nopeasti alempiin kerroksiin ja syvälle tulevat rakenteet rikkovat useat pohjavesiä säilövät tiiviit maakerrokset. Lisänä tulevat voimaloiden määrät, jotka vaikuttavat maan pienhiukkasten paikallan pysyvyyteen.

#### **6. Vesilain suojelemia lähteitä ei ole huomioitu**

Kaava ei mainitse lainkaan alueella olevia lähteitä. Vesilaki kieltää toimenpiteet, jotka muuttavat lähteitä tai niiden virtausta. On todennäköistä, ettei rakentamista voi toteuttaa lain mukaan. Lähteet ovat alueella kartoittamatta ja lisäämättä pohjamateriaaliin. Samalla osa harjun lähteistä on riippuvaisia alueen vesiolosuhteista. Niiden tutkimatta jättäminen aiheuttaa liian suuren riskin.

#### **7. Paloturvallisuus ja pelastustoimi puuttuvat**

Tuulivoimalat ovat erittäin korkeita ja sisältävät palavia aineita. Palotilanteessa ympäristö ja pohjavesi voivat saastua muuntamoöljyjen tai vaihteistoöljyjen vuotamisen seurauksena. Pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiä ei ole arvioitu. Alue on kuivina kesinä erittäin syttymisherkkää.

#### **8. Tuulivoimaloiden teknistä kuvausta ei ole**

Kaavassa ei ole kuvattu konehuoneen laitteita, öljyjä, sähköjärjestelmiä eikä niiden käyttäytymistä onnettomuuksissa. Ilman tätä

vaikutuksia ei voi arvioida. Tekniikan kehittyessä malli jättää liikaa mahdollisuuksia tulkinnoille.

#### **9. Melu ja välike vaikuttavat asumiseen**

Melumallinnus on tehty pienemmillä voimaloilla eikä huomioi pahimpia tilanteita. Etäisyydet ovat liian lyhyitä. Hiljainen alue muuttuu energiateollisuusalueeksi. Maastotyyppi on kovapohjaista kangasta, joka ei vaimenna ääniä normaalin metsätyyppin tavoin. Ääniongelman alue on monia voimala-alueita suurempi.

#### **10. Maisema ja lentoestevalot**

Voimalat ja vilkkuvat lentoestevalot pilaavat valtakunnallisesti arvokkaan harju- ja maisema-alueen, pimeyden ja virkistyskäytön. Alueen edellytykset matkailuun ja virkistyskäyttöön tuhoutuvat. Nykyajan ihminen tarvitsee enemmän rauhallisuutta työn tehokkuuden noustessa. Virkistysalueiden merkitys kasvaa aivojen levon ja innovaatiisuuden kannalta. Harjun käyttäjistä useampi kaivaa rauhallista luontoelämystä kovan fyysisen treenauksen sijaan. Kasvihuoneilmiön myöstä kadonneen lumiajan sijaan ympäristöltään sopivien alueiden tarve ja merkitys kasvaa nykyisestä.

#### **11. Luontoarvot ja eläimet**

Vatulanharjulla oli paahdealueella ely:n tutkimus kesän 2025 aikana, jossa tutkittiin eri lajistoja. Alueella on runsaasti harvinaistuneita hyönteislajeja, joiden viimeisiä esiintymisalueita harjulla ja sen viereisellä kangasalueella on olemassa. Niitä ei ole mitenkään huomioitu luontoselvityksissä. Linnusto, pöllöt, hirvet ja muut eläimet kärsivät. Selvitykset ovat puutteellisia ja osin vanhentuneita. Metsälakikohteita ei ole huomioitu oikein. Vatulan harjulla on helmi-luontokeskittymä, jossa kangaskasvit mahdollistavat harvinaisempien hyönteisten elinolosuhteet. Tuulivoimalan tulo voi kadottaa lajistosta osan lapojen tappovaikutuksesta.

#### **12. Matkailu, vapaa-ajan vietto ja yritystoiminta**

Tuulivoimapuisto toteutuessaan aiheuttaa alueella poismuuttoa, jota on jo muutama asukas kylältä tehnyt. Ihmisten viihtyvyys on suoraan verrannollinen asumispäätösiin ja vapaa-ajan viettoon. Tyhjentyvät rakennukset pilaavat maiseman ja tekevät luontokohteen

hyödyntämisestä vaikeampaa. Kaupunki menettää valtion kuntaosuuksissa tuloja, joka näkyy kaupungin kyvyssä toimia asukkaiden tarpeissa. Tuulivoimapuisto ei kannusta harjualueen käyttöön ja kehittämiseen. Samalla historiallinen karisma, joka alueen on tehnyt tunnetuksi katoaa.

### 13. Yhdenvertaisuus ei toteudu

Tuulivoimaloiden haitat kohdistuvat tietyille kylille ja rajaseuduille, mutta hyödyt jaetaan koko kunnalle. Tämä on epäreilua ja vastoin yhdenvertaisuutta.

### 13. Kiinteistöjen arvo laskee ja alueen houkuttelevaisuus katoaa

Tuulivoima heikentää asumisviihtyvyyttä ja laskee kiinteistöjen arvoa. Tätä ei ole arvioitu, vaikka kyse on yksityisomaisuuden suojasta.

Tuulivoimakaavoitusprosessi on tuonut jo kiinnostuksen laskemista alueen rakennuksiin. Konkreettisesta esimerkistä on juuri ollut Pientalo Vatulantie [osoitetieto poistettu] myyntiyritys, jossa hyväkuntoiseen rakennukseen hyvällä sijainnilla ja hyvin kohtuullisella hinnalla ei saatu enää kauppaa kiinteistölle. Aikaisemmin Vatulaan on muuttanut perheitä ja ollut kiinnostusta asuinalueena. Työpaikat Ikaalisissa vähenevät taas Fortum Oy:n akkuperkaustoiminnan ja Teiharjun autovarusteen konkurssin myötä. Teollisuutta on menetetty jatkuvasti ja ihmisten työssäkäyntialueen siirtyvät koko ajan kauemmaksi. Sitä suurempi on alueen viihtyvyystekijöistä huolehtiminen.

### 14. Ikaalisten kaupungin vastuulla on arvioida kokonaisuus

Kunnan viranhaltijoilla ja päättäjillä on velvollisuus estää kohtuuttomat ja lainvastaiset vaikutukset. Tässä hankkeessa edellytykset eivät täyty. Kunnan asukkaita ja kunnassa toimivia pitää organisaation ensisijaisesti suojella ja huolehtia heidän elinmahdollisuuksistaan.

## 10) Osallinen 10, 14.1.2026

**Vastustan** Konikallion Tuulivoimapuiston osayleiskaavaa.

Perusteluina asiassa on seuraavaa:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>1. Kaava on keskeneräinen</b><br/>Kaava perustuu puutteellisiin ja osin ristiriitaisiin selvityksiin. Johtopäätökset eivät vastaa käytettyä aineistoa. Vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi, kuten laki vaatii.</p> <p><b>2. Varovaisuusperiaatetta ei ole noudatettu</b><br/>Hankkeeseen liittyy isoja epävarmuuksia, esimerkiksi pohjavesien, melun, paloturvallisuuden, luontoarvojen ja ihmisten terveyden osalta. Näissä tilanteissa hanketta ei pitäisi edistää.</p> <p><b>3. YVA ja kaava eivät vastaa toisiaan</b><br/>YVA vaiheessa arvioidut ratkaisut eivät vastaa nykyistä kaavaehdotusta. Voimaloita on siirretty mutta vaikutuksia ei ole arvioitu uudelleen.</p> <p><b>4. Kaava toimii suoraan rakentamisluvan perusteena</b><br/>Tämä on iso ongelma, koska puutteet eivät ole enää korjattavissa myöhemmin. Kaavan pitää olla erityisen huolellisesti laadittu ja toimenpiteet pitäisi olla perusteltavissa tutkitulla tiedolla. Tämä malli jättää liian suuren mahdollisuuden tehdä tulkintoja määräyksistä ja hyödyntää ”harmaata aluetta”. Jos rakentaminen siirtyy myöhäisemmäksi, voi tuulivoimarakentamiseen tulla uutta tekniikkaa, jota nykyinen asiantuntemus ei vielä tunne. Kaavassa voi jäädä tulevaisuuden tosiallisen rakentamisen kannalta huomioitavia asioita vaille huomiota. Pohjaselvitys pitää tehdä tässä huomattavan paljon kattavammin. Tuulivoimateollisuus on kuitenkin verrattain nuorta ja niistä saatuja kokemuksia ei pysty siirtämään suoraan erilaisiin maastoihin ja korkeampiin voimalatyypppeihin. Ilman myöhempää rakentamislupaa sallivaa kaavaa ei saa hyväksyä, koska se ei pysty korvaamaan myöhemmin nousevien ongelmien korjaamiseen tarvittavaa ohjeistusta. Pahimmillaan rakentaminen tapahtuu ilman tiedossa olevien riskien huomioimista. Viranomaiselta jää käyttämättä mahdollisuus rakentamisen ohjaamiseen.</p> <p><b>5. Pohjavesiriski on liian suuri</b><br/>Alue on tärkeää pohjavesialuetta ja varavesialuetta. Rakentaminen, tiet, kaapelointi ja maa-ainesten otto voivat muuttaa pohjaveden</p> | <p>Palautteen seuraavilta osin viitataan sisällön vastaavuudesta johtuen Osallisen 6 (12.1.2026) kaavaehdotuksesta antamaan muistutukseen ja tässä asiakirjassa siihen laadittuun vastineeseen.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>virtausta ja laatua. Pohjaveden pilaaminen on lailla kielletty. Hankkeen pohjaveden virtauksen suuntaus on ristiriitainen alueen aikaisempien tutkimusten valossa. Asian merkityksellisuuden vuoksi pohjaveden olosuhteet pitää kartoittaa ristiriidattomasti.</p> <p>Alueen veden keräävä ja imeyttävää kunttakerrosta tuhoutuu, alueelle tuodaan runsaasti murskattuja kiviaineksia, jotka kuljettavat pintaveden nopeasti alempiin kerroksiin ja syvälle tulevat rakenteet rikkovat useat pohjavesiä säilövät tiiviit maakerrokset. Lisänä tulevat voimaloiden maatarinät, jotka vaikuttavat maan pienhiukkasten paikallan pysyvyyteen. Konikallion alue sijoittuu Vatulanharjun vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle. Vesilain 3 luvun 2 §:n ja ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen ja sen vaarantaminen on kielletty.</p> <p>Ympäristönsuojelulain mukainen varovaisuus- ja ennaltaehkäisyperiaate edellyttää, että toimintaa ei sallita, mikäli haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään ei voida luotettavasti sulkea pois. Lisäksi 6 §:n selvilläolovelvollisuus ei myöskään täyty vajavaisen aineiston perusteella. Kaava-aineistossa esitetyt pohjavesiselvitykset perustuvat rajalliseen mittausaineistoon eivätkä täytä alueidenkäyttölain vaatimusta vaikutusten riittävästä selvittämisestä. Pohjaveden merkitys ulottuu laajalle alueelle ja useiden kuntien talousvesihuoltoon, minkä vuoksi riskien hyväksyminen ei ole oikeudellisesti sallittua. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL 572/2014) 17§:n pohjaveden pilaantumiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16§), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.</p> <p>Pohjaveden pilaantumiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaantumiskielto on ehdoton. Pohjaveden pilaantumiskieltoa on tarkennettu vesiympäristölle haitallisista ja vaarallisista aineista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1022/2006), jonka 4a§:ssä säädetään päästökiellosta pohjaveteen.</p> <p><b>6. Vesilain suojelemia lähteitä ei ole huomioitu</b></p> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

Kaava ei mainitse lainkaan alueella olevia lähteitä. Vesilaki kieltää toimenpiteet, jotka muuttavat lähteitä tai niiden virtausta. On todennäköistä, ettei rakentamista voi toteuttaa lain mukaan. Lähteet ovat alueella kartoittamatta ja lisäämättä pohjamateriaaliin. Samalla osa harjun lähteistä on riippuvaisia alueen vesiolosuhteista. Niiden tutkimatta jättäminen aiheuttaa liian suuren riskin.

#### **7. Paloturvallisuus ja pelastustoimi puuttuvat**

Tuulivoimalat ovat erittäin korkeita ja sisältävät palavia aineita. Palotilanteessa ympäristö ja pohjavesi voivat saastua muuntamoöljyjen tai vaihteistoöljyjen vuotamisen seurauksena. Pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiä ei ole arvioitu. Alue on kuivina kesinä erittäin syttymisherkkää.

#### **8. Tuulivoimaloiden teknistä kuvausta ei ole**

Kaavassa ei ole kuvattu konehuoneen laitteita, öljyjä, sähköjärjestelmiä eikä niiden käyttäytymistä onnettomuuksissa. Ilman tätä vaikutuksia ei voi arvioida.

Tekniikan kehittyessä malli jättää liikaa mahdollisuuksia tulkinnoille.

#### **9. Melu ja välke vaikuttavat asumiseen**

Melumallinnus on tehty pienemmillä voimaloilla eikä huomioi pahimpia tilanteita. Etäisyydet ovat liian lyhyitä. Hiljainen alue muuttuu energiateollisuusalueeksi. Maastotyyppi on kovapohjaista kangasta, joka ei vaimenna ääniä normaalin metsätyyppin tavoin. Ääniongelman alue on monia voimala-alueita suurempi.

#### **10. Maisema ja lentoestevalot**

Voimalat ja vilkkuvat lentoestevalot pilaavat valtakunnallisesti arvokkaan harju- ja maisema-alueen, pimeyden ja virkistyskäytön. Alueen edellytykset matkailuun ja virkistyskäyttöön tuhoutuvat. Nykyajan ihminen tarvitsee enemmän rauhallisuutta työn tehokkuuden noustessa. Virkistysalueiden merkitys kasvaa aivojen levon ja innovaativisuuden kannalta. Harjun käyttäjistä useampi kaivaa rauhallista luontoelämystä kovan fyysisen treenauksen sijaan. Kasvihuoneilmiön myöstä kadonneen lumiajan sijaan ympäristöltään sopivien alueiden tarve ja merkitys kasvaa nykyisestä.

**11. Luontoarvot ja eläimet**

Vatulanharjulla oli paahdealueella ely:n tutkimus kesän 2025 aikana, jossa tutkittiin eri lajistoja. Alueella on runsaasti harvinaistuneita hyönteislajeja, joiden viimeisiä esiintymisalueita harjulla ja sen viereisellä kangasalueella on olemassa. Niitä ei ole mitenkään huomioitu luontoselvityksissä.

Linnusto, pöllöt, hirvet ja muut eläimet kärsivät. Selvitykset ovat puutteellisia ja osin vanhentuneita. Metsälakikohteita ei ole huomioitu oikein.

Vatulan harjulla on helmi-luontokeskittymä, jossa kangaskasvit mahdollistavat harvinaisempien hyönteisten elinolosuhteet. Tuulivoimalan tulo voi kadottaa lajistosta osan lapojen tappovaikutuksesta.

**12. Natura 2000 -alueeseen kohdistuvat vaikutukset**

Suunnittelualue sijoittuu Vatulanharju–Ulvaanharjun Natura 2000 -alueen välittömään läheisyyteen.

Luonnonsuojelulain 49 § edellyttää, että hanketta ei saa toteuttaa, jos se todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura-alueen suojeluperusteita tai ekologista eheyttä. Esitetty Natura-arviointi ei riittävästi tarkastele vaikutuksia eikä siten täytä EU:n luontodirektiivin vaatimuksia

**13. Matkailu, vapaa-ajan vietto ja yritystoiminta**

Tuulivoimapuisto toteutuessaan aiheuttaa alueella poismuuttoa, jota on jo muutama asukas kylältä tehnyt. Ihmisten viihtyvyys on suoraan verrannollinen asumispäätösiin ja vapaa-ajan viettoon. Tyhjentyvät rakennukset pilaavat maiseman ja tekevät luontokohteen hyödyntämisestä vaikeampaa. Kaupunki menettää valtion kuntaosuuksissa tuloja, joka näkyy kaupungin kyvyssä toimia asukkaiden tarpeissa.

Tuulivoimapuisto ei kannusta harjualueen käyttöön ja kehittämiseen. Samalla historiallinen karisma, joka alueen on tehnyt tunnetuksi katoaa.

**14. Yhdenvertaisuus ei toteudu**

Tuulivoimaloiden haitat kohdistuvat tietyille kylille ja rajaseuduille, mutta hyödyt jaetaan koko

kunnalle. Tämä on epäreilua ja vastoin yhdenvertaisuutta.

#### **15. Kiinteistöjen arvo laskee ja alueen houkuttelevaisuus katoaa**

Tuulivoima heikentää asumisviihtyvyyttä ja laskee kiinteistöjen arvoa. Tätä ei ole arvioitu, vaikka kyse on yksityisomaisuuden suojasta.

Tuulivoimakaavoitusprosessi on tuonut jo kiinnostuksen laskemista alueen rakennuksiin. Konkreettisesta esimerkistä on juuri ollut pientalon myyntiyritys, jossa hyväkuntoiseen rakennukseen hyvällä sijainnilla ja hyvin kohtuullisella hinnalla ei saatu enää kauppaa kiinteistölle. Aikaisemmin Vatulaan on muuttanut perheitä ja ollut kiinnostusta asuinalueena. Työpaikat Ikaalisissa vähenevät taas Fortum Oy:n akkupurkaustoiminnan ja Teiharjun autovarusteen konkurssin myötä. Teollisuutta on menetetty jatkuvasti ja ihmisten työssäkäyntialueen siirtyvät koko ajan kauemmaksi. Sitä suurempi on alueen viihtyvyystekijöistä huolehtiminen.

#### **16. Ikaalisten kaupungin vastuulla on arvioida kokonaisuus**

Kunnan viranhaltijoilla ja päättäjillä on velvollisuus estää kohtuuttomat ja lainvastaiset vaikutukset. Tässä hankkeessa edellytykset eivät täyty. Kunnan asukkaita ja kunnassa toimivia pitää organisaation ensisijaisesti suojella ja huolehtia heidän elinmahdollisuuksistaan.

#### **17. Hyötyjen ja haittojen epätasainen jakautuminen**

Kaavan toteuttamisesta saatavat taloudelliset hyödyt kohdistuvat pääosin tuulivoimayhtiölle ja rajatulle joukolle maanomistajia, kun taas sähkönsiirto aiheuttaa pysyviä metsätaloudellisia menetyksiä kymmenille, jos ei sadoille muille maanomistajille, sekä maisema haittaa tuhansille kotitalouksille.

Haittojen laajuus sekä epätasapainoinen jakautuminen on ongelmallista perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaatteen sekä 15 §:n omaisuudensuojan kannalta.

#### **18 Yhdenvertaisuus ja hallinnon oikeusperiaatteet**

Hallintolain 6 § edellyttää tasapuolista, puolueetonta ja oikeasuhtaista



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>viranomaistoimintaa. Kaava kohdistaa merkittäviä haittoja isolle joukolle ihmisiä ilman, että hyötyjen ja haittojen kohtuullisuutta on arvioitu riittävällä tavalla.</p> <p>Edellä esitetyillä perusteilla Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei tule hyväksyä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>11) Osallinen 11, 15.1.2026</b></p> <p>En kannata Konikallion tuulivoimahankkeen toteutumista.</p> <p>Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto Natura-arvioinnista, Vatulanharju-Ulvaanharju, Konikallion tuulivoimahanke, 4.4.2024</p> <p>Vatulanharju-Ulvaanharju (SAC, F10309001, 1089 ha)</p> <p>Lainaus: "Vatulanharju-Ulvaanharju on Hämeenkaan saumamuodostumaan kuuluva yli 10 km pitkä harjujakso. Pinnanmuodot ovat melko loivia lukuun ottamatta Vatulanharjun huippua, jonka etelärinne on jyrkkä ja korkea. Harjun laki on vedenkoskematonta aluetta. Myös Ulvaanharjun huippu on jyrkkä. Alueeseen liittyy keidassuo, kaksi pienialaista korpea sekä lähde ja laskupuro. Vatulanharju-Ulvaanharju on valtakunnallisesti arvokas harju, joka on geologisesti erittäin merkittävä ja biologisesti merkittävä kohde."</p> <p>Vatulanharjun alueen merkitys korostuu erityisesti siksi, että kyseessä on pohjavesialue, josta jaetaan puhdasta ja erittäin hyvälaatuista talousvettä Ikaalisten, Hämeenkyrön ja osin myös Sastamalan asukkaille. Kyse on Pirkanmaan suurimmasta pohjavesialueesta. Näin laajamittaisen tuulivoimapuiston suunnitteleminen vain noin 500 metrin etäisyydelle pohjavesialueesta merkitsee huomattavan suurta riskinottoa, jota ei voida perustella ilman kattavia ja luotettavia selvityksiä. Puhdas vesi on nykymaailmassa korvaamattoman arvokas luonnonvara, jota ei voi ottaa itsestäänselvytenä.</p> <p>Hankkeen pohjana olevat maaperätutkimukset ovat puutteellisia, kuten yleisötilaisuudessa 27.11.2025 todettiin. On edelleen epäselvää, miten vesi käyttäytyy eri vuodenaikoina ja millaisia vaikutuksia jopa 350 metriä korkeilla tuulivoimaloilla on pohjavesialueeseen niiden liikkuessa ja värähdellessä tuulen vaikutuksesta.</p> | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että "Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä."</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> |

Lisäksi talviaikaan, jolloin tuulivoimalat tuottavat eniten energiaa, syntyy merkittävä riski jäälohkareiden sinkoutumisesta pitkälle vaarantaen niin ihmiset kuin liikenteenkin.

Vastuukysymykset ja riskienhallinta ovat jääneet huomioimatta. Ympäristölupa tulisi hakea ja käsitellä jo ennen hankkeen etenemistä. Asia on ollut Ikaalisten kaupunginvaltuuston käsiteltävänä, mutta lupaa ei ole vielä kukaan saatu hoidettua. Tämä herättää vakavia huolia päätöksenteon vastuullisuudesta. Jo rakentamisvaiheeseen liittyy useita ympäristöriskejä kuten mahdolliset öljy- ja polttoainevuodot, maaperän eroosio sekä kiintoainekuormitus. Näiden riskien vuoksi on välttämätöntä, että vastuutahot ja korvausvelvollisuudet ovat etukäteen yksiselitteisesti määriteltäviä. Eli kuka kantaa vastuun vahingon sattuessa – maanomistajat, kaupunki vai joku muu tahon? Urakoitsijat ovat vaihtuneet useaan kertaan, eikä vastuu voi jäädä taholle, joka ei ole enää toiminnassa. Rakentamisesta vastaavat pääosin ulkomaiset yritykset omine asiantuntijoinaan ja työntekijöinään, eikä hanke tulisi työllistämään merkittävästi paikallisia asukkaita.

Vatula–Ulvaan kulttuurimaisemalla on suuri merkitys meille Ikaalilaisille. Alue on tärkeä virkistysalue missä retkeillään, hiihdetään ja rentoudutaan. Alue toimii ampumaratana ja Niinisalon varuskunta sijaitsee myös suhteellisen lähellä. Aluetta käytetään aktiivisesti marjastukseen ja sienestyskseen. Marjoja ja sieniä kerätään niin omaan käyttöön kuin myyntiinkin. Lähellä sijaitsee lisäksi suuri kylpylä, jonka vieraat eivät halua nähdä punaisena hohkaavia välkkeitä. Vatulan kylä on aina ollut elinvoimainen ja aktiivinen yhteisö. Tuulivoimapuiston sijoittaminen alueelle herättää perusteltua huolta asumisviihtyvyydestä, maisemavaikutuksista ja kiinteistöjen arvon säilymisestä. Jo nyt osa asukkaista pohtii kotinsa tulevaisuutta hankkeen läheisyydessä. Mutta kuka haluaisi ostaa talon tuulivoimapuiston vierestä? Koti on kuitenkin useimmille meistä elämän suurin taloudellinen investointi ja jo pelkkä hankkeen suunnittelu on aiheuttanut mittavaa haittaa Ikaalisille.

Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.

Lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeilta tai tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa. Tuulivoimaloilta voidaan tapauskohtaisesti edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa, mikäli niistä voi aiheutua naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista rasitusta. Ympäristöluvan hakemiseksi tulisi kuitenkin olla tiedossa, millä perusteella ja minkä vaikutuksen osalta lupaa haetaan. Tuulivoimahankkeessa tällainen vaikutus voi olla esimerkiksi melu. Konikallion hankkeessa laadittujen mallinnusten perusteella melun ohjearvot eivät ylitä, eikä mitään ympäristölupaa edellyttäviä seikkoja ole hankesuunnittelun aikana tunnistettu. Ympäristölupaa haetaan tarvittaessa kuntien ympäristöviranomaisilta.

Hankkeen yhteydessä laadittujen selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella tuulivoimahanke on yhteen sovitettavissa alueen ja lähiympäristön nykyisten käyttömuotojen kanssa. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Olen aina puolustanut kotiseutuani ja pidän tärkeänä, että kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus asua ja elää täällä. Vaikka asun Ikaalisten keskustassa, pidän tärkeänä tuoda esiin erityisesti niiden asukkaiden näkökulman, jotka elävät tuulivoimahankkeen välittömässä läheisyydessä. On kuitenkin syytä muistaa, että hankkeen vaikutukset ulottuvat paljon laajemmalle. Luonnon ja puhtaan veden säilyttäminen sekä tulevien sukupolvien elinympäristön turvaaminen ovat arvoja, joiden tulisi ohjata päätöksentekoa. Toivon, että myös nuorten ääni otetaan aidosti huomioon ja että hanketta arvioidaan kokonaisvaltaisesti, pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Päätöksissä tulisi aidosti huomioida niin ympäristön, paikallisyhteisön kuin tulevien sukupolvienkin etu. On vaikea hyväksyä, että muutaman ihmisen lyhytnäköiset ratkaisut voivat vaarantaa sen hyvän, jota on jo pitkään täällä rakennettu. Alueen arvoa ei voida mitata rahassa, eikä hankkeen vaikutuksia toteutuessaan voida jälkikäteen enää korvata.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>12) Osallinen 12, 15.1.2026</b></p> <p>Tahtoisin lausua tuulivoima hankkeesta. Olen erittäin huolissani pohjavesialueesta. Olen lapsuuteni viettänyt kotitilallani vatulanharjun välittömässä läheisyydessä. Olen myös kyseisen tilan toinen omistaja.</p> <p>Vatulanharju–Ulvaanharjun I-luokan pohjavesialue on Ikaalisten ja laajemman seudun vedenhankinnan kannalta korvaamaton varanto, jota on velvollisuus suojella myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Pohjaveden pilaantuminen tai antoisuuden heikkeneminen olisi käytännössä peruuttamaton vahinko, joka vaarantaisi sekä nykyisen talousveden saannin että mahdollisuuden hyödyntää aluetta poikkeusolojen lisävedenottoon.</p> <p>Nykyisessä maailman tilassa missä tällä hetkellä elämme, on ylipäätään täysin järjetöntä rakentaa isoja sähkö myllyjä, mitä on vaikea puolustaa. Ihmiselle elin tärkeän veden turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää. Toivon todella, että Ikaalisten päättäjät miettii hanke asiaa vielä uudestaan.</p>          | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>13) Osallinen 13, 15.1.2026</b></p> <p>Tuulivoimaloiden rakentaminen ei ole ongelmatonta, vaan niihin liittyy merkittäviä ja huomattavan pitkäkestoisia haittoja ympäristölle, ihmisille ja alueen elinvoimalle. Vastustan tuulivoimaloiden rakentamista Konikallion alueelle ja haluan nostaa esille myös seuraavat pointit:</p> <p><b>1. Mikromuovin irtoaminen ja leviäminen ympäristöön</b><br/>Tuulivoimaloiden lapojen kulumisen vapauttaa jatkuvasti mikromuovia, joka leviää laajalle ja aiheuttaa pitkäaikaisia haittoja luonnolle ja vesistöille.</p> <p><b>2. Pitkäaikaiset ja moninaiset vaatimukset ympäristölle, eläimille ja yksityisille ihmisille</b><br/>Tuulivoimalat vaativat laajoja maa-alueita, tieverkoston rakentamista ja jatkuvaa huoltoa, mikä rasittaa ympäristöä, alueen eläimiä, maanomistajia sekä kaupungin asukkaita vuosikymmeniksi.</p> <p><b>3. Maisemavaikutusten heikkeneminen</b><br/>Massiiviset voimalat muuttavat maisemaa pysyvästi, heikentäen alueen luonnonkauneutta, viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta. Maisemavaikutusten huomattava heikkeneminen vähentää alueen matkailuarvoa ja siten matkailun tuomia tuloja.</p> <p><b>4. Välkkeen haitalliset vaikutukset</b><br/>Lapojen pyörimisestä syntyvä välke on potentiaalinen terveyshaittojen synnyttäjä. Välke koetaan yleisesti myös häiritseväksi, ns. valosaasteeksi.</p> <p><b>5. Melu ja infraääni</b><br/>Tuulivoimaloiden tuottama melu, mukaan lukien infraääni, voi muodostaa häiritsevää ääntä ja vaikuttaa negatiivisesti hyvinvointiin. Meluhaitat vähentävät myös alueen matkailuarvoa.</p> <p><b>6. Rakentamisen ja purkamisen ympäristövaikutukset</b><br/>Voimaloiden rakentaminen ja myöhempi purkaminen kuluttavat luonnonvaroja ja</p> | <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>aiheuttavat merkittäviä päästöjä. Näitä ei ole korvattavissa tuulivoimaloiden tuomilla euroilla.</p> <p><b>7. Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen</b><br/>Rakentaminen, huolto ja purkaminen häiritsevät eläimistöä ja ekosysteemejä. Tuulivoimalat eivät edistä luonnon monimuotoisuutta, vaan heikentävät sitä.</p> <p><b>8. Käyttöiän jälkeiset rasitteet kunnalle</b><br/>Kun voimalat poistuvat käytöstä, kaupungille on odotettavissa jäävän merkittäviä kustannuksia ja ympäristöhaittoja.</p> <p><b>9. Kiinteistöjen arvon aleneminen</b><br/>Lähialueiden kiinteistöjen arvo laskee merkittävästi, mikä vaikuttaa asukkaiden taloudelliseen asemaan. Tuulivoimalat muodostavat viihtyvyyden laskua lähialueilla.</p> <p><b>10. Sosiaalinen hyväksyttävyys</b><br/>Tuulivoimaloiden läheisyydessä asuvat ja niistä kärsivät asukkaat eivät koe hanketta oikeudenmukaiseksi, mikä heikentää yhteisön luottamusta ja alueen vetovoimaa. Myös osalle yritystoimintaa lähistöllä harjoittaville ratkaisu tuulivoimapuistoalueen rakentamisesta on yritystoiminnan jatkuvuutta haittaava tekijä.</p> <p><b>11. Pohjavetemme on kultaakin arvokkaampaa – sen pilaamiseen ei ole varaa</b><br/>Pohjavesiin kohdistuvat riskit ovat liian isoja, eikä niitä ole varaa ottaa. Valtavat voimalat ja pohjavedet eivät kuulu samalle alueelle. Jos emme kaupunkina pidä huolta pohjavesiemme säilymisestä puhtaana, ei sitä kukaan muukaan puolestamme tee.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>14) Osallinen 14 (2 allekirjoittajaa).<br/>15.1.2026</b></p> <p><b>Vatulanharjun I-luokan pohjavesi ja korvaamaton luonto</b><br/>Alueen pohjavesien merkitystä ei ole tutkittu riittävästi, ja tuulivoimayhtiön tilaama konsulttiraportti ei ole riippumaton. Paikalliset, vuosikymmeniä alueella asuneet tietävät, että alueella pulppuaa lähteitä, joita ei ole huomioitu. Vatulanharju on I-luokan pohjavesialue, eli vedenhankintaa varten tärkeä alue, jolla pohjavesien suojelu on ensisijaista. Voimaloiden, teiden ja sähkönsiirron rakentaminen alueelle voi</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>muuttaa pohjaveden virtaussuhteita ja heikentää veden laatua – vahinko olisi käytännössä peruuttamaton ja koskisi myös tulevia sukupolvia.</p> <p><b>Korvaamattomat luonto- ja maisema-arvot</b><br/>Vatulanharjun harjumaisema on valtakunnallisesti arvokas ja tarjoaa elinympäristön monille lajeille sekä mahdollisuuden virkistykseen ja luontomatkailuun: hiihto, retkeily, marjastus ja metsästys muodostavat alueen luonnon ja kulttuurin ydinlämykset.</p> <p><b>Tuulivoimaloiden korkeus ja näkyvyys</b><br/>Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään noin 300 metriä maanpinnasta mitattuna, mikä tekee niistä erittäin näkyviä ja pitkäkantaisia elementtejä maisemassa. Tämän vuoksi voimaloiden aiheuttamat varjostus-, melu- ja häiriövaikutukset voivat levitä laajemmalle kuin pienemmillä rakenteilla.</p> <p><b>Ihmisten terveys ja hyvinvointi</b><br/>Tieteellinen näyttö tuulivoimaloiden terveysvaikutuksista on rajallista mutta merkityksellistä: Tutkimukset eivät ole osoittaneet suoraa fysiologista vaikutusta infraääneen tai matalataajuiseen meluun ihmisille, mutta laajemmat katsaukset osoittavat, että häiritsevyys, unihäiriöt ja stressi voivat lisääntyä, erityisesti pitkällä aikavälillä. Asukkaiden kokemukset ovat todellisia, ja monet raportoivat oireista kuten unihäiriöistä, päänsärystä tai ärsytyksestä juuri melun ja näkyvien voimaloiden vuoksi. Ihmisten terveyttä ei voi käyttää kokeilualustana; mahdolliset haitat on otettava vakavasti ja tutkittava riippumattomasti ennen hankkeen toteuttamista.</p> <p><b>Infraääni ja maaperän värähtely</b><br/>Tuulivoimaloiden tuottamaa infraääntä ja maaperän kautta kulkevaa värähtelyä ei ole tutkittu riittävästi Konikallion maaperäolosuhteissa, vaikka ne voivat tietyissä ympäristöissä lisätä haittoja ja häiriötä.</p> | <p>pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Siipien kulumisesta syntyvät mikromuovit ja lasikuituhiukkaset**

Suurten siipien kulumisesta syntyvät mikromuovit ja lasikuituhiukkaset ovat tunnettu ilmiö, ja nykyisillä tuulivoimaloilla kulumisen voi olla jopa 60 kg vuodessa per voimala. Tämän mittaluokan hankkeessa vaikutusten arviointi on erityisen tärkeää, ja tutkimus on välttämätöntä.

Suomalaista, riippumatonta tutkimusta siitä, kuinka paljon mikromuovia ja lasikuituhiukkasia päätyy ympäristöön ja miten ne vaikuttavat maaperään, vesistöihin ja eläimistöön, ei ole tehty.

**Luonnon ja eläimistön reaktiot**

Paikallisen luonnon ja eläimistön reaktioita voimaloiden ääniympäristön muutokseen ei ole arvioitu riittävästi. Näiden vaikutusten puuttuminen tutkimuksesta tekee lisäselvityksistä välttämättömiä ennen rakentamispäätöstä.

**Omaehtainen etäisyys ja huoli karjan ja metsän hyvinvoinnista**

Asumme <osoitetieto poistettu>, ja lähin suunnitelluista tuulivoimaloista on TV13, noin 4 050 metriä linnuntietä. Koska meillä on kesä-talvet ulkona laiduntavaa karjaa, huoleni koskee paitsi omaa asumisviihtyvyyttä myös eläinten hyvinvointia. Omistamme myös metsätilan <osoitetieto poistettu>. [tila] on noin 3,75 km TV13:sta, ja tuulivoimaloiden siipien kulumisesta syntyvät mikromuovit voivat levitä myös metsään, vaikuttaen maaperään, eläimistöön ja metsän virkistysarvoon.

**Taloudellinen näkökulma**

Kaupungille mahdollisesti kertyvä kiinteistövero ja satunnainen sähkötuotto ovat pieniä verrattuna siihen, mitä menetetään: korvaamaton luonto, puhdas pohjavesi, hiljaisuus ja tulevien sukupolvien mahdollisuus nauttia alueesta. Muutama euro tai satunnainen sähkölasku eivät todellisuudessa korvaa tätä menetystä, eikä kaupungin taloushyöty voi oikeuttaa pysyviä vahinkoja ympäristölle ja asukkaille. Lisäksi vaikka nykyisen lain mukaan verotulot menevät kunnille, lainsäädäntö voi tulevaisuudessa muuttua, eikä ole takeita siitä, että kunnille kertyy odotettuja tuloja koko tuotannon elinkaarella.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>15) Osallinen 15, 15.1.2026</b></p> <p>Vastustan Konikallion tuulivoimahanketta moneltakin osin, mutta missä kohtaa hanketta mainitaan mitä käytöstä pois jääneille tuulivoimaloille tehdään vai jätetäänkö ne koristamaan pilattua maisemaa käyttöajan loputtuakin? Lisäksi vaikutukset pohjavesialueisiin ovat sitä luokkaa, että vastustan hanketta kestävämmän.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Tuulivoimaloiden ja muiden rakenteiden purkamisesta vastaa tuulivoimapuiston omistaja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Vuonna 2026 on meneillään lainsäädännön uudistus, jonka tavoitteena on selkeyttää tuulivoimaloiden purkamisvastuita ja turvata purkamiskustannusten kattamista.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>16) Osallinen 16, 15.1.2026</b></p> <p>En kannata Konikallion tuulivoimahankkeen toteuttamista.</p> <p>Vatulanharju – Ulvaanharju ovat valtakunnallisesti arvokkaita luonto- ja maisemakohteita. Kelminselkä on kansallismaisema. On uskomatonta, että alueelle edes mietitään tuulipuistoa.</p> <p>Harjulla soineen on monipuolinen virkistyskäyttö asukkaille ja matkailijoille. Pirkanhiihdon tapahtumat kulkevat Pirkan Uraa ja kesällä alueella on paljon retkeilijöitä, marjastajia, sienestäjiä, maastopyöräilijöitä ja lintujen tarkkailijoita. Asukkaat poimivat marjoja ja sieniä elantonsa tueksi ja jopa myyntiin.</p> <p>Talvella retkeillään alueen nuotiopaikoilla, hiihdetään ja kuljetaan lumikengillä.</p> <p>Tuulipuiston läheisyydessä on koirien koulutuskenttä ja alueen sisään jäisi ampumarata. Kuinka ammuntharrastusta voisi edes jatkaa tuulimyllyjen välkkyessä. Muodostaisiko ammunta riskin tuulimyllyille?</p> <p>Alueella on runsas eläimistö ja harvinaisiakin lajeja. Lintujen, mm joutsenten ja kurkien muuttoreitit kulkisivat tuulimyllyjen keskellä.</p> <p>Harjulta nostetaan arvokas ja hyvälaatuinen pohjavesi Ikaalisten, osin Hämeenkyrön ja Sastamalan asukkaille. Tuulipuisto tulisi aivan pohjavesialuetta liipaten. Selvitystilaisuudessa kerrottiin, että rakennusvaiheessa vesi voisi samentua ja muutenkin pitäisi noudattaa varovaisuutta rakentamisessa.</p> <p>Pohjavesialueen lähellekään ei pitäisi rakentaa, jos on pienikin riski pohjaveden pilaamiselle.</p> <p>Harjulla on myös lähteitä, joista on jo kymmeniä vuosia johdettu juomavettä Kurkelan ja</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.”</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Vatsiaisten taloille ja maatiloille. Tätä hyvää lähdevettä juodaan monessa talossa.</p> <p>Lähellä asuvien asukkaiden ja mökkiläisten, maaseutu- ja matkailuyrittäjien elämään ja toimeentuloon tuulimyllyt tulisivat vaikuttamaan radikaalisti, aiheuttaen melu-, välke-, ja terveyshaittoja. Ääni- ja välkesaaste aiheuttaisivat haittaa eläimille ja ihmisille.</p> <p>Tuulimyllyjen lavoista irtoava mikromuovi ja mahdolliset kemikaalit leviäisivät marja- ja sienialueelle ihmisten ja eläinten syötäväksi. Ratiperän tuulipuistossa kielletään oleskelu 500 metrin päässä tuulipuistosta jääheittojen vuoksi. Siellä tuulimyllyt ovat napakorkeudeltaan 144m eli paljon matalampia, kun nyt Konikalliolle suunnitellut, Eiffel-torniakin korkeammat tuulimyllyt. Arviointiselvityksessä ei ole edes arvioitu, kuinka pitkälle näistä tuulimyllyistä jäälohkareet voivat lentää.</p> <p>Ilmattaren infotilaisuudessa 11/2025 mainittiin, että jopa liikennevalot voitaisiin asentaa harjuun kertomaan, koska siellä ylipäättään olisi turvallista liikkuu.</p> <p>Öljyvahinko kuljetuksessa tai tuulimyllyistä olisi pahimmillaan ekokatastrofi. Jo tuulimyllyjen rakennusvaihe muodostaisi vakavan riskin pohjavesialueella. Yhden myllyn pohjaperustus on Ilmattaren infotilaisuudessa 11/25 kerrotusti halkaisijaltaan n.30 metriä.</p> <p>Rakentamisvaiheessa maaperään pumpataan valtavat määrät betonia ja murskeita monen metrin syvyyteen. Tuulipuiston maaperää rikotaan, arseenipitoisia kallioita porataan ja murskataan. Mitä imeytyy pohjaveteen, on vain arvailua, varmaa tietoa ei ole selvityksissä. Arvellaan vain, että saattaa samentua.</p> <p>Suomessa on tapahtunut tuulimyllyjen lapaonnettomuuksia. Ratiperän tuulipuistossa tuulimylly ei pysähtynyt, kun lapa katkesi. Mitä tapahtuu, jos vastaava onnettomuus tapahtuisi Konikalliolla ja tuulimyllyjen öljyt leviävät maastoon. Täysin mahdollisessa tapahtumassa</p> | <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Tuulivoimaloista irtoavan mikromuovin määrä on hyvin pieni. Ruotsissa luontoyhdistys Naturskyddsförening on arvioinut, että kaikista Ruotsin tuulivoimaloista irtosi vuonna 2021 noin 645 kilogrammaa eli noin 0,6 tonnia mikromuovia. Vuonna 2021 Ruotsissa oli noin 4 300 tuulivoimalaa, joten karkeasti laskettuna yhdestä tuulivoimalasta irtosi siis noin 150 grammaa mikromuovia vuodessa. Suomessa oli vuonna 2023 noin 1 600 tuulivoimalaa, joten samalla laskukaavalla laskettuna Suomen kaikista tuulivoimaloista olisi vuonna 2023 irronnut noin 240 kiloa mikromuovia. Suomen ympäristökeskuksen mukaan myös Suomessa tieliikenne on merkittävin yksittäinen mikromuovin lähde: pelkästään ajoneuvojen renkaiden kulumisesta aiheutuu vuosittain noin 5 000–10 000 tonnin mikromuovipäästöt.</p> <p>Jää putoaa rakenteista suoraan voimalan alapuolelle, pois lukien lavat, joista jää voi lentää kauemmas. Useimmiten lapoihin kertynyt jää irtoaa kuitenkin voimalan käynnistämisenvaiheessa ja putoaa korkeintaan lavan pituuden etäisyydelle voimaloista. Jääheittoriski ei ulotu Vatulanharjulle saakka.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>pahimmillaan menetetään asukkaiden juomavedet.<br/>Mikä on hinta, kun puhdasta vettä jouduttaisiin hankkimaan Ikaalisiin muualta?</p> <p>Ilmattaren infotilaisuudessa 11/2025 Konikallion tuulipuiston Ikaalisten ensimmäisen vuoden kiinteistöverotuotoksi ilmoitettiin kokonaisuudessaan 370 000 euroa. Ikäalennus vuosittain 2,5 %.</p> <p>Saatava tuotto tuntuu kunnan taloudessa pieneltä asukkaiden haittoihin, menetyksiin ja mahdollisiin uhkiin nähden.</p> <p>Ympäristölupaa ei ole vaadittu.</p> <p>Yleisesti on tiedossa ja Ilmattaren infotilaisuudessa 11/25 nousi esiin asia, että ongelmia aiheuttanut Ilmattaren yhtiö oli jo myyty eteenpäin. Haitat ja purkukustannukset jäävät pahimmillaan maksettaviksi maanomistajille tai kaupungille. Asukkaat eivät saa korvauksia kärsimästään haitasta, jos ympäristölupaa ei vaadita. Ranskalaista yhtiötä ei kiinnosta Ikaalisten pohjavesi, sitä kiinnostaa tuotto.</p> <p>Valtakunnallisesti arvokas, Pirkanmaan korkein harjumaaisema virkistyskäyttöineen pilataan, jos Konikallion tuulipuisto (= valtava teollisuusalue) toteutetaan. Tuulimyllyt pilaavat maisemat välkkyvine lentovaloineen aina Ikaalisten keskustaan saakka. Lähialueen asukkaat joutuisivat koekaniineiksi Suomen suurimpien tuulimyllyjen altistuksessa.</p> <p>Luontoa tuhottaisiin valtavat alueet tie- ja sähköverkkojen rakentamisella.</p> <p>Kaupungin periaatteisiin kuuluu, että asukkaita kohdellaan tasa-arvoisesti.</p> <p>Tasa-arvo ei toteudu, jos muutama Ikaalislainen saa tuulimyllyistä korvaukset, toisten maita ja metsiä pakkolunastetaan ja tuulipuiston lähiasukkaat kärsivät haitat.</p> <p>Asuntojen ja kiinteistöjen arvo laskee ja uusia asukkaita on sen jälkeen turha houkutella. Suunta on sen jälkeen pois Ikaalisista.</p> <p>Konikallion tuulipuistoa suunnitellaan täysin väärään paikkaan. Raha edellä ihmisistä ja luonnosta piittaamatta.</p> <p>Vatulanharju – Ulvaanharju on ainutlaatuinen virkistys- ja ulkoilualue. Ikaalisten matkailuvaltti, sitä pitää kehittää eikä tuhota.</p> | <p>mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Tuulivoimaloiden ja muiden rakenteiden purkamisesta vastaa tuulivoimapuiston omistaja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Vuonna 2026 on meneillään lainsäädännön uudistus, jonka tavoitteena on selkeyttää tuulivoimaloiden purkamisvastuita ja turvata purkamiskustannusten kattamista.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>17) Osallinen 17, 15.1.2026</b></p> <p>Mielestäni tuulimyllyaluetta ei pidä rakentaa korpeen lähelle Vatulanharjua ja Natura-aluetta. Kiellän kaavaehdotuskarttaan merkityn tien ja sähkölinjan rakentamisen omistamalleni maalle. En hyväksy maa-ainesten tai kalliomurskeen ottamista enkä mitään tuulivoimaloihin liittyvää rakentamista omistamallani maalla Konikallion tuulivoimahankealueella.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Osayleiskaavassa esitettyjen toimintojen sijainnit täsmentyvät hankkeen jatkosuunnittelussa. Hankkeesta vastaava käy maanomistajien kanssa neuvotteluja kiinteistöjen vuokraamisesta ja käyttämisestä. Maa-ainesten ottamiseen ja tuulivoimaloiden rakentamiseen tarvitaan aina maanomistajan lupa.</p> |
| <p><b>18) Osallinen 18, 15.1.2026</b></p> <p>Konikallion tuulivoimapuiston kaavaehdotusta ei pitäisi hyväksyä eikä toteuttaa, sillä:</p> <p>1. Ympäristövaikutusarviointi eli YVA ei ole enää pätevä, koska kaavaa on muutettu esim. voimaloiden sijainnin ja lukumäärän osalta. Ympäristövaikutuksetkin ovat siten muuttuneet. Ne eivät siis vastaa toisiaan. Vaikutukset pitäisi arvioida uudelleen uusilla tiedoilla.</p> <p>2. Teollisuusluokan tuulivoimalat ovat liian suuri riski vieressä olevalle pohjavesialueelle. Alue johon tuulivoimaloita suunnitellaan, on pohjaveden muodostumisaluetta. Ely-keskuksen arvion mukaan Vatulanharjulla muodostuu pohjavettä n. 12800 kuutiota vuorokaudessa. Se on yksi Pirkanmaan suurimpia ja siten tärkeimpiä pohjavesialueita. Voimaloiden perustusten, teiden ja kaapelointien rakentaminen, maa-ainesten otto ja voimaloiden aiheuttama tärinä voivat muuttaa veden virtauksia ja vaikuttaa siten myös pohjaveden laatuun. Tämä elintärkeä alue on siis säästettävä rakentamattomana ja suojeltava kaikilta mahdollisilta riskeiltä! Ilmattaren edustajakin on myöntänyt, että pohjaveden samentumista voi rakennusvaiheessa esiintyä. Kuinka nopeasti ja kuinka täydellisesti se sen jälkeen enää puhdistuisi??? Puolueettomat tutkimukset olisi vähintään teetettävä esim. Geologian tutkimuskeskuksella eli GTK:lla, eikä luottaa ainoastaan hanketoimijan yhden tutkijan tutkimuksiin.</p> <p>3. Kaava-alueella on suojeltavia lähteitä, joita ei mainita kaavaselostuksessa laisinkaan. Lähteet pitäisi paikantaa, sijoittaa kartalle ja suojella vesilakien mukaisesti.</p> | <p>Palautteen seuraavilta osin viitataan sisällön vastaavuudesta johtuen Osallisen 6 (12.1.2026) kaavaehdotuksesta antamaan muistutukseen ja tässä asiakirjassa siihen laadittuun vastineeseen.</p>                                                                                                        |

4. Melumallinnukset on tehty nykyään jo käytössä olevilla voimaloilla. Konikallioon suunnitellut voimalat ovat näitä nykyisiä voimaloita paljon suurempia. Melumallinnukset eivät täten ole riittäviä. Yhteensä 15 voimalan kerrannaisuusvaikutuksia ei myöskään ole mallinnettu eikä vaikutuksia suurten järvenselkien yli ole tutkittu. Ääni kulkee vesistöjen yli todistetusti paremmin kuin muualla maastossa. Melulle altistuu siis moninkertainen määrä sekä vakituksia että lomaasukkaita siihen verrattuna mitä kaavaehdotuksessa ja yva:ssa on ilmoitettu. Jatkuva voimaloiden humina rikkoo hiljaisen maaseutumaisen alueen äänimaiseman ja myös Vatulanharjun käyttö niin lähiasukkaiden kuin myös koko maakunnan asukkaiden tärkeänä virkistysalueena häiriintyy.

5. Maailman suurimmat voimalat pilaavat kauniin kansallismaiseman, ne näkyvät todella kauas. Voimaloista tehdyt havainnekuvat ovat puutteellisia. Kuvat on otettu pilvisellä säällä, vasten harmaata taustaa, jolloin voimaloiden näkyminen maisemassa vääristyy. Vrt. kesäinen sininen poutasään taivas/ valkoiset voimalat. Myös kuvauspaikat ovat puutteelliset. Myös pimeänäkymäkuvat ovat huonolaatuisia ja niitä on aivan liian vähän. Voimaloiden punaiset, vilkkuvat lentoestevalot pilaavat öisen pimeänäkymän.

6. Luonto ja eläimet tulevat kärsimään tämän alueen muuttumisesta. Esim. linnut välttelevät tuulivoimaloita jopa viiden kilometrin etäisyydeltä. Yvassa esitellyt selvitykset ovat puutteellisia. On esimerkiksi tehty vain muutaman päivän pöllöhavainnoiteja, eikä paikallisten ornitologien ja muiden lintuja vuosikymmeniä havainnoineiden, paikallisten ihmisten tutkimuksia ja havainnoiteja ole otettu lainkaan huomioon. Tämä alue on selkeästi lintujen jokavuotista muuttoaluetta, joka yvassa kiellettiin. Joka kevät ja syksy suuret metsä- ja tundrahamiparvet, kurjet ym. lentävät juuri Vatulanharjun yli pohjoiseen ja etelään. Viime syksynäkin niitä levähti lähipelloilla tuhansia. Myös kotkat, kalasääsket, harmaahaikarat ja erilaiset haukat ovat jokavuotisia pesiviä lintuja näillä alueilla. Hankkeen toteutuessa lintujen lajikirjo tulisi radikaalisti muuttumaan, kun linnut

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>välttelisivät näitä alueita ja täten luonnon monimuotoisuus tulisi suuresti kärsimään.</p> <p>7. Hankkeen toteutuessa lähialueen asukkaiden kiinteistöjen ja muun omaisuuden arvo laskee. Kiinteistöjä on tämän jälkeen myös paljon vaikeampaa saada myytyä. Asukkaille koituu arvaamattomia haittoja. Näitä asioita ei ole otettu huomioon. Omaisuuden suoja on kuitenkin jokaisen suomalaisen perusoikeus ja jos tätä rajoitetaan, niin siitä pitäisi vähintään maksaa korvaukset.</p> <p>8. Hankkeen kohdalla yhdenvertaisuusperiaate ei toteudu. Kiinteistöverotuloina tulevat hyödyt kohdennetaan kaikkiin kuntalaisiin, mutta haitat kohdistuvat alueen lähettyvillä asuville.</p> <p>9. Hankkeessa ei ole noudatettu varovaisuusperiaatetta, vaan hankkeeseen liittyy suuria epävarmuuksia ja riskejä.</p> <p>10. Kaava on osittain keskeneräinen ja siinä on monia ristiriitaisia selvityksiä. Vaikutuksia ei ole tutkittu riittävästi lain vaatimalla tavalla.</p> <p>Ilmatar ja Ely-keskus ovat todenneet lausunnoissaan monia haittoja kielteisiksi, vaikkakin vähäisiksi sellaisiksi. Meidän lähiseudun asukkaiden mielestä haitat ja riskit ympäristölle ja upeille maisemille ovat kaikessa laajuudessaan hyvin merkittävän kielteiset!</p> |  |
| <p><b>19) Osallinen 19, 16.1.2026</b></p> <p>Liitteenä on lausuntoni Konikallion tuulivoimahankkeen kaavaehdotuksesta. Lausunto koostuu kolmesta tiedostosta. Erityisesti hankkeen pohjavesiselvitykset on tehty niin virheellisesti ja puutteellisesti, että hanketta ei voi nykyisellään toteuttaa. Pohjavesien virtaussuunnat ovat virheellisesti tulkittu ja hankealueelle sijoittuu myös suuri pohjaveden muodostusmisalue. Nämä asiat on todettu myös Ikaalisten Vesi Oy:n lausunnossa.</p> <p>Liite 1</p> <p><b>KONIKALLION YLEISKAVAEHDOTUKSEN MUKAISEN KAAVAN VAIKUTUKSISTA KAAVA-</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |

**ALUEEN SEKÄ VATULAN- JA ULVAANHARJUN POHJAVESIIN**

Kaavaehdotuksessa kuvatut vaikutukset Vatulan- ja Ulvaanharjun pohjavesiin sisältävät virheitä, ovat puutteellisia ja antavat kaavasta päättävälle sekä myöhemmän rakennusvaiheen suunnittelijoille harhaan johtavan kuvan pohjavesivaikutuksista. Kaavaehdotuksen sisältämät virheet, puutteet ja harhaan johtavuudet eivät ole vähäisiä, eivätkä ne ole selitettävissä tai korjattavissa suunnittelijan työvirheinä. Laki edellyttää suunnittelijalta riittävää pätevyyttä, johon kuuluu tehtävään soveltuva tutkinto, riittävä, tehtävän vaatimusten mukainen kokeneisuus sekä lainsäädännön tuntemusta. Tuulivoimahankkeessa yleiskaava ohjaa suoraan rakennusvaiheen suunnittelua ja luvitusta. Yleiskaavasta saatavan tiedon riittävyys, virheettömyys ja ohjaavuus korostuvat, sillä puutteita voi olla mahdoton enää rakennusvaiheessa korjata. Ohjausviranomaisen (ELY) puutteellisiin ja ilmeisen vääriin tulkintoihin perustuvat lausumat ovat osaltaan saattaneet johdatella suunnittelijaa kaavaehdotuksessa esiintyviin virhearviointeihin pohjavesivaikutuksista. Kaavoittajalla on ollut tästäkin huolimatta riittävästi tietoa itsenäisten johtopäätösten tekoon prosessin eri vaiheissa annettujen lausumien ja tehtyjen pohjavesitutkimustulosten perusteella.

**Kaavaehdotuksen pohjavesivaikutuksiin liittyvät ristiriitaisuudet**

Seuraavassa on tiivistelmä kaavaehdotuksen pohjavesivaikutuksiin liittyvistä virheistä, puutteista ja harhaan johtavuuksista. Kaavaehdotuksen pohjavesivaikutusten arviot ovat olennaisilta osin ristiriidassa kaavoittajan tiedossa olevan, kaavaselostuksessa ja sen liitteissä todettujen tietojen kanssa.

**REFERENSSIHARHAT****Voimaloiden kokoluokkaharha**

Kaavaselostuksen mukaan Konikallion kaavalla on tarkoitus mahdollistaa rinnakkaisen, Hämeenkyrön puolelle toteutettavan kaavan kanssa viidentoista, teholtaan 10 MW:n voimalasta koostuva tuulivoimala-alue.

Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”

Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.

Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.

Pohjavesivaikutusarviointi perustuu kattavaan maaperän rakenteen ja pohjavesiolosuhteiden tutkimusaineistoon sekä on tehty erittäin kokeneiden asiantuntijoiden toimesta. Aineiston vaihtoehtoisille tulkinnoille ei löydy perusteita. Luonnontieteisiin sisältyy aina epävarmuutta, mutta Konikallion tuulivoimahankkeen pohjavesivaikutusten arviointiin ei sisälly sellaisia epävarmuuksia, joiden perusteella pohjaveden päävirtaussuunnan voitaisiin tulkita olevan päinvastainen kuin nyt tulkittu, eli suuntautuvan tuulivoimaloiden alueelta pohjavesialueelle, vaan pohjaveden päävirtaussuunta on pohjavesialueelta tuulivoimaloiden suuntaan. Voimaloiden paikkoja on muokattu YVA:n jälkeen ja voimat sijoittuvat edelleen yksiselitteisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Näin ollen

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaavaselostuksessa vaikutusten arvioinnin perusteina käytetään kuitenkin 3–4 MW:n voimaloita.</p> <p><b>Voimala-alueen maastoon ja maaperään liittyvä harha</b></p> <p>Kaavaselostuksessa Konikallion kaava-alueen todetaan olevan suurilta osin kallionyppylöiden rikkomaa, soistunutta metsämaastoa. Kaavaselostuksen vaikutusarviot perustuvat kuitenkin referenssiksi otettuun, hiekkakankaalle rakennettuun ”pienvoimaloista” rakentuvaan voimala-alueeseen.</p> <p><b>Virheellisiin referenssitietoihin perustuvan arvioinnin harha</b></p> <p>Kaavaehdotuksen laatijan on täytynyt ymmärtää, että kooltaan kolminkertaisten voimaloiden rakentamisesta, käytön aikaisista ja käytön jälkeisistä toimista johtuvat riskit ovat todennäköisyydeltään ja määrältään merkittävästi kaavaehdotuksessa kuvattua riskejä suurempia. Voimaloiden todelliset rakentamisen ja käytön aikaiset, voimala-alueella käsiteltävien kemikaalien määrät ovat mahdollisten haittavaikutusten näkökulmasta jopa monikymmenkertaisia kaavaselostuksessa esitettyihin tietoihin nähden.</p> <p>Kaavoittajan on pitänyt ymmärtää sekin, että kaavaehdotuksessa ilmaistut johtopäätökset pohjavesihavainnoista ovat todellisia riskejä vähättelevinä harhaan johtavia. Samoin kaavaehdotuksen laatijan on täytynyt ymmärtää se, että Konikallion kaava-alueen rakentamisesta ja ennallistamisesta aiheutuvista todellisista pohjavesirasituksista on kaavaehdotuksessa annettu täysin valheellisen harhaan johtava vaikuttavuuskuvaus. Pohjavesi ulottuu kaava-alueella pohjavesitietojen perusteella paikoin lähelle pintaan. Soiseen maastoon rakennettavan suurvoimalan rakennuspaikat ja tiestö vaativat kaavaehdotuksessa kerrottuun verrattuna merkittävästi laajemmat alueet. Soinen, epätasainen maasto ja käsiteltävien komponenttien koko ja paino vaativat rakennusja kokoonpanopaikoilta sekä tiestöltä huomattavasti vankempia perustuksia kuin kaavaselostuksessa on kuvattu.</p> | <p>hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Soralle vetäistyn 5-6 metrisen väylän sijaan Konikalliolla tarvitaan kokonaisleveydeltään 8-10 metrinen tiestä, jonka kantavat kerrokset ovat vähintään kaksi metrisiä. Tämä tarkoittaa myös rakentamista pohjavesipinnan alapuolelle. Rakentamiseen tarvittavat maa-ainesmäärät ovat tästä johtuen monin kertaistet kaavaselostuksessa esitettyihin määriin verrattuna. Kaavaehdotuksesta puuttuvat maa-ainesten ottoalueet sekä rakennuspaikoilta ja tiestön alta kuorittavien pintamaiden läjityspaikat. Voimala-alueiden laajentuminen ja siitä johtuva maa-ainesmäärien kasvu lisää merkittävästi pohjavesivaikutuksia kaavaselostuksessa esitettyyn verrattuna.

#### **Pohjavesien tilan virheelliset päätelmät**

Kaava-aineisto sisältää Pirkanmaan ympäristökeskuksen tekemän, pohjavesiputkista saatuihin pohjavesiarvoihin perustuvan virtauskuvauksen. Sen mukaan pohjavesien todetaan virtaavan voimala-alueella sijaitsevan ampumaradan suunnasta pohjoiseen, kohti Vatulan pohjavesiharjua. Tuulivoimayhtiö on teettänyt tuulivoima-alueen harjun puoleisella reunalla maatutkaluotauksia. Tuntemattomiksi jääneiden raporttien toimesta tietoja on tulkittu siten, että pohjavesien pääasiallinen virtaussuunta poikkeaisi aikaisemmista arvioinneista. Raportissa väitetään pohjavesien virtaavan pois päin harjusta, kohti kaava-aluetta. Väitettä perustellaan ensisijaisesti tutkatiedoilla, jotka ovat pohjavesiputkista saatavaa tietoa epäluotettavampia. Kaavaselostuksessa on harhaan johtavasti kuvattu luotustietoja erittäin luotettaviksi. Luotustietojen epäluotettavuus on kuitenkin ilmaistu kartoissa kysymysmerkeillä. Lisäksi luotustietoja ei ole saatu lainkaan sellaisistaan kohdista, jotka sijaitsevat virtauspäätealueiden kannalta kriittisillä kohdilla. Kaavaselostuksen liitteenä olevia aikaisemmin todettuja virtaussuuntia ei ole myöskään kiistetty kaavaselostuksessa. Lisäksi on huomioitava, että kaavaselostuksessa argumenttina käytetyssä virtauskuvassakin pohjavesien myönnetään virtaavan osittain hankealueelta Vatulanharjun suuntaan.

Kaikesta tästä kaavoittajan käytettävissä olevasta tiedosta huolimatta kaavaselostuksessa torjutaan voimala-alueen epäpuhtauksien siirtyminen



harjun pohjavesiin em. epäluotettavista tutkahavainnoista tehtyjen tulkintojen perusteella. Kaavaselostuksessa esitetty väite virtaamasuunnista on luonnon lakien vastaisena mahdollon. Väite tarkoittaa käytännössä sitä, että pohjavesien pitäisi nousta noin 10 metriä vastamäkeen puolen kilometrin matkalla luotauslinjan ja voimaloiden välisessä maastossa.

#### **Ohjausviranomaisen (ELY) sekoittavat lausumat**

Ohjausviranomaisen voimalarakentamiselle myönteisiä lausuntoja perustellaan sillä, että voimala-alue sijaitse pohjavesi- tai pohjaveden muodostumisalueella. Ohjausviranomaiselle on tehty ainakin Ikaalisten Vesi Oy:n lausumassa pyyntö sekä pohjavesialueen että pohjaveden muodostumisalueen uudelleen arvioimiseksi. Viimeksi uudelleen arviointia on pyydetty pohjavesistä huolestuneiden toimesta joulukuussa 2025. Viimeksi mainitussa yhteydessä ELY perusteli omaa torjuvaa kantaansa sillä, että pohjavesirajojen siirrolla voisi olla taloudellisia vaikutuksia maanomistajille. Ohjausviranomaisen (ELY) kannat pohjavesialueista ovat hämmentävän ristiriitaisia. Ampumarata-alue sijaitsee tuulivoimala/kaava-alueella. ELY on ampumaradan ympäristölupaprosessissa todennut ampumarata-alueen sijaitsevan pohjavesialueella. ELY on tämän vuoksi antanut erittäin tiukat ohjeet ympäristöriskien seurannalle. Vastaavasti ELY on määritellyt kaava-alueen luoteisreunalla olevan, kaavan vaikutuspiiriin kuuluvan metsäpalstan sijaitsevan Vatulanharjun pohjavesialueella. Tämä tieto ilmenee ELY:n lausunnosta metsäojitusta koskevassa lupa-asiassa. ELYkin näyttää vihdoinkin heräävän kaavasta aiheutuviin pohjavesiriskeihin. ELY toteaa kaavaa koskevassa lausumassaan Ikaalisten kaupungille ja Hämeenkyrön kunnalle ”ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavassa tulisi huomioida kallioperän ruhje ja tuoda ilmi kallioperän ominaisuuksien tutkimisen tarve. Kallioperän rakoilemista tulee tutkia ja arvioida tapahtuuko kalliossa veden virtausta kaava-alueen ulkopuolelle. Voimalapaikkojen sijoittelussa suhteessa ruhjeeseen tulee ottaa huomioon kallioperän ominaisuudet. Päättäjien tulisi suhtautua ELY:n lausumaan vakavasti ja vastuullisesti. Ikaalisten kaupungin tulisi vaatia Voimalayhtiöltä riittävän kattavaa

maaperätutkimuksiin perustuvaa pohjavesi selvitystä ennen kaavoituksen jatkamista. Selvityksen pitäisi vastata tasoltaan GTK:n vuonna 2020 tekemää selvitystä Ulvaanharjun pohjavesialueelta (Geologisen rakenteen selvitys Hämeenkyrön Ulvaanharjun pohjavesialueella, Tutkimusraportti 8/2020).

**Kaavoittajan yleisessä tiedossa olevat tai yksittäisinä huomioina kaava-aineistossa esitetyt pohjaveteen liittyvät, kaavaan vaikutuksista realisoituvat pohjavesiriskit.**

Kaavoittajan tiedossa on, että kaava-alue sijaitsee arseenialueella. Kaavaehdotuksessa ei ole kuitenkaan käsitelty millään tavoin kaavasta johtuvia pohjaveden arseeniriskejä. Kaavaselistuksesta ilmenee, että voimalapaikkojen ja tiestön rakentaminen vaatii mm. kallioräjäytyksiä. Toimenpiteet voivat edistää arseenin liukenemista ja mahdollistaa arseenipitoisen veden sekoittumisen Vatulanharjun pohjavesiin. Kaavaehdotus on arseeniriskien osalta puutteellinen. Samoin kaavoittajan tiedossa täytyy olla voimaloiden lavoista leviävien mikromuovipartikkelien terveyshaitat. Konikallion voimaloiden lavoista voi muualla tehtyjen tutkimusten mukaan irrota 35 käyttövuoden aikana rekkakuormallinen mikromuovia. Konikallion tuulivoimaloiden alueella vallitseva tuulensuunta on kohti Vatulan pohjavesiharjua, jolloin merkittävä osa tästä rekkakuormallisesta voi laskeutua harjulle ja liueta harjun juomaveteen. Mikrohiukkaskasriskien ohittaminen kaavassa on merkittävä puute. Mikrohiukkasten tiedetään olevan terveydelle vaarallisia. Varovaisuusperiaatteen soveltaminen näihin mikrohiukkaskaskeihin merkitsisi pohjavesialueelle suunnitellusta voimalahankkeesta luopumista.

**Käytönjälkeisten purku- ja ennallistamistoimenpiteiden puutteellinen käsittely kaavaehdotuksessa.**

Kaavaselistuksessa annetut selvitykset voimala-alueen purku- ja ennallistamistoimista ja niiden vaikutuksista pohjavesiin ovat liian ylimalkaisia ja puutteellisia. Kaavaselistuksesta ei löydy ennallistamisesta vastuullista toimijaa, eikä sitä millaisia toimia ennallistaminen tarkoittaa. Jos

Ikaalinen ja Hämeenkyrö sijoittuvat Etelä-Suomen arseeniprovinssin alueelle (Arseeniprovinssi 1). Geologian tutkimuskeskuksen maaperän taustapitoisuudet (TAPIR) -karttapalvelun (<http://gtkdata.gtk.fi/Tapir/>) laskennan (säde 15 km, keskipiste ETRS-TM35FIN 284280,6848856) perusteella hankealueen moreenin (Luonnonmaa: moreeni < 2 mm raekoko) arseenin mediaanipitoisuus oli alle asetuksessa annetun kynnsarvon 5 mg/kg. Konikallion hankealueella arseenin pitoisuudet maa- ja kallioperässä ovat olemassa olevan tiedon perustella arvioituna tavanomaisella tasolla. Mikäli kalliota louhitaan, selvittää kiviaineksen arseenipitoisuus. Maaperän arseenipitoisuus voidaan selvittää varmuuden vuoksi muutamissa rakentamiskohteissa ja tulosten perusteella (jos pitoisuus 5 mg/kg ylittyy) arvioidaan jatkotoimenpiteiden tarve.

Tuulivoimaloista irtoavan mikromuovin määrä on hyvin pieni. Ruotsissa luontoyhdistys Naturskyddsförening on arvioinut, että kaikista Ruotsin tuulivoimaloista irtosi vuonna 2021 noin 645 kilogrammaa eli noin 0,6 tonnia mikromuovia. Vuonna 2021 Ruotsissa oli noin 4 300 tuulivoimalaa, joten karkeasti laskettuna yhdestä tuulivoimalasta irtosi siis noin 150 grammaa mikromuovia vuodessa. Suomessa oli vuonna 2023 noin 1 600 tuulivoimalaa, joten samalla laskukaavalla laskettuna Suomen kaikista tuulivoimaloista olisi vuonna 2023 irronnut noin 240 kiloa mikromuovia.

Naturskyddsföreningen mukaan Ruotsissa esimerkiksi tieliikenteestä, mukaan lukien renkaiden kulumisen, aiheutui vuonna 2017 teetetyn tutkimuksen mukaan vuosittain noin 8 190 tonnin mikromuovipäästö. Suomen ympäristökeskuksen mukaan myös Suomessa tieliikenne on merkittävin yksittäinen

tarkoituksena on kuljettaa pois rakentamisen yhteydessä alueelle tuodut vieraat maa-ainekset ja tuoda pintakerrokset takaisin, on kyseessä massiivisesta massojen siirtelystä pohjavesialueella, mikä muodostaa uhan pohjavesien saastumiselle. Kaava on ennallistamisen ja toimenpiteiden pohjavesivaikutusten osalta puutteellinen. Päättäjien on syytä tunnistaa myös, että tuotannollisen toimintansa alas ajaneella yhtiöllä tuskin olisi kassassa käyttämättömiä varoja.

### Johtopäätökset

Ehdotettu kaava ei anna riittäviä tietoja rakennusvaiheen suunnittelun ja toteutuksen ohjaukseen. Tietovaje voi johtaa siihen, että yleiskaavoituksessa tunnistamattomien ongelmien ratkaiseminen on kohtuuttoman vaikeaa tai se ei onnistu lainkaan enää rakennusvaiheessa. Kaavamaininnat ovat erityisen puutteellisia kaavan pohjavesivaikutusten kohdalla. Kaava sysää merkittävät pohjavesiin vaikuttavat vaikeasti ratkaistavat asiat kantaa ottamatta rakennusvaiheen kontolle, sillä verukkeella, ettei asioita ole vielä tutkittu tai suunniteltu. Kaavaehdotus on merkittävän puutteellinen arseenin- ja mikromuovien aiheuttamien pohjavesihaittojen osalta. Kaavaehdotuksessa luodaan päättäjille valheellisen erehdyttävä kuva kaavan todellisista vaikutuksista Vatulan- ja Ulvaanharjujen pohjavesiin. Tiedoiltaan puutteellinen ja harhaanjohtava ehdotus ei ole yleiskaavana vahvistamiskelpoinen.

### Liite 2

#### 1. Muistutuksen kohde

Teen tämän muistutuksen Konikallion tuulivoimahankkeen kaavaehdotuksesta, joka on ollut julkisesti nähtävillä.

#### 2. Vaatimus

Vaadin, että Ikaalisten kaupunki ei hyväksy kaavaehdotusta, vaan kaavaehdotus hylätään (tai vähintään palautetaan uuteen valmisteluun) siksi, että hankkeen toteutuessa tuulivoimalat näkyisivät erittäin vahvasti ja maisemaa hallitsevasti valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (VAMA) ja heikentäisivät sen

mikromuovin lähde: pelkästään ajoneuvojen renkaiden kulumisesta aiheutuu vuosittain noin 5 000–10 000 tonnin mikromuovipäästöt.

Tuulivoimaloiden ja muiden rakenteiden purkamisesta vastaa tuulivoimapuiston omistaja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Vuonna 2026 on meneillään lainsäädännön uudistus, jonka tavoitteena on selkeyttää tuulivoimaloiden purkamisvastuita ja turvata purkamiskustannusten kattamista.

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut palautteessa esitetyt seikat.

Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>keskeisiä maisema-arvoja. Tämä on ristiriidassa kaavoituksen sisältövaatimusten ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.</p> <p><b>3. Perustelut</b></p> <p><b>3.1 Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (VAMA) arvojen turvaaminen on kaavoituksen velvoite</b></p> <p>Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat osa valtakunnallisia inventointeja, joiden arvot tulee turvata alueidenkäytön suunnittelussa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Kaavoituksessa ei riitä, että VAMA todetaan ”huomioiduksi”, vaan kaavaratkaisun on tosiasiallisesti turvattava alueen keskeiset maisema-arvot.</p> <p><b>3.2 Yleiskaavan sisältövaatimukset: maiseman vaaliminen</b></p> <p>Alueidenkäyttölain yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät, että yleiskaavaa laadittaessa huolehditaan mm. maiseman vaalimisesta. Kun kaava mahdollistaa rakentamisen, joka muuttaa maisemaa laajalle alueelle ja erityisesti valtakunnallisesti arvokkaaseen maisemaan, kynnys hyväksyttävyydelle on korkea.</p> <p><b>3.3 Tuulivoimayleiskaavan erityinen velvoite:</b></p> <p>sopeutuminen maisemaan ja ympäristöön</p> <p>Tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskee lisäksi erityinen sisältövaatimus: suunnitellun tuulivoimarakentamisen ja muun maankäytön on sopeuduttava maisemaan ja ympäristöön. Jos voimalat näkyvät VAMA-alueelle voimakkaasti, horisonttia hallitsevasti ja maisemakuvaa olennaisesti muuttavasti, sopeutumisedellytys ei käytännössä täyty.</p> <p><b>3.4 Hankkeen vaikutus VAMA-alueeseen on olennainen ja kielteinen</b></p> <p>Konikallion hankkeessa voimaloiden koko, korkeus ja sijoittuminen aiheuttavat sen, että voimalat näkyisivät laajasti ja muodostaisivat maisemassa uuden, hallitsevan teknisen elementin. Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvo perustuu nimenomaan maiseman luonteeseen, mittakaavaan, avaruuteen ja näkymiin. Kun tuulivoimalat</p> | <p>hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.</p> <p>Havainnollistavan materiaalin ovat laatineet kokeneet asiantuntijat Suomessa käytössä olevien yleisten käytäntöjen ja oppaiden mukaisesti.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

muuttavat näitä ominaispiirteitä, vaikutus ei ole vähäinen tai paikallinen, vaan kohdistuu suoraan siihen, mitä VAMA-statuksella pyritään suojelemaan. Lisäksi maisemavaikutukset ovat luonteeltaan pitkäkestoisia ja käytännössä peruuttamattomia kaavan toteutuessa. Näin ollen kaavaehdotus johtaa tilanteeseen, jossa VAMA-alueen maisema-arvoja ei voida katsoa turvatus lain edellyttämällä tavalla.

### 3.5 Selvitysvastavuus ja vaikutusten arvioinnin riittävyys

Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja riittäviin selvityksiin. Jos maisemavaikutukset VAMA-alueelle ovat merkittäviä tai epävarmuus on suuri, kaavaa ei tule viedä hyväksymiseen "varmuuden toivossa", vaan ratkaisu on tehtävä niin, ettei valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-arvojen heikentymisen riskiä hyväksytä.

### 4. Lopuksi

Edellä esitetyin perusteiden pyydän, että Ikaalisten kaupunki hylkää kaavaehdotuksen (tai palauttaa sen uuteen valmisteluun) ja varmistaa, ettei valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja heikennetä. Pyydän myös, että tämä muistutus liitetään kaava-asian asiakirjoihin ja että minulle toimitetaan tieto kaavan jatkokäsittelystä ja päätöksestä.

### Liite 3

#### Yleistä

Esitän alla täydennyksiä ja selkeytyspyyntöjä kaavaehdotuksen hyväksymisvaiheeseen. Tarkoitus on, että kaava-aineisto ohjaa toteutusta mahdollisimman ennakoitavasti ja että haittojen ehkäisy ja seuranta kuvataan ymmärrettävästi ja konkreettisesti.

#### 1) Haittojen ehkäisy, lieventäminen ja seuranta

Kaava-aineistossa todetaan, että välikkeen osalta ohjearvot pääosin alittuvat, mutta teoreettisen maksimivälikkeen päiväkohtainen arvo ylittää hieman käytetyn viitearvon kahden asuinrakennuksen kohdalla. Lisäksi on tuotu esiin, että melumallinnuksissa käytetty voimalateho ei kaikilta osin vastaa kaavoituksessa mahdollistettua enimmäistehoa ja että

Merkitään palaute seuraavilta osin tiedoksi. Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Esitettyjä täsmennyksiä ja jatkotoimia on mahdollista ottaa huomioon hankesuunnitelman tarkentuessa hankkeen jatkosuunnittelussa ja tulevaisuuden luvitusmenettelyissä.

mallinnusten ajantasaisuus varmistetaan viimeistään rakennuslupavaiheessa.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- kirjataan selostukseen ja/tai kaavamääräyksiin selkeästi, miten välkkeen hallinta toteutetaan käytännössä (esim. pysäytys-/rajoitusohjelmointi, seuranta ja raportointi), erityisesti niissä kohteissa, joissa teoreettinen päiväkohtainen arvo nousee viitearvon yli
- lisätään menettelykuvaus: milloin ja miten melu- ja välkemallinnukset päivitetään toteutettavalle voimalatyypille ja miten varmistetaan ehtojen täyttyminen (ei vain yleisluontoinen maininta "rakennuslupavaiheessa")
- täydennetään mallinnusten tulkintaa epävarmuuksien osalta (esim. paikalliset olosuhteet ja puuston vaikutus tulosten tulkintaan), jotta osalliset voivat arvioida vaikutuksia realistisesti

**2) Rakentamisen aikainen haittojen hallinta ja tiedottaminen**

Kaava-aineistossa kuvataan rakentamisen aikaisia vaikutuksia, kuten liikenteen sujuvuus- ja turvallisuushaittoja, pölyä ja tärinää kuljetusreittien varrella, ja todetaan häiriöiden kestävän noin kaksi vuotta. On myös esitetty suositus, että jatkosuunnittelussa keskustellaan lähiasukkaiden ja muiden vaikutuspiirissä olevien tahojen kanssa käytännön järjestelyistä (esim. teiden linjaukset, rakentamisen aikataulu), joilla haittoja voidaan minimoida.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- liitetään kaava-aineistoon (tai julkaistaan kaavan yhteydessä) rakentamisvaiheen haittojenhallinnan periaatteet: liikennejärjestelyt, työajat, pölynsidonta, tärinän hallinta, tienpito/korjausvastuut sekä ennakkotiedottaminen reittien varrella
- nimetään selkeä yhteyshenkilö ja palaute-/häiriöilmoituskanava rakentamisvaiheeseen ja ensimmäisille käyttövuosille (yhteydenottojen käsittelyaika ja toimintamalli)

**3) Virkistyskäyttö ja turvallisuus käytön aikana**

Kaava-aineistossa todetaan, että alueelle pääsyä ei estetä ja jokaisenoikeuteen perustuva käyttö voi jatkua, mutta vaikutuksia virkistysarvoon

syntyy. Talviaikaisessa liikkumisessa voimaloiden läheisyydessä on todettu jään irtoamisen riski.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään turvallisuuskäytännöt: varoitusmerkinnät, mahdolliset tilapäiset rajoitukset, talvikauden tiedotus, sekä miten turvallisuudesta viestitään alueella liikkujille (myös rakentamisen aikaiset järjestelyt)

**4) Pohjavesi, pintavedet ja kuivatusratkaisut**

Kaava-aineistossa todetaan, että hanke voi edellyttää vesilain mukaista lupaa, jos toiminta vaarantaa esimerkiksi luonnontilaisen lähteen tilan, ja että rakentaminen/kuivatus voi edellyttää uusia oja ja mahdollisesti lupaa. Rakentamisaikaisia riskejä on kuvattu myös perustamistavan, lisäkuivatuksen ja valumavesimuutosten näkökulmasta.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- selostukseen selkeä "päättöspuu" siitä, milloin ojitus/kuivatus tai muu vesitaloustoimi edellyttää lupaa ja millä suunnitteluperiaatteilla tarvetta vältetään
- kirjataan periaatteet rakentamisaikaisten valumavesien hallinnasta (kiintoaine, kulkeutumat, väliaikaiset rakenteet) ja työmaavalvonnasta, jotta kokonaisuus on ymmärrettävä myös osallisille

**5) Viestintäverkot, tv-/radiohäiriöt ja vastuut**

Kaava-aineistossa on tuotu esiin, että tuulivoima voi aiheuttaa häiriöitä antenni-tv- ja viestintäyhteyksiin sekä että häiriöiden ehkäisyyn ja poistamiseen tulee olla toimijalla konkreettinen suunnitelma sekä vastuu kustannuksista. Aineistossa kuvataan myös mittaus- ja korjausmallia (mittaukset ennen ja jälkeen sekä tarvittavat korjaustoimet toimijan kustannuksella) sekä tarvetta tiedottaa radiolinkkien käyttäjiä.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- lisätään kaava-aineistoon tiivis, ymmärrettävä kuvaus tv-/radio-/tietoliikennehäiriöiden ennakoinnista, mittauksista ja korjausvastuista (kuka tekee, milloin, miten nopeasti, mihin ilmoitetaan)

- täsmennetään, miten mahdolliset yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa huomioidaan häiriöiden poistokeinoissa

#### **6) Maisemavaikutusten hallinta ja havainnollistamisen täydentäminen**

Kaava-aineistossa tuodaan esiin tarve arvioida vaikutuksia harjua-alueisiin sekä tehdä maisemasovitteita riittävästi, ja että myös sähkönsiirron ja teiden vaikutukset tulisi havainnollistaa.

##### **Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täydennetään havainnollistamista niin, että se kattaa myös sähkönsiirron ja siihen liittyvän infrastruktuurin vaikutukset sekä keskeiset katselusuunnat (myös harjua-alueilta)
- lisätään selkeä tiivistelmä siitä, mitkä konkreettiset lieventämiskeinot ovat käytössä maisemavaikutusten minimoimiseksi (esim. sijoitteluperiaatteet, reunaehdot, valaistuksen periaatteet, johtoaukeiden hallinta)

#### **7) Luontovaikutusten seuranta ja toimintamallit**

Kaava-aineistossa kuvataan muuttolinnustoa ja todetaan, että osa muutosta tapahtuu yöllä ja/tai korkealla eikä ole tavanomaisin keinoin helposti havaittavissa.

##### **Pyydän ennen hyväksymistä:**

- liitetään kaava-aineistoon selkeä seurantasuunnitelman runko (mitä seurataan, millä aikajänteellä, kenen toimesta ja miten tulokset raportoidaan) etenkin niissä vaikutusryhmissä, joissa epävarmuutta jää

#### **8) Energiahuollon ratkaisut ja varautuminen**

Kaava-aineistossa on esitetty, että aluevaraus voi mahdollistaa myös sähkön varastointiin tarvittavia laitteistoja.

##### **Pyydän ennen hyväksymistä:**

- tuodaan selkeämmin esiin, miten sähkövarastointi ja säätövara on ajateltu toteutuvan käytännössä ja mitä se tarkoittaa toiminnan luonteen, rakentamisen ja turvallisuuden kannalta

#### **9) Toiminnan päättäminen, purku ja ennallistaminen**



Kaava-aineistossa edellytetään, että toiminnan päätyttyä tuulivoimatoimija purkaa voimalat ja ennallistaa alueen kohtuullisessa ajassa.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, mitä ennallistaminen käytännössä tarkoittaa (esim. perustukset, kaapelit, tiet/levikkeet, maisemointi) ja millä periaatteilla varmistetaan, että purku toteutuu myös taloudellisesti (esim. vakuus/rahoitusmalli tai viittaus lupavaiheen ehtoihin)

**10) Yhteydenpito, vastuunjako ja käytännön toimintatapa**

Kaava-aineistossa kuvataan, että hanketiedon saanti on ollut osalle osallisista vaihtelevaa ja että julkinen keskustelu on painottunut osin epävirallisiin kanaviin. Tämä korostaa tarvetta selkeälle, arjen tasolle viedylle yhteydenpidolle.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- julkaistaan kaavan yhteydessä yksi selkeä "yhteystiedot ja toimintamalli" -sivu: kuka vastaa (kunta / hanketoimija), mihin ilmoitetaan (melu/välke/turvallisuus/tv-häiriöt), miten asia käsitellään ja missä aikataulussa

**11) Pelastustoimi ja paloturvallisuus (varautuminen ja ohjeistus)**

Kaava-aineistossa on nostettu esiin pelastusviranomaisen huoli tuulivoimaloiden paloturvallisuudesta ja todettu, että jatkosuunnittelussa noudatetaan ohjeistuksia (mm. automaattinen sammutus).

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- kirjataan kaava-aineistoon selkeä varautumisen "minimitaso": pelastusteiden mitoitus ja kunnossapito, kääntöpaikat, opastus/osoitemerkintä, toimintaohje hälytystilanteessa sekä sammutusveden saatavuuden periaatteet
- täsmennetään, miten paloturvallisuusratkaisut (esim. automaattinen sammutus) varmistetaan toteutuksessa ja miten tästä raportoidaan

**12) Jäänheitto ja muut putoamisriskit (riskialueet, tiedotus, tilapäiset rajoitukset)**

Aineistossa on todettu tarve täydentää suunnitelmia jäänheiton riskialuekaavioilla ja

todettu, että ne liittyvät voimalavalintaan myöhemmässä vaiheessa.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- esitetään periaate siitä, miten riskialueet määritetään ja miten ne merkitään maastoon (kyltit, opastus, kartta/verkko)
- kirjataan menettely, jolla riskitilanteissa toteutetaan tilapäiset liikkumisrajoitukset ja miten niistä tiedotetaan (myös ulkoilureitit ja metsästys huomioiden)

**13) Valaistus ja pimeän ajan vaikutukset (lentoestevalot ja niiden havainnollistaminen)**

Palautteissa on tuotu esiin, että havainnollistamisesta puuttuu tarkastelu silmänseläisyydeltä ja että hämärän/pimeän aikaiset välähtävät lentoestevalot eivät ole olleet mukana videohavainnollistuksissa.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- tuodaan selkeästi esiin valaistuksen periaate (millainen estevalo, milloin käytössä) ja miten valaistuksen haittaa pyritään minimoimaan
- täydennetään havainnollistamista niin, että mukana on pimeän/hämrän ajan näkymät ja valaistus, ja että havainnointi tehdään myös asukkaan näkökulmasta (silmänseläisyys)

**14) Erikoiskuljetukset ja tieverkon kestävyys (reittivalinta, pöly, tienpito ja vastuut)**

Aineistossa kuvataan, että kuljetusreitit varmistuvat myöhemmin ja että reittiin vaikuttavat mm. satamavalinta sekä maa- ja kiviaineksen määrä ja ottopaikat; lisäksi esitetään reittejä ja liikennemääriä.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- lisätään reittivalinnan periaatteet ja reunaehdot (esim. herät tieosuudet, koulu-/asutusjaksot, soratieosuudet, pölynsidonta) sekä ennakkotiedotus reittien varrella
- täsmennetään tienpito- ja korjausvastuut (mitä kunnostetaan ennen kuljetuksia, mitä jälkeen) sekä menettely poikkeustilanteissa (tieauriot, liikennekatkot, vaaratilanteet)

**15) Yhteisvaikutukset ja vaihtoehtoskenaariot (lähialueen muut hankkeet)**

Aineistossa tunnistetaan, että yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa voi syntyä erityisesti

maisemavaikutuksina, ja että yhteisvaikutusten havainnekuvia ei ole kaikilta osin laadittu etäisyyksien vuoksi.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- lisätään vähintään tiivis skenaariotaulukko: mitä muita hankkeita on lähialueella, mitkä vaikutukset voivat kumuloitua (esim. maisema, rakentamisen aikainen liikenne), ja miten arvio päivitetään, jos naapurihankkeiden tilanne muuttuu
- täsmennetään perustelu siitä, miksi yhteisvaikutusten havainnollistamista ei ole tehty, ja millä muulla tavalla vaikutus tehdään ymmärrettäväksi osallisille (esim. tekstikuvaus + karttaperiaate)

**16) Metsätalous ja maankäytön reunaehdot (käytännön ohjeistus)**

Aineistossa on tuotu esiin huomioita siitä, miten yleiskaavan aluevaraukset voivat vaikuttaa metsälain soveltumiseen ja tätä kautta myös muihin metsänkäyttöä ohjaaviin lakeihin sekä käytännön metsätalouteen.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- lisätään selostukseen ymmärrettävä tiivistelmä: miten metsätalous voi jatkua alueella, mitä rajoituksia käytännössä syntyy ja miten vältetään tulkintaepäselvyydet metsälain soveltumisesta

**17) Energiahuollon alueen toiminnallinen kuvaus (aitaaminen, varastointi, huolto ja turvallisuus)** Aineistossa kuvataan energiahuollon alueelle mahdollistuvia toimintoja (esim. sähköasema, aitaaminen sekä mahdolliset varasto- ja huoltorakennukset ja sähkön varastointiin liittyvät laitteistot).

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, mitä toimintoja alueelle voi käytännössä sijoittaa (varastointi/huolto/mahdolliset energian varastointiratkaisut) ja mitä tämä tarkoittaa melun, valaistuksen, liikenteen ja turvallisuuden kannalta
- lisätään periaate aidatusta alueesta: kulunvalvonta, opasteet ja häiriö-/poikkeamatilanteiden toimintamalli

**18) Kulttuuriperintö ja arkeologiset kohteet (suojaetäisyydet ja työmaamenettely)**

Aineistossa on tunnistettu arkeologisia ja kulttuuriperintöön liittyviä kohteita sekä tilanteita, joissa suunniteltu infrastruktuuri kulkee lähellä kohdetta.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, miten kohteet merkitään maastoon ennen rakentamista ja miten niiden suojaaminen varmistetaan työmaavaiheessa (selkeä ohjeistus urakoitsijoille)
- esitetään periaate suojaetäisyyksistä ja menettelystä, jos työvaiheita joudutaan tekemään lähellä tunnistettua kohdetta (esim. työnaikainen valvonta)
- lisätään selkeä "löytömenettely": miten toimitaan, jos rakentamisen aikana paljastuu uusia rakenteita tai löytöjä (työn keskeytys, ilmoitukset, jatkotoimet)

**19) Sähkönsiirto ja verkkoliityntä (toteutuspolku ja vaihtoehtojen realistisuus)**

Aineistossa todetaan, että lopullinen liittymispiste määräytyy liittymissopimuksessa, ja samalla on esitetty, että osa tarkastelluista vaihtoehtoista ei alustavasti ole teknis-taloudellisesti todennäköisiä. Aineistossa on myös oikaistu verkkotoimijoihin liittyviä tietoja.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- kuvataan selkeästi, mikä sähkönsiirtoratkaisu on todennäköisin ja millä periaatteella lopullinen reitti/ratkaisu valitaan
- täsmennetään, miten varmistetaan vaikutusarvioiden ajantasaisuus, jos sähkönsiirtoratkaisu tai liittymispiste muuttuu (päivitysvelvoite/menettely)
- esitetään asukkaille ymmärrettävä tiivistelmä siitä, mitä eri vaihtoehdot käytännössä tarkoittavat (rakentaminen, reitit, aikataulu, häiriöt)

**20) Ilmailu ja viranomaisyhteistyö (lentoesteet, yhteydenpito ja seuranta)**

Aineistossa todetaan, että hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaedellytyksiin, mutta lentoestevaikutusten arviointi lentopaikan läheisyydessä kuuluu toimivaltaiselle

viranomaiselle. Lisäksi aineistossa korostetaan viranomaisyhteistyötä ja lausuntojen/selvitysten mahdollisia määräaikaishuomioita.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, missä vaiheessa lentoestevaikutukset (ja mahdolliset niihin liittyvät rajoitteet/ehdot) ratkaistaan ja miten tulokset viedään kaavan toteutusta ohjaaviin ehtoihin
- kirjataan kaava-aineistoon selkeä yhteydenpidon toimintamalli keskeisten viranomaisten suuntaan koko lupaprosessin ja toteutuksen ajaksi
- varmistetaan, että lausuntojen mahdolliset määräaikaishuomioita ja päivitystarpeet on huomioitu toteutuksen aikataulussa

**21) Natura- ja suojelualueiden reunaehdot (epäsuorat vaikutukset ja tiejärjestelyt)**

Aineistossa todetaan, ettei suojelualueille kohdistu varsinaista rakentamista, mutta vaikutukset voivat olla epäsuoria (häiriö-, este- ja törmäysvaikutukset) ja että lähialueen tieyhteyksiä voidaan parantaa suojelualueen läheisyydessä.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään tieparannusten ja muun lähialueen rakentamisen toteutustapa niin, että suojelualueisiin kohdistuvat epäsuorat vaikutukset minimoidaan (työmenetelmät, ajoitus, työnaikainen valvonta)
- esitetään lyhyt, ymmärrettävä kooste siitä, mitä seurataan suojelualueiden läheisyydessä ja miten mahdollisiin haittoihin reagoidaan (toimintamalli, vastuut)

**22) Linnusto ja häiriötekijät (matalataajuinen melu, pesimälajit ja seuranta)**

Aineistossa käsitellään häiriövaikutuksia (melu, väärä) ja törmäysriskiä sekä todetaan, että matalataajuinen taustamelu voi teoriassa häiritä joidenkin lajien viestintää ja että meluvaikutukset ulottuvat myös lähialueelle.

**Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, mitä käytännön lieventämiskeinoja on varattu linnustovaikutusten pienentämiseen (esim.

ajoitukset, seuranta ja tarvittaessa toimintojen rajoittaminen)

- liitetään kaava-aineistoon selkeä, mitattavissa oleva seuranta- ja raportointirunko (mitä seurataan, millä aikataululla, miten tulokset julkaistaan) etenkin lajiryhmissä, joissa häiriö-/törmäysriskit korostuvat

### **23) Lepakot ja liito-orava (lisäselvitykset, suojavyöhykkeet ja toimintamalli)**

Aineistossa käsitellään lepakoita ja niiden huomiointia sekä viitataan suojeltuihin lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Lisäksi aineistossa todetaan liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä tietyissä elinympäristötyypeissä.

#### **Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, tehdäänkö ennen rakentamista kohdennettuja tarkistuksia (ja millä menetelmällä), jos toteutussuunnittelu tarkoittaa tie-/kaapelireittejä tai työalueita lähelle soveltuvia elinympäristöjä
- kirjataan periaate suojavyöhykkeistä ja siitä, miten työvaiheita ohjataan herkissä kohteissa (ajoitus, rajaukset, valvonta)
- lisätään toimintamalli, jolla mahdolliset havainnot tai poikkeamat käsitellään nopeasti (yhteyshenkilö, aikataulu, korjaavat toimet)

### **24) Melun erityispiirteet ja sisätilojen toimenpiderajat**

(tonaalisuus, amplitudimodulaatio, pienitaajuinen melu) Aineistossa käsitellään tuulivoimamelun erityispiirteitä (esim. tonaalisuus, impulssimaisuus, amplitudimodulaatio) sekä pienitaajuisen melun tarkastelua ja sisätiloihin liittyviä toimenpiderajoja.

#### **Pyydän ennen hyväksymistä:**

- täsmennetään, miten melun erityispiirteet huomioidaan käytännössä valvonnassa ja mahdollisissa korjaustoimissa (mittausmenettely, kriteerit, vastuut, aikataulu)
- esitetään lyhyt, ymmärrettävä yhteenveto sisätilojen tarkastelusta ja siitä, mitä tehdään, jos käytännön mittaukset poikkeavat mallinnuksesta
- kirjataan menettely asukaspalautteen käsittelyyn (milloin mitataan, kuka mittaa, miten tulokset julkaistaan ja mitä toimenpiteitä voidaan tehdä) Lopuksi Pyydän, että edellä esitetyt

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>täydennykset ja selvennykset tehdään ennen kaavaehdotuksen hyväksymistä ja että täydennyksistä tiedotetaan osallisille selkeästi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>20) Osallinen 20, 16.1.2026</b></p> <p><b>1. Johdanto</b><br/>Esitän huoleni Konikallion tuulivoimahankkeen vaikutuksista valtakunnallisesti arvokkaaseen Vatulanharjun maisema-alueeseen sekä Konikallion pohjavesialueeseen. Katson, että hanke vaarantaa alueen keskeiset maisema- ja luonnonarvot tavalla, joka ei ole Suomen lainsäädännön eikä EU-oikeuden tavoitteiden mukaista.</p> <p><b>2. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue</b><br/>Vatulanharju on tunnistettu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, jonka suojelun keskeisiä perusteita ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• harjumuodostelman eheys ja siluetti</li> <li>• laajat näkymät ja luonnonmaiseman mittakaava</li> <li>• alueen kulttuurihistoriallinen merkitys</li> </ul> <p>Tuulivoimaloiden suuri korkeus ja näkyvyys pitkien etäisyyksien päähän muuttavat maiseman luonnetta pysyvästi. Maisemavaikutuksia ei voida pitää vähäisinä tai tilapäisinä, eikä niitä voida tosiasiallisesti lieventää teknisin keinoin.</p> <p>Alueidenkäyttölain mukaan kaavoituksessa on vaalittava valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, eikä niiden keskeisiä arvoja saa heikentää.</p> <p><b>3. Pohjavesialue ja vesien suojelu</b><br/>Konikallio sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, jota koskevat tiukat suojeluvaatimukset.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaan pohjaveden pilaaminen tai sen vaarantaminen on kielletty.</li> <li>• EU:n vesipuitedirektiivi edellyttää, ettei pohjaveden tila saa heikentyä.</li> <li>• Rakentaminen harju- ja pohjavesialueella (mm. massiiviset perustukset, louhinta, räjäytykset, tierakentaminen) sisältää todellisen riskin pohjaveden määrälle ja laadulle.</li> </ul> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Katson, että esitetyt selvitykset eivät riittävällä varmuudella osoita, ettei pohjavesiin kohdistuisi haitallisia vaikutuksia. EU-oikeuden varovaisuusperiaatteen mukaan tällaisessa tilanteessa hanketta ei tule edistää.</p> <p><b>4. EU-direktiivit ja varovaisuusperiaate</b><br/>EU-oikeus ei salli ympäristönsuojelun sivuuttamista energiapolitiittisten tavoitteiden perusteella.<br/>Erityisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vesipuidedirektiivi kieltää vesien tilan heikentämisen</li> <li>• YVA-direktiivi edellyttää, että merkittävät haitalliset vaikutukset estetään, ei vain todetaan</li> <li>• Varovaisuusperiaate edellyttää, että epävarmoissa riskitilanteissa ympäristöä suojellaan</li> </ul> <p><b>5. Johtopäätös ja vaatimus</b><br/>Edellä esitetyn perusteella katson, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Konikallion tuulivoimahanke heikentää valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen keskeisiä arvoja</li> <li>• hankkeeseen liittyy merkittävä ja riittämättömästi hallittu pohjavesiriski</li> <li>• hanke on ristiriidassa alueidenkäyttölain, vesilain sekä EU:n vesipuidedirektiivin tavoitteiden kanssa</li> </ul> <p><b>Vaatimus:</b><br/>Hanketta ei tule hyväksyä esitetystä muodosta. Kaava / hankesuunnitelma tulee hylätä tai palauttaa uudelleen valmisteltavaksi siten, että maisema- ja pohjavesiarvot turvataan.</p> | <p>mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut palautteessa esitetyt seikat.</p> |
| <p><b>21) Osallinen 21, 16.1.2026</b></p> <p>Varovaisuusperiaatetta ei ole noudatettu. Hankkeeseen liittyy isoja epävarmuuksia esim. pohjavesien, melun, paloturvallisuuden, luontoarvojen ja ihmisten terveyden osalta. Näissä tilanteissa hanketta ei pitäisi edistää.</p> <p>Yva ja kaava eivät vastaa toisiaan.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Melu ja väike vaikuttavat asumiseen. Melumallinnus on tehty pienemmillä voimaloilla eikä huomioi pahimpia tilanteita. Etäisyydet ovat liian lyhyitä. Hiljainen alue muuttuu teolliseksi.</p> <p>Kiinteistöjen arvo laskee. Tuulivoima heikentää asumisviihtyvyyttä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>22) Osallinen 22/ Lahdenpohjan kylätoimikunta, 16.1.2026</b></p> <p>Tällä lausunnolla haluamme ilmaista mielipiteemme ja huolemme Konikallion tuulivoimahankkeesta.</p> <p>Kylätoimikuntamme alueella on kolme kylää; Kurkela, Haapimaa ja Vatsiainen. Kyliemme vetovoimaisuus on suuri ja alueemme kuuluvat pääosin maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisema kaava-alueeseen. Kylämme on ollut tähän asti haluttua asuinseutua ja mökkeily aluetta. Kylätoimikuntamme on virkeä ja halu pitää kylämme elinvoimaisena on suuri. Kylätoimikunnan alueeseen kuuluu myös valtakunnallisesti arvokas Ulvaanharjun alue.</p> <p>Tämä konikallion hanke jakaa alueen asukkaiden mielipiteitä. Toisille hankkeen negatiiviset vaikutukset ovat suuria, maisema-arvojen menettämistä, lisäksi hankkeella on suora vaikutus asumisviihtyvyyteen meidän kylien alueella ja osalla on hankkeen toteutuminen vaikuttaa myös elinkeinon harjoittamiseen. Toiset alueen asukkaista taas kannattavat hanketta ja pieni osa asukkaista on hyötymässä hankkeesta taloudellisesti maavuokrien kautta. Erityisesti hankkeen negatiiviset vaikutukset ovat puhuttaneet ihmisiä ja on myös kerrottu muuttoaikasta muualle, jos hanke toteutuu. Kauniiden maisemien ohella kyliemme vetovoimaisuus perustuu lähiluontoon, mikä koetaan alueella erittäin merkityksellisenä. Alueella toimii Lahdenpohjan metsästäjät niminen aktiivinen metsästysseura ja läheisten harjujen, Ulvaan- ja Vatulan harjun maastot koetaan erittäin merkitykselliseksi luonnossaliikkumisen ja virkistyskäytön osalta. Koskemattoman luonnon läheisyys on monelle kyläläiselle tärkeä asia. Huolta asukkaiden kesken on aiheuttanut myös hankkeen mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Monelle kyliemme</p> | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>asukkaalle talousvesi tulee suoraan pienistä luonnontilaisista lähteistä, toisin kuin kaavamateriaaleissa on virheellisesti väitetty lähteiden olevan vain kastelu- ja pesuvettä.</p> <p>Me kylätoimikuntana kannamme huolta myös asukkaiden yhteistyöstä ja halusta toimia yhdessä jatkossa. Kylätoimikuntamme toiminta perustuu alueella hyvään yhteishenkeen ja olemme huolissamme hankkeen vaikutuksista yhteistoiminnan ja asukasviihtyvyyden suhteen. Konikallion tuulivoimahanke vaikuttaa suoraan kylämme elinvoimaisuuteen ja siihen, kuinka meillä kylätoimikuntana on kykyä järjestää jatkossa tapahtumia, niin että tapahtumien ja tilaisuuksien hyvä yhteishenki säilyy. Näemme kylätoimikunnan merkityksen kylien elinvoimaisuuteen suurena ja merkityksellisenä.</p> <p>Tämän vuoksi olemme sitä mieltä, että osayleiskaava tulisi hylätä.</p>                                                                                                                                                                             | <p>pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> |
| <p><b>23) Osallinen 23, 16.1.2026</b></p> <p>Jätän muistutuksia ja huomioita Konikallion tuulivoiman suhteen.</p> <p><b>1. Kaava on keskeneräinen</b><br/>Kaava perustuu puutteellisiin ja osin ristiriitaisiin selvityksiin. Johtopäätökset eivät vastaa käytettyä aineistoa. Vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi, kuten laki vaatii.</p> <p><b>2. Varovaisuusperiaatetta ei ole noudatettu</b><br/>Hankkeeseen liittyy isoja epävarmuuksia, esimerkiksi pohjavesien, melun, paloturvallisuuden, luontoarvojen ja ihmisten terveyden osalta. Näissä tilanteissa hanketta ei pitäisi edistää.</p> <p><b>3. YVA ja kaava eivät vastaa toisiaan</b><br/>YVA vaiheessa arvioidut ratkaisut eivät vastaa nykyistä kaavaehdotusta. Voimaloita on siirretty ja koko on kasvanut, mutta vaikutuksia ei ole arvioitu uudelleen.</p> <p><b>4. Kaava toimii suoraan rakentamisluvan perusteena</b><br/>Tämä on iso ongelma, koska puutteet eivät ole enää korjattavissa myöhemmin. Kaavan pitää olla erityisen huolellinen, mutta näin ei ole.</p> | <p>Palautteen seuraavilta osin viitataan sisällön vastaavuudesta johtuen Osallisen 6 (12.1.2026) kaavaehdotuksesta antamaan muistutukseen ja tässä asiakirjassa siihen laadittuun vastineeseen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

**5. Pohjavesiriski on liian suuri**

Alue on tärkeää pohjavesialuetta ja varavesialuetta. Rakentaminen, tiet, kaapelointi ja maa-ainesten otto voivat muuttaa pohjaveden virtausta ja laatua. Pohjaveden pilaaminen on lailla kielletty.

**6. Vesilain suojelemia lähteitä ei ole huomioitu**

Kaava ei mainitse lainkaan alueella olevia lähteitä. Vesilaki kieltää toimenpiteet, jotka muuttavat lähteitä tai niiden virtausta. On todennäköistä, ettei rakentamista voi toteuttaa lain mukaan.

**7. Paloturvallisuus ja pelastustoimi puuttuvat**

Tuulivoimalat ovat erittäin korkeita ja sisältävät palavia aineita. Palotilanteessa ympäristö ja pohjavesi voivat saastua. Pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiä ei ole arvioitu.

**8. Tuulivoimaloiden teknistä kuvausta ei ole**

Kaavassa ei ole kuvattu konehuoneen laitteita, öljyjä, sähköjärjestelmiä eikä niiden käyttäytymistä onnettomuuksissa. Ilman tätä vaikutuksia ei voi arvioida.

**9. Melu ja välke vaikuttavat asumiseen**

Melumallinnus on tehty pienemmillä voimaloilla eikä huomioi pahimpia tilanteita. Etäisyydet ovat liian lyhyitä. Hiljainen alue muuttuu teolliseksi.

**10. Maisema ja lentoestevalot**

Voimalat ja vilkkuvat lentoestevalot pilaavat valtakunnallisesti arvokkaan harju- ja maisema-alueen, pimeyden ja virkistyskäytön.

**11. Luontoarvot ja eläimet**

Linnusto, pöllöt, hirvet ja muut eläimet kärsivät. Selvitykset ovat puutteellisia ja osin vanhentuneita. Metsälakikohteita ei ole huomioitu oikein.

**12. Yhdenvertaisuus ei toteudu**

Haitat kohdistuvat tietyille kylille ja rajaseuduille, mutta hyödyt jaetaan koko kunnalle. Tämä on epäreilua ja vastoin yhdenvertaisuutta.

**13. Kiinteistöjen arvo laskee**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tuulivoima heikentää asumisviihtyvyyttä ja laskee kiinteistöjen arvoa. Tätä ei ole arvioitu, vaikka kyse on omaisuuden suojasta.</p> <p><b>14. Hämeenkyrön vastuulla on arvioida kokonaisuus</b></p> <p>Kunnan viranhaltijoilla ja päättäjillä on velvollisuus estää kohtuuttomat ja lainvastaiset vaikutukset. Tässä hankkeessa edellytykset eivät täyty.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>24) Osallinen 24, 16.1.2026</b></p> <p>Mielestäni Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei pidä hyväksyä.</p> <p>Tuulivoimapuistolla olisi kohtuuttoman suuret negatiiviset vaikutukset mm. alueen maisemiin, luontoon ja eläimistöön, pohjaveteen sekä elinympäristön viihtyvyyteen ja alueen virkistyskäyttöön.</p> <p>Alue on rauhallista maaseutua, jota ei tule missään nimessä pilata ja vaarantaa tuulivoimateollisuudella. Alueen asukkaat ja kiinteistönomistajat tulisivat kärsimään kohtuuttomia tappioita kiinteistöjen arvon romahtaessa. Kukaan maaseutua ja luontoa arvostava ei halua jäädä asumaan tuulivoimapuiston vaikutusalueelle. Alueen asuntoja tai maatiloja ei tulisi kuitenkaan saamaan myytyä, sillä kukaan ei osta kiinteistöä, tonttia, taloa tai vapaa-ajan asuntoa tuulivoimateollisuuden läheisyydestä, koska kukaan ei halua sellaisella alueella oleilla, esimerkiksi edellämainittujen haittavaikutusten vuoksi.</p> <p>Kaavan hyväksyminen tarkoittaisi totaalista tuhoa ja lopullista rappiota laajalle alueelle, ja vaikuttaisi kokonaisuudessaan vain ja ainoastaan negatiivisesti Ikaalisten kaupungin veto- ja pitovoimaan, eli suoraan asukasmääriin, turismiin ja talouteen.</p> | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>25) Osallinen 25, 16.1.2026</b></p> <p>Konikallion tuulivoimayleiskaava ei täytä alueidenkäyttölain sisältövaatimuksia ja sen pohjaksi tehty YVA-arviointi ei ole riittävä hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin. Myllyjen rakentaminen aiheuttaisi vakavan riskin pohjavedelle, rakentamisen vaikutuksia ei ole</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten</p>                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>riittävästi ja puolueettomasti tutkittu. Luontotuhot olisivat myös peruuttamattomat, mikäli myllyt rakennettaisiin. Samalla tuhoutuisi myös kaupungin asukkaiden ja muiden alueen käyttäjien tärkeä ja ainutlaatuinen ulkoilualue. Tuulivoiman rakentaminen on jo hiipunut muualla Euroopassa; myös Suomessa pitäisi tunnustaa tuulivoimateollisuuden haitat ihmisten terveydelle ja luonnolle.</p> <p>Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei pidä hyväksyä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>26) Osallinen 26, 16.1.2026</b></p> <p>Olen erittäin huolestunut Vatulan ja koko Ikaalisten alueen pohjaveden tilasta, jos tuulivoimalat toteutuu. Tutkimuksia löytyy paljon melu ja terveyshaittoja unohtamatta. Lisäksi ainutlaatuinen harjumaisema ja sen matkailuarvo pilataan. Iso uhka on myös mikromuovista, jota voimaloista irtoaa samoin kuin mahdolliset tulipalot ja rikkoontuneiden lapojen ym. hävittämisestä aiheutuvat ongelmat.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>27) Osallinen 27, 16.1.2026</b></p> <p>Konikallion alue sijoittuu aivan Natura alueen läheisyyteen, onko selvitetty vaarantuuko suojeltu Natura alue.</p> <p>- Onko selvitetty oikeasti mitä Konikallion alueen valtavat kaivuutyöt ym vaikuttavat Vatulan harjun veden otto alueeseen, veden laatuun. Mitä tapahtuu pohjavedelle?</p> <p>- SEURAAVAKSI TÄRKEIN ASIA MIHIN ON SAATAVA VASTAUKSIA</p> <p>Jos käy niin ikävästi, että meidän hyvä pohjavesi pilataan, kuka on vastuussa? Kuka korvaa siitä aiheutuvat kulut. Tämä paperille ja nimet alle. Mistä sitten saadaan vesi? Ei ole mikään yhdentekevä asia. Kannattaisi päättäjien perehtyä asiaan. Ja ennen kaikkea nyt kun on tiedossa, että Tuulivoima toimijan kertoma pohjaveden virtaus suunnat ei pidäkään paikkaansa. Miksi Ikaalisten päättäjät eivät ajattele paikallisia asukkaita ja että kaikki olisivat tasa arvoisessa asemassa, muutamat hyötyvät ja toisille jää haitat, melut, välkkeet ym.</p> | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Pohjaveden pilaamiskieltoa koskee ympäristönsuojelulain 17 § mukaisesti ns. ”saastuttaja maksaa” -periaate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>28) Osallinen 28, 16.1.2026</b></p> <p>Vatulanharjun valtakunnallisesti arvokas maisema ja Kelminselän kulttuurimaisema ja Kurkela-Haapimaan maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue: Vatulanharju-Ulvaanharju on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA). Harjut ovat osa Pirkanmaan harjumaisema kokonaisuutta. Hankkeen omissa selvityksissä todetaan, että tuulivoimaloiden vaikutukset Vatulanharjun maisema-alueeseen ovat merkittäviä ja kielteisiä. Lähes 300 metriä korkeat voimat näkyisivät selvästi harjun laelta ja retkeilyreiteiltä ja muuttaisivat pysyvästi arvokkaan harjumaiseman ilmettä. Tämä on ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa, joissa korostetaan tällaisten alueiden vaalimista. Maisemavaikutukset ovat suuresti kielteiset myös Kurkela-Haapimaan kulttuurimaisema-alueella. Jos hanke toteutuu, olemassa olevien maisemien inventoitu maisema-arvo tuhoutuu. Tämä todetaan myös kaava materiaaleissa ja maisemaselvityksessä.</p> <p>Hanke alueelle sijoittuu hirvien talvilaidunalue ja metson soidinalue, joita ei ole huomioitu hankkeen suunnittelussa ollenkaan. Luontoselvitykset ja lintulaskennat ovat puutteellisia. Tästä on ely huomauttanut myös jo yva-prosessin perustellussa päätelmässä. Nyt kuultavana olevassa kaavassa on muutettu voimaloiden sijoittelua ja maanottoaikoja. Uusien sijoituskohteiden ympäristöselvityksiä ei ole tehty ollenkaan.</p> <p>Vaikutukset asutukseen ja ihmisiin: Melu, välke, voimaloiden vilkkuvat varoitusvalot ja maiseman muuttuminen heikentävät asumisviihtyvyyttä. Näillä asioilla on myös suora vaikutus lähialueen vetovoimaan ja asumisviihtyvyyteen. Luonto ja</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016). Metson soidinalue on huomioitu hankkeen suunnittelussa.</p> <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>luontoarvot ovat korkealle arvostettuja alueella asuvien ja tänne muuttaneiden keskuudessa. Harjujen alue on myös merkitty kaavaan virkistys- ja matkailun kehittämisalueeksi. Tämä on ristiriidassa nyt suunnitteilla olevan kaavan kanssa. Hanke toteutuessaan veisi mahdollisuuden jatkaa yritystoimintaa tällä hetkellä lähivaikutusalueella toimivilta matkailualan yrityksiltä.</p> <p><b>Pohjavesiriskit</b></p> <p>Ulvaan-harjun puoleiset tarkemmat teollisuusalueita ja myllyjen rakentamista koskevat pohjavesiselvitykset ovat tekemättä. Kaavamateriaalissa todetaan virheellisesti, että Ulvaan- ja Vatulanharjun pienistä lähteistä käytetään vettä ainoastaan pesu- tai kasteluvetenä. Nämä lähteet ovat monille alueen talouksille ainoa talousveden lähde. Kaava-alueelle sijoittuu useita pieniä lähteitä, joita ei ole otettu huomioon kaavan laadinnassa. T10 on sijoitettu aivan liian lähelle luonnonvaraista noroa. Kalliopinnassa oleva luode-kaakko suuntainen ruhje tulee tutkia ennen kuin kaavaa voi suunnitella. Tämän vuoksi kaavaehdotusta ei voi hyväksyä.</p> | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> |
| <p><b>29) Osallinen 29, 16.1.2026</b></p> <p>En näe tuulimyllyjen rakentamista pohjavesialueelle missään tapauksessa hyväksyttävänä. Puhumattakaan maisemahaitoista ja vaikutuksista ympäröivään luontoon ja eläimistöön. Raha ei korvaa näitä asioita.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>30) Osallinen 30, 16.1.2026</b></p> <p><b>1. Vatulanharju: valtakunnallisesti arvokas maisema ja Natura-alue</b> Vatulanharju on valtakunnallisesti arvokas harjumaisema ja Natura 2000 -alue. Hankkeen omissa selvityksissä todetaan, että tuulivoimaloiden vaikutukset Vatulanharjun maisema-alueeseen ovat merkittäviä ja kielteisiä. Lähes 300 metriä korkeat voimalat näkyisivät selvästi harjun laelta ja retkeilyreiteiltä ja muuttaisivat pysyvästi arvokkaan harjumaiseman ilmettä. Mielestäni tämä on ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa, joissa korostetaan tällaisten alueiden vaalimista. Vatulanharjun on merkittävä lähivirkistys, luontokokemuksia ja luontotapahtuma-alue, kuten Vatulanharjunharjun perinteiset luontofestivaalit sekä pitkät perinteet omaava vuosittainen Pirkan Hiihto ja Retkipirkka tapahtumat. Vatulanharjun matkailullinen merkitys on kasvussa, joten tuulivoimalat olisivat kunnan matkailun, matkailutoimijoiden ja -yritysten ja kehityksen este.</p> <p><b>2. Kulttuuriympäristö: Hämeenkancaantie, Kyrönkancaantie ja Ryssälevo</b> Vatulanharjun juurella kulkeva Hämeenkancaan- ja Kyrönkancaantie on valtakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinja. Sen arvo perustuu vanhaan, rauhalliseen harjumaisemaan. Vaikka voimalat eivät kaikkialta tieltä näkyisikään, jo horisontissa hallitseva tuulivoimapuisto rikkoo vuosisataisen ja historiallisesti merkittävän harjutien maisemakokemuksen radikaalisti. Vatulanharjun ja Isonnevan takana sijaitseva Ryssälevo on perimätietoon perustuva isovihan aikainen pakopaikka, jonne kerrotaan ihmisten paenneen venäläisten sotajoukkojen väkivaltaa. Paikannimi, tarinat ja hiljainen harju- ja suomalaisema ovat tärkeä osa alueen historiaa ja merkittävää suomalaista aineetonta kulttuuriperintöä. Jos voimalat ja voimajohto sijoitetaan aivan tämän alueen tuntumaan, Ryssälevo merkitys ja koettavuus vähenevät olennaisesti. Luontokokemisen hiljaisuus ja rauha ovat arvoja, joita ei voi turmella.</p> <p><b>3. Vaikutukset asutukseen ja ihmisiin</b> Konikallion hankealueen ympärillä on sekä vakituista asutusta että loma-asutusta. Olen</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa. Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys.</p> <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimalat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetylle tuulivoimatuotantoalueelle.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut ” Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että hankkeen selvitysaineistot ja vaikutustenarviointi ovat nyt rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta asianmukaiset ja riittävät.”</p> <p>Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöön otolla ei ole</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>huolissani siitä, miten hanke vaikuttaisi ihmisten elinympäristöön: melu, välike, voimaloiden vilkkuvat varoitusvalot ja maiseman muuttuminen heikentävät asumisviihtyvyyttä koettu turvallisuus ja rauhallisuus vähenevät, kun lähiympäristöön nousee teollisen mittakaavan rakennelmia kiinteistöjen arvojen pelätään laskevan, mikä on merkittävä huoli etenkin pitkäaikaisille asukkaille ja mökkiläisille yhteisön identiteetti ja kylän vetovoima luontoon ja hiljaisuuteen perustuvana asuin- ja mökkialueena heikentyvät. Myös kesämökkien vuokrausyritys on tuolloin vaarassa kärsiä. Mökkien jälleen myyntiarvo kärsisi tarpeettomasti ja uusia mökkejä ei haluttaisikaan rakentaa Ikaalisten. Olemme Pirkanmaan merkittävimpiä kesämökkipitäjiä ja kesäasukkaat potentiaalisia kuntaan muuttajia. Ikaalisten yrityksille matkailijat ja kesäasukkaat ovat merkittävä tuolonlähde, eikä sekään saa vaarantua myllyhakkeen varjolla. Merkittävää maisemallisesti haittaa koituu aivan liian suurelle alueelle Ikaalista, mm. Ikaalisten kauppalammiemelle haitta olisi jokapäiväinen tuhansille asukkaille aivan liian suuri ja pysyväislaatuinen. Matkailun ja tapahtumien suhteen haitta olisi myös kaupungin imagoa torperoiva. Hankkeen omassa asukaskyselyssä juuri lähialueen maiseman, luonnon, virkistyksen ja kiinteistöjen arvojen koettiin kärsivän eniten. Tämä osoittaa, että vaikutukset asutukseen ja ihmisten hyvinvointiin eivät ole marginaalisia, vaan aivan hankkeen ytimessä ja vuosikymmeniksi päivittäistä elämänlaatua heikentäviä.</p> | <p>ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021. Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600 kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähettyviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin. Mm. joissakin Ruotsissa ja Saksassa tehdyissä tutkimuksissa on tuloksina esitetty kiinteistöjen arvonalenemaa rakennettujen tuulivoimaloiden läheisyydessä. Ruotsissa vuonna 2021 tehdyssä tutkimuksessa tutkimusasetelmassa selvitettiin kuitenkin varsinaisten toteutuneiden kiinteistökauppojen sijaan ihmisten mielipidettä kiinteistöjen arvon mahdollisesta alenemisesta. Yleisesti Suomessa laaditut tutkimukset kuvaavat täsmällisimmin tilannetta nimenomaan Suomen olosuhteissa verraten esimerkiksi Saksaan, jossa tuulivoimaloita on rakennettu runsaasti tiheimmin asutuille alueille.</p> |
| <p><b>4. Isonneva ja Vatulanharju virkistysalueena</b><br/>Vatulanharju ja Isonnevan ympäristö ovat koko seudulle tärkeä virkistysalue: hiihto, retkeily, marjastus, metsästys ja luontomatkailu keskittyvät tänne. Tuulivoimapuisto, siihen liittyvät hakkuut, uudet tiet ja voimaloiden näkyvyys sekä ääni heikentäisivät alueen hiljaisuutta, luonnonläheisyyttä ja vetovoimaa. Tämä vaikuttaa suoraan sekä paikallisten arkeen että alueen matkailun ja palveluiden mahdollisuuksiin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>5. Pohjavesiriskit</b><br/>Vatulanharju–Ulvaanharjun I-luokan pohjavesialue on Ikaalisten ja laajemman seudun</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vedenhankinnan kannalta korvaamaton varanto, jota on velvollisuus suojella myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Hankkeen tuulivoimalat sekä niitä palvelevat tiet ja sähkönsiirto sijoittuvat tämän muodostumisalueen välittömään läheisyyteen ja osin sen valumaalueelle, eikä perustamis- ja rakennustöiden aiheuttamia muutoksia pohjaveden virtaussuhteisiin tai laadun heikkenemisen riskiä voida pitää hyväksyttävänä. Pohjaveden pilaantuminen tai antoisuuden heikkeneminen olisi käytännössä peruuttamaton vahinko, joka vaarantaisi sekä nykyisen talousveden saannin että mahdollisuuden hyödyntää aluetta poikkeusolojen lisävedenottoon. Varovaisuusperiaatteen ja maakuntakaavan pohjavesimääräysten nojalla katsonkin, että jo Vatulanharjun pohjavesiriskit yksinään riittävät perusteeksi Konikallion tuulivoimahankkeen ja sitä varten laaditun osayleiskaavan hylkäämiselle. Tutkimukset eivät ole mielestäni riittävät ja uhka-arviot on määriteltävä tarkemmin, samoin miten hanke korvaa ikaalilaisille nykyisen pohjavedenlaatuksen korvikeveden varsinaisen pohjavetemme saastuessa.</p> <p><b>6. Johtopäätös</b></p> <p>Edellä esitetyin perustein katson, että Konikallion tuulivoimahankkeen toteuttaminen: heikentäisi Vatulanharjun valtakunnallisesti arvokasta maisemaa, luontoa, eläimistöä, kasvillisuutta ja Natura-arvoja vaarantaisi Hämeenkaan historiallisen tielinjan ja Ryssälevon kulttuuriperinnön heikentäisi merkittävästi alueen asukkaiden elinympäristöä, asumisviihtyvyyttä ja kylän vetovoimaa vähentäisi Vatulanharjun ja Isonnevan virkistys- ja matkailuarvoa. Haittaa Ikaalisten merkittävää matkailua ja tapahtumia.</p> <p>En tämän vuoksi voi kannattaa osayleiskaavan hyväksymistä. Vaadinkin, että Ikaalisten kaupunki hylkää kaavaehdotuksen.</p> | <p>sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa.</p> <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>31) Osallinen 31 16.1.2026</b></p> <p>Norjalainen raportti (heinäkuu 2021) otsikolla "Leading edge erosion and pollution from wind turbine blades" paljastaa, että tuuliturbiinien lavat kärsivät eroosiosta sateen, rakeiden jne. vuoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Tuulivoimaloista irtoavan mikromuovin määrä on hyvin pieni. Ruotsissa luontoyhdistys Naturskyddsförening on arvioinut, että kaikista Ruotsin tuulivoimaloista irtosi vuonna 2021 noin 645 kilogrammaa eli noin 0,6</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>120 metrin halkaisijaltaan oleva turbiini, kuten Viking Energyn suunnittelema, irrottaa vuosittain noin 62 kg mikromuovia epoksihartsin muodossa. Epoksihartsi sisältää bisfenoli A:ta (BPA).</p> <p>Mailman terveysjärjestö toteaa, että juomaveden turvallisen pitoisuuden tulisi olla enintään 0,1 mikrogrammaa BPA:ta litrassa. Yksi kilogramma BPA:ta riittää tekemään 10 miljardista litrasta vettä juomakelvottomaksi. Raportin perusteella Konikallion 15kpl voimaloita luovuttaisi vuodessa noin 930kg mikromuovia epoksihartsin muodossa ympäristöön. Tämä leviäisi voimaloiden korkeudesta johtuen laajalle alueelle, myös suoraan pohjavesialueelle, josta tuhannet ihmiset saavat juomavetensä.</p> <p>Lisäksi olen kuullut, että Ikaalisten Vesi Oy:n vanhat pohjavesien virtauskartat Vatulanharjun pohjavesialueesta eroaisivat AFRY:n tuottamista raporteista ja pohjavesi virtaisi tuulivoima-alueelta pohjavesialueelle. Miksi luotetaan tuulivoimayhtiön eli tässä tapauksessa Ilmatar Oy:n tilaamaan raporttiin kuin jumalan sanaan? Mitä, jos AFRY:n tuottama raportti ei olekaan pätevä ja pohjavedet tuhoutuvat pysyvästi? Vähäiset ja ohimenevät haitat eivät ole missään tapauksessa hyväksyttäviä, kun kyseessä on pohjavesi, tuhansien ihmisten juomavesi ja terveys.</p> <p>Lähteet:<br/> <a href="https://www.shetnews.co.uk/2021/10/19/micro-plastics-from-wind-turbines/">https://www.shetnews.co.uk/2021/10/19/micro-plastics-from-wind-turbines/</a><br/> <a href="https://docs.wind-watch.org/Leading-Edge-erosion-and-pollution-from-wind-turbine-blades_5_july_English.pdf">https://docs.wind-watch.org/Leading-Edge-erosion-and-pollution-from-wind-turbine-blades_5_july_English.pdf</a></p> | <p>tonnia mikromuovia. Vuonna 2021 Ruotsissa oli noin 4 300 tuulivoimalaa, joten karkeasti laskettuna yhdestä tuulivoimalasta irtosi siis noin 150 grammaa mikromuovia vuodessa. Suomessa oli vuonna 2023 noin 1 600 tuulivoimalaa, joten samalla laskukaavalla laskettuna Suomen kaikista tuulivoimaloista olisi vuonna 2023 irronnut noin 240 kiloa mikromuovia.</p> <p>Naturskyddsföreningen mukaan Ruotsissa esimerkiksi tieliikenteestä, mukaan lukien renkaiden kuluminen, aiheutui vuonna 2017 teetetyn tutkimuksen mukaan vuosittain noin 8 190 tonnin mikromuovipäästöt. Suomen ympäristökeskuksen mukaan myös Suomessa tieliikenne on merkittävin yksittäinen mikromuovin lähde: pelkästään ajoneuvojen renkaiden kulumisesta aiheutuu vuosittain noin 5 000–10 000 tonnin mikromuovipäästöt.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävänä.”</p> |
| <p><b>32) Osallinen 32, 16.1.2026</b></p> <p>Vastustan tuulivoimapuistoa Konikalliolle. Perusteina: suurena vaarana arvokkaiden pohjavesialueiden pilaaminen ja kansallismaisemien tuhoaminen. Suojellaan tärkeitä luontoarvoja ja puhtaita vesivaroja seuraaville sukupolville!</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>33) Osallinen 33, 16.1.2026</b></p> <p>Esitän huolestuneisuuteni Konikallion tuulivoima-alueen osayleiskaavan kaavaehdotuksesta ja</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

vastustan kokonaisuudessaan Konikallion tuulivoimahankkeen kaavoittamista, koska sen haittavaikutukset ja riskit ovat liian suuret

1. erityisesti Vatulanharjun pohjavesialueelle, joka on Pirkanmaan suurin ja josta ikaalilaiset saavat hyvälaatuisen juomavetensä. Ohessa tarkempi lausunto pohjavesiriskeistä ja niiden arviointien puutteellisuudesta ja virheellisyydestä. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL 572/2014) 17§:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16§), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta.

2. Vatulanharju-Ulvaanharjun Natura 2000 -suojelualueen valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin, jotka 300 metriset voimalat pilaavat täydellisesti.

3. usealle alueen asukkaalle tai loma-asukkaalle niin hiljaisen ympäristön menetyksenä kuin myös kiinteistöjen arvon laskuna. Tuulivoimayhtiöiden voitontavoittelu sekä muutamien maanomistajien sekä kaupungin taloudellinen hyöty eivät saa polkea asukkaiden oikeuksia.

Liite

**KONIKALLION  
TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAHDOTUKSEN  
MERKITTÄVÄT RISKIT VATULAN- JA  
ULVAANHARJUJEN POHJAVESILLE**

Kaavaehdotuksessa kuvatut vaikutukset Vatulan- ja Ulvaanharjujen pohjavesiin sisältävät virheitä, ovat puutteellisia ja antavat kaavasta päättävälle sekä myöhemmän rakennusvaiheen suunnittelijoille harhaanjohtavan kuvan pohjavesivaikutuksista.

Kaavaehdotuksen sisältämät virheet, puutteet ja harhaanjohtavuudet eivät ole vähäisiä, eivätkä ne ole selitettävissä tai korjattavissa suunnittelijan työvirheinä. Laki edellyttää suunnittelijalta riittävää pätevyyttä, johon kuuluu tehtävään soveltuva tutkinto, riittävä, tehtävän vaatimusten mukainen kokeneisuus sekä lainsäädännön tuntemusta.

Palautteen seuraavilta osin viitataan sisällön vastaavuudesta johtuen Osallisen 19 (16.1.2026) kaavaehdotuksesta antamaan muistutukseen ja tässä asiakirjassa siihen laadittuun vastineeseen.

Tuulivoimahankkeessa yleiskaava ohjaa suoraan rakennusvaiheen suunnittelua ja luvitusta. Yleiskaavasta saatavan tiedon riittävyys, virheettömyys ja ohjaavuus korostuvat, sillä puutteita voi olla mahdoton enää rakennusvaiheessa korjata.

Ohjausviranomaisen (ELY) puutteellisiin ja ilmeisen vääriin tulkintoihin perustuvat lausumat ovat osaltaan saattaneet johdatella suunnittelijaa kaavaehdotuksessa esiintyviin virhearviointeihin pohjavesivaikutuksista. Kaavoittajalla on ollut tästäkin huolimatta riittävästi tietoa itsenäisten johtopäätösten tekoon prosessin eri vaiheissa annettujen lausumien ja tehtyjen pohjavesitutkimustulosten perusteella.

Kaavaehdotuksen pohjavesivaikutuksiin liittyvät ristiriitaisuudet

Seuraavassa on tiivistelmä kaavaehdotuksen pohjavesivaikutuksiin liittyvistä virheistä, puutteista ja harhaan johtavuuksista.

Kaavaehdotuksen pohjavesivaikutusten arviot ovat olennaisilta osin ristiriidassa kaavoittajan tiedossa olevan, kaavaselostuksessa ja sen liitteissä todettujen tietojen kanssa.

#### REFERENSSIHARHAT

Voimaloiden kokoluokkaharha

Kaavaselostuksen mukaan Konikallion kaavalla on tarkoitus mahdollistaa rinnakkaisen, Hämeenkyrön puolelle toteutettavan kaavan kanssa viidestätoista, teholtaan 10 MW:n voimalasta koostuva tuulivoimala-alue. Kaavaselostuksessa vaikutusten arvioinnin perusteina käytetään kuitenkin 3 – 4 MW:n voimaloita.

Voimala-alueen maastoon ja maaperään liittyvä harha

Kaavaselostuksessa Konikallion kaava-alueen todetaan olevan suurilta osin kallionyppylöiden rikkomaa, soistunutta metsämaastoa.

Kaavaselostuksen vaikutusarviot perustuvat kuitenkin referenssiksi otettuun, hiekkakankaalle

rakennettuun ”pienvoimaloista” rakentuvaan voimala-alueeseen.

Virheellisiin referenssitietoihin perustuvan arvioinnin harha

Kaavaehdotuksen laatijan on täytynyt ymmärtää, että kooltaan kolminkertaisten voimaloiden rakentamisesta, käytön aikaisista ja käytön jälkeisistä toimista johtuvat riskit ovat todennäköisyydeltään ja määrältään merkittävästi kaavaehdotuksessa kuvattua riskejä suurempia.

Voimaloiden todelliset rakentamisen- ja käytönaikaiset, voimala-alueella käsiteltävien kemikaalien määrät ovat mahdollisten haittavaikutusten näkökulmasta jopa monikymmenkertaisia kaavaselostuksessa esitettyihin tietoihin nähden.

Kaavoittajan on pitänyt ymmärtää sekin, että kaavaehdotuksessa ilmaistut johtopäätökset pohjavesihavainnoista ovat todellisia riskejä vähättelevinä harhaan johtavia.

Samoin kaavaehdotuksen laatijan on täytynyt ymmärtää se, että Konikallion kaava-alueen rakentamisesta ja ennallistamisesta aiheutuvista todellisista pohjavesirasituksista on kaavaehdotuksessa annettu täysin valheellinen harhaanjohtava vaikuttavuuskuvaus.

Pohjavesi ulottuu kaava-alueella pohjavesitietojen perusteella paikoin lähelle pintaa.

Soiseen maastoon rakennettavan suurvoimala-alueen rakennuspaikat ja tiestö vaativat kaavaehdotuksessa kerrottuun verrattuna merkittävästi laajemmat alueet. Soinen, epätasainen maasto ja käsiteltävien komponenttien koko ja paino vaativat rakennus- ja kokoonpanopaikoilta sekä tiestöltä huomattavasti vankempia perustuksia kuin kaavaselostuksessa on kuvattu. Soralle vetäistyn 5-6 metrisen väylän sijaan Konikalliolla tarvitaan kokonaisleveydeltään 8-10 metrinen tiestö, jonka kantavat kerrokset ovat vähintään kaksimetrisiä. Tämä tarkoittaa myös rakentamista pohjavesipinnan alapuolelle. Rakentamiseen tarvittavat maa-ainesmäärät ovat tästä johtuen

moninkertaiset kaavaselostuksessa esitettyihin määriin verrattuna.

Kaavaehdotuksesta puuttuvat maa-ainesten ottoalueet sekä rakennuspaikoilta ja tiestön alta kuorittavien pintamaiden läjityspaikat.

Voimala-alueiden laajentuminen ja siitä johtuva maa-ainesmäärien kasvu lisää merkittävästi pohjavesivaikutuksia kaavaselostuksessa esitettyyn verrattuna.

Pohjavesien tilan virheelliset päätelmät

Kaava-aineisto sisältää Pirkanmaan ympäristökeskuksen tekemän, pohjavesiputkista saatuihin pohjavesiarvoihin perustuvan virtauskuvauksen. Sen mukaan pohjavesien todetaan virtaavan voimala-alueella sijaitsevan ampumaradan suunnasta pohjoiseen, kohti Vatulanharjun pohjavesialuetta.

Tuulivoimayhtiö on teettänyt tuulivoima-alueen harjun puoleisella reunalla maatutkaluotauksia. Tunteamattomiksi jääneiden raportoitujen toimesta tietoja on tulkittu siten, että pohjavesien pääasiallinen virtaussuunta poikkeaisi aikaisemmista arvioinneista. Raportissa väitetään pohjavesien virtaavan poispäin harjusta, kohti kaava-aluetta. Väitettä perustellaan ensisijaisesti tutkatiedoilla, jotka ovat pohjavesiputkista saatavaa tietoa epäluotettavampia.

Kaavaselostuksessa on harhaanjohtavasti kuvattu luotaustietoja erittäin luotettaviksi.

Luotaustietojen epäluotettavuus on kuitenkin ilmaistu kartoissa kysymysmerkeillä. Lisäksi luotaustietoja ei ole saatu lainkaan sellaisistakaan kohdista, jotka sijaitsevat virtauspäätealueiden kannalta kriittisillä kohdilla. Kaavaselostuksen liitteenä olevia aikaisemmin todettuja virtaussuuntia ei ole myöskään kiistetty kaavaselostuksessa.

Lisäksi on huomioitava, että kaavaselostuksessa argumenttina käytetyssä virtauskuvassakin pohjavesien myönnetään virtaavan osittain hankealueelta Vatulanharjun suuntaan.

Kaikesta tästä kaavoittajan käytettävissä olevasta tiedosta huolimatta kaavaselostuksessa torjutaan voimala-alueen epäpuhtauksien siirtyminen

harjun pohjavesiin em. epäluotettavista tutkahavainnoista tehtyjen tulkintojen perusteella.

Kaavaselostuksessa esitetty väite virtaamasuunnista on luonnonlakien vastaisena mahdoton. Väite tarkoittaa käytännössä sitä, että pohjavesien pitäisi nousta noin 10 metriä vastamäkeen puolen kilometrin matkalla luotauslinjan ja voimaloiden välisessä maastossa.

Ohjausviranomaisen (ELY) sekoittamat lausumat

Ohjausviranomaisen voimalarakentamiselle myönteisiä lausuntoja perustellaan sillä, ettei voimala-alue sijaitse pohjavesialueella tai pohjaveden muodostumisalueella.

Ohjausviranomaiselle on tehty ainakin Ikaalisten Vesi Oy:n lausumassa pyyntö sekä pohjavesialueen että pohjaveden muodostumisalueen uudelleenarvioimiseksi. Viimeksi uudelleenarviointia on pyydetty pohjavesistä huolestuneiden toimesta joulukuussa 2025. Viimeksi mainitussa yhteydessä ELY perusteli omaa torjuvaa kantaansa sillä, että pohjavesirajojen siirrolla voisi olla taloudellisia vaikutuksia maanomistajille.

Ohjausviranomaisen (ELY) kannat pohjavesialueista ovat hämmäntävän ristiriitaisia.

Ampumarata-alue sijaitsee tuulivoimala/kaava-alueella. ELY on ampumaradan ympäristölupaprosessissa todennut ampumarata-alueen sijaitsevan pohjavesialueella. ELY on tämän vuoksi antanut erittäin tiukat ohjeet ympäristöriskien seurannalle.

Vastaavasti ELY on määritellyt kaava-alueen luoteisreunalla olevan, kaavan vaikutuspiiriin kuuluvan metsäpalstan sijaitsevan Vatulanharjun pohjavesialueella. Tämä tieto ilmenee ELY:n lausunnosta metsäojitusta koskevassa lupa-asiaassa.

ELYkin näyttää vihdoinkin heräävän kaavasta aiheutuviin pohjavesiriskeihin. ELY toteaa kaavaa koskevassa lausumassaan Ikaalisten kaupungille ja Hämeenkyrön kunnalle: ”ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavassa tulisi huomioida



kallioperän ruhje ja tuoda ilmi kallioperän ominaisuuksien tutkimisen tarve. Kallioperän rakoilemista tulee tutkia ja arvioida tapahtuuko kalliiossa veden virtausta kaava-alueen ulkopuolelle. Voimalapaikkojen sijoittelussa suhteessa ruhjeeseen tulee ottaa huomioon kallioperän ominaisuudet.”

Päättäjien tulisi suhtautua ELY:n lausumaan vakavasti ja vastuullisesti. Ikaalisten kaupungin tulisi vaatia voimalayhtiöltä riittävän kattavaa maaperätutkimuksiin perustuvaa pohjavesiselvitystä ennen kaavoituksen jatkamista. Selvityksen pitäisi vastata tasoltaan GTK:n vuonna 2020 tekemää selvitystä Ulvaanharjun pohjavesialueelta (Geologisen rakenteen selvitys Hämeenkyrön Ulvaanharjun pohjavesialueella, Tutkimusraportti 8/2020).

Kaavoittajan yleisessä tiedossa olevat tai yksittäisinä huomioina kaava-aineistossa esitetyt pohjaveteen liittyvät, kaavan vaikutuksista realisoituvat pohjavesiriskit

Kaavoittajan tiedossa on, että kaava-alue sijaitsee arseenialueella. Kaavaehdotuksessa ei ole kuitenkaan käsitelty millään tavoin kaavasta johtuvia pohjaveden arseeniriskejä. Kaavaselostuksesta ilmenee, että voimalapaikkojen ja tiestön rakentaminen vaatii mm. kallioräjäytyksiä. Toimenpiteet voivat edistää arseenin liukenemista ja mahdollistaa arseenipitoisen veden sekoittumisen Vatulanharjun pohjavesiin. Kaavaehdotus on arseeniriskien osalta puutteellinen.

Samoin kaavoittajan tiedossa täytyy olla voimaloiden lavoista leviävien mikromuovipartikkelien terveyshaitat. Konikallion voimaloiden lavoista voi muualla tehtyjen tutkimusten mukaan irrota 35 käyttövuoden aikana rekkakuormallinen mikromuovia. Konikallion tuulivoimaloiden alueella vallitseva tuulen suunta on kohti Vatulanharjun pohjavesialuetta, jolloin merkittävä osa tästä rekkakuormallisesta voi laskeutua harjulle ja liueta harjun juomaveteen. Mikrohiukkasariskien ohittaminen kaavassa on merkittävä puute. Mikrohiukkasten tiedetään olevan terveydelle vaarallisia. Varovaisuusperiaatteen soveltaminen

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>näihin mikrohiukkasriskeihin merkitsisi pohjavesialueelle tai pohjaveden muodostumisalueelle suunnitellusta tuulivoimahankkeesta luopumista.</p> <p>Käytönjälkeisten purku- ja ennallistamistoimenpiteiden puutteellinen käsittely kaavaehdotuksessa</p> <p>Kaavaselostuksessa annetut selvitykset voimala-alueen purku- ja ennallistamistoimista ja niiden vaikutuksista pohjavesiin ovat liian ylimalkaisia ja puutteellisia. Kaavaselostuksesta ei löydy ennallistamisesta vastuullista toimijaa, eikä sitä millaisia toimia ennallistaminen tarkoittaa. Jos tarkoituksena on kuljettaa pois rakentamisen yhteydessä alueelle tuodut vieraat maa-ainekset ja tuoda pintakerrokset takaisin, on kyse massiivisesta massojen siirtelystä pohjavesialueella, mikä muodostaa uhan pohjavesien saastumiselle. Kaava on ennallistamisen toimenpiteiden pohjavesivaikutusten osalta puutteellinen. Päättäjien on syytä tunnistaa myös, että tuotannollisen toimintansa alas ajaneella yhtiöllä tuskin olisi kassassa käyttämättömiä varoja alueen ennallistamista varten.</p> <p><b>JOHTOPÄÄTÖKSET</b></p> <p>Ehdotettu kaava ei anna riittäviä tietoja rakennusvaiheen suunnittelun ja toteutuksen ohjaukseen. Tietovaje voi johtaa siihen, että yleiskaavoituksessa tunnistamattomien ongelmien ratkaiseminen on kohtuuttoman vaikeaa tai se ei onnistu lainkaan enää rakennusvaiheessa.</p> <p>Kaavamaininnat ovat erityisen puutteellisia kaavan pohjavesivaikutusten osalta. Kaava sysää merkittävät pohjavesiin vaikuttavat vaikeasti ratkaistavat asiat kantaa ottamatta rakennusvaiheessa huomioon otettaviksi sillä verukkeella, ettei asioita ole vielä tutkittu tai suunniteltu. Kaavaehdotus on merkittävän virheellinen pohjavesien virtaamissuuntien osalta sekä puutteellinen arseenin- ja mikromuovien pohjavesihaittojen osalta.</p> <p>Kaavaehdotuksessa luodaan päättäjille valheellisen erehdyttävä kuva kaavan todellisista</p> | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamennettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut palautteessa esitetyt seikat.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vaikutuksista Vatulan- ja Ulvaanharjujen pohjavesiin. Tiedoiltaan puutteellinen ja harhaanjohtava kaavaehdotus ei ole yleiskaavana vahvistamiskelpoinen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>34) Osallinen 34, 16.1.2026</b></p> <p>Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava tulee hylätä, koska sillä on runsaasti haitallisia vaikutuksia.</p> <p>1. Tuulivoimalat vaikuttavat vahingollisesti pohjavesialueeseen. Ikaalisten Vesi Oy on lausunnoissaan huomauttanut niihin vaaratekijöihin, joita tuulivoimaloilla voi olla Vatulanharjun pohjavesialueeseen ja pohjaveden kertymäalueeseen. &lt;Yksityishenkilön nimi poistettu tietosuojaan vuoksi&gt; selvitykseen on koottu tuulivoimahankkeiden taustaselvitysten puutteita ja tausta-aineistosta tehtyjä virheellisiä johtopäätöksiä.</p> <p>2. Vaikutukset luontoon</p> <p>3 Kulttuuriset ja maisemalliset vaikutukset Vatulanharjun ympäristö merkittävät mahdollisuudet retkeilylle ulkoilulle ja luontomatkailulle ja niiden kehittämiselle. Tuulivoima-alue vaikeuttaa myös historiallisesti merkittävän Kyrönkankaan tien käyttöä ja kehittämistä matkailua hyödyntämään. Tuulivoima estää Vatulanharjun alueen hyötykäytön ja kehittämisen, vetovoiman sijasta se muodostuu työntövoimaksi, joka muualta muuttaneita ihmisiä saa etsimään asuntoa muista kunnista.</p> <p>4. Taloudellinen eriarvoisuus. Tuulivoima-alueella asuvat ihmiset menettävät omaisuutensa arvon. Myin itse syksyllä 2025 määrään rantasaunan, josta sain alle puolet siitä hinnasta, jonka olin itse alueen hankintaan sijoittanut. Asun Viljalan puolella n. 2 km päässä lähimmästä suunnitellusta tuulimyllystä, mutta tuulivoima suunnitelma on estänyt hankkeet, joita mieheni kotitalolle olisi voinut tehdä. Kukaan ei uskalla mitään.</p> <p>5. Tuulivoimahankkeita on Suomessa liikaa, haittavaikutusten takia niiden kokonaisvaikutus voi olla negatiivinen.</p> | <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>35) Osallinen 35, 16.1.2026</b></p> <p>Tuulivoimapuistolla olisi kohtuuttoman suuret negatiiviset vaikutukset mm. alueen maisemiin, luontoon ja eläimistöön, pohjaveteen sekä elinympäristön viihtyvyyteen ja alueen virkistyskäyttöön.</p> <p>Alue on rauhallista maaseutua, jota ei tule missään nimessä pilata ja vaarantaa tuulivoimateollisuudella.</p> <p>Alueen asukkaat ja kiinteistönomistajat tulisivat kärsimään kohtuuttomia tappioita kiinteistöjen arvon romahtaessa. Kukaan maaseutua ja luontoa arvostava ei halua jäädä asumaan tuulivoimapuiston vaikutusalueelle. Alueen asuntoja tai maatiloja ei tulisi kuitenkaan saamaan myytyä, sillä kukaan ei osta kiinteistöä, tonttia, taloa tai vapaa-ajan asuntoa tuulivoimateollisuuden läheisyydestä, koska kukaan ei halua sellaisella alueella oleilla, esimerkiksi edellä mainittujen haittavaikutusten vuoksi.</p> <p>Kaavan hyväksyminen tarkoittaisi totaalista tuhoa ja lopullista rappiota laajalle alueelle, ja vaikuttaisi kokonaisuudessaan vain ja ainoastaan negatiivisesti Ikaalisten kaupungin veto- ja pitovoimaan, eli suoraan asukasmääriin, turismiin ja talouteen.</p> <p>Alueen herkat luonto arvot ja eliöstö kärsivät voimaloista hyvin suuresti.</p> <p>Olen viihtynyt Varpeella ja haluaisin täällä asua jatkossakin. Voimaloiden alta on muutettava ja Ikaalinen ei ole listalla mihin asetun, jos ne tulevat.</p> | <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset.</p> |
| <p><b>36) Osallinen 36, 16.1.2026</b></p> <p>Tämä lausuma koskee Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ja siihen liittyviä selvityksiä. Lausuma perustuu luonnonsuojelulakiin, vesilakiin, ympäristönsuojelulakiin, alueidenkäyttölakiin, perustuslain (731/1999) 6 §:ssä turvattuun yhdenvertaisuusperiaatteeseen sekä 15 §:ssä turvattuun omaisuudensuojaan.</p> <p>Osayleiskaava on laadittu alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaisena siten, että tuulivoimaloiden</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>rakentamisluvat voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella. Tästä syystä vaikutusten arvioinnin tulee täyttää alueidenkäyttölain 9 §:n edellyttämä vaatimus riittävästä ja luotettavasta vaikutusten selvittämisestä.</p> <p><b>1. Luonnonsuojelliset puutteet</b><br/>Luontoselvitykset on laadittu vuosina 2021–2022, vaikka kaavaehdotus on vuodelta 2025. Alueidenkäyttölaki ja luonnonsuojelulaki edellyttävät, että päätöksenteon perusteena on ajantasainen ja riittävä tieto luontoarvoista. Selvitysten vanhentuneisuus heikentää kaavan oikeudellista kestävyyttä.</p> <p>Kaava-alueella esiintyy metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä sekä vanhoja ja luonnontilaisia metsäalueita. Kaavassa ei ole annettu sitovia määräyksiä näiden kohteiden turvaamiseksi, mikä on ristiriidassa luonnonsuojelulain 7 §:n sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.</p> <p><b>2. Natura 2000 -alueeseen kohdistuvat vaikutukset</b><br/>Suunnittelualue sijoittuu Vatulanharju–Ulvaanharjun Natura 2000 -alueen välittömään läheisyyteen. Luonnonsuojelulain 49 § edellyttää, että hanketta ei saa toteuttaa, jos se todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura-alueen suojeluperusteita tai ekologista eheyttä.</p> <p>Esitetty Natura-arviointi ei riittävästi tarkastele vaikutuksia eikä siten täytä EU:n luontodirektiivin vaatimuksia.</p> <p><b>3. Pohjavesien erityinen merkitys ja oikeudellinen suoja</b><br/>Konikallion alue sijoittuu Vatulanharjun vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle. Vesilain 3 luvun 2 §:n ja ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen ja sen vaarantaminen on kielletty.</p> <p>Ympäristönsuojelulain mukainen varovaisuus- ja ennaltaehkäisyperiaate edellyttää, että toimintaa ei sallita, mikäli haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään ei voida luotettavasti sulkea pois. Lisäksi 6 §:n selvilläolovelvollisuus ei myöskään täyty vajavaisen aineiston perusteella.</p> | <p>riittävyys osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016). Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä. Arviointia on päivitetty muuttuneen hankesuunnitelman mukaisesti ja arvioinnissa on huomioitu mahdolliset osayleiskaavan sisällölliset muutokset ja kaavoitusprosessin aikana saatu palaute. Kaavan vaikutusarviointi on laadittu noudattaen maksimi- tai varovaisuusperiaatetta.</p> <p>Mainitut seikat on huomioitu hankesuunnitelmassa ja kaavamääräyksiin osayleiskaavoissa yleisesti käytettyjen tapojen mukaisesti. Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaava-aineistossa esitetyt pohjavesiselvitykset perustuvat rajalliseen mittausaineistoon eivätkä täytä alueidenkäyttölain vaatimusta vaikutusten riittävästä selvittämisestä. Pohjaveden merkitys ulottuu laajalle alueelle ja useiden kuntien talousvesihuoltoon, minkä vuoksi riskien hyväksyminen ei ole oikeudellisesti sallittua.</p> <p>Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL 572/2014) 17§:n pohjaveden pilaantumiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16§), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Pohjaveden pilaantumiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaantumiskielto on ehdoton. Pohjaveden pilaantumiskielloa on tarkennettu vesiympäristölle haitallisista ja vaarallisista aineista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1022/2006), jonka 4a§:ssä säädetään päästökiellosta pohjaveteen.</p> <p><b>4. Hyötyjen ja haittojen epätasainen jakautuminen</b></p> <p>Kaavan toteuttamisesta saatavat taloudelliset hyödyt kohdistuvat pääosin tuulivoimayhtiölle ja rajatulle joukolle maanomistajia, kun taas sähkönsiirto aiheuttaa pysyviä metsätaloudellisia menetyksiä kymmenille, jos ei sadoille muille maanomistajille, sekä maisema haittaa tuhansille kotitalouksille.</p> <p>Haittojen laajuus sekä epätasapainoinen jakautuminen on ongelmallista perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaatteen sekä 15 §:n omaisuudensuojan kannalta.</p> <p><b>5. Yhdenvertaisuus ja hallinnon oikeusperiaatteet</b> Hallintolain 6 § edellyttää tasapuolista, puolueetonta ja oikeasuhtaista viranomaistoimintaa. Kaava kohdistaa merkittäviä haittoja isolle joukolle ihmisiä ilman, että hyötyjen ja haittojen kohtuullisuutta on arvioitu riittävällä tavalla.</p> <p>Edellä esitetyillä perusteilla Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei tule hyväksyä.</p> | <p>pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Alueidenkäyttölain 39 §:ssä säädetty yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät useiden erisuuntaisten näkökohtien yhteensovittamista kaavaa laadittaessa. Kunnalla on alueellaan mahdollisuus päättää kuntakohtaisen kaavoituksen kautta maankäytöstä ja maankäytön eri toimintojen yhteensovittamisesta.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>37) Osallinen 37 (2 allekirjoittajaa), 16.1.2026</b></p> <p>Omistamme [tilan nimi poistettu] tilan Ikaalisten Kurkelasta. Alue on valtakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. Meidän (kuten monen muunkin) talousvesi tulee kokonaan luonnonlähteestä. Eikä ole pelkkää pesu- ja kasteluvettä, kuten jossain selvityksessä lukee. Lisäksi Vatulanharju on merkittävä vedenottoaikka laajalle asuinkunnalle Ikaalisissa, Hämeenkyrössä sekä Sastamalassa asuville ihmisille. Ja mitkä luontoarvot koko harjumaisemalla on, korvaamattomat. Kerran pilattu. aina pilalla.</p> <p>Emme ymmärrä kuinka näin tärkeään ja arvokkaaseen maisemaan edes suunnitellaan jotain näin järjetöntä. Pilataan pahimmassa tapauksessa puhdas vesi monelta ja maisematuhoista puhumattakaan. Tulevaisuudessa saavat lapsemme katsella niitä tornihirvityksiä, jotka jäävät seuraaville sukupolville kalliilla purettaviksi.</p> | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>38) Osallinen 38, 16.1.2026</b></p> <p>-alueen käyttöolosuhteet heikentyvät merkittävästi väkkeen, melun ja rauhattoman näköisten roottoreiden vaikutuksesta.</p> <p>- alueen rikas luonto köyhtyy ja monimuotoisuus vähenee. -pohjavesien tulevaisuus on uhattuna rakentamisvaiheen suuren maansiirtomäärän ja syvälle ulottuvien rakenteiden vuoksi.</p> <p>- rakentaminen toteutuessaan tuo/sallii liikaa heikennyksiä paikallisten ihmisten elämään.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>39) Osallinen 39, 16.1.2026</b></p> <p><b>Vastustan Konikallion tuulivoimahanketta ja esitän, että osayleiskaavaehdotus hylätään.</b></p> <p>Konikallion hankkeen keskeinen ongelma ei ole yksittäinen haitta, vaan useiden merkittävien vaikutusten kasautuminen samalle alueelle.</p> <p>Kyseessä on pohjavesialue, valtakunnallisesti arvokas harjuympäristö sekä laaja-alaisesti koettu asumis- ja virkistysympäristö, johon kohdistuu samanaikaisesti useita heikentäviä tekijöitä.</p> <p>Vatulanharjun ja Ulvaanharjun arvo perustuu luonnonmukaiseen, rauhalliseen maisemaan. Tuulivoimaloiden rakentaminen muuttaisi alueen</p>                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |

luonteen pysyvästi. Teollisen kokoluokan rakenteet ja jatkuva liike hallitsivat maisemaa, jolloin harjualet ei enää vastaisi nykyistä luontoja maisemakohdetta. Alue on rakentunut tuhansien ja tuhansien vuosien aikana sellaiseksi kuin nyt on, sitä on mahdotonta ennallistaa samanlaiseksi, vaikka esimerkiksi voimaloiden käyttöikä tulisikin päätökseen.

Luonnonrauha heikkenisi merkittävästi. Voimaloiden aiheuttama ääni, niiden jatkuva läsnäolo sekä huolto- ja liikenne lisäävät häiriöitä, jotka ovat ristiriidassa harjualetien rauhallisen käyttötarkoituksen kanssa. Haittoja ei voida käytännössä poistaa hallintatoimin, vaan ne jäisivät pysyviksi osaksi arkea. Harju on aktiivisessa käytössä läpivuoden hyvän sijainnin ja mahtavan olemuksensa ja mahdollisuuksiensa vuoksi. Mikäli voimalat rakennettaisiin, vaikuttaisi se talviaikaisen ulkoiluun lavoista lentävän jääriskin vuoksi (kukaan tuskin haluaa samoilla kypärä päässä upealla harjualetella). Lisäksi lavoista irtoava mikromuovi ei houkuttele enää marjastamaan alueella.

Pohjavesialueelle ei voida mielestäni hyväksyä edes vähäisiä haittoja, tai riskejä. Rakentaminen, kaivuutyöt, raskas liikenne ja polttoaineiden käsittely lisäävät pohjavesien pilaantumisen vaaraa, ja mahdolliset seuraukset olisivat vakavia ja pitkäaikaisia. Lisäksi Hämeenkyrön kaava-alueella ei ole tehty minkäänlaisia pohjavesiselvityksiä, vaikka kaavaselostuksessa näin annetaan ymmärtää. Esitetyt tiedot nojaavat Ikaalisten puolella tehtyyn selvitykseen, jota on sovellettu perusteettomasti Konikallion alueelle. Lisäksi kaavamateriaaleissa on virheellisesti tieto, että harjujen lähteistä tuleva vesi olisi vain kylällä kastelu- ja pesuvenenä käytössä, vaikka se on oikeasti useamman kyläläisen pääsääntöisen puhtaan veden lähde.

Lisäksi kaavaselostuksesta puuttuu kokonaan maininta kaava-alueella sijaitsevista vesilain suojelemista lähteistä. Vesilaki kieltää rakentamisen, joka muuttaa lähteiden veden määrää, virtausta, tai ominaispiirteitä. On todennäköistä, ettei kaavassa esitettyä voimalarakentamista voida toteuttaa rikkomatta vesilakia.

Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti

Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä. Arvioinnissa on huomioitu mahdolliset osayleiskaavan sisällölliset muutokset ja kaavoitusprosessin aikana saatu palaute. Kaavan vaikutusarviointi on laadittu noudattaen maksimi- tai varovaisuusperiaatetta. Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti arviointi keskittyy kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Alueidenkäyttölain 39 §:ssä säädetty yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät useiden erisuuntaisten näkökohtien yhteensovittamista kaavaa laadittaessa.



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Edellä mainitut tekijät yhdessä heikentävät alueen vetovoimaa asuin- ja vapaa-ajan ympäristönä ja johtavat väistämättä kiinteistöjen ja asuntojen arvon alenemiseen. Mielestäni meillä ei ole varaa heikentää alueemme houkuttelevuutta yhtään, päinvastoin uusia asukkaita tulisi saada houkuteltua lisää, juurikin etunenässä upealla ja puhtaalla luonnolla. Suurteollisuudella ei pysyviä asukkaita tulla varmastikaan saamaan.</p> <p>Kaavaselostuksessa käytetyt referenssit ovat myös harhaanjohtavia. Niissä käsitellään selvästi pienempiä voimaloita ja täysin erilaista maaperää kuin Konikallion alueelle suunnitellut voimat tulisivat olemaan. Näihin viittaamalla vähätellään rakentamisen ja käytön todellisia vaikutuksia pohjavesiin.</p> <p>Joten, Konikallion hanketta ei voida viedä eteenpäin ilman kattavia, kaava-alueella tehtyihin tutkimuksiin perustuvia pohjavesiselvityksiä, riskinarvioita ja torjuntasuunnitelmia. Näiden puuttuessa kaavaehdotus on hylättävä.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>40) Osallinen 40 (2 allekirjoittajaa) / Vetovoimainen Ikaalinen VVI ry 16.1.2026</b></p> <p><b>1) Vaatimus</b><br/>Vetovoimainen Ikaalinen VVI ry jättää muistutuksen Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksesta ja esittää, että Ikaalisten kaupunki:</p> <p>HYLKÄÄ kaavaehdotuksen eikä hyväksy Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa.</p> <p>Yhdistyksen kanta on yksiselitteinen: hanke ei ole Ikaalisten kokonaisedun mukainen. Kaavan hyväksyminen loisi pysyviä ja laaja-alaisia haittoja sekä kunnalle että kuntalaisille, ja riskit kohdistuisivat erityisesti kaupungin vetovoimaan, elinvoimaan, vesihuoltoon ja asuinympäristön laatuun.</p> <p><b>2) Perustelut hylkäämiselle</b><br/><b>2.1 Ikaalisten vetovoima, matkailu ja elinvoima heikentyvät</b><br/>Ikaalisten kilpailuetu perustuu luonnonläheisyyteen, maisemaan, rauhallisuuteen, maaseutuympäristöön, vapaa-</p>                                                                            | <p>Merkitään tiedoksi. Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja suunnitelmia ja selvityksiä. Arvioinnissa on huomioitu mahdolliset osayleiskaavan sisällölliset muutokset ja kaavoitusprosessin aikana saatu palaute. Kaavan vaikutusarviointi on laadittu noudattaen maksimi- tai varovaisuusperiaatetta. Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti arviointi keskittyy kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.</p> |

ajan asumiseen sekä matkailuun. Teollisen mittaluokan tuulivoimapuisto muuttaa aluetta olennaisesti: maisema ja ympäristön koettu laatu heikkenevät ja kaupunki profiloituu energiantuotannon alueeksi.

Tämä luo riskin:

- matkailukysynnän heikkenemisestä (luonto-, mökki-, järvi- ja maaseutumatkailu),
- tapahtumien, palvelujen ja yrittäjyyden edellytysten heikkenemisestä,
- kaupungin brändin ja mielikuvan pitkäaikaisesta vaurioitumisesta. Nämä ovat kunnalle strategisia vaikutuksia, joita ei voi korvata teknisillä lievennystoimilla.

## **2.2 Muuttotappion ja asuin ympäristön heikkenemisen riski on kunnalle kohtuuton**

Kunnan elinvoima on suoraan sidoksissa väestön kehitykseen ja asumisen houkuttelevuuteen.

Tuulivoimapuisto lisää todennäköisyyttä, että:

- osa asukkaista ja vapaa-ajan asukkaista vähentää oleskeluaan tai muuttaa pois,
- uudet asukkaat ja yritykset valitsevat toisen kunnan,

• kylä- ja loma-asutusalueiden kehitysedellytykset heikkenevät. Vaikutukset veropohjaan, palvelujen rahoitukseen ja investointikykyyn voivat olla merkittäviä. Kunnan ei tule kaavoituksella lisätä muuttotappioriskiä.

## **2.3 Kiinteistöjen arvon aleneminen ja eriarvoistava vaikutus**

Teollinen tuulivoima aiheuttaa käytännössä usein eriarvoistavan asetelman: osa hyötyy vuokratuloista tai korvauksista, mutta vaikutusalueen muut asukkaat ja kiinteistönomistajat kantavat haitat.

Kaavaehdotus altistaa:

- kiinteistöjen arvon alenemiselle ja myyntiaikojen pitenemiselle,
- asumisviihtyvyyden heikkenemiselle,
- koetun oikeudenmukaisuuden rapautumiselle.

Kunnan on huolehdittava siitä, ettei kaavoitus aiheuta kohtuuttomia haittoja yksittäisille ihmisille tai alueille.

## **2.4 Pohjaveden ja vesihuollon turvaaminen:**

riskitaso ei ole hyväksyttävä Pohjavesi ja vesihuolto ovat kriittistä infrastruktuuria ja huoltovarmuuden tärkein perusta.

Tuulivoimahankkeisiin liittyy rakentamisen,

Alueidenkäyttölain 39 §:ssä säädetty yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät useiden erisuuntaisten näkökohtien yhteensovittamista kaavaa laadittaessa.

kunnossapidon ja poikkeustilanteiden riskejä (polttoaineet ja kemikaalit, maansiirrot ja kaivannot, valumat, onnettomuudet, huoltoliikenne). Vaikka riskin todennäköisyys olisi arvioiden mukaan pieni, seuraus voi olla kunnalle erittäin suuri (vedenhankinnan häiriöt, puhdistuskustannukset, varajärjestelyt, luottamushaitta). Kunnan ei tule hyväksyä kaavaa, joka lisää vesihuollon riskiä tai jättää riskien hallinnan myöhempien menettelyjen varaan.

### **2.5 Melu, pienitaajuinen melu, välke ja valohaitta:**

arjen haittoja ei voi "mallintaa pois" Melu- ja välkehaittoihin liittyy olennaisesti kokemus ja olosuhderiippuvuus. Haittaa voi syntyä jo ohjearvojen alapuolella, ja vaikutukset korostuvat usein:

- yöaikaan,
- tietyissä tuuli- ja säätilanteissa,
- rakennuskohtaisesti (rakenteet, sijainti, sisätilojen akustiikka),
- pimeään aikaan valohaitan ja lentoestevalojen vuoksi. Jos kaava hyväksytään, haittojen korjaaminen jää helposti asukkaiden reklamaatioiden, mittauskiistojen ja pitkien prosessien varaan. Kunnan ei tule luoda rakenteellista häirittiläisyyttä, kun selkeät ja todennettavat riskit ovat olemassa.

### **2.6 Luonto, virkistys ja luontomatkailun edellytykset heikkenevät**

Tuulivoimapuiston toteutus edellyttää laajoja maanrakennustöitä, teitä ja teknistä infrastruktuuria. Se voi heikentää:

- virkistyskäyttöä (retkeily, marjastus, metsästys, luonnossa liikkuminen),
- luonnonrauhaa ja hiljaisuuden kokemusta,
- luontomatkailun vetovoimaa,
- luonnon pirstoutumattomuutta ja lajiston elinolosuhteita. Luontoarvot ovat osa kunnan elinvoimaa, eivät vain erillinen "ympäristöteema". Ikaalinen on tutkitusti Pirkanmaan ykkönen matkailun kokonaisvaikutuksissa asukasmäärään suhteutettuna. Konikallion tuulivoimahanke toisi verotuloja kaupungille keskimäärin vain 237 000 euroa vuodessa.

### **2.7 Maisema ja kulttuuriympäristö:**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>muutos on laaja ja käytännössä peruuttamaton Suuret voimamat, huoltotiet, kaapeloinnit ja valaistus muuttavat maisemaa kauas. Maisema on keskeinen vetovoimatekijä sekä asukkaille että matkailulle. Kun muutos on toteutettu, sitä ei käytännössä voi perua ilman erittäin suuria kustannuksia. Siksi varovaisuusperiaatetta tulee soveltaa tiukasti — tässä hankkeessa se puoltaa hylkäämistä.</p> <p><b>2.8 Kunnan talous:</b><br/>riskit ovat todellisia, hyödyt epävarmoja ja jakautuvat epätasaisesti Kunnalle voi syntyä pitkäaikaisia talousriskejä, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Veropohjan ja valtionosuusien heikkeneminen muuttotappion kautta,</li> <li>• palvelujen kysynnän ja yritystoiminnan supistuminen,</li> <li>• matkailu- ja mainehaitan kerrannaisvaikutukset,</li> <li>• tieverkon ja valvonnan sekä selvittelyjen epäsuorat kustannukset,</li> <li>• epävarmuus purku- ja ennallistamisvastoista vuosikymmenten päähän. Kunta ei saa kaavoituksella ottaa riskiä, jossa hyödyt ovat epävarmat mutta haitat ja vastuut pitkäkestoisia.</li> </ul> <p><b>2.9 Hyvä hallinto ja päätöksenteon oikeusturva:</b><br/>kaavaa ei tule viedä hyväksyttäväksi Osayleiskaavan hyväksyminen voi käytännössä lukita toteutuksen ja siirtää haittojen hallinnan myöhempiin prosesseihin. Tällöin kuntalaisen vaikutusmahdollisuudet kaventuvat ja haitat konkretisoituvat vasta, kun vaihtoehdot ovat jo vähissä. Kaupungin tulee tehdä ratkaisu nimenomaan kokonaisedun näkökulmasta jo kaavatasolla — ja tässä tapauksessa kokonaiset puoltaa hylkäämistä.</p> <p><b>3) Lopullinen esitys</b><br/>Edellä esitetyn perusteella Vetovoimainen Ikaalinen VVI ry esittää, että Ikaalisten kaupunginhallitus:<br/>HYLKÄÄ Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksen</p> |                                                                                                                                           |
| <p><b>41) Osallinen 41 (2 allekirjoittajaa),<br/>16.1.2026</b></p> <p><b>Asukaskyselyn ajantasaisuus ja asukkaiden osallistamisen puutteet</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaavan asukaskysely toteutettiin 28/12 2022–23/01 2023 välisenä aikana.</p> <p>Voimaloiden koko on kasvanut viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana tavalla, joka tavallisen kuntalaisen vaikea hahmottaa. Kaavan ensisijainen tehtävä on tuottaa tietoa ja kaavan asukaskyselyn sivulla 1 kerrotaan, että <i>”kyselyn tavoitteena oli myös tiedottaa lähiasukkaita hankkeesta.”</i> Kaavassa on ristiriitaista tietoa.</p> <p>Kaavan liitteenä oleva asukaskysely vuodelta 2022 perustuu vanhentuneisiin ja puutteellisiin tietoihin.</p> <p>Kaavatyön asukasyleisötilaisuuksissa tilaisuuksissa luonnos- ja ehdotusvaiheessa on käynyt ilmi, ettei kaavan laatijoilla ole ollut mukana esittää kaava- aineistoja. Esimerkiksi Ikaalisissa ehdotusvaiheen kuulemistilaisuudessa ilmattarella ei ollut esitellä kaavan liitettä 13, Konikallion maisema- ja kulttuuriympäristöselvitystä, joka aineistona oli uusi ja päivätty kaavamateriaaleihin 7.10.2025.</p> <p>Ilmattaren hankevastaavan ( Ilmatar Energy Oy projektipäällikkö) pitämä puheenvuoro Hämeenkyrössä pidetyn kaavaehdotuksen yleisötilaisuuden alkuun oli asukkaiden ilmaisua heikentävä ja rajoittava ja se kohdistui edellisenä päivänä Ikaalisissa pidetyn kaavatilaisuuden yleisöön. Osa heistä osallistui myös Hämeenkyrössä pidettyyn Konikallion kaavaehdotuksen yleisötilaisuuteen. Kaavan osallisten tosiasillista osallistamista ja mielipiteiden ilmaisua on täten rajoitettu, koska hankepäällikkö ojensi asukkaita.</p> <p>Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä kaavaehdotuksen yleisötilaisuuksia ei toteutettu hybridikokouksina, kuten aiemmin asukkaiden osallistamista tuettiin videotallenteilla, jotka helpottivat laajan ja teknisen aineiston ymmärtämistä. Osallistaminen ei toteutunut Ikaalisissa yhdenvertaisesti, sillä syksyllä 2025 muita Horhalanperän ja Susineva-Luikesnevan tuulivoimakaavojen yleisötilaisuuksia toteutettiin myös etäyhteyksin. Konikallion kaavaehdotuksesta ei tehty Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä tallennetta, vaikka nimenomaan valmis kaava ja siitä tehty tallenne antaa mahdollisuuden laajaan asukkaiden osallistamiseen.</p> | <p>käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.</p> <p>Osayleiskaava täyttää yleiskaavalle alueidenkäyttölaissa määritellyt sisältövaatimukset.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Asukkaiden osallistaminen on tosiasillisesti heikentynyt ehdotusvaiheessa verrattuna luonnosvaiheeseen. Tämä on omiaan rajoittamaan osallisten mahdollisuuksia perehtyä kaavaehdotukseen ja arvioida sen vaikutuksia, mikä on ristiriidassa maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n edellyttämän vuorovaikutuksen kanssa.</p> <p>Kaavan laadinnassa yhteishankkeena syntyy vaikutelma, että Konikallion kaavaa ohjaa yksityinen toimija.</p> <p><b>Vaikutukset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteisiin</b><br/>Pirkanmaan harjumaisemat kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaaseen maisemanähtävyyteen.</p> <p>Mallintaminen ja kaava-aineisto sisältää puutteita, jotka kohdistuvat maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja siihen, miten ne kokonaisuudessa arvioidaan yhdessä valtakunnallisesti arvokkaan harjumaiseman ja Konikallion tuulivoimaosayleiskaavan kanssa yhdessä. Kaava- alueen laajuus ja voimaloiden mittakaava ei ole kaava-aineistossa helposti hahmotettava asia.</p> <p>Kaavassa ei käy ilmi miten paljon kaava-aluetta muokataan ja miten se vaikuttaa alueen asukkaisiin ja luontoarvoihin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Riittämättömät selvitykset MRL 9§</li> <li>- Maisema-arvojen vaalimatta jättäminen</li> <li>- Pohjavesiselvitykset riippumattomat ja puutteelliset</li> <li>- YVA johtopäätösten sivuuttaminen</li> <li>- Osallisten vaikutusmahdollisuuksien puutteet</li> <li>- Vaihtoehtojen riittämätön tarkastelu</li> <li>- Melu- ja välkemallinnusten puutteellinen arviointi</li> <li>- Luonto- ja linnustoselvitysten puutteet</li> <li>- Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa puutteellisesti selvitetty</li> <li>- Ekologisten yhteyksien puutteellinen selvitys</li> </ul> <p>Tuulivoimakaavaehdotusta ei tule hyväksyä.</p> | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (mm. Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>42) Osallinen 42 (+ 1591 muuta nimelistalla esitettyä), 16.1.2026</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Toimitamme liitteenä Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskevan kaavamuistutuksen kaavaehdotusvaiheessa. Toimimme tämän viestin lähettäjänä ja kaavamuistutuksen toimittajana 1591 henkilön hanketta vastustavan nimilistan asiamiehenä. Nimilista edustaa laajaa ja kasvavaa vastustusta Konikallion tuulivoimahanketta kohtaan Ikaalisten ja sen lähialueiden asukkaiden, ulkoilualueista nauttivien, pohjavesiä arvostavien, maanomistajien ja kiinteistönomistajien keskuudessa. Nimilistan kerääjinä on useita Ikaalilaisia hankealueen läheisiä maanomistajia, kiinteistönomistajia, Ikaalisissa asuvia henkilöitä, vapaa-ajan asukkaita. Meillä on oikeus tämä muistutus 1591 henkilön puolesta Ikaalisten kaupungille antaa. Nimilistan aitoudesta on laadittu erillinen lausunto, joka on tässä samassa kaavamuistutuksessa. Nimilista sisältää henkilötietoja, minkä vuoksi sitä ei ole toimitettu avoimesti kaava-aineistoon tietosuojalainsäädännön vuoksi. Nimilista toimitetaan kuitenkin viranomaiselle nähtäväksi pyydettyäessä, kuten muistutuksissa on aiemminkin todettu. Tämän muistutuksen tarkoitus on esittää yleinen hanketta vastustavien määrä, itse kaavoitus- ja selvityspuutteet löytyvät detaljisti kuntaan jätettyistä palautteista, niitä ei ole tarpeen toistaa tässä henkilölukumäärämuistutuksessa detaljisti, muutoin tämä kirjelmä laajenisi noin 2 000 sivun mittaiseksi kokonaisuudeksi.

Kaikkien palautteiden yhteinen ydin on, että kaava ei nykyisellään perustu riittäviin ja ajantasaisiin selvityksiin ja kaavoitus pitää lopettaa. Toimitamme henkilönimiluettelon viranomaiselle pyydettyäessä nähtäväksi hallitusti ja rajatusti viranomaisen lakisääteisen tehtävän suorittamista varten (GDPR), jolloin henkilötietojen käsittely tapahtuu tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Kaavamuistutuksessa tuodaan esiin muun muassa kaavaehdotuksen ristiriidat, puutteellinen vaikutusten arviointi, pohjavesille ja vesihuollon varautumiselle, sosiaalisen hyväksynnän puuttuminen, yhdenvertaisuus- ja omaisuudensuojaan liittyvät ongelmat sekä hankkeen pitkäaikaiset taloudelliset ja oikeudelliset riskit Ikaalisten kunnalle. Muistuksessa annetaan myös vaihtoehtoja

päästöttömän energian hankkeisiin. Vaadin, että henkilötiedot salataan tämän muistutuksen osalta, toimitamme nimilistan kuntaan pyydettäessä. Pyydämme, että tämä kaavamuistutus ja siihen liittyvä nimilista huomioidaan täysimääräisesti osana kaavaehdotuksen käsittelyä ja että muistutukseen annetaan huolellisesti perusteltu vastine ennen kaavan käsittelyä.

#### Liite

Osallisia ovat kaikki 1591 henkilöä, joiden ulkoilu-, elinympäristöön, terveyteen, turvallisuuteen luonnonoloihin, maisemaan, pohjaveteen, kuntatalouteen ja oikeudelliseen asemaan kaavalla on merkittäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia. Näin ollen osallisilla on selvä oikeudellinen intressi asian muistutuksen antamiseen.

Kaavaehdotuksen mukaan Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen Hämeenkyrö Oy suunnittelee enintään viidentoista tuulivoimalan rakentamista Hämeenkyrön kunnan ja Ikaalisten kaupungin alueelle siten, että seitsemän voimalaa sijoittuu Ikaalisten kaupungin alueelle.

Muistutuksen tarkoituksena on saattaa Ikaalisten kaupungin tietoon kaavaehdotukseen liittyvät olennainen sosiaalisen hyväksynnän puute, 1591 henkilöä vastustaa hanketta. Hankkeen laaja vastustus vaatii, että Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus hylätään tai palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että todellisena vaihtoehtona tarkastellaan myös hankkeesta luopumista kokonaan.

Kaavaa ei tule hyväksyä sellaisenaan eikä käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena. Me jätämme tämän kaavamuistutuksen Ikaalisten Kaupungille Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksesta. Katsomme, että kaavaehdotusta ei voida hyväksyä esitetyssä muodossa, koska se ei perustu riittäviin ja ajantasaisiin selvityksiin, eikä se täytä kaavoitukselle asetettua velvoitetta arvioida vaikutukset kokonaisuutena, varovaisuusperiaatetta noudattaen. Kyse ei ole yksittäisestä teknisestä kiistakysymyksestä, vaan laajasta ja pitkäkestoisesta ympäristön muutoksesta, jonka haitat kohdistuvat



epäsuhtaisesti tiettyihin kyliin ja rajaseutuihin sekä yksittäisiin ulkoilijoihin, maisemista nauttaviin, juomapohjavettä juoviin, maanomistajiin ja kiinteistönomistajiin. Kaavoittajan ja päättäjien vastuulla on varmistaa, ettei kaavoitus johda kohtuuttomiin, lainvastaisiin tai palautumattomiin vaikutuksiin.

**Sosiaalisen hyväksynnän puuttuminen ja siitä seuraavat pitkäkestoiset vahingot kunnalle ja yhteisölle**

Me katsomme, että kaavaehdotuksessa on sivuutettu täysin sosiaalisen hyväksynnän merkitys ja sen puuttumisesta seuraavat käytännön vaikutukset. Tämä hanke ei ole pelkkä tekninen rakennushanke, vaan se muuttaa pysyvästi ihmisten elinoloja, ulkoilumahdollisuuksia, kylien arkea, maisemaa, hiljaisuutta, turvallisuuden tunnetta, elinkeinomahdollisuuksia ja omaisuusarvoja. Kun kaavoitus etenee siitä huolimatta, että vastustus on laajaa, pitkäkestoista ja kasvavaa, se synnyttää väistämättä yhteisöön pysyviä rikkoja, jotka eivät korjaannu nopeasti, vaan voivat jäädä elämään sukupolvien ajaksi. Konikallion hankkeen ympärille on jo syntynyt asetelma, jossa osa paikallisista kokee, että vain muutamat maanomistajat hyötyvät tai ainakin uskovat hyötyvänsä, samalla, kun laaja joukko 2 asukkaita, kiinteistönomistajia, maanomistajia ja vapaa-ajan asukkaita ja alueesta nauttivia käyttäjiä joutuu kantamaan haitat. Tästä seuraa ennen ystäviä olevien, ihmisten välisiä ja kylien sisäisiä ja kylien välisiä ristiriitoja, jotka ovat omiaan rapauttamaan luottamusta, aiheuttamaan pysyviä sosiaalisia vaurioita ja heikentämään Ikaalisten Kaupungin päätöksenteon luotettavuutta.

Me pidämme vastuuttomana edetä kaavoituksessa niin, että kunta käytännössä hyväksyy mallin, jossa haitat kasautuvat harvoille alueille ja ihmisille, mutta hyödyt esitetään yleisinä ja koko kuntaa koskevinä.

Lisäksi me katsomme, että hankkeen taloudellinen lupaus hyötyjille ja kunnan taloudelle on monella tavalla epävarma. Erityisesti purkuvastuut ja purkukustannusten nousu on riski, joka voi realisoitua vuosikymmenten päästä. Jos purkukustannukset kasvavat ja vakuudet osoittautuvat riittämättömiksi, seuraukset eivät jää abstrakteiksi, vaan ne voivat kohdistua

käytännössä perikuntiin ja alueelle, jolloin lyhyen aikavälin tulot muuttuvat pitkän aikavälin taloudelliseksi ja oikeudelliseksi taakaksi. Kun samaan aikaan suuri joukko ihmisiä kokee menettävänsä elinympäristön laatua, hiljaisuutta, terveyttä, turvallisuutta ja omaisuuden arvoa, syntyy tilanne, jossa kunnan hyväksymä kaava on omiaan käynnistämään ja ylläpitämään sukupolvia kestävää riitaa. Tämä on kaavoituksen näkökulmasta vakava seuraus, ja se on nimenomaan kunnan vastuulla ennakoida ja estää.

**Nimilistan osoittama laaja ja pitkäkestoinen sosiaalinen hyväksymättömyys**

Me liitämme tähän muistutukseen nimilistan aitouden lausunnon alla, joka kuvaa sekä nimilistan käyttötarkoituksen, että sen keräämisen ja ylläpidon huolellisuuden. Lausunto osoittaa, että kyse ei ole satunnaisesta internetadressista, vaan pitkäkestoisesta, henkilökohtaisesta ja tosiasialliseen vuorovaikutukseen perustuvasta tahdonilmaisusta, jossa nimilistalle tulee edelleen lisää nimiä. 18.12.2025 nimilistallamme on 1591 henkilöä, ja listaa ylläpidetään aktiivisesti. Tämä kertoo poikkeuksellisen selvästi siitä, että Konikallion hanke ei ole sosiaalisesti hyväksytty, vaan vastustus on laaja-alaista, kasvavaa ja pitkäkestoista. Vatulanharjun Konikallion tuulivoimahanketta vastustavien nimilistan aitouslausunto.

Nimilistalle merkittyjen henkilöiden osalta on ollut nimenomaisesti ja johdonmukaisesti selvää, mihin tarkoitukseen heidän nimensä kerätään ja missä laajuudessa niitä käytetään. Henkilöt ovat itse halunneet nimilistalle, jonka tarkoitus on vastustaa Konikallion tuulivoimahanketta sen kaikissa vaiheissa mukaan lukien maakunta- ja kuntakaavoitusvaiheet sekä mahdollinen hallinto-oikeuskäsittely. Nimilistan henkilölle on tehty selväksi, että nimilistalle merkitseminen ei tarkoita sitä, että kukin nimilistan henkilö toimisi itsenäisenä asianosaisena tai allekirjoittajana.

Nimilistan tarkoituksena on ollut osoittaa hankkeen riskit kaupungille / kunnalle ja laaja sosiaalinen hyväksymättömyys kaavoituksellisessa merkityksessä. Nimilistalle merkityille henkilöille on selvää, että nimilistaa ei julkaista avoimesti eikä saateta yleiseen jakeluun. Nimilistaa on käytetty ja käytetään ainoastaan viranomaisen

pyytäessä vain siinä laajuudessa kuin se on asian käsittelyn kannalta tarpeellista. Nimilista esitetään vain sellaiselle viranomaiselle tai taholle, jolla on lakisääteinen salassapitovelvollisuus henkilötietojen osalta.

Nimilistalle merkittyjen henkilöiden suostumus ei ole ollut epämääräinen tai jälkikäteen tulkinnanvarainen, vaan se on perustunut tietoon nimilistan käyttötarkoituksesta, sen rajatusta käytöstä sekä siitä, ettei nimilista muodosta julkista adressia eikä yksittäisiä henkilöitä aseteta henkilökohtaisiksi asianosaisiksi.

Tämä menettely on ollut omiaan suojaamaan nimilistalle merkittyjen henkilöiden yksityisyyttä, henkilötietoja ja oikeusturvaa sekä varmistamaan, että nimilistan käyttö on ollut suhteellista, tarkoituksenmukaista ja hallintomenettelyn peruseriaatteiden mukaista.

Muistutuksen nimilista ei ole tavanomainen internetpohjainen adressi, vaan se on laadittu pitkäkestoisen, henkilökohtaisen ja tosiasiallisen vuorovaikutuksen kautta. Nimilista on koottu pääosin kasvotusten tapahtuneissa kohtaamisissa ja kokoontumisissa sekä henkilökohtaisissa yhteydenotoissa vuosien 2021–2026 aikana, nimilistan keräys ei ole päättynyt vaan nimilistalle tulee koko ajan lisää nimiä, tällä hetkellä 18.12.2025 nimilistalla on 1591 henkilöä.

Me jatkamme Konikallion hankkeen vastustamista sen kaikissa vaiheissa. Verrattuna Internetpohjaiseen kertaluonteiseen nimilistaan, nimilistaamme on ylläpidetty aktiivisesti, siitä on muun muassa poistettu prosessin aikana kuolleet ihmiset, kuolleet eivät ole lukumäärässä mukana.

Nimilistan ylläpidon yhteydessä haluamme kunnioittavasti todeta, että prosessin aikana nimilistalta on poistettu henkilöitä, jotka ovat menehtyneet. Tämä on tehty aktiivisen ja huolellisen ylläpidon periaatteella, joka erottaa nimilistamme olennaisesti kertaluonteisista internetpohjaisista nimikeräyksistä. Yksi nimilistalle nimensä antaneista henkilöistä menehtyi prosessin aikana. Hänen viimeisiin päiviinsä kuului ulkoilu Vatulanharjulla, jossa hän liikkui rauhassa, katseli maisemia ja nautti alueen hiljaisuudesta ja luonnon pysyvyydestä.

Vatulanharju merkitsi hänelle paikkaa, jossa sai hengittää vapaasti, kokea luonnon arvon ja ulkoilun terveyttä edistävät piirteet. Tämä on hiljainen tahdonilmaus sen puolesta, että tällaiset paikat säilyisivät tulevillekin sukupolville. Hänen muistonsa muistuttaa meitä siitä, että kaavoituksessa ja päätöksenteossa ei ole kyse vain rakenteista, kartoista tai teknisistä ratkaisuista, vaan ihmisistä, elämänlaadusta ja siitä, millaisia paikkoja pidämme arvokkaina elää. Rauha hänen muistolleen.

Nimilistan kerääjät ovat nimilistan henkilöiden kanssa keskenään toisensa tuntevia, joilla on vuosikymmenten mittainen keskinäinen tuntemus ja tarkka paikallistuntemus haitoista ja riskeistä. Nimien kerääminen ei ole perustunut avoimeen tai anonyymiin kutsuun, vaan merkittävä osa nimistä on tullut siten, että henkilöt ovat itse aktiivisesti ottaneet yhteyttä kerääjiin kuultuaan hankkeesta, sen haitoista ja halunneet nimenomaisesti päästä nimilistalle. Nimien aitous on varmistettu ensisijaisesti henkilökohtaisissa tapaamisissa. Mikäli tämä ei ole ollut mahdollista, varmistus on tehty puhelimitse tai muulla suoralla henkilökohtaisella yhteydenpidolla. Pelkän nimen lisäksi on kerätty myös asuinpaikkakunta. Tämä mahdollistaa sen arvioinnin, missä määrin henkilöt ovat alueen vakituksia asukkaita, vapaa-ajan asukkaita, raikasta Vatulanharjun pohjavettä asukkaina juovia tai muutoin alueesta esimerkiksi ulkoillen ja maisemista nauttavia olevia. Nimilistalle merkityistä henkilöistä huomattavalla osalla on asunto tai vapaa-ajan asunto Ikaalisissa tai Hämeenkyrössä.

Lisäksi nimilistalla on henkilöitä, jotka asuvat ulkomailla, mutta palaavat säännöllisesti Suomeen ja käyttävät Vatulanharjun aluetta virkistykseen, hiljaisuudesta nauttimiseen, maisemien ihailuun ja luonnossa liikkumiseen. Heidän siteensä alueeseen on kymmeniä vuosia kestänyt, sukupolvien yli kestänyt ja jatkuva, ei satunnainen tai teoreettinen. Tällainen tosiasiallinen käyttö ja intressi on oikeuskäytännössä katsottu merkitykselliseksi arvioitaessa valitusoikeutta ympäristöä ja alueidenkäyttöä koskeissa asioissa. Nimilista on toimitettu maakuntajohtajalle tiistaina 21.1.2025. Listan laatijat ovat kaavoituksen eri vaiheissa, toistuvasti ilmoittaneet toimivansa asiamiehinä nimilistalla mainittujen

henkilöiden puolesta ja nimenomaisesti todenneet, että nimilista toimitetaan pyydettyäessä. Tämä ilmoitus on ollut tiedossa jo vuodesta 2021 lähtien ja toistunut useana vuotena palautteissa. Mikäli joku nyt katsoo, että nimilistan oikeellisuus, suostumukset tai oikeuden edellytykset edellyttävät lisäselvitystä, selvitysvastuu kuuluu aiemmin palautteen saajalle, ei nimilistan kerääjälle. Nimilista on ollut tiedossa, selkeästi on todettu, että se toimitetaan pyydettyäessä. Nimilista on laadittu huolellisesti ja se heijastaa todellista, laajaa ja pitkäkestoista asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden tahtotilaa, joka tulee ottaa Konikallion hankkeessa lakkauttamalla hanke lopullisesti.

#### **Nimilistan verifiointin vastuu**

Vastuu nimilistan verifiointista ei ole muistutuksen jättäjillä, vaan kunnalla. Kaavaluonnosvaiheessa toimitetuissa muistutuksissa on nimenomaisesti ja toistuvasti todettu, että nimilista toimitetaan viranomaiselle nähtäväksi pyydettyäessä. Nimilistaa ei ole voitu omaaloitteisesti toimittaa julkisesti tai liittää kaava-aineistoon tietosuojalainsäädännön, henkilötietojen suojan ja hallintomenettelyn peruseriaatteiden vuoksi. Tämä on tuotu kunnalle selvästi esiin jo vuosia sitten ja toistuvasti. Mikäli kunnalla olisi ollut aito tarve tarkastaa nimilistan sisältö, aitous tai kattavuus, kunnan olisi tullut pyytää nimilista nähtäväksi viranomaisena. Näin ei ole tehty. Kunta ei voi jälkikäteen vedota omaan passiivisuuteensa ja esittää ettei nimilistaa ole voitu verifioida, kun verifiointin edellytykset ovat olleet kunnan käytettävissä koko ajan.

Toiseksi katsomme, että hallintolain ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaan viranomaisella on selvittämisvelvollisuus. Jos kaavoittaja katsoo, että esitetty laaja vastustus on merkityksellinen kaavoituksen kannalta, viranomaisen velvollisuus on selvittää asia asianmukaisesti eikä sivuuttaa sitä toteamalla, ettei verifiointia ole tehty. Erityisesti tilanteessa, jossa kyse on poikkeuksellisen laajasta ja pitkäkestoisesta vastustuksesta, tällainen menettely heikentää luottamusta kaavaprosessin puolueettomuuteen ja avoimuuteen. Kyse on kuitenkin valtakunnallisesti arvokkaasta harjualueesta, Ikaalisten kaupungin

pääjuomavesipohjavesialueesta, ulkoilu- ja luontoalueesta ja arvokkaasta maisemasta.

#### **Alueellinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus**

Me katsomme lisäksi, että kaavaehdotuksessa ei ole asianmukaisesti käsitelty sitä, miten haitat jakautuvat epäsuhtaisesti tietyille kyliin ja rajaseuduille, jolloin syntyy alueellista eriarvoisuutta ja yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta kestävätilanne. Kun vaikutusalueen ihmiset kantavat käytännössä pysyvät haitat, mutta hyödyt esitetään yleisinä ja koko kuntaa koskevinä, syntyy kokemus epäoikeudenmukaisuudesta, joka ei ole ohimenevä. Se jää elämään perheisiin, naapuruussuhteisiin ja kyläyhteisöihin, ja se heikentää luottamusta kunnan päätöksentekoon pitkäksi aikaa. Me liitämme tähän myös aiemmin toimitetun alueellista tasa-arvoa koskevan aineiston keskeiset näkökohdat, ja katsomme, että niitä on sovellettava Ikaalisten kaavoitusratkaisussa tosiasiallisena velvoitteena arvioida vaikutukset myös oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

#### **Ikaalisten kaupungille koituvat riskit Konikallion tuulivoimakaavoituksesta**

Katsomme, että Ikaalisten kaupungin riskien tarkastelu koko Konikallion hankkeesta on vakavasti puutteellinen eikä vastaa kaavoitukselta edellytettävää kokonaisarviointia.

Ei ole tarkasteltu merkittäviä taloudellisia ja oikeudellisia riskejä, jotka tuulivoimahankkeisiin on Suomessa jo liitetty ja joista on olemassa konkreettisia esimerkkejä. Kaupunki ei ole käsitellyt lainkaan Ilmatar-konserniin liittyneitä korkeimpien oikeusasteiden riitaprosesseja, jotka ovat aiheuttaneet merkittäviä kustannuksia ja epävarmuutta Leppävirran kunnan taloudelle. Näiden tapausten olisi ollut erityisen olennaista olla esillä Ikaalisten kaavahanketta arvioitaessa, koska ne osoittavat, että tuulivoimahankkeet eivät ole kunnille riskittömiä eivätkä ennakoitavia, vaan voivat johtaa pitkittyneisiin ja kalliisiin oikeusprosesseihin.

Samoin kaava-aineisto jättää täysin käsittelemättä riskin, joka liittyy tuulivoimaloiden koko elinkaaren aikaiseen vastuuseen, erityisesti purkuvaiheessa. Käytännössä monissa hankkeissa

maanomistajilta edellytetyt vakuudet ovat vain muutamia kymmeniä tuhansia euroja voimalaa kohden, vaikka voimaloiden ja massiivisten betoniperustusten purkukustannukset voivat nousta satoihin tuhansiin euroihin tai jopa yli miljoonaan euroon voimalaa kohden. Mikäli hankeyhtiö ajautuu konkurssiin, poistuu Suomesta tai vakuudet osoittautuvat riittämättömiksi tai kunta tai maanomistaja ei pääse niihin käsiksi, on olemassa todellinen riski, että vastuu jää viime kädessä kunnalle. Tätä riskiä ei Ikaalisten kaupunki ole käsitellyt kaava-aineistossa lainkaan, vaikka kyse on kunnalle mahdollisesti erittäin raskaasta ja pitkäaikaisesta taloudellisesta vastuusta.

Lisäksi kiinteistöverotulot eivät ole varmoja, pysyviä tai riskittömiä, kun taas mahdolliset ympäristö-, oikeudelliset ja taloudelliset vastuut voivat realisoitua vasta vuosikymmenten kuluttua, usein tilanteessa, jossa alkuperäinen hanketoimija ei enää ole vastuussa. Ikaalisten kaupungilta puuttuu totuuskuva riskien jakautumisesta: hyödyt nähdään varmoina ja riskit lähes olemattomina, vaikka todellisuudessa riskit kohdistuvat pitkällä aikavälillä nimenomaan kunnalle ja sen veronmaksajille.

Kaavaehdotuksessa ei ole arvioitu riittävästi Ikaalisten vesihuollon varautumista poikkeus- ja häiriötilanteisiin. Katsomme, että Konikallion tuulivoima-alueen kaavoittaminen Vatulanharjun nykyisten ja sen tulevien vedenottoratkaisujen välittömään vaikutuspiiriin on ristiriidassa varautumisen periaatteiden kanssa. Varautuminen ei tarkoita ainoastaan nykyisten vedenottamoiden suojaamista, vaan myös tulevien ja vielä käyttämättömien varavesiratkaisujen turvaamista. Tulevien Vatulanharjun kaivojen käyttöedellytykset ja vaarantumisen riskit kaavaratkaisun seurauksena on käsittelemättä, jos riskit toteutuvat, menetetään pysyvästi yksi keskeinen mahdollisuus turvata Ikaalisten, Hämeenkyrön, Kyröskosken ja lähialueiden vesihuolto häiriötilanteissa, menetetään myös mahdollisuus myydä täydellisen hyvää pohjajuomavettä muille kunnille tai vaikkapa Länsi-Tampereelle, jopa ulkomaille. Lisäksi maailmanpoliittinen tilanne, huoltovarmuuden korostuminen ja vesivarojen kasvava strateginen merkitys edellyttävät, että kuntien kaavoituksessa varautumista tarkastellaan

aiempaa laajemmin ja pidemmällä aikajänteellä. Vatulanharjun pohjavesialue ja erityisesti suunniteltu tulevat kaivot ovat tällaisia kohteita, joiden arvo kasvaa tulevaisuudessa, ei vähene. Näin ollen niiden läheisyyteen kohdistuva riskialtis teollinen rakentaminen ei ole perusteltua. Edellä esitetyn perusteella katsomme, että kaavaehdotus ei täytä varautumisen eikä vesihuollon turvaamisen vaatimuksia.

Ennen kaavan hyväksymistä Ikaalisten kaupungin tulee arvioida koko pohjavesialueen merkitys osana alueellista varavesijärjestelmää sekä varmistaa, ettei kaavaratkaisu heikennä tai estä näiden vesivarojen käyttöä nyt tai tulevaisuudessa.

Katsomme, että tällainen yksipuolinen riskien esittäminen ei täytä hyvän hallinnon, huolellisen valmistelun eikä kaavoituksen kokonaisvastuun vaatimuksia. Ikaalisten kunnan päätöksenteossa on arvioitava tuulivoima-alueen vaikutukset ja riskit koko sen elinkaaren ajalta, mukaan lukien rakentaminen, käyttö, mahdolliset onnettomuudet, oikeudelliset riidat sekä purku- ja jälkihoitovaihe. Näiden riskien sivuuttaminen heikentää luottamusta kaavaprosessin tasapuolisuuteen ja antaa aiheen epäillä, ettei kaavaehdotusta ole valmisteltu kunnan edun näkökulmasta riittävän huolellisesti.

**Tuulivoimakaavoitus on tarpeeton – esim. fuusioenergia ja pienydinvoimalat jo tulossa**

Suomessa on valtava määrä jo kaavoitettua maatuulivoimaa, investointeja hyvin vähän, Konikallion kaavaa ei tarvita. Merelle saadaan valtava määrä tuulivoimaa, jos tuulivoima ylipäättään on Suomessa tarpeen. Tätä kirjoittaessa toteamme (Viite Helsingin Sanomat 21.12.2025 klo 20:00) Kiinakin jo rakentaa kovalla vauhdilla fuusioenergiaa.

Samanaikaisesti energiateknologia kehittyy erittäin nopeasti. Tällä hetkellä myös globaalisti merkittävät toimijat investoivat voimakkaasti uusiin, turvallisempiin ja ympäristövaikutuksiltaan huomattavasti hallitumpiin ratkaisuihin. Esimerkiksi Helsingin Sanomissa 21.12.2025 uutisoitiin Kiinan etenevän nopeasti fuusioenergian kehittämisessä. Fuusioenergia poikkeaa ratkaisevasti perinteisistä energiantuotantomuodoista: siinä ei synny



hiilidioksidipäästöjä, pitkäikäistä ydinjätettä eikä laajoja ympäristöriskejä, eikä siihen liity vastaavaa onnettomuuksien tai ympäristön pilaantumisen riskiä kuin moniin nykyisiin tuotantomuotoihin.

Erityisen merkittävää kaavoituksen näkökulmasta on se, että fuusioenergia ja muut kehittyneet energiateknologiat voidaan sijoittaa olemassa oleville teollisuusalueille, joissa maankäyttö on jo muutettua, sähköverkkoliittynät ovat valmiina tai helposti saavutettavissa ja joissa vaikutukset asutukseen, luontoon ja maisemaan ovat olennaisesti pienemmät. Tällainen energiantuotanto ei hajauta vaikutuksia laajoille maa-alueille, ei vaadi satojen metrien korkuisia rakenteita eikä synnytä samanlaisia pitkäaikaisia ristiriitoja paikallisyhteisöjen kanssa. Fuusiolaitoksista kunta saa myös kiinteistöverotuloja, jopa luotettavammin kuin tuulivoimasta.

Lisäksi on todettava, että Suomen energiajärjestelmä on parhaillaan murrosvaiheessa, jossa on nopeasti etenemässä useita vaihtoehtoisia, maankäytöltään huomattavasti vähemmän haitallisia tuotantomuotoja. Fuusioenergian kehityksen rinnalla Suomeen on jo konkreettisesti valmisteilla pienydinvoimaloita (Viite tekniikka & talous 12.1.2026), joiden tavoitteena on tuottaa päästötöntä sähköä ja lämpöä kaupunkien ja teollisuuden tarpeisiin. Pienydinvoimalat sijoitetaan jo olemassa oleville tai jo rakennetuille alueille. Esimerkiksi energiayhtiö Helen on perustanut erillisen ydinvoimayhtiön valmistelevaan pienydinvoimalahanketta Helsinkiin, ja laitostoimittajien kilpailutus sekä ympäristövaikutusten arvioinnit ovat jo käynnissä.

Tämä osoittaa, että Suomi etenee määrätietoisesti kohti ratkaisuja, jotka eivät edellytä laajamittaista koskemattomien harju- ja pohjavesialueiden teollistamista. Tässä valossa on perusteltua todeta, ettei Suomen, Pirkanmaan eikä Ikaalisten kaupungin ole välttämätöntä eikä pakollista edistää Konikallion tuulivoimahanketta tavalla, joka uhkaa Vatulanharjun valtakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaita pohjavesi- ja luontoarvoja. Energiantuotannon turvaaminen voidaan toteuttaa vaihtoehtoilla, jotka sijoittuvat olemassa oleville teollisuus- ja energia-alueille,

hyödyntävät jo rakennettua sähköverkkoa, ja jotka eivät vaaranna korvaamattomia juomavesivaroja tai peruuttamattomasti muuta arvokasta harjumaisemaa.

Kaavaehdotuksessa ei ole tarkasteltu lainkaan sitä perustavanlaatuista kysymystä, onko uuden maatuulivoiman kaavoittaminen ylipäättään tarpeellista Suomessa tässä laajuudessa ja juuri tällaisille herkille alueille. Suomessa on jo ennestään kaavoitettu ja luvitettu erittäin suuri määrä maatuulivoimaa, josta merkittävä osa ei ole edennyt investointivaiheeseen. Tämä osoittaa, ettei ongelmana ole kaavoitettujen alueiden puute, vaan markkinatilanne, sähkön hinnan vaihtelut, siirtokapasiteetti ja investointien kannattavuus. Näissä oloissa uusien, ympäristöllisesti ja sosiaalisesti erittäin ristiriitaisten tuulivoima-alueiden kaavoittaminen ei ole perusteltua.

Lisäksi Suomen energiasäätöjärjestelmän kehityksessä on olennaista huomioda, että uusiutuvaa sähköntuotantoa voidaan lisätä huomattavasti myös merelle sijoittuvalla tuulivoimalla. Merituulivoiman potentiaali on moninkertainen maatuulivoimaan verrattuna, ja sen sijoittaminen vähentää suoria ristiriitoja asutuksen, pohjavesialueiden, virkistysalueiden ja arvokkaiden maisemien kanssa. Mikäli tuulivoimaa ylipäättään tarvitaan lisää, on perusteltua ohjata sitä ensisijaisesti merialueille ja jo valmiiksi teollisesti muokattuihin ympäristöihin, ei herkkien harju- ja pohjavesialueiden läheisyyteen.

Katsomme, että Ikaalisten kaavoituksessa tulisi huomioda energiasäätöjärjestelmän kokonaiskehitys ja vaihtoehtoiset ratkaisut sen sijaan, että kunta sitoutuu pitkäksi ajaksi yhteen, nopeasti vanhenevaan ja paikallisesti erittäin kuormittavaan energiantuotantomuotoon. Tuulivoimakkaavoittaminen Konikallion alueelle ei ole välttämätöntä Suomen energiaturvallisuuden, vihreän siirtymän eikä huoltovarmuuden kannalta, mutta sen aiheuttamat haitat alueen asukkaille, luonnolle ja kunnalle ovat pysyviä ja osin palautumattomia.

#### **Vaatimus**

1591 henkilön puolesta, jotka vastustaa Konikallion hanketta sen kaikissa vaiheissa

Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>katsomme, että Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus ei täytä maankäyttö ja rakennuslain edellyttämiä vaikutusten arvioinnin, vuorovaikutuksen, yhdenvertaisuuden eikä varovaisuusperiaatteen vaatimuksia. Kaavaehdotus perustuu puutteellisiin ja osin ristiriitaisiin selvityksiin, eikä se vastaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkasteltua hankekokonaisuutta. Hankkeen vaikutukset kohdistuvat epäsuhtaisesti tiettyihin kyliin, maanomistajiin ja rajaseutujen asukkaisiin, samalla kun hyödyt ovat epävarmoja ja kohdistuvat rajatulle joukolle. Sosiaalinen hyväksyntä hankkeelta puuttuu laajasti ja pysyvästi, mistä osoituksena on 1591 henkilön vastustus, joka kasvaa kasvamistaan prosessin edetessä. Toimitamme nimelistan pyydettyä nähtäväksi. Katsomme, että Ikaalisten kunnalla on velvollisuus turvata asukkaidensa elinympäristö, pohjavedet, riskitön kuntatalous, omaisuuden suoja, yhdenvertaisuus sekä tulevien sukupolvien edut. Tässä hankkeessa riskit ovat pitkäaikaisia, osin palautumattomia ja kohdistuvat viime kädessä kunnalle ja sen asukkaille koko tuulivoima-alueen elinkaaren ajan, mukaan lukien mahdolliset oikeudelliset riidat, ympäristövahingot ja purkuvaiheen taloudelliset vastuut. Näitä riskejä ei ole kaavaehdotuksessa arvioitu kattavasti eikä tasapuolisesti.</p> <p>Edellä esitetyin perustein vaadimme, että Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus hylätään tai palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että todellisena vaihtoehtona tarkastellaan myös hankkeesta luopumista kokonaan. Kaavaa ei tule hyväksyä sellaisenaan eikä käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena</p> | <p>sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Kaavoituksesta tiedottaminen on toteutettu alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla sekä asianomaisissa kunnissa käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. Hankkeen eri vaiheissa on järjestetty lisäksi avoimia yleisötilaisuuksia, joihin on voinut osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (mm. Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Osayleiskaava huomioi alueidenkäyttölain mukaiset sisältövaatimukset, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuten myös muut palautteessa esitetyt seikat.</p> |
| <p><b>43) Osallinen 43, perustettava yritys, 17.1.2026</b></p> <p>Tämä lausumamme koskee Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ja siihen liittyviä selvityksiä. Lausumamme perustuu luonnonsuojelulakiin, vesilakiin, ympäristönsuojelulakiin, alueidenkäyttölakiin, perustuslain yhdenvertaisuusperiaatteeseen sekä omaisuudensuojaan. Osayleiskaava on laadittu</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(alueidenkäyttölaki) siten, että tuulivoimaloiden rakentamisluvat voitaisiin myöntää suoraan yleiskaavan perusteella. Tästä syystä vaikutusten arvioinnin tuleekin täyttää alueidenkäyttölain edellyttämä vaatimus riittävästä ja luotettavasta vaikutusten selvittämisestä. Isoja puutteita ja riskimahdollisuuksia selvityksissä on, kuten Ely:kin painottaa hankealueen maaperässä olevasta kallioruhjeesta. Pohjavesien elintärkeä merkitys ja oikeudellinen suoja Konikallion alue sijoittuu Vatulanharjun vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle. Vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaan pohjaveden pilaaminen ja sen vaarantaminen on kielletty. Ympäristönsuojelulaki edellyttää, että toimintaa ei sallita, mikäli haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään ei voida luotettavasti sulkea pois. Lisäksi vajavaisen aineiston ja huteran tutkimuksen perusteella, ei hanketta voi jatkaa. Kaava-aineistossa esitetyt pohjavesiselvitykset perustuvat rajalliseen mittausaineistoon eivätkä täytä alueidenkäyttölain vaatimusta vaikutusten riittävästä selvittämisestä. Pohjaveden merkitys ulottuu laajalle alueelle ja useiden kuntien talousvesihuoltoon, minkä vuoksi riskien hyväksyminen ei ole oikeudellisestikaan ja inhimillisesti sallittua. Pohjaveden suojele perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulakiin. Pohjaveden pilaantumiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaantumiskiello on ehdoton. Pohjaveden pilaantumiskiello määrittelee hankkeen keskeyttämisen tarpeen.</p> <p>Kaavan toteuttamisesta saatavat taloudelliset hyödyt kohdistuvat pääosin tuulivoimayhtiölle ja rajatulle joukolle maanomistajia, kuitenkin maisema haittaa tulisi tuhansille kotitalouksille. Haittojen laajuus sekä epätasapainoinen jakautuminen on ongelmallista perustuslain yhdenvertaisuusperiaatteen sekä omaisuuden suojan kannalta. Matkailuyrityksille haitta olisi kohtuuton.</p> <p>Edellä esitetyillä perusteilla Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei tule hyväksyä.</p> | <p>perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Kaavan toteuttamisesta kunnille aiheutuvia hyötyjä ja aluetaloudellisia vaikutuksia on esitetty kaavaselostuksessa ja osayleiskaavan ehdotusvaiheen yleisötilaisuuksissa Hämeenkyrössä 26.11.2025 sekä 27.11.2025 Ikaalisissa. Kunnalle ensisijainen taloudellinen hyöty aiheutuu tuulivoimaloiden kiinteistöverosta. Hankealueen maanomistajissa on paikallisia osallisia, jotka hyötyvät maanvuokratuloista.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Tuleva uusi yrityksemme kärsisi merkittävästi pohjaveden laadun heikentymisestä, joten lausumme myös perustettavan yrityksen nimissä.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>44) Osallinen 44, "Vatulan asukkaat, mökkiläiset, virkistyjät (36kpl)" n.d.</b></p> <p>Joukko Vatulan alueen asukkaita, mökkiläisiä ja alueella virkistäytyviä henkilöitä pyytävät Kyläyhdistys Vatulan Nykäys ry:tä toimittamaan seuraavan mielipiteen Konikallion tuulivoimahankkeesta Ikaalisten kaupungille.</p> <p><b>1. Vatulanharju: valtakunnallisesti arvokas maisema ja Natura-alue</b></p> <p>Vatulanharju on valtakunnallisesti arvokas harjumaisema ja Natura 2000 -alue. Hankkeen omissa selvityksissä todetaan, että tuulivoimaloiden vaikutukset Vatulanharjun maisema-alueeseen ovat merkittäviä ja kielteisiä. Lähes 300 metriä korkeat voimalat näkyisivät selvästi harjun laelta ja retkeilyreiteiltä ja muuttaisivat pysyvästi arvokkaan harjumaiseman ilmettä. Mielestämme tämä on ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa, joissa korostetaan tällaisten alueiden vaalimista.</p> <p><b>2. Kulttuuriympäristö: Hämeenkancaantie, Kyrönkancaantie ja Ryssälevo</b></p> <p>Vatulanharjun juurella kulkeva Hämeenkancaan- ja Kyrönkancaantie on valtakunnallisesti merkittävä historiallinen tielinja. Sen arvo perustuu vanhaan, rauhalliseen harjumaisemaan. Vaikka voimalat eivät kaikkialta tieltä näkyisikään, jo horisontissa hallitseva tuulivoimapuisto rikkoo vuosisataisen harjutien maisemakokemuksen. Vatulanharjun ja Isonnevan takana sijaitseva Ryssälevo on perimätietoon perustuva isovihan aikainen pakopaikka, jonne kerrotaan ihmisten paenneen venäläisten sotajoukkojen väkivaltaa. Paikannimi, tarinat ja hiljainen harju- ja suomaisema ovat tärkeä osa alueen historiaa ja aineetonta kulttuuriperintöä. Jos voimalat ja voimajohto sijoitetaan aivan tämän alueen tuntumaan, Ryssälevon merkitys ja koettavuus vähenevät olennaisesti.</p> <p><b>3. Vaikutukset asutukseen ja ihmisiin</b></p> <p>Konikallion hankealueen ympärillä on sekä vakituista asutusta että loma-asutusta. Olemme huolissamme siitä, miten hanke vaikuttaisi ihmisten elinympäristöön:</p> | <p>Palautteen seuraavilta osin viitataan sisällön vastaavuudesta johtuen Osallisen 30 (16.1.2026) kaavaehdotuksesta antamaan muistutukseen ja tässä asiakirjassa siihen laadittuun vastineeseen.</p> |

- melu, välke, voimaloiden vilkkuvat varoitusvalot ja maiseman muuttuminen heikentävät asumisviihtyvyyttä
- koettu turvallisuus ja rauhallisuus vähenevät, kun lähiympäristöön nousee teollisen mittakaavan rakennelmia
- kiinteistöjen arvojen pelätään laskevan, mikä on merkittävä huoli etenkin pitkäaikaisille asukkaille ja mökkiläisille
- yhteisön identiteetti ja kylän vetovoima luontoon ja hiljaisuuteen perustuvana asuin- ja mökkialueena heikentyvät. Hankkeen omassa asukaskyselyssä juuri lähialueen maiseman, luonnon, virkistysalueen ja kiinteistöjen arvojen koettiin kärsivän eniten. Tämä osoittaa, että vaikutukset asutukseen ja ihmisten hyvinvointiin eivät ole marginaalisia, vaan aivan hankkeen ytimessä.

#### **4. Isonneva ja Vatulanharju virkistysalueena**

Vatulanharju ja Isonnevan ympäristö ovat koko seudulle tärkeä virkistysalue: hiihto, retkeily, marjastus, metsästys ja luontomatkailu keskittyvät tänne. Tuulivoimapuisto, siihen liittyvät hakkuut, uudet tiet ja voimaloiden näkyvyys sekä ääni heikentäisivät alueen hiljaisuutta, luonnonläheisyyttä ja vetovoimaa. Tämä vaikuttaa suoraan sekä paikallisten arkeen että alueen matkailun ja palveluiden mahdollisuuksiin.

#### **5. Pohjavesiriskit**

Vatulanharju–Ulvaanharjun I-luokan pohjavesialue on Ikaalisten ja laajemman seudun vedenhankinnan kannalta korvaamaton varanto, jota on velvollisuus suojella myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Hankkeen tuulivoimalat sekä niitä palvelevat tiet ja sähkönsiirto sijoittuvat tämän muodostumisalueen välittömään läheisyyteen ja osin sen valuma-alueelle, eikä perustamis- ja rakennustöiden aiheuttamia muutoksia pohjaveden virtaussuhteisiin tai laadun heikkenemisen riskiä voida pitää hyväksyttävänä. Pohjaveden pilaantuminen tai antoisuuden heikkeneminen olisi käytännössä peruuttamaton vahinko, joka vaarantaisi sekä nykyisen talousveden saannin että mahdollisuuden hyödyntää aluetta poikkeusolojen lisävedenottoon. Varovaisuusperiaatteen ja maakuntakaavan pohjavesimääräysten nojalla

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>katsomme, että jo Vatulanharjun pohjavesiriskit yksinään riittävät perusteeksi Konikallion tuulivoimahankkeen ja sitä varten laaditun osayleiskaavan hylkäämiselle.</p> <p><b>6. Johtopäätös</b></p> <p>Edellä esitetyn perusteiden katsomme, että Konikallion tuulivoimahankkeen toteuttaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• heikentäisi Vatulanharjun valtakunnallisesti arvokasta maisemaa ja Natura-arvoja</li> <li>• vaarantaisi Hämeenkaan historiallisen tielinjan ja Ryssälevon kulttuuriperinnön</li> <li>• heikentäisi merkittävästi alueen asukkaiden elinympäristöä, asumisviihtyvyyttä ja kylän vetovoimaa</li> <li>• vähentäisi Vatulanharjun ja Isonnevan virkistys- ja matkailuarvoa. Emme tämän vuoksi voi kannattaa osayleiskaavan hyväksymistä. Pyydämme, että Ikaalisten kaupunki hylkää kaavaehdotuksen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Palautteessa esitettyjä seikkoja on käsitelty laajalti osayleiskaavan kaavaselostuksessa ja sen liitteissä sekä aiemmin hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Teemoista on käyty runsasta keskustelua myös osayleiskaavoituksen yleisötilaisuuksissa eri näkökulmista.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>45) Osallinen 45 (2 allekirjoittajaa), n.d.</b></p> <p>Vaikutukset arvokkaaseen geologiseen harjumuodostelmaan: Haluamme muistuttaa hanketta koskien, että suunniteltu Konikallion tuulivoimapuisto sijoittuu arvokkaan geologisen harjumuodostelman läheisyyteen. Arvokkaan geologisen harjumuodostelman suojelumääräyksen nojalla alueen erityispiirteitä haitallisesti muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Arvojen säilyminen on turvattava. Alue on ympäristöään hallitseva ja maisemallisesti erittäin merkittävä. Alue on myös eliöstöltään rikas ja arvokas. Hankkeessa ei ole otettu näitä seikkoja riittävästi huomioon.</p> <p>Teollisuustuulivoimapuisto muuttaa oleellisesti harjulta- harjulle näkyvää maisemaa vähentäen alueen virkistyskäyttöarvoa huomattavasti.</p> <p>Maisemavaikutuksista ei ole tehty riittävää määrää mallinoksia kuntalaisten nähtäville. Mallinnoksia olisi pitänyt tehdä useasta paikasta ja erityisesti virkistysalueena käytettävistä harjukohteista otettuna, jotta todellinen näkymä olisi näkyvissä monesta suunnasta. Kulttuurisesti arvokas maisema-alue tulisi säilyttää tuleville sukupolville.</p> | <p>Osayleiskaavaa laadittaessa maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa. Lisäksi on laadittu erillinen havainnekuvaraportti. Havainnekuvia on laadittu poikkeuksellisen kattavasti ja kuvia on otettu lisää sekä päivitetty hankkeen suunnittelun aikana YVA- ja kaavamenettelyissä saadun palautteen perusteella. Vaikutusten arviointeja on päivitetty ja täydennetty kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella ja vastaamaan ajantasaista hankesuunnitelmaa.</p> <p>Kaavaehdotusta valmisteltaessa on lisäksi laadittu vaikutusten arvioinnin täydentämiseksi erillinen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys. Pirkanmaan ELY-keskuksen kaavaehdotuksesta 22.12.2025 antamassa lausunnossa:</p> <p><i>”Maisemavaikutusten arviointiraportissa on kuvattu mallinnusten periaatteet sekä aineistot, joita mallinuksissa on käytetty. Havainnekuvien osalta on esitetty perusteet kuvauspaikoille sekä käytetyt objektiivit ja niiden vaikutus kuviin. Pirkanmaan ELY-keskus pitää laadittuja aineistoja riittävinä.”</i></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kaavan vaikutukset matkailuun, virkistykseen ja luontoarvoihin: Alueen lähelle on maakuntakaavaan merkitty matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealue. Teollisuustuulivoimapuisto rajoittaa huomattavasti alueen käyttöä virkistys- ja matkailutoimintaan. Alueen luonto ja maisema muuttuu oleellisesti sen muuttuessa teollisuustuulivoimapuistiksi.</p> <p>Luonnonsuojelullisesti oleellista on myös maakotkan reviirin asettuminen alueelle. Vuosittaista kalasääksen pesintää on todettu alueella. Tämän kokoluokan hanke vaarantaa linnuston ja eläimistön reviirejä.</p> <p>Vaikutukset pohjaveteen: Haluamme huomauttaa, että vaikutuksia pohjaveteen ei ole tutkittu tarpeeksi tai ne ovat ohitettu. Teollisuustuulivoimaloiden rakennusvaiheessa tulee vaikutuksia pohjaveteen. On myös huomioitava kaavan alueen maapohja. Alueiden muokkaus voi aiheuttaa pohjavesimuodostelmalle olennaista vedenvähyyttä sekä huonontaa pohjavesimuodostuman antoisuutta lisäten tulvimisriskiä Vesajärvellä. Arvokas raakkujoki, Turkimusoja, saa alkunsa Järvenkylänjärven, Särkijärven ja Pyhäjärven alueista. Nämä alueet ovat yhteydessä Konikallion tuulivoimapuisto alueen pohjaveteen. Raakuille on tehty LIFE Revives- tutkimushanketta, joissa raakkukantaa pyritään elävöittämään. Hanketta koordinoi Jyväskylän yliopisto ja se toteutetaan 2021–2027. Hanke ehtii loppua ennen mahdollista tuulivoimalarakentamista, jolloin raakut jäävät ilman tutkimuksen suomaa suojaa. Turkimusoja</p> | <p>Maisemavaikutusten vähentämiseksi voimaloiden koko on pienentynyt kokonaiskorkeudesta 350 metriä 300 metriin. Voimaloiden sijoittelu hankealueella on lisäksi kaventunut hieman länsiosasta Ikaalisten kaupungin alueella. Voimalasijoittelua on tarkennettu kasvattamalla voimaloiden etäisyyttä VAMA-alueesta.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut ” Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että hankkeen selvitysaineistot ja vaikutustenarviointi ovat nyt rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta asianmukaiset ja riittävät.”</p> <p>Kaavaehdotuksen mukaisessa voimalasijoittelussa suunnitellut voimat sijoittuvat uudessa vaihemaakuntakaavassa esitetyille tuulivoimatuotantoalueelle. Pirkanmaan maakuntaliiton Konikallion tuulivoimapuiston kaavaluonnoksista antaman lausunnon mukaisesti ”Konikallion osayleiskaavan luonnos noudattaa voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ohjausta, eikä ole merkinnöiltään ristiriitainen hankealueelle maakuntakaavassa osoitettuun maankäyttöön nähden.”</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>on elintärkeä suojellulle eliölle. Jos sen pinta laskee tai tulvii, raakut ovat vaarassa. Turkimusojan raakkukantaa ei ole vara menettää. On ajattelematonta, ettei oteta huomioon näin ison hankkeen vaikutuksia koko ympäröivän alueen luontoon ja eliöstöön. Elinympäristöt ovat yhteydessä toisiinsa ja harjun pohjavesi vaikuttaa pitkälle. Elämme luontokadon aikaa, jolloin ei ole vara menettää yhtäkään arvokasta uhanalaisen elion esiintymää taikka reviiriä. Viittaamme tässä myös alueen linnustoon.</p> <p>Lisäksi haluamme muistuttaa, että Konikallion teollisuustuulivoimapuiston osayleiskaava ei ota huomioon kylien asukkaiden oikeutta hyvään ja laadukkaaseen elämään ilmaan kohtuutonta haittaa. Alueen lähikylät ovat maaseutumaista kylämaisemaa. Kylien asukkailla aiheutuu kohtuutonta haittaa mm. seuraavista seikoista, joita Konikallion teollisuustuulivoimala-alue aiheuttaisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-kohtuuton maisemahaitta -ympäristöarvojen huomattava heikkeneminen -melu- ja välkehaitta</li> <li>-asuinkiinteistöjen arvon alenema sekä mahdollisesti niiden jälleenmyyntiarvon heikkeneminen teollisuustuulivoimala-alueen tullessa viereen. Tuulivoimalahanke on rinnastettavissa teollisuusalueeksi suuruudeltaan. Maaseutumaisuus kylissä heikkenee huomattavasti.</li> <li>-alueen asukkailla ei voida olettaa olevan tarpeeksi vaikutusvaltaa omaan elinympäristöönsä, mikäli Konikallion teollisuustuulivoimala-alueen kaava toteutuu. Tällöin ei toteudu maaseudun kylien asukkaiden tasa-arvo, sillä lähialueiden asukkaat eivät voi itse vaikuttaa omaan elinympäristöönsä.</li> </ul> <p>Vaadimme yllä oleviin seikkoihin vedoten Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaavan hylkäämistä.</p> | <p>näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> |
| <p><b>46) Osallinen 46, n.d.</b></p> <p>Konsulttitoimisto AFRYN-tekemä pohjavesikartoitus ei ole riittävä, sillä Konikallion alueelle suunniteltu tuulivoimalapuisto on vaarantamassa tuhansille ihmisille tärkeän ja arvokkaan pohjavesialueen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Merkitään tiedoksi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>Riskit ovat liian suuret taloudellisiin hyötyihin nähden ja Ikaalisen kaupunki on sitoutunut laadukkaan ja hyvän pohjaveden suojeluun. Riski pohjaveden pilaantumiseen esimerkiksi tuulivoimaloiden rakentamisen aikaan on liian suuri. Tämä tulee arvioida uudelleen ja miettiä tämän tuulivoimarakentamisesta luopumista, sillä se on liian iso riskeihin nähden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                            |
| <p><b>47) Osallinen 47, n.d.</b></p> <p>Olen huolissani Konikallion tuulivoimapuiston kaavaehdotuksesta seuraavista syistä:</p> <p><b>1. Mittakaava ja korkeus</b><br/>Kaavassa on esitetty jopa 15 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus voi olla jopa 350 metriä. Tällainen mittakaava muuttaa radikaalisti harjualueen luonnonmaisemaa ja heikentää alueen maisema-arvoja. Kelminselkä kuuluu Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin, mikä korostaa alueen maisemallista merkitystä. Maakuntakaavan ja Kelminselän rantakaavaalueen mukaan rantavyöhykkeellä on "arvokkaita luontokohdealueita" ja ekologisesti ja maisemallisesti tärkeitä alueita, joita ei saa muuttaa ilman erityislupaa.</p> <p><b>2. Sähköinfrastruktuuri</b><br/>Voimajohto on suunniteltu 14–15 km pituiseksi 110 kV linjaksi, joka toteutettaisiin ilmajohtona. Ilmajohto pilaa maisemaa, ja kulkisi Paskolammin luona arvokkaan suoekosysteemin halki.</p> <p><b>3. Luontoarvot ja pohjavesi</b><br/>Kaavaselostuksessa on pohjavesiselvitys sekä luontoselvityksiä. Harjualueilla on herkkää luontoa, ja rakentaminen voi uhata pohjavettä sekä linnustoa, erityisesti jos suojatoimet ovat riittämättömiä. On tärkeää, että paikallisten riistaeläinten, erityisesti hirvien talvehtimisalueiden, säilyvyys otetaan kaavaratkaisuissa vakavasti huomioon. Pyydän, että kaavaehdotusta tarkistetaan siten, että riistavaikutukset minimoidaan ja luonnon monimuotoisuutta kunnioitetaan.</p> <p><b>4. Melu ja välke</b></p> | <p>Merkitään tiedoksi.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Asuinalueille ja virkistysalueille aiheutuvat melu- ja välkevaikutukset voivat heikentää asukkaiden hyvinvointia.</p> <p><b>5. Purku ja elinkaari</b></p> <p>Kaavaehdotuksessa ei ole riittävästi näkyvyyttä voimaloiden elinkaaren päätyyn eli purkusuunnitelmiin. On tärkeää, että kaava velvoittaa voimaloiden purkamisen, kun niiden elinkaari päättyy, ja maa-alueiden palauttamisen.</p> <p>Konikallion hankkeen mittakaava ja riskit maisemalle, luonnolle ja asukkaille ovat merkittävät. Kaavaa ei tulisi hyväksyä.</p> <p>Kiitos, että otatte huolenaiheeni huomioon</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Tuulivoimaloiden ja muiden rakenteiden purkamisesta vastaa tuulivoimapuiston omistaja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Vuonna 2026 on meneillään lainsäädännön uudistus, jonka tavoitteena on selkeyttää tuulivoimaloiden purkamisvastuita ja turvata purkamiskustannusten kattamista.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>48) Osallinen 48, n.d.</b></p> <p>Vatula - Ulvaanharjun pohjavesi alue on Pirkanmaan suurin, josta tuhannet ja taas tuhannet ihmiset ja eläimet saavat puhtaan juomavetensä päivittäin. Pohjavesien ehdoton pilaamattomuus sekä maaperän pilaamattomuus perustuvat voimassa olevaan ympäristönsuojelulakiin sekä useaan muuhun lakiin.</p> <p>Konikallion tuulivoimahankkeella on kaavaselostuksen mukaan merkittäviä pohjavesien ja maaperän pilaantumisvaaran aiheuttavia vaikutuksia, johtuen siitä, että hankkeen merkityksellisimmät vaikutukset alueen maaperään, pohjavesiin, kallioperään on tutkimatta ja selvittämättä. Konikallion tuulivoimaosayleiskaavaehdotus onkin kokonaisuudessaan niin puutteellinen, ylimalkainen ja ristiriitaisuuksia täynnä, että ainoa vaihtoehto on kaavaehdotuksen hylkääminen.</p> <p>Kaavaselostuksessa kerrotaan, että Hankkeessa käytettävä tuulivoimalatyyppi ei ole vielä selvillä, ja vaikutusten arvioinnin perusteena on käytetty hypoteettista tuulivoimalaa,</p> <p>* Kokonaiskorkeus enintään 300 metriä</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Napakorkeus (kohta, jossa roottori liittyy torniin) enintään 200 metriä</li> <li>• Roottorin halkaisija enintään 200 metriä</li> <li>• Tuulivoimaloiden yksikköteho enintään noin 10 MW</li> </ul> | <p>Pirkanmaan ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ”Olemassa olevan aineiston sekä tehtyjen selvitysten perusteella tuulivoima- ja voimajohtohankkeesta ei aiheudu muutoksia Vatulanharjun pohjavesialueen määrälliseen tai laadulliseen tilaan. ELY-keskus pitää selvityksiä ja vaikutusten arviointia Vatulanharjun pohjavesialueelle kohdistuvien vaikutusten osalta riittävinä.”</p> <p>Lähimmät voimalapaikat on sijoitettu kaavaehdotuksessa kaavaluonnoksen mukaista suunnittelutilannetta kauemmas pohjavesialueesta. Tuulivoima-alueiden rajauksilla on turvattu, ettei pohjavesialuetta lähimpiä voimalapaikkoja voida siirtää kaavaluonnoksessa ja YVA-selostuksessa esitettyä lähemmäs pohjavesialuetta eikä näin ollen aiheuteta vaaraa pohjavesien määrälle tai laadulle.</p> <p>Hankkeessa on laadittu poikkeuksellisen kattavat pohjavesiselvitykset ja pohjavesialue on huomioitu osayleiskaavassa asianmukaisesti voimalasijainneissa ja muussa muuttuvan maankäytön toiminnoissa. Selvitysten laatimisesta ja vaikutusten arvioinneista ovat vastanneet kokeneet asiantuntijat.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Lisäksi kaavaselvityksestä saa käsityksen, että lopullinen voimala voi olla suurempi ja tehokkaampi kuin vaikutusten arvioinnissa käytetty hypoteettinen malli. "Tuulivoimaloiden yksikkötehon on suunniteltu olevan enintään noin 10 MW. Nimellisteholtaan suuremmissa voimaloissa rakenteet, kuten perustukset, lavat, vaihteisto, generaattori ja torni voivat olla suurikokoisempia tai vahvempia, mutta tuulivoimalan teho ei ole suoraan verrannollinen tuulivoimalan kokoon, melupäästöön tai muihin ympäristövaikutuksiin. Voimaloiden tehoa on mahdollista nostaa myös teknisin ratkaisun, joten suurempitehoinen voimala voi siis olla muilta ominaisuuksiltaan (esimerkiksi melupäästöltään) samanlainen pienemmän tehon voimaloiden kanssa. Suurempikokoinen voimala voi olla melupäästöltään myös pienempää hiljaisempikin johtuen muun muassa alhaisemmasta roottorin kierrosnopeudesta. Lopulliseen voimalavalintaan vaikuttavat muun muassa alueen paikalliset tuuliolosuhteet ja ympäristön rakentamiselle asettamat reunaehdot sekä rakentamishetkellä markkinoilla olevat voimalamallit."</p> <p>Koska lopullinen voimalamalli ei ole tiedossa, ei tehtyjä selvityksiä voi pitää relevantteina. Ylläkerrotussa arvioidaan, että suurempikokoisempi voimala voi olla melupäästöltään myös pienempää hiljaisempikin. Tällainen arvio ei perustu yhtään mihinkään. Yhtä hyvin suurempikokoisen voimalan melupäästöt voivat olla suuremmatkin.</p> <p>Tällaisia käsittämättömiä, mihinkään perustumattomia arvioita on kaavaselostus täynnä.</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan tutkimatta on muun muassa seuraavia, alueeseen merkittävästi vaikuttavia asioita:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kallioperän laatutiedot voimaloiden alueilta ei ole tiedossa, koska ne selvitetään hankkeen myöhemmissä vaiheissa.</li> <li>- Tiedot voimala-alueiden ja voimajohtoreitin kallio-, maaperä- ja pohjavesiolosuhteista saadaan jatkosuunnittelun yhteydessä tehtävillä tutkimuksilla.</li> <li>- Kohdealueen pylväspaikoilla ei ole vielä tehty maaperätutkimuksia. Jokaisen pylväspaikan (sähkönsiirto) pohjaolosuhteet rakentamista</li> </ul> | <p>Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden. Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti</p> <p>Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.</p> <p>Melumallinnus ja välkemallinnus laaditaan uudelleen rakentamislupavaiheessa toteutettavaksi valittavalle voimalamallille, mikäli voimalamalli ei vastaa osayleiskaavoituksessa käytettyä voimalamallia.</p> <p>Palautteessa seuraavilta osin mainittuja asioita selvitetään hankkeen tulevissa suunnitteluvaiheissa, mm. voimajohton yleissuunnittelun ja rakentamislupien yhteydessä.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

varten ja samalla selvitetään tarvittaessa myös pohjavesipinnan taso selvitetään vasta myöhemmässä vaiheessa.. Voimajohtolinjan lopullinen pylvässijoittelu varmistuu pohjatutkimusten jälkeen. Siinä vaiheessa huomioidaan mahdollinen pohjavesipinnan taso pohjavesialueen reunanosalla, ja mahdollisuuksien mukaan vältetään sijoittamasta pylvästä sellaiseen kohtaan, jossa joudutaan kaivamaan pohjaveden tasolle tai lähelle sitä. - Selostuksessa kerrotaan, että Hankkeen toteutusvaiheessa ympäristön mahdollisia tilapäisiä vaurioita voidaan vähentää ajoittamalla perustus- ja muut raskaammat työt routa-aikaan. Pohjaveden ja maaperän suojelu kuitenkin perustuvat Suomessa keskeisesti edelleen voimassa olevan ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Ei edes vähän, ei paikallisesti eikä lyhytkestoisesti ei edes routa-aikaan. Pilaamiskielto on ehdoton ja myöskin pohjavesien pilaamiskielto on tiettävästi voimassa myös routa-aikaan, joten tuulivoimatoimijan esittämä tapa vähentää ympäristön tilapäisiä vaurioita routa-aikaan on käsittämätön.

- perustusten osalta kerrotaan, että "Hankkeen suunnittelun edetessä tuulivoimaloiden sijoituspaikoilla tehdään alustavia maaperätutkimuksia kairaamalla tai maatutkaamalla. Näiden tutkimusten perusteella valitaan tuulivoimaloiden perustustapa. Ennen varsinaisten rakennustöiden aloittamista tehdään vielä tarkentavia maaperätutkimuksia, joiden perusteella tehdään perustusten lopullinen mitoitus ja yksityiskohtainen suunnittelu. Perustamistapoja on useita ja niiden valintaan vaikuttavat alueen maaperä ja sen pohjaolosuhteet. Voimaloiden perustamistavan valinta riippuu myös valittavasta tornivaihtoehdosta."

- Tarkempia perustussuunnitelmia ei ole hankkeen tässä vaiheessa vielä olemassa, eikä geoteknisiä tutkimuksia ole alueella tehty, joten mahdollinen louhintatarve ei ole vielä tiedossa.

- Tuulivoimaloiden osien, tarvittavan maa-aineksen sekä muun hankkeeseen liittyvän liikenteen kuljetusreitit varmistuvat vasta hankkeen myöhemmässä vaiheessa.

Perustusten kaivamisen, tiestön rakentamisen ja alueen soisten maapohjien vahvistamisen vaikutusten selvittäminen on tekemättä. Satoja tonneja painavien työkoneiden ja voimaloiden osien ja rakennusmateriaalin kuljettamiseen vaaditaan massiivista maapohjien vahvistamista, joista toimenpiteistä ei ole mitään konkreettista tietoa kaavaselostuksessa. Kaavaselostuksessa annetaan ymmärtää, että voimaloiden perustukset olisi mahdollista kaivaa vain muutaman metrin syvyyteen, mutta pohjavedet sijaitsevat korkeimmillaan vain jopa noin metrin syvyydessä, useassa paikassa 4-5 metrin syvyydessä. 300 metriä korkeat jättiläisvoimalat voivat tarvita jopa 10–30 metriä syvän perustuksen pysyäkseen pystyssä. Kun pohjavesialueelle kaivetaan yli pohjavesirajan meneviä aukkoja, on pohjavesien hallitsematon tulviminen todennäköistä.

Ei ole tehty mitään selvityksiä eikä ole konkreettisia toimenpiteitä, miten perustuksista kaivettava maa-aines kuljetetaan tai miten estetään pohjavesien hallitsematon pulppuaminen perustuksissa tai miten ja mihin niitä pumpataan altaista pois.

Voimalan naselli voi painaa 150 000 - 250 000 kiloa. Kuinka moni akselinen rekka voidaan tarvita tällaisen kuljettamiseen? Miten paljon metsää tosiasiaa joudutaan kaatamaan jokaisen voimalan ympäriltä, ja tiestöä varten, jotta kymmenet ja kymmenet tällaiset rekat mahtuvat kulkemaan ja kääntymään voimala-alueella? Nasellia ei voi purkaa osiin.

Tuulivoimalan nostolaite voi painaa jopa 1000 tonnia eli miljoona kiloa, lisäksi vastapaino. Kun tällainen laite kuljetetaan osissa jokaiselle voimalapaikalle aiheuttaa se aivan tolkkuttoman liikenteen sekä alueella ylipäättään että hankealueella eli Pirkanmaan suurimmalla pohjavesialueella. Näistä kuljetuksista ja niitä varten tehtävistä teiden rakentamisesta ja maaston vahvistamisesta ei ole tehty mitään

Saavutettavuus-/kuljetusreitiselvitys laaditaan rakentamislupavaiheessa. Poistettavan puuston määrä noin 2 ha/voimala on esitetty kaavaselostuksen luvussa 9.16.

selvityksiä, miten ne vaikuttavat alueen pohjavesiin ja maaperään.

Myös meluselvitykset on tehty vain 6,6 MW voimaloilla, joita ei voi missään olosuhteissa pitää relevantteina Konikallion tuulivoimahankkeessa, koska lopullisten voimaloiden koko ja tehot voivat muuttua siitä, jolla selvitykset on tehty.

Välkeselvityksiä on tehty sekä puuston suojaavan vaikutus huomioon ottaen että myös teoreettisessa tilanteessa eli ilman puuston vaikutusta ja tietyssä sääolosuhteissa. Selvitykset tuleekin tehdä teoreettisessa tilanteessa, sillä sen paremmin tuulivoimatoimija kuin kukaan muukaan ei voi luvata alueen asukkaille puuston suojaavaa vaikutusta ikuisesti, sillä metsänomistajilla on oikeus kaataa metsäänsä vapaasti silloin kuin heille sopii. Toisaalta, maksimissaan 40 metriä korkeat puut peittävät 300 metrisiä teollisuustuulivoimaloista vain sen 40 metriä. Tosiasiassa näin korkeiden voimaloiden kohdalla ei siis voi edes puhua puuston suojaavasta vaikutuksesta. Melu- ja välkevaikutukset kun aiheutuvat lavan pyörimisestä. Siis korkeammalla kuin 40 metriä.

Alue on myös arseenipitoista, mutta mitään selvityksiä ei ole tehty, miten maa-aineksen otto saa arseenin liikkumaan ja mahdollisesti johtumaan pohjavesiin. Arseeni on luonnossa esiintyvä myrkyllinen puolimetalli, josta aiheutuu terveysriskejä kuten syöpää sekä sydän- ja verisuonitauteja.

Huolestuttavinta on, että kaavaselostuksessa arvioidaan hyvin puutteellisiin selvityksiin perustuen, ettei tuulivoimaloiden rakentamisella, perustusten rakentamisella, teiden korjaamisella, maapohjan vahvistamisella, tolkkutomalla liikenteellä, sähkönsiirron pylväiden perustamisella, öljyvuodolla eikä oikein millään ole mitään vaikutusta pohjavesiin eikä

Melumallinnukset on laadittu Suomessa yleisesti käytössä olevien ohjeistusten mukaisesti. Kaikkien voimalaominaisuuksien osalta eri vaikutustyyppien vaikutusarviointi on tehty varovaisuusperiaatteella eli suurimmat vaikutukset huomioiden.

Ympäristöministeriön laatimissa melumallinnuksen ohjeissa määritellään yksityiskohtaisesti käytettävät mallit, niiden parametrit ja lähtötiedot sekä tulosten esittämistavat. Yksityiskohtainen ohjeistus on koettu tarpeelliseksi, jotta mallinnustulokset olisivat aina tekijöistä riippumatta vertailukelpoisia keskenään. Melumallinnus on toteutettu ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukaisesti. Melumallinnuksen epävarmuus on tarkastelussa ja ohjeistuksessa sisällytetty laskennassa käytettyyn tuuliturbiinien melupäästön arvoon, jolloin mallinnustuloksia voidaan suoraan verrata suunnitteluohjearvoihin ilman erillistä epävarmuustarkastelua.

Konikallion hankealueella arseenin pitoisuudet maa- ja kallioperässä ovat näin ollen olemassa olevan tiedon perustella arvioituna tavanomaisella tasolla. Mikäli kalliota louhitaan, selvittää kiviaineksen arseenipitoisuus. Maaperän arseenipitoisuus voidaan selvittää varmuuden vuoksi muutamissa rakentamiskohteissa ja tulosten perusteella (jos pitoisuus 5 mg/kg ylittyy) arvioidaan jatkotoimenpiteiden tarve. Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.

Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.

maaperään, vaikka mitään selvityksiä suurimpaan osaan edellä mainituista ei ole edes tehty.

Kaavaselostuksessa vaikutusten kerrotaan olevan vähäisiä ja paikallisia tai olemattomia:

- Tuulivoimaloiden rakentamisen vaikutukset pohjavesiolosuhteisiin (pohjaveden korkeus ja virtausolosuhteet) rakennettavien tuulivoimaloiden kohdilla arvioidaan vähäisiksi ja paikallisiksi. Vaikutuksia pohjavesiin etäämmällä rakennuskohteista ei aiheudu. Voimaloiden kallioperustamisista ei aiheudu pohjavesivaikutuksia.

- Öljyvuoto on epätodennäköinen ja öljymäärät suhteellisen vähäisiä. Maaperään tai vesistöön päässyt öljyvuoto pystytään rajaamaan ja puhdistamaan.

- Pylväiden perustaminen ei vaikuta pohjaveteen, koska perustamistyöt eivät yleensä ulotu pohjaveden tasolle suoalueita lukuun ottamatta eikä perustamistöissä tai voimajohtorakenteissa käytetä öljyä tai muita ympäristölle haitallisia aineita.

- Kyseessä on yleensä elementtiperustus, jonka asennus kestää vain muutamia päiviä, joten vaikutukset pohjaveteen ovat hyvin vähäisiä ja lyhytaikaisia.

- Yhteenvetona voidaan todeta, että ulkoisen sähkönsiirron mahdolliset vaikutukset Vatulanharjun pohjavesialueelle ovat hyvin vähäisiä ja ajoittuvat rakentamisaikaan.

Pohjavesiin päässyttä öljyä tai mitään muutaakaan pohjavettä saastuttava ainetta ei ole mahdollista poistaa eikä puhdistaa sen jälkeen, kun ne ovat sinne päässeet. Sitä paitsi edes mahdollisuus pohjaveden pilaantumiseen on lailla kielletty. Pohjavesien pilaaminen edes vähän tai lyhytaikaisesti on yksinkertaisesti ja yksiselitteisesti edelleen voimassa olevan ympäristönsuojelu lain mukaan kielletty.

Pohjavesien suojelua koskevat lait ovat edelleen voimassa. Ympäristönsuojelulaki (527/2014) Vesilaki (587/2011) Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettu laki



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(1299/2004) VnA vesienhoidon järjestämisestä (980/2011) VnA vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006; 1818/2009 ja 868/2010). Vesihuoltolaki (119/2001) Terveystensuojelulaki (763/1994) Maa-aineslaki (555/1981)</p> <p>Tuulivoimalat voivat häiritä säätutkia sekä matkapuhelin-, antenni-tv- ja radiosignaaleja. Tämä on merkittävä yhteiskunnallinen vaaran paikka tilanteissa, joissa tarvittaisiin vaikkapa palokuntaa eivätkä matkapuhelinyhteydet toimi. Tai kansallinen tärkeä tiedotus jää kulkeutumatta alueelle, jossa on tuulivoimaa eivätkä tietoverkko, televisio tai radio yhteydet toimi. Kaavaselostuksesta puuttuu selkeät toimintaohjeet ja vastuuhenkilöt eri tilanteisiin. Toimimattomat matkapuhelin ja tietoverkkoyhteydet tekevät myös etätyön tekemisen paikkakunnalla mahdottomaksi.</p> <p>Onko niin, että Ikaalisissa tuulivoimahankkeet yritetään viedä päätökseen vahvassa poliittisessa ohjauksessa voimassaolevat lait ohittaen? Se on vaarallinen tie, jossa kuntalaisten oikeusturva ja koko demokraattinen päätöksenteko romuttuvat. Onkin syytä pohtia, syyllistyykö virkamies, joka toisi näin puutteellisen, ylimalkaisen ja ristiriitaisen kaavaehdotuksen valtuuston päätettäväksi, virkavelvollisuuden laiminlyömiseen.</p> <p>Johtopäätöksenä ainoa vaihtoehto Konikallion tuulivoimaosayleiskaava ehdotukselle on sen täydellinen hylkääminen. Näin massiivinen tuulivoima-alue ei yksinkertaisesti sovi mittaamattoman arvokkaalle pohjavesialueelle, josta tuhannet ihmiset ja eläimet saavat elintärkeän juomavetensä.</p> | <p>Kun tuulivoimahankkeelle on saatu rakentamislupa ja toteuttamispäätös, hanketoimija mittauttaa tarvittavilta osin alueen tv-signaalin laadun ja voimakkuuden sekä laatii mittaukset uudelleen tuulivoimaloiden pystyttämisen jälkeen. Mikäli hankkeen tuulivoimaloiden todetaan häiritsevän antenni-tv:n vastaanottoa, häiriöt voidaan todennäköisesti poistaa signaalia vahvistamalla, antennia suuntaamalla tai antennia parantamalla. Hanketoimija vastaa toimenpiteistä ja kustannuksista, joilla mahdolliset hankkeen tuulivoimaloista aiheutuneet vastaanottohäiriöt poistetaan.</p> <p>Koska vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta, hankkeesta aiheutuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei ole arvioitu tässä vaiheessa hankesuunnittelua muodostuvan antenni-tv:n vastaanottoon. Hanketoimija jatkaa hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä yhteistyötä radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjien sekä teleoperaattorien kanssa.</p> |
| <p><b>49) Osallinen 49, n.d.</b></p> <p>Esitän osayleiskaavasta (selostus) seuraavaa:</p> <p><b>1. Luonto- ja luonnonsuojelulliset arvot</b><br/> Vatula-Ulvaanharju on valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta. Voimaloiden ympäristövaikutuksia ei ole todellisuudessa arvioitu suunnitellun kokoisille voimaloille. Jos hanketta viedään eteenpäin, on sille ehdottomasti haettava ympäristölupaa (naapurussuhdelaki 17 §). Vatula-Ulvaanharjun</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti.</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>alue on tärkeätä pohjavesialuetta. Vesiensuojelulain mukaan pohjavesien pilaamisen kieltäminen on ehdoton ja hanke saattaa vaarantaa pohjavesiä.</p> <p><b>2. Maisema ja kulttuuriympäristö</b><br/> Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota tuulivoimaloiden koon merkittävään kasvuun verrattuna esimerkiksi maisemavaikutusten arviointia koskevaan Ympäristöministeriön oppaaseen (Weckman 2006), (myös sähkönsiirron osalta). Tämän kokoluokan tuulivoimaloiden maisemahaitta ja sitä myöten alueen maisema-arvojen romahtaminen on ilmeistä (luonto, hiljaisuus, matkailu). Lisäksi suunnitellun kokoisilla voimaloilla on selkeä, negatiivinen vaikutus lähialueen asumisviihtyvyyteen.</p> <p><b>3. Melu ja välke</b><br/> Ympäristöministeriön ja Valtioneuvoston laatimat tuulivoimaloiden melun mallinnus- ja mittausohjeet sekä ulkomelutaso ohjearvot ovat vuodelta 2014. Miten varmistetaan, etteivät annetut ohjearvot melun ja välkkeen osalta ylity, kun voimaloiden koot ovat kasvaneet eikä ohjearvoja ole samassa suhteessa haluttu päivittää? Melu ja välke tulevat vaikuttamaan asumismukavuuteen erityisesti niiden kohteiden osalta, jotka sijaitsevat suunnitellun voimala-alueen läheisyydessä. Yhdenvertainen asumisympäristö kuuluu meille kaikille ja pitäisi perustuslain 6 § olla meille kaikille taattu.</p> <p><b>4. Vaikutukset työllisyyteen ja talouteen</b><br/> Selostuksessa mainitaan, että hankkeen toteutuessa sillä olisi suuria taloudellisia vaikutuksia. Ikaalisten kaupunki ei ole kuitenkaan esittänyt yhtäkään laskelmaa hankkeeseen liittyen. Selostuksessa esitetään, että tuulivoimaloilla olisi merkittävä työllisyyttä lisäävä vaikutus. Valtakunnallisesti on kuitenkin osoitettu, että voimaloiden työllistävä vaikutus liittyy lähinnä rakennusvaiheeseen.</p> <p><b>5. Yhteisvaikutukset</b><br/> Konikallion osayleiskaavan tuulivoimahankkeen vaikutusten arvioinnissa ei ole esitetty riittävää tarkastelua hankkeen yhteisvaikutuksista muiden lähialueen hankkeiden kanssa (maisemavaikutus, alueen käytön pirstoutuminen, sähkönsiirto jne.).</p> | <p>perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Palautteessa mainitut seikat on arvioitu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella.</p> <p>Melumallinnus ja välkemallinnus laaditaan uudelleen rakentamislupavaiheessa toteutettavaksi valittavalle voimalamallille, mikäli voimalamalli ei vastaa osayleiskaavoituksessa käytettyä voimalamallia.</p> <p>Aluetalouteen kohdistuvia vaikutuksia ovat esimerkiksi hankkeen välittömät ja välilliset työllisyysvaikutukset, paikallisten palveluiden ostot sekä lisääntyvät verotulot, erityisesti kuntien saamat kiinteistöverot. Hankealueelle toteutettava tiestö voi helpottaa alueella liikkumista, parantaa metsätilojen saavutettavuutta ja joustavoittaa metsänhoitotoita. Vaikutuksia työllisyyteen ja elinkeinoihin on arvioitu kaavaselostuksen luvussa 9.20.</p> <p>Yhteisvaikutuksia on tarkasteltu kaavaselostuksen luvussa 9.21. Lähimpien tuulivoimahankkeiden keskinäisen pitkän etäisyyden takia yhteisvaikutuksia ei joko aiheudu tai yhteisvaikutukset ovat vähäiset.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Ilman kattavaa yhteisvaikutusten tarkastelua ei ole mahdollista arvioida, täyttääkö osayleiskaava hyvän kaavoituksen vaatimukset. Konikallion osayleiskaavan jatkovalmistelussa on laadittava kattava yhteisvaikutusten arviointi, joissa tarkastellaan hankkeen vaikutuksia yhdessä muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa ennen kaavan hyväksymistä.</p> <p><b>Edellä mainituista syistä esitän edelleen hankevaihtoehtoa VEO eli hanketta ei toteuteta ja siihen liittyvää sähkönsiirtoa ei rakenneta.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>50) Osallinen 50 (8 Osallista), n.d.</b></p> <p>1. Ikaalinen on kulttuuri- ja matkailukaupunki. En ymmärrä miksi matkailuarvoja ja mökkiläisten sekä vakiasukkaiden elämää halutaan haitata koko kaupunkia ympäröivillä tuuli ”puistoilla” Ihmiset tulevat tänne nauttiakseen luonnon rauhasta ja hiljaisuudesta...eivät tuulimyllyjen melusta ja välkkeestä.</p> <p>2. Lisäksi se haittaa tänne muuttoa, kun huomataan, että tuulivoimalat vähentävät kiinteistöjen arvoa tai jopa tekevät ne myyntikelvottomiksi. Itse asun Vatsiaisilla ja olen oikeasti huolissani, kuinka käy asunnon myyntiarvolle, jos tuulimyllyt tänne tulevat ja vaikka päättäisinkin muuttaa pakkasia pakoon ulkomaille. Ikaalisten kunnallispolitiikka, kun ei juurikaan näytä syrjäseutuja tukevan. Teiden huoltokin on aivan kuraa tällä hetkellä.</p> | <p>Taloustutkimuksen vuonna 2021 Suomessa tekemän tutkimuksen perusteella tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013–2021. Liisa-Maria Linnalan tutkimus (2024) on uusin ja kattavin Suomessa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta lähialueen kiinteistöjen arvoihin. Tutkimuksessa aineistona käytettiin 181 600 kiinteistökauppaa vuosilta 1990–2020 tuulivoimaloiden lähettyviltä, eikä havaittu, että tuulivoimaloiden läheisyydellä ja tuulivoimaloiden näkyvyydellä olisi tilastollisesti merkittävää vaikutusta lähialueen kiinteistöjen arvostuksiin. Mm. joissakin Ruotsissa ja Saksassa tehdyissä tutkimuksissa on tuloksina esitetty kiinteistöjen arvonalenemaa rakennettujen tuulivoimaloiden läheisyydessä. Ruotsissa vuonna 2021 tehdyssä tutkimuksessa tutkimusasetelmassa selvitettiin kuitenkin varsinaisten toteutuneiden kiinteistökauppojen sijaan ihmisten mielipidettä kiinteistöjen arvon mahdollisesta alenemisesta. Yleisesti Suomessa laaditut tutkimukset kuvaavat täsmällisimmin tilannetta nimenomaan Suomen olosuhteissa</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>3. Yksi painava syy luontoarvojen lisäksi minulle muuttaa 15v sitten tänne Ikaalisten Vatsiaisiin ,oli Vatulanharjun vesi...niin maukasta ei Suomesta helposti löydä. Joudun jatkuvasti kускаamaan sitä myös ystäväilleni Hesaan, Pirkkalaan ja Lempäälään.</p> <p>Puhdas vesi ei ole itsestäänselvyys. Täällä Vatulanharjussa se tulee luonnonlähteistä.</p> <p>Mutta vesien kierto luonnossa on arvaamatonta. Kukaan ei voi ennustaa mitä näille lähteille tapahtuu, jos niiden läheisyyteen upotetaan tonneittain betonia, jotta saadaan pystyyn 10 kpl 350m eli Eiffel-tornin korkuista tuuliturbiinia. Tämä lienee päättäjiltä unohtunut.</p> <p>4. Samoin kuin päättäjiltä ja maanomistajilta lienee unohtunut se mitä näille vain 30 vuotta toimiville voimaloille tehdään, kun ne ovat päätyneet toimintansa päähän? Kuka maksaa ne ennallistamiskulut, joita EU vaatii? Maanomistajat vaiko kaupunki? Tässä vaiheessa ulkomaiset tuulivoimayhtiöt lienevät jo tehneet ”konkurssin” päästäkseen vastuistaan.</p> <p>5.Kuinka tuuliturbiinien haitat paikalliselle eläinkunnalle on huomioitu?</p> | <p>verraten esimerkiksi Saksaan, jossa tuulivoimaloita on rakennettu runsaasti tiheimmin asutuille alueille.</p> <p>Tuulivoimaloiden ja muiden rakenteiden purkamisesta vastaa tuulivoimapuiston omistaja voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Vuonna 2026 on meneillään lainsäädännön uudistus, jonka tavoitteena on selkeyttää tuulivoimaloiden purkamisvastuita ja turvata purkamiskustannusten kattamista.</p> <p>Hankkeen YVA- ja kaavamenettelyiden selvitykset on laadittu sekä menetelmien että riittävyyden osalta ympäristöhallinnon ohjeistusten ja yleisten hyvien käytäntöjen mukaisesti (Suomen ympäristökeskus 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023; Ympäristöministeriö 2016. Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa. Suomen ympäristö 6/2016).</p> <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>6. Kuinka on huomioitu pelastuslaitoksen kyky sammuttaa mahdollista tulipaloa tuuliturbiinissa... sillä siellä on runsaasti palavia nesteitä, kuten bensiiniä ja öljyä. Kuivassa mäntymetsässä, kuten Konikalion alue, tämä olisi iso riski koko ympäröivälle asutukselle.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Hankkeen suunnittelua jatketaan mm. rakentamislupien yhteydessä tarkentuvilla suunnitelmilla, minkä yhteydessä jatketaan yhteistyötä pelastuslaitoksen kanssa. Pelastusviranomaisen vaatii hankkeelta pelastussuunnitelman, jossa määrätään esimerkiksi sammutusveden tarve. Pirkanmaan pelastuslaitos on antanut kaavaluonnos-vaiheessa lausunnon, jossa on todennut, että ”Pirkanmaan pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa alueen kaavoittamiseksi tuulivoima-alueeksi.” Tuulivoimalat varustetaan palonilmaisulaitteilla, jotka sammuttavat tuulivoimalan toiminnan automaattisesti ja voivat näin ehkäistä varsinaisen tulipalon syttymisen.</p> |
| <p>7. Lisäksi tuulivoimaloiden terveysriskit. Liitteessä lisätietoa kansainvälisistä tutkimuksista.</p> <p>Suomessa on kielletty sydänantahdistimen omaavaa henkilöä menemään tuulivoimalan lähelle. Mutta entä jos tuulivoimala tulee häntä lähelle eli naapuriin? Mitä tehdä? Yrittää myydä talo (ei todennäköistä saada kunnon hintaa), muuttaa pois... Toivoton tilanne. Mitä voi tehdä lukiolainen, joka ei saa nukuttua tuulivoimalan melun takia? Muuttaa Ikaalisten keskustaan. Tämä on jo nähty Jämijärvellä tuulivoimaloiden vieressä asuvilla.</p> <p>Tämä on meidän asukkaiden ja mökkiläisten eli kesäasukkaiden huoli ja toivomme, että se tulisi kuulluksi</p> | <p>Hankkeessa laadittujen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin perusteella ei arvioida aiheutuvan sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka estäisivät osayleiskaavan toteuttamisen. Hankkeen vaikutuksia seurataan rakentamisen ja toiminnan aikana ja mahdollisiin ongelmakohtiin puututaan yhteistyössä asianomaisten viranomaistahojen kuten kunnan kanssa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>Liite, TUULIVOIMALOIDEN YMPÄRISTÖPÄÄSTÖT</b></p> <p><b>Tuulivoimaloiden Infraäänipäästöistä</b></p> <p>Tuulivoimaloiden infraäänessä on huomioitava, että kyseessä jo länsirannikon mitalta on fyysikaalisin termein viivamainen lähde, jossa voimalat estävät äänipäästön etenemisen sivuille. Näin äänipäästö lähtee koko lähteestä ulos sivuille. Äänen summautuminen, interferenssi, ei ole pelkkää teoriaa, vaan se tapahtuu käytännössä! Aunio Group, jonka mittauksia on</p>                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

esitetty viranomaisillekin, on mitattu Suomessa kalibroiduin laittein noin 8 vuoden ajan tuhansia ja tuhansia tunteja. Huomattavaa on, että kuuluva ääni ehtii vaimentua ennen summutumista. Matalataajuinen ääni vaimenee erittäin hitaasti. Näin se ehtii ennen vaimentumistaan summutua, mistä syntyy tuulivoimaloiden kyseessä ollen terveydelle haitallinen ja vakava ilmiö.

Alla pilottitutkimuksemme sekä varteenotettavia vertaisarvioituja tieteellisiä tutkimuksia infraäänestä maailmalta sekä joitakin vertaisarvioimattomia tutkimuksia ja saksalainen tutkijakunnan poliittinen kannanotto.

Mukana myös Vahlin tutkimusryhmän kannanotto, jossa ehdottomaksi ylimmäksi tehotason rajaksi he antavat 80 dBz, joka siis tarkoittaa, että huipputehotaso ei saa yltää 80 dB:iä korkeammaksi. Tuulivoimaloissa huipputehotaso tulee siitä, kun lapa ohittaa voimalan rungon ja suomalaismittaukset tuhansien mittaustuntien ajalta osoittavat, että 80-90 dB ylittyy muutamien kilometrien päässä lähes päivittäin. 90 dB-tasoa on mitattu vuoden 2017 voimakkaan tuulivoimarakentamisen jälkeen useita kertoja viikossa Napapiirin pohjoispuolella saakka. Syy tähän interferenssi, pitkin länsirannikkoa rakennettujen tuulivoimaloiden ilmanpainetasojen, dB, summutuminen sekä Lappiin rakennetut tuulivoimalat. Mittaajana Aunio Group Oy. Aunio Group ei saanut hallituksen lupaamaa rahoitusta tuulivoimalatutkimukseen vaan sen sai Työterveyslaitos ja THL. Samat puolueelliset tutkijat THL:ssä kuin aiemminkin.

#### **Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen ympäristöä koskeva tuulivoimalatutkimus**

THL:n tutkimus, v. 2020, Symptoms intuitively associated with wind turbine infrasound - ScienceDirect todisti ns annosvaste-suhteen, jonka THL oli aiemmissa tutkimuksissaan systemaattisesti kieltänyt. Tutkimus todisti, että sairastuneita on noin kolme kertaa enemmän likempänä tuulivoimaloita kuin yli 20 km päässä.

Tämän jälkeen THL teki uuden rekisteritutkimuksen, mutta käyttivät vuoden

2020 tutkimusta hyväksi niin, että tutkittiin vain 10 km etäisyydellä. Tällä alueella haitta ei vähene tilastollisesti merkitsevästi. Tämän perusteella THL väitti, ettei haittaa ole, vaikka se todennäköisesti edellisen tutkimuksensa perusteella vähenisi vasta 20 km jälkeen.

#### Saksalainen kausaliteetin osoittava tutkimus

Infraäänen terveysvaikutusta koskeva vertaisarvioitu tieteellinen tutkimus osoitti, että kuulumaton alle 80 dB tason infraääni näyttää aiheuttavan terveillä koehenkilöillä tilastollisesti erittäin merkitsevän stressivaikutuksen. Kun tehotasot nousevat yli tutkittavan havaintokynnyksen stressivaikutus häviää. Kuuluva äänitaso ei aiheuta autonomisen hermoston stressivastetta. Keskimäärin alle 80 dB tehotasot voivat aiheuttaa stressivaikutuksen, jolla voi tutkimuksen tiivistelmän mukaan pitkäaikaisaltistuksessa olla patogeeninen (sairauksia aiheuttava) vaikutus.

Tutkimus osoittaa kausaliteetin infraäänen ja stressivaikutuksen välille toiminnallisen Mfri-magneettikuvannuksen menetelmin.

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0174420>

Tämä tutkimus on käyty Valtioneuvoston v 2017 julkaisemassa kirjallisuuskatsauksessa perusteellisesti läpi sivuilla 78-85.

[http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80067/TEMrap\\_28\\_2017\\_verkkojulkaisu.pdf?sequence=1](http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80067/TEMrap_28_2017_verkkojulkaisu.pdf?sequence=1) HYPERLINK

"[https://nam12.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fjulkaisut.valtioneuvosto.fi%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F80067%2FTEMrap\\_28\\_2017\\_verkkojulkaisu.pdf%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&data=04%7C01%7C%7C2d4c5b60bdf643454ff908da164f0351%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637846825861871768%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWljiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTiI6IklhaWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000&sdata=2T1o7noWuxxNULuQA4iIP%2FwBQIAv%2FrgSqG1X4rWp%2BII%3D&reserved=0](https://nam12.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fjulkaisut.valtioneuvosto.fi%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F80067%2FTEMrap_28_2017_verkkojulkaisu.pdf%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&data=04%7C01%7C%7C2d4c5b60bdf643454ff908da164f0351%7C84df9e7fe9f640afb435aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637846825861871768%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWljiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTiI6IklhaWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000&sdata=2T1o7noWuxxNULuQA4iIP%2FwBQIAv%2FrgSqG1X4rWp%2BII%3D&reserved=0)" & HYPERLINK

"[https://nam12.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fjulkaisut.valtioneuvosto.fi%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F80067%2FTEMrap\\_28\\_2017\\_verkkojulkaisu.pdf%3Fsequence=1](https://nam12.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fjulkaisut.valtioneuvosto.fi%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F80067%2FTEMrap_28_2017_verkkojulkaisu.pdf%3Fsequence=1)

euvosto.fi%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F80067%2FEMrap\_28\_2017\_verkkojul  
kaisu.pdf%3Fsequence%3D1%26isAllowed%3Dy&  
data=04%7C01%7C%7C2d4c5b60bdf6  
43454ff908da164f0351%7C84df9e7fe9f640afb43  
5aaaaaaaaaaaa%7C1%7C0%7C637846  
825861871768%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8  
eyJWljojMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2lu  
MzliLCJBTiI6IklhaWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000  
&sdata=2T1o7noWuxxNULuQA4iIP%2  
FwBQIAv%2FrgSqG1X4rWp%2BI%3D&reserved=  
0" isAllowed=y

Noilla sivuilla käy ilmi, että kun ääninäyte pidennettiin 200 sekuntiin, kuulumattoman äänen stressivaikutus tuli esiin ja näillä pitkällä ääninäytteellä hyvin korkeiden painetasojen stressivaste hävisi. Tämä tulos on uusi verrattuna aiempaan, käsitykseen kuulumattomien äänien kehovaikutuksesta.

Tämän tutkimuksen jatkotutkimus, pitkäaikaisaltistustutkimus, on julkaistu tässä dokumentissa.

<https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/infrasound>

100.html?fbclid=IwAR1l83o1v6Si5ZdwVTRgjBhcrI  
slc5qR09844MVI432cRsUNzXGQDNOR XFI

Dokumentissa sydänkirurgi, Christian Friedrich Vahlin mukaan miljoonat saksalaiset ovat sairastuneet tuulivoimasta: unettomuutta, pahoinvointia, sydänhäiriöitä, keskittymiskyvyttömyyttä jne. Videolla myös sydäntutkijan selvitys, että sydän menettää infraäänialtistuksessa rytminsä.

#### **Aivojen harmaan aineen merkitsevä väheneminen tuulivoimaloiden tuottamilla infraäänitaajuuksilla ja ääni-intensiteetillä**

Tutkimus osoitti, että 6 Hz infraääni 70-80 dB tasolla aiheuttaa tilastollisesti erittäin merkitsevän aivojen harmaan aineen vähenemisen, mikä tarkoittaa mm heikentynyttä lukemisen, kirjoittamisen, puheen ja luetun ymmärtämistä. Suomalaiset vertaisarvioimattomat infraäänimittauksesta osoittavat, että tuulivoimalat kyllä tuottavat tuota taajuutta jopa 100 km etäisyydelle, mutta tavallisesti muutaman kilometrin päähän. DB-taso, 70-80 dB on lähes puolena päivistä tällä dB-



tasolla. Tutkimuksessa väitettiin, että voimalat eivät tuottaisi 6 Hz, mikä ei siis pidä paikkaansa. Myöskään 5 Hz tai 6 Hz taajuudella ei fyysisesti ole suurta eroa heilahdustaajuudessa. A longitudinal, randomized experimental pilot study to investigate the effects of airborne infrasound on human mental health, cognition, and brain structure | Scientific Reports (nature.com)

**Professori Vahlin tutkimusryhmä osoitti sydänlihassvoiman heikkenevän jopa 20 %**

Sydän- ja verisuonikirurg. prof Chiristian-Friedrich Vahlin sydäntutkimus osoitti [https://www.ncbi.nlm.nih.gov.translate/goog/pmc/articles/PMC8411947/?\\_x\\_tr\\_sl=en&\\_x\\_tr\\_tl=fi&\\_x\\_tr\\_hl=fi&\\_x\\_tr\\_pto=sc&fbclid=IwAR1B1UQal0sxTbMKTRVfMdFfxtG1c36XfTH3zJmFBRJYmGc8gHTlxjvj6RI#ref36](https://www.ncbi.nlm.nih.gov.translate/goog/pmc/articles/PMC8411947/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=fi&_x_tr_hl=fi&_x_tr_pto=sc&fbclid=IwAR1B1UQal0sxTbMKTRVfMdFfxtG1c36XfTH3zJmFBRJYmGc8gHTlxjvj6RI#ref36) todisti, että jo tunnin altistuksessa 100 dB tasoilla taajuudella 16 - 20 Hz sydänlihaksen supistumisvoima heikkeni tilastollisesti erittäin merkittävästi. Sydänlihassvoima heikkeni jopa - 20 %. Johtopäätöksissä tutkimusryhmä antaa ehdottomaksi ylimmäksi tasoksi 80 dBz, mitä ei saisi ylittyä millään taajuudella edes hetkellisesti. (Vrt edellinen tutkimus yllä, jossa tutkittiin 6 Hz taajuutta). DBz tarkoittaa hetkellistä dB-tasoa. Se tarkoittaa esim tuulivoimaloiden toimintaa analysoidessa tilannetta, jolloin tuulivoimalan lavat ohittavat rungon. Lavan ohittaessa rungon syntyy suurin iskumainen ilmanpaineen voimakas muutos.

Maatärinä pienistä voimaloista etenee vähintään 15 km saakka

Vertaisarvioitu tieteellinen tutkimus jo pienemmillä tuulivoimaloilla osoitti, että maatärinä etenee 15 km saakka. Se on voimakkaampi alueilla, jossa pohjavesi on lähellä pintaa. Maatärinä kasvattaa ilmanpainetasoa, dB, yhdessä ilma-aaltojen kanssa. Numerical modelling of micro-seismic and infrasound noise radiated by a wind turbine - ScienceDirect

**Infraäänien etenemisestä Suomessa**

SYTe:n mittamat infraäänimittaukset Suomessa todistavat, että tuulivoimaloiden infraäänisykse

on mitattavissa 40-60 km:n etäisyydellä voimaloista yli puolena mittauspäivistä.

<https://syte.fi/2020/01/12/infraani-aiheuttaa-terveyshaittoja-jopa-15-20-km-n-etaisytydella-tuulivoimaloista-riskietaisyys-kasvaa-voimaloiden-tehon-maaran-tai-koikeuden-kasvaessa-tai-pitkaaikaististuksessa/>

Muutaman kilometrin etäisyydellä on lähes päivittäin 80-90 dB. Näitä dB-tasoja on mitattu useita kertoja viikossa useita tunteja kerrallaan Lapissa saakka. Tuhansia mittautunteja. Vielä v 2016 tuulivoimaloiden malli/merkki oli ko fyysikon mukaan tunnistettavissa. V 2017 profiili sekoittui voimakkaammaksi dB-tasoksi, mutta tunnistamattomaksi, iskumaiseksi ilmanpaine-pulssiksi, jonka spektri on tunnistettavissa. Aunio Group ei ylläpidä enää mittauskampanjan aikana saatua spektrisivustoa yllä, mutta hänellä on mittaukset puolen vuoden ajalta tallessa. Voimaloita on myös sammutettu mittauskampanjan aikana VTT:n mittautusten aikaan. Tuolloin iskumaista ilmanpaine-pulssia ei spektrissä näy.

Aunio Group Oy:lta saa todennäköisesti myös dB tasoja tuulivoimaloiden tuottamana pyydetessä maksullisena.

SYTe:n mittauskampanja sisälsi mittaukset Jyväskylässä, Utajärvellä, Seinäjoella, Rovaniemellä.

#### **Itsemurhatutkimus USA:sta**

Tutkimus todisti maakunnat rajana, että tuulivoimarakentaminen kasvatti tilastollisesti erittäin merkitsevästi itsemurhien määrää. Myös neurologisiin sairauksiin kuoleminen kasvoi tilastollisesti merkitsevästi. Ei vertaisarvioitu, mutta yhteydenotto tutkijaan selvitti, että tutkimus olisi menossa vertaisarvioioon.

The impact of wind turbines on suicide — Friends Against Wind (friends-against wind.org)

#### **Suomalainen pilottitutkimus**

Allekirjoittaneen aloitteesta tehtiin v 2016 pilottitutkimus. Tilastolaskennat laski

tilastotieteen professori, Lauri Mehtätalo. Pilotti on julkaistu saksan, englannin, ruotsin, ranskan ja portugalilaisilla kielillä. Se on julkaistu myös EPAW:n eli Euroopan tuulivoimajärjestöjen kattojärjestön sivuilla ja se on ollut käytössä osatodisteena oikeudenkäynneissä tuulivoimaloiden terveyshaitoista mm Saksassa ja Iso-Britanniassa ja Kanadassa. Tutkimus löysi infraäänien annosvaste -suhteen niin, että se käytti riskimallina infraäänimallia. Infraäänimallissa vaikuttavia tekijöitä on mm painetaso, tuulen suunta ja ajallisen altistuksen määrä.

[https://suomenymparistoterveys.files.wordpress.com/2020/01/mehtc3a4talo-et-al-pilotstudie-2019-zusammenfassung-fi\\_de.pdf](https://suomenymparistoterveys.files.wordpress.com/2020/01/mehtc3a4talo-et-al-pilotstudie-2019-zusammenfassung-fi_de.pdf)

### **Syntyvyyden lasku ja kuolleisuuden muutos - tilastollinen analyysi Suomesta**

Professori L. Mehtätalo UEF:stä laski tilastoanalyysin syntyvyys- ja kuolevuustarkasteluun allekirjoittaneen ja mieheni Tilastokeskuksen datoista kootusta aineistosta. Syntyvyys laski erittäin merkitsevästi kaikissa tuulivoimamaakunnissa.

Syntyvyyden lasku ja sen riippuvuus tuulivoimaloiden rakennetuista megawateista oli niin voimakas, että se kertoo, että tuulivoimalla olisi vaikutus syntyvyyteen. Ilmeisimmin autonomisen hermoston stressivaikutuksen kautta. Autonominen hermostohan säätelee paitsi sydämen sykettä, verenpainetta, nestetasapainoa, niin myös rauhasen toimintaa. <https://suomenymparistoterveys.files.wordpress.com/2017/07/syte-syntyvyys-kuolleisuus.pdf>

Tämä tilastollinen analyysi on ollut silloisen sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattilan tarkasteltavana. Mattilan lupasi ottaa asian hoitoonsa, mutta ilmoitti tapaamisen yhteydessä avustajansa välityksellä, että ei pysty tekemään asialle mitään.

### **Meta-analyysi, Mariana Alves-Pereira**

Apulaisprof. Mariana Alves-Pereiran tutkimusryhmän vertaisarvioitu meta-analyysi todisti, että äänen kohinalla ei ole terveysvaikutusta, vaan sykevaikutuksella ja että

matalimmat taajuudet aiheuttavat hitaammin kuin korkeammat taajuudet sykkivänä sairastumisen. Kyse yleensä 8 Hz vs 15-16 Hz. Meta-analyysi todisti myös, että sykkivä ääni aiheuttaa terveyshaittaa korkeahkoilla painetasoilla sisäelimiä vaurioittaen, mutta äänen kohina ei. Kohinassa kyse on äänestä, jossa ei ole iskumaista pulssia. Tuulivoimaloiden äänille tyypillistä taas on iskumainen syke lavan ohittaessa rungon.

<https://www.intechopen.com/books/acoustics-of-materials/acoustics-and-biological-structures?fbclid=IwAR1UbsxnjuXTmPXNECTCh3neLkXeJgjKx93wy5pyGUu613SHEosl2e4 1Xrk>

Äänen kohina vastaa siis yleensä liikennettä, tuulten, puron solinan ja meren ääniprofiilia. Tuulivoimaloiden äänet eroavat äänen kohinasta, sillä ne ovat iskumaista amplitudimoduloitunutta kuulumatonta äänipulssia.

Iskumainen äänipulssi vaurioittaa meta-analyysin mukaan sisäelimiä ja aineenvaihduntaa tutkituista 95 dB tasoista lähtien (vrt Mainzin yliopiston tutkimus, jonka tutkimusryhmän johtopäätös oli, että 90 dB taso ei saa edes tilapäisesti ylittyä). Tuulivoimaloiden äänen iskumaisuutta voi verrata iskuporakoneen ja ilman iskua olevan porakoneen välisen tehokkuuden eroon.

#### **Dr Med Stehpan Kaulan retrospektiivinen havaintotutkimus**

<https://dsgs.info/.cm4all/mediadb/Aktuelles/DSGS%20e.V.%20Studie.pdf>

Pirjo Keronen lyhennetty käännös yllä olevasta: "Suoritettiin retrospektiivinen havaintoihin perustuva tutkimus, jossa tutkittiin, onko tuuliturbiinien käytöstä asukkaille aiheutunut terveyshaittoja. Vaikka se onkin ulkomaisten tutkimusten perusteella ilmeistä, niin yleensä Saksassa syy-yhteys ja sen haitan määrä, joka on suurempaa kuin pelkkä häiriö, on kiistanalainen. Tämä tutkimus pystyi osoittamaan joidenkin asukkaiden dokumentoimana, että selvässä yhteydessä tuulivoimaloiden toimintaan sallituilla etäisyyksillä asuinalueilta asukkailla esiintyy toistuvasti vakavia unihäiriöitä, jotka selvästi

ylittävät pelkän häiriön tason ja ne voidaan luokitella vakaviksi terveyshaitoiksi. Eri havainnot viittaavat siihen, että suurimman terveyshaitan aiheuttaa infraääni, jonka äänen ominaisuudet ovat todennäköisesti tärkeämpiä kuin äänenpainetaso (ts. "äänenvoimakkuus" infraäänialueella). Varovainen arvio tuulivoimaloiden aiheuttamien terveysongelmien epidemiologisesta laajuudesta on, että terveysongelmien määrä on hälyttävän suuri, minkä vuoksi välittömät poliittiset toimet ovat tarpeen. Maaseutualueilla tuulivoimarakentaminen aiheuttaa huomattavia sosiaalisia murroksia ja konflikteja, ja tuulivoimaloiden lähellä asuvat ihmiset tuntevat kärsivänsä merkittäviä haittoja ja kokevansa syrjintää."

Yli puolet tutkittavista kärsi vakavista unihäiriöistä vasta yli 3 MW-voimalarakentamisen myötä. Pienet voimalat eivät aiheuttaneet häiriötä. Vain hyvin pieni osa kärsijöistä oli likellä 1 km, eivätkä oireilevat kuulleet yleensä ääntä voimaloista paitsi hyvin kovalla tuulella, joten haitta johtuu todennäköisesti

Saksalaisen lääkärikunnan ja tutkijoiden ponnisteluista huolimatta Saksan eräs osavaltio edellyttää jopa 100 % korrelaatioita, jotta haitta voidaan tunnustaa. Korrelaatio on Dr. Med. Kaulan tutkimuksessa 99,7 - 99.8 % unettomuuden ja infraäänialistuksen välillä.

[https://sternkekandidatkreistagvg.wordpress.com/2019/05/25/infraschall-deutschland-schafft-sich-ab/?fbclid=IwAR2Fd-WZYviWD9\\_LoK1RuokqnsasQbt6kz7NDEEdDxYmyF YpNB61K\\_zWXU](https://sternkekandidatkreistagvg.wordpress.com/2019/05/25/infraschall-deutschland-schafft-sich-ab/?fbclid=IwAR2Fd-WZYviWD9_LoK1RuokqnsasQbt6kz7NDEEdDxYmyF YpNB61K_zWXU)

Badem-Wuttembergin osavaltiossa kuitenkin kaikki kaavat, myös luvatut evättiin:  
<https://www.tichyseinblick.de/daily-essentials/baden-wuerttemberg-genehmigungen-fuer-windraeder-sind-rechtswidrig/?fbclid=IwAR1iKUIjUynEv2gqbGgRCyXOsFCQdYyQfBExt4jp7FknmPpLhU 3J4Yjoq4>

ja yhden kaupungin ympäristöviranomaisen on tunnustanut fyysisen ja psyykkisen terveyshaitan tuulivoimaloista

[https://www.mdr.de/wissen/windkraftanlagen-infraschall-gesundheit-100.html?fbclid=IwAR2LNAYmWPslzR3wenj92GzGk8CURJ9V4Z8I5IAch8dIhO5NcsINGOB\\_o2bl](https://www.mdr.de/wissen/windkraftanlagen-infraschall-gesundheit-100.html?fbclid=IwAR2LNAYmWPslzR3wenj92GzGk8CURJ9V4Z8I5IAch8dIhO5NcsINGOB_o2bl).

Badem-Wuttembergin osavaltion oikeuden päätös kielsi kaikki jo annetut ja suunnitellut tuulivoimaluvat. Päätöksen perusteena on ollut yleisön kuulematta jättäminen, riistan ja lintujen huomiotta jättäminen sekä metsien kompensaaion puuttuminen:

[https://naturschutz-initiative.de/images/PDF2019/CL-Presemitteilung-23-12-2019.pdf?fbclid=IwAR1Ufd6krmw0fq92voi1jDVH PXxrikwXUq9WV4QKxfUzV2Y9R84arz\\_UF7w](https://naturschutz-initiative.de/images/PDF2019/CL-Presemitteilung-23-12-2019.pdf?fbclid=IwAR1Ufd6krmw0fq92voi1jDVH PXxrikwXUq9WV4QKxfUzV2Y9R84arz_UF7w)

### **Saksalaislääkäriin tutkimus Bussowin asukkailla Saksassa**

Dipl. Med Heinz Tim tekemän retrospektiivisen kyselytutkimuksen mukaan 1/3 - 2/3 osa Bussowin asukkaista kärsii huomattavista sairauksista ja heikentymisestä sen jälkeen, kun tuulivoima on rakennettu. Kaikille yhteisiä ovat krooniset unihäiriöt, päiväväsymys, uupumus, keskittymisvaikeudet, suorituskyvyn menetys, masentunut mieliala, ärtyneisyys, ahdistuneisuushäiriöt, levottomuus, sosiaalisen tai ammatillisen elämän heikkeneminen, alttius infektioille. Tuulienergiayhdistyksen mukaan kyse olisi herkkien ihmisten sairastumisesta, mutta tämän tutkimuskyselyn mukaan kyse on enemmän vammoista kuin "häiriöistä vain herkillä ihmisillä".

[https://www.windwahn.com/2020/01/06/mv-infraschallopfer-im-suedoestlichen-vorpommern/?fbclid=IwAR2q5gAQmDYdTem9I5I5Z9G\\_jcJlrXGzPBpbIAJbjBkv9DHh9dxbjZtQAI](https://www.windwahn.com/2020/01/06/mv-infraschallopfer-im-suedoestlichen-vorpommern/?fbclid=IwAR2q5gAQmDYdTem9I5I5Z9G_jcJlrXGzPBpbIAJbjBkv9DHh9dxbjZtQAI)

### **Punch & James meta-analyysi**

Punch & James kokosivat 185 tutkimusta, jotka osoittivat, että tuulivoimalla on terveysvaikutus. Meta-analyysin heikkous on, että se ei ole millään tavoin selvittänyt kuinka kauaksi tuulivoiman infraäänihaitta etenee. Infraäänipäästö summautuu ja etenee keveästi kymmeniäkin kilometrejä. SYTe:n mittauskampanja osoitti, että

puolena päivistä äänipäästö oli mitattavissa 40-60 km etäisyydellä.

[https://hearinghealthmatters.org/hearingnews/2016/wind-turbines-noise-and health/](https://hearinghealthmatters.org/hearingnews/2016/wind-turbines-noise-and-health/)

### **Matalataajuisen äänen biologiset seuraukset -teos**

Teos osoittaa, että kyse tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksissa ei ole pahenne eli nocebo-vaikutuksesta. Biological consequences of Low-Frequency Sound. (new book) | EMFacts Consultancy

Tohtori Bruce Rapley on soveltava biologi, joka on erikoistunut ympäristöterveyteen, akustiikkaan ja aivojen kognitiiviseen toimintaan. Kv tutkimusryhmä 20 v kestäneen tutkimuksen tuloksena todistaa, että ääni voi tuottaa hormonaalisia taistele tai pakene vaikutuksia kehossa, mikä on oleellista mieltää äänen ympäristövaikutuksia pohdittaessa. Tutkimus pohjautuu tietokonepohjaiseen SAM-tekniikkaan, äänimaisema analyysiin ja seurantaa.

Uuden-Seelannin puolustusvoimien kanssa (NZDF), tohtori Rapleylla on ainutlaatuinen tietokonepohja ja ymmärrys siitä, kuinka ympäristön ääni voi vaikuttaa kognitioon (aivojen toiminta-ajatteluprosessit) ja fysiologiseen vasteeseen. Saksan tutkimusryhmän viimeisimmässä toiminnallisessa magneettikuvannustutkimuksessa (Weissenberger et al 2018) on esimerkki siitä, että ihmisen aivot reagoivat subliminaaliseen eli alle kuulokynnyksen oleviin ääniin.

### **Tiedelehdet Saksassa**

Focus: Tinnitusta ja rytmihäiriöitä:

[https://weather.com/de-DE/gesundheit/news/2020-01-27-schwindelanfalle-tinnitus-herzrasen-anwohner-leiden-unter-windparks?fbclid=IwAR2di4udNSejFjyBWYF3qvwTlp5YwBbWKqZA\\_CNUquiLRQzBqTA\\_084IGB8](https://weather.com/de-DE/gesundheit/news/2020-01-27-schwindelanfalle-tinnitus-herzrasen-anwohner-leiden-unter-windparks?fbclid=IwAR2di4udNSejFjyBWYF3qvwTlp5YwBbWKqZA_CNUquiLRQzBqTA_084IGB8)

### **Tiedeblogi verkossa**

<https://sciencefiles.org/2020/01/24/wissenschaft>

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>liche-belege-haufen-sich windkraftanlagen-machen<br/>krank/?fbclid=IwAR20HEBHTPomYJkKvVdqQAKbq09Jp2bEgydamlwMImYxixL_r JncGxQYJO</p> <p><b>Saksalaistutijoiden ja -lääkäreiden julinen kannanotto poliittiselle johdolle koskien tuulivoimaloiden aiheuttamaa vakavaa terveyshaittaa</b></p> <p>Alla käänös liitteenä olevasta avoimesta kirjeestä:<br/>Lähtettäjä: Lääkärit ja tutkijat Saksasta Huhtikuu 2019 Avoin kirje poliittisille johtajille aiheesta:</p> <p>Teknisesti tuotettu infraääni</p> <p>Hyvät naiset ja herrat, me, tämän kirjeen lähettäjät, olemme työskennelleet pitkään tämän aiheen parissa ja huolestamme kasvavaa: Teknisten laitteiden, kuten esimerkiksi tuuliturbiinien lähettämä infraääni on aliarvioitu sekä</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• niiden vakavuudessa että</li> <li>• epidemiologisen merkityksen suhteen</li> </ul> <p>Nykyiset väestön suojelemissandardit eivät vastaa uusimpia tieteellisiä löydöksiä. Korostamme nimenomaisesti, että nämä vaikutukset ylittävät merkittäväällä tavalla normaalin häirinnän tason. Kyse on sairauksista:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• vakavat sairaudet ja niiden oireet vaihtelevat merkittävistä unihäiriöistä, joilla on elimellisiä vaikutuksia toissijaisiin sairauksiin, kuulon fysiologiseen heikkenemiseen ja muihin häiriöihin, sydänlihassolujen heikkenemiseen ja ahdistuneisuushäiriöiden lisääntymiseen.</li> </ul> <p>Oireet ovat moninaiset. Yksi oire vaikuttaa useisiin fyysisiin ja psykologisiin toimintoihin. Useat näistä vaikutuksista ei ole likellekään tutkittu tai ymmärretty.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kärsivien arvioitu lukumäärä on synkkä etenkin siksi, että kaikki lääkärit eivät ole tietoisia sairauksien syy-yhteydestä tekniseen infraääneen. Etäisyysääntöjen mukainen arvio on siis vain jäävuoren huippu. Arvio Liittovaltion tasavallassa kärsivien kokonaismäärästä on tuhansista satoihin tuhansiin.</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



Tästä seuraavat terveystkustannukset, jotka johtuvat varhaisesta työkyvyttömyydestä ja työn menetyksestä on tuskin mitattavissa.

Tieteelliset tutkimukset ja lausunnosta päättyvät yleensä "Muut tutkimukset ovat tarpeen". Hallitus ja hallituspuolueet tulkitsevat tätä lausuntoa väärin, ts että terveysvaikutuksia ei ole. Näitä lausuntoja käytetään myös tuomioistuinten päätöksenteoksessa.

Saksan tuulivoimarakentaminen jatkuu, josta seuraa väistämättä dramaattisia vaikutuksia. Ottaen huomioon jo paljastuneet infraäänien aiheuttamat sairaudet ja niiden epidemiologinen laajuus, uskomme, että ennalta varautumisen periaate edellyttää poliittisen johdon kiireellisiä toimia. Tuuliturbiinien vaarattomuus ja asetusten perusteet on määriteltävä uudelleen.

Allekirjoittajat:

Dr. med. Eckhard Kuck lääkäreiden foorumista  
Immissio-ohjaus Bad Orb,

Prof. Dr. med. med. Johannes Mayer,

Prof. Dr. med. rer. nat. Werner Roos

(farmaseuttinen biologi)

Dr. med. Dagmar Schmucker (internisti)

Prof. Dr. med. Werner Mathys (entinen alueen

Lei-ter) Ympäristöhygieniä ja

ympäristölääketiede, Münsterin yliopisto)

Prof. Dr. med. Lothar W. Meyer (Oldenburg-Land)

Dr. med. Walter Tutsch, dr. med. Dorothea

Fuckert (FA, Yleislääketiede, Waldbrunn)

Dr med. Manfred Fuckert (yleisen lääketieteen  
FA, Waldbrunn)

Dr. med. Bernhard Voigt (työterveyshuollon FA,  
Gaggenau) Martina Ohlmer (Tohtori, Moringen)

Dr. med. Kuno Veit (yleislääkäri, Dittmarschen),

Dr. med. Almut Finke-Hain (Naisten- ja  
synnytyslääketiede)

Dr. med. med. Herbert Klengel (FA, radiologinen  
diagnostiikka)

Dr.med. Ulrike Borrmann (yleisen lääketieteen  
FA, Esens Ostfriesland) Gisela Antony (diplomipsyk., Marburg)

Dr. med. Jürgen Strein (FA Yleislääketiede /  
työterveyslääketiede)

Dr. med. Heinz-Jürgen Friesen (Marburg)

Dr. med. Heinz Kellinghaus (sisätautien /  
naturopathic lääketieteen yksikkö, Münster) Prof.  
Tri Jürgen Rochlitz, Burgwald

Dr. med. Bernhard Kuny (FA Yleislääketiede / Naturopathic / Kiroterapia Glottertal)  
 Dr. med. Anita Schmidt-Jochheim (Fysiologia ja synnytyslääketiede)  
 Dr. med. Susanne Kirchhof Dr. med. Regina Pankrath (Yleislääketieteen FA, Zos-sen)  
 Dr. med. med. Klaus Pankrath (lastenkirurgi) Prof.  
 Dr. med. Thomas J. Feuerstein, (neurologian ja psykiatrian tohtori, Farmakologian ja Toksikologian tohtori)  
 Dr. med. Habil. Eberhard Franz (ihotautilääkäri-allergologi)  
 Prof. Dr. med. Tohtori Stoll (Freiburg)  
 Dr. med. Karsten König (kardiologi, sisätautien FA, Damme) "

### **Mikromuovit, niiden sisältämä Bisfenoli A ja tuulivoimaloiden lapojen radioaktiivisuus**

Liitteenä tutkimukset ja näistä löytyy mikromuovipäästöistä tieteelliset vertaisarvioidut tutkimukset. Kyseessä norjalaisten raportit tuulivoimaloiden lapojen rapautumisen aiheuttamista mikromuovipäästöistä. Massahäviöt liikkuvat noin 60 - 70 kilon välillä. Arviot ovat huomattavasti suurempia kuin tuulivoimateollisuuden arviot:

Ove Björklund, Ruotisin Terve asuinmiljö ry:  
 "Vuotuinen massahäviö on 1,524 % 5000 kg:sta = 76,2 kg per. turbiini per vuosi, jos laskemme vuotuisen sademäärän, 62 kilon vuotuinen mikro- ja nanomuovien eroosio on siksi luultavasti varovainen arvio yhtä turbiinia kohden.

Norjassa on NVE:n mukaan lähes 400 turbiinia, joiden siipien halkaisija on 130 metriä tai enemmän. Arvioiden mukaan näiden 400 turbiinin kokonaispäästöt ovat noin. 25 tonnia vuodessa. 25 vuoden aikana se on arviolta 620 tonnia! NORWA:n kautta teollisuus ilmoittaa, että vuotuinen kokonaispäästö on enintään 150 grammaa turbiinia kohden.

Tämä vastaa enintään 60 kg:aa 400 turbiinille. Arviomme osoittavat, että päästöt voivat olla yli 41 000 % suurempia kuin mitä NORWA ilmoittaa.

Huomattavaa, että eroosio on eksponentiaalinen. Suuremmissa turbiineissa, joissa on suurempi kärkinopeus, on paljon enemmän eroosiota.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>Eroosionopeus on eksponentiaalinen iskunopeuteen tai iskuenergiaan.</p> <p>Päästöt koostuvat mikro- ja nanomuoveista, joita sirotellaan avoimille pelloille, laitumille, vesilähteille ja lopulta merialueille.”</p> <p>Pelkästään Pohjois-Pohjanmaalla Björkludin tiimin tieteelliseen tutkimukseen perustuva arvio olisi 1,97 miljoonaa eli lähes 2 miljoonaa kiloa mikromuovia luonnossa seuraavan 20 vuoden sisään. Mikromuoveista on oltu myös Suomen terveysviranomaisten piirissä erittäin huolissaan. Huolen tulee koskea myös tuulivoimaloita.</p> <p>Tuulivoimaloiden lavoissa on käytetty noin epoksia koveteaineena ja siitä noin 30 % on bisfenoli A:ta. Tästä on jonkin verran laskempia, mutta tässä ei ole käyty niitä läpi, sillä raportin laatijalla tässä ei ole bisfenoli A:n hajoamisesta luonnossa ymmärrystä.</p> <p>Radioaktiivinen säteily: Suomalainen kierrätysyrityksen työntekijä kertoi, että lapoja sahatessa radioaktiivisuudesta hälyttävät mittarit ovat alkaneet hälyttämään lapoja sahatessa. Radioaktiivisen säteilyn tasosta ei ole tietoa</p> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|